

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԱՐՄԻԱ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

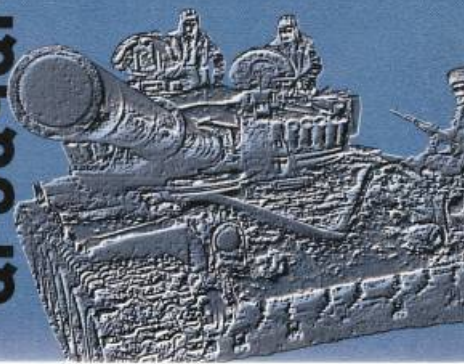
ԱՐՄԻԱ-ՐԱՍՏԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՄԱՍԿՈՎԱ

ARMED
CONFLICTS
AND
EMERGENCY
SITUATIONS

ENGLISH
RUSSIAN
ARMENIAN
DICTIONARY

ВООРУЖЕННЫЕ
КОНФЛИКТЫ
И
ЧРЕЗВЫЧАЙНЫЕ
СИТУАЦИИ

АНГЛО
РУССКО
АРМЯНСКИЙ
СЛОВАРЬ

*The National Centre for Democracy and Human Rights
expresses its deep gratitude to the British Embassy
in Armenia for the support to the compiling and
publication of the Dictionary*

*Национальный Центр Демократии и Прав Человека
выражает искреннюю благодарность Посольству
Великобритании в Армении за содействие
в составлении и издании словаря*

*Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների ազգային
կենտրոնը խորին երախտագիտություն է հայտնում Հայաստանում
Մեծ Բրիտանիայի դեսպանությանը՝ սույն բառարանի կազմմանն ու
հրատարակությանը աջակցելու համար*

MARIAM KARAPETYAN

**ARMED
CONFLICTS
AND
EMERGENCY
SITUATIONS**

ENGLISH
RUSSIAN
ARMENIAN
DICTIONARY

MARIAM KARAPETYAN

**ВООРУЖЕННЫЕ
КОНФЛИКТЫ
И
ЧРЕЗВЫЧАЙНЫЕ
СИТУАЦИИ**

АНГЛО
РУССКО
АРМЯНСКИЙ
СЛОВАРЬ

AREG 2002 APEF

03
4-29
h2

**ԶԻՆՎԱԾ
ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
ԵՎ ԱՆԳԼԵՐԵՆ-ՌՈՒՍԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ ԲԱՌԱՐԱՆ
ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐ**

35000
ԲԱՌ
ԵՎ
ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒԹՅՈՒՆ

ՍԱՐԻԱՄ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

3312

ԱՐԵԳ
ԵՐԵՎԱՆ 2002

ՀՏԳ 355/359=20=82=919.81(038)
ԳՄԳ 68.4+81.2Անգլ-4+81.2Ռ-4+81.2Հ-4

Կ 294

Մասնագետ խմբագիր
խմբագիրներ

Դավիթ Զիլինգարյան
Վլադիմիր Կարմիրշայան
Մարինե Շիշյան
Սամվել Գասպարյան

Հրատարակչական խմբագիր

ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ Մ.

Զինված հակամարտություններ և արտակարգ իրավիճակներ.
անգլերեն-ռուսերեն-հայերեն բառարան / խմբ. Դ. Զիլինգարյան,
Վ.Կարմիրշայան, Մ. Շիշյան. -Եր.: «Արեգ» հրատ., 2002, 304 էջ

460203000
781(01)-2002 2002

ԳՄԳ 68.4+81.2Անգլ-4+81.2Ռ-4+81.2Հ-4

ISBN 99930-56-26-X

© Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների ազգային կենտրոն, 2002
© «Արեգ» հրատարակչություն, համակարգչային ձևավորում և էջադրում, 2002

PREFACE

This Dictionary has been specially prepared to assist the personnel of the Ministry of Defense, Ministry of Interior, Ministry of Emergency Situations, local offices of International Organizations and all those directly involved in peace-keeping, conflict prevention, rescue operations and in the negotiation process.

It contains terms used in the following situations and activities: ethnic conflicts, peace-keeping operations, emergency situations, demilitarization, negotiations. A few legal and diplomatic terms are also included in the Dictionary.

The Dictionary contains over 35,000 words and word combinations. The names of some International Organizations, Institutions, Ministries and their respective units are given in this Dictionary. Taking into consideration the specific character of the Dictionary, the compilers didn't include the meaning of entries, which are not related to the subjects of the dictionary.

The trilingual dictionary has several claims to usefulness. There are some words for which there is usually a clear equivalent. But there are thousands of words with no exact equivalent. In addition, the recent changes in the Armenian language have made the appropriate and exact translation of the words more complicated. That is why the compilers decided to avoid the clichés and to provide the "alive word," according to the lexical features of the three languages. The translation of some definitions appears for the first time. Having in mind the recent political and economic developments in Armenia during the last decade and the continuous discussions on the exact usage of some words, the compilers in some cases made it possible for users to choose between two options.

In compiling the Dictionary, the authors used dictionaries of terms, glossaries, references, texts of agreements and conventions, as well as the foreign and local periodicals and media.

This is the first edition of the Dictionary. The time for the compilation was limited by the terms of the Project. For that reason, the Dictionary doesn't claim to provide a comprehensive coverage of all terms related to the noted subjects. The authors will be grateful for comments and suggestions from users. The remarks and notes should be sent to:

National Center for Democracy and Human Rights: 7 Vardanants str., apt. 10, Yerevan. E-mail: cdhr@netsys.am

ПРЕДИСЛОВИЕ

В англо-русско-армянский словарь включена лексика по следующим темам: межнациональные конфликты и способы их урегулирования, миротворческие операции в период вооруженных конфликтов, чрезвычайные ситуации и действия, направленные на их предотвращение, демилитаризация, переговорный процесс, современные международные отношения. В словарь также включены некоторые юридические и дипломатические термины.

Разработка словаря была осуществлена для оказания помощи работникам министерства обороны, министерства внутренних дел, министерства по чрезвычайным ситуациям, служащим местным представительств международных организаций и всем тем лицам, которые принимают непосредственное участие в операциях по предотвращению военных конфликтов, в спасательных операциях, в переговорном процессе.

Словарь содержит около 35 тыс. слов и словосочетаний. В словарь приводятся названия некоторых международных организаций, органов, министерств и их отделов. Учитывая специфику словаря, составители не включили в словарь те значения заглавных слов, которые не имеют отношения к тематике словаря. Перевод некоторых реалий, данных в словаре, осуществлен впервые. При переводе были учтены лексические особенности, сложившиеся в трех языках в последнее десятилетие. Составители сочли целесообразным освободить перевод от буквализмов и передать читателю живое слово, выбранное с учетом его употребительности в языке на современном этапе его развития. Учтены некоторые особенности перевода на армянский язык и споры между филологами, ведущиеся по сей день по поводу правильности употребления того или иного слова, составители словаря сочли уместным в некоторых случаях предложить два варианта перевода слова, оставляя право выбора за читателем.

При составлении словаря были использованы терминологические словари, глоссарии-справочники, тексты договоров и конвенций, а также отечественные и зарубежные периодические издания и пресса.

Англо-русско-армянский терминологический словарь издается впервые. Составление словаря было ограничено рамками срока, предусмотренного программой, поэтому составители не претендуют на исчерпывающую полноту охвата проблем, связанных с тематикой словаря. Составители словаря заранее благодарят читателей за возможные замечания и предложения и просят направлять их по адресу: НИЦПЧ, Ереван, ул. Вардананц 7, кп.10, зл, адрес: cdhr@netsys.am

ԱՌԱՋԱԲԱՆ

Բառարանն ընդգրկում է հավանաբարություններին և նրանց կարգավորմանը, զինված ընդհարումների ընթացքում խաղաղարար գործողություններին, արտակարգ իրավիճակներին և նրանց կանխարգելմանն ուղղված միջոցառումներին, ինչպես նաև ապառազակախմբային ու բանակցային գործընթացին առնչվող բառեր և բառակապակցություններ, որոշ դիվանագիտական և իրավաբանական տերմիններ: Սույն բառարանը կազմվել է ՀՀ պաշտպանության և ներքին գործերի նախարարությունների, ՀՀ արտակարգ իրավիճակների վարչության, միջազգային կազմակերպությունների տեղական ներկայացուցչությունների աշխատակիցներին և սազմակառուցողներին, փրկարարական գործողությունների և բանակցային գործընթացի մեջ ընդգրկված անմասն աշխատանքներին օժանդակելու նպատակով:

Բառարանը պարունակում է շուրջ 35000 բառային միավոր: Բառարանում տրված են որոշ միջազգային կազմակերպությունների, հաստատությունների, նախարարությունների և նրանց ստորաբաժանումների անվանումները: Հաշվի առնելով բառարանի յուրահատկությունը, կազմողները չեն ընդգրկել գլխարաների այն նշանակությունները, որոնք առնչություն չունեն սույն բառարանի բժմատիկայի հետ: Ներկայացված որոշ միավորների բարգձմությունը տրվում է առաջին անգամ:

Բառերի բարգձմության ընթացքում հաշվի են առնվել վերջին տասնամյակում երեք լեզուներում մակարդակ բառագիտական առանձնահատկությունները: Նպատակ ունենալով ընթերցողին հասցնել «իմացիոն բարո», կազմողները փորձել են խուսափել բարգձմության բարացած մեկրից: Հաշվի առնելով հայերեն բարգձմության որոշ բարդությունները, ինչպես նաև լեզվաբանների միջև այս կամ այն բառի օգտագործման նպատակահարմարության վերաբերյալ շարունակվող բանավեճը, կազմողները որոշ դեպքերում ընտրության հնարավորությունը բողոմն են ներերթողին:

Անվերին-տուներեն-հայերեն տերմինաբանական բառարանը հրատարակվում է առաջին անգամ: Ընդ պատճառով կազմողները չեն հավակնում բառարանի բնմատիկայի հետ կապված խնդիրների համապարփակ ընդգրկմանը: Բառարանը կազմողները, շնորհակալություն հայտնելով հնարարության արտաբերիչների և դիտողությունների համար, խնդրում են դիմել հետևյալ հասցեով՝ ՄԻՄԼԿ, Երևան, Վարդանանց 7, բն. 10, էլ. փոստ՝ cdhr@netsys.am

КАК ПОЛЬЗОВАТЬСЯ СЛОВАРЕМ

Все заглавные английские слова расположены в алфавитном порядке. Каждое заглавное слово с сочетаниями образует отдельную словарную статью.

Некоторые слова и словосочетания снабжены пометами: *воен.*, *юр.* и т. п. При словах иностранного происхождения, сохранивших свое первоначальное написание, также имеются пометы: *лат.*, *фр.* и т. п.

Арабской цифрой с точкой 1, 2 и т. п. отмечаются различные части речи, а арабской цифрой со скобкой 1) 2) и т. п. — разные значения слова.

Заглавное слово в примерах заменяется первой буквой слова с точкой, например: *mobile preparedness-m. preparedness*. В некоторых случаях заглавное слово представлено словосочетанием или аббревиатурой.

Взаимозаменяемые варианты слов разделены между собой косой чертой, например: *peace/ peaceful negotiations*. Пояснения к переводу даются курсивом в круглых скобках.

В примерах, следующих за значениями заглавного слова, в алфавитном порядке расположены атрибутивные сочетания и сочетания существительного с существительным, а затем глагольные сочетания. Множественное число заглавного слова передается в примерах первой буквой слова с добавлением *-s* или *-es*, например: *target - civilian t-s*. Если слово заканчивается на *-y*, переходящее во множественном числе на *-ies*, то в примерах слово дается без сокращения, напр., *duty - international duties*.

Все слова даны в английском написании, американский вариант в некоторых случаях приводится самостоятельным словом по алфавиту со ссылкой на английский вариант. Исключение составляют слова, являющиеся составной частью учреждения, организации и т. п., в этих случаях слово дается в американском написании, напр., *Department of Defense* (министерство обороны США).

ԽՆԴՊԵՍ ՕԳՏՎԵԼ ԲԱՌԱՐԱՆԻՑ

Քառարանում բոլոր անգլերեն գլխարաները տրվում են այբբենական կարգով: Յուրաքանչյուր գլխարան իր կապակցությունների հետ միասին կազմում է առանձին բառահոդված:

Որոշ բառեր և բառակապակցություններ տրվում են պայմանական համառոտագրությամբ (*նազմ.*, *իրազմ.* և այլն): Օտար ծագում ունեցող այն բառերը, որոնք պահպանել են իրենց սկզբնական գրությունը, նույնպես նշվում են պայմանական համառոտագրությամբ (*լատ.*, *ֆր.* և այլն):

Արաբական թվանշանով և կետով՝ 1, 2, և այլն միջանցից անջատվում են տարբեր խոսքի մասերը, իսկ արաբական թվանշանով և կտր փակագծով՝ 1) 2) և այլն՝ բառի առանձին իմաստները:

Գլխարանը օրինակների մեջ փոխարինվում է բառի առաջին տառով և կետով, օրինակ՝ *mobile-m. preparedness*. Որոշ դեպքերում գլխարանը ներկայացված է բառակապակցությամբ կամ հապավումով:

Բառի միջանց փոխարինող տարբերակները իրարից անջատված են թեք գծով, օրինակ՝ *peace/ peaceful negotiations*. Թարգմանության բացատրությունները տրվում են շեղատառով, փակագծերի մեջ:

Գլխարանի նշանակություններին հաջորդող օրինակներում այբբենական կարգով տեղադրված են անական + գոյական և գոյական + գոյական կապակցությունները, իսկ նրանցից հետո՝ բայի կապակցությունները: Գլխարանի հոգնակի թիվը օրինակներում տրվում է բառի առաջին տառին *-s* կամ *-es* ավելացնելով, օրինակ՝ *target - civilian t-s*. Երբ բառը վերջանում է *-y* ով, որը հոգնակի բովում դառնում է *-ies*, ապա օրինակների մեջ այդ բառը տրվում է առանց կրճատման, օրինակ՝ *duty - international duties*.

Բոլոր բառերը տրված են քրիստոսական ուղղադրությամբ: Ամերիկյան տարբերակը որոշ դեպքերում այբբենական կարգով տրվում է առանձին բառով, հղում անելով քրիստոսական բառին: Բացատրություն են կազմում այն բառերը, որոնք հատուկ հաստատությունների, կազմակերպությունների և այլն անվանումների մաս են կազմում, օրինակ՝ *Department of Defense* (Պաշտպանության նախարարություն, ԱՄՆ):

ABBREVIATIONS USED IN THE DICTIONARY

Eng. - English, English
esp. - especially
etc. - and so on
fml. - formal
infml. - informal

pl. - plural
sing. - singular
US - United States
usu. - usually

СПИСОК ПОМЕТ И УСЛОВНЫХ СОКРАЩЕНИЙ

ав. - авиация, авиационный
амер. - американизм, американский
англ. - английский
воен. - военный термин
греч. - греческий
дип. - дипломатический термин
ед. ч. - единственное число
косм. - космонавтика
лат. - латинский
мед. - медицинский (термин)
мн. ч. - множественное число
мор. - морской термин
нем. - немецкий
обыкн. - обыкновенно

особ. - особенно
офици. - официальный
парл. - парламентский термин
перен. - переносное значение
полит. - политический термин
преим. - преимущественно
радио - радио
разг. - разговорное
редк. - редко
см. - смотри
тех. - технический
фр. - французский
эк. - экономический
юр. - юридический термин

ՀԱՄԱՌՈՍԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

ամբ. - ամերիկյան
անգլ. - անգլիական
ավ. - ավիացիա
բժշկ. - բժշկական
գլխավ. - գլխավորապես
ղվեց. - զիվանագիտական
եզ. - եզակի բիվ
էկոն. - էկոնոմիկա(կան)
իրավ. - իրավաբանություն, իրավունք
լատ. - լատինական, լատիներեն
խակ. - խոսակցական
ծով. - ծովային գործ
կրճտ. - կրճատ

հզվյալ. - հազվադեպ
հոգն. - հոգնակի բիվ
հոլով. - հատկապես
հուն. - հունական
վառ. - վաղամեծնական
առդ. - առդիտ
ազմ. - ազմական
տեխ. - տեխնիկական
տիեզ. - տիեզերք, տիեզերային
տնտ. - տնտեսական
փխբ. - փոխարեքական
բար. - բարաբական
ֆր. - ֆրանսերեն

Aa

abandonment յոր. отказ (от претензии, иска и т. п.) *իրավ. հրաժարում* (պահանջից, հայտից են)

a. of rights *отказ от прав* *հրաժարում իրավունքներից*

abatement յոր. аннулирование, отмена; прекращение *իրավ. անվավեր/չեղյալ հայտարարում, վերացում, դադարեցում*

a. of a treaty *аннулирование договора* *պայմանագրի անվավեր հայտարարում*

abdication 1) յոր. отречение, отказ (от власти, права, претензии и т. п.) 2) сложение полномочий 1) *իրավ. հրաժարում (ըշխանությունից, իրավունքից, պահանջից են)* 2) լիազորությունները վայր դնելը

abduction похищение (особ. жен. и детей) *անկազմ (հատկ. կանանց և երեխաների)*

abet подстрекать, содействовать (в чем-л. сурном) *դրժել, աստիճանել (որևէ վատ բանում)*

to aid and a. smb. յոր. *содействовать и помогать кому-л.* *в чем-л. сурном* *իրավ. աստիճանել և օգնել որևէ մեկին որևէ վատ բանում*

abeyance յոր. временное прекращение, приостановление; временная отмена (закона, права) *իրավ. ժամանակավոր դադարեցում, կասեցում (օրենքի, իրավունքի)*

to be in / to fall into a. *быть временно отменным (о законе, праве)* *ժամանակավորապես կասեցված լինել (օրենքի, իրավունքի մասին)*

ability յոր. компетенция, право-

способность *իրավ. իրավասություն, իրավունակություն*

abjuration 1) отречение; отказ 2) *յոր. отрицание чего-л. под присягой* 1) *հրաժարում* 2) *իրավ. որևէ բանի մխտոմ՝ երդում տալով*

abolition отмена, аннулирование; уничтожение, упразднение *վերացում, չեղյալ հայտարարում, ղվեցում, լուծարում*

a. of capital punishment *отмена смертной казни* *մահապատժի վերացում*; *a. of nuclear weapons* *уничтожение ядерного оружия* *միջուկային զենքի ղվեցում*

A-bomb атомная бомба *ատոմային բոմբ*

abort прекращать, отменять; прерывать *դադարեցնել, քննադատել* *to a. a space mission* *отменить воздушную операцию* *լուծարեցնել օդային օպերացիան*

absence отсутствие; отлучка *բացակայություն*

a. without leave *воен. самовольная отлучка* *նազմ. ինքնակամ քաշակայություն*; *excused/unexcused a.* *простительное/непростительное отсутствие* *հարգելի / անհարգելի քաշակայություն*; *leave of a.* *отпуск* *արձակուրդ*

absolve 1) освобождать (from) (от ответственности и т. п.) 1) ազատել (from) (պատասխանատվությունից են) 2) ներել. ներում շնորհել

to a. from a promise / a duty *освободить от обещания / обязанности* *ազատել խոստանալից / պարտականությունից*

abstention воздержание (от голосования); отказ *մեղմակալ մնալը, խուսափում (ըվարկությունից), հրաժարում*

a. from force отказ от применения силы *իրավարմում ուժի կիրառումից*

abuse 1) 1) оскорбление 2) нарушение; злоупотребление 2. 1) оскорблять 2) злоупотреблять 1) վիրավորում, վիրավորանք 2) խախտում, չարաշահում 2. 1) վիրավորել 2) չարաշահել

a. of authority злоупотребление властью *ըշխանության չարաշահում*; *a. of human rights* нарушение прав человека *մարդու իրավունքների խախտում*; *to a. a confidence* злоупотребить доверием *վստիարությունը չարաշահել*

accept 1) принимать 2) принимать, допускать; соглашаться 1) ընդունել 2) համաձայնել, զիջալիս համարել *to a. as valid and binding* юр. признавать действительным и обязательным *իրավ. վավերական և օտարաշիր ծանաչել*; *to a. a battle* принять бой *մարտը ընդունել*; *to a. obligations* принять обязательства *տեսնանել օտարաշիրություններ*

acceptable приемлемый, допустимый *ընդունելի, ընդարձակի*

mutually a. взаимоприемлемый *փոխաշիրարժար ընդունելի*

acceptance 1) принятие 2) признание; одобрение 1) ընդունում 2) Ծանաչում, հավանություն

to found/ to meet with an a. получить признание / одобрение *Ծանաչում տեսնել, հավանության տրամանակ*

access доступ; подход *մուտք, մուտքի ընդարձակություն, մատչելիություն, մոտենում*

free a. to the sea of land-locked states свободный доступ к морю *государств, не имеющих к нему выхода* *ժողովար. յունցիդ պետությունների ա-*

զատ ելք դնել ծով limited/unlimited a. ограниченный/неограниченный *գոտստ սահմանափակ/անսահմանափակ մուտք/մատչելիություն*

accessibility 1) доступность 2) воен. удобство подхода 1) մատչելիություն 2) *ազգ. մոտենման հարմարություն*

accession 1) вход, доступ 2) вступление (*в должность и т. п.*) 1) մուտք 2) տեսնանելիք, անցնելիք (*պաշտոնի նմ*)

a. to an alliance присоединение к союзу *միությունը միանալը*; *a. to demands* присоединение к требованиям *պահանջներին միանալը*; *a. to Europe under the treaty* вступление в Европейское сообщество *в рамках соглашения* *համաձայնագրի շրջանակներում Եվրոպական ընկերակցությունը մտնելը*; *a. to a treaty* присоединение к договору *պայմանագրին միանալը*

accident несчастный случай; катастрофа; авария *դրախտ պատահար, ակտ, փար*

a.-free безаварийный *անփար; serious a.* серьезная авария *լուրջ փար*; *to prevent a. претворятимся катастрофу* *կանխել ակտը*

accidental war см. *un's war*

accommodation примирение, улаживание; соглашение; компромисс *հաշտեցում, հարբեցում, համաձայնեցում, փոխզիջում*

to come to an a. достигнуть компромисса *փոխզիջման հասնել*; *to reach an a. with neighbouring countries* достичь договоренности с соседними странами *հարևան երկրների հետ պայմանավորվածությունը ձևեր բերել*

accomplice соучастник, сообщник *մասնակից, հանցակից, մեղաակից*

a. in crime соучастник преступления *հանցակից, հանցագործության մասնակից*

accord 1) одобрение, согласие 2) соглашение 3) соответствие 2. 1) согласовывать (ся); соответствовать 2) оказывать (примем); предоставлять, жаловать 1) հավանություն, համաձայնություն 2) համաձայնագրի 3) համապատասխանություն 2. 1) համաձայն(եցն)ել; համապատասխան(եցն)ել 2) ընձեռնել, տրամադրել, ցույաբերել

in a. with smth. в соответствии с чем-л., согласно чему-л. *համաձայն, ըստ որևէ բանի*; *to a. permission* дать разрешение (кому-л.) *ընդարձակություն տալ (որևէ մեկին)*; *to a. with* соответствовать *համապատասխանել*; *to be accorded recognition* получить признание *ճանաչում տեսնել*; *to reach an a. on the question of preserving peace* добиться согласия / соглашения по вопросу сохранения мира *խաղաղության պահպանման հարցում համաձայնության հասնել*

accordance согласие; соответствие *համաձայնություն, համապատասխանություն*

in a. with the regulations в соответствии с правилами / уставом *կանոններին / կանոնադրությանը համապատասխան*

account (for) отчитываться, давать отчет; (нести) ответственность *հաշվետվություն/հաշիվ տալ, պատասխանավորություն կրել*

accredit аккредитовать, уполномочивать *հավաստագրել, լիազորել* *to a. a head of mission* аккредитовать главу представительства *հավաստագրել մերկայացուցչության ղեկավարին*

accumulation накопление (*запасов*) *կուտակում (պաշարների)*

accusation обвинение *մեղադրանք* *to bring/ to make an a. (against)* выдвинуть обвинение (против) *մեղադրանք ներկայացնել (որևէ մեկին)*; *to withdraw an a.* снять обвинение *հանել մեղադրանքը*

accused юр. (the) обвиняемый, подсудимый; обвиняемые, подсудимые *իրավ. (the) մեղադրյալ(ներ), ամրապանյալ(ներ)*

ACE (Allied Command, Europe) см. *un's allied*

ACFL (Agreed Cease-Fire Line) см. *un's cease-fire*

achievement 1) достижение, успех 2) выполнение, исполнение, совершение 1) նվաճում, հաջողություն 2) իրագործում, կատարում *considerable a.-s* значительные успехи / достижения *զգաից հաջողություններ/ նվաճումներ*

acknowledgement (acknowledgment) 1) признание 2) подтверждение; воен. сигнал подтверждения 3) юр. подтверждение, официальное заявление 1) ճանաչում, ի գիտություն ընդունելի 2) հաստատում, *ազգ. հաստատման պահանջ* 3) *իրավ. հաստատում, պաշտոնական հայտարարություն*

a. of liability признание ответственности *պատասխանավորության ճանաչում*; *public a.* общественное признание *հասարակական ճանաչում*

ACP (Alternate Command Post) см. *un's alternate*

acquisition 1) приобретение 2) воен. обнаружение 1) մտերմում 2) *ազգ. հայտնաբերում* *target a.* обнаружение (и захват) целей *Ծանաչվածների հայտնաբերում (և գրավում)*

acquit 1) оправдывать 2) (from) освобождать (от долга, обязанности) 1) արգրարսել 2) (from) ազատել (պարտականությունից, պարտավորություններից)

to a. of a crime (официально) признать невиновным (պաշտպանված) անվնդ ճանաչել

acquittal 1) юр. оправдание 2) освобождение (от долга) 3) выполнение (обязанностей и т. п.) 1) հրազ. արգրարսում 2) ազատվելը (պարտականությունից) 3) կատարվելը (պարտականությունների նմ)

act 1. 1) акт; поступок; действие 2) закон; постановление; документ 2. действовать; поступать 1. 1) արձանագրություն, արարք, գործողություն, ակտ 2) օրենք, որոշում, փաստաթուղթ 2. գործել, վարվել

a. authorizing warfare акт, санкционирующий военные действия *ազգական գործողությունների թուլատրող ակտ*; *a. of aggression* акт агрессии *ռեժի գործողություն*; *a. of capitulation* акт о капитуляции *կապիտուլյացիան ակտ*; *a-s of hostility* враждебные действия *բշմամական գործողություններ*; *a-s of reprisal* в force акты репрессалии с применением силы *պատիպիսկան րեպրիարբներ*; *a. of terrorism* террористический акт *տարբեկչական գործողություն*; *a-s of violence* акты насилия *րեժիարբներ*; *barbaric a.* варварский акт *արարարական գործողություն*; *defence a.* закон об обороне *օրենք պաշտպանության մասին*; *illegal / illegitimate / unlawful a.* незаконный акт *ապօրինի գործողություն*; *inhumane a.* акт жестокости *անմարդկային / դավան գործողություն*; *marauding a-s* акты мародерства *դիակաշտության դեպքեր*; *unfriendly a.* не-

дружественный акт *անբարյալական արարք / գործողություն*; *to commit an a.* совершить акт / действие *գործողություն կատարել*; *to repeal an a.* отменить закон *օրենք չեղյալ հայտարարել*; *to a. promptly* действовать незамедлительно *գործել անմեղանկապ*

action 1) действие, поступок, поведение 2) выступление; акция 3) юр. иск 4) воен. бой; (military) боевые действия 1) գործողություն, արարք, վարձույթ, վարք 2) բայլ, ձեռնարկում 3) իրազ. հայտ 4) ազգ. մարտ; (military) մարտական գործողություններ

aggressive a-s агрессивные действия *բնականօճողական / ագրեսիվ գործողություններ*; *civil a.* гражданский иск *քաղաքացիական հայտ*; *collective a-s* коллективные действия *համայնակ գործողություններ*; *covering a.* прикрывающий бой *մածկապաշտպանական մարտ*; *defensive a.* оборонительный бой *պաշտպանական մարտ*; *defensive military a-s* оборонительные военные действия *պաշտպանական մարտական գործողություններ*; *hostile a-s* враждебные действия *բշմամական գործողություններ*; *MIA (missing in a.)* пропавший без вести в бою *մարտում անհայտ կորած*; *offensive military a-s* наступательные военные действия *հարձակողական մարտական գործողություններ*; *political a.* политическая акция *քաղաքական ձեռնարկում*; *preventive a-s* превентивные действия *կանխիչ գործողություններ*; *prompt a-s* немедленные действия *անհաշիշ գործողություններ*; *punitive a-s* карательные меры *պատժախոյանքներ*; *relief a-s for the benefit of the civilian population* меры по оказанию помощи гражданскому населению

нко քաղաքացիական բնակչությանն օգնություն ցույցբերելու միջոցառումներ; *to bring an a. against smb.* возбудить дело против кого-л. *րեժ մեկի դեմ գործ հարույցել*; *to bring into a.* воен. вводить в бой *ազգ. մարտի մեջ մտնել*; *to initiate/ to take a-s* принимать меры *միջոցներ ձեռնարկել*; *to take concerted a-s* действовать сообща / согласованно *համատեղ / համաձայնակապ գործել*

activation воен. введение в действие *ազգ. գործարկում*
A. Order приказ о введении в действие *գործարկման հրաման*; *A. Request* запрос на введение в действие *գործարկման վերաբերյալ հարյուց*; *A. Warning* оповещение о введении в действие *գործարկման մասին ազարարում*

activity 1) деятельность; активность 2) pl. действия 1) գործունեություն, ակտիվություն 2) հոգի. գործողություններ

combat a. боевая активность *մարտական ակտիվություն*; *guerilla a-s* партизанские действия *պարտիզանական գործողություններ*; *international a.* международная деятельность *միջազգային գործունեություն*; *level of military a.* уровень военной активности *ազգական ակտիվություն աստիճան*; *military activities* военные действия *ազգական գործողություններ*; *subversive activities* подрывные действия *քաղաքի գործողություններ*; *terrorist activities* террористические действия *տարբեկչական գործողություններ*; *to control military a-s* контролировать военные действия *վերահսակել ազգական գործողություններ*; *to suppress the a.* подавлять деятельность / активность *ձեռնի գործունեությունը / ակտիվությունը*

adaptation адаптация, привыкание, приспособление *բնակչություն, հարձարվելը*

a. to the terrain воен. применение к местности *հարձարելու տեղանքին*

A-day 1) день испытания первой атомной бомбы 2) день возможного атомного нападения 3) заранее назначенный день военного нападения 1) առաջին ատոմային րեժի վորձարկման օրը 2) հնարավոր ատոմային հարձակման օրը 3) ազգական հարձակման նախապես նշանակված օրը

adherence соблюдение; выполнение (правила, условий и т. п.) *պահպանում, կատարում (կանոնների, պայմանների նմ)*

a. of an agreement выполнение / соблюдение соглашения *համաձայնագրի կատարում*

ad hoc лат. специальный, устроенный для данной цели *լսն. հատուկ, ակտիվ նպատակի համար ստեղծված*

a. committee специальный комитет / комиссия *հատուկ կոմիտե / հանձնաժողով*; *A. Group on Cooperation in Peacekeeping (AHG), NATO* специальная группа по сотрудничеству в поддержании мира, НАТО *առաջադիպախոսության հարսերով համագործակցող հատուկ խումբ, ՆԱՏՕ*

adjudgement вынесение приговора; судебное решение *դատարկում կաշայնելը, դատական որոշում, գիտարկելը*

adjust 1) приспособлявать, приводить в соответствие 2) улаживать; (урегулировать) 1) հարձարել, համապատասխանել 2) հարկել, կարգավորել
to a. dispute улаживать спор

հարթի վճռ; *to a. to war conditions* приспособлявать к военным условиям *հարմարեցնել պատերազմական պայմաններին*

adjustment 1) приспособление; приведение в соответствие 2) урегулирование, улаживание 3) воен. наладка; выверка 1) *հարմարեցում*, համապատասխանում 2) կարգավորում, հարթում 3) *սազվ.* ստրուկում, ճշում, ուղղում

administer 1) управлять 2) оказывать помощь; снабжать 3) применять меры воздействия 4) наносить удар 1) կառավարել 2) օգնություն ցույց տալ, մատակարարել 3) ներգործություն մղումներ կիրառել 4) հարվածել

to a. a country / state управлять страной/государством կառավարել երկիրը/պետությունը; *to a. first aid* оказывать первую помощь *ստաջին* օգնություն ցույց տալ; *to a. a shock / blow* наносить удар *հարված հասցնել*

administration 1) управление; администрация 2) правительство 3) воен. служба тыла 4) применение наказания 1) կառավարում, վարչարարում, վարչակազմ 2) կառավարություն 3) *սազվ.* քիկուրի մատչություն 4) պատմի կիրառում

a. over the occupied territory управление оккупированной территории *բնագավրված տարածքի* կառավարում; *custom a. таможенное управление* *մարտին վարչություն*; *military a.* военное управление զինվորական կառավարում/վարչություն; *National Aeronautics and Space A., NASA* Национальное управление по авиации и исследованию космического пространства, НАСА Օդիվանություն և տիեզերական հետազոտությունների սազային վարչություն, ՆԱՍԱ

administrative 1) административный 2) воен. тыловой 1) վարչական, գործադիր 2) *սազվ.* քիկուրային, քիկունքի

Admiralty 1) адмиралтейство 2) военно-морское министерство 1) ծովավարություն 2) ռազմածովային նախարարություն

admission 1) доступ; вход; прием 2) признание (в вине и т. п.) 1) մուտքի հնարավորություն / թույլտվություն, մուտք, ընդունելություն 2) ընդունում, խստագանում (*մեղքի, մեղավորության նկ*)

a. to the UNO прием в ООН ընդունում ՄԱԿ-ի կազմի մեջ; *free a.* свободный доступ *ազատ մուտք*; *restricted a.* ограниченный доступ *սահմանափակ մատչելիություն / մուտք*

admittance доступ; вход, разрешение на вход մուտք, մուտքի թույլտվություն

adoption принятие (проекта, резолюции и т. п.) ընդունում (*նախագծի, քանակի նկ*)

a. of a resolution принятие резолюции *քանակի ընդունում*

advance 1. 1) продвижение, успех, прогресс 2) воен. наступление; продвижение 2. 1) продвигаться вперед, делать успехи 2) воен. наступать 1. 1) անաչափումը, հասցումը, անաչիրապ 2) *սազվ.* հարթակում, անաչխաղապում 2. 1) անաչ գնալ, հարդրությունների հասնել 2) *սազվ.* հարթակվել, անաչ շարժվել

a. in force воен. продвижение крупными силами *սազվ.* անաչխաղապում մեծ տեղք; *technical a.* технический прогресс տեխնիկական անաչրարաց; *to make / to press an a.* наступать *հարձակվել, անաչ շարժվել*

advantage преимущество անաչվորություն

military a. военное преимущество *պայմանի անաչվորություն*; *one side / unilateral (military) a.* одностороннее (военное) преимущество *միակողմանի (սազվական) անաչվորություն*; *strategical a.* стратегическое преимущество *պայմանական անաչվորություն*; *to gain / to get an a.* добиться преимущества *անաչվորության հասնել*

adventure приключение; рискованное предприятие; авантюра արկած, համարձակ ձեռնարկում, արկածայինորություն

military a. военная авантюра *պայմանի արկածայինորություն*

adversary противник, соперник *հակառակորդ, օրակախ* *military a.* военный противник *պայմանի հակառակորդ*; *political a.* политический противник *քաղաքական հակառակորդ*

advisory совещательный; консультативный *խորհրդակցական, խորհրդատվական*

a. opinion совещательное мнение *խորհրդակցական կարծիք*

advocate 1. 1) защитник; сторонник 2) адвокат 2. защищать, отстаивать, выступать в поддержку (человека, кого-л.) 1. 1) պաշտպան, կողմնակից, օգնագրվ 2) փաստարան 2. պաշտպանել, հանդես գալ ի պաշտպանություն (*որև բանի, որև մեկի*)

a-s of peaceful settlement of the conflict сторонники мирного урегулирования конфликта *հակադիրտության խաղաղ կարգավորման կողմնակիցներ*; *to a. peace* выступать в защиту мира *հանդես գալ ի պաշտպանություն խաղաղության*

aero-medical evacuation units санитарная авиация *անհրաժեշտական (թուժարևանումային) անխաղախ*

aeronautics авиация *օդափայտություն*

affair 1) дело; pl. дела 2) воен. стычка 1) գործ; *հոգի.* գործը 2) *սազվ.* ընդհարում

domestic / internal a-s внутренние дела *ներքին գործեր*; *external / foreign a-s* иностранные дела *արտաքին գործեր*

affect 1) действовать, влиять 2) задавать, затрагивать 1) ազդել, ներգործել 2) դիպչել

to a. smb's interests затрагивать чьи-л. интересы *որև մեկի շահերին դիպչել*

agency 1) агентство; управление 2) организация 3) орган (государственный) 1) գործակալություն, վարչություն 2) կազմակերպություն 3) մարմին (պետական)

Arms Control and Disarmament A., ACDA Агентство по контролю над вооружениями и разоружению *Սպառազինությունների վերահսկման և զինաթափման գործակալություն*; *Central Intelligence Agency (CIA)* Центральное разведывательное управление (РЗРУ) *Կենտրոնական հետախուզության վարչություն*; *intelligence a.* разведывательный орган *հետախուզական մարմին*; *investigating a.* следственный орган *բնական մարմին*; *police a.* полицейское управление *ստիկանական վարչություն*; *specialized agencies* специализированные учреждения (в ООН) *մասնագիտացված գործակալություններ (ՄԱԿ-ում)*

agent 1) агент 2) представитель, посредник; доверенное лицо 3)

3312

воен. средство; реактив, агент; отравляющее вещество (ОВ) 1) գրծակալ 2) ներկաչափային, միջ-նորմ, վառակամ անձ 3) արժ, միջոց, սնակտիվ, բուժակոր նյութ

bacterial a. бактериологическое отравляющее вещество մանրէ-րանակալ բուժակոր նյութ; **chemical warfare a.** боевое химическое вещество մարտական քիմիական նյութ; **intelligence a.** агент разведки հետախուզարար գործակալ; **lethal a.** боевое средство смертельного действия մահարբ մարտական միջոց; **radiological a.** боевое радиоактивное вещество մարտական սառնակտիվ նյութ; **security a.** агент службы безопасности անվտանգության ծախարար գործակալ; **toxic a.** ядовитое вещество բուժակոր նյութ

aggravating circumstances юр. отягчающие обстоятельства հրավ, отягчающие вину обстоятельства իրավ, մանրաչափային հանգամանքներ, մերթ մանրաչափող հանգամանքներ

aggravating factor усугубляющий фактор ասակաչափող գործոն

aggravation 1) ухудшение; усугубление (ситуации, проблемы и т. п.) 2) տշ. юр. отягчающее обстоятельство 1) վատաչափ, վատարարություն, սասակաչափ, սրմո, խորաչափ (իրավիճակի, հարսի ևն) 2) անհ իրավ. մանրաչափային հանգամանք

aggression агрессия, нападение, агрессивное действие արժեհար, հարձակում, արժեհար գործողություն

armed a. вооруженная агрессия զինված արժեհար; **policy of a.** политика агрессии արժեհարի քաղաքականություն; **renewal of a.** возобновление агрессии արժեհարի

détente դեթենտ; **war of a.** агрессивная война արժեհարի պատերազմ; **to deter a.** сдерживать агрессию զուգի արժեհար; **to step up a.** усилить агрессию ուժեղացնել արժեհար

aggressive агрессивный, нападающий; активный նվաճողական, հարձակողական, ակտիվ

a. defence активная оборона ակտիվ պաշտպանություն; **a. war** агрессивная война նվաճողական պատերազմ; **a. weapons** наступательное оружие հարձակողական զենք

aggressor агрессор; нападающая сторона արժեհար, հարձակվող (կողմ) **a. nation** государство-агрессор արժեհար պետություն; **sanctions against an a.** санкции против агрессора արժեհարի դեմ վառանմիջոցներ; **to quarantine an a.** подвергать агрессора изоляции մեկուսացնել արժեհարին

agitation 1) агитация 2) дискуссия, обсуждение 1) քարոզչություն 2) քննարկում

agree 1) соглашаться; договариваться 2) соответствовать; совпадать 1) համաձայն(վ)ել, պայմանավորվել 2) համապատասխանել, համընկնել

to go to a compromise соглашаться / идти на компромисс փոխզինման գնվ / համաձայնվել

agreement 1) согласие 2) соглашение, договор 1) համաձայնություն 2) համաձայնագիր, պայմանագիր

Acquisition and Cross-Servicing A. (ACSA), NATO соглашение о поставках и взаимном обслуживании, НАТО Մատակարարման և փոխապատրաստման համաձայնագիր, ՆԱՏՕ; **armistice a.** соглашение о прекращении боевых действий համաձայնագիր; **bilateral/ multilateral a.** двустороннее / многостороннее со-

աժեցում երկկողմ / բազմակողմ համաձայնագիր; **by mutual a.** по взаимному согласию փոխարար համաձայնությամբ; **cease-fire a.** соглашение о прекращении огня կրակ դադարեցման համաձայնագիր; **collaborating a.** соглашение о сотрудничестве համապորձակություն համաձայնագիր; **consensus a.** соглашение, достигнутое путем консенсуса գոյիսհամաձայնություն մեք բերված համաձայնագիր; **disarmament a.** договор о разоружении զինարկման պայմանագիր; **first phase a.** воен. соглашение по первой фазе արժ. առաջին փուլի համաձայնագիր; **implementation of an a.** выполнение соглашения համաձայնագրի կատարում; **international a.** международное соглашение միջազգային համաձայնագիր; **interstate a.** межгосударственное соглашение միջպետական համաձայնագիր; **military a.** военное соглашение արժեհարի համաձայնագիր; **package a.** комплексное соглашение համախմբ / փարթային համաձայնագիր; **peace / peaceful a.** мирное соглашение կարդիրային համաձայնագիր; **safeguards a.** соглашение о гарантиях երաշխիքների մասին համաձայնագիր; **salvage a.** договор о спасательных мероприятиях փրկարարական միջոցառումների մասին պայմանագիր; **separate a.** separate соглашение սեպարատ համաձայնագիր; **status of forces a.** соглашение о статусе вооруженных сил զինված ուժերի կարգավիճակի մասին համաձայնագիր; **to abrogate an a.** аннулировать соглашение համաձայնագիրն անվավեր հայտարարել; **to break/ to violate an a.** нарушить соглашение խախտել համաձայնագիր / համաձայնությունը; **to come to/ to make/ to reach an a.** прийти к соглашению, добиться согласия համաձայնության գալ,

համաձայնություն մեք բերել; **to initial an a.** параграфовое соглашение նախապատրագրել համաձայնագիրը; **to sign an a.** подписать соглашение համաձայնագիր ստորագրել

aid 1.) помощь, поддержка 2) pl. вспомогательные средства 3) юр. содействие 2. 1) помогать, оказывать помощь 2) юр. содействовать 1. 1) օգնություն, աջակցություն 2) եղան. օժանդակ միջոցներ 3) իրավ. աջակցություն 2. 1) օգնել, աջակցել, օգնություն ցույց տալ 2) իրավ. աջակցել

a-giving nation страна, предоставляющая помощь օգնություն տրամադրող երկիր; **a-receiving country** страна, принимающая помощь օգնություն ստացող երկիր; **a-ing to the enemy** содействие противнику աջակցություն հակառակորդին; **financial a.** финансовая помощь ֆինանսական օգնություն; **first a.** первая помощь արժեհարին; **foreign a.** иностранная помощь արտասահմանյան օգնություն; **infrastructure** development a. помощь для развития инфраструктуры օգնություն / բնակավայրային զարգացման համար; **large-scale a.** программа крупномасштабная программа по оказанию помощи օգնության լայնածավալ ծրագիր; **military a.** военная помощь /поддержка համաձայնագիր օգնության / աջակցություն; **mutual a.** взаимомолочное փոխօգնություն; **to grant/ to lend / to provide / to render a.** предоставить помощь օգնություն տրամադրել

aim 1.) цель, намерение, стремление 2) прицел; прицеливание 2. 1) стремиться, иметь целью 2) прицеливаться 1. 1) նպատակ, մտարդություն, ձգտում 2) նշանել, նշանակալ, նշանադրություն 2. 1) ձգտել, նպատակ ունենալ 2) նշան ընկնել

ultimate *a.* конечная цель *վերջինի* նպատակ; *to pursue an a.* преследовать цель *նպատակ հետապնդել*

air 1. воздух, атмосфера 2. воздушный; авиационный 1. օդ, օրհորհր 2. օդային, ավիացիոն

a. base авиабазա *ավիակայան*; *a. fight* воздушный бой *օդային մարտ*;

a. fire стрельба / бомбардировка с воздуха *օդային զինակոնտո/մարտիկոնտ*; *a. observation* воздушное наблюдение *օդային դիտարկում*;

a. policing патрулирование воздушного пространства *օդային տարածքի օտարմոն*;

a. space воздушное пространство *օդային տարածք*;

a. support авиационная поддержка *ավիացիոն աջակցություն*;

Closed A. Support (CAS) непосредственная авиационная поддержка *անմիջական օդային աջակցություն*;

a. traffic control управление воздушным движением *օդային երթևեկության կառավարում*

airborne воздушно-десантный *օդափակածային, օդչորային*

a. alert воздушно-десантная тревога *օդափակածային տագնապ*;

a. division воздушно-десантная дивизия (ВДД) *օդափակածային դիվիզիա*;

A. Forces воздушно-десантные войска (ВДВ) *օդափակածային զորքեր*;

a. operation воздушно-десантная операция *օդափակածային օպերացիա*

aircraft 1) самолет 2) авиация 1) ինքնթիռ 2) ավիացիա

a. carrier авианосец *ավիակիր*;

bomber *a.* бомбардировщик *մարտիկոնտ*;

ground attack *a.* самолет-штурмовик *զրիշային ինքնթիռ*;

intercommunication *a.* авиация связи *կապի ավիացիա*;

luncher *a.* самолет-ракетоносец *հրթիռակիր ինքնթիռ*;

military-transport *a.* военно-транспортный *ավիացիոն ինքնթիռ*;

самолет *առաջնորդափակ ինքնթիռ*; *reconnaissance* *a.* самолет-разведчик *հետախույզ ինքնթիռ*

air-defence противовоздушная оборона (ПВО) *հավաօդային պաշտպանություն (ՀՕՊ)*

a. artillery артиллерия ПВО *ՀՕՊ-ի հրետանի*;

A. Region (ADR) район ответственности ПВО *ՀՕՊ-ի պատասխանատվության շրջան*

airdrop высадка с воздуха *օդի իջեցում, օդչոր*

assault *a.* десантирование с воздуха *օդային դիսանտի իջեցում*

airfield посадочная площадка, аэродром *վայրկերի հրափարակ, օդակայան*

base *a.* аэродром базирования *հենակետային օդակայան*

airlift воздушная перевозка *օդային մոխարում*

air movement воздушное движение *օդային երթևեկություն*

Regional A. M. Coordination Center (RAMCC), NATO региональный центр координации воздушного движения

(РАМСС), НАТО *օդային երթևեկության համակարգման տարածաշրջանային կենտրոն (ՌԱՄՄՍ), ՆԱՏՕ*

airplane самолет *ինքնթիռ*

airport аэропорт *օդակայան*

a. of debarkation (APOD) аэропорт выгрузки *բեմարտման օդակայան*;

a. of embarkation (APOE) аэропорт погрузки *բեման օդակայան*;

international *a.* международный аэропорт *միջազգային օդակայան*

airpower могущество в воздухе, воздушная мощь *օդային իզորություն*

air-raid воздушный налет *օդային հարձակում*

a. shelter бомбоубежище *մարտափակարան*;

a. warning/precautions воздушная тревога *օդային տագնապ*

airspace control контроль воздушного пространства *օդային տարածքի վերահսկում*

Air Staff штаб военно-воздушных сил *ազգային ուժերի կենտրոնակայան*

alarm 1. сигнал; боевая тревога; сигнал тревоги 2. поднять, объявить тревогу 1. *սնազանգ, մարտափակում*;

2. *սնազանգ հայտարարել, սնազանգել*

a. for instruction учебная тревога *նստմանակ տագնապ*;

a.-post место сбора войск при тревоге *տագնապի ժամանակ զորքերի հավաքատեղ*;

false *a.* ложная тревога *կեղծ տագնապ*;

fire *a.* пожарная тревога *հրդեհային տագնապ*;

gas *a.* химическая тревога *քիմիական տագնապ*

alert 1. 1) тревога, сигнал тревоги 2) состояние боевой готовности 2. поднимать по тревоге 3. действительный, настоятельный 1. 1) տագնապ, տագնապի պրահան 2) մարտական պատրաստության վիճակ 2. տագնապի պարզեցում ոտի հանել 3. զգոն, աշխույր, զգուշակիր

emergency *a.* тревога по чрезвычайным происшествиям *տրտալար պատահարի տագնապ*;

general *a.* общая тревога *ընդհանուր տագնապ*;

high degree of a. высокая степень боевой готовности *արժր մակարդակի մարտական պատրաստություն*;

practice/ training *a.* учебная тревога *նստմանակ տագնապ*;

to cancel the a. отменить тревогу *տագնապը չեղյալ հայտարարել*;

to place on instant a. привести в состояние боевой готовности *մարտական պատրաստության վիճակի*

բերել; *to receive the a.* получить сигнал тревоги *տագնապի պրահան ստանալ*

alien иностранец *օտարերկրացի*

align 1. ряд 2. выстраивать(ся) в линию, выравниваться 1. *շարք 2. շարվել*;

alignment 1) расстановка 2) равнение; линия строя 1) *բաշխում, դասավորություն* 2) *հավասարեցում, շարքափո*

a. of forces расстановка сил *ուժերի բաշխում*;

restricted military *a.* замкнутая военная группировка *ինքնապահակ տագնապի խմբավորում*

all весь, все *մարդր, բոլոր*

a.-arms общедосяговое *համազարի*;

a.-clear сигнал отбоя *воздушной тревоги* *օդային տագնապի դադարեցման պրահան*;

a.-out полный, тотальный *մարդր, լրիվ, համընդհանուր*;

a.-out attack решительное наступление *վճռական հարձակում*

allegiance верность, преданность; лояльность *հավատարմություն, կողմնակցություն, նվիրվածություն*

a. to a cause верность *принципам* *հավատարմություն պրահաններին*;

oath of a. клятва *верности* *հավատարմության երդում*;

to pledge /to swear *a.* клясться в верности *հավատարմության երդում տալ*;

true *a.* истинная *верность* *անկեղծ հավատարմություն*

alliance альянс, союз *միություն, դաշինք, զինակցություն*

bilateral /multilateral *a.* двусторонний /многосторонний *սоюз* *երկկողմ / բազմակողմ դաշինք*;

counteralliance *a.* контральянс *հակադաշինք*;

defensive *a.* оборонительный *սоюз* *պաշտպանական*

պանական միություն; *military* а военный альянс պաշտպան դաշինք; *defensive* а оборонительный союз պաշտպանական միություն; *permanent* а постоянный союз մշտական դաշինք; *to enter into an a. with* войти в союз с դաշինքի մեջ մտնել *прлс մեկի հետ*; *to unite in a.* объединиться в союз դաշինք կազմել

allied союзный, союзнический միությունական, դաշնակցային

A. Command Верховное главное командование Փերզվոյն գլխավոր հրամանատարություն; *A. Command, Europe (ACE)* Верховное главное командование ОВС (объединенных вооруженных сил) НАТО в Европе եվրոպայում ՆԱՏՕ-ի ՄՁՈՒ-ի (միավորված զինված ուժերի) գերագույն գլխավոր հրամանատարություն; *A. Tactical Air Force (ATAF), NATO* Объединенное тактическое авиационное командование (ՕՏԱԿ), НАТО Միավորված մարտավարական ավիացիոն հրամանատարություն, ՆԱՏՕ

allocation 1) распределение, выделение, назначение 2) локализация 1) տեղաբաշխում, տեղադրում, նշանակում 2) տեղայնացում

allowance 1) позволение, разрешение 2) денежное пособие; воен. сutchные 3) воен. паек 1) րուչվումբյուն 2) դրամական նպաստ, ազգ. օրապահիկ 3) ազգ. մերթարժին

ally 1. союзник 2. соединять(ся), вступать в союз 1. դաշնակից 2. միացնել, միանալ, դաշնակցել

longtime a. gавийн союзник փնդիկ դաշնակից; *to a. with smb. against the aggressor/the common enemy* вступить в союз с кем-л. против агрессора/общего врага *прлс մեկին դաշնակցել* /ընդդեմ ագրեսորի / ընդհանր ընդհանր

alternate резервный, запасной եղբերակյին, պահեստային

A. Command Post (ACP) запасной командный пункт (ЗКП) պահեստային հրամանատարական կետ (դՀԿ)

alternative альтернатива, альтернативный вариант շլըմբարներ, շլըմբարներային տարբերակ *to offer / to purpose an a.* предложить альтернативу / альтернативный вариант շլըմբարներային տարբերակ առաջարկել

ambulance машина скорой помощи; полевой госпиталь; санитарный отряд շուտ շուտ օգնություն մեքենա, դաշտային հասպտալ, սանիտարական ցուխտ

a. transport санитарный транспорт սանիտարական փոխադրամիջոց; *field a.* полевой медицинский пункт դաշտային րուժմետ

ambush 1. засада 2. устраивать засаду 1. դարձնել, դարձնանելի 2. դարձնակալել

to attack from a. атаковать из засады գրեթե դարձնանելից; *to lay an a. устраивать засаду* դարձնանալ լինել; *to lie in a. (for)* лежать в засаде դարձն մտնել; *to make an a.* устраивать засаду դարձն առքել; *to run into an a.* убежать в укрытие *ըստնույն մտնել*; *to set an a. for* организовать засаду դարձն կազմակերպել; *to wait in a. ждаты в засаде* դարձնակալել, դարձն մտն ապակել

amendment поправка (к резолюции и т. п.) շտկում, ուղղում, փոփոխություն (բանմանի մեջ են)

to adopt an a. принять поправку

ընդունել փոփոխություն / ուղղում; *to propose an a.* предложить поправку փոփոխություն առաջարկել

amity дружба, дружеские отношения (особ. между странами) բարեկամություն, բարեկամական հարաբերություններ (հատկ. երկրների միջև) *treaty of a. договор о дружбе* բարեկամության պայմանագիր

ammunition боеприпасы զինամիջոցներ, զինամիջոցներ, մարտապարտ *a. allowance* боекомплект մարտապարտ; *ball a.* боевые патроны общего назначения *ընդհանր օգտագործման մարտական փամփուշտներ*; *incendiary a.* зажигательные боеприпасы *հրկեղող զինամիջոցներ*

amnesty амнистия, помилование, прощение ներում, համաներում

general a. всеобщая амнистия *հանրաընդհանր ներում, համաներում*; *political a.* политическая амнистия *քաղաքական համաներում*; *to be included in the a.* попасть под амнистию *համաներման տակ ընկնել*; *to declare an a.* объявить /применять амнистию *համաներում հայտարարել / հրահայտել*; *to grant / to offer (an) a.* даровать прощение *ներում շնորհել*

angary ангария (право воюющей стороны на захват, использование или разрушение имущества нейтрального государства) անգարիա (պատերազմող կողմի հրավերներ գլխավոր, օգտագործելու կամ ոչնչացնելու շնորհ օգտորդյան ունեկամոր)

animosity враждебность, вражда ընդամերդյուն, ընդամեր

religious a. религиозная *вражда* կրոնական ընդամեր; *to arouse / to stir up a. to / towards* вызывать чувство враждебности к /по отно-

шению к *ընդամեր պատրաստել* *прлс մեկին նկատմամբ*

annex 1) присоединять; аннексировать 2) прилагать (к документу и т. п.) 1) միակցել, բնակցել 2) կցել (փաստաթղթին են)

to a. territory аннексировать территорию *տարածք բնակցել*; *to a. to a convention / a treaty* прилагать к конвенции / договору *կցել համաձայնագրին / պայմանագրին*

annexation присоединение; аннексия միակցում, բնակցում *"creeping a."* ползучая аннексия «սրբուն» բնակցում; *de-facto a.* фактическая аннексия *փաստային բնակցում*

annihilation уничтожение, истребление ոչնչացում, բնաջնջում *strategy of a.* стратегия (войны) на уничтожение (պատերազմի) *բնաջնջման ռազմավարություն*

announcement объявление, сообщение *հայտարարություն, հաղորդում, հաղորդագրություն* *official a.* официальное сообщение *պաշտոնական հաղորդագրություն*; *to issue / to make an a.* сделать сообщение *հայտարարություն անել, հաղորդագրություն հրապարակել*

annulment аннулирование, отмена անվավեր հայտարարում/համարում, լուրջալ հայտարարում, փարսում *a. of an agreement / a treaty* аннулирование соглашения /договора *համաձայնագրի / պայմանագրի անվավեր հայտարարել*

answer 1. ответ 2. 1) отвечать 2) соответствовать; отвечать 1. պատասխան 2. 1) պատասխանել 2) համապատասխանել

diplomatic a. дипломатический *ответ* դիվանագիտական պատասխան

խիմ; *evasive a.* уклончивый *ответ* *խտախոտական աստիտիան*; *negative/positive a.* отрицательный/положительный *ответ րաշտախիան/րախտախիան աստիտիան*; *to a. for one's actions* отвечать/нести ответственность за свои действия *աստիտիան տալ/աստիտիանատրություն կրել* *for a purpose* соответствовать цели *համաստիտիանել* *նպատակին*; *to give / to furnish an a.* дать ответ *աստիտիանել*; *to get / to receive an a.* получить ответ *աստիտիան տանալ*

antagonism 1) антагонизм, вражда 2) противоречие 1) *հակասություն*, *ընդանահ* 2) *հակասություն* *deep/strong a.* глубокое/острое *противоречие խոր/ուր հակասություն*

antagonist антагонист, противник, соперник *հակասակորդ*, *սխալիս*

antagonize 1) противодействовать, бороться 2) вызывать антагонизм/вражду 1) *հակադիպություն ցույց տալ*, *պայքարել* 2) *ներհակություն* *ընդանահ տալ* *ստիպել*

ante-bellum *лат.* до войны, довоенный *խիմ*, *մինչև պատերազմը*, *նախպատերազմական*

anti-airborne противодесантный *հակադիսանտիսի*

anti-aircraft противовоздушный, зенитный *հակաօդային*, *զենիտային*

Anti-ballistic missile (ABM) противоракета, ракета для борьбы с баллистическими ракетами *հակահրթիս*, *բախտիկական հրթիսներին դեմ պայքարելու հրթիս*

ABM system система противо-

ракетной обороны (ПРО) *հակահրթիսային պաշտպանության համակարգ (ՀՀԿԻ)*

anti-epidemic противозидемический *հակահամաճարակային*

anti-missile противоракетный *հակահրթիսային*

antipersonnel противопехотный *հակահեծակային*

a mine противопехотная мина *հակահեծակային սկան*

anti-tank противотанковый *հակատանկային*

antiwar антивоенный *հակապատերազմական*

a. feelings/sentiments антивоенные настроения *հակապատերազմական տրամադրություններ*

apatride *юр.* апатрид (лицо без гражданства) *իրավ. անգրքացի (անգրքացիություն չունեցող անձ)*

APC (Armoured Personnel Carrier) *см. տննարկ*

APOD (airport of debarkation) *см. տննարկ*

APOE (airport of embarkation) *см. տննարկ*

appeal 1. 1) призыв, обращение, воззвание 2) апелляция; право на апелляцию 2. 1) призывать, обращаться с призывом 2) апеллировать, подавать апелляционную жалобу 1. 1) *կոչ. դիմում*, *ուղերձ* 2) *վճարել գանձաք.* *ընդարկում*, *գանձատրվանք իրավունք* 2. 1) *կոչ անել*, *կոչող դիմել* 2) *ընդարկել*, *գանձատրվել*

Court of A. апелляционный суд *վրիցանելի արարար*; **urgent a.** настоятельный *արիւմտ անհատակ/հրատալ կոչ. դիմում*; **to make an a. to arms** *привзвать к оружию* *զենիտ կոչել*; **to a. to calm** *привзвать к спокой-*

ствию *հանդարտվելու կոչ անել*; **to a. to a higher court** *обратиться с жалобой в высшую инстанцию* *տրոր ներկայացնել վերին ատյանի փոստարկ*

appeasement успокоение, умиротворение *հակադրոնելում*, *հաշտելում*, *խաղաղելում*

application 1) заявление, обращение, прошение; рапорт 2) применение, использование, прилагательное 1) *դիմում*, *խնդրանք*, *խնդրագիր*, *զեկուցագիր* 2) *կիրառություն*, *կիրառում*, *օգտագործում*, *գործածում*

a. of a convention/a treaty применение конвенции / договора *համաձայնագրի / աստիճանագրի կիրառում*; **mandatory a.** обязательное применение *պարտադիր կիրառում*; **peaceful a.** мирное применение / применение в мирных целях *խաղաղ կիրառություն*, *կիրառում խաղաղ նպատակներով*; **to grant an a.** угодствовать *прошению* *բախտարկել խնդրագիրը*; **to reject an a.** отказать в обращении/прошении *դիմումը/խնդրանքը մերժել*

apply 1) обращаться (с просьбой, заявлением и т. п.) 2) применять(ся), использовать(ся) 1) *դիմել (խնդրանքով, դիմումով են)* 2) *կիրառվել*, *օգտագործվել*

to a. economic sanctions *применять экономические санкции* *տնտեսական պատժամիջոցներ կիրառել*

appointment 1) назначение, определение (на пост и т. п.) 2) должность, пост 3) (заранее назначенная) встреча 1) *նշանակում*, *կարգում (պաշտոնի են)* 2) *պաշտոն* 3) *հանդիպում (նախապես նշանակված)*

a. of a military observer *назначение военного наблюдателя* *պաշտպանի դիտարկի նշանակում*

arbitration *юр.* арбитраж; третейский суд *իրավ. արբիտրաժ*, *իրավարարություն*, *միջնորդ դատարան*

appreciation анализ, оценка *վերլուծություն*, *վերլուծում*, *գնահատական*, *գնահատում*

a. of the situation *анализ обстановки* *իրարարկության վերլուծություն*; **ground a. воен.** *оценка местности* *ուրվ. տեղանքի գնահատում*

apprehension *юр.* задержание, арест *իրավ. մերժակալում*, *կալանում*, *կալանավորում*

approach 1) подход 2) *воен.* *подступ*; *доступ* 1) *մոտելում* 2) *ուրվ. մոտույց*, *մոտք*

likely a. воен. *путь вероятного подхода* *ուրվ. հավանական մոտելում անիպարի*; **package/comprehensive a.** *комплексный* *поход* *համալիր մոտելում*; **reciprocal a. пог.** *предусматривающий взаимные уступки* *փոխզիջումներ նախատեսվող մոտելում*; **to guard an a.** *охранять* *поход* / *доступ* *պահպանել մոտույցը / մոտքը*

appropriation 1) ассигнование, выделение средств 2) присвоение (объект. незаконное) 1) *ընտեսակալում*, *միջոցների հատկացում* 2) *ուրբացում (սվոր. անգործի)*

military a. *военные ассигнования* *պաշտպանի ընտեսակալումներ*

approval одобрение, утверждение, санкция; согласие; принятие *հավանություն*, *հաստատում*, *վավերացում*, *ընդունում*, *համաձայնություն*, *ընդունում*

to submit for a. предстать на утверждение/одобрение *ներկայացնել հաստատման / հավանության*

are *воен.* *сектор* *ուրվ.* *հատված* **a. of fire** *сектор обстрела/огня* *զենակրճանակ / կրակի հատված*

arbitration *юр.* арбитраж; третейский суд *իրավ. արբիտրաժ*, *իրավարարություն*, *միջնորդ դատարան*

a. award арбитражное решение
 միջոցով դիտարկելի որոշում; **Perma-
 nent Court of A.** Постоянная
 палата третейского суда
 միջ-
 ցով դիտարկելի մշտական ւի-
 շախ; **to submit a dispute to a. пере-
 дать спор в арбитраж** վիճարկ-
 անքննելի հանձնել միջոցով դիտար-
 քիս

area район, область; зона; мест-
 ность շրջան, մարզ, գոտի, տեղիք
Air Defence a. (ADA) зона зенит-
 ного огня գեներալի կրակի գոտի;
a. of complete / moderate damage зо-
 на полного/умеренного разруше-
 ния լրիվ/ մասնակի խոտման գոտի;
a. of operations район действий
 գործողությունների շրջան; **battle a.**
 район боевых действий մարտա-
 կան գործողությունների շրջան; **beaten**
 a. обстреливаемый район գեղա-
 կոծան ենթակա շրջան; **built-up a.**
 населенный пункт բնակավայր;
concentration a. район сосредото-
 чения կենտրոնացման շրջան; **danger**
 a. опасная зона վտանգավոր
 գոտի; **defended a.** зона тактиче-
 ской обороны մարտավարական
 ւիշտությունների գոտի; **disaster a.**
 район бедствия տղտի գոտի; **fortified**
 a. укрепленный район
 ամրացված շրջան; **forward a.** при-
 фронтальная полоса միակամանի
 գոտի; **lethal a. (GW)** воен. зона по-
 ражения սպիտակ խոտման գոտի;
mandated a. мандатная террито-
 рия մանդատային տարածք; **no go a.**
 район, окруженный войсками без-
 опасности и т. п.), закрытый
 для въезда (անվտանգության գոր-
 բերով նկ) շրջափակված, մտքի
 հանք փակ տարածք; **prohibited a.**
 запретная зона воен արգելված
 գոտի; **reference a.** воен. контроль-
 ная зона սպիտակ ւիշտությունների

restricted a. закрытая зона / террито-
 рия փակ գոտի/ տարածք; **test a.** испыта-
 тельный полигон սպիտակ քննարկում

argument аргумент, довод, дока-
 зательство փաստարկ, արարչություն
basic a. основной договор հիմնա-
 կան փաստարկ; **irrefutable argu-
 ment** неопровержимый довод ան-
 հերքելի փաստարկ; **weighty a.** веский
 аргумент ծանրակշիռ փաստարկ

arm 1. 1) обьект. pl оружие; во-
 оружение 2) война, военные дей-
 ствия 2. вооружать (ся) - 1. 1) սվոր.
 հոգն. զենք. սպառազինություն 2)
 պատերազմ, սպիտակ կործողու-
 լյուններ 2. զենվել

a-s control контроль над воору-
 жениями սպիտակ քննարկումների վե-
 рականություն; **a-s embargo** эм-
 барго на поставки оружия զենքի
 բանարգել; **a-s limitation** ограниче-
 ние вооружений սպիտակ քննարկումների
 սահմանափակում; **a-s race/ rush**
 гонка вооружений սպիտակ քննար-
 քումների մրցավարք; **a-s reduction**
 сокращение вооружений սպիտակ
 քննարկումների կրճատում; **conventional**
 a-s обычное вооружение սովորական
 սպիտակ քննարկում; **nuclear a-s** ядер-
 ное оружие միջուկային զենք; **place**
 of a-s плацдарм սպիտակ քննարկում;
strategic a-s стратегическое во-
 оружение արարչական ւիշտու-
 րականություններ; **suspension of a-s**
 приостановка военных действий
 սպիտակ կործողությունների ժա-
 մանակավոր դադարեցում; **to call to**
a-s призвать к оружию կոչել զեն-
 քի; **to pile up a-s** накапливать ору-
 жие զենք կուտակել; **to supply a-s**
 поставлять оружие զենք մատակարարել

armed conflict см. տնտ conflict
armament 1) вооружение (дей-
 ствие) 2) вооруженная сила 3) ору-

жие, боеприпасы, вооружение
 1) սպիտակ քննում 2) զենված ուժ 3)
 վեր. զինաներ, սպիտակ քննարկում
aircraft a. авиационное вооруже-
 ние սովորական սպիտակ քննարկում; **a-s**
race / rush of a-s гонка вооружений
 սպիտակ քննարկումների մրցավարք;
conventional a-s обычное вооруже-
 ние սովորական սպիտակ քննարկում; **nuclear**
 a-s ядерное оружие միջուկային զենք;
main/ primary a-s основное вооруже-
 ние հիմնական սպիտակ քննարկում;
reduction of a-s сокращение вооруже-
 ний սպիտակ քննարկումների կրճատում;
tank a. танковое вооружение տան-
 կային սպիտակ քննարկում

armistice прекращение военных
 действий, (временное) короткое
 перемирие սպիտակ կործողու-
 լյունների դադարեցում, կրճատն զի-
 նակարար

a. agreement договор о времен-
 ном прекращении военных дей-
 ствий սպիտակ կործողություն-
 ների ժամանակավոր դադարեցման
 պայմանագիր; **to agree on/ to accept**
 an a. согласиться на (временное)
 перемирие համաձայնելի (ժամա-
 նակավոր) զինադադար; **to sign/ to**
conclude an a. заключить (вре-
 менное) перемирие (ժամանակա-
 վոր) զինադադար կերել; **to violate an**
a. нарушить (временное) переми-
 рие խախտել (ժամանակավոր) զինա-
 դադար

armour 1. 1) броня 2) танки,
 бронетанковые войска 2. брониро-
 вать 1. 1) զրահ 2) տանկեր, զրահա-
 անվակնի գործիք 2. զրահափակել,
 զրահարարել

a. plating броня, броневая защи-
 та զրահ, զրահապաշտպանություն

armoured 1) броневой, брони-
 рованный 2) бронетанковый 1.

զրահավոր, զրահապատ 2. զրահա-
 անվակնիք

A-ed Personnel Carrier (APC) броне-
 транспортёр (БТР) զրահաներթիս

armoury см. տնտ arsenal

army армия բանակ
a. advances наступление/продви-
 жение армия արձույթի հարձակում/
 անարիակաշարում; **a. of occupation**
 оккупационная армия բանակա-
 րիչ բանակ; **a. withdraws** отступле-
 ние/отход армия բանակի մահանք /
 ետ քաշվել; **field a.** действующая
 армия գործող բանակ; **hostile a.**
 армия противника հակապակղորչ
 բանակ; **a. invasion a.** армия вторже-
 ния ներխուժման բանակ; **mercenary**
 a. наемная армия կարմո բանակ;
rebel a. повстанческая армия
 սպիտակ բանակ; **regular/standing**
 a. регулярная армия կանոնավոր
 բանակ; **shock a.** ударная армия
 հարվածային բանակ; **the pick of the**
 A. отборные войска բնոր գործիք; **to**
command a. командовать армией
 բանակի հրամանատար լինել; **to crush**
 a. разбить армию քանդակել բանակը

arraignment юр. привлечение
 к суду; обвинение իրավ. դատի
 անվ, մեղադրանք

arrange 1) регулировать, улажи-
 вать; устраивать(ся) 2) договаривать-
 сь; приходить к соглашению
 1) կարգավորել, հարթել, կազմակեր-
 ցել, դասավորվել 2) պայմանավոր-
 վել, համաձայնություն գալ

to a. differences уладить разногла-
 сия հարթել տարաձայնություններ

arrangement 1) договоренность;
 соглашение 2) pl. мероприятия;
 меры; приготовления 1) պայմա-
 նավորվածություն, համաձայնու-
 լյուն 2) հոգն. միջոցառումներ, միջո-
 ցներ, պարատոտություններ

benevolence благотворительность բարեգործություն

besiege воен. блокировать, окружить նազմ. փաշարել, շրջափակել

betray предавать, изменять; выдавать тайны հավանի, դավաճանել, հանձնել

to b. a secret выдать тайну հայտնել փաղտերը

betrayal предательство, измена մատնություն, դավաճանություն

b. of trust злоупотребление доверием փառախորյան չարաշահում

bilateral двусторонний երկկողմանի, երկկողմ

b. agreement двустороннее соглашение երկկողմ համաձայնագիր;

b. security pact двусторонний пакт о безопасности անվտանգություն երկկողմ փայմանագիր

bind (bound) обязывать; брать на себя обязательство; связывать պարտավորել; փարտավորություն տանձնել, կապել

to be bound by contract быть связанным контрактом փարտավորություն տնձնա՝ համաձայն փայմանագրի

binding обязывающий, обязательный փարտավորելից, փարտավոր

b. terms of a contract/ a treaty обязательные условия контракта/ договора փայմանագրի փարտավոր փայմաններ

biological биологический կենսաբանական

b. warfare биологическая война մանրէարանական պատերազմ

blackmail 1. шантаж; вымогательство 2. шантажировать; вымогать 1. նեղաշարժակիր, շորրոն 2. շանտաժի ենթարկել, շորրել

political б. политический шантаж քաղաքական շանտաժ

blame 1.1) порицание, упрек 2) вина, ответственность 2. винить, порицать, считать виновным 1. 1) մատնախիբ, կշտամբար 2) մեղք, պատասխանատվություն 2. մեղադրել, կշտամբել, մեղավոր համարել

to lay the b. on/ upon smb. возложить вину на кого-л. մեղքը որևէ մեկի վրա բարդել

blast 1. взрыв; заряд (для взрыва) 2. взрывать 1. փայրյուն, փայրույնիկ լիքը 2. փայրելնել

b. wave взрывная волна փայրյունի ալիք

blister gas кожно-нарывное отравляющее вещество/ газ մաշկարատախարույց բուժանյութ/ գազ

blitzkrieg нем. молниеносная война գերբ. կիսժամկետի պատերազմ

block блок, объединение դաշինք, միություն, խմբավորում

hostile b. враждебный блок բնիմասկ դաշինք; *military b.* военный блок նազմական դաշինք; *NATO b.* блок НАТО ՆԱՏՕ-ի դաշինք

block 1. преграда 2. задерживать; препятствовать; прерывать; блокировать 1. խոչընդոտ, արգելիչ 2. խոչընդոտել, արգելել, ուղիափակել, շրջափակել, բռնել, շրջափակուել

to b. (up) peace talks блокировать мирные переговоры խափանել խաղտրայան բանակցությունները

blockade 1. блокада 2. блокировать 1. շրջափակում 2. շրջափակել

economic b. экономическая блокада տնտեսական շրջափակում; *raffic b.* морская блокада խաղաղ շրջափակում; *to break/ to run a b.* прорвать блокаду մեղրել շրջափակումը; *to*

end the b. прекратить блокаду փաղտերելնել շրջափակումը

blow 1 удар 2. (up) взрывать (ся) 1, փարված 2. (up) փայրել(ցնել)

crushing / knock-out b. сокрушительный удар ճարճախիբ փարված; *retaliatory b.* ответный удар փաստախախտ փարված; *to deal/ to strike/ to deliver a b. on* наносить удар փարված հասցնել

blunder грубая ошибка կապիտ վայր

board правление, руководство, совет, коллегия փարություն, դեկավորություն, խորհուրդ

b. of arbitration арбитражная комиссия արբիտրաժային հանձնաժողով; *B. of Directors* правление / совет директоров փարություն/ տնօրենների խորհուրդ; *b. meeting* заседание правления փարության նիստ

body орган, учреждение, общество մարմին, հիմնարկ(ություն), ընկերություն

administrative b. административный/управленческий орган փայական/կառավարան մարմին; *deliberative b.* совещательный орган խորհրդակցական մարմին; *expert b.* комиссия экспертов փորձագետների հանձնաժողով; *governing b.* руководящий орган դեկավոր մարմին; *international b.* международная организация միջազգային կազմակերպություն; *investigating b.* следственный орган բնշական մարմին; *the main b.* воен. основные силы, ядро նազմ. հիմնական ուժեր, միջուկ

bolt 1. бергство 2. амер. отход от своей партии/своих принципов 1. փախուստ 2. ամ. իր կուսակցությունից/ սկզբունքներից հեռանալը

bomb 1. бомба, мина; ручная граната 2. бомбить, бомбардировать, сбрасывать бомбы 1. ուժար, ական, մեղրի նոնակ 2. մարվածել, մարվանել

aircraft b. авиационная бомба ավիային ուժար; *atomic b.* атомная бомба ատոմային ուժար; *b. carrier* бомбопереноситель մարվար; *b.-dispenser* безвзрывчатка неразрывавшихся бомб չարված ուժարների վառարկործակ; *b. dropper* авиац. бомбосбрасыватель ավ. մարվան; *b. explosion* взрыв бомбы ուժարի փայրյուն; *b.-proof a)* непробиваемый бомбами մարվարյուն/ մարվարիմակույն; *б)* бомбоубежище անվտանգարան; *b. shelter* бомбоубежище մարվարանարան; *b.-sight* авиац. прицел для бомбометания ավ. մարվանում նշանդ; *b. site* разрушенная взрывом бомб территория (объект. в городе) ուժարների փայրյունների վաղերված տարածք (պար. քաղաք); *chemical/ gas b.* химическая бомба բնիմական ուժար; *delayed-action b.* бомба замедленного действия դանդաղելից վարժություն ուժար; *fusion b.* термоядерная бомба ջերմամիջուկային ուժար; *hydrogen (H.) b.* водородная бомба ջրածնային ուժար; *napalm b.* напалмовая бомба մաշիմային ուժար; *neutron b.* нейтронная бомба նեյտրոնային ուժար; *nuclear b.* ядерная бомба միջուկային ուժար; *rocket-propelled b.* реактивная бомба սնակուկ ուժար; *to drop b-s* сбрасывать бомбы մարվանել; *to plant a b.* закладывать мину ական դնել; *to deactivate/ to defuse a b.* обезвредить мину ականը վառարկործակ

bombard бомбардировать մարվածել

bombardier бомбардир *մթարկու*

bombardment бомбардировка *մթարկոմություն*

artillery *b.* артиллерия *հրետիկություն*; **intensive** *b.* интенсивная *бомбардировка* *սաստիկ մթարկոմություն*; **preliminary** *b.* артиллерийская/огневая подготовка *հրետիկային/կրակային նախապատրաստություն*

bomber бомбардировщик, бомбометатель *մթարկոմիչ, մթամետիչ*

attack *b.* штурмовик *գրոհիչ ինքնաթիռ*; **long-range/short-range** *b.* бомбардировщик дальнего/ближнего радиуса действия *կենտրոն/մերձակաիր գործողության մթարկոմիչ*; **stand-off** *b.* бомбардировщик не входящий в зону ПВО *ՀՕՊ-ի գոտի չմտնող մթարկոմիչ*; **strategic/intercontinental** *b.* стратегический бомбардировщик *տարածաշրջանային մթարկոմիչ*; **torpedo** *b.* торпедоносец *տորպիդակիր, սկանավոր*

bombing бомбометание, бомбардировка *մթամետում, մթարկոմություն*; **aerial** *b.* воздушная *бомбардировка* *օդային մթարկոմություն*; **strategic/aerial** *b.* стратегическая/тактическая *бомбардировка* *տարածաշրջանային/տակտիկական մթարկոմական մթարկոմություն*

bombshelter бомбоубежище *մթարկատարան*

bomb-thrower бомбомет, гранатометчик *մթամետ, ցեխակոմիչ*

booby trap *воен.* 1. мина-ловушка 2. ставить подорванные ловушки *պագճ.* 1. ծուղակ-սկան 2. ծուղակ-սկաններ տեղադրել

boost 1. поддержка; создание популярности 2. 1) поддерживать, помогать подняться/выдвигаться 2) тех. повышать давление; форсировать (*мотор*) 1. աջակցություն,

հանրավիճակով դավանության ստեղծում 2. 1) աջակցել, բարձրացնել, աջակցել բարձրանալուն/ստեղծելուն 2) տեխ. հզորացնել, գերբեռնել (*շարժիչ*)

to b. a plan/a project *поддерживать, продвигать* *план/проект* *պաշտպանել, առաջ մղել ծրագիր/նախագիծ*; **to give smb. a b. *поддерживать кого-л.* *աջակցել որևէ մեկին***

booster 1. помощник; горячий сторонник 2. *воен.* ракетоноситель 1. օգնական, օգնական 2. *պագճ.* *հրթիռակիր*

border 1. граница; край 2. (*on/upon*) *граничить* 1. սահման, կար 2. (*on/upon*) *սահմանակցել*

b. conflict *пограничный конфликт* *սահմանային կապամարտություն*; **b. incident** *пограничный инцидент* *սահմանային միջադեպ*; **b. talks** *переговоры* *о границе* *սահմանային զրահարկում*; **b. tension** *напряженная обстановка на границе* *շրթված հրաժեհակ սահմանի վրա*; **de facto** *b.* фактически *существующая граница* *փաստային գոյություն ունեցող սահման*; **undefended** *b.* *неохраняемая граница* *պաշտպանվող սահման*; **to b. on/upon** *a state* *граничить с государством* *սահմանակցել (որև) փաստային*; **to share b-s with** *a country* *граничить с какой-л. страной* *որևէ երկրին սահմանակցել լինել*; **to violate** *b.* *нарушать границу* *խախտել սահմանը*

borderland *пограничная область, полоса* *սահմանամերձ շրջան, գոտի*

border line 1. граница; демаркационная линия 1. սահման, սահմանափակիչ գիծ

bound 1. 1) граница; предел 2) *usu pl.* *ограничение* 2. 1) *граничить* 2) *ограничивать, сдерживать* 3.

обязанный, вынужденный 1. 1) *սահման* 2) *սկզբ, կարճ.* *սահմանափակում* 2. 1) *սահմանադրել* 2) *սահմանափակել, փակել* 3. *արտասովոր, ստեղծված, հարկադրված*

b. *to military service* *военнообязанный* *զինապարտ*

boundary 1. граница 2. *пограничный* 1. սահման 2. սահմանային **b. established by a treaty** *граница, установленная договором* *պայմանագրով հաստատված սահման*; **b. settlement** *пограничное урегулирование* *սահմանային (հարցերի) կարգավորում*; **state boundaries** *государственные границы* *փաստական սահմաններ*; **to alter boundaries** *изменить границы* *փոփոխել սահմանները*

bow *подчиняться, покоряться* *հեթարկվել, կապակցվել*

to b. to pressure *уступить давлению* *օճշմանը տեղի տալ*

boycott 1. бойкот 2. бойкотировать 1. *բոյկոտ* 2. *բոյկոտել* **to set up/to announce** *a b.* *объявить бойкот* *բոյկոտ հայտարարել*

branch 1) *ветвь; отрасль* 2) *филиал, отделение* (*какого-л. учреждения и т. п.*) 3) *воен.* *род войск* 1) ճյուղ, բնագավառ 2) մասնաճյուղ, բաժանումներ (որև) *հաստատություն* և) 3) *պագճ.* *գործառնական*

legislative *b.* *законодательная власть* *օրենսդիր իշխանություն*; **Q** *b.* *интендантская служба* *հանրապետական ծառայություն*

breach 1) *пролом, прорыв, брешь* 2) *разрыв* (*отношения*) 3) *нарушение* (*закона, обязательства*) 1) *ծերվածք, ճեղք* 2) *խզում* (*հարաբերություններ*) 3) *խախտում* (*օրենքի, պարտավորության*)

b. of a discipline *нарушение дисциплины* *կարգապահության խախտում*; **b. of a treaty** *нарушение/ невыполнение договора* *պայմանագրի խախտում*; **b. of the peace** *нарушение общественного порядка* *հասարակական կարգի խախտում*; **to stand in the b.** *принять на себя главный удар* *զիխակոր հարվածն իր վրա բերումն*

break 1. 1) *трещина, раскол; разрыв* 2) *перерыв, пауза* 2. (**broke; broken**) 1) *разрушать(ся), ломать(ся)*, *разбивать(ся)* 2) *нарушать* 3) *прерывать, прекращать* 4) *порываться, разрывать* (*отношения*) 5) (**down**) *провалить; сломить* 6) (**out**) *распустить, расформировать* 1. 1) *ծեղք, ճեղքվածք, խզում* 2) *ընդհնուր, դադար* 2. (**broke; broken**) 1) *կտրել(վել), ցարկ(վել)* 2) *խախտել* 3) *ընդհատել, դադարեցնել* 4) *խզել, կտրել* (*հարաբերություններ*) 5) (**down**) *ժախողել, կտրել, ընկնել* 6) (**out**) *արձակել, կազմալուծել*

to b. a contract/ a law *нарушить контракт/закон* *խախտել պայմանագիր/ օրենք*; **to b. down** *a resistance* *сломать сопротивление* *կտրել/ ընկնել դիմադրություն*; **to b. off** *action/ fight* *воен.* *выйти из боя* *սկզբ. դուրս գալ մարտից*; **to b. up** *an alliance* *расформировать союз* *կազմալուծել միությունը*

breakage *ломка; поломка; авария* *կտրում, կտրվել, վրար*

break-down 1) *развал, распад* 2) *срыв, провал* 1) *սկզում, փլուզում* 2) *խախտում, ժախողում*

total *b.* *полный провал* *իսկապար ծախողում*

break-through *воен.* *прорыв* *պագճ.* *ծերվում*

break-up развал, распад *փլուզում, քայքայում*

breathing mask противогаз *հալիազիչ*

breach-sight воен. прицел *ազգ. ճշմոջ*

breed (*bred*) перен. порождать, вызывать *փխր. արթնացնել, հարուցել*
to b. a conflict вызвать конфликт
հակամարտություն արթնացնել

breve грамота; патент; воен. патент на следующий чин *առավելագիր, արտոնագիր, ազգ. հաջորդ կրչումի արտոնագիր*

brew замешивать (*мятеж, восстание*) *օրագրել, նյութել (խմիչորյուն, ալյուսանրորյուն)*

bribe 1. взятка, подкуп 2. подкупать, предлагать, давать взятку 1. *կաշար 2. կաշանել, կաշար արջարկել, ապ*

bridge 1. мост 2. 1) соединять мостом, наводить мост 2) преодолеть препятствия, трудности 1. *կամրիք 2. 1) կամրոլ միացնել, կամրոք գնել 2) խղճեցողներ, դժվարություններ հաղթահարել*

Mown b. взорванный мост *պարկված կամրոք; to b. over difficulties* преодолевать трудности *դժվարություններ հաղթահարել*

bridge-head воен. плацдарм (*прег-мостный*); (*initial*) предмостное укрепление *ազգ. ազանհենարան (կամրոպլիսային)*; (*initial*) կամրոպլիսային ամրություն

brief 1. сводка, резюме 2. короткий, сжатый 3. вводить в курс дела, инструктировать 1. *համառոտագիր, ամփոփագիր 2. համառոտ, սեղծ 3. գործի ընթացքին իրազեկել, հրահանգավորել*

briefing 1) инструктаж 2) брифинг 1) *հրահանգավորում 2) ծագավորում*

brigade 1) бригада 2) команда, отряд 1) *գրամիավորում 2) խմբի, ցուխտ*
fire b. пожарная команда *հրչեք խմբ*

bring 1) приносить, приводить, доставлять 2) вводить, вносить; представлять 1) *բերել, հասցնել 2) մտնել, ներկայացնել*
to b. about a war привести к войне *պատերազմի հանգեցնել; to b. down an aircraft* сбить самолет *խփել ինքնաթիռ; to b. down fire* воен. открыть огонь *ազգ. կրակ արսել; to b. into accord* привести к согласию *համաձայնություն հանգեցնել; to b. over* переубедить, привлечь на свою сторону *վերահանգել, իր կողմը գրավել; to b. under* подчинять *ներարկել; to b. up reserves* подготавливать резервы *պահեստային ուժերը մտա բերել*

brink край, грань *կր, ահմանագիծ*

to be on the b. of war быть на грани войны *պատերազմի եզրին գտնվել*

brinkmanship балансирование на грани войны *հավասարակշռության պահպանում՝ պատերազմի եզրին*

broadcasting (радио)вещание, трансляция (*աղյուծ*)*աղղղում, հեռարձակում*

brotherhood 1) братство 2) братские, дружеские отношения 1) *կարարություն 2) երարարակել, քարեկանակալ հարաբերություններ*
b. of nations братство *արջոք ազգերի երարարություն/քարեկանություն*

brunt главный удар *գլխավոր հարված*

to bear the b. принять на себя главный удар *գլխավոր հարվածն իր վրա ընդունել*

brutality жестокость, грубость *առնամարտյուն, կաշարություն*

budget бюджет; финансовая смета *բյուջե, ֆինանսական նախահաշիվ*
military / defence b. военный / оборонный бюджет *ազգանկազմի պաշտպանական բյուջե*

buffer буфер *ալիարգել*
b. state «буферное» государство «*ալիարգելիչ*», *քուժնային պետություն*

build-down сокращение (*вооруженный*) *կրճատում (պաշտպանություններ)*

build-up рост; сосредоточение, накопление, наращивание (*вооружений, вооруженных сил*) *սնուն, կենտրոնացում, կուտակում (պաշտպանության, զինված ուժերի)*
military b. наращивание военного потенциала *ազգանկան ներուժի մեղմանում; strategic b.* наращивание стратегических сил *ալիարգելիական ուժերի մեղմանում*

bullet пуля; ядро *զինակ, արկ*
armour-piercing b. броневойная пуля *զինակար զինակ; b-proof* пуленепробиваемый *զինակաղնայինակն;*
explosive b. разрывная пуля *պարկույրիկ զինակ; express b.* пуля с высокой начальной скоростью *պարկույրական մեծ արագությունը զինակ*

bulletin бюллетень, сводка *տեղեկագիր, ամփոփագիր*
to issue an official b. выпустить официальный бюллетень *պաշտպանական տեղեկագիր քուարկել/ հրատարակել*

bulwark оплот, защита *պառավոր, նկույլ, պաշտպանություն*

b. of freedom защита свободы *ազատության պաշտպանություն*

bureau бюро, отдел, управление, комитет *բյուրո, բաժին, վարչություն, կոմիտե*

B. of the Committee, UN Президиум Комитета ООН *ՄԼԿ-ի կոմիտեի նախագահություն; Federal B. of Investigation, FBI* Федеральное бюро расследований, ФБР *Հնարանությունների ուղեգնային բյուրո, ՀԴԲ*

burn 1. ожог 2. (*burnt*) сжечь, сжигать 1. *արկվածք 2. (burnt)* արկ, վառել, երկիզել

flash b. световой/тепловой ожог *(ուսաղի/ ջերմային արկվածք; to b. down* сжигать(ся) *գոտա լրիվ արկվել)*

burst 1. взрыв, разрыв (*снаряда*) 2. взрывать(ся), разрываться(ся); вспыхивать 1. *պայթյուն (արկի) 2. պայթ(եց)նել, քոկվել*

air b. воздушный взрыв *օդային պայթյուն; sudden b.* внезапный взрыв *անկարձակի պայթյուն; to b. out* вспыхивать (*о войне, эпидемии*) *քոկվել (պատերազմի, համաճարակի մասին)*

burst разрывной снаряд *պարկույրի արկ*

buzz-bomb летающий снаряд *բլոզ արկ*

bypass 1. обход, обходной путь 2. воен. обходить, обтекать (*опорные пункты противника*) 1. *ըջանել, ըջանցունդ 2. ազգ. ըջանցնել, ըջանցնել (հակառակորդի հենակետերը)*

to b. a proposal обойти/проигнорировать предложение *ըջանցնել/անտեսել արագրիք*

Cc

cabinet кабинет министров, правительство Բախարհների խորհրդ, կառավարություն

C. crises правительственный кризис կառավարական ճգնաժամ; ***shadow** с. "теневой кабинет" «ստվերային կառավարություն»

cable кабель, провод; կառտ հեղրղիար, ճեպակ

aerial/overhead с. воздушный кабель օդային ճեպակ; **underground** с. подземный кабель ստորգետնյա ճեպակ

CAC (Combined Arms Command) с. *տնի command*

cache тайник, тайный склад (оружия, боеприпасов и т. п.) գաղտնիարան, գաղտնի պահեստ (գեներ, գրանցարան ևն)

cadre воен. кадры, кадровый состав *տաղ. կարգեր, կարգային կազմ*

calamity с. *տնի catastrophe*

calibre калибр տրամաչափ

call 1. 1) зов, оклик 2) призыв, сигнал 3) созыв (конференции и т. п.) 4) визит, посещение 2. 1) звать, окликать 2) призывать; созывать 3) посещать, наносить визит 4) объявлять 1. 1) կանչ, կոչ 2) կոչ, ազդանշան 3) հրավեր, հրավերում (խորհրդատուներ ևն) 4) այլ, այլուրում 2. 1) կանչել, կոչ անել 2) հրավիրել, գուցարել 3) այլույնի 4) անկանել

c. sign позывной, позывной сигнал ազդանշան, կոչի ազդանշան; **on** с. по вызову/ по требованию / կանչով/ պահանջով; **to c. to account** призвать к ответу ցիտալիար-

նախորդյան կանչել; **to c. off an attack** отменить атаку դադարեցնել հարձակումը; **to c. protests** визывать протесты ընդդեմը արդյունք; **to c. a strike** объявить забастовку գործադուլ հայտարարել; **to c. up a** призывать (на воен. службу) գրավել (б) представлять на рассмотрение (законопроект и т. п.) բնարկման ներկայացնել (օրենքի նախագիծ ևն); **to make / to pay** a с. нанести визит այլույնի

call-up призыв (на военную службу) գրավել

camouflage маскировка; камуфляж ընդարկում, պաշտպանող, ընդարկագրան

camp лагерь Եմբար **detention** с. лагерь военнопленных *ազդանգրիների Եմբար; training* с./ с. of instruction воен. учебный лагерь *աղգ. ուսումնական Եմբար*

campaign 1. кампания, поход 2. проводить кампанию 1. արշավ, արշավանք 2. արշավ ճեպարկել

extended с. широкомасштабная кампания (այնամիակ արշավ; **hostile** с. враждебная кампания *դժնամական արշավ; military* с. военный поход, военная кампания; *ազդանական արշավանք, ազդանշանով; peace* с. кампания в защиту мира *աշխարհային անվտանգության արշավ; protest* с. кампания протеста ընդդեմ արշավ; **to c. for independence** вести борьбу за независимость *պայքարել անկախության համար; to conduct / to lead / to wage a с. проводить кампанию արշավ ծախվել*

cancellation аннулирование,

отмена (всего) *այլուրարում, վերացում*

c. of an agreement / a treaty аннулирование соглашения/договора *համձայնագրի / պայմանագրի չեղյալ հայտարարում; c. of an order отмена приказа *հրամանի չեղյալ հայտարարում**

candidate кандидат բեկնամու **c. for post / position** кандидат на должность / пост *պաշտոնի բեկնամու; to nominate* a с. выдвигать кандидата *բեկնամու տալարել*

candidate кандидатура բեկնամուրում **to support** a с. поддержать кандидатуру *բեկնամուրումը պաշտպանել*

cannon 1) пушка 2) орудие 1) քնյուսթ 2) հրետք

cannonade 1. канонада, орудийный огонь 2. обстреливать артиллерийским огнем 1. քնյուսթահանում, հրետանուրում 2. հրետանակ

cantonment военный городок *գերիտական ավան*

c. area место постоянной дислокации *ճշտական տեղաբաշխման վայր*

capability способность, возможность, потенциал; *pl.* возможности *կարողություն, հնարավորություն, ներուժ, հոգ. հնարավորություններ*

c. of rapid deployment forces потенциал сил быстрого развертывания *արագ ծախվան զորքերի ներուժ; defence / defensive* с. оборонительность *պաշտպանականություն; enemy capabilities* возможность противника *հակառակորդի հնարավորություններ; fighting capabilities* боевые возможности *մարտական*

հնարավորություններ; mobilization capabilities мобилизационные возможности *գրախաղարային հնարավորություններ; nuclear* с. ядерный потенциал *միջուկային ներուժ; penetration* с. способность прорыва (системы ПВО) *ճեքման ունակություն/ ճեքեցնակություն (ՀՕՊ-ի համակարգ); retaliatory* с. потенциал нанесения ответного удара *հակահարված հասցնելու ներուժ*

capacity 1) с. *capability* 2) компетенция 3) юр. правоспособность 1) *տնի capability* 2) *իրավասություն* 3) *իրավ. իրավունակություն*

in advisory / consultative с. с правом совещательного голоса *խորհրդակցական ճայնի իրավունքով; to enjoy legal* с. пользоваться правоспособностью *օգտվել իրավունակությունից*

capital 1) столица 2) капитал, состояние 1) մարտախոր 2) արհամաղտի, ունեցվածք **official** с. *государственный капитал* պետական ունեցվածք; **private** с. частный капитал *մասնավոր ունեցվածք*

capital punishment с. *տնի punishment*

capitulate *անճատոր լինել, հանճակել*

capitulation капитуляция *կապիտուլյացում* **to conclude** с. *подписать акт о капитуляции* *կապիտուլյացման ակտ ստորագրել*

captive пленный, пленник *գերի* **to hold** с. *держать в плену* *գերության մեջ պահել; to take* с. *пленить / взять* *в плен* *գերիվարել/ գերի վերցնել*

captivity плен, пленение գերություն, գերվարություն

capture 1. захват 2. захватывать; брать в плен 1. գավրում 2. գավրել, գերվարել

c-d (materials) trofeu ш) անգամապարհ 1) հարանշան

card карточка, билет քարտ, տոմս **identity** с. удостоверение личности անձը հաստատող վկայական; **registration** с. учетная карточка հաշվանման քարտ

cargo груз բն **essential** с. необходимый/важный груз անհրաժեշտ/կարևոր բն

carrier носитель կրող, փոխարկիչ **aircraft** с. авианосец ավիակիր; **armoured personnel** с. бронетранспортер արևափոխարկիչ; **attack aircraft** с. ударный авианосец հարվածային ավիակիր; **missile** с. ракетноноситель հրթիռակիր

carry 1) везти, перевозить, вестти, переносить 2) одержать победу, выиграть 3) доводить (до чего-л.) 4) добиваться (чего-л.) 1) տանել, փոխադրել, կրել, տեղափոխել 2) հարթանակ տանել, հարթել 3) հասցնել (որև բանի) 4) ձգնել (որև բանի)

to c. into effect приводить в исполнение, осуществлять ի կատար ածել; **to c. on conversations** вести (неофициальные) переговоры (ոչ պաշտոնական) բանակցություններ վարել; **to c. an hostile act** совершать враждебные действия բնանակախ գործողություններ կատարել; **to c. to extremes** доводить до крайностей մարտահարությունների հասցնել; **to c. the war into the enemy's country** переносить войну на территорию противника անդրազգային տեղափոխել բնանա տարածք

carte blanche карт-бланш արտոնություն

to give c. to предоставить карт-бланш արտոնություն տրամադրել

cartel картель, соглашение между военными сторонами (об обмене пленными и т. п.) անտերազգային կողմերի միջև համաձայնություն / համաձայնագիր (գերբնների փոխանակման մասին են)

cartridge воен. патрон; гильза արվ. փամփուշտ, պարուն

blank с. холостой патрон անգնդակ փամփուշտ; с. belt воен. արվ. а) патронная փամփուշտակա; б) патронная лента փամփուշտաձև փամփուշտակ; с. brass патронная латунь փամփուշտի արտի; с. case патронная гильза փամփուշտի պարուն; с. dynamite динамитный патрон դինամիտային փամփուշտ; с. strength относительная энергия взрывчатого вещества պայթուցիկ նյութի հարարերական էներգիա; **practice** с. боевой патрон արտադրական փամփուշտ; **raptured** с. разорвавшийся снаряд պայթած արվ

CAS (Close Air Support) см. տնն air

case 1. 1) случай; дело; обстоятельство 2) жр. доказательства, доводы, аргументы 3) мед. больной, раненый 1) դեպ, գործ, հանգամանք 2) իրավ. ասպարտյուն, փաստադրույթ 3) բժշկ. հիվանդ, վիրավոր

civil с. гражданское дело քաղաքացիական գործ; **criminal** с. уголовное дело բնական գործ; **in c. of armed conflict** в случае вооруженного конфликта գնված հակամարտության դեպքում; **prime** с. первоочередка սկզբնական; **strecher** с. носилочный раненый անտարարակով տեղափոխող վիրավոր

casualty 1) несчастный случай, авария 2) pl. воен. потери в живой силе 1) դժբախտ պատահար, վթար 2) զոհ. ռազմ. կենդանի ուժի կորուստներ

battle casualties боевые потери մարտական կորուստներ; с. **clearing station** эвакуационный пункт տրանսման կետ; с. **list** список раненых и убитых վիրավորների և զոհվածների ցուցակ; с. **rates** уровни потерь կորուստների ակարկակներ; **civilian casualties** потери среди гражданского населения քաղաքացիական բնակչության կորուստներ, **heavy casualties** тяжелые потери մեծ կորուստներ; **to suffer / to sustain casualties** (по)нещету потерь կորուստներ կրել

casus belli лат. казус белли, повод для объявления войны լատ. կոպուս բելլի, պատերազմ սկսելու ստիք **catastrophe** бедствие, катастрофа արհես **to avert / to ward off a c.** предотвратить катастрофу կանխել արհես

catch 1. захват, поймака 2. (**caught**) 1) схватить, захватить, поймать 1. գավրում, բնելը 2. (**caught**) 1) բնել, քրիշ **to c. smb. in the act** поймасть кого-л. на месте (преступления) որևէ մեկին բնել (հանցագործության / դեպքի) վայրում

cause 1. 1) причина, мотив 2) основание, повод 2) дело 2. 1) вызывать, быть причиной 2) заставлять 3) причинять 1. 1) պատճառ, շարժառիթ 2) հիմք, ստիք 2) գործ 2. 1) անապացնել, պատճառ հանդիսանալ 2) տալիկել 3) պատճառել

c-s of war причины, вызвавшие войну պատերազմի պատճառները; **probable** с. возможная причина

հախճանակի պատճառ; **to c. damage** причинить ущерб վնաս պատճառել

caution 1.1) осторожность, предосторожность 2) предостережение, предупреждение 2. (**against**) предостерегать 1. 1) (նախա)գգուշարյուն, գգուշարարյուն, շրտահայտարյուն 2) (նախա) գգուշարյուն 2. (**against**) նախազգուշացնել

c.! берегись! գգուշարիք, ռազմ. անտարար; **to perform c.** проявлять осторожность գգուշարարյուն / գգուշարյուն դրսևորել

caveat 1) предостережение; протест 2) жр. ходатайство о приостановке судебного разбирательства 1) նախազգուշարյուն, քրոք 2) իրավ. միջնորդարիք՝ դատարանությունը դադարեցնելու մասին

cease прекращать(ся), переставать, приостанавливать(ся) դադարել, դադարեցնել **c. fire!** прекратить огонь! դադարեցնել կրակը

cease-fire прекращение огня, перемирие կրակի դադարություն, հրադադար

Agreed C.-F. Line (ACFL) согласованная линия прекращения огня կրակի դադարեցման համաձայնեցված գիծ; **to break / to violate a c.** нарушить перемирие խախտել հրադադարը; **to bring about a c.** добиться прекращения огня հասնել կրակի դադարեցման; **to declare a c.** объявить перемирие հրադադար հայտարարել

cede сдавать, уступать (территорию, права и т. п.) հանձնել, գրել (տարածք, իրավունքներ են)

ceiling потолок, предел, воен.

вик (напряженности и т. п.) անասող, արճարկելով սագ՝ կիպկիկ (արվմտրյան են)

absolute с. абсолютный предел/потолок՝ րացարձակ սահման/«սիսիտիա»; **global** с. «потолок» численности войск, устанавливаемый по всем зонам и районам мира գորրի բվարմանի «արճարկիկ», գոր սահմանվում է աշխարհի րդր գորիները և շրջանների համար; **national** с. предельная численность личного состава вооруженных сил государства պետության զինված ուժերի սահմանվածի սահմանյին բվարմանի

celebration празднование տոնում, տոնակատարություն

c. of victory празднование победы հաղթանակի տոնում; **official** с. официальное празднование պաշտոնական տոնակատարություն

censure 1. порицание, осуждение 2. порицать, осуждать 1. անվարկում 2. անվարկել

vote of c. вотум неговения անվաստության բվ

census перепись населения մարդահամար

CIA (Central Intelligence Agency) см. int. b. agency

centralize централизовать, концентрировать կենտրոնացնել

centre 1. центр, средоточие, середина 2. помещать(ся) в центре; сосредоточивать(ся) 1. կենտրոն, կենտրոնակետ 2. կենտրոնակետ (ապվել)

air control с. центр управления авиацией ավիացիայի կառավարման կենտրոն; **c. of resistance** узел обороны/сопротивления անշտ

պնտրյան/ դիմադրության հանգույց; **control and communications** с. центр системы управления и связи կապի և կառավարման համակարգի կենտրոն; **control** с. (GW) центральный командный пост կենտրոնական հրամանատվային կենտրոն; **data-processing** с. центр обработки данных տվյալների մշակման կենտրոն; **radar reporting and control** с. станция обнаружения и наведения самолетов/радарային կենտրոն; **training** с. учебный центр ուսումնական կենտրոն

ceremonial 1. обряд, церемониал 2. формальный; официальный 1. արարողություն, արարողակարգ 2. ձևական, պաշտոնական

ceremony обряд, церемония արարողություն

solemn с. торжественная церемония հանդիսավոր արարողություն

certification 1) свидетельство, удостоверение 2) засвидетельствование (документа и т. п.) 1) վկայական 2) վկայագրում (տաստարի են)

certify 1) удостоверить, заверять; ругаться 2) проводить аттестацию 1) վավերացնել, հավաստել, երաշխավրել 2) որակավորել

cessation прекращение, оставка դադար(ել)ում

c. of arms/hostilities прекращение военных действий սպանական գործողությունների դադարելում; **c. of fire** прекращение огня կրակի դադարելում

cession юр. уступка, передача, цессия իրավ. զիջում, փոխանցում (ատարող են)

c. of rights передача прав իրավունքների փոխանցում; **c. of territo-**

ry уступка/передача территории տարածքի զիջում

challenge 1. 1) вызов 2) сомнение; возражение 3) юр. отвод (присяжных) 4) оклик (часового) 2. 1) бросать вызов 2) сомневаться, оспаривать; отрицать 3) окликать (о часовом), спрашивать пароль/пропуск 1. 1) կոչ, մարտահրավրել 2) կակած, անարկություն 3) իրավ. րացարկ (երրվյալ տանձակվների) 4) կանչ (մամակահի) 2. 1) մարտահրավրել նետել 2) կակածել, վիճարկել, վիտել 3) ձայն տալ, կանչել (մամակահի մասին), նշանարտ/անկազարկ պետել

to c. smb's decision оспаривать чье-л. решение որևէ մեկի որոշումը վիճարկել; **to lay c. to smth.** предъявлять претензию на что-л. որևէ բանի հավակնել; **to represent a great c.** представлять большую угрозу մեծ սպանալիք ներկայացնել

change 1. перемена, изменение 2. менять(ся), изменять(ся), заменять(ся), сменять 1. փոփոխություն, փոփոխում 2. փոխվել, փոփոխվել **c. of position** воен. перемещение войск. տեղափոխություն; **radical c-s** радикальные изменения/преобразования արմատական փոփոխություններ/վերափոխումներ

changeover изменение, перестройка, переход փոփոխություն, վերակառուցում, անցում

c. from a peacetime to a war economy переход с мирной на военную экономику անցում խաղաղ տնտեսությունից պատերազմական; **complete c.** полная перестройка, полные переход ամբողջական վերակառուցում, լրիվարտ անցում

channel 1) канал, русло 2) путь;

источник 1) կապուղի, խողովակ, հուն 2) ուղի, արշար

communications с. канал связи կապուղի; **secret c-s of information** секретные источники информации տեղեկատվության զարդի արշարներ

chaos хаос, беспорядок րախ, անկարգություն, անկանոնություն **political** с. политический хаос քաղաքական րախ

character 1) характер; положение; статус 2) репутация 3) свойство, качество, особенность 4) фигура, личность 1) բնույթ, դրոյրյուն, կարգավիճակ 2) հանրավ 3) հատկություն, հատկանիշ, ատանձանատկություն 4) անձ, անձակորդություն

binding с. обязательный характер պարտադիր բնույթ; **public** с. общественный деятель հասարակական գործիչ; **to assume an alarming/a political c.** приобретать тревожный/политический характер տագնապավի/քաղաքական բնույթ ստանալ

charge 1. 1) заряд 2) воен. атака, бросок, штурм 3) обязанность, ответственность 4) предписание, поручение; требование 5) обвинение 2. 1) заряжать (оружие и т. п.) 2) воен. атаковать, штурмовать 3) поручать, вверять 4) обвинять 1. 1) լիք 2) սագ՝ հարձակում, գրո 3) պարտականություններ, պատասխանավորություն 4) կարգավորակ, հանձնարարություն, պահանջ, պահանջարկ 5) մեղադրանք 2. 1) լիքավորել (զենք են) 2) սագ՝ հարձակվել, գրո 3) հանձնարարել, վստահել 4) մեղադրել

baseless c. необоснованное обвинение անհիմն մեղադրանք, equivalent

full с. полный боевой заряд *իրիվ մարտական իջր*; *false* с. ложное обвинение *կեղծ մեղադրանք*; *sudden* с. внезапная атака *հանկարծակի հարձակում*; *to bring a c. against smb.* предъявить кому-л. обвинение *որևէ մեկին մեղադրանք ներկայացնել*; *to c. with an important mission* давать важное задание/поручение *կարևոր առաջադրանք/հանձնարարություն*; *to hold (smb.) on spying c-s* задержать (кого-л.) по обвинению в шпионаже *մերթադրել (որևէ մեկին) լրտեսության մեղադրանքով*

charity см. *տն՛ս benevolence*

charter 1) хартия; устав; грамота 2) право, привилегия 1) *խարտիա, կանոնադրություն, իրավաբանական 2) իրավունք, արտոնություն*

C. of the United Nations Organization Устав Организации Объединенных Наций *Միավորված ազգերի կազմակերպության կանոնադրություն*; *to grant a c.* давать право/привилегию *իրավունք / արտոնություն տալ*

chauvinism шовинизм *ազգայնամոլություն*

bellicose с. воинствующий шовинизм *պազմատենչ ազգայնամոլություն*; **extreme** с. крайний шовинизм *մայրահեղ ազգայնամոլություն*

check 1. 1) контроль, проверка 2) препятствие; остановка, задержка 2) 1) контролировать; проверить 2) 1) поддерживать, приостанавливать; препятствовать 1. 1) վերահսկողություն, ստուգում 2) խոչընդոտ, կանգնեցում, դադարեցում 2. 1) վերահսկել, ստուգել 2) հետ պահել, զսպել, դադարեցնել, խոչընդոտել

checkpoint (CP or CNP) контрольно-пропускной пункт; блок-пост *ստուգիչ-անցարկային կետ*

check-up проверка, контроль *ստուգում, վերստուգում, վերահսկում*

chemical химический *քիմիական*

c. agent боевое химическое вещество *մարտական քիմիական նյութ*; **c. substances** химические вещества *քիմիական նյութեր*; **c. war gases** боевые отравляющие вещества *մարտական թունամուրբեր*; **c. weapon(s)** химическое оружие *քիմիական զենք*

chief глава, руководитель, лидер, начальник, шеф *ղեկավար, արաջնորդ, պետ*

c. constable начальник полиции *ստիկանագլուխ*; **C. of Defence (ChOD)** а) начальник штаба ВС государства (Главного, Генерального и т. п.) *պետության զինված ուժերի շտաբի (Գլխավոր, Գերագույն են) պետ* б) руководитель оборонного ведомства страны *երկրի պաշտպանական գերատեսչության ղեկավար*; **C. of General Staff** начальник Генерального (Главного) штаба (НГШ) (Գլխավոր) Գերագույն շտաբի *պետ*; **C. of Staff (COS)** начальник штаба (НШ) *շտաբի պետ*

CINC (Commander-in-Chief) см. *տն՛ս commander*

cipher 1. шифр 2. шифровать, зашифровать 1. *ժամկազիր, գաղտնագիր* 2. *ժամկազրել, գաղտնագրել*

in c. зашифрованный *ժամկազրված*

circumstance 1) обыкн. *pl.* обстоятельства, условия 2) случай, обстоятельство 1) *սխր. հոգի. հանգամանքներ, պայմաններ* 2) *հանգամանք, դեպք, պարագա*

aggravating c-s отягчающие обстоятельства *մանրացուցիչ հանգամանքներ*; **concomitant c-s** сопутствующие обстоятельства *ուղեկցող հանգամանքներ*; **mitigating / extenuating c-s** смягчающие обстоя-

тельства *մղմալուցիչ հանգամանքներ*; **particular c-s** особые обстоятельства *հատուկ հանգամանքներ*

circumvention обход; хитрость, уловка *շրջանցում, խրամանկություն*

c. of limitations обход ограниченный *սահմանափակումների շրջանցում*

CIS (Commonwealth of Independent States) см. *տն՛ս commonwealth citizenship* гражданство *քաղաքացիություն*

dual c. двойное гражданство *երկարաքայություն*; **to grant c.** предоставить гражданство *քաղաքացիություն տալ*; **to strip of c.** лишить гражданства *քաղաքացիությունից զրկել*

civil гражданский, штатский *քաղաքացիական*

c. emergency planning планирование использования гражданских служб в чрезвычайных ситуациях *արտակարգ իրավիճակներում քաղաքացիական ծառայությունների օգտագործման պահանջարկ*; **c. liberties** гражданские свободы *քաղաքացիական ազատություններ*; **c. military cooperation** взаимодействие военных и гражданских структур *պազմական և քաղաքացիական կառույցների համագործակցություն*; **c. rights** гражданские права *քաղաքացիական իրավունքներ*

civilian 1. штатский 2. *pl.* гражданское население 1. *քաղաքացիական* 2. *հոգի. քաղաքացիական բնակչություն*

c. control гражданский контроль */назор քաղաքացիական վերահսկողություն/* *սկսողություն*; **c. employe** воен. *волякоаռեմный* *պազ. ազգ-*

տալաբան; **c. resistance** см. *տն՛ս resistance*

civilianize производить замену военнослужащих гражданскими лицами *զինվածախղղներին փոխարինել քաղաքացիներով*

claim 1. требование, претензия; иск 2. требовать, предъявлять претензию; претендовать 1. *պահանջ, իրավապահանջ, հայց* 2. *պահանջել, պահանջ ներկայացնել/ հարույսել, հավակնել*

c. to foreign territories притязание на чужие территории *հավակնություն օտար տարածքների նկատմամբ*; **international c-s** претензии международного характера *միջազգային իրավապահանջներ*; **invalid c.** необоснованное требование *անհիմն պահանջ*; **territorial c-s** территориальные претензии *տարածքային պահանջներ*; **unlawful c-s** незаконные претензии *ստորինք պահանջներ*; **to c. the protection of the law** требовать защиты закона *օրենքի պաշտպանություն պահանջել*; **to reject a c.** отказать в требовании *մերժել պահանջ*; **to submit a c.** выдвигать требование *պահանջ ներկայացնել*

clamour 1. шум; шумные протесты 2. шумно требовать (for), выражать протест (against), возмущаться 1. *աղմուկ, աղմուկի բողբոջներ* 2. *աղմկելով պահանջել (for), աղմուկ/ բողբոջալայն բողբոջել (against)*

c. to againt war протестовать, выступать против войны *բողբոջ / հանդիս գալ ընդդեմ պատերազմի*

clarification пояснение, разъяснение *սիբարկաբանում, ցարգում*

c. of mission уточнение задачи/поручения *հանձնարարության օրատմ*

clash 1. столкновение; расхождение 2. сталкиваться, приходиться в столкновение 1. բախում, բնդիարում 2. բախվել, բնդիարվել

armed с. вооруженное столкновение *զինված բախում*; с. of interests столкновение интересов *շահերի բախում*; **military** с. военное столкновение *պազմական բախում*; *to prevent* с. предотвращать конфликт/столкновение *կանխել բախումը*

classification 1) классификация, распределение 2) определение степени секретности 1) դասակարգում, բաշխում 2) գաղմբորշյան աստիճանի որոշում

degree of c. гриф секретности գաղմբորշյան գրիֆ; **security c.** степень секретности գաղմբորշյան աստիճան

classified information см. տնն information

clause статья, пункт, կաշտա; условие, оговорка *հղված, կետ, հատվի քրոշր, պայման, վերապատում*

amending c. поправка (к договору и т. п.) ուղղում (պայմանագրի նկ); **force majeure** с. форс-мажорная оговорка *ֆորս-մաժորային / բաղադրի վերապատում*; **F.C.S. (free of capture and seizure)** с. оговорка

"свободно от пленения или захвата" վերապատում «գերեզմարտից և ցավորմից ազատ»; **general limitation** с. общая ограничительная оговорка *բնդիարտ անձնանիական վերապատում*

cleansing чистка (тж. верек); воен. обезвреживание *մարքում (անհ վեր)*, *նպզ*. վնասգործում

ethnic c. этническая чистка *ազգային գտում*; **gas c.** санитарно-

химическая обработка *սանիտարիզացիան ճշակում*

clearance разрешение; допуск (тж. к секретной работе) *բույժավորում (անհ գաղմբի աշխատանքի)*, *մուտքի հնարավորություն*

final c. for the targets окончательное разрешение на поражение целей *նշանակետերի խոչընձ վերջնական բույժավորում*; **take-off c.** разрешение на взлет *բորիքի բույժավորում*; **to give (smb.) a top-secret c.** дать допуск к особо секретной работе *որևէ մեկին հույժ գաղմբի աշխատանքի բույժավորում տալ*

climate 1) климат 2) атмосфера; настроение 1) կլիմա 2) մրուրդրո, տրամադրություն

c. of confidence атмосфера доверия *վստիստրյան մրուրդրո*; **to ensure a favourable c.** создать благоприятный климат *նպաստավոր մրուրդրո ստեղծել*

close 1. конец, завершение, окончание 2. закрывать(ся), кончать, завершать; заключать 1. վերջ, ապարտ, նարակություն 2. 1) փակ(վել), վերջացնել, ապարտել, նարակալել

c. fire supporting непосредственная огневая поддержка *անմիջական կրակային աջակցություն*; **to bring to a c.** довести до конца *մինչև վերջ հասցնել*; **to c. a gap** устранить разногласия *վերջնել տարաձայնությունները*; **to c. on** приходить к соглашению *համաձայնության գալ*; **to c. with a)** погодить *վտուռնել (к противнику)* *բնդիարտ մոտենալ (նպատակողորեն)*; **б)** вступать в борьбу *պայքարի մեր մտնել*

CAS (Close Air Support) см. տնն air clothing *воен. обмундирование*;

одежда *նպզ*. համազգեստ, հագուստ **c. and equipment** обмундирование и снаряжение *համազգեստ և հանդերձանք*; **protective c.** защитная спецодежда *պաշտպանական օրտագուստ*

cluster bomb unit кассетная бомба *կասետային ունիթ*

CM (cruise missile) крылатая ракета *բևալոր հրթիռ*

coalition коалиция, союз *միություն, դաշինք*

antiwar c. антивоенная коалиция *հակապատերազմական դաշինք*; **c. government** коалиционное правительство *դաշնակալային կառավարություն*; **war/military c.** военная коалиция *պազմական դաշինք*

co-belligerent союзник (во время войны) *դաշնակից (պատերազմի ժամանակ)*

code 1. 1) кодекс; свод законов 2) код, шифр 3) законы чести, морали 2. кодировать 1. 1) օրենսգիրք, օրենքների ժողովածու 2) գաղմբագիր, ծածկագիր 3) պատվի/բարոյակամարտության օրենքներ 2. գաղմբագրել, ծածկագրել

cipher с. шифровальный код *գաղմբագիր*; **civil c.** гражданский кодекс *քաղաքայինական օրենսգիրք*; **c. name** кодовое наименование *գաղմբանուն*; **c. of honour** кодекс чести *պատվի վարկանուն*; **c. of military justice** военное-судебный кодекс *պազմադատարական օրենսգիրք*; **c. of offences against the peace and security of mankind** кодекс преступлений против мира и безопасности человечества *խաղաղության և մարդկության անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործությունների օրենսգիրք*; **criminal/penal**

с. уголовный кодекс *քրեական օրենսգիրք*; **naval war c.** военно-морской кодекс *պազմատվային օրենսգիրք*; **prearranged c.** условный код *պայմանական աղանչանի*

codification кодификация *օրենքների համալիրում*

coding кодирование *ծածկագրում* **coercion** 1) принуждение, насилье 2) сдерживание (силой) 1) հարկադրանք, բնույթում 2) գաղմբ (ոժոմ)

c. through acts or threats принуждение действиями или угрозами *հարկադրում գործողությունների կամ պայմանիչների միջոցով*; **power of c.** право применять принудительные меры *հարկադրական միջոցներ կիրառելու իրավունք*; **under c.** по принуждению, под давлением *մնչման տակ*

coexistence существование *գաղապարտում*

peaceful c. мирное сосуществование *խաղաղ գաղապարտում*

cogence (-cy) убедительность, неоспоримость, неопровержимость (аргументов) *անվիճելիություն, անմխտելիություն, անհերքելիություն (փաստարկների)*

collaboration 1) сотрудничество 2) коллаборационизм, предательское сотрудничество (особ. с оккупационными властями) 1) համագործակցություն, փոխգործարություն 2) կալոնրարպիտեզմ, դավաճանական գործակցություն (նպզք. բոնիզավիշի իշխանությունների հետ)

international c. международное сотрудничество *միջազգային համագործակցություն*; **military c.** военное сотрудничество *պազմական համագործակցություն*

collaborationist 1) коллаборационист, сотрудничающий с врагом, с оккупационными властями կոլաբորացիոնիստ, բնակիչ, (րանս-)կոլաբորացիոնիստի հետ գործակալ (մարդ)

collaborator 1) сотрудник 2) см. **collaborationist** 1) աշխատակիչ

collapse 1. крушение, падение, крах, провал 2. рушиться; потерять крах, неудачу 1. փլուզում, կործանում, տալիսում 2. փլուզվել, տալիսվել, անհաջողության մատնվել, մախտվել

c. of the armed forces разгром вооруженных сил գնված ուժերի ջախջախում; **c. of confidence** кризис доверия փոփոխության կրակ; **c. of the peace talks** провал мирных переговоров խաղաղ քննարկումների տալիսում

collective коллективный, совместный միասնական, համատեղ **e. actions against an aggressor** коллективные действия против агрессора արհեստի դեմ ուղղված համադրված գործողություններ; **e. agreement** коллективный договор կոլեկտիվ համաձայնագիր; **e. response to aggression** совместная реакция на агрессию միասնական փառապաշտանք; **e. security** коллективная безопасность կոլեկտիվ անվտանգություն

collision столкновение, коллизия, противоречие բնդիարում, բախում, հակասություն **risk of e. опасность столкновения** բնդիարման վտանգ; **to come into e.** вступать в конфликт/противоречие բնդիարվել/հակասության մեջ մտնել

collusion тайная договоренность, сговор գաղտնի համաձայնություն **to act in e. with smb.** ցեղատու

ատնել ստորեւ կեմ-ա գործել որեւ մեկի հետ գաղտնի համաձայնությունը

combat 1. бой 2. строевой 3. сражаться, бороться 1. մարտ 2. շարքից 3. մարտնչել, շարքարել

close с. ближний бой մերձամարտ; **c. arm** род войск գործուսակ; **c. car** бронемашинա գրիտանքներ; **c. instruction** боевое распоряжение մարտական կարգադրություն; **C. Search And Rescue (CSAR)** поиск и спасение в ходе боевых действий մարտական գործողությունների ընթացքում որոնում և փրկում; **C. Support (CS)** боевое обеспечение, боевая поддержка մարտական ապահովում/աջակցություն; **c. team** усиленная часть/группа ուժեղացված փրկման/տուրք; **mortal** с. смертный бой մահու կռիվ; **unarmed** с. рукопашный бой մեղանմարտ

combatant 1. комбатант, участник сражения; воюющая сторона 2. боевой, строевой 1. պայտնազմական գործողությունների մասնակից, մարտիչ, մարտնչող կողմ 2. մարտական, շարքից

c. forces строевые части, боевые силы շարքից գրամասեր, մարտական ուժեր; **c. officer** строевой офицер շարքից սպա; **c. value** боеспособность մարտունակություն; **c. zone** фронтовая полоса, полоса боевых действий մարտական գործողությունների գոտի

combat-readiness боевая готовность մարտական փառապաշտանք

combine 1. синдикат; объединение 2. объединять(ся); сочетать(ся) 1. միավորում 2. միավորվել **to e. efforts/forces** объединить усилия /с/սմ միավորել ջանքերը/ուժերը

combined 1) многонациональный (НАТО) 2) объединенный 1) բազմազգ (ՆԱՏՕ) 2) միավորված **c. arms exercises** общевойсковые учения համազգային գրաքարտողություններ **C. Joint Special Operations Task Force, NATO** многонациональная оперативная группа по проведению специальных операций, **NATO** հատուկ գործողություններ իրականացնող բազմազգ օգնորտիվ խումբ, ՆԱՏՕ

come (came, come) 1) приходить, подходить 2) случаться; становиться 3) делаться 1) գալ, մտնել 2) պատահել, կատարվել, դասնալ 3) արվել

to e. at a) получить доступ մտնող հեծարողություն տալիսով; **b)** добиться հասնել; **to e. down on the side of smb.** подддержать кого-л., встать на чью-л. сторону փառապաշտանքի որեւ մեկի կողմն տեղանք; **to e. into force** вступать в силу (о договоре и т. п.) ուժի մեջ մտնել (պայմանագրի մասին); **to e. into position** воен. занять позицию սպա. դիրքեր արդիւնքել; **to e. under fire** попасть под обстрел կրակի /հրետանողության տակ ընկնել; **to e. up for discussion** становиться предметом обсуждения բնդարման տարիք զանալ

come-down падение; упадок, ухудшение անկում, փառապաշտանք **coming-in** ввоз (товаров) (սպրանքների) ներմուծում

coming-out вывоз (товаров) (սպրանքների) արտահանում

comitas gentium лат. взаимное уважение народов, международная вежливость լատ. մոլորվորների փոխարար հարգանք, միջազգային քաղաքակրթություն

comity вежливость, обходительность քաղաքակրթություն

c. of nations взаимное признание прав и обычая между нациями սգրների իրավունքների և սովորությունների փոխարար մանկություն; **international** с. международная/общепринятая вежливость միջազգային քաղաքակրթություն

command 1. 1) команда; приказ, приказание 2) командование, управление 3) господство, власть; контроль 2. 1) приказывать 2) командовать, управлять 3) господствовать 4) владеть, располагать, иметь в своем распоряжении; воен. держать под обстрелом 1. 1) հրաման, կարգադրություն 2) հրամանատարություն, կառավարում 3) իշխանություն, վերահսկողություն 2. 1) հրամայել, կարգադրել 2) հրամանատար լինել, կառավարել 3) գերիշխել 4) տիրել, տնօրինել, իր տրամադրության տակ տննել, սպա. հրակոծման տակ պահել

at e. в распоряжении տրամադրության տակ; **bomber** с. бомбаргировочная авиация մթնկնդի ախաջու; **Combined Arms C. (CAC)** общевойсковое командование համազգային հրամանատարություն; **c. of the air** господство в воздухе գերիշխում օդում; **c. missiles** управляемые ракеты կառավարող հրթիռներ; **c. post (CP)** командный пункт (КП), пункт управления (ПУ) հրամանատարական կետ (ՀԿ), կառավարման կետ; **fighter** с. истребительная авиация կրծանի ախաջու; **high** с. главное командование գլխավոր հրամանատարություն; **NATO's military** с. военное крыло НАТО ՆԱՏՕ-ի սովորական ընդ; **supreme** с. верховное главное командование գերազանց

զիլավոր հրամանատարություն; *to c. the army* командовать армией
րանակի հրամանատար լինել

commandant (военный) командант (գեներалական) փարին

commander командир, коман-
дующий, начальник հրամանատար, փին

army c. commandant армией
րանակի հրամանատար; *C-in-Chief (CINC)* главнокомандующий (ГК)
զիլավոր հրամանատար; *C., Rapid Reaction Corps (COMRRC)* командир КСБР (Корпуса сил быстрого реагирования) արագ հակադր-
ման ուժերի կորպուսի (ԱՀՈՒԿ)
հրամանատար; *C. of Support* началь-
ный тыла рйկուսի փին; *supreme c.*
верховный главнокомандующий
գերագույն զիլավոր հրամանատար

commandment приказ հրաման

commando 1) воен. диверсион-
но-десантный отряд 2) боец диверсионно-десантного отряда 1)
նագ՝ դիվերսիոն-դեսանտային օր-
կանտ 2) դիվերսիոն-դեսանտային օր-
կանտի մարտիկ

commemoration празднование,
ознаменование (годовщины и т. п.) տոներ, նշանավորում, նշում (*տար-
իկյարդի նժ*)

commendation 1) похвала 2)
воен. объявление благодарности
в приказе 3) рекомендация 1)
գովեստ 2) նագ՝ շնորհակալության
հայտնում հրամանով 3) երաշխավոր-
ագիր

commissariat комиссариат կո-
միսարիատ

commission 1. 1) доверенность;
полномочие 2) комиссия, комитет 3)
поручение 4) патент на

офицерский чин 5) совершение
(преступления) 2. 1) назначать
на должность 2) уполномочивать
1. 1) լիազորվոր, լիազորություն 2)
հանձնաժողով, կոմիտե 3) հանձնա-
րարություն 4) սպայական կոչման
արտոնագիր 5) կատարում (*հանցա-
գործություն*) 2. 1) նշանակել պաշ-
տոնի 2) լիազորել

armistice c. комиссия по переми-
рию գինիադարի հանձնաժողով;
boundary c-s пограничные комис-
сии սահմանային հանձնաժողովներ;
comissioned обложенный полномо-
чиями լիազորություններով *odm-
ված*; *interim/ permanent c.* времен-
ный/ постоянный комитет *մա-
նանակավոր / մշտական կոմիտե*; *to
resign one's c.* погаты в отставку
с военной службы գինվորական
ծառայությունից պաշտոնաթող լինել

commissioner специальный упол-
номоченный; комиссар հանձնա-
տար, կոմիսար

high c. верховный комиссар գերա-
գույն հանձնակատար; *UN High C. for
Refugees* см. տե՛ս *refugee*

commitment 1) вручение, пере-
дача 2) обязательство 3) предан-
ность, приверженность 1) հանձ-
նում, փոխանցում 2) փարավոր-
ություն 3) նվիրվածություն, հաճա-
տարություն

defence c-s обязательства по
обороне պաշտպանության վերա-
բերյալ փարավորություններ; *military c-s*
(а) военные обязательства
նագձական փարավորություններ;
б) объем военных заказов նագ-
ձական փառվերների ծավալ; *secret c-s*
секретные обязательства
զաղտնի փարավորություններ; *to
enter/to undertake a c.* взять на себя

обязательство փարավորություն
դիմել; *to evade one's c-s* уклоняться
от выполнения обязательств խտ-
տակի փարավորությունների կա-
տարումից

committee комитет, комиссия
կոմիտե, հանձնաժողով

ad hoc c. специальный комитет
hastily կոմիտե; *co-ordination c.*
координационный комитет հա-
մակարգող կոմիտե; *disputes c.*
комиссия по спорным вопросам
վիճելի հարցերով արագող հանձնա-
ժողով; *General C.* Генеральный
комитет (ООН) Գլխավոր կոմիտե
(ՄԱԿ); *International C. of the Red
Cross* Международный комитет
Красного Креста Կարմիր խաչի
միջազգային կոմիտե; *international
standing c.* постоянная междуна-
родная комиссия մշտական մի-
ջազգային հանձնաժողով; *Reinforced
Political C., NATO* расширенный
политический комитет, НАТО
Անդրաշխարհում քաղաքական
կոմիտե, ՆԱՏՕ; *Steering C.* Рыко-
водящий комитет (ООН) Դեղա-
փար կոմիտե (ՄԱԿ); *to establish/to
set up a c.* учредить/ создать комитет
կոմիտե հիմնել; *to sit on a c.*
принимать участие в работе
комитета, быть членом комитета
մասնակցել կոմիտեի աշխատանք-
ներին, կոմիտեի անդամ լինել

commonwealth государство, рес-
публика; содружество, федерация
պետություն, հանրապետություն, հանա-
գործակցություն, դաշնություն

C. countries страны Содружества
Համագործակցության երկրներ; *C.
of Independent Countries, CIA* Содру-
жество независимых государств,
СНГ Անկախ պետությունների համա-

գործակցություն, ԱՊՀ

communication 1) коммуника-
ция; связь; сообщение 2) обще-
ние, средство общения 3) р/л. ком-
муникации, коммуникационные
линии 1) հաղորակչություն, կապ,
հաղորդում, հաղորդագրություն 2)
հաղորակչում, հաղորդակցման միջ-
ոց 3) նագ՝ հաղորդակցության ուղի-
ներ

administrative c-s воен. связь
тыла նագ՝. րիկուների կապ *c. chanel*
канал связи կապուղի; *c-s satellite*
спутник связи կապի արբանյակ; *c.
trench* воен. хог сообщения նագ՝.
հաղորդակցման գեղանուղի; *means of
c.* средства связи կապի միջոցներ;
radio c-s радиосвязь/ беспроводная
связь սառիտկապ/ անթել կապ

communiqué коммюнике, офи-
циальное сообщение կոմյունիկե,
պաշտոնական հայտարարություն/
հաղորդագրություն

joint c. совместное коммюнике
համատեղ հայտարարություն; *to
issue / to release a c.* опубликовать
коммюнике հայտարարություն հրա-
պարակել

community 1) сообщество, со-
дружество 2) община 1) համա-
գործակցություն, ընկերակցություն 2)
համայնք

European C. (EC) Европейское со-
общество (ЕС) եվրոպական հա-
մայնք (ԵՀ); *international c.* между-
народное сообщество միջազգային
ընկերակցություն; *religious c.* религи-
озная община կրոնական համայնք

compact соглашение, договор
համաձայնագիր, պայմանագիր

company 1) общество, компания,
фирма 2) воен. рота 1) ընկերու-
թյուն, միություն 2) նագ՝ վաշտ
assault c. штурмовая рота գրո

հային վաշտ; *reconnaissance* с. разведгոտա հետախուզական վաշտ; *recovery* с. эвакуационная рота տարհանման վաշտ

compassion сострадание, сочувствие կարկնիւթ, սպիակություն *to have/ to take* с. *on* *proving* *compassion* կարկնիւթ ցուցաբերել

compensation компенсация, возмещение փոխհատուցում, հատուցում

c. for damages компенсация за ущерб վնասների փոխհատուցում; *c-s for violations of the laws of war* компенсация за нарушение законов войны փոխհատուցում փտեարարի օրենքները խախտել հանք; *to claim* с. требовать компенсации փոխհատուցում պահանջել

competence 1) умение, способность 2) юр. правомочность; компетентность 1) կարողություն, ակազորություն 2) իրազ. իրավասություն, իրավաբարություն

c. to conclude treaties право заключать договоры պայմանագրեր կնքելու իրավասություն/ իրավունք; *within one's c.* в пределах чьей-л. компетенции որևէ մեկի իրավասության սահմաններում

complaint недовольство, жалоба դժգոհություն, գանգատ

to present а с. *(to the UN)* *present* *complaint* դիմել (ԿԿԿ-ին); *to reject* а с. *отклонить* жалобу *զանգատը մերժել*

complex 1. комплекс 2. сложный, составной, комплексный 1. համալիր 2. արթ, համակցված, արարարյ, համալիր

military-industrial c., MIC военно-промышленный комплекс *սպիարարյունարերական համալիր; c. situa-*

tion сложная ситуация *արթ իրավիճակ*

complexity сложность; запутанность արթրություն, խճճվածություն

compliance 1) согласие; соответствие 2) выполнение 3) соблюдение 1) համաձայնություն, համապատասխանություն 2) կատարում 3) պահպանում

in c. with regulations в соответствии с постановлениями/уставом *կանոնադրության համաձայն*

complication сложность, осложнение արթություն, արթւոյում *to avoid c-s* избежать осложненийի խուսափել *արթությունները*

complicity соучастие մասնակցություն

c. in a crime соучастие в преступлении *հանցակցություն*

composition 1) состав, составление, построение 2) соглашение, компромисс 3) воен. соглашение о перемирии, о прекращении военных действий 1) կազմ, արարություն, կազմ(ավարտում) 2) համաձայնություն, փոխգործում 3) *ազգ.* հաշտության, ազգական գործողությունների դաշտից ման համաձայնագիր

c. of the committee состав комитета *կոմիտեի կազմ*

composure спокойствие, хладнокровие, самообладание հանգրտություն, սառնարտություն, ինքնաիրավետում

compound огороженное место; временный лагерь для военнопленных սահպատված տարած, սպիարարների մասնակալոր ճարար *prisoner of war* с. *(POW)* c. поле-

տու ռոցերь военнопленных *սպիարարների դաշտային ճարար*

comprehension охват, включение ընդգրկում, ներառում

comprehensive 1) всеобъемлющий; исчерпывающий 2) всесторонний 1) համապարփակ, համընդգրկում, սպառչ 2) համակազմակ, րազմակողմանի

c. programme всеобъемлющая программа *համընդգրկում ծրագիր; c. settlement* всеобъемлющее урегулирование *համապարփակ կարգավորում*

compromise 1. компромисс 2. 1) идти на компромисс 2) компрометировать 3) подвергать риску, опасностям 1. փոխգործում 2. 1) փոխգործում գնալ 2) վարկարկել 3) վտանգի ենթարկել

c. agreement компромиссное соглашение *փոխգործման ին համաձայնագիր; delicate* с. с трудом достигаемый *компромисс դժարարյում ձեռք բերված փոխգործում; to reach/ to strike* а с. *достигнуть* *компромисса* *փոխգործում հասնել; to refuse* а с. *отказаться* от *компромисса* *հրաժարվել փոխգործման*

compulsion принуждение *արկազորում, արկազարար*

by с. *практическими* мерами *արկազարարական միջոցներով; to sign* *a treaty of peace* *under* с. *вынуждено* *подписать* *договор* *о* *мире* *արկազարարար ստորագրել խաղաղության պայմանագիր*

COMRR (Commander, Rapid Reaction Force) см. *տե՛ս commander*

concealment 1) укрывательство 2) утаивание, сокрытие (*фактов и т. п.*) 1) պարտակություն 2) պար-

տակում, կոծկում (*փաստերի նմ*)

concentration концентрация; сосредоточение կուտակում, կենտրոնացում

artillery с. *артиллерийский* *обстрел* *հրետակոծություն* *c. of fire* *сосредоточение* *огня* *կրակի կենտրոնացում; c. of forces* *сосредоточение* *сил* *ուժերի կենտրոնացում; c. of troops* *сосредоточение* *войск* *գործքերի կենտրոնացում*

concept понятие, идея; концепция, общее представление *հասկացություն, գաղափար, հայեցակարգ, ընդհանուր պատկերացում*

assured destruction с. *воен.* *концепция* «гарантированного уничтожения» *սպ.* «երաշխարհարված յնչնայան» *հայեցակարգ; c. of massive retaliation* *воен.* *концепция* «массированного ответного удара» *սպ.* «գանգվածային հակահարվածի» *հայեցակարգ; c. of a preventive strike* *воен.* *концепция* *превентивного* *удара* *սպ.* *կանխիկ հարվածի հայեցակարգ; c. of UN peace-keeping* *концепция* *поддержания* *мира* *սиломи* *ООН* *ԿԿԿ-ի ուժերով խաղաղության պահպանման հայեցակարգ; controlled response* с. *воен.* *концепция* *использования* *контроля* *սպ.* *հակամոքի կիրառման հայեցակարգ; no-first-use* с. *концепция* *неприменения* *ядерного* *оружия* *первым* *мгновением* *գնբնական գնբնի սառնիցը վիրառություն հայեցակարգ*

concern 1. 1) забота, беспокойство, огорчение 2) участие, интерес 3) значение, важность 2. 1) касаться, иметь отношение 2) заботиться, беспокоиться 1. 1) հոգս-ծրություն, մտահոգություն 2) մտահո-

յութրոն, շահագրգռյուն 3) նշանակալիություն, կարևորություն 2. 1) վերարբել, առնչվել 2) հոգալ, մտահոգվել

common *c.* общая озбоченность րեկիանր մտահոգրյուն; **concerned parties** заинтересованные стороны շահագրգի կոնքր; **to cause/ to give c.** вызывать озбоченность մտահոգրյուն տալսյանել; **to express c. over smth.** высказывать озбоченность по поводу чего-л. մտահոգրյուն հայտնել րեկ րանի կապակցությամբ

concert 1. согласие, соглашение; взаимодействие 2. договариваться, сговариваться; сообща принимать меры 1. համաձայնություն, փոխգործություն, համագործակցություն 2. պայմանագրվել, համաձայնության գալ, համատեղ միջոցներ ձեռնարկել

to act in c. действовать во взаимодействии/сообща րեկիանր ուժերով/ համատեղ գործել

concession 1) уступка 2) концессия 1) զիջում 2) տրամադրում (երկրի րեական հարստությունների նկ) **by mutual c.-s** путем взаимных уступок փոխզիջումների միջոցով; **direct c.** прямая уступка ողիակի զիջում; **to gain/ to get c.-s** добиться уступок զիջումների հասնել; **to grant c.-s** предоставить концесси կոնցեսիանր տրամադրել; **to make c.-s** пойти на уступку, уступить զիջել, զիջումների գնել

conciliation примирение, умиротворение հաշտություն, խաղաղություն

c. commission примирительная комиссия, комиссия по примирению հաշտարի հանձնաժողով

conciliator 1) миротворец 2) ми-

ровой посредник; член примирительной комиссии 1) խաղաղար 2) հաշտարի միջնորդ, հաշտարի հանձնաժողովի անդամ

to nominate a c. назначить мировою посредника հաշտարի միջնորդ նշանակել

conclusion 1) заключение 2) окончание, завершение 3) умо-заключение, вывод 1) կերտմ 2) ամփոփում, ավարտ, եզրակալում 3) եզրակացություն, մտահանգում, հետևություն

c. of an agreement/a treaty заключение соглашения/договора համաձայնագրի/ պայմանագրի կերտմ; **c. of a truce** заключение перемирия զինադադարի կերտմ

concord 1) согласие 2) соглашение, договор, конвенция 1) համաձայնություն 2) համաձայնագիր, պայմանագիր

concordance согласие, соответствие համաձայնություն, համապատասխանություն

in c. with smth. в соответствии с чем-л./ согласно чему-л. ինչ-որ րանի համապատասխան/համաձայն

concession сотрясение, контузия ցնցում, կոնտուզիա

condemnation осуждение, приговор դատապարտում, դատապարտ

condition 1) условие 2) состояние, положение 3) pl. обстоятельства, условия 2. 1) ставить условия 2) обуславливать 1. 1) պայման 2) վիճակ, դրություն 3) հոգե. հանգամանքներ, պայմաններ 2. 1) պայմաններ դնել 2) պայմանագրել

compulsory c. обязательное условие փորձադիր պայման; **emergency c.** аварийная ситуация փրկարի իրավիճակ; **extreme c.-s** экстремаль-

ные условия шрашлар պայմաններ; **favourable/ unfavourable c.-s** благоприятные/ неблагоприятные условия րարեմիտ/անբարեմիտ պայմաններ; **c.-s meteorological** метеорологические условия օդերևութաբանական պայմաններ; **to accept c.-s** принять условия պայմաններ ընդունել; **to lay down c.-s** определить / сформулировать условия սահմանել/ մակերկրվ պայմաններ; **to meet the c.-s** выполнять условия կատարել պայմաններ; **to set/ to state c.-s** ставить /огославлять условия պայմաններ / կանխապայմաններ դնել/ սահմանել

conduct 1. 1) поведение 2) ведение, руководство 2. вести, проводить, руководить 1. 1) վարք, վարագիծ 2) վարում, ղեկավարում 2. վարել, անկապանել, ղեկավարել

c. of negotiations ведение переговоров րանակցությունների վարում; **to c. a withdrawal** организовать вывод войск իրականացնել զորքերի դուրսբերումը

conduit перевалочный пункт, база փոխարեման կետ, կայան **c. for military aid to smb.** перевалочный пункт для оказания кому-л. военной помощи րեկ մակի ազգանի օգնություն ցուցաբերելու համար փոխարեման կետ

confederacy конфедерация, лига, союз государств համադաշնություն, լիգա, միություն, պետությունների միություն, դաշինք

to form a c. создать/сформировать конфедерацию/ лигу համադաշնություն / լիգա կազմել/ հիմնել

confederation конфедерация, союз համադաշնություն, միություն **conferee** участник переговоров

/конференции րանկցությունների/ խորհրդաժողովի մասնակից **conference** конференция, совещание, съезд խորհրդաժողով, խորհրդակցություն, համագումար

c. on confidence-building measures, security and disarmament in Europe конференция по мерам укрепления доверия, безопасности и разоружения в Европе վերապայման փաստության անրազնրան, անվտանգության և զինարևման ուղղությամբ միջապատման նկիրված խորհրդաժողով; **peace c.** мирная конференция խաղաղ(ության) խորհրդաժողով; **round-table c.** совещание за круглым столом, круглый стол խորհրդակցություն կլոր սեղանի շուրջ, կլոր սեղան; **specialy convened international c.** специально созванная международная конференция հատուկ հրավիրված միջազգային խորհրդաժողով; **to hold a c.** проводить конференцию խորհրդաժողով անկապանել; **to summon a c.** созвать конференцию խորհրդաժողով գումարել

confemer присвоение, присуждение (звания и т. п.) շնորհում (կոչումի նկ)

confidence 1) доверие 2) конфиденциальное сообщение, секрет 3) уверенность, самоуверенность 1) վստահություն 2) գաղտնի հաղորդում, գաղտնիք 3) վստահություն, ինքնավստահություն

c. building measures меры по укреплению доверия փաստության անրազնրանն ուղղված միջոցառումներ; **in strict c.** строго конфиденциально հույզ գաղտնի; **mutual c.** взаимное доверие փոխարի վստահություն; **to build/ to create c.** создать атмосферу доверия փաստության մրելուրտ ստեղծել; **to shatter c.** подорвать

доверие *փաստորոշմը խախտել; to violate* а с. злоупотребить доверием *ընդդեմի փաստորոշմը*

confinement 1) (тюремное) заключение, 2) ограничение 1) րափակումը 2) սահմանափակում

с. *in the guardroom* содержание на гауптвахте *փնփրակի փակարանում* с. *to quarters* домашний арест *տնային փակմանը*

confirmation подтверждение, утверждение *հաստատում, փակարանում*

final с. окончательное утверждение *(договора и т. п.) վերջնական հաստատում (շլյմանագրի են); official* с. официальное подтверждение *պաշտոնական հաստատում*

confirmative power право устанавливать / ратифицировать *հաստատելու / փակարանելու իրավունք*

conflagration 1) большой пожар 2) сожжение 1) մեծ հրդեհ 2) հրդեհում, հրկիզում

conflict 1. конфликт, столкновение 2. 1) конфликтовать 2) противоречить 1. *հակամարտություն, բախում* 2. 1) *հակամարտել, բախվել* 2) *հակասել*

armed с. вооруженный *конфликт* *զինված հակամարտություն; border* с. пограничный *конфликт* *սահմանային բախում; с. with neighbouring countries* конфликт с соседними странами *հակամարտություն՝ հարևան երկրների հետ; current* с. существующий *(на сегодняшний день)* *конфликт* *սակի հակամարտություն; global* с. глобальный *конфликт* *համաշխարհային հակամարտություն; imminent* с. созревающий *конфликт* *հաստատվող հակամարտություն; inevitable* с. неизбежно

столкновение *անխուսափելի բախում; irrepensible* с. неразрешимый *конфликт* *անստանձնելի հակամարտություն; low-intensity* с. конфликт малой интенсивности *րույլ լարվածության հակամարտություն; on-going* с. непрекращающийся *конфликт* *չընդարդ հակամարտություն; pacific settlement of the* с. мирное урегулирование *конфликта* *հակամարտության խաղաղ կարգավորում; to avoid* а с. избегать *конфликта* *խուսափել ընդհարումից; to be drawn into* а с. быть вовлеченным / затянутым в конфликт *հակամարտության մեջ ներքաշված / ներգրավված լինել; to cause* а с. вызвать *конфликт* *հակամարտություն* *ստար բերել; to engineer* а с. спровоцировать *конфликт* *հակամարտություն* *հրահրել; to foment* а с. раздуть *конфликт* *հակամարտություն* *հրահրել; to head off / to prevent the armed* с. предотвращать *вооруженный конфликт* *կանխել զինված հակամարտությունը; to originate in* с. явиться причиной *конфликта* *հակամարտության փյունծառ հանդիսանալ*

conformity 1) соответствие, согласованность 2) подчинение 1) *համապատասխանություն, համաձայնություն* 2) *ենթակայություն*

in с. *with international law* в соответствии с международным правом *միջազգային իրավունքին համապատասխան*

confrontation 1) конфронтация; столкновение; противостояние 2) сравнение, сопоставление 3) юр. очная ставка 1) *սովակարանում, բախում, դիմակայություն* 2) *համեմատում, քննարկում* 3) *իրավ. տարխտակ*

confrontation 1) конфронтация; столкновение; противостояние 2) сравнение, сопоставление 3) юр. очная ставка 1) *սովակարանում, բախում, դիմակայություն* 2) *համեմատում, քննարկում* 3) *իրավ. տարխտակ*

confrontation 1) конфронтация; столкновение; противостояние 2) сравнение, сопоставление 3) юр. очная ставка 1) *սովակարանում, բախում, դիմակայություն* 2) *համեմատում, քննարկում* 3) *իրավ. տարխտակ*

confrontation 1) конфронтация; столкновение; противостояние 2) сравнение, сопоставление 3) юр. очная ставка 1) *սովակարանում, բախում, դիմակայություն* 2) *համեմատում, քննարկում* 3) *իրավ. տարխտակ*

direct с. прямая *конфронтация* *անխուսափելի դիմակայություն; to avoid military* с. избежать *военной конфронтации* *խուսափել ռազմական սովակարանում; to provoke* а с. спровоцировать *столкновение* *բախում հրահրել*

confutation опровержение *հերքում*

congress 1) конгресс, съезд 2) (the C.) конгресс США 1) *համաձայնար* 2) (the C.) ՄԱԿ-ի Կոնգրես *World Peace C.* Всемирный конгресс сторонников мира *նախադրության կողմնակիցների համաշխարհային կոնգրես*

connection связь, соединение *կապ, միացում*

connivance 1) повторство, попустительство 2) молчаливое согласие 1) *ընդվզություն* 2) *լուռ համաձայնություն*

conqueror завоеватель *նվաճող, հաղորդ*

conquest 1) завоевание, покорение; победа 2) завоеванная территория; захваченное имущество 1) *նվաճում, նախնական* 2) *զրավված տարածք, զավթված գույք*

consciousness 1) сознание 2) осознание, понимание; сознательность 1) *գիտակցություն* 2) *գիտակցում, ընթանում, գիտակցականություն* *national* с. национальное *самосознание* *ազգային ինքնագիտակցություն*

conscript 1. призывник 2. призывать на военную службу 1. *գրավողնի* 2. *գրավողնել, զինվողնել*

conscription 1) воинская по-

винность 2) призы в на военную службу, набор в армию 1) *զինվարություն* 2) *գրավողնել*

consensus согласие, единодушие, консенсус *համաձայնություն, միարկություն, փոխհամաձայնություն*

с. *agreement* соглашение, достигнутое на основе консенсуса *փոխհամաձայնությանը մեր ընդմիջ համաձայնություն; consensus omnium* лат. *լատ. а) общее согласие* *ընդհանր համաձայնություն; б) всеобщее признание* *համընդհանր ճանաչում; on the basis of* с. на основе *консенсуса* *համաձայնությանը վրա հիմնված; strategic* с. стратегический *консенсус* *ուղղվարական համաձայնություն; to obtain/to reach* с. добиться *консенсуса / согласия* *փոխհամաձայնության հասնել*

consent 1. согласие 2. соглашаться, давать согласие; уступать 1. *համաձայնություն* 2. *համաձայնել(վ)ել, համաձայնություն տալ, գրել*

by с. *of all the parties* с *согласия* *всех сторон* *ընդ կողմերի համաձայնությամբ; mutual* с. взаимное *согласие* *փոխադարձ համաձայնություն; to* с. *to a proposal* *принять предложение* *ընդունել տառադրել*

consequence 1) (по)следствие, результат 2) вывод, заключение 3) значение, важность 1) *հետևանք, արդյունք* 2) *եզրահանգում, եզրակացություն* 3) *մշանակություն, կարևորություն*

c-s of a war *последствия войны* *պատերազմի հետևանքներ; elimination* of *c-s* *ликвидация последствий* *հետևանքների վերացում; grave/serious* *c-s* *серьезные последствия* *լուրջ հետևանքներ; harmful* *c-s* *погуб-*

ные последствия կործանարար հետևանքներ; *inescapable c-s* неотвратимые последствия անխուսափելի հետևանքներ; *unforeseeable c-s* непредсказуемые последствия անկանխատեսելի հետևանքներ; *to take the c-s* нести ответственность за последствия հետևանքների համար պատասխանատվություն կրել

consideration 1) рассмотрение, обсуждение (проблемы, вопроса и т. п.) 2) соображение 1) բնարկում, քննում (խնդիր, հարցի նմ) 2) նկատում

c. of a question рассмотрение вопроса հարցի քնն(արկ)ում; *c. of a suggestion* обсуждение предложения անարարի բնարկում; *full c.* всестороннее рассмотрение համակողմանի քննում; *to submit for c.* представить на рассмотрение ներկայացնել քննարկման; *to take into c.* принять во внимание նկատի առնել

consolidation 1) консолидация 2) укрепление 1) համախմբում 2) ամրապնդում

conspiracy 1) конспирация 2) заговор, тайный сговор 1) փայրակաբռնարք, գաղտնիպայտություն 2) դավադրություն, գաղտնի համաձայնություն *to hatch/ to organize a c.* готовиться заговор դավադրություն կազմել

constitution 1) конституция 2) устройство, учреждение 1) սահմանադրություն 2) հիմնում, սահմանում

constraint принуждение արկարարել, արկարարում *to act under c.* действовать под давлением ճնշման տակ գործել

consulate консульство հյուպիսոսություն

consultation консультация; советование խորհրդատվություն, խորհրդարկում, խորհրդակցություն *bilateral/ multilateral c-s* двусторонние / многосторонние консультации երկկողմ / բազմակողմ խորհրդատվություններ; *to hold c-s* проводить консультацию խորհրդատվություն անցկացնել

contact 1. контакт, связь 2. установленная связь, входить в контакт 1. շփում, հպում, հարդրակցություն, կապ 2. շփվել, կապ հաստատել

close c-s тесные контакты փերկ կապեր/ շփումներ; *cultural c-s* культурные связи մշակութային կապեր; *first c.* воен. первая встреча, столкновение авангардов առաջ. առաջին ընդհարում, առաջադրերի բախում; *friendly c-s* дружественные связи արթնկամակի կապեր; *to bring/ to come into c. with smb.* войти с кем-л. в контакт շփման մեջ մտնել որևէ մեկի հետ; *to make c.* установить контакт կապ հաստատել

contagious заразный, инфекционный փարակի, փարակիչ

contain сдерживать, сковывать փզվել, կաշկանդել *to c. by battle* сдерживать боем կաշկանդել մարտով; *to c. the enemy* сдерживать противника կանգնեցնել/ կաշկանդել թշնամուն

containment сдерживание; политика сдерживания փզում, փզուման բազմաթվանություն

contaminated загрязненный; зараженный արտոնված, փարակված *c. area/ zone* воен. зараженный участок/зона заражения առաջ. փարակված տեղանա / փարակի գոտի

contaminating meter прибор для определения наличия радиоактивных веществ արդիակալիկ մտրերի արկարությունը որոշելու արք

contamination загрязнение; заражение (отраляющими веществами) արտոնում, փարակում (բնանյութերով)

e. of water загрязнение/ заражение воды ջրի արտոնում/ փարակում *environmental c.* заражение окружающей среды ջրափակ միջավայրի արտոնում

content 1) содержание 2) суть 1) բովանդակություն 2) էություն

e. of a statement суть заявления հայտարարության էություն

contention 1) борьба; спор, ссора; разногласие; раздор 2) утверждение; заявление 1) փայրար, վեճ, վիճարկություն, տարածանություն 2) պնդում, հայտարարություն

to refute a c. опровергать заявление հերքել հայտարարությունը

conterminal имеющий общую границу, пограничный ընդհանր սահման ունեցող, սահմանակից

contest 1. спор; соперничество 2. 1) спорить; оспаривать 2) бороться, выступать против 1. վեճ, մրցակցություն 2. 1) վիճել, վիճարկել 2) փայրարել, դիմ հանդես գալ *to c. every inch of ground* бороться за каждую пядь земли փայրարել յուրաքանչյուր թիզ հողի համար

contestant соперник, противник մրակից, հակառակորդ

contestation спорный вопрос; оспаривание վիճելի/ վիճարարույն հարց, վիճարկում

context 1) контекст; смысл 2)

ситуация; связь; окружение; фон 1) համառնքում, իմաստ 2) իրավիճակ, կապ, շրջապատ

in the c. of the talks в контексте переговоров բանակցությունների համառնքում

contingent 1) контингент 2) воен. контингент вооруженных сил 1) քանակակազմ, քվակազմ 2) առաջ. զինված ուժերի քվակազմ *military c.* военный контингент ասլակակազմ քվակազմ; *troops c.* контингент войск գորք(եր)ի քվակազմ

continuance 1) продолжительность, длительность 2) юр. отсрочка 1) տևողություն, տևակառնություն 2) իրազ. հետաձգում, տարկանում

during the c. of the war на всем протяжении войны տևողութեան ընթացքում

contraband контрабанда մարանեկություն, մարանեկ արարներ *c. of war* военная контрабанда առաջամակ մարանեկ արարներ; *to seize c.* конфисковать контрабанду բնագրավել մարանեկ արարները

contract 1. контракт, договор, соглашение 2. заключать договор, контракт; принимать на себя обязательство 1. փայրանաիր, համաձայնագիր 2. փայրանագիր կնքել, փարակարություն վերցնել

absolute c. безусловный контракт անվերապան փայրանագիր, փայրանագիր' տանել վերապահումները; *associate c.* паральный договор գրգառել փայրանագիր; *classified c.* засекреченный контракт գաղտնիսպակած փայրանագիր; *defence c. a)* контракт на

производство и поставку военной продукции *պաճապան արտադրանքի արտադրության և մատակարարման պայմանագիր* б) контракт на обслуживание военных учреждений *պաճապան հրեօճարկների պաշարկման պայմանագիր*; *temporary c.* временное соглашение *միանվագիր համաձայնագիր*; *to accept a c.* принять соглашение *ընդունել համաձայնագիր*; *to annul/ to cancel a c.* аннулировать контракт *պայմանագիրը չեղյալ հայտարարել*; *to break a c.* нарушать договор/ контракт *խախտել պայմանագիր*; *to conclude/ to enter into c.* заключать контракт *պայմանագիր կնքել*; *to c. an alliance with* вступить в союз с *գաշինքի մեջ մտնել (ընել մեկն) կես*; *to c. out of an alliance* выйти из союза *դրսի գալ գաշինքից*

contracting parties договаривающиеся стороны *պայմանագրովուկ կողմեր*

contractual договорный *պայմանագրային*

c. obligations договорные обязательства *պայմանագրային պարտավորություններ*; *on a c. basis* на договорной основе *պայմանագրային հիմունքներով*

contradiction 1) противоречие, несоответствие 2) опровержение 1) հակասություն, հակադրություն 2) հերքում

official c. официальное опровержение *պաշտոնական հերքում*; *to exacerbate/ to sharpen c-s* обострять противоречия *հակասություններ սրել*

contrariety 1) противоречие, разногласие 2) пре-

пятствие, противодействие 1) հակասություն, անհամաձայնություն, անհարմարություն 2) խնչքոտ, հակադրություն

contrary 1. нечто обратное, противоположное; противоположность 2. противоположный 3. вопреки, против 1. հակադրություն 2. հակակա, հակադիր 3. ընդդեմ, հակառակ (*ընդդեմ*)

c. opinions противоположные мнения *հակասակ կարծիքներ*; *to act c. the instructions* действовать вопреки инструкциям *գործել հրահանգներին հակասակ*

contrast 1. 1) контраст, противоположность 2) противопоставление; сопоставление 2. 1) противоречить, контрастировать 2) противопоставлять, сопоставлять 1. 1) հակադրություն 2) հակադրում, հակադասելիք 2. 1) հակակա, խիստ տարբերվել 2) հակադրել

contravention нарушение (закон и т. п.) *խախտում (օրենքի նկ)* *c. of the UN sanctions* нарушение санкций *ՄԱԿ-ի պատժամիջոցների խախտում*

contribution 1) вклад 2) пожертвование, взнос 3) содействие 4) контрибуция 1) ներդրում 2) նվիրատվություն, ավանդ 3) արտադրություն 4) ավանտուզիք

c. to stability вклад в обеспечение стабильности *ներդրում կայունության ապահովման գործի մեջ*; *size and character of c-s* размер и характер контрибуции *նպատակներին չափ և բնույթ*

control 1. 1) контроль, надзор; регулирование 2) управление, руководство 2. контролировать, проверять; регулировать, управлять

1. 1) վերահսկում, կարգավորում, հսկողություն 2) կառավարում, ղեկավարում 2. սուկել, ստուգել, կարգավորել, կառավարել

airspace c. контроль над воздушным пространством *օդային տարածքի վերահսկողություն*; *central(ized) c.* централизованное руководство/управление *կենտրոնացված ղեկավարում / կառավարում*; *c. of disarmament* контроль над разоружением *զինադադարյան վերահսկում*; *c. of troops* управление войсками *գործերի կառավարում*; *controlled* управляемый, регулируемый *կառավարելի, կառավարվող, կարգավորվող*; *disease c.* противозондемулческий контроль *հակահամաձայնակային վերահսկողություն*; *international c. of atomic energy* международный контроль над атомной энергией *ատոմային էներգիայի միջազգային վերահսկողություն*; *to be beyond/out of c.* выйти из-под контроля *վերահսկողությունից դրսի գալ*; *to establish c. over* установить контроль *վերահսկողություն անհանել*; *to lose c. of smth.* потерять контроль над чем-л. *կորցնել ընդդեմ նկատմամբ վերահսկողությունը*; *to tighten c. over smth.* ужесточить контроль над чем-л. *մեղացնել վերահսկողությունը ընդդեմ նկատմամբ*

controller воен. бомбардир; контролер *նագ. ռիարկու, սուկի* *air support c.* авианаводчик *ափր-бշանտ*; *fighter c.* штурман-наводчик *բշանտ*

controversy спор, дискуссия, полемика *վեծ, րմագվեծ, վեճարմունք*

border c. пограничный спор *սահմանային վեճ*

contusion ушиб, рана; контузия *վնասվածք, վերք, կոնտուզիա*

convention 1) конвенция, договор, соглашение 2) собрание, съезд 1) համաձայնագիր, պայմանագիր 2) ժողով, համագումար

c. on protection of the world cultural heritage конвенция об охране всемирного культурного наследия *համաշխարհային մշակութային ժառանգության պահպանության վերաբերյալ համաձայնագիր*; *general international c.* обычная международная конвенция *միջազգային ընդհանուր համաձայնագիր*; *Hague C. on the Pacific Settlement of International Disputes* Гаагская конвенция о мирном разрешении международных споров *Միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորման Հաագայի համաձայնագիր*; *International C. on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide, UNO* Международная Конвенция о предупреждении преступления геноцида и наказания за него, ООН *Յեղապանության հանցագործության կանխման և դրա համար պատժման միջազգային համաձայնագիր, ՄԱԿ*; *military c.* военное соглашение *պաճապան համաձայնագիր* *particular international c.* специальная международная конвенция *հատուկ միջազգային համաձայնագիր*; *provisions of a c.* положения конвенции *համաձայնագրի դրոյթներ*; *to accede to a c.* присоединиться к конвенции *միանալ համաձայնագրին*; *to ratify a c.* ратифицировать конвенцию *ստորագրել համաձայնագիրը*; *to sign a c.* подписать конвенцию *ստորագրել համաձայնագիրը*

conventional 1) обусловлен-

ный, договорный 2) обычный, общепринятый, традиционный 3) воен. обычный 1) օսյալաօրինակ, համաձայնելիված 2) սովորական, հանրեղանոր, սովորական 3) սովոր. սովորական

c. armaments/ arms обычное вооружение սովորական սպառազինություն; **c. armed forces** вооруженные силы общего назначения (в отличие от ядерных) ընդհանուր նախնչանական զինված ուժեր (ի տարբերություն միջուկայինի); **c. attack / aggression** нападение с помощью обычных средств вооружения հարձակում՝ սպառազինության սովորական միջոցներ կիրառելով; **c. bombs** бомбы обычного типа սովորական րոմբեր; **c. containment** сдерживание с помощью обычных средств вооружения զիպում՝ սպառազինության սովորական միջոցներով

conversations переговоры (неофициальные) րեպակություններ (ն) փաշտեցական

convict 1. осужденный, заключенный 2. юр. признавать виновным, выносить приговор 1. դատապարտել, դատապարտված 2. իրավ. մեղավոր ճանաչել, դատապարտել

conviction 1) признание виновным, обвинительный приговор 2) убеждение, убежденность 1) դատապարտում, մեղավոր ճանաչել 2) համոզված, համոզվածություն

to vindicate one's с-отстаивать свои убеждения սեփական համոզմունքները պաշտպանել

convocation созыв, собрание հրավերում, գումարում, ժողով, հավաք **c. of a conference** созыв конференции խորհրդավորովի գումարում

co-operation 1) сотрудничество, совместные действия или усилия 2) воен. взаимодействие 1) համագործակցություն, համատեղ գործողություններ կամ ջանքեր 2) սովոր. փոխգործություն

all-round с. всестороннее сотрудничество համաղղանի համագործակցություն; **close** с. тесное сотрудничество սերտ համագործակցություն; **fruitful** с. плодотворное сотрудничество արդյունավետ համագործակցություն; **international judicial** с. международное сотрудничество միջազգային հրավական համագործակցություն; **long-term** с. долгосрочное сотрудничество երկարամյակ համագործակցություն; **prospects for development of** с. перспективы для развития сотрудничества համագործակցության զարգացման հեռանկարներ; **regional** с. региональное сотрудничество տարածաշրջանային համագործակցություն; **to contribute to wider** с. способствовать дальнейшему расширению сотрудничества նպաստել համագործակցության հետագա ընդլայնմանը

co-ordination координация, согласование; согласованность, слаженность համադասում, համաձայնելում, համաձայնելիվածություն

c. of actions согласованность действий գործողությունների փոխհամաձայնելիվածություն

copy экземпляр; копия օրինակ, պատճեն

certified с. заверенная копия փ վերստիված պատճեն

cordon 1. кордон 2. (off) оцеплять, выставлять кордон 1. շրջփակ, պահպանաշրջան 2. (off) շրջ-

րապատել, օղակել, պահպանաշրջան կանգնեցնել

c. and search оцепление и осмотр շրջափակում և զննում; **police** с. полицейский кордон ստորհանական պահպանաշրջան; **sanitary** с. санитарный кордон սանիտարական շրջափակ

corporation 1) корпорация 2) общество, объединение 1) ընկերություն, միություն, միավորում **multinational** с. многонациональная корпорация րազմազ միություն **corps** воен. корпус; род войск սովոր. զորամիավորում, զորանասակ **Army** с. армейский корпус րանկային զորամիավորում; **General Service** с. войска общего назначения ընդհանուր նախնչանական զորքեր

correction исправление; поправка տրղում, ճշտում, ճշգրտում

c. for movement of target воен. поправка на движение цели սովոր. ուղղում՝ նշանակետի շարժման հաշվառմամբ; **c. of the moment, CM** воен. поправка на метеорологические условия սովոր. ճշտում րախ օդերևութաբանական պայմաններ

correspondence 1) соответствие 2) соотношение 3) корреспонденция, переписка; письма 1) համապատասխանություն 2) հարաբերակցություն 3) նամակադրություն, նամակներ

corridor коридор միջանցք **air** с. воздушный коридор օդային միջանցք

corruption коррупция կաշառակերություն

co-signatory юр. лицо или государство, подписывающее соглашение вместе с другими лицами или государствами հրավ. այլ ան-

ճանգ կամ պետությունների հետ համաձայնագրի ստորագրող անձ կամ պետություն

cost 1) цена, стоимость; расход 2) стоить, обходиться 1) գին, արժեք, ծախսեր 2) արժենալ **true** с. истинная стоимость իրական արժեք; **war** с-(s) военные затраты ռազմական ծախսեր

council совет խորհուրդ **C. of State** государственный совет պետական խորհուրդ; **C. of War** военный совет ռազմական խորհուրդ; **executive** с. исполнительный совет գործադիր խորհուրդ; **Security** с. Совет Безопасности (ООН) Անվտանգության խորհուրդ (ՄԱԿ); **World Peace** с. Всемирный Совет Мира Կախղղության համաշխարհային խորհուրդ

countenance 1. поддержка (моральная), поощрение 2. 1) одобрять; разрешать, санкционировать 2) поддерживать, поощрять 1. աջակցություն, սատարում (րարական) 2. 1) հավանություն տալ, թույլտրել 2) աջակցել, սատարել **to give** с. **to a plan** одобрить план ծրագրի հավանություն տալ

counteraction 1) противодействие 2) нейтрализация 1) հակադրություն, հակազդում 2) չեղարկում

counter-attack 1. контратака, контрнаступление 2. контратаковать 1. հակադրել, հակադրակոտ 2. հակադրելի

to launch/ to make с. предпринять контратаку հակադրող մեծարելի

counterbalance 1. противосек; уравновешивание 2. уравновешивать, служить противовесом 1. հակակշիռ, հավասարակշռում 2. հավասարակշիռ, հակակշիռ հանդիսանալ

counter-bombardment ответный зградительный огонь ւայտաւիւն յախմանի կրակ

counter-espionage см. *տնս counter-intelligence*

counterforce контрсила, противодействующая сила հակաուժ, հակազդող ուժ

c. concert/policy воен. концепция /политика контрсилового угара ապգ. հակաուժային հարվածի հայտարարութիւնները; с. *strike* воен. контрсилового угар ապգ. հակաուժային հարված

counter-intelligence контрразведка հակահետախուզություն

countermeasures контрмера, мера противодействия հակամիջոց, հակազդեցություններ

countermine 1. контрмина 2. закладывать контрмины 1. հակաւիւն 2. հակաւիւններ դնել

counter-offensive см. *տնս counter-attack*

counteroffer встречное предложение հանդիպական առջարկ

countersign 1. пароль 2. подписывать, скреплять подписью (*գոգումետ*) 1. նշանարան 2. ստորագրել, ստորագրությանը վավերացնել (*վաստարկոր*)

counterweight противовес հակաշիւ

country 1) страна 2) родина, отечество 3) деревня 4) местность 1) երկիր 2) հայրենիք 3) գյուղ 4) վայր
с. *of first asylum* страна, первой предостановившая убежище ւտարիւն ապաստան տված երկիր; с. *of refuge* страна, дающая приют (беженцам) (փախստականներին) ապաստան տվող երկիր; *independent* с. независимое государство ւն-

կախ ւնկառություն; *land-locked* с. страна, не имеющая выхода к морю դեպի ծով երբ չունենող երկիր; *lending* с. см. *տնս creditor* с. *member*-с. страна-член (какой-л. организации), страна-участник (какого-л. соглашения) ւնկախ ւնկառություն (որել կազմակերպության), մասնակից ւնկառություն (որել համահամակարգի); *non-member* с. страна, не являющаяся членом (какой-л. организации) ոչ ւնկախ ւնկառություն (որել կազմակերպության); *unclear* с. ядерная держава միջուկային տերություն; *participating* с. страна-участница (*договора и т. п.*) մասնակից ւնկառություն (պայմանագրի նկ); *recipient* с. страна-получатель (помощь, кредит и т. п.) ւտարող երկիր (օգնություն, վարկ նկ); *stricken* с. страна, пострадавшая от (стихийных бедствий и т. п.) ւտժած երկիր (տարբային աղետներին նկ); *to align with* а. с. объединиться/ вступить в союз с какой-л. страной որել երկրի հետ միավորել/ միություն կազմել; *to plunge* а. с. *into war* ввергнуть страну в войну երկիրը ւայտերագմի մեջ ներառել

coup de grâce фр. решающий удар Ֆր. վճռողը հարված
to give the c. to нанести решающий удар վճռողը հարված հասցնել

courage мужество, смелость, отвага արիություն, խիզախություն, քաջություն

course 1) курс, направление 2) ուղի, течение 3) курс (*валюты*) 1) ուղեգծ, ուղղություն 2) ճեղքայր 3) փոխարժեք (տարադրամի)

assault с. а) воен. штурмовая полоса ապգ. գրոհային գոտի; б) полоса препятствий խոչընդո-

նիրի գոտի, *consistent* с. последовательный курс հետևողական ուղեգծ (քաղաքական); с. *of peaceful cooperation* путь мирного сотрудничества խաղաղ համագործակցություն ուղի; *in the c. of talks* в ходе переговоров բանակցությունների ընթացքում

court սյւղ դատարան
с. *martial* военный суд զինվորական դատարան; **International C. of Justice** Международный Суд Միջազգային դատարան; **military** с. военный трибунал զինվորական դատարան; **Supreme C.** Верховный суд Վերապային դատարան

covenant 1. юр. 1) соглашение, договор 2) отдельная статья договора 2) заключать соглашение 1. *իրավ* 1) համաձայնագիր, պարտավորված 2) պայմանագրի ասանճին հղված 2. համաձայնագիր կնքել
international c. международное соглашение միջազգային համաձայնագիր

covert подвергать разрушительной бомбардировке с воздуха ուղի շարժախիշ ներակոծության ներարկել

cover 1. укрытие, прикрытие; убежище 2. 1) закрывать, накрывать, покрывать, прикрывать, перекрывать 2) укрывать, ограждать, защищать 3) охватывать, относиться 4) разрешать, предусматривать 5) воен. становиться в засылоч 1. քարտուղ, ծածկուղ, ծածկապաշտպանություն, ապաստարան 2. 1) ծածկել, վրձնածածկել, ծածկապաշտպանել, արգելախնկել 2) քարտուղել, պաշտպարել, պաշտպանել 3) ընդգրկել, վերաբերել 4) թույլտրել, նախատեսել 5) ապգ. ծոծրակաղն շարկել

air c. авиационное прикрытие/обеспечение аխաշային ծածկապաշտպանություն/ ապաստանում; *artillery* с. артиллерийское прикрытие հրետանային ծածկապաշտպանություն; *to c. by fire* прикрывать огнем ծածկապաշտպանել կրակով

coverage 1) воен. охват; зона действия 2) освещение в печати, по радио и т. п. 1) ապգ. շրջառում, գործողության գոտի 2) լուսարձակում մասնում, աղիոյում նկ
radar с. радиолокационная поле ակտիտեղորոշումային դաշտ

covert скрытый, тайный ախտիւր, քարտու
с. *threat* скрытая угроза քարտուկապաշտպանիչ

CP (command post) см. *տնս command*

create творить; создавать ւտնճել
to c. difficulties создавать трудности ոգվարտություններ ւտնճել; *to c. a risk of smth.* создавать опасность чего-л. որել բանի վտանգ ւտարաւանկ

credence вера, доверие վաստարություն, հավատ

credential 1) мандат, удостоверение личности; рекомендация 2) pl. верительные грамоты 3) pl. мандатный 1) մանդատ, անճանական վկայական, երաշխավորագիր, 2) pl. հավատարմագրեր (*դեպուտներ*) 3) pl. մանդատային

credibility gap кризис доверия վաստարության ւակաստություն

credit 1. см. **credence** 2) хорошая репутация 3) похвала, честь 4) влияние, значение 5) кредит 2. 1) вернуть, доверять 2) кредитовать 1. 1) տնս **credence** 2)

լավ հարավ 3) գովասանք, պատիվ, հարգանք 4) ազդեցություն, նշանակություն 5) վարկ 2. 1) վատահել 2) վարկավորել

volume of с. объем *credita* վարկի մասի; **withdrawal of с.** закрытие *credita* վարկի դադարեցում; **to lose с.** потерять доверие *վստահությունը կորցնել*

creditor кредитор վարկատու **с. country/ nation** страна, предоставляющая кредиты, страна-кредитор վարկեր տրամադրող/ վարկատու երկիր

crime преступление հանցագործություն, հանցանք

с-а against humanity преступления против человечества մարդկության դեմ ուղղված հանցագործություններ; **с-а against peace and security of mankind** преступления против мира и безопасности человечества խախտարան և մարդկության անվտանգության դեմ ուղղված հանցագործություններ; **с. against a person** преступление против личности անձի դեմ ուղղված հանցագործություն; **involved in с.** причастный к преступлению հանցագործության մասնակի; **military / war с.** военное преступление սպանված հանցագործություն; **to commit / to perpetrate а с.** совершить преступление հանցագործություն կատարել

criminal 1. преступник 2. преступный; криминальный 1. հանցագործ 2. հանցավոր, բրնակված **с. action** уголовное дело *բրնակված գործ*; **с. law** уголовное право *բրնակված իրավունք*; **hardened с.** закоренелый преступник *անուղիղի հանցագործ*; **state с.** государственный преступник *պետական հանցագործ*; **war с.** военный преступник *պատերազմի հանցագործ*

criminality преступность հանցավորություն

crisis кризис ճգնաժամ **С. Management Organization (СМО), NATO** организация / органы штаба по регулированию кризисов (ОУК); **NATO** ճգնաժամի կարգավորման կազմակերպություն, **UNESCO** **С. Response Centre (СRC), NATO** Центр реагирования на кризис, **NATO** ճգնաժամի արձագանքման կենտրոն, **UNESCO**; **economic с.** экономический кризис *տնտեսական ճգնաժամ*; **energy с.** энергетический кризис *էներգետիկ ճգնաժամ*; **food с.** продовольственный кризис *ցարենային ճգնաժամ*; **fuel/oil с.** топливный кризис *փտելիքային ճգնաժամ*; **political с.** политический кризис *քաղաքական ճգնաժամ*; **to avert а с.** предотвратить кризис *ճգնաժամը կանխել*; **to bring to а с. government** до кризиса *ճգնաժամի հասցնել*; **to engineer а с.** спровоцировать кризис *ճգնաժամ հարուցել*; **to cause/ to provoke а с.** быть причиной кризиса, спровоцировать кризис *ճգնաժամի պատճառ լինել, ճգնաժամ հարուցել*

critical 1) критический 2) решающий, переломный 3) рискованный, опасный, угрожающий 1) ճգնաժամային 2) վճռորոշ, բեկումնային 3) վտանգավոր, պայմանախիստ **с. moment** критический/переломный момент *բեկումնային պահ*

cross 1. крест 2. 1) пересекать, переходить; переправлять 2) противодействовать, препятствовать 3.1) поперечный; 2) перекрестный 3) неблагоприятный 1. խաչ 2.1) հատել, անցնել, անկապնել 2) հակադիր, խոչընդոտել 3. 1) լայնակի 2) խաչմուկ 3) անբարենպաստ **с.-fire** воен. перекрестный огонь

սպանի խաչմուկ կրակ; **с.-talk** перекрестная связь/наводка *խաչմուկ կապ/ նշանադրում*

crossing переправа անցում, անցուղի, գնումը, գնանքնում **assault с.** форсирование, десантная переправа *դիմադրային անցում / գնանքնում*

cross question вопрос, поставленный при перекрестном допросе *խաչմուկ հարցաքննության ժամանակ արդող հարց*

crowd 1. толпа 2. толпиться, собираться толпой 1. անդրխ, խումբ 2. խմբվել, հավաքվել **to disperse а с. (by tear-gas)** разогнать толпу (слезоточивым газом) *անդրխը ցրել (արտոբերիք գազով)*

crudelty жестокость դժամություն **physical с.** физическая жестокость *ֆիզիկական դժամություն*; **to demonstrate/ to display а с.** проявлять жестокость *դժամությունը դրսևորել*

crusade поход, кампания (за или против чего-л.) արշավ (որևէ բանի դեմ կամ օգտին)

rease с. кампания в защиту мира արշավ հանդեպ խաղաղության

crush 1. сокрушить/уничтожить; воен. разгром 2. уничтожать, сокращать; подавлять 1. սոսրախել/ սոսրախել 2. սոսրախել, սոսրախել 2. սոսրախել, սոսրախել, ճնշել, ընկճել

CS (Combat Support) см. *անս combat*

CSAR (Combat Search and Rescue) см. *անս combat*

CSO (chief signal army officer) см. *անս officer*

culmination кульминация, наивысшая точка *պագրանակետ, քարձակվան*

curfew 1) комендантский час 2) осадный 1) փարնային ժամ 2) փաշարդակված

to impose а с. (on a town) ввести (в городе) комендантский час *փարնային ժամ մտցնել (քաղաքում)*; **to lift/ to end а с.** отменить комендантский час *փարնային ժամը վերացնել*

custody 1) хранение, охрана 2) заключение, заточение 3) опека, попечение 1) պահպանություն 2) կաշարք 3) խնամակալություն

to take into с. арестовать/взять под стражу *կալանավորել*

cutback сокращение, уменьшение; понижение *կրճատում, նվազեցում, պակասեցում*

arms с. сокращение вооружений *պայուսակներումների կրճատում*; **с. in military budgets** сокращение военных бюджетов *սպանական բյուջեների կրճատում*

cut off 1. 1) снижение (цен и т. п.) 2) прекращение 3) воен. пластинка-замыкатель магазина (у винтовки) 2. 1) прекращать, кончать 2) отрезать; прерывать, изолировать 1. 1) իջնում (գների նմ) 2) դադարեցում 3) սպազ. պահեստատուի քարձակել քարձակել (սղր-սաղոր հրացանի) 2. 1) դադարեցնել, վերացնել 2) կտրել, դադարեցնել, բեղի հատել, նեկոտասցնել

to be с. off from any possibility of help быть отрезанным от любой возможной помощи *օգնություն ստանալու ցանկացած հնարավորությունը կտրված լինել*; **to с. off military supplies** прекращать военные поставки *քաղաքացիական սպանական մատակարարումները*

CW (chemical warfare) см. *անս warfare*

Dd

damage 1. 1) повреждение, вред; ущерб, убыток 2) юр. убытки; компенсация за убытки 2. 1) повреждать, портить, наносить ущерб, убыток 2) позорить, дискредитировать 1. 1) վնասվածք, վնաս, կրուստ 2) հրազ. վնասներ, վնասների փոխհատուցում 2. 1) վնասիկ, փչացնել, վնաս հասցնել 2) խախտանակել, վարկարելի

collateral d. сопряженный ущерб հարակից վնաս; **money d.** генеральный ущерб րիանական վնաս; **radiation d.** поражение радиоактивным излучением ատիոնականի օնուսչարիատարում; **war d.** ущерб, нанесенный войной օստերերազդի վնաս; **to claim d-s** требовать возмещения убытков վնասհատուցում պահանջել; **to inflict d. on smb.** причинять ущерб кому-л. րիկ նեկի վնաս պատճառել; **to recover d-s** получать компенсацию за убытки վնասների փոխհատուցում ստանալ; **to repay / to pay the d.** возместить убытки հատուցել վնասը

danger 1) опасность 2) угроза 1) վտանգ 2) սպանախիթ

mortal d. смертельная опасность մահացու վտանգ; **d.-signal** сигнал опасности վտանգի ազդանշան; **d. to national security** угроза государственной безопасности սպանախիթ ազգային սեփականությանը; **d. to cease** угроза миру սպանախիթ խաղաղությանը; **d. zone** опасная зона վտանգավոր գոտի; **flashpoints of military d.** очаги

военной опасности սպռնական վտանգի օջախներ; **impendent d.** нависшая опасность վերահաս վտանգ; **to eliminate a d.** устранить опасность վտանգը նեծացնել; **to escalate a d.** усиливать опасность վտանգը նեծացնել; **to expose to d.** подвергать опасности վտանգի ենթարկել; **to run the d. (of)** подвергаться опасности վտանգի ենթարկվել

dash стремительное продвижение: бросок արժեքի արագացում, նետվելը

data [pl. от datum] данные, факты, сведения, информация տվյալներ, փաստեր, տեղեկություններ

crue/ raw d. необработанные данные չմշակված տվյալներ; **intelligence/ reconnaissance d.** данные разведки հետախուզության տվյալներ; **official d.** официальные данные, официальная информация պաշտոնական տվյալներ, պաշտոնական տեղեկատվություն; **reliable d.** надежные данные վտանգի տվյալներ; **sources of d.** источники информации տեղեկատվության աղբյուրներ; **verified d.** подтвержденные данные հաստատված տվյալներ; **to supply d.** сообщать данные, снабжать информацией տվյալներ հարկարել, արմատարել

date 1. 1) дата, число 2) период, срок 2, датировать, представлять дату 1. 1) տարեթիվ, անտարիվ 2) ժամանակաշրջան, ժամկետ 2. րվարել

d-ed датированный րվարված; **up to d.** новейший, стоящий на уровне современных требований նրկարուն, մասնակալիկի; **to fix/ to**

set a d. назначать дату ամսկետ տեծանել/ անտարիվ նշանակել; **to d. a document** датировать документ փաստաթուղթը րվարել

day решающий день վեծակի օր **to carry/to win the d.** одержать победу/выиграть сражение հաղթանակ տանել

D-day воен. день начала операции տվյ. օպերացիան սկսելու օրը

deadline крайний срок վերջնական

d. for the submission of smth. крайний срок для представления чего-л. րիկ րան ներկայացնելու վերջին ժամկետը; **to set the d. (for)** установить крайний срок վերջնական նշանակել

deadlock 1. мертвая точка, тупик, безвыходное положение 2. зайти в тупик 1. մեղալ կետ, փակուղի, անելանելի վեծակ/ դրոշում 2. փակուղի մտնել

d. issue проблема, решение которой зашло в тупик խեղիք, րի լուծումը փակուղի է մտել; **to break a d.** выйти из тупика, сдвинуть вопрос с мертвой точки փակուղուց դուրս գալ, հարստ տեղաշարժել մեղալ կետից; **to come to/ to reach a d.** попасть в безвыходное положение անելանելի դրոշում մեղ րկնել; **to break a d.** выйти/вывесте из тупика դուրս գալ/ դուրս րելել փակուղուց

deadly смертельный, смертоносный մահացու, մատարեր

d. force сила, направленная на уничтожение, смертоносная сила մատարեր ուժ; **d. weapon** смертельное оружие մատարեր վեթ

deal 1. 1) количество, доля 2) сделка, соглашение 2. 1) բաժա

вать, распределять 2) вести дело; рассматривать вопрос 3) обходиться, поступать, обращаться 4) принимать меры, бороться 1. 1) րանակ, րաքել, րաքնեծա 2) րորարք, համաձայնություն 2. 1) րաժանել, րաշխել 2) րորքը վարել, հարստ րեկել 3) վարկել 4) մեղացներ նեծարելի, պաշարելի

long-term d. долговременное соглашение երկարամյակ համաձայնություն; **package d.** комплексное соглашение/ "пакет" համալիր/ «փորձարշին» համաձայնություն; **to do/ to make a d. with smb.** заключить с кем-л. сделку րորարք կերել րիկ նեկի հետ

death смерть, гибель մահ, վախճան

d. penalty см. տնժ capital punishment; **d.-rate** смертность, процент смертности մահացություն, մահացության տոկոս; **d.-roll** список убитых или погибших սպանվածների կամ գոհվածների ցուցակ; **violent d.** насильственная смерть րանի մահ; **wounded to d.** смертельно раненый մահացու վիրավոր; **war to the d.** война на истребление րաջրջանի օստերարք

debarkation выгрузка; высадка րեկարարում, իջնում

debate 1. 1) дискуссия, прения, дебаты 2) спор, полемика 2. 1) обсуждать; дебатировать, дискутировать, спорить 2) рассматривать, обдумывать 1. 1) րանակել, րեկարելում, վեծարեկություն, մտերի փոխանակում 2) վեծ, րանակելի 2. 1) րեկարելի, րանակելի, վեծել 2) դիտարելի, կշիռադեղի, խորհրդակցել

emergency d. обсуждение чрезвычайных вопросов րրկարարի հարկերի րեկարում; **heated d.** горя-

чая дискуссия *րոտի րախկնք*; *to d. a question* рассматривать / обсуждать вопрос *ընթացիկ հարց*

debt долг, задолженность *цирիր national/public d.* государственной долг *պետական ցիրիր*; *repayment/ discharge of d.* погашение долга *ցիրիրի մարմ*

decentralization децентрализация *шацկենտրոնացում*

d. of power децентрализация власти *խիշմետրայի шацկենտրոնացում*

decide решать(ся), принимать решение *որոշել, վճել*

to d. against/ in favour of smb. выносить решение про/в пользу кого-л. *որոշում կայացնել որևէ մեկի դեմ/ օգտին*

decimate уничтожать; воен. наносить тяжелые потери *նշնջացնել, տազ. ծանր կորուստներ հասցնել*

decipher расшифровывать (*код и т. п.*) *վերծնել (կոդը են)*

decision 1) решение 2) решимость, решительность 1) *որոշում, վճիռ 2) վճախանքայնություն*

alternative d. альтернативное решение *ալտернативային որոշում*; **final d.** окончательное решение *վերջնական որոշում*; **provisional d.** временное решение *միջանկյալ որոշում*; **trade-off d.** компромиссное решение *փոխադրույթային որոշում*; **d. under risk** решение, принятое в условиях риска *ոսկի անվտանգ անվտանգության ընդունված որոշում*; **yes-no d.** альтернативное решение *ալտернативային որոշում*; **to announce a d.** объявить решение *հայտարարել որոշում*; **to come/ to make/ to take a d.** принять/вынести ре-

шение *որոշում ընդունել, վճիռ կայացնել*

decision-making принятие решений *որոշումների ընդունում*

declaration 1) декларация; заявление 2) объявление 1) *հռչակագիր, հայտարարագիր 2) հայտարարություն*

d. of a blockade объявление блокады *չրիզակված հայտարարում*; **d. of war** объявление войны *շատերագրի հայտարարում*; **solemn d.** официальное заявление *պաշտոնական հայտարարություն*; **“Universal D. of Human Rights”** „Всеобщая Декларация прав человека“ *«Մարդու իրավունքների համընդհանուր հռչակագիր»*

declassify рассекречивать (*документы, материалы и т. п.*) *զալուծվագործել (փաստաթղթեր, կտրերը են)*

decline 1. падение, упадок; ухудшение 2. 1) ухудшаться, приходить в упадок 2) отклонять (*предложение и т. п.*); отвергать, отказываться 1. *անկում, նվազում, փափարկում* 2. 1) *փափարկում, անկում արևը 2) մերժել (առաջարկը են), հրաժարվել*

general d. общий кризис/ спад *ընդհանուր ճգնաժամ/ անկում*; **population d.** убыль населения *բնակչության բնվազում*; **to d. an offer** отклонить предложение *մերժել առաջարկը*

decode раскодировать, декодировать *վերծնել*

decontaminant (CW) дегазационное вещество, дезагирующее вещество *զազգործիչ կտր*

decontamination дегазация, дезактивация; дезинфекция *զազա-*

զգործում, սխտանում, վարվազգործում

area d. обеззараживание местности *անհիմքի սխտանում/ վարվազգործում*; **emergency d.** неотложная дегазация, дегазация подручными средствами *անհիմքով զազգործում, զազգործում մարի տակ եղած միջոցներով*

decoration орден, награда, знак отличия *չրիշան, ցիրգ, պատվանշան*

to grant to d-s представить к награде *ցիրգի ներկայացնել*

decree 1. декрет, указ, приказ, постановление, решение 2. издавать, декрет, указ; отдавать распоряжение 1. *հրամանագիր, հրաման, որոշում, վճիռ 2. հրամանագիր հրապարակել, կարգադրություն անել* **government d.** постановление правительства *կառավարության որոշում*; **to issue a d.** издать указ *հրամանագիր հրապարակել*

dedication 1) посвящение 2) преданность, самоотверженность 1) *նվիրում 2) նվիրվածություն, անձնավորություն*

deed 1) действие, поступок; дело 2) юр. документ 1) *գործարարում, արարք, գործ 2) իրավ. փաստաթուղթ*

d.-pull юр. одностороннее обязательство *իրավ. միակողմանի պարտավորություն*; **to draw up a d.** составлять документ *փաստաթուղթ կազմել*

de-escalate уменьшать, сокращать *նվազեցնել, կրճատել*

to d. the war сворачивать военные действия *կրճատել անտերազգործությունները*

de-escalation деэскалация, снятие напряженности *արվածություն կրճատում, րուչում*

de facto лат. фактически, де-факто *լատ. փաստորեն, փաստային, դե ֆակտո*

to be recognized d. быть признанным *de-факто (о государстве) փաստային ճանաչված լինել (պետության մասին)*

default 1.1) отсутствие; недостаток 2) невыполнение обязательства 3) юр. невязка 2. не выполнить своих обязательств 1. 1) *րացակարություն, պակասություն 2) արտավորությունները չկատարել 3) իրավ. ներկայացար 2. չկատարել պարտավորությունները*

d. at trial невязка в суд *պատարվել չներկայանալ*; **d. on international obligations** невыполнение международных обязательств *միջազգային պարտավորությունները չկատարել*

defeatance 1) аннулирование, отмена 2) условие отмены; оговорка в документе 1) *չեղյալ/ անվավեր հայտարարել, վերացում 2) վերացման պայման, վերապահություն փաստաթղթում*

defeat 1. поражение 2. 1) нанозить поражение 2) расстрелять, срывать, разрушать (*планы и т. п.*) 1. *պարտություն 2) արտավորում մատնել 2) խախտել, խափանել (ծրագրերը են)*

crushing d. сокрушительное поражение *չախախտի արտարություն*; **total d.** полное поражение *լիակատար արտարություն*; **to inflict a d.** наносить поражение *արտարություն մատնել*; **to sustain/ to suffer a d.** потерпеть поражение *արտարություն կրել*; **to d. in details** уничтожать по частям *մաս-մաս ոչնչացնել*

defect недостаток, дефект; брак, изъян *բերություն, անկատարություն, խտան*

defection нарушение [дога, клятва и т. п.]; отступничество; дезертирство [шхштտմ (цшрրրի նն)], н[խտ]րոբրոյն, րաշտոմ, դաշարրոյն

defence 1) защита, оборона 2) *pl.* воен. оборонительные сооружения; система обороны; мероприятия оборонного характера 1) պաշտպանություն 2) հոգն, րազմ, պաշտպանական կառույցներ, պաշտպանության համակարգ, պաշտպանական միջոցառումներ

aggressive d. активная оборона [սխրիկ պաշտպանություն]; **air d. system** система ПВО (противовоздушной обороны) ՀՕՊ-ի (հակաօդային պաշտպանություն) համակարգ; **antimissile d.** противоракетная оборона, ПРО հակահրթիռային պաշտպանություն (<<Պ); **area d.** территориальная оборона տիրահրթիռ պաշտպանություն; **civil d.** гражданская оборона քաղաքային պաշտպանություն; **collective d.** коллективная оборона համաներ պաշտպանություն; **d. job** оборонный заказ պաշտպանական արտադր; **in d. of peace** в защиту мира ի պաշտպանություն [սխրիտրոյն]; **integrated d. system** объединенная система обороны պաշտպանության միջոցներ; **national d.** оборона страны երկրի պաշտպանություն; **point d.** точечная оборона, оборона стратегически важных объектов կետային պաշտպանություն, րազմային կայանքերի օբյեկտների պաշտպանություն; **d. appropriation** военное ассигнование րազմական փողայումներ; **d. budget** оборонный

бюджет պաշտպանության բյուջե; **d. capability** обороноспособность պաշտպանունակություն; **d. potential** оборонный потенциал պաշտպանական ներուժ; **d. expenditure/spending** оборонные расходы պաշտպանական ծախսեր; **d. of human rights** защита прав человека մարդու իրավունքների պաշտպանություն; **d. in depth** глубокая оборона խոր պաշտպանություն; **d. production** оборонная продукция պաշտպանական արտադրանք; **d. satellite** спутник оборонного значения պաշտպանական արբանյակ; **d. umbrella** воен. оборонительный "зонтик", защитное прикрытие րազմ, պաշտպանական «հովանոս», պաշտպանածածկ; **to pierce/ to breach the enemy d-s** прорвать оборону противника ճեղքել հակառակորդի պաշտպանությունը

defensible воен. удобный для обороны, зациты րազմ պաշտպանության համար հարմար, պաշտպանելի

defender защитник պաշտպան **d-s of peace** сторонники мира [սխրիտրոյն] պաշտպաններ/ կողմնակիցներ

defensive 1. оборона; оборонительная позиция 2. оборонительный, оборонный 1. պաշտպանություն, պաշտպանական դիրք 2. պաշտպանական, պաշտպանողական **d. power** обороноспособность պաշտպանակալություն; **d. warfare** оборонительные действия պաշտպանական գործողություններ; **to act/ to be/ to stand on the d.** обороняться, защищаться պաշտպանելի

deferment отсрочка, откладывание հետաձգում, արթկետում

defiance вызов; открытое неповиновение մարտահրավիր, րաշխարհ սնհնազանդություն **wilful d.** сознательное неповиновение գիտակցված սնհնազանդություն; **d. of a treaty** невыполнение / игнорирование договора պայմանագրի սնտնում, պայմանագիրը չկատարելը

deficiency недостаток, отсутствие պակասություն, րաշխարհություն **deficit** дефицит, нехватка փրաշարարություն, պակաս, պակասություն

defilade воен. естественное укрытие րազմ, բնական քարտուրտություն

defuse разрядить (тж. взрывоопасную обстановку), умерять, сглаживать պարզել [քարաքանդակ, րաշտպան (պաշտպանության) հրավանդ], մեղմել, հարթել

to d. a bomb обезвредить бомбу գնտազերծել րազմ; **to d. tension** ослабить напряжение [արթմություն] րաշտպանել

defy 1) вызывать, бросать вызов, не поддаваться 2) игнорировать, пренебрегать 1) մարտակոչանել, մարտահրավիր նետել, չնհրավրվել 2) արհամարհել, սնտնել **to d. the law** игнорировать/нарушать закон օրենքը սնտնել / խախտել

degree степень, ступень աստիճան, դիրք

de jure *lat.* юридически, де-юре լեգ. իրավաբանորեն, դե յուրե

delay 1. 1) отлагательство, отсрочка 2) задержка, промедление; препятствование 2. замедленный, отсроченный 3. откладывать, отсрочивать; задерживать; препятствовать 1. 1) հետա-

ձգում, երկարաձգում 2) հապաղում, խոչընդոտում 2. դանդաղեցված, երկարաձգված 3. հետաձգել, երկարաձգել, ձգձգել, ուշացնել, խոչընդոտել **d. action mine** мина замедленного действия դանդաղ գործողության ական; **without d.** безотлагательно, без промедления սնտախաղ

delegate 1. делегат, представитель 2. 1) делегировать 2) поручать, передавать полномочия 1. պատվիրակ, ներկայացուցիչ 2.1) պատվիրակ րաշարիչ 2) հանձնարարել, լիազորել, լիազորություններ տալ **chief d. gala** делегация (на конференциях) պատվիրակություն ղեկավար [խորհրդատուներում]

delegation делегация, депутация պատվիրակություն, պատգամախորություն

composition of a d. состав делегации պատվիրակության կազմ

deliberation 1) обдумывание, взвешивание 2) обсуждение, совещание 3) осмотрительность, осторожность 1) խորհրդակցել, կշիռախոսում 2) բննարկում, խորհրդակցում 3) շրջանալսություն, գործադրություն **d. with closed door** совещание *priv. закрытых дверей* խորհրդակցություն փակ դռների հետևում

delimitation определение границы, размежевание սահմանորոշում, սահմանազատում

d. of frontiers установление границы սահմանների հաստատում

delinquency проступок, правонарушение գանդներ, իրավախախտում, իրավազանցություն

international d. международное правонарушение միջազգային իրավախախտում

delivery 1) поставка, доставка

2) передача, вручение 1) փոխվարարում, փոխում 2) փոխանցում, հանձնում

emergency d. срочная доставка շուտ փոխում; **d. vehicle** воен. средство доставки փափ, փոխան միջոց, փոխարարմանը

demand 1. 1) требование, запрос 2) спрос; потребность 2. требовать, предъявлять требование 1. 1) պահանջ, հարցափնդան 2) պահանջարկ, կարիք, պահանջմունք 2. պահանջել

d-s for early independence требование незамедлительного предоставления независимости անհաշիվ անկախություն տրամադրելու պահանջ; **high d-s** высокие требования խիստ պահանջներ; **legitimate/ legal/ lawful d-s** законные требования օրինական պահանջներ; **to abide by d-s** выполнять требования պահանջները կատարել; **to drop a d.** отказать от требования պահանջն հրաժարվել; **to meet/ to satisfy d-s** соответствовать/отвечать требованиям պահանջներին բավարարել/համապատասխանել

demarcation 1) разграничение 2) демаркация, установление границ 1) սահմանափակում 2) սահմանների հաստատում

d. of the frontiers of the country установление границ страны երկրի սահմանների հաստատում; **line of d./ d. line** демаркационная линия սահմանափակիչ գիծ

demilitarization демилитаризация փափախվածակնություն

demilitarized zone демилитаризованная зона փափախվածակնացված գոտի

demining разминирование փափախվածում

demob разг. сокр. от demobalize **разг. փոխ. demobalize** բախյ

demobilization демобилизация գրախարում

demobilize демобилизировать գրախարել

democracy демократия; демократическая страна փոքրդրավարություն, փոքրդրավարական երկիր **demolition** разрушение; подрыв; рг. подрывные работы բախում, ոչնչացում, փայրելուց, հողք; փայրելուց աշխատանքներ

demonstration 1) демонстрация 2) демонстрирование, показ 1) ցույց 2) ցուցադրում

d. against the war антивоенная демонстрация հակապատերազմական ցույց; **mass d.** массовая демонстрация անվավաճային ցույց; **military d.** военная демонстрация փափական ուժի ցուցադրում; **d. of protest** демонстрация протеста բողոքի ցույց

demoralization деморализация րարախում

d. of an army деморализация армии րանկի րարախում

denationalize 1) лишать национальных прав или черт 2) денационализировать (предпринять и т. п.) 1) գրելի ազգային իրավունքների կամ բնորոշ գծերից 2) ազգազանջանել, ազգափոխականացնել (ձեռնարկությունները նմ)

denial 1) отрицание, опровержение; возражение 2) отказ 1) փոխում, հերքում, փոխում 2) մերժում, հրաժարում

flat d. категорический отказ

կարող մերժում; **strong d.** категорическое опровержение փոխական հերքում; **d. of obligations agreed upon** отказ от принятых на себя обязательств հրաժարում ստանձնված պարտավորությունների

denounce 1) обвинять, осуждать 2) денонсировать, расторгать 1) մեղադրել, քննադատել 2) չեղյալ հայտարարել, լուծել

to d. a treaty денонсировать договор պայմանագիրը չեղյալ հայտարարել; **to d. a truce** заявить о прекращении перемирия գիտախարը չեղյալ հայտարարել

denuclearization создание безъядерной зоны անիջուկային գոտու ստեղծում

d. status статус безъядерной зоны անիջուկային գոտու կարգափոխ

denunciation 1) открытое осуждение, обвинение 2) денонсирование, расторжение 1) բացահայտ քննադատում, մեղադրում 2) չեղյալ հայտարարել, լուծում **d. of a treaty** расторжение договора պայմանագրի չեղյալ հայտարարում

deny 1) отрицать 2) отказывать(ся); не допускать 1) հերքել 2) մերժել, հրաժարվել, բռն չստի

D. Flight operation по восприятию полетов рейсов արգելման գործողություն; **to d. possession** воен. помешать захвату փափ. խանգարել փախար

department 1) отдел, отделение 2) управление, служба 3) министерство; департамент 1) բաժին, բաժանմունք 2) վարչություն, փախարություն 3) նախարարություն, դեպարտամենտ

D. of the Air Force министерство военно-воздушных сил (США) փափախարի ուժերի նախարարություն (ՄԱՄ); **D. of the Army** министерство сухопутных сил (США) ցամախարի ուժերի նախարարություն (ՄԱՄ); **D. of Defense (DOD)** министерство обороны (США) փախարի նախարարություն (ՄԱՄ); **D. of Defense Agencies and Joint Service Schools** Управление оборонных организаций и военно учебных заведений (США) Պաշտպանական կազմակերպությունների և սպանտունական հաստատությունների վարչություն (ՄԱՄ); **D. of the Navy** министерство военно-морского флота (США) փափախարի նավատորմի նախարարություն (ՄԱՄ); **D. of Peacekeeping Operations (DPKO) (UN)** Управление ООН по проведению миротворческих операций ՄԱԿ-ի Նախարար գործողությունների իրականացման վարչություն

dependence зависимость, несамостоятельность կախում, կախյալ լինակ

economic d. экономическая зависимость տնտեսական կախյալություն

dependency 1) зависимость, подчиненное положение 2) подчиненная, зависимая страна; колония 1) կախյալություն, ստորախո լինակ 2) կախյալ երկիր, գաղութ

deployment развертывание; размещение; дислокация; базирование Ծավալում, տեղադրում, կախում

d. of missiles размещение ракет երկրների տեղադրում; **d. of strategic armaments** размещение стратегических вооружений փափախար

կան պատիվները յոնենրի տեղաբնակում; **rapid d. forces** ցամաքային զորքերի արագ շարժման ծովային ծովեր

depopulate уменьшать(ся) (о населении) փակվել(ել) (ընկերությունների դր)

deportation выселка, депортация արտաքսում, փախում

depot склад, депо փախում, կայան **ammunition d.** склад боеприпасов զինամթերքի փախում; **arms d.** склад вооружений պատերազմի զինանյութի փախում; **rear stores d.** полевая армейский склад դաշտային բանակային փախում

depression депрессия, застой, кризис անկում, լճացում, ճգնաժամ *to cause d.* вызывать (экономический) застой/ кризис (տնտեսական) լճացում/ ճգնաժամ առաջացնել

depth-bomb глубинная бомба խորքային ուռիք

depth-charge см. տե՛ս depth-bomb

deputation 1) делегация, депутация 2) делегирование 1) փախվորակություն, փախվածակորություն 2) փախվորակ ուղարկելը

deputy 1) делегат, депутат, представитель 2) заместитель 1) փախվորակ, փախվածակոր, ներկայացուցիչ 2) տեղակալ

to act as a d. временно заменять кого-л. ամենակախվորապես փոխարինել որևէ մեկին

desecrate оскверлять; осквернять (святыню) փրճել, արաքրճել

desecration осквернение, профанация փրճում, արաքրճություն

desert 1) заслуга 2) воен. дезертировать 1) փախակ, արձակել 2) սպառնալ

deserter дезертир դաշակիք

desertion дезертирство դաշակիքություն

destination место, пункт назначения, նշանակման կետ/ վայր

destroy 1) разрушать, уничтожать; истреблять 2) воен. ликвидировать, поражать 1) կործանել, ավերել, ոչնչացնել, բնաջնջել 2) սպառնալ

destroyed пораженный, сбитый խնդված, խփված

destroyer эскадренный миноносец էսկադրային պիսակիր

destruction 1) разрушение, уничтожение; истребление 2) воен. поражение, разгром 1) կործանում, ավերում, ոչնչացում, բնաջնջում 2) սպառնալ

emergency d. аварийный погрыв փրարյին փայրքում; **mass d.** массовое уничтожение անհավասարակ ոչնչացում; **mutual assured d. (MAD)** взаимное гарантированное уничтожение կրաշակորված փոխակոր ոչնչացում

detachment 1) разделение, отделение 2) отряд, команда 1) անջատում, տարանջատում, անանձնացում 2) ջոկատ, անձնակազմ

assault d. штурмовой отряд գրավային ջոկատ; **recovery d.** эвакуационная группа տարանունային ջոկատ

detail 1) подробность, деталь 2) воен. наряда, команда 1) մանրամասն, մանրամասնություն 2) սպառնալ

daily duty d. суточный наряд օրնականակ վերակարգ; **important d.** важная деталь կարևոր մանրամասն

detection детектирование; обнаружение հայտնաբերում **target d.** обнаружение цели նշանակների հայտնաբերում

detector детектор; индикатор դիտկոր, ցուցիչարգ **gas d.** индикатор ОВ բուսանյութի ցուցիչարգ; **IFF (identification "friend or foe") d.** детектор опознавания "свои"/ "чужой" «տրյոյին»/ «օտար» մանակյան դիտկոր; **mine d.** мина օսկատել ակններնել (սարք)

détente фр. ослабление, разрядка (международной напряженности) ֆրանս. լքարարկում, բուլլացում (միջազգային լարվածություն)

military d. военная разрядка անհավան լարվածության բուլլացում; **to counter d.** противодействовать разрядке հակադրել լարվածության բուլլացմանը; **to further d.** способствовать разрядке նպաստել լարվածության բուլլացմանը

detention юр. задержание; содержание под стражей իրավ. ձերբակալում, կալանակալում

administrative d. административное заключение փարպակ կալանք; **d. pending trial/d. under remand** предварительное заключение նախնական կալանքի բանակալում; **in d.** в заключении կալանքում, կալանքի սակ; **preventive d.** превентивное заключение կանխել կալանք

deter сдерживать, удерживать փակել, անձնակարգել, կախնել *to d. aggression* сдерживать агрессию փակել արքանակ

determination 1) определение, установление (гражд. и т. п.) 2)

решительность, решимость 3) решение 1) որոշում, սահմանում, հաստատում (սահմանների նմ) 2) հաստատակնություն, վճարակնություն 3) վճար

deterrence сдерживание (обыкн. путем устрашения) փակել (սարք. անհավան միջոցով)

mutual d. взаимное сдерживание путем устрашения փոխակարգ փակել անհավան միջոցով; **nuclear d.** ядерное сдерживание путем устрашения միջուկային փակել անհավան միջոցով; **policy of d.** политика сдерживания путем устрашения անհավան միջոցով փակել անհավանություն

deterrent 1. средство устрашения; сдерживающее средство/ фактор 2. устрашающий, удерживающий 1. անհավան միջոց, փակել; միջոց / գործոն 2. սարափենցող, փակել

d. forces силы сдерживания փակել անհավան; **d. system** система сдерживания путем устрашения անհավան միջոցով փակել համակարգ; **d. weapon** оружие устрашения/ сдерживания անհավան/ փակել փակել; **ultimate d.** крайнее средство устрашения անհավան ծայրանկ միջոց

detonate взрывать(ся) փայր(ել)ել

detonation детонация, взрыв փայրում

devastation опустошение, разорение անհավան, արքանակ, ակնում

development 1) развитие, эволюция; рост; расширение; совершенствование 2) создание; разработка 3) (часть pl) обстоятельство; событие 1) զարգացում, ան.

րկղայնում, կատարելիս (որում 2) ստեղծում, մշակում 3) (հասնելու հոգի.) հանգանակ, իրականորեն

d. of relations развитие отношений *հարաբերությունների զարգացում*; *d. rate* темпы развития *զարգացման արագություն*; *to facilitate/ to promote a d.* способствовать развитию *նպաստել զարգացմանը*

device 1) устройство, прибор, аппарат, механизм 2) способ, средство 3) план, схема, проект 1) սարք, հարմարիք 2) եղանակ, միջոց 3) գծաշաղկեր, արվագիծ, նախագիծ

atomic d. атомное устройство *ատոմային սարք*; *deception d-s* средства дезориентации *աշխարհըմոտություն միջոցներ*; *mine-clearing d-s* средства разминирования, мины *տրակ արկածազրկման միջոցներ, արկանարկիչներ*; *detection d.* средство обнаружения *այտնաբերման միջոց*; *self-destruction d. (GW)* ликвидатор / самоликвидатор *ինքնապայթուցիչ սարք*

dialogue диалог, разговор, беседа; переговоры *երկխոսություն, խոսակցություն, գրույց, րանկվարյուն*
constructive d. конструктивный диалог *կառուցողական երկխոսություն*; *to conduct a d.* вести диалог *երկխոսություն վարել*; *to revive a d.* возобновить диалог / переговоры *վերականգնել երկխոսությունը / րանկվարյունը (ներք)*

dictate 1.) предписание, веление 2.) диктовать 2. диктовать (устно и т. п.) 1.) փառվեր, բնչարարի 2) հարկադրարի 2. բնչարի (փայտանները են)

under smb's d. под чьим-л. давлением *որև մեկի բնչարարին*

difference 1) разногласие, различие (во мнениях) 2) разнание, отличие 1) տարածայնություն, տարվածություն 2) տարբերություն

d. on the point расхождение во мнениях по какому-л. пункту *տարվածություն որևէ կետի վերաբերյալ*; *international d-s* международные споры *միջազգային վեճեր*; *settlement of d-s* урегулирование разногласий *տարվածությունների կարգավորում*; *to smooth over d-s* сглаживать разногласия *հարթել տարածայնությունները*

difficulty трудность, затруднение; препятствие դժվարություն, դժվար կայություն, խոչընդոտ *ensuing difficulties* вытекающие из чего-л., связанные с чем-л. осложнения / затруднения *ինչ-որ բանից բխող, ինչ որ բանի հետ կապված բարդություններ / դժվարություններ*; *to create difficulties* создавать трудности *դժվարություններ ստեղծել*; *to make/ to raise difficulties* чинить препятствия *արգելիչներ ստեղծել*; *to overcome difficulties* преодолевать препятствия *հաղթահարել խոչընդոտները / արգելիչները / դժվարությունները*

diplomacy дипломатия դիվանագիտություն

peace-making d. миротворческая дипломатия *խաղաղարար դիվանագիտություն*; *shuttle d.* челочная дипломатия *մարտրային դիվանագիտություն*

diplomatic дипломатический դիվանագիտական

to call for a d. settlement призвать к урегулированию (конфликта и т. п.) *դիվանագիտական ճանապարհով (են) դիվանագի-*

տական ճանապարհով կարգավորելու անկ

direct 1. прямой, непосредственный 2. руководить, управлять; направлять 1. ուղիղ, ուղղակի, անմիջական 2. ղեկավարել, կառավարել, ուղղել, ուղղորդել

d. influence непосредственное влияние *անմիջական ազդեցություն*; *d. (laying) fire* воен. стрельба прямой наводкой *ուղիղ հրավառություն*; *to d. efforts towards the peaceful settlement of a conflict* направлять усилия на мирное урегулирование конфликта *ուղիղ աջակցություն խաղաղ կարգավորմանը*; *to d. measures against smth.* принимать меры против чего-л. *միջոցներ ձեռնարկել որևէ բանի դեմ*

direction 1) управление, правление, руководство 2) указание, инструкция 1) կառավարում, ղեկավարում 2) ցույցում, հրահանգ *radar/ radio d.-finder* радиолокатор *ռադիոուղորդիչ*; *d. of troops* управление войсками *գործ(եր)ի կառավարում*; *to assume d.* брать на себя руководство *ղեկավարություն ընդունել*

directive 1. директива, указание, установка 2. управляющий, направляющий 1. հրահանգ, ցույցում 2. կառավարող, ուղղորդող *to issue a d.* издать директиву *հրահանգ հրապարակել*

disable 1) сделать неспособным, калечить 2) воен. подбить (огнем), вывести из строя 1) անկարող դարձնել, խեղանդան դարձնել 2) սպառ. խոչըն (կրակով), շարքից հանել

disabled искалеченный *խեղանդան, հաշմանկավ*

disability 1) инвалидность 2) юр. неправопособность 1) հաշմանդանություն 2) իրավ. անիրավունակություն

degree of d. степень инвалидности *հաշմանդանության աստիճան*; *d. benefits* см. *անի benefit*

discord 1. разногласие, расхождение 2. быть несогласным, расходиться во взглядах 1. տարածայնություն, հակասություն 2. չհամաձայնվել, տարվածքի լինել

disagreement 1) разногласие, расхождение во мнениях 2) спор, разлад 1) տարածայնություն, տարվածություն 2) վեճ, անհամաձայնություն

d. area вопросы, по которым невозможно достичь согласия *լուծում չունեցող հարցեր*; *serious/ sharp d.* серьезное / острое разногласие *լուրջ / սուր տարածայնություն*

disapproval неодобрение *հավանություն չուսել*
to express one's d. выразить неодобрение *դժգոհություն հայտնել*

disarm 1) разоружать(ся) 2) обезоруживать 1) փծարափ(վել) 2) փծարափ անել

disarmament разоружение *փծարափում*

balanced d. сбалансированное разоружение *հավասարակշռված փծարափում*; *complete d.* полное разоружение *լրիվ փծարափում*; *comprehensive d.* всеобъемлющее разоружение *համալիրակիվ փծարափում*; *conventional d.* разоружение *ավանական սովորույթների դիվանագիտական պայմանագրությունների փծարափում*; *general/ total d.* всеобщее разоружение *համընդհանուր փծարափում*; *general and complete d.* *under*

strict international control всеобщее и полное разоружение под строгим международным контролем *համաճեղակայող և լրիվ գնահարվում* միջազգային խիստ վերահսկողությամբ; *guaranteed d.* гарантированное разоружение *կրահսկողորեն գնահարվում*; *nuclear d.* ядерное разоружение *միջուկային գնահարվում*; *over-all d.* всестороннее разоружение *համակողմանի գնահարվում*; *universal over-all d.* всеобщее и полное разоружение *համընդհանր և լրիվ գնահարվում*; *partial d.* частичное разоружение *մասնակի գնահարվում*; *phased d.* поэтапное разоружение *փուլային գնահարվում*; *real d.* реальное разоружение *իրական գնահարվում*; *to call for d.* призвать к разоружению *գնահարվանի կոչ անել*; *to carry out d. measures* осуществлять меры по разоружению *գնահարվանին ուղղված միջոցառումներ իրականացնել*

disaster бедствие, катастрофа *աղետ*

d. area район бедствия *աղետի գոտի/շրջան*; *natural d.* стихийное бедствие *ստորբարյան աղետ*; *to avert a c.* предотвратить катастрофу *աղետը կանխել*; *to create a d.* вызвать катастрофу *աղետի հանգեցնել*

disbandment роспуск; расформирование *ըրևում, կազմալուծում*
d. of the army расформирование армии *բանակի կազմալուծում*; *d. of military blocks* роспуск военных блоков *սպիտակային դաշինքների կազմալուծում*

disbenefit ущерб; потери *վնաս, կորուստներ*

discharge 1. 1) выстрел, залп 2) исполнение, выполнение *(обязан-*

ностей) 3) выплата, погашение *(долга)* 4) освобождение *(заключенного)* 5) увольнение 6) разстрел 7) 1) выпустить заряд, выстрелить 2) выполнять, исполнять 3) выплачивать 4) освобождать 5) выпускать 6) разгружать 1. 1) կրակել, համազարկել 2) կատարել (պարտականությունների) 3) վճարել, մատուցել 4) ազատել (բանտախցիկից) 5) արձակել, ազատել (պատանդից) 2. 1) փամփուշտ մարել 4) ազատել 5) ազատել (պատանդից) 6) բեռնարարել

d. from the service увольнение с военной службы *ազատում զինծառայումից*; *d. of an obligation* выполнение обязательства *պարտականության կատարում*; *in d. of someone's faults* меры по разоружению *պարտականությունների կատարում*

discharge амер. демобилизованный *ազ. գործարկված անձ*

discipline 1. дисциплинировать; тренировать 1. կարգավորել, կարգավորել 2. կարգավորել, վարժեցնել

breach of d. нарушение *ցուցված և կարգավորման խախտում*; *hard/strict d.* строгая дисциплина *խիստ կարգավորություն*; *military d.* дисциплина *զինվորական կարգավորություն*

disclaim отказываться; не признавать, отрицать *հրաժարվել, չընդունել, մերժել*
to d. all responsibility снять с себя ответственность *հրաժարվել ամեն տեսակի պատասխանելից*

disclosure обнаружение, разоблачение, раскрытие *այլընտրանք, մերկայում, բացահայտում*
d. of a secret раскрытие секрета *գաղտնիքի բացահայտում*

discord 1. разногласие, разлад 2. расхождение *(во мнениях)* 1. անարձայնություն, անհամաձայնություն 2. տարակարծիք լինել, խնամձայնել

discredit 1. 1) недоверие 2) дискредитация 2. 1) не доверять, ставить под сомнение 2) дискредитировать 1.1) անվստահություն 2) վարկաբեկում 2. 1) չվստասել, կողակոխի տակ դնել 2) վարկաբեկել

discrepancy разногласие, противоречие, различие, несоответствие *անարձայնություն, հակասություն, տարբերություն, անհամապատասխանություն*
numerical d. несоответствие в численном составе *(войск)* *անհամապատասխանություն (գործերի) քվակվածում*

discretion 1) свобода действий; усмотрение 2) благоразумие, осмотрительность 1) գործողությունների ազատություն, հայեցողություն 2) խնայողություն, գզնույություն

to have full d. to act иметь полную свободу действий *գործողությունների լիարժեք ազատություն ունենալ*

discrimination дискриминация; неодинаковое отношение *խտրակցություն*

d. against national minorities дискриминация национальных меньшинств *խտրակցություն ազգային փոքրամասնությունների նկատմամբ*; *race/racial d.* расовая дискриминация *առնչված խտրակցություն*

discriminatory пристрастный; дискриминационный *կողմնապահ, խտրակա*

d. measures дискриминационные меры *խտրակց միջոցներ*; *d. restrictions* дискриминационные ограничения *խտրակց սահմանափակումներ*

discussion 1) обсуждение; дискуссия, прения, дебаты 2) переговоры 1) բնխարկում, բանավեճ, մտքերի փոխանակություն 2) բանկարկում(ներ)

direct d. непосредственные/ прямые переговоры *անմիջական/ուղիղ բանկարկություններ*; **question under d.** обсуждаемый вопрос *բննարկվող հարց*; **urgent d.** несложная дискуссия *հրատապ/անհետաձգելի բննարկում*; *to be involved in the d.* участвовать в обсуждении *մասնակցել բննարկմանը*; *to come to/ to take up a d.* приступить к обсуждению/ дискуссии *սկսել բննարկումը/ բանկարկումը*; *to hold/ to have a d. discuss* *(какой-л. вопрос) (սրկ հարց) բննարկել*

disease болезнь. հիվանդություն, աղետ

contagious/ infectious d. заразная/ инфекционная болезнь *փարակիչ հիվանդություն*

disembody расформировать, распускать *(войска)* կազմալուծել, արձակել (գործը)

disengage 1) освобождать(ся); отвязывать(ся) 2) воен. выходить из боя, выводить войска из боя 3) разъединять *(войска)*; взаимно выводить вооруженные силы государств *(из определенной зоны)* 1) ազատ(վ)ել, ձերբազատ(վ)ել

2) *սպժ.* դուր գալ մարտից, գործերը դուր բերել (մարտից 3) բաժանել, տարանջատել (*գործերը*), փոխադարձաբար դուրս բերել պետությունների զինված ուժերը (*որշակի գոտույ*)

disengagement 1) освобождение, свобода (*от обязательства и т. п.*) 2) *воен.* выход из боя 3) взаимный вывод вооруженных сил государств (*из определенной зоны*) 1) ազատում, ազատություն (պարտավորություններից *և*) 2) *սպժ.* մարտից դուրս գալ 3) պետությունների զինված ուժերի փոխադարձաբար դուրս բերում (*որշակի գոտույ*) **military d.** տնօր. вооруженных сил զինված ուժերի հեքարշակում; *d. agreement* *соглашение по отводу вооруженных сил* զինված ուժերի հեքարշակի համաձայնագիր

dishonour 1. бесчестье, позор 2. бесчестье, позорить; оскорблять, унижать 1. անպատվություն, խայտառակություն 2. պատվազրկել, խայտառակել, անարգել

disinfection дезинфекция, обеззараживание անվատանում, վարակազերծում

disinfectant дезинфицирующее средство անվատանիչ միջոց

disinfectionist дезинсекция միջուսագործում

disintegration 1) дезинтеграция 2) разложение, распад 1) մասնատում 2) կազմալուծում, քայքայում

disloyalty 1) нечеловечность 2) неверность, предательство 1) ոչ օրինավոր վերաբերմունք 2) անհավատարմություն, դավաճանություն

dismantle 1) демонтировать 2) разоружать, расснаивать (*судно*) 1) անսպարիկ 2) զինարարել, ապսպարարել (*մարդ*)

to d. military bases *ликвидировать военные базы* վերացնել զորակայանները

dismiss 1) отпускать, распускать 2) прекращать 3) увольнять 1) քայքայել, ազատ արձակել, ազատություն տալ, քրեկ 2) դադարեցնել 3) ազատել, հեռացնել (*աշխատանքից*)

to d. a subject *прекратить обсуждение вопроса* դադարեցնել հարկի բննարկումը

dismissal 1) роспуск 2) увольнение; отставка 1) արձակում 2) ազատում, հեռացում (*աշխատանքից*), պաշտոնազրկություն

unwarranted d. незаконное увольнение անօրինակահ հեռացում (*աշխատանքից*)

disobedience неповиновение, непослушание անհնազանդություն *acts of d.* *акты / случаи неповиновения* անհնազանդության գործողություններ / դեպքեր

disorder *обычн. pl.* беспорядки, массовые волнения *վիր. հոգձ.* անկարգություններ, խռովություններ, գնկվածաձյին հուզումներ

disorganization дезорганизация; беспорядок քայքայում, կազմալուծում, անկարգություն

disparity диспропорция, неравенство; несоответствие անհավասարություն, անհավասարություն, անհամապատասխանություն

d. of forces *неравенство в вооруженных силах* զինված ուժերի անհավասարություն; *d. in the character of forces* *диспропорция в боевом составе вооруженных сил* զինված ուժերի մարտական կազմի անհամամասնություն; *numerical / quantitative d.* *диспропорция в численности (войск)* (գործի) բնարկանակյին անհամամասնություն

dispatch официальное сообщение, уведомление, депеша պաշտոնակի հաղորդագրություն, ծանուցում, ծանուցիք

disposal 1) расположение, размещение 2) *воен.* диспозиция 3) устраниение, удаление 1) դասավորություն, տեղադրություն 2) *սպժ.* գործի դիրքավորում 3) վերացում, հեռացում *bomb d. squad* *группа, занимающаяся обезвреживением бомб* *ռուսերի* վնասագործող խումբ; *d. of bombs* *обезвреживание бомб* *ռուսերի* վնասագործում

dispose 1) располагать, размещать, расставлять 2) удалять, убирать, избавляться, ликвидировать 1) տեղավորել, դասավորել 2) հեռացնել, վերացնել, ազատվել

disposition 1) расположение, размещение; расстановка 2) *воен.* диспозиция; дислокация 1) տեղադրում, դասավորում, դասավորություն, բաշխում 2) *սպժ.* գործի դիրքավորում, տեղադրվածություն

battle d-s *боевое расположение / порядок* մարտական դիրքավորում / մարտավար; *defensive d-s* *оборонительное расположение* պաշտպանական դիրքավորում

dispute 1. 1) диспут; полемика; дискуссия; дебаты 2) спор, конфликт 2. 1) спорить, дискутировать; принимать участие в дискуссии; обсуждать 2) оспаривать, подвергать сомнению 3) противиться, препятствовать, оказывать сопротивление 1. 1) քննարկում, քննարկիվ, բննարկում, մտքերի փոխանակություն 2) վեճ, ընդհարում 2. 1) վիճել, քննարկել, մասնակցել բննարկմանը, բննարկել 2) վիճարկել, կասկածի տակ դնել 3) հակառակվել, խոչընդոտել, դիմադրել

border / boundary d-s *пограничные споры* սահմանային վեճեր; *international d.* *международный спор* միջազգային վեճ; *pacific settlement of d.* *мирное решение спора / конфликта* վեճի / հակամարտության խաղաղ կարգավորում; *parties to a d.* *стороны в споре* վիճող կողմեր, *territory in d.* *спорная территория* վիճող տարածք; *to settle / to solve a d.* *уладить / урегулировать спор / конфликт* հարթել / կարգավորել վեճ / հակամարտություն; *to d. a claim / a decision* *оспаривать претензию / решение* վիճարկել պահանջը / որոշումը; *to d. the enemy's advance* *препятствовать продвижению противника* խոչընդոտել հակամարտորդի անաջխարհամանը

disqualification дисквалификация, *спор.* непригодность призыва *զրկվում (մահ իրավ.)*

disregard 1. пренебрежение, игнорирование, неуважение 2. игнорировать, не уважать, пренебрегать 1. քննարկում, քննարկանք, անհարգույն վերաբերմունք 2. քննարկանք, անտեսել

d. of norms of international relations *игнорирование норм международного права* միջազգային իրավունքի նորմերի անտեսում

disruption 1) разрыв, раскол 2) нарушение, подрыв 1) խզում, ցուրտալուծում 2) խախտում, խախտում, քայքայում

tactics of d. *тактика раскола* պատակածան մարտավարություն; *d. of communications* *нарушение коммуникации / связи* հաղորդակցության / կապի խզում

dissemination распространение տարածում

d. of conventional arms распространение обычных вооружений и proliferation of conventional arms распространение обычных вооружений и proliferation of conventional arms

dissolution 1) отмена, расторжение (договора и т. п.) 2) роспуск (парламента и т. п.) 1) անվազմեր հայտարարելը, լուծում (պաշտանագրի նկ) 2) կազմալուծում (պաշտանագրի նկ)

d. by mutual consent аннулирование по обоюдному согласию фактически аннулирование фактически аннулирование фактически аннулирование

distribution 1) распределение; раздача 2) распространение 1) բաշխում, բաժանում 2) տարածում

distrust 1. недоверие; сомнение 2. не доверять, подозревать 1. անվստահություն, կասկած, կասկածներ 2. վստահել, չհավատալ, կասկածել

mutual d. взаимное недоверие փոխադարձ անվստահություն; **to sow d. севть недоверие** անվստահություն սերմանել

disturb нарушать; волновать 1) խախտել, հուզել, խախտել

to d. military balance нарушить военное равновесие 1) խախտել ռազմական հավասարակշռությունը

disturbance 1) нарушение (порядка и т. п.); тревога, беспокойство 2) pl. волнения, беспорядки 1) խախտում (կարգի նկ), տագնապ, անհանգստություն 2) հոգե. հուզումներ, անկարգություններ

civil d.-s гражданские беспорядки քաղաքացիական անկարգություններ; **communal d.-s** беспорядки/стычки между группами населения (на национальной или религиозной почве) անկարգություններ/քնդարձումներ բնակչության խմբերի

միջև (ազգային կամ կրոնական հողի վրա); **political d.-s** политические беспорядки/ волнения քաղաքական անկարգություններ/ հուզումներ

disunion 1) разобщение, разъединение 2) разногласие, разлад 1) բաժանում, տարանջատում, անսովորում 2) տարաձայնություն, անհամաձայնություն

disunity отсутствие единства, разобщенность, разлад անմիաբանություն, միանություն բացակայություն, գծտարրյուն

distribution отвлечение внимания, воен. ложный маневр քաղաքացիական շեղում, **шагб.** խարսխել տարաշարժ

division 1) деление, разделение 2) воен. дивизия 1) բաժանում, տարաբաժանում 2) սազմ. դիվիզիա

armoured d. бронетанковая дивизия քրահատակային դիվիզիա; **d. "minus"** (NATO) дивизия неполного состава (НАТО) բերի կազմով դիվիզիա (ԵՄՏՕ); **D. Support Group (DSG) (NATO)** дивизионная группа обеспечения (НАТО) անվստահական դիվիզիայի խումբ (ԵՄՏՕ); **motor rifle d.** мотострелковая дивизия մոտոհրձգային դիվիզիա; **tank d.** танковая дивизия տանկային դիվիզիա

doctrine учение, доктрина, теория սովոր, տեսություն

d. of force доктрина применения силы ուժի կիրառման տեսություն; **military d.** военная доктрина ռազմական տեսություն

document документ, свидетельство փաստաթուղթ, վկայական

confidential d. секретный документ գաղտնի փաստաթուղթ; **working d.** рабочий документ աշխատանքային փաստաթուղթ; **to consider a d.** рассмотреть документ փաստաթուղթ քննարկել; **to draw up / to draft a d.** составлять / разрабатывать документ փաստաթուղթ կազմել/ մշակել; **to sign a d.** подписать документ փաստաթուղթ ստորագրել

DOD (Department of Defense) см. տես department

dominate преобладать, доминировать, влиять, господствовать գերել/խել, ազդել, գերազանցել

domination господство, власть գերել/խանություն, տիրապետություն, իշխանություն

global/world d. мировое господство համաշխարհային տիրապետություն; **to gain d. over smb.** господство господства над кем-л. մեկի նկատմամբ գերել/խանություն հասնել

dominion 1. суверенитет; суверенная территория 2. 1) ւստ. Առաջին 2) (обыкн. pl.) владение 3) власть 1. ինքնիշխանություն, ինքնիշխան տարածք 2. 1) պատմ. դոմինիոն 2) (հողք) տիրապետություն 3) գերել/խանություն

donation дар, пожертвование նվիրատվություն, հանգանակություն

donor 1) даритель, жертвователь 2) мед. донор 1) նվիրատու, հանգանակող 2) բժշկ. դոնոր, արյունատու

d. country страна, оказывающая экономическую помощь ибնտանային օգնություն տրամադրող երկիր

doze доза ւախարանակ

fatal/lethal d. смертельная доза մահացու ւախարանակ; **permissible d.** допустимая доза թույլատրելի ւախարանակ; **radiation d.** доза облучения մնատարանակակ ւախարանակ

draft 1. 1) проект, план; черновик 2) специально отобранная группа (особ. солдат) для определенной цели 2. 1) составлять, разрабатывать (план, законпроект) 2) выбирать, производить отбор (особ. солдат) для определенной цели 1. 1) նախագիծ, ծրագիր, սեւորություն 2) որոշակի նպատակների համար հատուկ ընտրված ցուխտ (հակ. գնվորներ) 2. 1) կազմել, մշակել (ծրագիր, օրենքի նախագիծ) 2) որոշակի նպատակների համար ընտրել (հակ. գնվորներ), հավաքարկել

d. agreement/ contract/ treaty проект соглашения/ договора համաձայնագրի/ պայմանագրի նախագիծ; **d. resolution** проект резолюции բաժանակի նախագիծ; **to adopt/ to accept a d.** resolution принять проект резолюции ընդունել բաժանակի նախագիծ

drastic решительный, крутой; радикальный վճռական, կտրուկ, արմատական

d. measures решительные меры վճռական միջոցներ

draw 1) (up, out) составлять, оформлять (документ) 2) (off) отводить, отступать 3) (out) вытаскивать, вытаскивать 1) (up, out) կազմել, մակերկրել (փաստաթուղթ) 2) (off) հեռ բաշլել, մահանցել 3) (out) դուրս բաշլել

to d. up a programme составить программу ծրագիր կազմել; **to d. off the forces** отводить войска, отступать հեռ բաշլել զորք, մահանցել; **to d. out forces** выводить войска զորք դուրս բերել

drawback 1) недостаток 2) препятствие, помеха 1) բերություն 2) խոչընդոտ, արգելք

drift 1. медленное течение 2) намерение, стремление, тенденция 3) пассивность, бездействие 4) воен. диверсия 2. бездействие, быть пассивным 1. 1) րիւնիւղ հոսիւր 2) ձգտում, մտաբերում, փնտն 3) անգործություն 4) սուզ. կողորդում, շեղում (արկերի նկ) 2. անգործության անուրիւկ

to d. into confrontation/ war быть втянутым в конфронтацию/ войну ներթափանչել տնտեսական/ քաղաքական մեջ

drive 1) гонка, спешка 2) кампания 3) воен. атака, удар, энергия наступления 1) մրցալիւար, շուտալիւսանում 2) արշավ 3) սուզ. հարձակում, հարված

anti-terrorist d. антитеррористическая кампания հակաահարկելական արշավ; **anti-war d.** антивоенная кампания հակապատերազմական արշավ; **d. armaments** гонка вооружений պայտազենությունների մրցալիւար; **to put on a d.** начать кампанию արշավ սկսել

drop 1. сбрасывание (с самолета) 2. сбрасывать (с самолета) 1. վարձանուծ (հերթախոյ) 2. վարձանուծ (հերթախոյ)

airborne d. сбрасывание грузов с самолетов րիւնիւր վարձանուծ հերթախոյ; **b)** выброска воздушного десанта օդային դիւանիս րիւնուծ/ օդային գործը; **d. bomb** авиабомба ավիատուր; **dropping zone (DZ)** а) район высадки (продовольствия и т. п.) նկնակ (սննդամթերքի նկ) շրջան **b)** район высадки десанта գործըր շրջան; **d-gear** бомбосбрасыватель փրկանիս; **emergency d.** аварийное сбрасывание փրկանիս վարձանուծ

drug обмы. pl. лекарство; наркотик ավր. հոգն. փնդ, րիւնիւր

trafficking in (illicit) d-s (незаконная) торговля наркотиками րիւնիւր րիւր (պորթիքի) անտուր

due 1. должное 2. 1) надежный, надлежащий, соответствующий 2) должный, обязанный (по договору, соглашению) 1. պարտած, հարկ եղած 2. 1) վստահիկ, հարկի, պարտած, համապատասխան 2) պարտավոր (ըստ պայմանագրի, համաձայնագրի)

after d. consideration после внимательного рассмотрения ոչադիր / պարտած րճնարկումիս նկար **durable** прочный, надежный; длительный; долговременный անիր, կայուն, հուսալի, տևական, երկարատև, երկարամյակն

d. agreement долговременное соглашение երկարամյակն համաձայնագիր; **d. peace** прочный мир կայուն խաղաղություն

duration продолжительность, длительность տևականություն, տևություն

d. of the convention срок действия конвенции համաձայնագրի գործություն ժամկետ; **for the d. of the war** на время войны պատերազմի համար, պատերազմական ժամանակների համար; **to be of unlimited d.** быть бессрочным (о договоре) անժամկետ լինել (պայմանագրի մասին)

duty 1) долг, обязанность, обязанности (мж. служебные) 2) налог, пошлина 1) պարտ, պարտավորություն (նախ մտայնական) 2) հարկ, մարս, տուրք

international duties международные обязанности միջազգային պարտավորություններ; **military d.** воинский долг զինվորական պարտ; **patriotic d.** патриотический долг հայրենասիրական պարտ; **to carry out/ to discharge one's duties** выполнять обязанности պարտավորություններ կատարել

Ee

earthquake землетрясение երկրաշարժ

devastating/destructive e. разрушительное землетрясение պիկրիկ երկրաշարժ; **epicentre** of an e. см. տնտ **epicentre**; **magnitude of an e.** магнитуда землетрясения երկրաշարժի մակ/ ուժգնություն; **to record an e.** зафиксировать подземные толчки տարբերակիս սեյսմոմեթր գրանցել

ease 1. покой, свобода, неприужденность 2. ослабить, смягчить 1. հանգիստ, ազատություն, անկախություն 2. րուսպնել, մեղմել, մեղմացնել, քերականել

at e. воен. воляно! սուզ. ազատ; **to e.** a tension ослабить напряжение լարվածությունը րուսպնել

echelon 1. эшелон 2. эшелонировать 1. շարանակարգ 2. շարանակարգել

assault e. первый эшелон արշարժ շարանակարգ; **e. of attack** эшелон боевого порядка при наступлении արշարժ խորանակն շարանակարգ; **follow-up/ rear e.** второй эшелон հաջորդող / երկրորդ շարանակարգ

ecology րիւսպակցումություն **economic** экономический տնտեսական

e. cooperation экономическое сотрудничество տնտեսական համագործակցություն; **e. integration** экономическая интеграция տնտեսական ինտեգրում; **e. motivation** экономическая стимулы տնտեսական խթաններ; **e. penetration** экономическое проникновение տնտեսական ներթափանցում

economics (economy) экономика

*էկոնոմիկա, տնտեսագիտություն, տնտեսություն

military war e. военная экономика սուզական տնտեսություն; **peacetime e.** экономика мирного времени խաղաղ ժամանակաշրջանի տնտեսություն

edge 1) край, грань 2) критическое положение 1) նր, անոնն 2) ծայրահեղ դրություն

forward e. of battle area линия фронта սուզանակարգի փնդ

effect 1. 1) следствие, результат, последствие 2) влияние, воздействие, эффект 3) сила, действие (о законе и т. п.) 4) цель, намерение 2. выполнять, осуществлять, совершать 1. 1) արդյունք, հետևանք 2) պիկնություն, ներգործություն 3) ուժ, գործողություն (օրենքի մասին նկ) 4) նպատակ, մտադրություն 2. իրականել, իրականացնել, կատարել

blast e. действие узорной волны հարվածող պիկի պիկնություն; **casualty e.** убойность, поражающее действие մահարկություն; **disastrous e-s** губительные последствия կործանարար հետևանքներ; **far-reaching e-s** серьезные/далеко идущие последствия լուր հետևանքներ; **destabilizing e-s** destabilizing արագազուրկություններ

lethal e. смертельное /убойное действие մահացու պիկնություն; **radiation e.** радиационное действие սաղաթյան պիկնություն; **radioactive e-s** радиоактивное воздействие սաղաթյան ներգործություն; **severe e-s** серьезные/тяжелые последствия լուր/ մահի հետևանքներ; **with e. from today** вступающий в силу с сегодняшнего дня սարկանիս ուր մեջ մտնող; **to bring/ to give/ to carry/ to put into e.** принудить в исполнение/осуществлять ի կա-

տարածել; to come into/ to take e. *вступать в силу* ուժի մեջ մտնել; to have harmful e-s *иметь пагубные последствия* կարմիրար հետևանքներ ունենալ

effective 1) действенный, эффективный; успешный 2) действующий, имеющий силу (о законе, соглашении и т. п.) 3) годный к военной службе 1) գործելի, արդյունավետ 2) գործող, ուժի մեջ գտնվող (օրենք, համաձայնագիր են) 3) զինծառայողի փոխանի

e. beaten zone воен. зона сплошного поражения *աղվ. համառարած խոյունի գոտի*; **e. control** эффективный контроль *արդյունավետ վերահսկողություն*; **e. date** *дата вступления в силу* ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ; **e. pressure** *действенное влияние* գործելի արդյունք; **to become e.** *вступить в силу* (о законе, соглашении и т. п.) ուժի մեջ մտնել (օրենքի, համաձայնագրի մասին են); **to cease to be e.** *прекратиться* *действие* (о соглашении и т. п.) ուժի կորսնել (համաձայնագրի մասին են)

efficacy *действенность, сила, действительность* գործելիություն, գործելի ուժ, ազդեցություն

efficiency 1) действенность, эффективность 2) продуктивность, работоспособность 3) коэффициент полезного действия 1) գործելիություն 2) արդյունավետություն, աշխատակարարություն 3) օգտակար գործողության գործիչի

fighting/tactical e. *боевая эффективность* *մարտնիւարություն*

effort *усилие, попытка, стремление, напряжение* ցանք, փորձ, ձգտում, լարում

combined e-s *объединенные* *уси-*

лия միահամուր ցանքեր; **common defence e-s** *общие усилия* *по укреплению обороны* փառապատերազմական ցանքերին ընդհանուր ցանքեր; **concered/ mutual e-s** *совместные усилия* *համահան ցանքեր*; **peace-making e-s** *миротворческие усилия*, *миротворческая деятельность* խաղաղարար ցանքեր/գործունեություն; **war e-s** *военные усилия* *պատերազմական ցանքեր*; **to exert e-s** *прилагать усилия* *ցանքեր գործողել*; **to make e-s** *предпринимать усилия* *ցանքեր գործողել*

eirenicon *греч.* *призыв к миру*; *план поддержания мира* հոն. խաղաղության կղ., խաղաղության պահպանման օրագիր

elaboration *разработка*; *уточнение*; *совершенствование* (плана, проекта) մշակում, ճշտում, կատարելագործում (օրագրի, նախագծի) **e. of a plan** *тщательная разработка* *плана* օրագրի հանգանակալի մշակում

election 1. выборы 2. избирательный 1. ընտրություն 2. ընտրելի

e. campaign *избирательная компания* ընտրաշրջավ; **to hold an e.** *проводит выборы* ընտրություններ անցկացնել

element 1) элемент, деталь, составная часть 2) воен. подразделение 1) տարր, բաղկացուցիչ մաս 2) աղվ. ստորաբաժանում

criminal e-s *преступные элементы* *հանցավոր արարքեր*; **e. of surprise** *воен. элемент/ фактор* *внезапности* *աղվ.* *հանկարծակիության գործելի*; **involved e-s** *воен. задействованные* (в операции) *элементы/ подразделения* *աղվ.* (օպերացիայում) *ներառված միավորներ / ստորաբաժաններ*

eliminate 1) *устранять, исклчать* 2) *уничтожать, ликвидировать* 1) վերացնել, քայտնել 2) ոչնչացնել **to e. military bases** *ликвидировать* *военные базы* վերացնել *աղվածակայանները*; **to e. hotbeds of war** *ликвидировать очаги войны* վերացնել *պատերազմի օջախերը*; **to e. the possibility of a new war** *исклчить* *возможность* *новой войны* *քայտնել նոր պատերազմի հնարավորությունը*

elimination *исключение, устранение*; *ликвидация, уничтожение* հեռացում, քայտնում, վերացում, ոչնչացում

complete/total e. *полная ликвидация* *արդողովի* վերացում; **e. of arsenal** *ликвидация запасов оружия* *վեների պաշարների ոչնչացում*

elude *уклоняться, избегать* (особ. обманом путем); *ускользать* (от преследования) շեղվել, խուսափել (հետև. խաբեության), խույս տալ (հետապնդումից)

embargo *эмбарго* *ընկարգիչ* **e. list** *список товаров, запрещенных к ввозу или вывозу* *ներմուծող կամ արտահանող աղված արարքների ցանկ*; **mandatory arms e.** *обязательное эмбарго* *на поставку оружия* *վեների մատակարարման պարտադիր ընկարգիչ*; **oil e.** *эмбарго* *на вывоз нефти* *նավթի արտահանման ընկարգիչ*; **partial e.** *частичное эмбарго* *մասնակի ընկարգիչ*; **total e.** *полное эмбарго* *ընդհանուր ընկարգիչ*; **to lay/ to place/ to impose/ to put an e. (on, upon)** *наложить эмбарго* *ընկարգիչի* *դեմ*; **to lift/ to remove/ to drop/ to take off e.** *снять эмбарго* *հանել ընկարգիչը*

embark 1) *садиться* (на корабль и т. п.), *грузить* (сая) 2) *начинать,*

вступать (в дело, войну) 1) նստել, բարձրել (նաղ են) 2) սկսել, մտնել (գործի, պատերազմի մեջ)

to e. on hostilities *начать* *военные действия* *պատերազմակալ գործողություններ սկսել*

embarkation *посадка, погрузка* (на судно) նստեցնել, բարձրում (նաղի վրա)

embarrass 1) *мешать, препятствовать* 2) *запутывать, затруднять, усложнять* (вопрос, дело) 1) խափարել, խոչընդոտել 2) շփոթել, դժվարացնել, բարդացնել (հարց, գործ)

to e. the communications *воен. нарушать коммуникации* *աղվ.* *խախտնել* *հաղորդակցությունները*

embassy *посольство* *ընտանություն*, *դեսպանատն*

embattle *строить в боевой порядок* *մարտավարող շարի*

emblem *эмблема, символ* խորհրդանշան, խորհրդանշան **National E.** *государственный герб* *գերբ* *գերանշան* *գեմանշան*

embodiment 1) *воплощение* 2) *объединение* 3) *воен. формирование* (частей территориальной армии) 1) մարմնավորում 2) միավորում 3) *աղվ.* *կազմավորում* (տարածքային բանակի գործակալներ) **embodied in the armed forces** *входящие в состав вооруженных сил* *գերանշան* *նիւերի* *կազմի* *մեջ մտնող*

emergency 1. 1) *критическое положение, чрезвычайная ситуация, чрезвычайные обстоятельства* 2) *непредвиденный случай, авария* 2. 1) *аварийный, чрезвычайный* 2) *запасной* 1. 1) մարտիկ, արտ-

կարգ իրավիճակ, արտակարգ հանգամանքներ 2) վիճակատեսլան ղեկարգ վրար 2) վրարային, արտակարգ 2) պահեստային

drill e. учение по тревоге **mund-**նախարհորենը՝ ասպարզ: **e. land-**ing **вынужденная посадка** հարկաբրկում վայրէր: **e. measures** чрезвычайные меры **արտակարգ միջոցներ**; **e. repair service** аварийно-восстановительная служба **փրարային-վերականգնողական աշխատանքներ**; **e. special session** специальное совещание **по чрезвычайным вопросам** **արտակարգ հարցերով հատուկ խորհրդակցություն**; **e. state** чрезвычайное положение **արտակարգ դրություն**; **e. powers** чрезвычайные полномочия **արտակարգ լիազորություններ**; **to declare a state of e. in a country** объявить в стране чрезвычайное положение **երկրում արտակարգ դրություն հայտարարել**; **to impose the state of e. in** ввести чрезвычайное положение **արտակարգ դրություն մտնել**; **to lift the state of e.** отменить чрезвычайное положение **վերացնել արտակարգ դրությունը**

emergent (recently) недавно получивший независимость **(o** **государстве)** նրանիկախ **(պետություն)**

emigrant эмигрант, переселенец **արտագաղթող, վտարանդի, վերահասկ**

emigration эмиграция, переселение **արտագաղթ, վտարանդություն, վերահասկ(եղ)ում**

empire 1. имперский 2. имперский 1. կայսրություն 2. կայսերական

emplacement воен. платформа **для орудия, огневая точка** **պղծ. հրանրի հենահարակ, կրակվետ** **artillery e.** артиллерийский/оружийный **окоп** **հրետանային/հրանրային խրամատ**; **machine gun e.** пулеметная **площадка** **զինարարային հարակ**

empower уполномочивать **(խորհրդի, արտոնել)**

to e. smb. to conduct negotiations уполномочить кого-л. на ведение переговоров **որև մեկին րանակցություն(ներ) վարելու լիազորություն տալ**

enable давать возможность или право **(что-л. сделать)** **հնարավորություն կամ իրավունք տալ (որև րան անելու)**

enabling forces силы обеспечения **(начала действия главных сил в операции)** **ապահովող ուժեր (հիմնական ուժերի ազնական գործողություն սկիզբը)**

enabling team передовая оперативная группа **սպրհախիվ ասպնախանք**

enactment 1) введение закона в силу 2) закон, указ, статут 1) օրենք ուժի մեջ մտնելը 2) օրենք. հրանահասկը, կանոնադրություն

encampment 1) лагерь, лагерная стоянка 2) расположение лагерем 1) ճամբար, ճամբարի տեղը 2) ճամբար դնելը

enciphering зашифровка, шифровка **ճամվարում**

encircled окруженный **շրջապատված**

e. by enemy forces окруженный вражескими силами **ընդմուտ ուժերով շրջապատված**; **to be e.** полагать в окружение **շրջապատված լինել, շրջապատման մեջ դնել**

encirclement 1) окружение 2) политика окружения **государства** **континка** **враждебных ему** **государств** 3) санитарный кордон 1) շրջապատում 2) պետությունը ընդմուտ պետությանը շրջապատող բաղադրականները 3) ամբիտարական պահպանաչնկատ

encircling force группа, производящая обход **շրջանցում կատարող խումբ**

encircling manoeuvre маневр **окружения** **շրջապատման տարարք**

enclave анклав **անկլավ**

encode кодировать **ճամվարել**

encounter 1. воен. столкновение, стычка 2. сталкиваться **(с трудностями, неприятелем)** 1. **պղծ. րախում, անակապում** 2. **հանդիպել, րախվել (զոճվարություններ, հակասակորդի հետ)**

to e. resistance встретить сопротивление **դիմադրության հանդիպել**

encouragement поощрение, поддержка **խրախուսում, րաջլգրանք**

encroach вторгаться, захватывать, **(on, upon)** **покушаться, посягать** **ներխումել, գրավել, (on, upon)** **տանճգրություն կատարել**

to e. on the security of a country посягать на безопасность страны **պետության անվտանգության նկատմամբ տանճգրություն կատարել**; **to e. upon the territory of a state** вторгнуться на территорию государства **ներխումել պետության տարածք**

encroachment вторжение, посягательство **(on, upon)** **ներխումում, տանճգրություն (on, upon)**

e. on/ upon independence посягательство на независимость **տանճգրություն անկախության նկատմամբ**

end 1. 1) конец, окончание, предель 2) цель, намерение 3) резуль-

тат, следствие 2. кончать(ся), заканчивать(ся), завершать(ся) 1. 1) վերջ, ավարտ, ծար 2) նպատակ, նպատարություն 3) արդյունք, հետևանք 2. վերջ/պնել (-անել), ավարտ(վել), կարգակ(վել)

to accomplish / to achieve / to gain one's e-s достигать цели **նպատակի հասնել**; **to put / to make / to bring an e. of smth.** положить конец **чему-л., уничтожить что-л.** **որև րանի վերջ տալ, ոչնչացնել**

endanger подвергать опасности, ставить под угрозу **վտանգել, վտանգի տակ դնել**

endeavo(u)r 1. попытка, стремление, усилие 2. пытаться, прилагать усилия, стараться 1. **փորձ, ճգնում, րանք** 2. **փորձել, րանել** **good e-s** **гружественные усилия** **րարկվածական րանքեր**; **vain e-s** **напрасные попытки/усилия** **ապարդյուն րանքեր**; **to make every e. приложить все усилия** **րոյր րանքեր գործարդել**

endorse подтверждать, одобрять **հաստատել, հավանություն տալ** **to e. a peace treaty** **подписать мирный договор** **խախտարյան պայմանագրի ստրարել**

endorsement подтверждение; поддержка; одобрение **հաստատում, աջակցություն, հավանություն**

to give one's e. **давать (свое) согласие (իր)** **համաձայնություններ տալ**; **to receive smb.'s e.** **получать чье-л. согласие** **որև մեկի համաձայնությունից ստանալ**; **to withdraw one's e.** **взять обратно свое согласие, аннулировать** **подтверждение** **հետ վերցնել իր համաձայնությունը, ճերմ հայտարարել իր լրդեղ կատարված հաստատումը**; **qualified e.** **квалифицированная/профессиональная по-**

мощь *անախարհի* / *անսովորական* ուժի օգնություն; *unqualified e.* անկвалификационная / непрофессиональная *помощь* *չբարձրագույն* / *չանսովորական* օգնություն

endurance выносливость, стойкость, терпеливость դիմացկունություն, տևականություն, համբերատարություն

enduring прочный, стойкий; постоянный; продолжительный *անըմր, կայուն, տևական, մշտական, տևական e. peace* прочный / продолжительный мир *կայուն / տևական խաղաղություն*

enemy 1. враг, неприятель, противник 2. вражеский, враждебный, неприятельский 1. բնույթի, արևմտյան, հակախաղաղ 2. բնիմասկան

enemy-occupied territory территория, оккупированная неприятелем *հակախաղաղորդ կողմից բռնազավթված տարածք;*

to confront / to face an e. столкнуться с противником *խիղիղ բնիմասկան*

energy 1) энергия, сила, мощь 2) pl. активность, деятельность 1) էներգիա, ուժ, կարողություն 2) հոգի, ջանք, գործունեություն

atomic e. атомная энергия *ատոմային էներգիա*; *application of atomic e. for peaceful purposes* применение атомной энергии в мирных целях *ատոմային էներգիայի կիրառումը խաղաղ նպատակներով*; *thermal e.* тепловая энергия *ջերմային էներգիա*; *to apply / to devote one's energies* приложить усилия *ջանքեր գործարկել*

enforcement 1) принуждение, давление 2) выполнение, осуществ-

ление (закона) 3) юр. приведение в исполнение (судебного решения и т. п.) 1) հարկադրում, ճնշում 2) (օրենքի) կատարում 3) իրավ. ի կատար ածելը (դատախոհի կե)

e. measures принудительные меры *հարկադրամիջոցներ*; *means of e. by international action* வழி *принуждения путем действия международного порядка* *միջազգային կարգի գործողություններով հարկադրանք ձևեր*

engage 1) вовлекать, заниматься 2) обязывать(ся), налагать обязательство 3) вводить войска, вступать (в бой), открывать огонь 1) ներգրավել, գրավել 2) ցարգրավել / կցնել (-վել), ցարտավորություն գնել 3) զորքեր մուցնել, մտնել (*մարտի մեջ*), կրակ բացել

to be e-d in hostilities быть вовлеченным в военные действия *ներգրավված լինել ռազմական գործողությունների մեջ*

engage 1) дело, занятие 2) обыкн. pl. обязательство 3) соглашение, договоренность (*o встрече*) 4) схватка, стычка, бой, перестрелка 1) գործ, գրավումներ 2) սկրիպիտ, արտավորություն 3) հանձնարարություն, պայմանավորվածություն (*հանձնարման մասին*) 4) ընդհարում, մարտ, փոխհրամարտություն

to bring about an e. вызывать на бой *մարտի հրավիրել*; *to meet one's e-s* выполнять обязательства *կատարել ցարտավորություններ*

engender порождать, вызывать, возбуждать *առաջացնել, հանգեցնել, հարուցել*

to e. discontent вызывать недовольство *սոճոհարություն առաջացնել*

engineer 1. инженер, механик,

սաբեր 2. подстрекать, организовывать 3. инженерно-саперный 1. օրտարագիտ, միխանիկ, ավիավոր 2. հրահրել, կազմակերպել 3. ավաղաղային

e. assets инженерные средства *ինժեներական միջոցներ*; *to e. a conflict* спровоцировать конфликт *հակամարտություն հրահրել*

enhance увеличивать, усиливать *մեծացնել, ուժեղացնել*
to e. security укреплять безопасность *անրապահել անվտանգությունը*

enkindle воспалять, разжигать (*войну и т. п.*) *բոցավառել, բորբոքել (պատերազմ կե)*

engagement увеличение, расширение *մեծացում, ընդլայնում*
e. of a bridgehead расширение плацдарма *ռազմահենդապարի ընդլայնում*

enlist 1) поступить на военную службу, быть призванным в армию 2) привлечь на свою сторону, заручиться поддержкой 1) փնտառություն անցնել, գրավակցել 2) իր կողմը բաշել, գրավել, իր համար փաշտավանդան ասիակողել

enlisted man военнослужащий рядового или сержантского состава *շարքային կամ սերժանտական կարգի զինմատայր*; *enlisted man's* категория рядового или сержантского состава *սրոchnой службы* *ժամկետային զինմատայրային շարքային կամ սերժանտական կարգի կարգավիճակ*; *to e., as a volunteer* поступить на военную службу добровольцем *կամավոր զինմատայրային անցնել*

enlisted e. мер. воен. поступивший на военную службу *ան ռազմ. զինմատայրային անցած*

enmity вражда, враждебность, неприязнь *բնիմասկան, բնիմասկան, սերտարյալանություն*
at e. with во враждебных отношениях *ս բնիմասկան հարաբերությունների մեջ (սրճե մեկի) հետ*; *to stir up e.* разжигать *враждебность* *բնիմասկան հրահրել*

enquire (enquiry) см. *ինքն inquire, inquiry*

enrolment 1) внесение в список (организации и т. п.), регистрация 2) зачисление или поступление на военную службу 1) անրապարում, սերժանտարում (*կազմակերպության կազմում կե*), գրանցում 2) զինմատայրային անցնելը
e. of new members прием новых членов *նոր սեղանների ընդունում*

ensign 1) значок, эмблема, кокарда 2) знамя, флаг 1) ճշմ, գլխարկանշն 2) դրոշ

ensure обеспечивать, гарантировать *ասիակողել, երաշխավորել*
to e. defence capability of a country обеспечивать обороноспособность страны *ասիակողել երկրի պաշտպանմատայրություն*; *to e. security* обеспечивать / гарантировать *безопасность* *ասիակողել / երաշխավորել անվտանգությունը*

entail влечь за собой, вызывать *հանգեցնել, հետևանք ունենալ*
to e. consequences повлечь за собой *последствия* *հանգեցնել հետևանքների*

entangle тж. перен. запутывать, впутывать *անս փխր. խառնել, ներթաշել*

entanglement 1) запутанность, затруднительное положение 2) воен. (проволочное) заграждение

1) շփորոթյուն, դժվար կապություն 2) սազմ կարիքակապ

entente ֆր. Дружественное соглашение между государствами *ֆրանս.* արևելաամական համաձայնությունն պետությունների միջև

e. cordiale/ e. between two governments соглашение между правительствами *двух государств* համաձայնությունն երկու պետությունների կառավարությունների միջև

enter 1) входить, вступать 2) поступать, вступать; становиться 3) вносить; записывать, регистрировать; заносить 4) начинать 1) մտնել 2) ընդունվել, դասվել 3) մտնել, ցուցադարել, գրանցել 4) սկսել

to e. the army поступить в армию *րանվ* մտնել; *to e. a protest* заявить протест *ռոդր* հայտնել; *to e. into force* вступить в силу *ուժ* մեջ մտնել; *to e. into negotiations* вступить в переговоры *с րանվարություն(ներ) սկսել*

enterprise 1) предприятие 2) предпринимчивость; инициатива 3) предпринимательство 1) ձեռնարկություն 2) ձեռնբերչություն, նախաձեռնություն 3) ձեռնարկություն

free e. economies страны свободного предпринимательства *աշուք* ձեռնարկչության երկրներ; *joint e. совмещенное предприятие* համատեղ ձեռնարկություն

entitlement право (на помощь и т. п.) իրավունք (օգնության նմ) *e. to benefits* право на льготы *արտոնությունների* իրավունք

entity юр. субъект права *իրավ. իրավունքի* սուբյեկտ

entrance 1) вход, вступление (в союз и т. п.) 2) доступ, право входа/вступления 1) մուտք գործ

մտնել, մտնելը (մտրության մեջ են) 2) մուտքի/ընդունվելու մատչելիություն, իրավունք

entrench 1) укреплять(ся) 2) воен. окружать окопами, укреплять(ся) 3) (upon) нарушать (чужие права), покушаться 1) ամրապնդել(վ)ել 2) սազմ. շրջապատել խրամատներով, ամրապնդել(վ)ել 3) (upon) խախտել (տրիշի իրավունքները), ոտնգործյուն անել

to e. one's position укрепить позицию *դիրքերն* ամրապնդել

entrenchment 1) воен. полевое укрепление, окоп 2) нарушение (чужие права) 1) սազմ. դաշտային ամրություն, խրամատ 2) խախտում (տրիշի իրավունքները)

entrust вверять, доверять, возлагать, поручать *վստիել, հանձնարարել*

to e. smb. with duties возлагать на кого-л. обязанности *պարտականություններ* դնել *ինչ-որ մեկի վրա*

entry 1) вход, вступление 2) въезд 1) մուտք, գրիցում 2) մուտք գործելը

e. into force вступление в силу (закона, соглашения) *ուժ* մեջ մտնելը (օրենքի, համաձայնագրի); *a. into war* вступление в войну *պետերկրի մեջ* մտնելը; *e. visa* въездная виза *մուտքի րալուգություն*

enumeration перечисление, перечень *րվարում, րվարում, ցանկ*

enunciation 1) объявление, провозглашение 2) формулировка 1) հայտարարություն, ազդարարում 2) նկարագրում

envelop воен. окружать, охватывать *սազմ. շրջապատել, գտնորել*

environment окружающая среда *Աս շրջապատ, միջավայր*

contamination of man's e. заражение окружающей среды *շրջակա միջավայրի վարակում; modification of the e.* воздействие на окружающую среду *ազդեցություն շրջակա միջավայրի վրա; protection of the e.* защита окружающей среды *շրջակա միջավայրի պաշտպանություն*

environmental относящийся к окружающей среде *շրջակա միջավայրին վերաբերող*

e. conditions условия окружающей среды *շրջակա միջավայրի պայմաններ; e. warfare* воздействие на окружающую среду в военных целях *սազմական նպատակներով շրջակա միջավայրի վրա ներգործելը*

envoy посланник, уполномоченный представитель *պատվիրակ, լիազոր ներկայացուցիչ*

truce e. парламентар *րանգվապ*
epicentre эпицентр *էպիկենտրոն*
e. of an earthquake эпицентр землетрясения *երկրաշարժի էպիկենտրոն*

epidemic 1. эпидемия 2. эпидемический 1. համաճարակ 2. համաճարակային

equal 1. 1) равный, одинаковый, равносильный, равноценный 2) равноправный 3) пригодный, способный 2. приравнять, уравнивать 1. 1) հավասար, միանման, հավասարգոր, համարժեք 2) իրավահավասար 3) պիտանք, թվունակ, կարող 2. հավասարեցնել *e. partners* равноправные партнеры *իրավահավասար գործընկերներ; on e. terms* на равных условиях *հավասար պայմաններով*

equality равенство, равноправие *հավասարություն, իրավահավասարություն*

e. of all nations and nationalities равенство всех наций и национальностей *բոլոր ազգերի և ազգությունների հավասարություն; on the basis of e. and equal security* на основе равенства и равной безопасности *հավասարության և հավասար անվտանգության հիման վրա; upon terms of e.* на равных условиях *հավասար պայմաններով*

equalization уравнивание *հավասարեցում*

equilibrium равновесие, сбалансированность *հավասարակշռություն*

geopolitical e. геополитическое равновесие *աշխարհաշարակակ հավասարակշռություն; military-strategic e.* военно-стратегическое равновесие *սազմավարական հավասարակշռություն; to achieve an e.* добиться равновесия *հավասարակշռության հասնել; to overturn/ to shatter an e.* нарушить равновесие *հավասարակշռությունը խախտել*

equip снаряжать, оборудовать, вооружать *զինել, հանդիմավորել, արարավորել, ապագահել*

to e. an army with technical equipment оснащать армию техническим оборудованием *զինել րանվար տեխնիկական արարավորումներով*

equipage снаряжение, вооружение *հանդիմավորում, ապագահմունք*

equipment оборудование, оснащение, техника, обмундирование и вооружение, снаряжение *արարվորումներ, տեխնիկա, հանդիմանք և ապագահմունքներ, հանդիմանք*

combat/military/ war e. боевая/военная техника *մարտական/ սազմական տեխնիկա; electronic e.* радиоэлектронная аппаратура *սազմական*

Լիկվորման արքայորոններ; *technical e.* технические средства տեխնիկական միջոցներ; *set of e.* комплект оборудования արքայորոնների լրիվազմ

equipoise 1. 1) равновесие 2) противосет 2. уравнивешивать 1. 1) հավասարակշռություն 2) հավակշիռ, 2. հավասարակշռել

equitable справедливый, беспристрастный արքայալի, անկողմնակալ

e. conditions равноправные условия իրավահավասար պայմաններ; *a. peace* справедливый мир արքայ խաղաղություն; *e. relations of forces/ force relationship* равное соотношение сил ուժերի հավասար հարաբերակցություն; *on an e. basis* на справедливой основе արքայ հիմք վրա

equity справедливость, беспристрастность հավասարություն, արքայություն, անկողմնակալություն

equivalent равноценный, равносильный, равнозначущий համարժեք, հավասարազոր, համարժեք

error ошибка, заблуждение, просчет սխալ, մոլորություն, վրիպում

e. of law правовая ошибка իրավալի սխալ; *to commit/ to make an e.* совершить ошибку սխալ գործել

escalate обостряться(ся), углублять(ся) (о конфликте, кризисе и т. п.) սր(վ)ել, խորացնել (-անալ) (հակամարտություն, ճգնաժամը ևն)

to e. a conflict обострять конфликт արի հակամարտություն; *to e. into war* перерастать в войну (о конфликте) վերանել պատերազմի (հակամարտության մասին)

escalation эскалация, возраста-

ние, обострение (конфликта, кризиса и т. п.) ծախսում, սնուն, սրում (հակամարտության, ճգնաժամի ևն)

danger of e. опасность эскалации լրիվամտրյան սրման վտանգ; *e. of hostilities* эскалация военных действий լուծման գործողությունների ծախսում

escape 1. 1) побег (из тюрьмы, лена и т. п.) 2) избегание, спасение 3) утечка (газа и т. п.) 2. 1) убежать (из тюрьмы, лена и т. п.) 2) избегать, спастись 1. 1) փախուստ (քանդակ, գերությունից ևն) 2) պաշտում, փրկություն 3) արտախոր (գազի ևն) 2. 1) փախել (քանդակ, գերությունից ևն) 2) խուսափել, փրկվել, ապաստվել

to e. a danger избегать опасности պաշտվել/ խուսալ փախվել

escort 1. охрана, конвой, эскорт 2. конвоировать, сопровождать 1. պահակախումբ, ուղեկցող պահակախումբ 2. պահակախումբ ուղեկ, ուղեկցիկ

armed e. вооруженная охрана զինված պահակախումբ

espionage шпионаж լրնետրյան *military e.* военный шпионаж ռազմական լրնետրյան; *to engage in e.* заниматься шпионажем լրնետրյանք արակիչ

espousal участие, поддержка (какого-л. дела) մասնակցություն, աջակցություն, պաշտպանություն (որով գործի)

establish 1) создавать, основывать, учреждать, устанавливать 2) упрочить 1) ստեղծել, հիմնել, հիմնարկ 2) ամրապնդել

to e. a commission/ organization создать комиссию/ организацию հանձնաժողով/ կազմակերպություն

ստեղծել; *to e. direct military presence* установить прямое военное присутствие тղվալի նազմական ներկայություն սահմանել

establishment 1) основание, создание, установление 2) учреждение, организация 1) հիմնում, ստեղծում, հաստատում 2) հիմնարկ, կազմակերպություն

e. of an army/ a navy создание армии/ военно-морского флота քանակի/ ռազմածովային նավատորմի ստեղծում; *e. of a permanent joint task-force headquarters* воен. создание постоянного штаба оперативного подразделения նավ. օպերատիվ տորաբաժանման ծախսակալ շտաբի ստեղծում; *military industrial e.* военно-промышленный комплекс ռազմարդյունաբերական արտադիր

estimate 1. оценка 2. оценивать, ценить, давать оценку 1. գնահատում, գնահատական 2. գնահատել, գնահատական տալ

official e. официальная оценка անշտաբական գնահատական; *unbiased e.* объективная оценка անշտաբական գնահատական

ethnic этнический էթնիկական *e. cleansing* см. *un's cleansing*; *e. group* этническая группа էթնիկ խումբ; *e. minorities* см. *un's minority*

evacuate 1) оставлять, выводить (*войска*) 2) эвакуировать (*население*) 1) բղղել, դուրս բերել (*գործըրը*) 2) տարահանել (*բնակչությանը*)

evacuation 1) отвод, вывод (*войск*) 2) эвакуация (*населения*) 1) հեռաքշում, դուրսբերում (*գործըրը*) 2) տարահանում (*բնակչությանը*)

air e. эвакуация по воздуху տարահանում օդային ճանապարհով; *casu-*

alty e. медицинская эвакуация քանակական; *e. facilities* эвакуационные средства տարահանման միջոցներ; *e. of wounded* эвакуация раненых, санитарная эвакуация վիրավորների տարահանում, անհրաժեշտ տարահանում

evade уклоняться (от обязанности и т. п.), избегать, обходить խուսափել (պարտավորություններից ևն), շրջանցել

to e. an attack избегать нападения խուսափել հարձակումից; *to e. military service* избегать военной службы խուսափել զինվորական ծախսությունից

evaluate оценивать, определять (качество, важность и т. п.) գնահատել, արդշել (որակը, կարևորությունը ևն)

to e. the events дать оценку событиям գնահատական տալ իրարարժրությունների

evaluation оценка, определение գնահատում, արդշում

evasion уклонение (от обязанностей и т. п.), отговорка, увертка խուսափում (պարտավորություններից ևն), խորանանդություն

even 1. 1) одинаковый, равный 2) справедливый, беспристрастный, честный 2. выравнивать, сглаживать, уравнивешивать 1. 1) հավասարալի, հավասար 2) արքայալի, անպաշտ, ազնի 2. հավասարեցնել, հարթել, հավասարակշռել *e.-handed justice* беспристрастное правосудие անպաշտ արքայալություն

event 1) событие, происшествие 2) результат, исход 3) взрыв, ядерное превращение 1) իրդարժություն, պատահար, դեպք 2)

արդյունք, նր 3) պայրյուն, միջուկային փոխակերպում

epoch-making *e.* эпохальное событие, событие мирового значения դարակազմիկ իրադարձություն, համաշխարհային նշանակության իրադարձություն; **international e-s** միջազգային իրադարձություններ; **in the e. of an attack** в случае нападения հարձական ղեկարմ; **significant e-s** важные/ значительные события կարևոր/ նշանակալիկ իրադարձություններ

evidence 1) свидетельство, доказательство 2) основание факты 3) յոր. ւանկ, свидетельское показание 1) վկայություն, փաստալույս 2) հիմք, փաստեր 3) իրավ. փաստալույս, վկայի ցուցմուք

convincing e. убедительное доказательство համոզիչ փաստալույս; **historical e.** исторические факты պատմական փաստ(ներ); **indirect/ circumstantial e.** косвенное доказательство, косвенные улики անուղղակի փաստալույս, կողմնակի հանցանք(ներ); **irrefutable e.** бесспорное доказательство անհերքելի փաստ; **material e.** вещественное доказательство իրերեն փաստալույս; **to present/ to supply e.** представлять доказательство փաստալույսներ ներկայացնել

evident очевидный, ясный ակնհարկ, արդ

exacerbation обострение, углубление, усиление արմ, խորացում, ուժեղացում

e. of a situation обострение ситуации իրավիճակի արմ

examination 1) осмотр, проверка, экспертиза 2) յոր. հարց

1) զննում, ստուգում, քննություն, փորձարձություն 2) իրավ. հարցաքննություն

customs e. таможенный контроль/досмотр մարային վերահսկողություն; **e. of a witness** допрос свидетеля վկայի հարցաքննություն

examine 1) рассматривать, изучать, исследовать, проверять 2) յոր. հարցաքննել, քննել, ուսումնասիրել, հետազոտել, ստուգել 2) իրավ. հարցաքննել **to e. a problem** рассмотреть/изучить проблему դիտարկել/ուսումնասիրել հիմնախնդիրը

exceed превышать, переходить границы/ пределы գերազանցել, անհանր/ չափն անցնել

to e. the instructions нарушить инструкцию խախտել հրահանգները

except 1. кроме 2. исключать, снимать (из списка и т. п.) 1. բացի 2. բացում, հանել (ցուցալիկ նկ)

exception 1) исключение 2) возражение 3) отвод (свидетеля и т. п.) 1) բացառություն 2) ասիակություն 3) բացարկ (վկայի նկ)

with the e. of a за исключением բացառությամբ; **without e.** без исключения անմիջ բացառությամբ; **to make an e.** делать исключение բացառություն անել; **to take e. to smth.** возражать против чего-л. ասարկել որևէ բանի դեմ

exchange 1. обмен, замена 2. менять(ся), обмениваться(ся) 1. փոխանակում, փոխարինում 2. փոխ(վ)ել, փոխանակ(վ)ել

e. of fire перестрелка փոխհրահարություն; **e. of prisoners of war** обмен военнопленными ասիակությունների փոխանակում; **to e. information** обмениваться информацией տեղեկատվություն փոխանակել

exclude 1) (from) исключать, не допускать 2) устранять, предотвращать 1) (from) հեռացնել, հանել, բացառել (որև բանից), բով չտալ 2) վերացնել, կանխել

to e. from the union исключать из союза հեռացնել միությունից; **to e. the causes of war** устранить причины войны վերացնել պատերազմի դրսիպատժանները

exclusion исключение, недопущение բացառություն, բացում

excuse 1. оправдание, отговорка, повод 2. 1) освобождать (от обязанностей и т. п.); 2) служить оправданием 1. ներում, արդարացում, պարզվակ, արդ 2. 1) ազատել (պարտականություններից նկ) 2) արդարացում հանդիսանալ

e. for aggression повод для агрессии արդիպայի արդ; **unacceptable e.** неприемлемая отговорка անընդունելի պարզվակ

execute 1) выполнять, исполнять, осуществлять, доводить до конца 2) приводить в исполнение (смертный приговор и т. п.) 1) կատարել, իրականացնել, ավարտի հասցնել 2) ի կատար տնել (մահապատժի դատավճիռը նկ)

to e. a command/ order исполнять приказ կատարել հրահանգ; **to e. by shooting** расстреливать գերակահարկ

execution 1) исполнение, выполнение 2) յոր. приведение в исполнение (смертного приговора и т. п.) 1) կատարում 2) իրավ. ի կատար տնել (մահապատժի նկ)

e. of an agreement/ a treaty выполнение договора/соглашения համաձայնագրի/ պայմանագրի կատարում; **e. of death sentence** приведение в

исполнение смертного приговора մահապատժի ի կատար տնելը

executive 1) исполнительный 2) административный 1) գործադիր 2) վարչական

e. authority/ power исполнительная власть գործադիր իշխանություն; **e. committee** исполнительный комитет գործադիր կոմիտե

exempt 1) освобожденный (от налога, военной службы и т. п.) 2) свободный (от обязательств и т. п.) 1) ազատված (հարկերից, զինծառայությունից նկ) 2) ազատ (թերապատժներից նկ)

e. from military service освобожденный от военной службы զինծառայությունից ազատված

exercise 1. 1) упражнение, тренировка 2) осуществление, проявление 3) pl. воен. строевые учения, боевая подготовка 2. 1) осуществлять, применять, пользоваться; использовать 2) воен. проводить учения, обучаться 1. 1) վարժություն, վարժանք 2) իրականացում, դրսերում 3) հոգև. սազմ. շարային գրավարժություն, մարտական փութարտություն 2. 1) իրականացնել, կիրառել, օգտվել, օգտագործել 2) սազմ. գրավարժություններ անկկացնել, վարժվել

battle-drill e. тактико-строевое занятие մարտավարական-շարային վարժանքներ; **e-s on a large scale** крупномасштабные военные учения լայնածավալ սազմային գրավարժություններ; **field firing e-s** тактические учения с боевой стрельбой մարտական հրավարժում մարտավարական գրավարժություններ; **major e-s** крупные военные учения մեծ գրավարժություններ; **military e-s**

военные учения գրիվարժություններ; **training e-s** учебные маневры տանձակակ տարիաշրջեր; **to e. control** осуществлять контроль վերահսկողություն իրականացնել **to stage military e-s** проводить военные учения գրիվարժություններ անցկացնել

exert влиять, оказывать давление ներգործել, ճնշում գործարկել

exertion использование (авторитета и т. п.) օգտագործում (հեղինակություն են)

e. of authority использование власти իշխանության օգտագործում; **e. of the strength/ influence** использование силы/ влияния ուժի/ ազդեցության գործադրում/ օգտագործում; **e. of pressure on smb.** оказание давления на кого-л. **որև մեկի վրա ճնշում գործարկել**

exhaust истощать (силы и т. п.), изнувать հյուժնել, վատնել (ուժերը են), ուժալից լինել

to e. resources исчерпать/использовать до конца запасы փաշարներն օգտագործել

exhaustion истощение; изнурение; исчерпание ուժալիցություն, հյուժնում, օգտագործում

exhaustive юр. вещественное доказательство իրավ. իրողնե օգտագործող

exhortation 1) призыв; предостережения 2) поддержка (заявления и т. п.) 1) կոչ, նախազգուշացում 2) աջակցություն, պաշտպանություն (հայտարարչական են)

exigence (exigency) острая необходимость, крайность ծայրահեղ պահանջարկություն, ծայրահեղություն

exigent крайний; срочный ծայրահեղ, շուտ, անհապառ

e. measures срочные/крайние меры անհապառ/ծայրահեղ միջոցներ

exile 1. ссылка 2. ссылать, высылать 1. արտեր 2. արտերել, արտերվել

to be/ to live in e. находиться в ссылке արտերում գտնվել; **to e. smb. from the country** выслать кого-л. из страны **որև մեկին արտերել երկրից**

exit выход; право выхода հր, կրի իրավունք

emergency e. запасной выход փոփոխարկելի հր; **e. permit/ visa** разрешение на выезд, выездная виза երկրից մեկնելու րոշակություն, կրի րոշակություն

exodus массовый отъезд; эмиграция, вызванная чрезвычайными обстоятельствами փախվածային մեկնում, արտագաղթ արտափաղ հանգամանքների բերումով

e. of the people from the country массовый отъезд людей из страны **մարդկանց փախվածային մեկնում երկրից**

exoneration 1) освобождение (от обязательств и т. п.) 2) оправдание, реабилитация 1) օգտագործում (պարտավորությունների են) 2) արդարացում (իրավունքների են), վերականգնում

expand расширять(ся), увеличивать(ся), распространять(ся), развивать(ся) ընդլայնել(վել), մեծ / ացնել (-անալ), տարածել(վել), զարգացնել (-անալ)

to e. economic cooperation расширять экономическое сотрудничество ընդլայնել տնտեսական համագործակցությունը; **to e. military presence** усилить военное присутствие ուժերացնել սպիտակ

կան ներկայությունը; **to e. one's influence** расширить влияние **տարածել ազդեցությունը**

expansion 1) рост, развитие, увеличение 2) экспансия, расширение 1) աճ, զարգացում, ավելացում 2) ձագվում, զավթողականություն, ընդլայնում

military e. военная экспансия, укрепление военного присутствия սպիտակ ձագվում, սպիտակ ներկայության ամրապնդում; **territorial e.** территориальная экспансия տարածային ձագվալապաշտություն

expatriation 1) изгнание из отечества, экспатриация 2) эмиграция, отъезд из страны 1) տարագրում 2) արտագաղթ

expectation ожидание, надежда օգտագործում, հույս

to fall short of one's e-s не оправдать надежд/ожиданий օգտագործումները չարտարացնել

expedience (expediency) целесообразность օգտակալանարարություն

e. of peace целесообразность (заключения) мира խաղաղության (կերպնե) օգտակալանարարություն

expedite ускорять, облегчать, упрощать, устранять препятствия արագացնել, հեշուսացնել, ցարգկանել, վերացնել խոչընդոտումները

to e. measures ускорить меры արագ միջոցներ ձեռնարկել

expedition экспедиция արշավ, արշավանք, արշավախումբ

military e. военная экспедиция սպիտակ արշավախումբ/ արշավանք; **punitive e.** карательная экспедиция պատժիչ արշավանք

expeditionary force экспедиционные войска արշավագործ(եր)

expel выгонять, исклукать, изгонять (часто с применением силы) վճռել, հեռացնել, վախկ (հանձնել ուժի գործադրմամբ)

to e. the enemy from a town выгнать неприятеля из города **հալանակործան վախկ քաղաքից**

expenditure расход(ы), трата, затрата ծախս(եր), վատնում, ծախսում

defence e-s расходы на оборону փաշտպանության ծախսեր; **e-s on armaments** расходы на вооружение օգտագործման ծախսեր;

extraordinary e-s чрезвычайные расходы արտափաղ ծախսեր; **military e-s** военные расходы սպիտակ ծախսեր; **non-defence government e-s** невоенные госу-дарственные расходы ոչ սպիտակ փախկան ծախսեր; **to cut back/ to reduce e-s** сократить расходы կրճատել ծախսերը

expense pl. расходы, затраты, издержки հոգ, ծախս, ծախսեր

legal e-s судебные издержки դատական ծախսեր

experience опыт; познания փորձ, իմացություն

battle e. боевой опыт **մարտական փորձ**; **to gain the e.** приобрести опыт **փորձ ձեռք բերել**

expert знаток, эксперт, специалист գիտակ, փորձագետ, մասնագետ

according to e. of opinion согласно мнению экспертов **փորձագետների կարծիքով**; **to call e-s** созвать экспертов **փորձագետներ հրավիրել**

expiration окончание, истечение (срока) ավարտ, լրանալը (ժամկետ)

e. of a treaty окончание срока действия договора **պայմանագրի գործողության ժամկետի ավարտ**

expirý окончание, истечение срока *ժամկետի ավարտ, լրիվարտ*

explanation 1) объяснение, разъяснение 2) оправдание; мотивы (*գեյստյալ և տ. թ.*) 1) բացատրություն, պարզաբանում 2) արտաբանում, շարժաբանում (*գործողության նկատի*)
satisfactory *e.* удовлетворительное объяснение *նվարար բացատրություն, to give an e.* давать объяснение *բացատրություն տալ*

explicit ясный, четкий, подробный, определено выраженный, четко сформулированный *պարզ, հստակ, մանրամասն, հստակ մակերբայան*

e. directions четкие инструкции *հստակ հրահանգներ; e. statement* ясное/ четко сформулированное заявление *պարզ/ հստակ մակերբայան հայտարարություն*

explode взрывать(ся), подрывать(ся) *պայր(նյմ)ել*
to e. a bomb взорвать бомбу *ոտր պայրնյմել*

exploitation 1) эксплуатация, использование (*в своих интересах*) 2) разработка (месторождения) 1) շահագործում, օգտագործում (*սեփական շահերի համար*) 2) արդյունահանում (*հանրապայրերի*)

explore 1) исследовать, изучать 2) воен. разведывать 1) հետազոտել, ուսումնասիրել 2) *նպզ, հետախուզել*

to e. possibilities изучать возможности *ուսումնասիրել հնարավորություններ*

explosion взрыв; вспышка *պայրյուն, պայրյուն, բռնկում*
atomic *e.* атомный взрыв *ատոմայի պայրյուն; e.-proof* взрывобезопасный *պայրյունախնայ;*

test e-s испытательные взрывы *փորձարկի պայրյուններ; monitoring of underground nuclear e-s* мониторинг/контроль над подземными ядерными взрывами *տարածաբանայի միջուկայի պայրյունների գերահսկողություն; to fire/ to set off an e.* произвести взрыв *պայրյունել; to separate e-s and earthquakes* отличать взрывы от землетрясений *տարբերակել պայրյունները երկրաշարժներից*

explosive 1. взрывчатый, взрывной, взрывоопасный (тж. перен.) 2. взрывчатое вещество, взрывчатка 1. *պայրյունիկ, պայրյունի, պայրյունապտանգ (ման փայր.)* 2. *պայրյունիկ* *блиц, պայրյունի ցուր*

dangerously/ highly *e.* взрывоопасный *պայրյունապտանգ; e. bullet* взрывная пуля *պայրյունի գնդակ; e. force* взрывная сила *պայրյունի ուժ; E. Ordnance Disposal (EOD)* обезвреживание неразорвавшихся боеприпасов *չպայրձ գնդանքների վանագործում; e. region* взрывоопасный район *պայրյունապտանգ շրջան; e. situation* взрывоопасная ситуация *պայրյունապտանգ իրավիճակ; e. wave* взрывная волна *պայրյունի ալիք; volatile e.* летучее взрывчатое вещество *ցիզղ պայրյունիկ ցուր*

export 1. экспорт, вывоз 2. экспорттировать, вывозить 1. *արտահանում* 2. *արտահանել*

e. bans запреты на экспорт *արտահանման արգելքներ; e. control* экспортный контроль *արտահանման վերահսկում; e. duty* экспортная пошлина *արտահանման մարտարք; e. restrictions* экспортные ограничения *արտահանման սահմանափակումներ; military e.*

экспорт военных товаров *պայրյունի պայրեքների արտահանում*

expose 1) подвергать (опасности и т. п.), оставлять незащищенным 2) разоблачать, раскрывать секрет 1) ենթարկել (*վտանգի նկ*), անպաշտպան թողնել 2) բացահայտել, փոխանցող բացահայտել

to e. a crime разоблачать преступление *բացահայտել հանցագործություն; to e. (smb.) a risk* подвергнуть (кого-л.) риску *(որև մեկին) ռիսկի ենթարկել*

exposure 1) подвержение (опасности и т. п.) 2) разоблачение 1) ենթարկում (*վտանգի նկ*) 2) բացահայտում

radiation e. радиоактивное облучение *ատինուկլիդ ճառագայրահարում; maximum permissible dose of e.* максимально допустимая доза облучения *ճառագայրահարման ատվելիզություն թուլասիրի չափարանակ*

expropriation экспроприация; отчуждение; конфискация *սեփականազրկում, օտարում, բեկարակում*

expulsion исключение; изгнание *հեռացում, վտարում*
e. of aliens высылка иностранцев *օտարերկրացիների արտարում/ վտարում*

ex-service отставной; демобилизованный *պայրյունար, վարարյան*

ex-serviceman отставной военный, участник войны *պայրյունարդ զինվորական, պայրեքազի մասնակից*

ex-servicemen's organization организация отставных военных *պայրյունարդ զինվորականների կազմակերպություն*

extension 1) распространение

(*վախյան*); расширение; развитие 2) prolongation; отсрочка 1) տարածում (*պղծպարյան*), ընդլայնում, զարգացում 2) երկարացում, հետաձգում

e. of credit prolongation of the credit *վարի մակնիկ երկարացում; e. of power/ influence* распространение власти/ влияния *ըշխանարյան/ պղծպարյան տարածում; further e.* дальнейшее расширение/ развитие *հետագա ընդլայնում/ զարգացում*

extent 1) протяжение, пространство; пределы 2) степень, мера 1) տևողություն, ձգվածություն, տարածություն, սահմաններ 2) աստիճան, չափ
e. of damage размер убытка *վնասի չափ*

extenuate уменьшать (*вину*); служить оправданием *մեղանյութել, մեղանյութել (մեղք); արդարացում* *հանդիսանակ*

extenuating circumstances смягчающие обстоятельства *մեղանյութիկ հանգամանքներ*

extenuation извинение; частичное оправдание *ներում, մասնակի արդարացում*

extermination уничтожение, истребление *վիչում, բեկբռնում*
mass e. of people массовое истребление *աղջուկ մարդկանց զանգվածային բնաջնջում*

external 1. внешний, иностранный 2. внешние обстоятельства 1. *արտերին, արտասահմանյան* 2. *արտերին հանգամանքներ*

e. affairs/ relations иностранные дела/ внешние сношения *արտերին գործը/ հարաբերություններ*

extritorial экстерриториальный *արտատարածարյան, արտերկրային*
e. jurisdiction экстерриториаль-

ная юрисдикция արտերիթյա իրա-
վաստրյուն; e. *privileges and rights*
экстерриториальные привиле-
гии и права արտերիթյա արտերի-
թյուններ և իրավունքներ

extritoriality экстерритори-
альность արտերիթյանթյուն
privileges and rights of e. привиле-
гии и права экстерриториаль-
ности արտերիթյանթյան արտ-
երիթյուններ և իրավունքներ; *to claim e.*
требовать экстерриториаль-
ности արտերիթյանթյուն պահան-
ջել; *to grant e.* предоставлять эк-
стерриториальность արտերիթյա-
նթյուն արժանարել

extinction 1) угасание; прекра-
щение (т.ж. вражды) 2) юр.
погашение долга 1) փրոսի, դի-
վար(bյ)ուն (ծան բջնանքների) 2)
իրավ. արտերի փրոսի

extinguish 1) уничтожать, уни-
жать 2) аннулировать (документ)
3) гасить, тушить 1) ոչնչացնել,
սպանել 2) անվավեր հանարել (փա-
տարտրը) 3) հանգցնել, փրել
fire extinguisher огнетушитель
կրակմարիչ; **foam fire extinguisher**
пенный огнетушитель փրփուրա-
յին կրակմարիչ

extinguishing тушение (կրակի)
փրոսի, հանգցնում

extortion вымогательство շքր-
յուն, դրամաշքրոսթյուն
to commit/ to practice e. зани-
маться вымогательством դրա-
մաշքրոսթյան փրոսի

extort 1) вымогать (деньги) 2)
выпытывать (признание и т. п.)
1) դրամաշքրոսի 2) կրպել (խուս-
վանթյուն ևն)

extract 1) выписка (из докумен-
та) 2) извлекать с трудом; выры-
вать (согласие); выудить (информа-

ция) 1. քաղվածք (փաստարկի) 2.
դժվարությամբ դուրս հանել, կրպել
(համաձայնթյուն, տեղեկոսթյուն ևն)
daily e. ежедневная *сводка*
աննորջա տնտրյուն/ անփոփոխի
extraditable подлежащий выда-
че (о преступнике) հանձնման են-
թիվ (հանցագործի մասին)

extradition экстрадиция, выда-
ча (преступника другому госу-
дарству) հանձնում, հանձնելը
(հանցագործին այլ պետությանը)

e. treaty договор о выдаче пре-
ступников հանցագործներին (փո-
խադարձար) հանձնելու պայմա-
նագիր; *request for e.* просьба о
выдаче преступника հանցագոր-
ծին հանձնելու պահանջ

extranational международный,
выходящий за пределы одного
государства միջազգային, մեկ պե-
տրյան սահմաններից դուրս

extraterritorial см. տնն **exteriority**
extreme 1) крайность 2. 1) экс-
тремистский 2) чрезвычайный 1.
ճայրահեղոսթյուն 2. 1) ճայրահեղա-
կյան 2) արտակարգ
e. danger крайняя опасность
ճայրահեղ վտանգ

extremist экстремист ճայրահե-
ղակ

Right-wing e-s правые экстремис-
ты աջ ճայրահեղականներ; **ultra-Left**
e-s ультралевые экстремисты
մախ ճայրահեղականներ

extremity pl. крайность; край-
ние меры հոգն. ճայրահեղ միջոցներ
extricate выводить (из затруд-
нительного положения); разрешать
(сложную проблему) դուրս բերել
(դժվարին կատրյունից), լուծել (արդ
լուծիչ)

to e. casualties воен. выносить
раненых тшқд. դուրս բերել վիրա-
վարներին

Ff

Fabian выжидательный, осторо-
жный (о тактике, стратегии и
т. п.) սպասողական, զգուշավոր
(մարտավարության, սպանավարտ-
րյան մասին ևն)

f. policy выжидательная поли-
тика սպասողական քաղաքակա-
նոսթյուն

fabrication подделка, фальшив-
ка; фабрикация կեղծագիր, կեղծում,
կեղծարարոսթյուն

f. of a document подделка доку-
мента փաստարթի կեղծում

FACE см. տնն **Forward Air Controller**
FACE տեղավար (հե ռեմ. և.)
հանգիսել, բախվել (որևէ բանի)

to f. the enemy столкнуться с
врагом բախվել բջնանթ; *to f. dan-
ger* столкнуться с опасностью
վտանգի հանգիսել

face-down амер. конфронтация,
столкновение ш. անվավանում,
բախում

face-off см. տնն **face-down**

facilitate содействовать, способ-
ствовать; облегчать; продвигать
սյուսիլել. նպաստել, հեշտացնել, արաջ
նղիլ

to f. the settlement of a problem
способствовать решению про-
блемы նպաստել լուծմանը

facility 1) легкость, отсутствие
препятствий и помех 2) pl. благо-
приятные условия; возможности,
льготы 3) pl. оборудование, приспособ-
ления; средства 1) հեշտոսթյուն,
խոշորություններ և արգիւցների բացա-
կայոսթյուն 2) հոգն. բարենպաստ

պայմաններ, հնարավորոսթյուններ,
արտոնոսթյուններ 3) հոգն. սարքա-
վորում, հարձարաններ, միջոցներ

chemical defence facilities среგտա
химической защиты բրձխական
պաշտպանոսթյան միջոցներ; **commu-
nications facilities** среგտա связи
կապի միջոցներ; **evacuation facilities**
см. տնն **evacuation**; **military facilities**
амер. военные объекты ш. սպ-
անական օբյեկտներ; **special credit fac-
ilities** специальные банковские кре-
диты հատուկ բանկային վարկեր;
transportation facilities транспорт-
ные срегտա փոխադարձիցներ

fact 1) факт; событие; обстоя-
тельство 2) истина, действитель-
ность 1) փաստ, իրադարձոսթյուն,
հանգանք 2) ճշմարտոսթյուն, իրա-
կանոսթյուն

accomplished f. свершившийся
факт կատարված փաստ; **fixed f.**
установленный факт հաստատված
փաստ; **in f.** фактически փաստորեն;
indisputable f-s неоспоримые факты
անկիճեղի փաստեր; *to allege the f-s*
ссылаться на факты փաստերը
վկայաբոլել; *to confirm/ to verify / to as-
ertain a f.* подтвердить/конста-
тировать факт հաստատել/ արձա-
նարել փաստը

fraction 1) фракция 2) канка 1)
լսնակայոսթյուն 2) հանցյալունք

factor фактор գործոն
decisive f. решающий фактор
որոշիչ գործոն; **destabilizing f.** геос-
տабилзирующий фактор սպախվա-
նացնող գործոն; **f. of stability** фактор
стабильности կայունության գոր-
ծոն; **geopolitical f.** геополитический
фактор աշխարհաքաղաքական գոր-
ծոն; **motivating f.** стимулирующий
фактор խրախուիչ գործոն

factual фактический; действительный *փաստային, իրական*

f. situation фактическое положение *ժել զրոմերի իրական իրիմակ*

failure 1) неудача, провал, крах 2) неисправность, отказ (*механизма и т. п.*) 1) անհաջողություն, ձախողում, տաշպում 2) անհաջողություն, խափանում (*մեխանիզմի նկ*)

control f. отказ системы управления *կառավարման համակարգի խափանում*; **f. of attempt/plan** провал попытки/*плана* *փորձի/ծրարի ձախողում*; **f. of negotiations** провал переговоров *րանկալությունների ձախողում*

fairness беспристрастность; честность, справедливость *անաչառություն, ազնվություն, արդարություն*

fait accompli *фр.* свершившийся факт *ֆր. կատարված փաստ*

faith 1) вера, доверие 2) честность, верность, преданность; лояльность 3) обещание, ручательство 1) հավատ, վստահություն 2) ազնվություն, հավատարմություն, նվիրվածություն 3) խառնում, երաշխավորություն

to break one's f. нарушить слово *խառնումը խախտել*; **to give/ to pledge one's f.** дать слово/*поручиться* *խոսք տալ/ երաշխավորել*

faithfulness верность; лояльность *հավատարմություն, նվիրվածություն*

fall 1. падение, снижение 2. (fell, fallen) падать; снижаться, понижаться 1. անկում 2. (fell, fallen) ընկնել, նվազել

to f. back отступать/*отходить* *անհանգել*; **to f. behind** отставать (*по уровню развития и т. п.*) *հետ մնալ* (*զարգացման մակարդակով ն*);

to f. down / through провалиться, потерпеть неудачу *անհաջողություն կրել, ձախողվել*; **to f. into an ambush** попасть в засаду *դրանքի մեջ ընկնել*; **to f. on** налагать, атаковать *հարձակվել*

fall-out 1) выпадение радиоактивных осадков 2) (тж. radioactive, nuclear) радиоактивные осадки 1) աղիդանակով նստվածքների տեղում 2) (նաև radioactive, nuclear) աղիդանակով տեղումներ

f. contours границы района *выпадения радиоактивных осадков* *աղիդանակով տեղումների շրջանի սահմանները*

false 1) ложный, ошибочный 2) фальшивый; лживый; вероломный 1) կեղծ, սխալ 2) շինծու, կեղծ, ուխտադրում

f. alarm ложная тревога *կեղծ տագնապ*; **to take a f. step** сделать ошибочный шаг *սխալ քայլ կատարել*

falsification фальсификация, подделка; подлог *կեղծարարություն, կեղծիք, նեղզուփոխում*

famine 1) голод (*бедствие*) 2) недостаток, нехватка 1) սով, քայքայ 2) անբավարարություն, պակաս

water f. острая нехватка воды *ջրի սուր պակաս*

fan-out воен. расширение плацдарма; развертывание (*на плацдарме*) *պագմ. ռազմախեղաշարի ընդլայնում, ծավալում* (*ռազմախեղաշարում*)

f. in all directions развертывание по всем направлениям *ծավալում բոլոր ուղղություններով*

far-reaching далеко идущий *հեռու գնացող*

f. aims / purposes далекие идущие цели *հեռու գնացող նպատակներ*; **f. consequences/ effects** серьезные последствия *լուրջ հետևանքներ*

far-range дальнего действия *հեռախար գործողություն*

fascism фашизм *ֆաշիզմ*

fascist 1. фашист 2. фашистский 1. ֆաշիստ 2. ֆաշիստական

fast-operating быстродействующий *արագ ներգործող*

fatal фатальный *ծակտաղարական, կործանարար, մահացու*

fault 1) дефект 2) промах, ошибка 3) вина 1) արատ 2) վրիպում, սխալ 3) մեք

in f. виновным *մեղավոր*; **to be at f.** *ошибаться* *սխալվել*

favorable благоприятный; подходящий *արևեմալստ, արևեմաղ*; **f. for tanks** танкогоступный *տանկի համար մատչելի*; **f. treatment** см. *սե՛ս treatment*

FBI (Federal Bureau of Investigation) см. *սե՛ս Bureau*

fear 1. страх, боязнь, опасение 2. бояться, опасаться 1. վախ 2. վախենալ

feat подвиг *սխրագործություն, սխրանք*

brave / heroic feat героический поступок *հերոսական արարք*; **f. of arms** боевой подвиг *մարտական սխրանք*; **to accomplish / to perform a f.** совершить подвиг *սխրանք գործել*

feature признак, показатель; характеристическая черта, особенность; свойство *սուպանիշ, հատկանիշ, բնութագրի, անձնական հատկություն, հատկություն*

check f. воен. контрольный ориен-

тир *պագմ. ստորոնական կողմնորոշիչ*; **regional specific f-s** региональные особенности *տարածաշրջանային անձնական հատկություններ*

federalization образование федерации *դաշնության կազմավորում*

federation федерация; союз, объединение *դաշնություն, միություն, միավորում*

federate 1. 1) федеративный 2) участник соглашения или альянса; союзник 2. объединяться (*на федеративных началах*) 1. 1) դաշնային 2) հանրաձայնարկ կամ լիպայ մասնակցի, դաշնակցի 2. միավորվել (*դաշնային հիմունքներով*)

fee взнос; сбор; пошлина *մուծում, հավաքում, տուրք*

admission/ affiliation f. вступительный взнос *մուտքի վճար*; **membership f.** членский взнос *անդամավճար*

feint 1) притворство 2) ложный маневр противника 1) կեղծում, մատուցում 2) տարաշարք

fellowship товарищество, братство *ընկերություն, եղբայրություն*

felon преступник, уголовник *հանցագործ, քրեական հանցագործ*

felonious преступный, уголовный *հանցավոր, քրեական*

felony тяжкое преступление *ծանր հանցագործություն*

fence ограждение, ограда *սահմանափակում, պարիսպ, պատնեշ*; **to mend one's f-s a)** *амер.* *սե՛ս* усиливать личные политические позиции *ամրացնել անհատական քաղաքական դիրքերը*; **b)** *սե՛ս* *սե՛ս* примирение *հաշտության գնալ*

feud длительная вражда *տևական բռնանք*

deadly f. смертельная вражда
diawhayt pʒiawshwbr

fiat декрет, указ հրամանագիր

fideliety 1) лояльность, верность, преданность 2) точность, правильность 1) հավատարմություն, նվիրվածություն 2) ճշգրտություն, ճշմարտություն **f. to one's principles** верность своим принципам հավատարմություն սեփական սկզբունքներին

field 1) область, сфера деятельности 2) поле действия; поле сражения 1) բնագավառ, գործունեության դիրք 2) գործողության դաշտ, մարտի դաշտ, ասպարեզ

Army in the F. действующая армия գործող բանակ; **f. court martial** военно-полевой суд անգամադաշտային դատարան; **f.-day** тактические занятия на местности, смотр войск մարտավարական վարժանքներ տեղանքում, գրասես; **f. duty** служба в действующей армии ծառայություն գործող բանակում; **f. hospital** полевой госпиталь դաշտային հուսիքոց; **F. manual** полевой (боевой) устав դաշտային (մարտական) կանոնադրություն; **f. of fire** поле/полоса обстрела հրակոծության դաշտ/գոտի; **f. of observation** поле наблюдения դիտման դաշտ; **in the f.** воен. на войне, в полевых условиях նագ. Կատարվում, դաշտային պայմաններում, **mine f.** минное поле ակնանատված դաշտ; **to hold the f.** удерживать позицию պահպանել դիրքերը

field-work 1) полевое укрепление 2) оборонительные сооружения 1) դաշտային ամրություն 2) պաշտպանական կետայնքներ

fight 1. 1) борьба 2) бой, битва,

сражение 2. 1) бороться, воевать; сражаться 2) отстаивать, защищать 1. 1) պայքար 2) մարտ, կռիվ, ճակատամարտ 2. 1) պայքարի, պատերազմի, մարտնչի 2) պաշտպանելի **fair/unfair f.** честная/ нечестная борьба ազիվ/անազիվ պայքար; **peace f.** борьба за мир պայքար հանուն հավաքության; **running f.** отступление с боями հետևել՝ մարտնչով; **sham f.** учебный бой անսովորական մարտ; **to f. for independence** бороться за независимость պայքարել հանուն անկախության; **to f. for the recognition of smb's rights** бороться за признание чьих-л. прав պայքարել որևէ մեկի իրավունքների ճանաչման համար; **to f. off** отбивать, отразить հետ մղել

fighter 1) боец 2) ав. истребитель 1) մարտիկ 2) ափ. կործանիչ

f.-interceptor ав. истребитель-перехватчик ափ. բնող կործանիչ; **f-pilot** летчик-истребитель կործանիչ օդաչու; **jet f.** реактивный истребитель անվերջ կործանիչ

fighting 1. борьба; бой, сражение 2. боевой 1. պայքար, մարտ, ճակատամարտ 2. մարտական

close f. ближний бой մերձամարտ; **f. arm** род войск գրասեսակ; **f. efficiency** боеоспособность մարտունակություն; **f. line** линия фронта նագանակատի գիծ; **f. method** метод ведения боя; боевые действия մարտական գործողությունների վարման եղանակ; **f. policy** воинственная политика նագանակատի քաղաքականություն; **f. service** вид вооруженных сил զինված ուժերի տեսակ; **f. troops** строевые части շարժիչ զորամասեր; **prolonged f.** длительный бой անկանակ

մարտ; **rearguard f.** арьергардный бой վերապահական մարտ

file 1.1) документы; картотека 2) дело, досье 2. 1) регистрировать документы 2) амер. представлять документы 1. 1) փաստաթղթեր, արտատպարան 2) գործ (որևէ գործի փաստաթղթերի ամբողջություն) 2. 1) գրանցել փաստաթղթերը 2) աճ. փաստաթղթեր ներկայացնել

to f. an appeal/ a protest подавать прошение/протест դիմում/բողոք ներկայացնել

fill 1) наполнять(ся), заполнять(ся) 2) выполнять (обязанности и т. п.) 3) воен. снаряжать 1) լրինել, լրվել, լրանալ, լրացնել 2) կատարել (պարտավորությունները և՛) 3) նագ. զինել, հանդերձել

filling 1) разрывной снаряд 2) снаряжение 3) завражка 1) պայրուցիկ լիք 2) հանդերձանք 3) լիցարում

finalize 1) завершать, заканчивать 2) оформлять (договор, контракт и т. п.) 1) ավարտել, վերջացնել 2) ձևակերպել (պայմանագիր և՛)

find (found) 1. находка 2. 1) находить, обнаруживать 2) обретать, достигать 3) воен. выставлять, выдвигать 1. հայտնագործություն 2. 1) գտնել, հայտնաբերել 2) ձևար բերել, հասնել 3) նագ. կանգնեցնել (պահակ և՛), հասկանալ

to find the location of underground events устанавливать место подземных взрывов որոշել ստորգետնյա պայթյունների տեղը; **to f. a solution** находить решение լուծում գտնել

finding pl. полученные данные; добытые сведения հագ. ասար-

կամ տվյալներ, հայթայթված տեղեկություններ

commission's f-s/ f-s of a commission выводы комиссии հանձնաժողովի եզրակացություններ; **court f-s/ f-s of a court** сведения, добытые судом աստարանի կողմից ձևար բերված տեղեկություններ

fine штраф տուգանք
to impose a f. налагать штраф տուգանք դնել

fire 1. 1) огонь; пламя 2) стрельба; обстрел 2. 1) зажигать, поджигать 2) стрелять, вести огонь 1. 1) կրակ, քոչ 2) հրավճարում, հրակոծություն 2. 1) վառել, հրկիզել 2) կրակել, կրակ վարել

annihilation f. огонь на уничтожение ոչնչացման կրակ; **all-round f.** круговой обстрел շրջանակ հրակոծություն; **crossing f.** перекрестный огонь խաչանակ հրակոծություն; **exchange of f.** перестрелка փոխհրավճարում; **f. direct** огонь прямой наводкой ուղիղ ճշանատրայն կրակ; **f. indirect** огонь с закрытых (огневых) позиций կրակ փակ (կրակային) դիրքերից; **f. for effect** огонь на поражение խոչնչ կրակ; **f. team** огневая группа կրակային խումբ; **indirect f.** воен. огонь с закрытых позиций նագ. հրակոծում փակ դիրքերից; **precision f.** стрельба по определенным целям հրավճարում հստակ ճշանակներով; **reprisal f.** ответный огонь պատասխան կրակ; **sustained f.** непрерывный огонь անդադար կրակ; **to be under f.** подвергаться обстрелу հրակոծության ենթարկվել; **to f. a building** поджечь здание հրկիզել շենք; **to f. an explosion** произвести взрыв պայթյունի կատարել; **to f. a mine** взорвать мину ակն պայթյունի; **to open f.** открыть огонь կրակ քաղել

fire-arm *обыкн. pl.* огнестрельное оружие *պիր. հոգն. հրազիւ*

fire-bomb зажигательная бомба *հրկիզող բոմբ*

fire-control воен. управление огнем *սպգ. հրակի կառավարում*

fire-power воен. огневая мощь *սպգ. հրակի հզորություն*

fire-fighting пожарный, противопожарный *հրչեց, հակահրդեհային*

fireman пожарник *հրչեց*

fire-prevention противопожарный *հակահրդեհային*

firing стрельба; производство выстрела или взрыва *հրազվորում, հրակոչ կամ պայթյուն*

cease f.! прекратите огонь!
կրակը փակեցնել; *electric f.* электровоспламенение *էլեկտրահրազում*

firing ground стрельбище *հրազարան*

firing-line воен. боевая линия; линия огня *սպգ. մարտագծ, հրակազիծ*

firm 1. устойчивый, стойкий; непоколебимый 2. укреплять(ся) 1. ամր, կայուն, անփոփոխ, անփոփոխում 2. ամրացնել(-անիլ)

f. measures решительные меры *վճռական միջոցներ*

first-aid первая помощь; скорая помощь *առաջին օգնություն, շտապ օգնություն*

first strike воен. первый удар *(ядерного оружия);* обезоруживающий удар *(ядерного оружия)* *ասգ. առաջին հարված (մերտվային զենքի),* զինարկիզող հարված *(միջուկային զենքի)*

f. capability потенциал первого удара *առաջին հարվածի ներուժ*

fission расщепление *(атомного ядра)* *արոտում (ատոմի միջուկի)*

f. bomb атомная бомба *ատոմային բոմբ*

fit 1. годный; подходящий, соответствующий 2. соответствовать 1. պիտանի, հարմար 2. համապատասխանել

f. for military service годный к боевой службе *զինվորայինը պիտանի; to f. out* оборудовать, экипировать, оснащать *աարքավորել, հանդերձել, զինել*

fitness пригодность; соответствие *պիտանություն, համապատասխանություն*

fix фиксировать; устанавливать; назначать *(срок, дату и т. п.)* որոշել, աստիճանել, նշանակել *(ծածկետ, օր են)*

to f. a date for a meeting назначить день встречи *հանդիպման օր նշանակել*

fixed фиксированный; неизменный, твердый, твердо установленный *կայուն, անփոփոխ, քրշված, անփոփոխում*

f. time назначенное время *նշանակված ժամ/ ժամանակ*

flag флаг, знамя *դրոշ national f.* государственный флаг *պետական դրոշ; war f.* военное знамя *զինվորական դրոշ; the white f.* белый флаг *պիտակ դրոշ*

flag-bearer знаменосец, парламентар *դրոշակակիր, քննազան*

flak зенитная артиллерия; зенитный огонь *զենիթային հրետանի, զենիթային կրակ*

f. jacket бронезилет *զինարանկոն*

flame пламя *րոչ*

burst of f. вспышка пламени *րոչպայտում; f.-operator* огнеметчик *հրանետոր; flameproof* огнеупорный *հրակայուն*

flank воен. 1. фланг 2. 1) прикрывать фланг 2) угрожать с фланга 3) фланкировать 3. фланговый *սպգ. 1. քն 2. 1) ծածկապաշտպանել քն 2) քնի պաշտնալ 3) քնահարկոծել 3. քնային*

f. fire фланговый огонь *քնահարկակ; to make a f. attack* предпринять фланговую атаку *քնային հարձակում գործել*

flanker воен. фланкирующее укрепление *սպգ. քնապաշտպան մարտություն*

flare вспышка, вспыхивание; световой сигнал *րոչում, րոչպայտում, լուսային ազդանշան signal f.* сигнальная мина *ազդանշանային ակն*

flash 1. вспышка 2. сообщать, передавать *(no radio и т. п.)* 1. րոչում, փայտակում 2. տեղեկացնել, հարրոլել *(աղիտյով են)*

f. burn теловой ожог *ջերմային այրվածք; to f. news across the world* передавать новости по всему миру *տրեր տարածել ամբողջ աշխարհում*

flatness категоричность, решительность *կարկանդուկություն, վճռականություն*

flexibility гибкость *կոմություն political f.* политическая гибкость *քաղաքական կոմություն; to demonstrate/ to show f.* проявлять гибкость *կոմություն ցուցաբերել*

flight 1) полет, перелет 2) поспешное отступление; бегство 1) քոչք 2) հազնկ ճանաչ, փախուստ

f. frequencies частота *բևտոս քոչքներ համախախտություն; test f.* испытательный полет *փորձական քոչք; to put the enemy to f.* обратиться к неприятелю в бегство *քշման վախտուր մատնել*

Pinch уклоняться, отступать *(от выполнения долга и т. п.)* լուսափել, շեղվել *(պարտք կատարումի են)*

Food наводнение *ջրհեղ 3. to suffer from a f.* postgraduate *от наводнения* *տուժել ջրհեղից*

focus 1. центр, средоточие 2. сосредоточивать *(внимание и т. п.)* 1. կենտրոն, կենտրոնակետ 2. կենտրոնացնել *(ուշադրությունը են)*

f. of an earthquake/ seismic f. очаг землетрясения *հրկաշարժի օջախ*

follow 1) следовать, придерживаться *(определенной политики и т. п.)* 2) разделять взгляды; поддерживать 1) հետապնդել, հետևել *(որոշակի քաղաքականության են)* 2) համակարծր լինել, պաշտպանել

follower приверженец, последователь *կողմնակից, հետևորդ*

follow-up напоминание о сроках выполнения обязательства; контроль сроков исполнения *հիշեցում պարտավորության կատարման մակետների մասին, կատարման մակետների վերահսկում*

food провизия, продовольствие *պարեն, սննդամթերք, ստնկիք*

f. stocks продовольственным резерв *պարենի/ սննդամթերքի պաշար; f. supply* продовольственным снабжение *պարենի/ սննդամթերքի մատակարար; shortage/ deficiency of f.* нехватка продовольствия *սննդամթերքի պակաս/ սննդամթերքի պակաս*

foothold точка опоры; опорный пункт; плацдарм հիմնակետ, հենակայան, սպիտակհենարան
to gain a f. укрепитесь, утвердиться անրանիս, աստիտանիլ

footing 1) положение 2) взаимоотношения 1) գիրք, գրություն 2) փոխարբերություններ

peace f. мирное положение խաղաղ գրություն; *to put on a war f. a)* привести в состояние боевой готовности անրանիս անրանիստրայան փրժակի բերել; б) перевести (экономику, промышленность) на военные рельсы փոխարել սպիտակիան փրժակի փրժ (տնտեսությունը, արդյունաբերությունը)

forbid (forbade or forbad; forbid-ден) запрещать, не позволять արգելիլ, բռնլ չստիլ

forbidden запретный, запрещенный արգելված; *to f. (smb.) the country* запрещать въезд в страну արգելիլ մուտքը երկիր

force 1. 1) сила 2) насилие, принуждение 3) сила, действие, действительность (соговоры и т. п.) 4) обьект. pl. вооруженные силы 2. 1) принуждать; навязывать 2) брать силой; форсировать 1. 1) ուժ 2) բերություն, հարկադրանք 3) ուժ, զորողություն, զորմուտություն (պայծառագորհ են) 4) սիր, հոգե, փրժակ ուժեր 2. 1) հարկադրել, փրժա-տարել 2) ուժով փրժանել, հարկա-հարել

active f-s регулярные войска կանոնադր գործեր; *air f-s* օդայինն սилы օդային ուժեր; *airborn assault f-s* авиасейланտ անհողանիս; *allied f-s* союзнические силы դաշնակի ուժեր; *assault f.* угорная сила հարկա-

ճային/հարկածի ուժ; *balance of f-s* ба-ланс սա ուժերի հաշվեկշիռ; *bomber f-s* бомбардировочная авиация անրանրժի ավիային; *border-security f-s* пограничные войска սահմանա-պահ գործեր; *build-up of f-s* нара-щивание сил ուժերի կուտակում/մակամոս; *by f.* սилоյ ուժով; *compul-sory f.* принудительная сила հար-կադրող ուժ; *contending f-s* противо-борствующие силы ընդդիմանար-տող ուժեր; *deterrent f-s* силы сдерживания փրժան ուժեր; *economic f-s* экономические факторы տնտես-ւանի գործոններ; *effective f-s* налч-ные боевой состав ակոյ ճարտի-կած; *entry into f.* вступление в силу ուժի մեջ մտնելը; *f. generation* формирование войск գործերի կազմակերպում; *f. package* общевойс-ковая группа временного состава, НАТО ՆԱՏՕ-ի ճանանակալոր կազ-մի հանգրային խումբ; *f. preparation (FORCEPREP)* соождение о готовности войск (в войсках НАТО) հարդրում գործերի ան-րանիստրայան մասին (ՆԱՏՕ-ի գոր-ծեր; *f. protection* защита войск գործերի պաշտպանություն; *ground f-s* сухопутные войска անարային գործեր; *Immediate Reaction F-s (IRF), NATO* силы немедленного реагиро-вания (НАТО) անհապաղ հակադր-ւան ուժեր (ՆԱՏՕ); *in f.* действующий գործող; *Joint Armed Forces* объединенные вооруженные силы НАТО ՆԱՏՕ-ի միավորված զինված ուժեր; *landing f-s* воздушно-десант-ные войска օդականանային գոր-ծեր; *legal f.* юридическая сила իրավաբան ուժ; *liberation f-s* силы освобождения անախարան ուժեր; *military f.* военная сила սպիտակ ուժ; *mixed f-s* общевойсковая опера-

տивная группа հանգրային օպ-րանիս խումբ; *national f-s* нацио-нальные вооруженные силы սպի-տակի զինված ուժեր; *naval/sea f-s* воен-но-морские силы սպիտակային ուժեր; *neutral f-s* войска нейтраль-ных держав լեզր տերությունների գործեր; *non-use of f.* неприменение силы ուժի չկիրառում; *operational deployment f-s* силы оперативного развертывания օպրանիս ճակա-յան ուժեր; *para-military f-s* военни-зированные формирования սպիտ-ակային կազմակերպումներ; *peace-keeping f-s* силы по поддержанию мира խաղաղասու ուժեր; *peace-sa-eguarding f-s* силы по обеспечению мира խաղաղարար ուժեր; *powerful f-s* влиятельные силы ազդեկ ուժեր; *Rapid Deployment F-s (RDF)* силы быстрого развертывания արագ ճակալան ուժեր; *Rapid Reaction F-s (RRF)* силы быстрого реагиро-вания արագ հակազդան ուժեր; *retaliatory f-s* силы ответного угра-ды պատասխան հարկածի ուժեր; *strat-egic f-s* стратегические силы սպի-տակային ուժեր; *task f-s* силы особого назначения հատուկ նախ-նշանական ուժեր; *superior f-s* пре-восходящие силы գերազանց ու-ժեր; *renunciation of (the use of) f.* отказ от применения силы րի-ճարում ուժի կիրառում; *show of f.* демонстрация силы ուժի ցույտ-րան; *threat of f.* угроза սилоյ անախան ուժով; *to apply f.* приме-нять силу ուժ կիրանել; *to be in f.* иметь силу ուժի մեջ լինել; *to come/ to enter into f.* вступить в силу ուժի մեջ մտնել; *to f. an action/ the war* навязать бой/войну անր/պան-նիզ անրանրել; *to have no f.* не иметь силы / быть недействи-

тельным ուժ չունենալ/անկալոր լի-նել; *to refrain from the threat or use of f.* воздерживаться от угрозы сило-й или ее применения խաղաղ ուժով անախանու կամ ուժի կիրա-ռում; *to resort/ to use f.* прибегать к силе ուժի դրժել; *to take by f.* овла-деть силой ուժով փրժանել/ անրանիլ

forced 1) принудительный 2) воен. форсированный 1) հարկա-դր, բեր 2) սպգ. ուժակալված

force majeure фр. юр. форс-ма-жор; непреодолимая сила, непреодолимые обстоятельства ֆր. իրավ. ֆորս մաժոր, անախան-րելի հանգամանքներ

forcible насильственный, принудительный բերի, անրանիս ուժ. *measures* принудительные меры հարկադրական միջոցներ

forearm заранее вооружаться նախորթ զինվել

forecast прогноз, предсказание կանխատեսում

weather f. прогноз погоды կանա-լի տեսություն

forefront 1) воен. передовая линия фронта 2) центр деятель-ности; передний край 1) սպգ. սպիտակային անախանու 2) գոր-ծունեության կենտրոն, առջևի փո

foreign иностранный անրանրի, անասանակայան

f. affairs международные дела/отношения անրանրի գործեր; *f. policy* внешняя политика անրան-րի անրանիստրայան

forfeit 1. конфискация; штраф 2. потерять право (на что-л.) 1. բնագործող, տուգանք 2. կորցնել իրավունքը (արել բան)

forewarn предостерегать նա-խազգուշայանել

form 1. 1) форма; формулировка 2) общепринятая форма, образец; бланк, анкета 3) порядок 4) воен. построение, формирование 2. 1) образовывать(ся); формировать(ся); учреждать 2) воен. формировать (часть) 1. 1) մել, մակերպում 2) ընդունված մել, մեղուչ, մակերթ, հարստիւնքի 3) կարգ 4) սազմ. գործարարված, կազմավորում 2. 1) ստեղծ(վ)ել, կազմավոր(վ)ել, հիմնադր(վ)ել 2) սազմ. կազմավորել (գործնասեր)

message *f.* бланк донесения գեկույթի մակերթ; *to f. a committee* создать комиссию հանձնատնոցի ստեղծել

formal официальный; формальный 1) պաշտոնական, մեկական, ընդունված

f. agreement официальное соглашение պաշտոնական համաձայնագիր; *f. protest* официальный протест պաշտոնական քննադատ; *f. statement* официальное заявление պաշտոնական հայտարարություն

formality 1) формальность; формальная сторона 2) соблюдение установленных норм, формальностей 1) մեկականություն, մեկական կողմ 2) սահմանված նրբերի, մեկականությունների պահպանում

frontier formalities пограничные формальности սահմանային մեկանություններ

formation 1) формирование, образование, создание 2) воен. расположение, строй, порядок (войск) 3) воен. объединение, соединение 1) կազմավորում, ստեղծում 2) սազմ. դիրքավորում, շարք. կարգ (գործք) 3) սազմ. գործարարվորում

artificial *f-s* искусственные тер-

риториальные формации տրիбуտական արարածային կազմավորումներ; *battle* *f.* боевой порядок նարտավար; *strategic* *f.* оперативное формирование օպերատիվ կազմավորում; *tactical* *f.* тактическое формирование նարտավարական կազմավորում

formula формула, формулировка բանաձև, մեկերպում

compromise *f.* компромиссная формула / формулировка փոխզրտնային բանաձև / մեկերպում

fortification фортификация; *pl.* укрепления ամրաշինություն; *հոգմ.* ամրություններ

field *f-s* полевое оборонительное сооружение արաշտային պաշտպանական ամրաշինություններ

fortify 1) укреплять; подкреплять 2) воен. укреплять, сооружать укрепление 1) ամրացնել, հզորացնել, ուժեղացնել 2) սազմ. ամրացնել, ամրություն կառուցել

fortified area / zone укрепленный район ամրացված շրջան

forum форум, собрание, съезд համաժողով, ժողով, համագումար

forward 1. 1) передний; 2) передовой; прогрессивный 2. 1) ускорять, способствовать 2) отправлять, экспедировать 1. 1) առաջվոր 2. 1) արագացնել, նպաստել 2) ուղարկել, արարել

f. air controller (FAC) *переговорной авианаводчик* տարաձևի ավիանավադ; *f. deployment* *переговорное базирование* տարաձևի (գրա)կայանում; **F. Edge of Battle Area (FEBA)** *передний край обороны* պաշտպանության առջև գիծ; *to f. a project* *продвигать проект* նախագիծն առաջ նդել

foundation 1) основание, основа, фундамент 2) учреждение, организация; фонд 3) создание, основание 1) հիմք 2) կազմակերպություն, հիմնարկ, հիմնադրամ 3) հիմնարկում, հաստատում

charitable *f.* благотворительная организация արկղործական կազմակերպություն; *f. of a colony* *основание колонии* գաղթի հիմնում; *f. of a committee* *учреждение комитета* կոմիտեի ստեղծում; *to lay f-s of cooperation* *заложить основы для сотрудничества* համագործակցության հիմքեր ստեղծել

fourth arm военно-воздушные силы ավիաօդային ուժեր

frag bomb *воен. разг.* осколочная бомба սազմ. խաչք. բեկորային սուժեր

fragmentation разрыв (снаряда) на осколки փայրյուն (արկի, սուժի) բեկորների տարաբանար

fragmentation bomb осколочная бомба բեկորային սուժեր

fragmentation order боевое распоряжение արտական կարգադրություն

frame 1. система, структура, строение 2. вырабатывать, составлять 1. համակարգ, կառուցվածք, կառույց 2. մշակել, կազմել *to f. a plan* *вырабатывать план* օրագիր մշակել

framework 1) структура, рамки 1) կառուցվածք, շրջանակներ *f. agreement* *рамочное соглашение* շրջանակային համաձայնագիր; *within the f. of (smth.)* *в рамках / пределах (чего-л.)* (ընդև բանի) շրջանակներում / սահմաններում

fraternization тесная дружба;

братание սերտ բարեկամություն, երաշխայում

fraud обман; подделка; мошенничество խաբուրյուն, կեղծիք, խաբախություն

fraught полный; чреватый լի, հիլ *f. with danger* *полный опасности* վտանգով լի

free 1. 1) свободный, независимый 2) открытый, доступный 3) освобожденный (от пошлины и т. п.) 2. освобождать 1. 1) ազատ, անկախ 2) բաց, մատչելի 3) ազատված (տարրից նմ) 2. ազատել, ազատագրել

f. access *свободный доступ* ազատ մուտք; *f. country* *свободная страна* ազատ երկիր; *f. of duty* *беспощадный штраф*; *f. imports* *беспощадный импорт* անմարս ներմուծում; *nuclear f. zone* *безъядерная зона* միջուկային գերբիջ գերծ գոտի

freedom свобода, независимость; воляность ազատություն, անկախություն, իրավունք, արտերություն *f. of the air* *свобода воздушного пространства* օդային տարածքի ազատություն; *f. of movement* *свобода передвижения* տեղափոխվելի ազատություն; *f. of religion / beliefs / religious* *f.* *свобода вероисповедания* դավանանքի ազատություն; *f. of the press* *свобода печати* մամուլի ազատություն; *f. of speech* *свобода слова* խոսքի ազատություն; *f. of thought, conscience, religion or belief* *свобода мысли, совести, религии и убеждений* սիրի, խղի, դավանանքի և հավոգոտներնի ազատություն; *f. of transit* *свобода транзитного прохода* տարածական ազատություն

freeze 1. замораживание 2. (*frozen, frozen*) замораживать 1. *ստնալուծել* 2. *ստնելնել*

f. of nuclear weapons замораживание ядерного оружия *միջուկային զենքի ստնելուծել*; *to f. credits* замораживать кредиты *վարկերը ստնելնել*

friction 1) трение 2) трения, разногласия 1) *շփում* 2) *տարածաշփումներ, րախտներ*

political f-s политические разногласия *քաղաքական տարածաշփումներ*

Friend or Foe (IFF) см. *սենս* **identification**

friendly дружеский; дружественный *ընկերական, արևելանական*

f. country/ nation дружественная страна/ нация *արևելանական երկիր/ ազգ*; *f. relations* дружеские отношения *արևելանական հարաբերություններ*

friendship дружба; дружельюбие *ընկերություն, արևելանություն, քաղաքակամություն*

to strengthen ties of f. крепить узы дружбы *սերապնել արևելանական կապերը*

front 1) воен. фронт; передовые позиции 2) фронт; сплоченность (*перед лицом врага*) 1) *ապ. ապ. մարտավար, ամրացվածքներ* 2) *ճակատ, հանվածություններ* (*ընդհանրել*)

extended f. развернутый фронт *ընդարձակած ապ. մարտավար*; *people's / popular f.* народный фронт *ժողովրդական ճակատ*; *united f.* единый фронт *միասնական ճակատ*

frontage воен. ширина фронта, протяжение по фронту *ապ. ապ. մարտավարի լայնությունը, ճակատարկությունը*

frontal лобовой, фронтальный *ճակատային*

f. attack фронтальная атака *ճակատային զորք*

frontier 1. граница 2. пограничный 1. *սահման* 2. *սահմանային* *f. dispute* пограничный конфликт *սահմանային եպ. մարտեր*; *f. incident* пограничный инцидент *սահմանային միջադեպ*; *f. problem* пограничная проблема *սահմանային հարց*; *f. regulation* урегулирование пограничных споров *սահմանային զենքի կարգավորում*; *long f.* протяженная граница *երկայնահոր ճակատ*; *to assault the f-s* посягать на границы *սահմանների նկատմամբ ռազմական կատարել*; *to defend the f-s* защищать границы *պաշտպանել սահմանները*

frontlash контрреакция, реакция на ответный удар *հակադիրություն, հակազդեցություն*

front-line пограничный; приграничный; прифронтный *սահմանային, սահմանային, ճակատաներ*

fuel горючее, топливо *վառելիք, վառելանյութ*

aviation f. авиационное топливо *ավիացիոն վառելիք*; *nuclear f.* ядерное топливо *միջուկային վառելիք*

fugitive беглец; беженец (*из тюрьмы, страны и т. п.*) *վախկուտական (բանտից, երկրից ևն)*

fulfilment выполнение, осуществление, исполнение *իրագործում, իրականացում, կատարում*

f. of a command выполнение приказа *հրամանի կատարում*; *f. of the conditions* выполнение условий *պայմանների կատարում*

full combat gear см. *սենս* **gear**

function 1) функция, назначение

2) *pl.* должностные обязанности; круг обязанностей 1) *գործառնություն*, *սահմանափակում* 2) *հոգ.* *մտաշարական պարտականություններ*, *պարտականությունների շրջանակ*

f-s of mediator функции посредника *միջնորդի գործառնություններ*; *logistical f.* военно-хозяйственная деятельность *ապ. մարտավարական գործունեություն*; *official f-s* официальные функции *պաշտոնական գործառնություններ*; *peace-making f-s* миротворческие функции *խաղաղարար գործառնություններ*

functionary должностное лицо *պաշտոնյա, պաշտոնական անձ*

fund 1) фонд; резерв 2) *pl.* фонд; денежные средства 1) *պահուստ* 2) *հոգ.* *հիմնադրամ, դրամական միջուկներ*

emergency f. фонд чрезвычайной помощи *արտակարգ օգնություն* *հիմնադրամ*; *European Development f.* Европейский фонд развития *Զարգացման Եվրոպական հիմնադրամ*; *International Monetary F., IMF* Международный валютный фонд, МВФ *Տարադրամ միջազգային հիմնադրամ*; *trust f.* целевой фонд (ООН) *նպատակային հիմնադրամ (ՄԱԿ)*; *to allocate f-s* (for defence industry) выделять средства (для оборонной промышленности) *(պաշտպանական արդյունաբերության համար) դրամական միջուկներ հատկացնել*

fundamental 1. 1) *pl.* основное правило; принцип 2) *pl.* основы 2. основной, коренной; существенный 1. 1) *հոգ.* *հիմնական կանոն, սկզբունք* 2) *հոգ.* *հիմնորեն* 2. *հիմնական, արմատական, էական*

to agree upon f-s договориться по

основным вопросам *պայմանավորվել հիմնական հարցերի վերաբերյալ*

funk-hole 1) воен. ниша, блиндаж 2) укрытие, убежище 1) *ապ. գրանցություն*, *բլինդ* 2) *քարտուս, ապաստարան*

furnish 1) снабжать, оборудовать (with) 2) предоставлять, доставлять 1) *մատակարարել, արքայվորել (with)* 2) *դրամավարել*

to f. an army with supplies снабжать армию продовольствием *սահմանային մատակարարել սննդամթերք*; *to f. benefits* предоставлять льготы *արտոնություններ ստաց*; *to f. sentries* воен. выставлять часовых *ապ. ժամպահներ դնել*

further 1. дальнейший; добавочный 2. содействовать, способствовать, продвигать 1. *ստիպար, հապ. վելլավ* 2. *արակցել, նպաստել, ստուգել*

f. information дополнительные сведения *լրացուցիչ տեղեկություններ*; *to f. a cause of peace* содействовать делу мира *արակցել խաղաղության գործընթացին*

furtherance поддержка, помощь; продвижение, содействие *պաշտպանություն, ապ. կատարություն, օգնություն, ստուգվածություն, նպաստ*

in f. of smb's aims в поддержку чьих-л. намерений; *целей* *ի պաշտպանություն* *որև մեկի մտադրությունների/ նպատակների*

fuse воен. запал, взрыватель *ապ. վառարար, վառարար*

air-burst/ time f. дистанционный взрыватель *հեռագործ վառարար*; *all-ways f.* взрыватель всестороннего действия *համակողմանի գործողարար վառարար*; *delayed action f.* взрыватель замедленного дей-

ствия դիմելիս վրձուդրոյան փշրույի; *direct action* *f.* взрыватель мгновенного действия шпёрарш-ին վրձուդրոյան փշրույի

fusillade 1. 1) стрельба, обстрел 2) расстрел 2. 1) обстреливать 2) расстреливать 1. 1) հրվածություն, հրավորություն 2) գնդակահարություն 2. 1) հրվածել 2) գնդակահարել

fusion слияние; интеграция միաձուլում, ինտեգրացիա

f. bomb термоядерная/водородная бомба *ջերմային/ջրածնային արմատիկ*; *f. of political parties* слияние политических партий *քաղաքական կուսակցությունների միաձուլում*

fuse см. *տնն fuse*

Gg

gain 1. 1) прибыль, выгода 2) увеличение, усиление; прирост 2. 1) извлекать пользу, выгоду 2) выигрывать, добиваться 3) достигать, добираться 1. 1) շահույր, օգուտ 2) ավելացում, ուժեղացում; տն 2. 1) օգուտ քաղել, շահ ստանալ 2) շահել, հասնել ինչ-որ բանի 3) նկար թիրել, հասնել

to g. the rear of the enemy выйти в тыл противника *հակառակորդի թիկունքին անցնել*; *to g. touch* выйти в соприкосновение (с противником) *շփման մեջ մտնել (հակառակորդի հետ)*; *to g. a victory* одержать победу *հաղթանակ տանել*

gamma-rays *pl* гамма-лучи *հոգվ. փունձ-ճառագայթներ*

gang 1. банда, шайка 2. организованная банда, вступать в банда; (ռճ. սր) нападать (bandой) 1. հրղակ, հրղակ(կա)խումբ, ավազակախումբ 2. հրղակ(կա)խումբ ստեղծել, հրղակ(կա)խմբի մեջ մտնել, (նաև սր) (խմբով) հարձակվել

gangster гангстер, (вооруженный) бандит (գնդկամ) ավազակ

gaol (смер. jail) 1. 1) тюрьма 2) тюремное заключение 2. заключать в тюрьму 1. 1) բանտ 2) բանտարկություն 2. բանտարկել

gap 1) брешь, пролом 2) промежуток; интервал 3) глубокое расхождение (во взглядах); разрыв 4) воен. разрыв (линии фронта); прорыв в обороне 5) дефицит, нехватка 1) ճեղքվածք, ճեղք 2) հատված 3) խորք տարա-

վարձություն, խզում 4) *նազվ. ճեղքվածք (նազվածակախող գծի)*, պաշտպանության ճեղքում 5) պակաս, թերություն

communication *g.* отсутствие взаимопонимания *փոխգրքման քայքայություն*; **credibility** *g.* кризис доверия *վստահության ճգնաժամ*

garble подтасовывать, искажать; фальсифицировать *աղավաղել, ննգափոխել, խեղարյուրել*

to g. facts исказить факты *փաստերը խեղարյուրել*

garrison 1) гарнизон, военный городок 2) размещать войска (*in* городе) 1) կաշազր, զինվորական ավան 2) գործեր տեղաբաշխել (*քաղաքում*)

g. duty / service гарнизонная служба *կաշազրային ծախարյուն*; *g. regulations* устав гарнизонной службы *կաշազրային ծախարյուն կանոնադրություն*

gas 1. газ 2. 1) отравлять газамы 2) заражать отравляющими веществами; предпринять химическое нападение 1. գազ 2. 1) փոզով բուճակորել 2) բուճակուրերով վարակել, թմնակալան հարձակում գործել

bilster *g.* ОВ кожно-парывного действия *մաշկարարախախարյունայ բուճակուր*; **choking** *g.* газ удушящего действия *հեղմուխլ գազ*; *g. alarm* химическая тревога *թմնակալան տագնապ*; *g. area* район заражения *վարակի շրջան*; *g. attack* химическое нападение *թմնակալան հարձակում*; *g. bomb* химическая бомба *թմնակալան արմատ*; *g. chamber* газовая камера *գազային խոռոչ*; *g. defence* противохимическая оборона *հակաթմնակալան պաշտպանություն*

պանորմյան; *g. mask* противогаз հակազգ; *g. signal* сигнал химической тревоги բիմիակն անգ-նաբար ազդարան; *g. warfare* химическая война բիմիակն պան-риպ; *lethal g.* смертоносный газ մահաբեր գազ; *nerve g.* газ нервно-паралитического действия бյւր-նաբարգամահարիւն գազ; *tear g.* слезоточивый газ արտնքերբեր գազ

gaspирator противогаз հակազգ
gas-proof ցазонепроницаемый անգազարաբանիւ
g. shelter ցазоубежище գազապա-նարան

gassed воен. зараженный хи-мическими веществами սպգ. բիմիակն նյութերով վարակված

gather 1) собирать(ся); скоп-лять(ся) 2) накоплять; приобретать 1) հավաք(վ)ել 2) կուտակ(վ)ել 3) ձեռք բերել

to g. information собирать инфор-мацию տեղեկություններ հավաքել

gathering собрание, встреча ժողով, հավաքույր

gauge (gage) 1) мера, масштаб, размер 2) калибр (пули) 1) չափ, ծախվաչ 2) տրամաչափ (գնդակի)

limit g. предельный калибр սահ-մանային տրամաչափ; *master g.* кон-трольный калибр անտղղաչափն չա-փանուշ

gazette 1. официальная прави-тельственная газета; правительст-венный бюллетень 2. опубликован-ный в официальной газете 1. կառավարչական պաշտոնարար, պաշտոնական տեղեկագիր 2. տպա-գրելի պաշտոնարարություն

gear механизм, аппарат, прибор սարք, սարքավորում

full combat g. полная боевая выкладка լրիվ մարտական կարգու-սարք

gen (сокр. от general operation) воен. сл. информация, публикуе-мая для всех чинов перед боевой операцией սպգ. ժրգ. մար-տական օպերայիայից անաչ զինվո-րական պաշտոնյաների համար հրա-տարակվող լրատվություն

general 1. 1) общий, всеобщий; генеральный 2) повсеместный; общепринятый; обычный 3) глав-ный 2. генерал 1. 1) ընդհանր, հանրեղիաներ; գլխավոր 2) հանա-տարած; ընդունված; սովորական 3) գլխավոր 2. գեներալ

G. Assembly Генеральная Ассам-блея (ООН) Գլխավոր ասամբլեա (ՄԱԿ); *G. Committee* генеральный комитет (ООН) Գլխավոր կոմիտե (ՄԱԿ); *g. framework agreement* общее рамочное соглашение ընդհա-նոր շրջանակային համաձայնագիր; *G. Headquarters* ставка главноко-мандующего գլխավոր հրամանա-տարի կենտրոնակայան; *G.-in-Chief* главнокомандующий գլխավոր հրա-մանատար; *g. meeting* общее со-брание ընդհանր ժողով; *Secretary-G.* Генеральный секретарь (ООН) Գլխավոր արարուղար (ՄԱԿ)

generality утверждение обще-го характера; pl. общие места ընդհանր բնույթի դրույրներ, հոգ. ընդհանր դատողություններ

generator источник энергии; генератор էներգիայի սարքար

genocide геноцид ցեղասպա-նություն

acts of g. акты геноцида ցեղա-սպանության գործողություններ; *direct and public incitement to committing*

of g. прямое и публичное по-стстрекательство к совершению геноцида ցեղասպանություն հրա-կանայնելու ուղղակի և հրապար-կային սարքանք; *International Convention on the Prevention and Punishment of the crime of Genocide* Международная конвенция о пре-дупреждении преступления гено-цида и наказании за него Մի-ջազգային զնշագիր ցեղասպանու-րան հանգազորություն կանխարգի-նան և նրա հանար պատժելու մասին

geopolitics геополитика աշխար-հարադարակներուն

germ бактерия մանրէ
g. warfare бактериологическая война մանրէարանական պաներպգ

gerrymander 1. предвыборные махинации 2. подтасовывать ре-зультаты выборов 1. նախընտր-կան խարդխտրություններ 2. նեղա-փոխել ընտրությունների արդյունքերը
gesture жест վարմուք, արարք
friendly g. дружеский жест ար-րեկամական արարք; **warlike g.** воинственный поступок սպգ. մա-նեք արարք

get (got) 1) получать; доставать, добывать 2) достигать, добывать-ся 1) ձեռք բերել, հարխարել, ձա-րել 2) նվաճել, հասնել

to g. back возместить потерю, убытки հատույն կորուստները, վնաս; *to g. permission* получить разрешение թույլտրություն ստանալ; *to g. round* обходить (закон, вопрос и т. п.) շրջանել (օրենք, հարց են); *to g. to close quarters* воен. подойти к близкую дистанцию սպգ. փոր ենախորդույր կր մտնել; *to g. together* совещаться /притык к соглашению խորհրդակ-ցել / համաձայնության գալ

get-together встреча, сбор, совеща-ние հաղորդում, հավաք, խորհր-դակցություն

ghetto гетто գնտոտ, ստանձնա-բան

GI (сокр. от *grain government issue*) амер. солдат սպ. զինվոր

giant-powder род динамита դի-նամիտի տեսակ

GIJ (сокр. от *grain government issue Jane*) амер. женщина-солдат սպ. կին զինվոր

give (gave, given) 1) давать, от-давать 2) уступать, соглашаться 1) տալ, հանձնել 2) զիջել, համա-ձայնել

to g. effect to вводить в дей-ствие գործարկել; *to g. ground* от-ступать, сдвигаться մտնել, հանձնել; *to g. an order* отменять приказ հրաման տալ; *to g. one's word* гать слово խոսք տալ; *to g. permission* гать разрешение թույլ-տրություն տալ; *to g. in a)* усту-пать, сдвигаться զիջել, հանձնել; б) поговать (заявление и т. п.) ներկայացնել (դիմում են); *to g. up* отказать от чего-л. հրաժարել որևէ բանի; *to g. up a claim* отка-заться от претензии/требования հրաժարել պահանջի

given обусловленный պայմա-նավորված; տրված
within g. period в течение уста-новленного срока սահմանված ժամկետով

glide-bomb бомбить с планиро-вания սահապավանդով սթրակովել

global мировой, всемирный; гло-бальный համաշխարհային; հանրու-հանր

g. disarmament всеобщее раз-ружение հանրեղիանոր զինարտ

գում; **g. responsibility** всеобщая / международная ответственность *համընդհանուր / միջազգային պատասխանատվություն*

go (*went, gone*) 1) անց 2) отмечаться (о законе и т. п.) 3) сказать, говорить (о тексте, статье) 1) գնալ 2) կասկածի (օրենքի մասին են) 3) ասել (տեքստի, հոդվածի մասին)

go ahead անցи напролом գծախանքն անց շարժվել; **to go back** *нарушить (обещание) կախախտել (խոստանք)*; **to go back on** *отменить, аннулировать (обещание) չեղյալ հայտարարել; to go between* *пересматривать (договор)*; **to go between** *быть посредником между двумя сторонами*; **to go into** *вступать (в организацию и т. п.) մտնել (կազմակերպության մեջ են); to go in with* *объединяться (с кем-то) միավորվել (որևէ մեկի հետ); to go through* *быть принятым (о проекте, предложении) քննարկվել (միակազմի, անառիկի)*

go-ahead 1) сигнал/разрешение о движении вперед 2) прогресс; движение вперед 1) անց շարժվելու ազդանշան/ թույլտվություն 2) անառիկություն, անառիկացում

go-between *посредник միջերևույթ անց*; **to act as a go-between** *выступать в роли посредника միջերևույթ դերում կատարել զույ*

goodwill добрая воля; доброжелательность բարի կամք; բարյալակամություն

policy of g. *политика доброй воли բարի կամքի քաղաքականություն*

govern 1) править; руководить, регулировать 2) влиять; направлять, определять (*ход событий*)

1) կառավարել, ղեկավարել, կարգավորել 2) ազդել, ներգործել, ուղղորդել, որոշել (*իրադրությունները բնթայքը*)

to g. a country *править страной երկիրը կառավարել*

governance *управление, руководство կառավարում, ղեկավարում*

government 1) правительство 2) управление 1) կառավարություն 2) կառավարում

coalition g. *коалиционное правительство գաղափարային կառավարություն; de facto g.* *правительство, признанное де факто փաստային (դե-ֆակտո) ճանաչված կառավարություն; g. recognized de jure* *правительство, признанное де-юре իրավաբանորեն (դե-յուրե) ճանաչված կառավարություն; legitimate g.* *законное правительство օրինական կառավարություն; local g.* *местное самоуправление տեղական ինքնակառավարում; military g.* *военная администрация ռազմական վարչապետ; transition g.* *правительство переходного периода անցմանային շրջանի կառավարություն*

grant 1) 1) грант; дар 2) дотация; субсидия 2. 1) предоставлять; соглашаться; допускать 2) дарить, даровать, жаловать 1. 1) (դրամա)շնորհ; բնծա 2) քրիստոնեական, քրիստոնեական 2. արձանդրել, հանձնարել, թույլ տալ, թույլատրել 2) նվիրել, պարգևել, շնորհել

to g. independence/ autonomy *предоставить независимость/ автономию անկախություն/ ինքնավարություն շնորհել; to g. long-term credit* *предоставить долгосрочный кредит երկարամյակ վարկ արձանդրել*

grant-in-aid *см. տնւ grant 1. 2)*

grassroots 1. *амер.* широкие массы 2. стихийный, массовый 1. *ամ.* լայն զանգվածներ 2. անրերային, անզգուշացին

g. movement *стихийное движение անրերային շարժում*

gravity 1) серьезность, важность 2) тяжесть, опасность 1) (ընդունել, կարևորություն) 2) ծանրություն, վտանգաբերական **g. of situation** *опасность ситуации / обстановка (ситуации) ծրարություն*

grenade *граната* նոնակ **hand g.** *ручная граната ձեռքի նոնակ*

ground 1. 1) земля; местность, территория 2) основание, мотив 3) *нац.* *полигон* 4) предмет, тема (обсуждения, спора) 2. основывать, обосновывать 3. наземный, сухопутный 1. 1) հող, տեղանք, վայր, տարածք 2) հիմք, շարժանք 3) շարահարկաբազակ, ռազմագիտության 4) անառիկ, բնծա (բննարկման, վեհի) 2. հիմնել, հիմնավորել 3. վերգտնել, ցամաքային

beaten g. *поражаемое пространство* *կարկոտ իտարծրություն; contaminated g.* *зараженная местность* *փրկարկած տեղանք; debatable g.* *спорная тема վիճելի բնծա; firing/ testing g.* *испытательный полигон ռազմագիտության շարժ.* **g. appreciation** *оценки местности տեղանքի գնահատում; g. forces* *сухопутные войска ցամաքային զորքեր; g. movement control* *управление наземным движением վերգտնելու տեղանքի վերահսկողություն; GZ (Ground Zero)* *эпицентр атомного взрыва ատոմային փայրային էպիկենտրոն; on the g. of no principle / на основании*

пртк բանի պատճառով/ հիման վրա; to g. one's arguments on facts *подкреплять доводы фактами փաստարկները հիմնավորել փաստերով*

groundwork *фундамент, основа հիմք*

to lay g. for smth. *заложить основу для чего-л. որևէ բանի հիմք դնել*

group 1. группа; группировка; фракция 2. группировать(ся) 1. խումբ, խմբավորում, խմբակցություն 2. խմբակոր(վ)ել

AF (air forces) g. *авиационная дивизия կախանավորում; army g.* *фронт/ группа армий ռազմաճակատ/ ռազմակախություն; assault g.* *штурмовая/ ударная группа զորակախության/ կարկոտային խումբ; command g.* *командование/ группа управления հրահանատարություն/ կառավարման խումբ; ethnic g.* *этническая группа երկրակախ խումբ; terrorist g.* *террористическая группа անառիկական խումբ; stand-by g.* *резервная группа պահեստային խումբ*

grouping *группировка* *խմբավորում* **military g.** *военная группировка ռազմական խմբավորում; military-political g.* *военно-политическая группировка ռազմաքաղաքական խմբավորում*

growth *рост; развитие; увеличение տնճում, տն. զարգացում, աճվածություն*

g. of military spending *рост военных расходов ռազմական միջոցների տնճ;* **rapid g. of an economy** *быстрое развитие экономики անսովորակ արագ զարգացում*

guarantee 1. гарантия; залог; поручительство 2. гарантировать,

ручаться; обеспечивать 1. երաշխիք. գրավազեղ, երաշխավորություն 2. երաշխավորել; ապահովել

effective international g-s эффективные международные гарантии տրալտնավեա միջազգային երաշխիքներ; **g. of protection of minorities** гарантія захисти прав (национальных) меньшинств (ազգային) փոքրամասնությունների իրավունքների պաշտպանության երաշխիք; **international legal g-s for the security of states** международно-правовые гарантии безопасности государств պետությունների անվտանգության միջազգային երաշխիքային երաշխիքներ; **unconditional g.** безусловная гарантия անկոնդիցիոնալ երաշխիք; **to give/ to offer/ to provide a g. against** Գ-ն ապահովելու երաշխիք տալ; **to strengthen security g-s** укреплить гарантии безопасности Գ-ն ամրապնդելու անվտանգության երաշխիքները

guarantor юр. гарант, поручитель իրավ. երաշխավոր

guaranty юр. гарантия; обязательство իրավ. երաշխավորություն, փարավորություն

guard 1. 1) охрана, стража, конвой 2) бдительность, осторожность 2.1) охранять, караулить 2) защищать, стоять на страже (интересов и т. п.) 3) беречься, остерегаться; (against) принимать меры безопасности 1. պահակախումբ, պահակազոր, ուղեկցող պահակախումբ 2) գվարդիոն, աշարժություն 2. 1) պահպանել, ուղեկցել 2) պաշտպանել, պաշտպան լինել (շահերի նկ) 3) գգուշանալ, (against) անվտանգության միջոցներ ձեռնարկել (դեմ)

armed g. вооруженная охранa զինված պահակազոր; **border g.** пограничная охрана սահմանապահ պահակազոր; **civilian g.** волюноаремная охрана քաղաքացիական պահակախումբ; **frontier g. a)** пограничник սահմանպահ; **b)** пограничная охрана սահմանապահ պահակազոր; **g. of honour** почетный караул պատվո պահակ; **G. regulations** устав караульной службы պահակազորային Ժառանգություն կանոնադրություն; **to be on g.** стоять на посту պահակախումբ կանգնել; **to g. a camp** охранять лагерь պահպանել ճամբարը

guerilla партизан; партизанский отряд փարտիզան, փարտիզանական ջոկատ

antiguerrilla forces силы, действующие против партизан հակափարտիզանական ուժեր; **g. movement** партизанское движение փարտիզանական շարժում; **g. war/ warfare** партизанская война փարտիզանական պատերազմ

guidance 1) руководство 2) воен. управление, наведение 1) ուղեկցություն 3) ուղեգծ. կառավարում, ուղղորդում

command g. командное управление հրամանատարական կառավարում; **homing g.** самонаведение, система самонаведения ինքնուղորդում, ինքնուղորդման համակարգ; **radar g.** радиолокационное наведение արդիտեղորդումային ուղղորդում; **radio g.** радиоуправление արդիտեղորդում

guide 1. воен. проводник 2. руководитель, направлять; управлять 1. ուղեգծ. ուղեկցող 2. ղեկավարել, ուղղորդել, կառավարել

guided missile управляемая ракета կառավարվող իրրիք

guideline 1) директива; указание 2) pl. основные принципы, положение 1) ղեկավար հրահանգ, սուղում 2) ուղեգծ. հիմնական սկզբունքներ, դրույթներ **to adhere to g-s** придерживаться основных принципов հետևել հիմնական սկզբունքներին; **to draw up / to lay down the g-s** выработать/ установить основные принципы մշակել/սահմանել հիմնական սկզբունքները **guilt** вина, виновность մեքր, մեղավորություն **to establish smb's g.** установить чью-л. вину հաստատել որևէ մեկի մեղավորությունը

guilty виновный մեղավոր **to find smb. g.** признать кого-л. виновным որևէ մեկին մեղավոր ճանաչել; **to plead g. to a crime** признать (себя) виновным в преступлении հանցանքի մեջ մեղավոր ճանաչել (իրեն)

gun 1. 1) орудие, пушка 2) пулемет 3) огнестрельное оружие,

ружье 2. пушечный, орудийный 3. 1) стрелять 2) воен. обстреливать артиллерийским огнем 1) հրանք, բնանք 2) գնացիք 3) հրազեն, հրացան 2. բնանքային, հրանքային 3. 1) կրակել 2) ուղեգծ. հրետակոծել

g. layer (орудийный) наводчик նշանատ (հրետանային); **high-power/long-range g.** гаэльнобойное орудие հետանք հրանք

gun-fire орудийный огонь; пушечный выстрел հրանքային կրակ, բնանքային կրակոյ

gunman вооруженный человек զինված մարդ

gunner 1) артиллерист 2) наводчик 1) հրետանավոր 2) նշանատ **anti-aircraft g.** зенитчик զինհրային (հրետանավոր); **sub-machine g.** автоматчик ավտոմատավոր (զինվոր)

gunning стрельба; обстрел հրանքային, հրակոծություն

gun-running незаконный ввоз оружия զենքի ափորիկ ներկրում

Hh

half measure полумера կիսամիջոց
half-way возможный компромисс հնարավոր փոխադրում
to meet smb. h. ցույց на компромисс փոխադրանք գծալ

hammer 1) бить по неприятелю (из тяжелых орудий) 2) вырабатывать; работать (над планом/ проектом) 1) հարվածել հակառակորդին (ձանք հրանքներից) 2) մշակել; աշխատել (ծրագրի/ նախագծի վրա)

to h. at enemy positions бить по позициям противника *հարվածել հակառակորդի դիրքերին*; *to h. away at compromise* упорно работать для достижения компромисса *համադրանքի ձգվել փոխադրանք*

hamper препятствовать, мешать; затруднять խոչընդոտել, խանգարել, դժվարացնել

to h. negotiations препятствовать проведению переговоров *խոչընդոտել բանկցություններին*

hand 1. 1) власть; контроль; ответственность 2) сторона 2. 1) передавать, вручать 2) (over) воен. сдавать(ся) 1. 1) իշխանություն, վերահսկողություն, պատասխանատվություն 2) կողմ 2. 1) փոխանցել, հանձնել 2) (over) սպազ, հանձն(վ)ել

h-s and arms signal погача сигналов руками տրանշան՝ ձեռքերով; *to h. over criminal to the police* сдаться преступника полицию *հանձնադրվել հանցանի ստիջանությունը*; *to lay violent h. on smth.* применять насилье *բռնություն գործարկել*

handcuffs наручники ձեռնաշղթա(ներ)

handle управлять, регулировать; контролировать կառավարել, կարգավորել, վերահսկել

to h. a situation контролировать ситуацию *վերահսկել իրավիճակը*

handling 1) трактовка (темы); подход к решению 2) управление; (у)регулирование 1) մեկնաբանություն (թեմայի); մոտեցում հարյի լուծմանը 2) կառավարում, կարգավորում
h. of the crises a) podxod k uregulirovaniyu krizisa մոտեցում ճգնաժամի կարգավորմանը; *b) uregulirovaniye krizisa ճգնաժամի կարգավորում*; *h. of troops* управление войсками *վորքերի կառավարում*

handover передача, сдача (документа, территории и т. п.) փոխանցում, հանձնում (փաստաթղթի, տարածքի էն)

hang-fire воен. осечка *սպազ*, չկրակվելը, վրիպվել

harass 1) беспокоить, тревожить 2) нападать, подвергать частым нападкам; изнурять 1) անհանգստացնել, խանգարել 2) հարձակվել, հանցանակի հարձակումների ենթարկել, ուժապաստանել
to h. the enemy воен. изнурять противника *սպազ. ուժապաստանել թշնամուն*

harassment юр. насилие *իրազ. բռնություն*

harbour 1. 1) гавань, порт 2) убежище, прибежище 2. 1) дать убежище; укрыть 2) питать чувства злобы, мести 1. 1) նավահանգիստ 2) ապաստարան, ապաստան 2. 1) ապաստան տալ, արքյունել 2) շարժարան, վրեժի գզպտում ունենալ

to h. an escaped criminal укрывать сбежавшего преступника

արքյունել փախուստի դիմած հանցարարին

harden укреплять; ужесточать; ожесточать ամրացնել, ամրացնողի, խստացնել, կոշտացնել
to h. one's policy ужесточать политику *կոշտացնել քաղաքական գծը*

hard(-)line неуступчивый, бескомпромиссный *համառ, անզիջում*
h. strategy жесткая стратегия *կոշտ սահմանադրություն*; *to adopt a h. line* занять жесткую позицию *կոշտ դիրքորոշում ընդունել*; *to take a h. line* пруживаться жесткой линией *կոշտ ուղղված ինտենսի*

harm 1. вред, ущерб 2. вредность 1. վնաս 2. վնասել
considerable/ grave h. значительный/серьезный ущерб *զգալի/տրթր վնաս*; *to cause h.* нанести ущерб *վնաս պատճառել*

harmful вредный, пагубный վնասակար, կործանարար
h. consequences пагубные последствия *կործանարար հետևանքներ*

harmonize согласовывать, соразмерять *համապատասխան(յց)ել, համաչափ դարձնել*
to h. hostile parties примирять враждующие стороны *հաշտանցնել թշնամի կողմերին*

harmony 1) гармония, согласие, соответствие; сбалансированность 2) согласие, мир 1) համաձայնություն, համապատասխանություն, հավասարակշռվածություն 2) հաշտություն, խաղաղություն

h. in international affairs сбалансированность в международных отношениях *հավասարակշռվածություն՝ միջազգային հարաբերություններում*; *to be in h. with smth.* а) соответствовать *համապատասխանել*; *b) согласовываться* *համաձայնանալ*

haste 1) поспешность 2) опрометчивость 1) շուտափախություն 2) հավճախություն

hatch 1. люк 2. замышлять, тайно обдумывать (план, заговор и т. п.) 1. լյուկ, նոսր, փողպեղ 2. նաղդրվել, գաղտնի խորհրդածել/ նախապատրաստել (ծրագիր, սղորակք են)

escape h. люк запасного выхода *պահեստաշին կիթ փողպեղ*
hatchet топор; большой нож կայից, մեծ դանակ
to bury the h. заключить мир *հաշտություն կնքել*; *to dig up/ to take up the h.* начать войну *պատերազմ սկսել*

hated ненависть *ստեղծություն*
to arouse/ to stir up h. разжигать ненависть *ստեղծություն սերժանել/ ստեղծանել*

havoc опустошение; разрушение *սծախառն, ափրոն, կործանում*
to make h. of разрушать *ափրկել*

hawk 1) ястреб 2) перен. сторонник применения оружия в решении спорных вопросов 1) արագ 2) փխր. վիճելի հարյերը [ուժելիս զենք կիրառելու կողմնակից]

hawkish воинствующий *սպառնալի*

hazard 1. риск, опасность 2. рисковать; отваживаться 1. ռիսկ, վտանգ 2. ռիսկի դիմել, հանարձակվել
fire h. опасность возникновения пожара *հրդեհի ընկնան վտանգ*; *radiological h. радиоактивная опасность* *աղդակալի վտանգ*; *to conceive*

an environmental h. создавать опасность для окружающей среды շրջակա միջավայրի հասարակական անվտանգություն; *to h. one's life* рисковать жизнью կյանքը վտանգի առկայի դեմ; *to take h-s* ցույց на риск սխալի դեմ

H-bomb см. *h-b* hydrogen bomb

head 1. 1) глава, руководитель, начальник 2) головка (*снаряда* а т. п.) 2. главный, старший 3. 1) возглавлять, вести 2) направлять(ся), держать курс 1. 1) գլուխ, ղեկավար, պետ 2) զինիկ (արկի նմ.) 2. զլխավոր, պագ 3. 1) զլխավորել, վարել 2) ուղղ(վել), ուղղելիմ ունել

H. of the Army командующий вооруженными силами զինված ուժերի հրամանատար; **Head of Government** глава правительства կառավարության ղեկավար; **war h.** боеголовка մարտագլուխ; *to h. off* а) препятствовать, преграждать խոչընդոտել, արգելիլ իննել; б) отразить (нападение) հետ մղել; *to h. off a war* преговорить войну կանխել պատերազմը

headquarters (HQ) 1) воен. штаб; штаб-квартира; орган управления 2) главное управление, центр 1) սագ. շտաբ, կենտրոնական, ղեկավար մարմին 2) զլխավոր վարչություն, կենտրոն

administrative/ logistical h. штаб тыла րիկուրի շտաբ; **army h.** штаб армии րիկուրի շտաբ; **general h.** ставка կենտրոնական; **Permanent H. of the United Nations** постоянная штаб-квартира ООН ՄԱԿ-ի մշտական կենտրոնական

h. armament продвижение вперед, прогресс; успех անաշխատություն, անաշխարհայ, հաջողություն

head принимать лужитьնել *to h. the breach* положить конец

разрыву в отношениях վերջ դնել հարաբերությունների խզմանը

health здоровье անողորմություն, անողապահություն

the World H. Organization (WHO) всемирная организация здравоохранения (ВОЗ) Առաքապահության միջազգային կազմակերպություն (ՄԱԿ)

hearing юр. слушание (дела), публичный судебный процесс իրաւ. հրաշարակային դատավարություն

fair / impartial h. беспристрастное/непредвзятое судебное разбирательство անողղմակալ/անաշխ դատավարություն; **public h.** публичное слушание (дела) հրաշարակային դատավարություն

heat 1. 1) жара; теплота 2) накал 2. разгорячить; горячить; раздражать 1. 1) տաքություն, քերմություն 2) շիկացում 2. տաքացնել, րորորել, գրգռել

in the h. of the debate в разгаре дискуссии րիակներ րեմ պահին; **political h.** накал политической страстей րաշարական կրքերի շիկացում

heavy 1.1) тяжелый 2) серьезный; опасный 2. pl. (the heavies) тяжелая артиллерия, тяжелые орудия; тяжелые бомбардировщики 1. 1) մանր 2) լուրջ, վանգավոր 2. հոգն. (the heavies) մանր հրետանի, մանր հրանոթներ, մանր սերակոնիներ

h. armament тяжелое вооружение մանր սլուսակներություն; **h. casualties** воен. тяжелые потери սագ. մանր կորուսաներ; **h. crime** тяжкое преступление մանր անաշարժություն

hedge 1. ограда; преграда, препятствие 2. 1) мешать, препятствовать 2) уклоняться от прямого ответа 1. անգնապատ, արգելի, խոչընդոտ (նաև վեր.) 2. 1) խանգարիլ; խոչընդոտել 2) խուսափել ողակի պատասխանից

hedgehog воен. укрепленный пункт սագ. անաշույված կետ, անաշխետ

heed 1. внимание, осторожность 2. обращать внимание; учитывать 1. ուշադրություն, գգնաշարժություն 2. ուշադրություն դարձնել, հաշիլի աննել *to h. a danger of a situation* учесть опасность ситуации հաշիլի աննել կազմակերպություն

hegemony гегемония, господство տիրապետություն, գերիշխանություն

to maintain h. установить господство տիրապետություն հաստատիլ

helicopter вертолет ուղարիս **ambulance h.** санитарный вертолет անդրաշարական ուղարիս; **attack h.** штурмовой вертолет վառային ուղարիս; **cargo h.** грузовой вертолет րեմնատար ուղարիս

helipad вертолетная площадка ուղարիսային հրաշարակ

helm 1. руль 2. перен. власть, управление 1. ղեկ 2. փխր. իշխանություն, կառավարում

the h. of state бразды правления կառավարման ղեկը

helmet шлем, каска անաշարակ *blue h-s* голубые каски (войска ООН) երկնագույն անաշարակներ (ՄԱԿ-ի գործընթաց)

help 1. 1) помощь 2) средство; спасение 2. помогать, оказывать

помощь, содействие 1. 1) օգնություն 2) միջոց, փրկություն 2. օգնել, աշակերտել անաշարակ

gratuitous h. безвозмездная помощь անատույց օգնություն; **outside h.** помощь извне օգնություն րիսից; *to call for h.* призывать на помощь օգնության կոչ աննել; *to give/ to provide/ to lend a helping hand* оказывать помощь օգնություն տրամադրել

hero герой հերոս **national h.** национальный герой սագային հերոս; **war h.** герой войны պատերազմի հերոս

heroism героизм հերոսություն

hesitation нерешительность; колебание անզնականություն, վարանում

to show h. проявлять нерешительность անզնականություն դրսևրել

H-hour воен. время “Ч” (час начала операции) սագ. «Փ» մանր (օպերացիան սկսելու մանր)

hide 1. укрытие 2. (hid, hidden) скрывать(ся), прятать(ся) 1. րարուսուց 2. (hid, hidden) րարցնել, րարկվել **h.-out/ away** место укрытия րարկվելու տեղ

high высший; главный; верхний րարձրագույն, գլխավոր, գերադույն

H. Command верховное командование գերագույն հրամանատարություն; **h. explosive** британское взрывчатое вещество փրկող պարույրի նյութ; **h. bomb** фугасная бомба ֆուգասային ուսմը

high-level происходящий на высоком уровне (о встрече, конференции) րարձր մակարդակի (անաշույված, խորհրդածորակի մանր)

high-priority (см. *տե՛ս նաև first/top priority*) первоочередной важности *առաջնահարգ, առաջնահերթ*

h. target воен. цель первоочередной важности *առաջնահարգ փորձարդրյալ նշանակետ*

high treason государственная измена *պետական դավաճանություն*

highly-inflammable легко воспламеняющийся *լրջարկատ*

hijack 1. захват, угон самолета 2. заниматься угонем самолета, воздушным пиратством 1. ինքնաթիռի փախրոճ, հափշտակում 2. գրադիել ինքնաթիռի հափշտակմամբ, օդուհեմորթար

hindrance помеха, препятствие *արգելք, խոչընդոտ*

hit 1. 1) удар; толчок 2) воен. попадание 2. ударять, поражать, попадать 1. 1) հարված, հրոճ 2) սպոճ. դիպելը 2. հարվածել, խոչընդոտել *direct* **h.** прямое попадание *նշանակետին դիպելը*; *to h. out* (against) *o* *насосе* *սильные удары* *սեղծ հարվածներ հասցնել*; *б) napodaty* (тж. *с криком*) *հարձակվել (նաև ընդառնությունը)*; *to h. the target* *бить по цели* *խոչընդոտելունին*

hitch задержка; помеха, препятствие *արգելք, խոչընդոտ*
without a h. гладко, беспрепятственно *սահմոն, անարգելք*

hold 1. 1) владение; захват 2) влижение, власть 2. 1) владеть, иметь; удерживать 2) иметь силу, оставаться в силе (*о законе и т. п.*) 3) занимать (*пост, должность и т. п.*) 4) проводить (*собрание и т. п.*) 5) сдерживать, останавливать 1. 1) տիրապետում, փախրոճ 2)

աղբյուրություն, իշխանություն 2. 1) տիրապետել, ունենալ, պահել 2) ուժ ունենալ, ուժի մեջ լինել (*օրենքի մասին նմ*) 3) գրադեցնել (*դիրք, պաշտոն նմ*) 4) անկեղծացնել (*ժողով նմ*) 5) փակել, կանգնեցնել

to catch/ to lay/ to take/ to seize **h. of smth.** схватить/захватить *ըրրնել/ գրավել/ փախրել; to get h. of smth.* завладеть, захватить *ըրրնել; to h. out against an attack* противостоять *атаке* *դիմակալել* *հարձակմանը; to h. over a* откладывать *время, медлить* *հետաճգել, հաշիղել*; *б) держать* *под угрозой* *պաշտնաիրի սպի պահել*; *to h. talks* вести переговоры *րախակություններ վարել*; *to h. to terms* настаивать на выполнении *условий* *զբոնդել պայմանների կատարման վրա*; *to h. together* объединяться *միախախրվել*; *to h. with* соглашаться, одобрять *համաձայնել, հափանություն տալ*

holdback препятствие *խոչընդոտ*
holocaust 1) уничтожение, резня (*людей*) 2) геноцид 1) ընջաղնջում, կոտորած 2) սերտախախրություն

Home Guard 1) отряд местной обороны; ополчение (*в Англии*) 2) ополченец 1) տեղական պաշտպանություն ջոկատներ, աշխարհագր (*Անգլիայում*) 2) աշխարհագրաշիջ

home rule самоуправление, автономия *ինքնակառավարում, ինքնավարություն*

homicide 1) убийство 2) убийца 1) մարդասպանություն 2) մարդասպան

justiciable **h.** уголовно наказуемое *убийство* *ըրրորն պատժելի պատժություն*; *h. squad* *амер.* *группа по-*

лицейских, занимающихся расследованием убийства *ան. ասանությունների հետաքննությունը* *գրադող սուրիաններին խոտը*

homing ав. косм. самонаведение *սպ. տիեզ. ինքնուղղորդում*

artificial h. оптическое самонаведение *օպտիկական ինքնուղղորդում*

honour 1) честь, слава 2) pl. награды, почести, ордена 1) պատիվ, փառք 2) հոգն. արգելներ, շքանշաններ

battle **h-s** боевые почести *մարտական պատիվներ*; *guard of h.* почетный караул *պատվո պահակ*; *military* **h-s** воинские почести *զինվորական պատիվներ*; *to save the h. of the country* спасти честь страны *փրկել երկրի պատիվը*

hope 1. надежда 2. надеяться 1. հույս 2. հուսալ

h-s of peace мирные чаяния *խաղաղության ակնկալներ, հույսեր*; *to express h.* выразить надежду *հույս հայտնել*

horrible страшный, ужасный *սարսափելի, տարկու*

h. devastation страшные разрушения *տարկու պերտություններ*

hospital больница, госпиталь *հիվանդանոց, հոսպիտալ*

evacuation **h.** эвакуационный госпиталь *տարիանումային հոսպիտալ*; *field h.* полевой госпиталь *դաշտային հոսպիտալ*; *military h.* военный госпиталь *զինվորական հոսպիտալ*; *regional reserve h.* районный резервный госпиталь *շքանային քահեստային հոսպիտալ*

hostage заложник *պատանդ*
to exchange **h-s** *обменивать* *заложниками* *պատանդներ փոխանակել*; *to free/ to release a h.* освободить *заложника* *պատանդ*

бодить *заложника* *պատանդ արտանդրել*; *to take/ to seize a h.* захватить *заложника* *պատանդ վերցնել*; *to take smth. h.* брать *кого-а* *в заложники* *որե՛կ մեկին պատանդ վերցնել*

hostile враждебный, вражеский; недружелюбный; воен. "чужой" *ընդանկան, տարաբանական, սպոճ. «օտար»*

h. actions враждебные действия *ընդանկան գործողություններ*; **h. army** армия противника *հակառակորդի բանակ*; **h. sides** враждующие стороны *ընդանկողններ*

hostility 1) враждебность; враждебный акт 2) pl. военные действия 1) ընդանկան, ընդանկանակտ 2) հոգն. սպոճական գործողություններ

acts of h. враждебные действия *ընդանկան գործողություններ*; **outbreak of hostilities** начало военных действий *սպոճական գործողությունների սկիզբ*; **overt h.** открытая враждебность *թախախույս ընդանկան*; **termination/ cessation of hostilities** прекращение военных действий *սպոճական գործողությունների դադարում*; **to open hostilities** начать военные действия *սպոճական գործողություններ սկսել*; **to stir up h.** разжигать враждебные чувства *ընդանկան փայտուկներ րորթրել*; **to suspend hostilities** прекратить/приостановить военные действия *դադարեցնել/ ընդհատել սպոճական գործողությունները*

hot 1) горячий, накаленный 2) спорный; злободневный 1) ընդ, շիկացած 2) վիճելի, հրատալ **h. spot** "горячая точка" *«ընդ կետ»*; **h. issue** спорный вопрос *վիճելի հարց*

hotbed очаг, рассадник օջախ, օրրան, բույն

h. of war очаг войны օլանե-բրավի օջախ

HQ см. *in a headquarters*

human человеческий մարդկային
h. rights права человека մարդու իրավունքներ; *the h. race* человеческий род մարդկային ցեղ

humanitarian 1) гуманный 2) гуманитарный 1) մարդկային 2) մարդասիրական

h. law гуманитарное право մարդասիրական իրավունք; *h. operation* операция по оказанию гуманитарной помощи մարդասիրական օգնության ցուցաբերման օպերация; *h. relief (in armed conflicts)* гуманитарная помощь (в период вооруженных конфликтов) մարդասիրական օգնություն (զինված հակամարտությունների ժամանակ)

humanity 1) человечество 2) человеколюбие, гуманность, человечность 1) մարդկություն 2) մարդասիրություն, մարդկայնություն
crimes against h. преступления против человечества մարդկության դեմ ուղղված հանցագործություններ

humankind человечество մարդկություն

humiliation унижение անբարություն, նվաստացում

humiliating peace terms см. *in a terms*

hunt преследовать, ловить հետապնդել, բռնել

to h. down a criminal выследить /поймать преступника հետապնդել / բռնել հանցագործին

hurricane ураган փոթորիկ, մրրիկ
hurt 1. 1) рана 2) вред, ущерб 2. 1) ранить, получить ранение 2) причинять вред, ущерб 1. 1) վերք 2) վնաս 2. 1) վիրավոր(վել) 2) վնաս հասցնել

hustle понуждать, заставлять; торопить ստիպել, հարկադրել, շուտապես անել

to be h-d into a decision быть вынужденным спешно принять решение ստիպված լինել շուտապես որոշում ընդունել

hut барак բարսր
hatted barracks воен. барачные казармы ապ. բարսրային գործուցներ; *h. camp/encampment* барачный лагерь բարսրաշեն ճամբար

hydrogen bomb (H-bomb) водородная бомба ջրածնային ատոմ

hysteria истерия, паника հիստերիա, խուճապ

to strip up war h. разжигать военную истерию օլանեբրավական հիստերիա բորբորել

li

IAEA (International Atomic Energy Agency) см. *in a international*

idea 1) идея, мысль 2) план, намерение 1) գաղափար, միտք 2) նպատակ, մտադրություն

advanced i-s передовые идеи ստիպողիմանկան գաղափարներ; *to exchange i-s* обмениваться мнениями կարծիքներ փոխանակել; *to welcome an i.* приветствовать идею ողջունել գաղափար

identification опознавание; выяснение, установление; идентификация ճանաչում, փարզում, հաստատում, նույնականացում

i. of a criminal опознание преступника հանցագործի ճանաչում; *i. of enemy units* воен. установление нумерации частей противника ապ. ընկնում գրանցանքի համարակազման փարզում; *i. friend or foe, IFF* воен. опознавание "свой-чужой" ապ. «յուրային-օտար» ճանաչում; *i. of underground explosions* установление подземных взрывов ստորգետնյա պայթյունների բացահայտում; *seismic i.* адентификация сейсмологическими средствами նույնականացում սեյսմիկ միջոցներով

identity 1) подлинность; идентичность 2) личность 1) իսկություն, նույնականություն 2) անձ

i. card удостоверение личности անձը հաստատող փաստաթուղթ; *proofs of i.* доказательства подлинности իսկությունը հաստատող փաստաթուղթներ; *to establish (smb's) i.* установить личность անձը հաստատել / փարզել

ideology идеология, мировоззрение գաղափարախոսություն, աշխարհայայ

i. of peace идеология мира խաղաղության գաղափարախոսություն; *i. of war* идеология войны օլանեբրավի գաղափարախոսություն; *i. of peaceful coexistence* идеология мирного сосуществования խաղաղ հանգույնկարության գաղափարախոսություն; *militant i.* воинствующая идеология ապ.ստեղծ գաղափարախոսություն

IFF (identification friend or foe) см. *in a identification*

IFOR (implementation force) см. *in a implementation*

igniter взрыватель, воспламенитель պայթույի, բուսկանդի
chemical i. химический взрыватель բիծիական պայթույի

ignore 1) игнорировать 2) юр. отклонять 1) անտեսել, արհամարհել 2) իրավ. մերժել

illegal незаконный, противозаконный; нелегальный անօրինական, ապօրինի, ընդհատակյա

illegality незаконность; нелегальность անօրինականություն, ապօրինություն

i. of an act противозаконность действия գործողության անօրինականություն

illegitimacy незаконность, противозаконность անօրինականություն, ապօրինություն

illegitimate 1. незаконный 2. объявлять незаконным անօրինական, ապօրինի 2. անօրինական հայտարարել

illicit незаконный; запрещенный ապօրինի, արգելված

i. sale of weapon незаконная

продажа оружия գնորդի փոխարինումը

imbalance отсутствие равно-
весия, неустойчивость անհավա-
սարակչություն, անկայունություն

IMF (International Monetary Fund)
см. *ին'ս ֆանդ*

immediacy немедленность, без-
отлагательность անհապաղություն,
անհետաձգելիություն

immediate 1) прямой, непосредственный 2) немедленный, безотлагательный, спешный 1) ուղիղ, ուղղակի, անմիջական 2) անհապաղ, անհետաձգելի, շտապ

i. interference прямое вмеша-
тельство ուղիղի միջամտություն;
i. measures безотлагательные меры անհետաձգելի միջոցներ; **i. Reaction Force (IRF, NATO)** см. *ին'ս ֆորс*; **to take i. actions** принять безотлагательные меры անհապաղ միջոցներ ձեռնարկել

immediately 1) непосредствен-
но 2) немедленно, тотчас же 1) անմիջակապիսին 2) անմիջապես, նույն պահին

to react i. среагировать тотчас же անմիջապես արձագանքել

immigrant иммигрант, переселенец ներգաղթյալ, վերաբնակ

illegal i. нелегальный иммигрант փոխարինի ներգաղթյալ

immigrate иммигрировать ներգաղթել

to i. into a country иммигрировать в страну ներգաղթել երկիր

immigration иммиграция ներգաղթ

to cease i. приостановить иммиграцию փոխարինելի ներգաղթը

imminence угроза, близость

(опасности) սպառնալիք, մոտա-
լուտ լինելը (*վտանգի*)

imminent грозящий, нависший, надвигающийся (*об опасности*) մոտալուտ, վրահաս (*վտանգի մահին*)

immobilize воен. сковывать ասզ. կաշկանդել

immunity иммунитет; неприкосновенность անձեռնմխելիություն

diplomatic i. дипломатическая неприкосновенность դիվանագիտական անձեռնմխելիություն; **testimonial/ witness i.** свидетельский иммунитет վկայի անձեռնմխելիություն; **to guarantee i.** гарантировать неприкосновенность անձեռնմխելիություն երաշխավորել

impact 1) удар; столкновение 2) влияние, воздействие 1) հարված, րախուժ 2) ազդեցություն, ներգործություն

i. fuse воен. угарный взрыватель ասզ. հարվածային ցիլոնդր; **indirect i.** косвенное влияние անուղիղի ազդեցություն; **strong i.** сильное влияние ուժեղ ազդեցություն; **to make an i. vlayat**, **воздействовать** ազդել, ներգործել, ազդեցություն գործել

impartiality беспристрастность անկողմնակալություն

impasse тупик; перен. безвыходное положение փակուղի, փյուր, անլուծելի իրավիճակ/ կայսրություն

negotiations were at an i. переговоры зашли в тупик բանակցությունները փակուղի են մտել

impeachment обвинение; привлечение к суду за (государственное) преступление մեղադրանք, (պետական) հանցագործություն համար դատի տալը

on i. for treason по обвинению в

государственной измене պետական դավաճանության մեղադրանքով

impedimenta pl. войсковое имущество հոգվ. կազմակերպ գույք

impel побуждать, приводить в движение (присылом, угрозой и т. п.) իրրել, մղել (*կոչով, զառափարով են*)

impend угрожать, нависать (*об опасности, бедствии и т. п.*) սպառնալ, մոտալուտ լինել (*վտանգի, սոցիալ մահին են*)

impenetrability воен. непробиваемость ասզ. անցնչանելիություն, անրափանցելիություն

imperative 1) настоятельный; неотложный 2) повелительный, властный 1) ստիպողական, հրատապ 2) հրամայական

i. order приказ, требующий немедленного выполнения անհապաղ կատարում պահանջող հրաման

imperializm империализм իմպերիալիզմ

cultural i. культурный империализм մշակութային իմպերիալիզմ; **economic i.** экономический империализм տնտեսական իմպերիալիզմ; **military i.** военный империализм ասզմական իմպերիալիզմ

imperial подвергать опасности վտանգի ենթարկել

impetus (движущая) сила; побуждение; импульс; толчок; стимул (*շարժիչ*) ուժ, դրոն, ազդակ, խթան

to give fresh i. to industry/ trade дать новый импульс развитию промышленности/ торговли նոր ազդակ հաղորդել արդյունաբերության / առևտրի զարգացմանը

impinge (on, upon) посягать, покушаться, (начать-либо права) (*on, upon*) (հնչ-որ մեկի իրավունքների նկատմամբ) սոսնձգություն կատարել **to i. on the sovereignty of a country** посягать на независимость страны սոսնձգություն կատարել երկրի անկախության նկատմամբ

impingement посягательство (*начать-а. права*) սոսնձգություն (*որև մեկի իրավունքների նկատմամբ*)

implacability непримиримость անհաշտելիություն

implant насаждать; внедрять արմատավորել, ներդնել **to i. hatred** внауть ненависть ատելություն ներդնել

implantation насаждение; внедрение արմատավորում, արմտմուն

implement осуществлять, выполнять; обеспечивать выполнение իրականացնել, իրագործել, կատարել, ապահովել իրագործումը **to i. the provisions of a convention** выполнять положения конвенции կատարել համաձայնագրի դրույրները

implementation выполнение, осуществление կատարում, իրագործում, իրականացում

i. force, IFOR (NATO) силы выполнения соглашения, СВС (НАТО) պայմանագրի կատարող ուժեր, ՊԿՈՒ (ՆԱՏՕ); **IFOR Land Component (NATO)** сухопутный компонент СВС (НАТО) ՊԿՈՒ-ի ցամաքային բաղադրատարր (ՆԱՏՕ)

implication1) причастность, соучастие 2) скрытый смысл, значение; подтекст 1) մասնակցություն, մասնակից լինելը 2) արևելած իմաստ, նշանակություն, ներուժերություն **i. in a crime** причастности в

преступлению *հայտնություն; i-s of a statement* подтекст заявления *հայտնությունից ներսևերս*

impolicy 1) неактивность 2) нерезкая политика 1) անբախտաբարություն 2) անխիստ քաղաքականություն

import 1. ввоз, импорт 2. ввозить, импортировать 1. ներդրում, ներմուծում 2. ներկրի, ներմուծի

l. license лицензия/разрешение на импорт *ներմուծման արտոնագիր/բուլետեն*; *l. restrictions* ограничения на ввоз *ներմուծման սահմանափակումներ*; *prohibited i-s* товары, запрещенные к ввозу *սուսմանը, քանի ներմուծումն արգելված է*

importance значительность, важность; значение *շնամակություն, կարևորություն, նշանակություն*

(of) great/major/primary i. огромной / первоочередной важности *մեծ / առաջնակարգ կարևորություն; to acquire great i.* приобретать большое значение *կարևորություն ստանալ*

impose (on) облагать, налагать (on) (հարկ, տուգանք) *նշանակել, հարկել*

to i. an embargo (on) налагать эмбарго *քանադրվել*; *to i. sanctions (on)* налагать санкции *ստանալ քննչանքներ նշանակել*

imposition наложение, обложение; налог *հարկում*

impossibility невозможность *անկարելիություն, անհնարելիություն*

impracticability невыполнимость, неосуществимость *սիրագործելիություն, անկատարելիություն*

l. of a plan невыполнимость плана *ծրագրի անիրագործելիություն*

impregnability 1) непреступность 2) непоколебимость 1) անձուլելիություն, անսոխություն 2) անասանելիություն

impersment насильственная вербовка (на военную службу) *բրբհի հավաքում (գնձուցություն)*

imprison заключать в тюрьму; лишать свободы *րանսարկել, ազատագրել*

imprisonment заключение (в тюрьму); лишение свободы *րանսարկություն, ազատազրկում*

life i. пожизненное заключение *լիցի րանսարկություն; to sentence to i.* приговорить к лишению свободы/тюремному заключению *ազատազրկելի ազատազրկում*

improvement улучшение; усовершенствование *բարելավում, լավացում, կատարելագործում*

firther i. in the situation гальнейшее улучшение обстановки *իրարության հետագա բարելավում; l. of relations* улучшение отношений *հարաբերությունների բարելավում*

impugn оспаривать, опровергать *վիճարկել, հերքել*

impulse толчок, импульс *դրոյմ, ազդակ, խրիմ*

to give a new i. to дать новый импульс *չեու-ա. նոր քաղ հարդրել որևէ բանի*

impunity безнаказанность *անպատժելիություն*

with i. a) безнаказанно *անպատժելի; б)* без вреда *для себя* *իր համար անվնաս*

impute (to) вменять (обыкн. в вину); приписывать (кому-л.) (to) վերսարկել (*սիր. մեղքը*), մեղադրել, վերագրել (*որևէ մեղք*)

inability неспособность, невозможность *անբնականություն, անկարողություն*

l. to prevent an armed clash невозможность предотвратить вооруженное столкновение *գնդավորությունը կանխելու անկարողություն*

inaccessibility недоступность; неприступность *անհասելիություն, անսոխություն*

inaccuracy неточность; ошибка *անշտություն, սխալ*

inaction бездействие; пассивность, инертность *անգործություն, անսարբերություն*

inadequacy несоответствие (требованиям); недостаточность *անհամապատասխանություն (պահանջներին), անբավարարություն*

l. of compensation недостаточность компенсации *հատույման անբավարարություն*

inadmissible недопустимый, неприемлемый *անբույսարելի, անբնական*

inalienable неотъемлемый; неотчуждаемый *անբախտելի, անկազատելի, անբաժանելի, անտարելի*

l. right неотъемлемое право *անկազատելի իրավունք*

inapplicability 1) неприменимость 2) несоответствие 1) անկիրառելիություն 2) անհամապատասխանություն

inbreak вторжение, нашествие *ներխուժում*

incapacitate делать неспособным или непригодным; воен. выводить из строя *անկարող կամ ոչ պիտանի դարձնել, քաղ. շարքից հանել*

incendiary 1. подстрекатель 2.

воен. зажигательный 1. սարքի 2. քաղ. հրկիզող, քնկղղ

l. bomb воен. зажигательная бомба *քաղ. հրկիզող սուժը, հրկիզուժոր*; *l. speech* подстрекательское выступление *սարքի կտր*

incident случай, инцидент *դեպ. միջադեպ*

border/ frontier i-s пограничные инциденты *սահմանային միջդեպեր*; *to lead up to an i.* привести к инциденту *միջադեպի հանգեցնել*; *to provoke an i.* спровоцировать *инцидент* *միջադեպ հրահրել*

incite возбуждать; побуждать; подстрекать, провоцировать *գրգռել, դրդել, հրահրել, սարքել*

to i. the acts of hostility побуждать к враждебным действиям *ըջանական գործողությունների*; *to i. to rebellion/riot* подстрекать/побуждать к мятежу *խռություն դրդել*

incitement подстрекательство; побуждение *դրոյմ, հրահրում*

direct i. прямое подстрекательство *ուղղակի սարքեր*; *public i.* открытое подстрекательство *քուստիստ սարքեր*

incompetence некомпетентность, неспособность *անճանաչողություն, անկարողություն*

incompetency см. *անճ incompetence*

incomprehension непонимание *չմտնել, չհասկանալ*

inconsistency несовместимость, несоответствие *անհամապատասխանություն, անհամապատասխանություն*

l. with international law несоответствие нормам международного права *միջազգային իրավունքի նորմերին անհամապատասխանություն*

increase 1. рост, увеличение; прирост 2. увеличивать(ся); расти; усилиться(ся) 1. աճում, աճ, մեծացում, պլվազում 2. մեծ/սղանկ (-աճալ), ալի/սղանկ (-աճալ), աճել, ուժեղ/սղանկ (-աճալ)

considerable/substantial *i.* значительный **рост** զգալի աճ; ***i. in population*** (прирост) населения բնակչության աճ; **peacetime budget** *i.* **рост** бюджетта в мирное время բյուջեի աճ խաղաղ ժամանակաշրջանում; **steady** *i.* неуклонный **рост** կայուն աճ

incriminate инкриминировать, обвинять (в преступлении) մեղադրել, մեղադրելի (հանցագործություն կատարելու մեջ)

to i. smb. in provoking a conflict обвинять кого-л. в провоцировании конфликта **որև է մեկին մեղադրել հակամարտություն հրահրելու մեջ**

inculcation насаждение, внушение (*agey* и *n. p.*) արժանապատիվ, տարածում, ներշնչում (գաղափարների նմ)

inculpation 1) изобличение, обличение, разоблачение 2) обвинение 1) մերկայում, քայտահայտում 2) մեղադրում

inculpatory обвинительный, осуждающий մեղադրական, մեղադրող

i. evidence доказательства виновности, улики; вещественные доказательства մեղադրությունը հաստատող ապացույցներ, իրերին ապացույցներ

incur 1) вытекать, следовать из 2) подвергаться 1) բխվել, հետևել 2) ենթարկվել (գտանգի նմ), կրել

to i. losses нести убытки; воен. понести потери վնասներ կրել; **penalty** подвергаться штрафу **տույժի ենթարկվել**

incursion 1) вторжение, нашествие 2) внезапное нападение; налет, набег 1) ներխուժում 2) հանկարծակի հարձակում, ասպատակություն **armed i.** вооруженное **нападение** զինված հարձակում; **to make an i. into enemy territory** вторгаться на территорию врага **շրջանու տարածք ներխուժել**

indebtedness задолженность; сумма долга ցարար, ցարարելի գումար

external/foreign i. внешняя задолженность **արտարժեք ցարար**

indefensibility невозможность защитить, оборонять (военными силами) անվաշտպանելիություն, պաշտպանելու անհնարինություն (նազմական մթոնյներով)

indemnification возмещение, компенсация հատուցում, փոխհատուցում

indemnify 1) обезопасить, застраховать 2) возмещать, компенсировать 1) վաճագավորել, ապահովագրել 2) հատուցել, փոխհատուցել

to i. for harm компенсировать ущерб **հատուցել վնասը**; **to i. smb. against loss** застраховать кого-л. от потерь **որև մեկին ապահովագրել կորուստներից**

indemnity 1) гарантия от убытков, потерь 2) возмещение, компенсация; контрибуция 1) երաշխիք կորուստներից, վնասներից 2)

հատուցում, փոխհատուցում, ապահովագրել

i. insurance страховая гарантия **ասպատակագրական երաշխիք**; **obligatory i.** обязательное возмещение (уцерб) (վնասի) ցարարադր փոխհատուցում; **to pay a war i.** платить военную контрибуцию **նազմատուգանք վճարել**

independence независимость, самостоятельность անկախություն, ինքնուրույնություն

complete i. полная независимость լիակատար անկախություն; **conditional i.** условная независимость պայմանական անկախություն; **national i.** национальная независимость ազգային անկախություն; **to achieve/to win i.** добиться независимости անկախություն վճանել; **to claim i.** требовать независимости անկախություն պահանջել; **to declare i.** провозгласить независимость անկախություն հռչակել; **to gain/to get i.** получить независимость անկախություն ստանալ/մար բերել; **to give/to grant i.** предоставить независимость անկախություն ապ/շնորհել; **to safeguard i.** гарантировать независимость անկախությունը երաշխավորել

independency независимое государство անկախ պետություն

independent независимый, самостоятельный; суверенный անկախ, ինքնուրույն, ինքնիշխան

i. country независимая страна անկախ երկիր; ***i. nation/state*** независимое государство անկախ պետություն; ***i. trial*** независимое судебное расследование անկախ քննարկում; **to become i.** стать независимым անկախանալ

indicate указывать, обозначать նշել, նշագրել
to i. a target воен. указывать цель **նազմ, նշանադրել**

indicator индикатор, указатель ցույցի, ցուցասարք

i. test проба **индикатором** փորձում ցուցասարքով

indict юр. предъявлять обвинение **իրազմ. մեղադրանք ներկայացնել**

to i. smb for riot/on a charge of rioting обвинять кого-л. в нарушении общественного порядка **որև մեկին մեղադրել հասարակական կարգը խախտելու մեջ**

indictable подлежащий рассмотрению в суде; обвиняемый в содействии преступлению **դատարանի հետաքննության ենթակա, հանցագործության աշակցան մեջ մեղադրվող**

i. offence преступление, преследуемое по обвинительному акту **արժանատիագրող հետաքննող հանցագործություն**; ***i. offender*** уголовный преступник **քրեական հանցարթ**

indictee обвиняемый, подсудимый մեղադրյալ, արժանատիագր

indictment 1) юр. обвинительный акт, обвинительное заключение 2) предъявление обвинения в суде 1) **իրազմ. արժանատիագր, մեղադրական եզրակացություն** 2) մեղադրանք ներկայացնելի դատարանում

on i. по обвинению **մեղադրանքով**; **to bring in an i. against smb.** выдвинуть обвинение против кого-л. **որև մեկին դեմ մեղադրանք ներկայացնել**; **to hand up/to issue/to present/to return an i.** предъявить обвинительный акт **արժանատիագրի մեղ**

կայացնել; *to quash an i.* անուս-
րատել обвинительный акт ш-
րախտանագիրը ընդդ իշխարհի;
to waive (the) i. снять обвинение
մեղաբանքը հանել

indignation возмущение, него-
дование վրդովմունք, ցայրույր
burning i. бурное негодование
րնուի ցայրույր; *i. meeting* мас-
совый митинг протеста րարդի
գնագնացույթի հանրահավաք; *to*
express/to show i. выражать воз-
мущение վրդովմունք հայտնել

indignity оскорбление, униже-
ние достоинства վիրավորանք,
նվաստանում

to inflict an i. on оскорблять
(кого-л.) վիրավորել (որևէ մեկին);
to put indignities upon smb. по-
вергнуть кого-л. оскорблениям,
оскорбить кого-либо *prét* մեկին
անիրավորել կերակրել/վիրավորել;
to suffer indignities переносить ос-
корбления վիրավորանքները

indirect 1) непрямой 2) уклон-
чивый; вводящий в заблуждение
3) косвенный 1) ոչ շիտակ (պատաս-
խան նե) 2) խտախտողական, մուրբե-
լոտ 3) անուղղակի

i. accusation косвенное обвине-
ние անուղղակի մեղադրանք; *i. refe-
rence* непрямая, косвенная ссы-
лка անուղղակի հղում; *i. taxation* кос-
венное налогообложение անուղղա-
կի հարկ

indiscipline недисциплиниро-
ванность անկարգապահություն

indispensable 1) важный, необ-
ходимый (to, for) 2) обязательный,
не допускающий исключений (о
законе и т. п.) 1) կարևոր, անհրա-
ժեշտ (to, for) 2) ցարտադիր, քաշ-
տարյուն բույժ չուկող (որքեր նմ)

i. condition обязательное слово
ցարտադիր պայման; *i. evidence* не-
обходимое доказательство ան-
հրաժեշտ ապացույց; *i. party* обяза-
тельная сторона (в судебном раз-
бирательстве) ցարտադիր կողմ
(գնապարտարյան); *i. to life* необхо-
димая для жизни կենսականորեն
անհրաժեշտ

indisputability бесспорность, не-
опровержимость, неоспоримость
անհերքելիություն, անկիսարկելիու-
թյուն

i. of an evidence неоспоримость
улики ապացույթի անկիսարկելիու-
թյուն; *i. of fact* неоспоримость/
бесспорность факта փաստի ան-
կիսարկելիություն; *i. of a proof* бес-
спорность доказательства ապացու-
յթի անկիսարկելիություն

individual личный, индивиду-
альный անձնական, անհատական

i. decision единоличное решение
միանձնյա որոշում; *i. fire* воен. огу-
лочный огонь արգ. անհատական
կրակ; *I. Partnership Programme, IPP*
(*NATO*) индивидуальная програм-
ма партнерства (НАТО) Գործըն-
կերության անհատական ծրագիր
(ԵՍՏՕ); *i. right* частное право
մասնավոր իրավունք; *i. rights* пра-
ва личности անձի իրավունքներ; *i. tasks*
индивидуальные задачи
անհատական խնդիրներ

indoctrination внедрение, вну-
шение (idey и т. п.) ներմուծում,
ներշնչում (գաղափարների նմ)

political i. политическая обра-
ботка րադարական մշակում

indorsement см. տե՛ս endorsement

inducement побуждающий мо-
тив; стимул, побуждение շարժա-
դիր, դրույապատճառ, խրահ

to offer/provide an i. побуждать,
стимулировать խրահել; **strong i.**
сильный стимул, сильное побуж-
дение հար խրահ/շարժարի

industry промышленность, ин-
дустрия արդյունաբերություն
defence i. оборонная промыш-
ленность փաշտպանակի արդյու-
նաբերություն; **war i.** военная про-
мышленность արգնակի արդյու-
նաբերություն

inefficiency неэффективность
անարդյունավետություն
i. of measures неэффективность
/ неэффективность мер միջո-
ների անարդյունություն/ անարդյու-
նավետություն

inequity несправедливость ան-
արարություն

inertia инерция; инертность,
бездействие անարարություն, ան-
գործություն

infantry пехота հենակազոր, հե-
տակ

i. division пехотная группа
հենակազորի դիվիզիա; *I. Fighting*
Vehicle (IFV) боевая машина пе-
хоты (БМП) հենակազորի մարտա-
կամ մեքենա (ՀՄՄ); *light i.* легкая
пехота բերկ հենակազոր; *motorized/
mounted i.* мотопехота/мотори-
зованная пехота մոտոհենակազոր;
tank-borne i. танковый десант
տանկային դեսանտ

infantryman пехотинец հենակ-
ազորի, հետակ զինվոր

infection инфекция, заражение
վարակ

to spread an i. распространять
инфекцию վարակ տարածել

infectious инфекционный, за-
разный վարակիչ

infectious case инфекционный
больной վարակչի հիվանդ; **infecti-
ous disease** см. տե՛ս disease

inference заключение, вывод
եզրակացություն, հետևություն

to draw to make an i. from сделать
вывод из еզրակացություն անել *prét*
բանքի; *invalid i.* неправомерный вы-
вод սխալ եզրակացություն; *valid i.*
правильный вывод ճիշտ եզրակա-
ցություն

infighting воен. ближний бой
արգ. մերձաճար

infiltrate проникать; тайно пе-
реходить границу; проникать на
охраняемый объект ներթափան-
ցել, սահման զաղտնի անցնել, պա-
ստպել/ուղ օրյել/ու ներթափանցել

to i. into the enemy's camp проник-
нуть во вражеский лагерь *բշի-
մու ամառաք* ներթափանցել

infiltration тайный переход гра-
ницы; проникновение в располо-
жение противника սահման զաղտ-
նի հասում, ներթափանցում հակառ-
կորդի դիրքեր

infiltrate лицо, нарушающее не-
прикосновенность границ սահ-
մանների անվտանգություն խախ-
տող անձ

infirmary больница; лазарет
հիվանդանոց, լազարի

inflammable огнеопасный դու-
րախ

inflammation 1) воспламенение
2) мест. воспаление 1) րույախ-
անում 2) *բշչկ*, րրրրրում

inflammatory 1) возбуждаю-
щий, разжигающий, подстрека-
тельный; стимулирующий 2) мест.
воспалительный 1) զրգռիչ, րրրր-
բիչ, սարդիչ, խրահիչ 2) *բշչկ*, րրրր-
բայիչ

anti-*i.* *противовоспламеняемый* *հայրաբարրարյան*; *i. process* *воспламеняемый процесс* *բորբոքային ըրարյւր*; *i. speech* *подстрекательское выступление* *սաղորդելը*

inflexibility *непреложность, непоколебимость* *անըրդելիություն, անփոփոխություն*

inflit 1) *наносить* (*угар* и *т. п.*); *причинять* (*убыток*) 2) *налагать* (*взыскание*), *подвергать* (*наказанию*) 1) *հասցնել* (*հարված են*); *առնանել* (*կորուստ*, *վնաս*) 2) *բշխակել* (*տույժ*, *սուլալուծ*), *ներարկել* (*պատժ*) *to i. damage* *причинить ущерб* *վնաս հասցնել*; *to i. heavy losses* *воен. нанести тяжёлые потери* *սաղ. ծանր կորուստներ պատճառել*

influence 1. *влияние, воздействие* 2. *влиять, оказывать влияние* 1. *ազդեցություն, ներգործություն* 2. *զարգել, ներգործել*

negative/positive *i.* *негативное/позитивное воздействие* *բացասական/դրական ազդեցություն*; **outside *i.*** *влияние извне* *արտաքին ազդեցություն*; **pervasive *i.*** *распространяющееся влияние* *տարածվող ազդեցություն*; **steadying *i.*** *стабилизирующее воздействие* *կայունացնող ներգործություն*; **to exert/ to have *i.*** (*on*) *оказывать влияние* *ազդեցություն գործել*; **to lose one's *i.*** (*on*) *утратить влияние* *ազդեցություն կորցնել*; **to neutralize smb's *i.*** *нейтрализовать чье-л. влияние* *չեզոքացնել որևէ մեկի ազդեցությունը*; **to strengthen one's *i.*** *усилить влияние* *ուժեղացնել ազդեցությունը*

inform *сообщать, информировать, осведомлять, уведомлять* *հարգորդել, իրազեկել, տեղեկացնել, ծանուցել*

to keep smb. i-ed *держать кого-л. в курсе* (*событий*) *տեղեկ պահել/տեղեկացնել որևէ մեկին* (*իրադարձությունների ըրարյւր մասին*)

information *информация* *տեղեկատվություն, տեղեկություն*

adequate *i.* *точная информация* *ստույգ տեղեկություն*; **advance *i.*** *предварительная информация* *նախնական տեղեկություն*; **classified *i.*** *засекреченная информация* *զաղտնիացված տեղեկություն*; **complete *i.*** *полная информация* *լրիվ տեղեկություն*; **highly-classified/ top secret *i.*** *совершенно секретная информация* *հույժ զաղտնի տեղեկություն*; **i. leakage** *утечка информации* *տեղեկության արտաթոր*; **privileged *i.*** *конфиденциальная информация* *զաղտնի տեղեկություն*; **recede *i.*** *разведганные* *հետախուզական տվյալներ*; **source of *i.*** *источник информации* *տեղեկատվության աղբյուր*; **to convey/ to hand over *i.*** *передавать информацию* *տեղեկություններ հարգործել*; **to gain/ to get/ to obtain/ to receive *i.*** *получать информацию* *տեղեկություն ստանալ*

informer *доносчик, информатор* *մատնի, իրազեկիչ*

infracton *нарушение* (*закон* и *т. п.*) *խախտում* (*օրենքի են*)

infringe *нарушать; посягать* *խախտել, ռոնճագործել* *կախարչ, ռոնճախարչ*

to i. on smb's rights *ущемлять чье-л. права* *ռոնճախարչ որևէ մեկի իրավունքները*

infringement *нарушение, ущемление* *խախտում, ռոնճախարչ*

i. of national interests *ущемление национальных интересов* *զազանիչ շահերի ռոնճախարչ*

inhumanity *бесчеловечность, жестокость* *անմարդկայնություն, դաժանություն*

inimical *враждебный, недружелюбный* *բշխանակն, անբարյաշավ*

initial 1. *начальный; первоначальный* 2. *парафировать* 1. *վերգրելուց, նախնական* 2. *նախաստորագրել*

i. stage *начальная стадия* *վերջնական փուլ*; **to i. a document** *парафировать документ* *փաստաթուղթը նախաստորագրել*

initiative *инициатива* *նախաձեռնություն*

peace is *мирные инициативы* *խաղաղ նախաձեռնություններ*; **to demonstrate/ to take the *i.*** *проявить инициативу* *նախաձեռնություն ցուցաբերել*; **to launch a peace *i.*** *выступить с мирной инициативой* *խաղաղ նախաձեռնությամբ հանդես գալ*

injure 1) *оскорбить, обидеть* 2) *ущемить, ранить* 1) *վիրավորել* *հասցնել, նեղացնել* 2) *վնասել, վիրավորել*

the dead and the injured *убитые и раненные* *զոհեր և վիրավորներ*

injury 1) *рана, ушиб* 2) *несправедливость; оскорбление; клевета* 1) *վիր, վնասվածք* 2) *անբարարյուն, վիրավորանք, զրաշարություն* **serious *i.*** *увечье* *խնդրանքություն*

injustice *несправедливость* *անբարարյուն*

blatant *i.* *волиющая несправедливость* *արիպակող անբարարյուն*

inland 1. *внутренняя территория* *ստորաջրային* *առկող* *առկող* 2. *внутренний, расположенный внутри страны*

1. *մթնաշխարհ, երկրի ներքին տարածք* 2. *ներքին, երկրի ներսի*
i. waters *внутренние воды* *ներքին ջրեր*

in-migration *внутренняя миграция* (*в пределах одной страны*) *ներքին վերաբնակեցում* (*մույժ երկրի սահմաններում*)

in-move 1. *въезд в страну эмигрантов* 2. *въезжать, переселяться* 1. *ներգաղթ, մուտք* 2. *երկիր մուտք գործել, վերաբնակվել*

innocence *юр. невиновность* *իրավ. անմեղություն*
to prove smb's *i.* *доказать чью-л. невиновность* *սպառնալից որևէ մեկի անմեղությունը*

inoffensive *мирный* (*не участвующий в военных операциях*) *խաղաղ* (*պատերազմական գործողություններին չմասնակցող*)

inoperative *недействительный, не имеющий силы* (*о законе и т. п.*) *անվավեր, ուժ չունեցող* (*օրենքի մասին են*)

inquest *юр. следствие, дознание* *իրավ. բեմություն, հետաքննություն*

inquiry *расследование, следствие* *հետաքննություն, բեմություն*
court of *i.* *воен. следственная комиссия* *սաղ. բեմական հանձնաժողով*; **to conduct/ to make an *i.*** *провести расследование* *հետաքննություն վարել*

inroad *нашествие; вторжение; посягательство* (*на страну*) *ներխուժում, ռոնճագործում* (*երկրի նկատմամբ*)

insecure *небезопасный; ненадежный* *անվտանգ, անվստահելի*
i. position *опасная ситуация* *վտանգավոր իրավիճակ*

insecurity небезопасность; не-надежность; нестабильность փնփն-զավորություն, անվտանգության բացակայություն, անպահովություն, անվտանգություն

global/world i. отсутствие безопасности в мире հանրագիտոր անվտանգության բացակայություն

inspection 1) осмотр, инспектирование; инспекция 2) надзор, наблюдение 1) զննում, տեսչական անոզում, տեսչություն 2) հսկում, հսկողություն

air i. воздушная инспекция օդային զննում; **formal i.** плановый осмотр օրիարային անոզում; **international i.** международная инспекция միջազգային տեսչություն; **on-site i.** инспекция на месте տեսչական անոզում տեղում; **preliminary i.** предварительный осмотр նախնական զննում; **to carry out/ to make an i.** проводить осмотр անոզում տեսչական

instability неустойчивость, нестабильность անվտանգություն

military i. военная нестабильность ավազական անվտանգություն; **political i.** политическая нестабильность քաղաքական անվտանգություն

installation 1) установка, монтаж 2) сооружение, объект 1) տնօրինում, արժում 2) կառուցում, կառուց

defensive i. оборонительное сооружение պաշտպանական կառուց

instancy настоятельность; безотлагательность հրատապություն, անհետաձգելիություն

instant настоятельный; немедленный, безотлагательный հրատապ, անհապաղ, անհետաձգելի

i. need of help безотлагательная потребность в помощи անհապաղ օգնության կարիք

instigate подстрекать, провоцировать ասլորել, հարուցել, հրահրել **to i. suspicion** разжигать недоверие անվստահություն աստիճանել, կասկած հարուցել; **to i. war** провоцировать войну ցիտանրագի հրահրել

institution установление, учреждение; институт հաստատում, հիմնադրում, հաստատություն

i. of restrictions установление ограничения անհանձնարարական սահմանում; **permanent international i-s** постоянные международные институты մշտական միջազգային հաստատություններ

instruct 1) учить, обучать 2) инструктировать, давать инструкции, распоряжения 3) сообщать, информировать 1) ուսուցանել 2) հրահանգավորել, հրահանգել 3) հազարդել, տեղեկացնել

to i. recruits обучать/ инструктировать новобранцев նրահանգելիների հրահանգավորել

instruction 1) инструктаж 2) pl. директива, наставления, указания 1) հրահանգավորում 2) հոգն. դեկլարար հրահանգ, ցուցում

operation i-s боевые инструкции օպերատիվ կարգավորություն; **to carry out/ to follow i-s** выполнять распоряжения, следовать указаниям կատարել հրահանգները, հետևել ցուցումներին; **to give smb. i-s** давать кому-л. указания արժ մեկին ցուցումներ տալ

instrument 1) инструмент, орудие; средство 2) документ, грамота 1) գործիք, միջոց 2) փաստաթուղթ, հավատարմագիր

fire control i. средство управления огнем կրակի կառավարման միջոց; **i. of aggression** орудие агрессии արժանարի միջոց; **ratification i-s** ратификационные грамоты փափրբածան հավատարմագիր

insubordination неповиновение, неподчинение անհնազանդություն

i. to the authorities неподчинение властям իշխանություններին անհնազանդություն

insufficiency недостаточность, нехватка տրամադրություն, անհամապատասխանություն

insulation см. տե՛ս isolation

insult 1. оскорбление, обидա 2. оскорблять 1. փրիզվորանք 2. փրիզվորել

public i. публичное оскорбление հրահրարական փրիզվորանք

insurance страхование ասիակազարություն

credit i. страхование кредитов փարկերի ասիակազարություն; **war risk i.** страхование от военного риска ասիակազարում ռազմական սիսկի

insurgent 1. мятежник 2. мятежный, повстанческий 1. ասպետար 2. ասպետար(ական), ասպետարան **i. troops** мятежные войска ասպետար զորքեր; **i. groups** повстанческие отряды ասպետար ջակատներ

insurrection восстание, мятеж, бунт ասպետարություն, խռովություն, ընդդիմում

armed i. вооруженное восстание զինված ասպետարություն; **attempted i.** попытка военного переворота ռազմական հեղաշրջման փոր; **to crush/to suppress an i.** по-

давить восстание մեկն ասպետարություն

integrate объединять, составлять целое; интегрировать միավորել, ամրադրություն կազմել

to i. armed forces объединять вооруженные силы միավորել զինված ուժերը

integration объединение; интеграция միավորում, ինտեգրում

economic i. экономическая интеграция տնտեսական ինտեգրում; **the country's i. into the NATO military command** присоединение страны к военной организации НАТО երկրի միացումը ՄԱՏՕ-ի ռազմական կազմակերպությանը

integrity целостность; неприкосновенность ամբողջականություն, անմեղմանխիտություն

territorial i. территориальная целостность տարածային ամբողջականություն; **to guarantee territorial i. of a country** гарантировать территориальную целостность страны երաշխավորել երկրի տարածային ամբողջականությունը

intelligence 1. 1) сведения, информация 2) разведка 2. разведывательный 1. 1) տեղեկություններ 2) հետախուզություն 2. հետախուզական

clandestine i. агентурная разведка լրտեսական հետախուզություն; **electronic i., ELINT** электронная разведка էլեկտրոնային հետախուզություն; **operational i.** войсковая разведка զորային հետախուզություն; **secret i.** секретные сведения գաղտնի տեղեկություններ; **i. service** разведывательная служба հետախուզական ծառայոր-

յուն; *to collect/to gather* *i.* собирать информацию/сведения տեղեկություններ հավաքել

intensification усиление; интенсификация տեղեկում, ամառապայտում

intent см. *intention*

intention намерение, цель; умысел մտադրություն, նպատակ, մտադրություն

kind *i-s* добрые намерения բարի մտադրություններ; *malicious* *i-s* злые намерения չարամիտ մտադրություններ; *to declare/to announce* *one's* *i-s* заявить о своих намерениях նկատարել մտադրություններ հայտնել

interaction взаимодействие փոխգործություն, փոխազդեցություն *close* *i.* тесное взаимодействие տիրապահեցություն

interallied (меж)союзнический (միջ)դաշնային

intercede выступать в роли посредника/заступника հանդես գալ, միջնորդել

to *i.* *with smb's side for the other's side* выступить в роли миротворца между сторонами հանդես գալ կողմերի միջև խաղաղարարի դերում

intercept воен. перехватить; отрезать путь, преградить *պահ* ընկել, արաշ, ճանապարհը կտրել, ասպարի փակել

interceptor см. *interceptor*

interception перехват բռնում, խափանում

radio *i.* *radio*перехват ասիղն-բռնում

interceptor перехватчик բռնող / հայտնաբերող (*ասիղն*)

intercession заступничество; посредничество միջնորդություն

intercessor заступник; посредник միջնորդ

interchange 1. (взаимный) обмен 2. обмениваться 1. փոխանակում (*միմյանս միջև*) 2. փոխանակել *interchanging of views* обмен мнениями մտքերի փոխանակում

intercommunication связь կապ, հարադրակցություն

i. *service* воен. служба *связи* կապ. կապի ծառայություն

interconnection взаимосвязь; установление взаимосвязей փոխադարձ կապ, փոխադարձ կապի հաստատում

intercontinental межконтинентальный միջմայրամասային

i. *ballistic missile*, *ICBM* межконтинентальная баллистическая ракета միջմայրամասային արվարձակային երթուղի

intercourse связь, сношения կապ, հարաբերություն, շփում

right of *i.* право *международных* сношений միջազգային շփումների/կապերի իրավունք; *i.* *with belligerent countries* сношение с воюющими государствами կապեր պատերազմող պետությունների հետ

interdepartmental межведомственный միջգերատեսչական

i. *agreement* межведомственное соглашение միջգերատեսչական համաձայնագիր

interdependence взаимная зависимость; взаимосвязь փոխկախվածություն, փոխկախվածություն

interdict 1. запрещение, запрет 2. запрещать; воен. препятство-

вать (*огнем* и т.п.); препятствовать наземным транспортным операциям путем бомбежки 1. արգելում, արգելք 2. արգելել, *պահ*. խոչընդոտել (*կրակահերթով են*), սերվախոչընդոտել միջուկ խոչընդոտել իրգեմոնյա փոխադրակն գործողություններին

interdiction см. *intendit* 1.

interdictory запрещающий; воспрещающий արգելափակող, արգելող

i. *barrage* воен. *заградительный* огонь *պահ*. կրակապատենք; *i.* *fire* амер. воен. *огонь* на *встречении* *ան*. *պահ*. արգելապատենքային երթուղություն

interest 1. 1) интерес; заинтересованность 2) выгода, польза, преимущество 3) доля, участие 4) важность, значение 5) влияние 2. интересовать, заинтересовывать 1. 1) հետաքրքրություն, շահագրգռություն 2) շահ, օգուտ, ամսվկություն 3) բաժին, մասնակցություն 4) կարևորություն, նշանակություն 5) ազդեցություն 2. հետաքրքրել, շահագրգռել

confrontation/ clash of *i-s* столкновение интересов շահերի բախում; *mutual* *i-s* взаимные интересы փոխադարձ շահեր; *opposing* *i-s* противоположные интересы նախադիր շահեր; *state/ national* *i-s* государственные интересы պետական շահեր; *security* *i-s* интересы безопасности նվաճագրություն շահեր; *strategic* *i-s* стратегические интересы *պահվարական* շահեր; *within the* *i-s* *of* *peace* and *security* в интересах мира и безопасности խաղաղության և անվտանգության շահերի շրջանակնե-

րում; to accommodate the *i-s* *of* *all parties* согласовывать интересы всех сторон համաձայնեցնել որոշող կողմերի շահերը; *to defend* *to protect* (*smb's*) *i-s* защищать интересы պաշտպանել շահերը

interfere 1) вмешиваться, вторгаться 2) мешать 1) միջամտել 2) խանգարել

to *i.* *in the internal affairs* вмешиваться во внутренние дела (страны) միջամտել (երկրի) ներքին գործերին

interference 1) вмешательство 2) препятствие, помеха 1) միջամտություն 2) խոչընդոտ, խափարում

armed *i.* вооруженное вмешательство զինված միջամտություն; *artificial* *i.* воен. искусственная помеха նախ. արհեստական խափարում; *extraneous* *i.* постороннее вмешательство կողմնակի միջամտություն; *gross* *i.* грубое вмешательство կոպտ միջամտություն; *mutual* *i.* воен. взаимная помеха նախ. փոխադարձ խափարում; *outside* *i.* постороннее вмешательство կողմնակի միջամտություն

intergovernmental межправительственный միջխաղաղարական *i.* *agreement* межправительственное соглашение միջխաղաղարական համաձայնագիր

interim временный, промежуточный ժամանակավոր, միջանկյալ *i.* *committee* временный комитет ժամանակավոր կոմիտե; *I.* *Committee* межсессионный комитет (ООН) միջսեսիոնային կոմիտե (ՄԱԿ); *i.* "option" промежуточный вариант միջանկյալ տարբերակ

interior внутренние области страны; глубокий тыл երկրի ներքին շրջաններ, խորք բնկույթ

Department of the I. (USA) Министерство внутренних дел (США) Եկրքին գործերի նախարարություն (ՍՄԸ)

intermediary 1. посредник 2. посреднический; промежуточный 1. միջնորդ 2. միջնորդական, միջանկյալ *to be an I. between the conflicting parties* быть посредником между конфликтующими сторонами *իսկախարար կողմերի միջև միջնորդ հանդիսանալ*

intermediation посредничество *во միջնորդություն*

intern интернировать; изолировать; задерживать ներկայել, մեկուսացնել, պահել

to I. enemy citizens in time of war интернировать граждан противной стороны во время войны *պատերազմի ժամանակ ներկայել հակառակորդ կողմի քաղաքացիներին*

internal внутренний ներքին *i. security units* воен. части *войск* внутренней безопасности *ապ. մերքին անվտանգության գործերի գրասենյակ*; *I. waters* внутренне воды *ներքին ջրեր*; *non-interference in the I. affairs of a country* невмешательство во внутренние дела страны *երկրի ներքին գործերին չմիջամար*

international международный, интернациональный միջազգային *i. agreements* международные соглашения *միջազգային համաձայնագրեր*; *I. Atomic Energy Agency, IAEA* Международное агентство по атомной энергии, МАГАТЭ

(ООН) Ատոմային էներգիայի միջազգային գործակալություն (ՄՄԿ); *i. climate* международная обстановка *միջազգային իրավիճակ*; *i. cooperation* международное сотрудничество *միջազգային համագործակցություն*; *I. Committee of the Red Cross (ICRC)* Международной комитет Красного креста (ՄԿԿԿ) Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտե; *i. commitments* международные обязательства *միջազգային պարտավորություններ*; *i. contract/contract* международное соглашение *միջազգային պայմանագիր*; *i. conference* международная конференция *միջազգային խորհրդաժողով*; *i. conflict* международный конфликт *միջազգային հակամարտություն*; *i. covenant* международный пакт *միջազգային պակտ/պայմանագիր*; *i. delinquency* международное правонарушение *միջազգային իրավախախտում*; *i. dispute* международный спор *միջազգային վեճ*; *i. inequity* международная несправедливость *միջազգային անիրավություն*; *i. insecurity* отсутствие международной безопасности *միջազգային անվտանգության բացակայություն*; *I. Military Staff (IMS)* Международной военный штаб (НАТО) Միջազգային սպանական շտաբ (ՆԱՏՕ); *i. oath* международная клятва *միջազգային երդում*; *i. organization* международная организация *միջազգային կազմակերպություն*; *i. peace* мир во всем мире *խաղաղություն ամբողջ աշխարհում*; *I. Police Task Force (IPTF)* (специальные) силы международной полиции *միջազգային սպիտակ-*

ետրյան (հատուկ) ուժեր; *i. recognition* международное признание *միջազգային ճանաչում*; *I. relations* международные отношения *միջազգային հարաբերություններ*; *i. security* международная безопасность *միջազգային անվտանգություն*; *I. Staff (NATO)* Международной секретариат (НАТО) Միջազգային քարտուղարություն (ՆԱՏՕ); *i. treaty* международный договор *միջազգային պայմանագիր*

internationalization предоставление различных государствам равного права на пользование (территорией, морем и т. п.) *միջազգայնացում, տարրեր պետություններին (տարածք, ծովը են)* *հավասար օգտագործելու իրավունքի տրամադրում*

internationalize ставить под контроль различных государств (о территории, море и т. п.) *միջազգայնացնել, (տարածք, ծովը են)* *դնել տարրեր պետություններին հսկողության տակ*

internecine (взаимно) уничтожающий; смертельный; смертоносный, разрушительный (фн-խաղաղամարտ) *ընդացնող, մահացու, մահաբեր, կործանարար*

i. war взаимно уничтожающая/разрушительная война *փոխադարձաբար ընդացնող պատերազմ*

interné интернированный ներկայում

civilian I. интернированное гражданское лицо *ներկայակալ քաղաքացիական անձ*

internment интернирование ներկայում

i. camp лагерь для интернированных *ներկայակցների ճամբար*

interoperability (I/O) оперативная совместимость *օպերատիվ համաձայնեղիություն*

interpose 1) вводить; выдвигать 2) принимать участие; вмешиваться 1) ներդնել, տալ բաշխել 2) ընդմիջարկել, միջամտել

to I. a veto on/ upon smth. наложить на что-л. veto *տոկոս րեկտի վրա վեթո/ տրվել դեկտ*; *i. between hostile parties* быть посредником между враждующими сторонами *ընդամիջ կողմերի միջև միջնորդ լինել*

interposition вмешательство; посредничество *միջամտություն, միջնորդություն*

i. force воен. силы *разведения атак.* *տարմիջամտան ուժեր*

interpretation 1) толкование, объяснение, интерпретация 2) перевод (устным) 1) նկատարություն, քաղաղություն 2. արգանքություն (բանավոր)

strict I. точный перевод *հիշարգանքություն*; *photo I.* воен. *сетафровка* *պագ.* *պատմավարություն*

interrelation взаимоотношение, взаимосвязь *փոխհարաբերություն, փոխադարձ կապ*

interrogation допрос *հարցաքննություն*

i. of the accused *ցոքոք ոգոսոցումո անքանատանյալի հարցաքննություն*; *to conduct an I.* *քոքոքոցումո ցոքոք հարցաքննություն անցկայանել*

interruption 1) прервание 2) разрыв; разъединение 1) ընդհատում, դարձարեցում 2) խլում, տարանջատում

i. of trade *քոքոքոցումո քոքոքոցումո օղոքոքոցումո անքոքոքոցումո անքոքոքոցումո*

i. of trade *քոքոքոցումո քոքոքոցումո օղոքոքոցումո անքոքոքոցումո անքոքոքոցումո*

intervention интервенция; вмешательство ներխուժում, միջամտություն

armed i. вооруженная интервенция զինված ներխուժում; **direct i.** прямое вмешательство ևղակիր, անմիջական միջամտություն; **foreign i.** иностранная интервенция օտարերկրյա միջամտություն; **i. in the affairs of an other state** вмешательство в дела другого государства միջամտություն այլ պետության գործերին; **prohibition of i.** юр. запрещение интервенции իրավ. միջամտության արգելում; **threatened i.** вмешательство с угрозами միջամտություն՝ պաշտնախրհրդով; **to counter acts of i.** отражать акты интервенции դիմադրվել ներխուժմանը; **to exercise i.** осуществлять интервенцию ներխուժել

intimidation запугивание, угрошение; угрозы տնարկում, պաշտնախրհրդեր

i. of a witness запугивание свидетеля վկայի տնարկում

intolerance нетерпимость տնարկություն

religious i. религиозная нетерпимость կրոնական տնարկություն

introduce 1) вносить на рассмотрение 2) вводить, устанавливать; воен. вводить в строй 1) բնարկում ներկայացնել 2) մտարկել, տնարկել, ևսզ. շարք մտցնել **to i. a martial law** вводить военное положение ևսզական դրույթն մտցնել

intrude вкрадываться, входить (тайно) արձուտակողովել, ներխուժել (զաղտնի)

to i. into enemy's part вкестряться в стан противника ներխուժել բշտնու քանակ

intruder самолет-нарушитель տնարկող ավիաիւն ինքնարկիր

inundate затоплять, наводнять զղղղել, հեղեղել

inundation см. տնս flood

invade 1) вторгаться; захватывать 2) посягать на (չս-ա.) права 1) ներխուժել, զավթել 2) սոսնձողություն կատարել (որևէ մեկի) իրավունքների նկատմամբ

to i. into the territory of a state вторгаться в территорию государства պետության տարածք ներխուժել

invader захватчик, оккупант զավթիչ

invalid 1) необоснованный; недействительный, не имеющий законной силы 2) негодный к военной службе 1) անիմն, անվավեր, օրինական ուժ չունեցող 2) զինուսույրյան համար ոչ պիտանի

invalidity недействительность (документа и т. п.) անվավերություն (փաստաթղթի եւ)

invasion 1) вторжение, нашествие; нападение 2) посягательство (на чс-а. права, привилегии) 1) արշավանք, հարձակում 2) սոսնձողություն (որևէ մեկի իրավունքների, արտոնությունների նկատմամբ)

armed i. вооруженное вторжение զինված ներխուժում; **i. forces** силы вторжения ներխուժման ուժեր; **i. fleet** военно-морские силы вторжения ներխուժման նավածուլային ուժեր; **i. ground forces** сухопутные войска вторжения ներխուժման ցամաքային ուժեր; **to**

carry out / to launch an i. предпринять вторжение ներխուժում մտարկել; **to repel / to repulse an i.** отразить вторжение ներխուժումը հեռու դնել

invest 1) инвестировать 2) обвлекать (полномочиями и т. п.) 3) воен. окружить 1) ներդնել 2) օժտել (լիազորություններով եւ) 3) սուղծ. շրջապատել

to i. a town окружить город քաղաքը շրջապատել; **to i. smb. with authorities** наделять кого-а. полномочиями որևէ մեկին լիազորություններով օժտել

investigation расследование, следствие հետաքննություն, բնարկում

close i. тщательное расследование մանրակրիտ հետաքննություն; **impartial i.** беспристрастное расследование տնարկ հետաքննություն; **international i.** международное расследование միջազգային հետաքննություն; **i. of the cause of an incident** расследование причин инцидента միջազգային պատճառների հետաքննություն; **to carry out / to conduct / to make an i.** провозгудить/вести расследование հետաքննություն անկատարել

investment 1) инвестиция, инвестирование, капиталовложение; вклад 2) осада; блокада 1) ներդրում (իրմանակում), ավանդ 2) պաշարում, շրջապակում

foreign/overseas i. иностранные капиталовложения օտարերկրյա կապիտալ ներդրումներ; **treatment of foreign i.** режим в отношении иностранных капиталовложений կարգ օտարերկրյա կապիտալ ներդրումների վերաբերյալ

invincibility непобедимость տնարկություն

inviolability нерушимость; неприкосновенность տնարկություն, անձեռնմխելիություն

i. of borders нерушимость границ տնարկության անխախտելիություն

invoke призывать, взывать; обращаться կանչել, կոչ անել, դիմել կոչով

to i. an article (of law) сослаться на статью (закона) հղում կատարել (օրենքի) հղովմով վրա; **to i. protection** призывать к защите պաշտպանության կոչ անել

involve 1) вовлечь, впутывать; затрагивать 2) включать, содержать 3) вызывать, повлечь за собой 1) ներդրվել, ներթաշել, դիպել 2) ներթաշել, ընդգրկել, պարունակել 3) հանգեցնել (որևէ բանի), հետևանք ունենալ

to i. a nation in a war вовлечь страну в войну երկիրը պատերազմի մեջ ներթաշել; **to i. smb's rights** затрагивать чс-а. права դիպել որևէ մեկի իրավունքներին

involvement участие, вовлеченность մասնակցություն, ներարավանդություն

military i. военное участие/вмешательство ևսզական մասնակցություն/միջամտություն

IRF (Immediate Reaction Forces) см. տնս force

irredenta нерасоединенный լիբնարկողովում

irredentist ирредентист (человек, выступающий за восстановление своей страны с территориями, в ходе истории перешедшими к другим странам) լիեկինսիտ

(անձ, որ հանդես է գալիս պատմության ընթացքում այլ երկրների անյան իր երկրի տարածքների վերամիավորման օգտին)

irregular 1) неправильный; нарушающий правила; незаконный 2) *воек.* иррегулярный 1) անկանոն, կանոնները խախտող, անօրինակ 2) *սպզ.* անկանոն

I. troops иррегулярные войска անկանոն զորք(եր)

irresponsibility безответственность անպատասխանություն

irritant отравляющее вещество раздражающего действия գրգռիչ րտնամյուր

isolation изоляция մեկուսացում

isolationism изоляционизм մեկուսացման քաղաքականություն

to pursue a policy of i. проводить политику изоляционизма մեկուսացման քաղաքականություն վարել

issue 1. 1) спорный вопрос, предмет спора 2) исход, результат 3)

выпуск, издание (газеты, журнал) 2. 1) выходить, истекать; получаться в результате, иметь результатом 2) выпускать, издавать 1. 1) վիճելի հարց, վեճի տարիք 2) ելք, արդյունք 3) քաղաքական, հրատարակում (քերթի, ամսագրի) 2. 1) ելնել, հետևել, արդյունքում ունենալ 2) քաղաքակել, հրատարակել

complex i. сложный вопрос *բարդ հարց*; **deadlock i.** вопрос, решение которого вошло в тупик *հարց, որի լուծումը փակուղի է մտել*; *to debate an i.* обсуждать (спорный) вопрос *քննարկել (վիճելի) հարցը*; *to come to an i.* прийти к решению *քրշման հանգել*; *to force the i.* настаивать на решении *պնդել քրշման վրա*

item пункт, параграф, вопрос, статья կետ, հարց, հոդված

additional/supplementary i. дополнительная пункт *լրացուցիչ կետ*; *key r. важный /узловой пункт* *կարևոր / հանգույնի կետ*

Jj

jail см. տն'ս ցաոլ

jammer станция помех, глушитель *խանգարումների կայան, խախար*

jamming создание (радио)помех, помеха, заглушение радиопередачи (սաղիս)խանգարումների ստեղծում, խանգարում, սաղիսխաղորդման խախտում

accidental j. случайные помехи *պատահական խանգարումներ*; **electronic j.** активные помехи *ակտիվ խանգարումներ*

jeopardize подвергать опасности, рисковать; ставить под угрозу *վտանգի ենթարկել, դիպի, սպառնալիքի տակ դնել*

to j. smb's life подвергать опасности чью-л. жизнь *արև տնկի կյանքը վտանգի ենթարկել*

jeopardy опасность, риск *վտանգ /to place/ to put in j.* подвергать опасности *վտանգի ենթարկել*

jet реактивный двигатель *ռեակտիվ շարժիչ*

J.-plane / aircraft реактивный самолет *ռեակտիվ ինքնաթիռ*; **J.-propelled projectile** реактивный снаряд *ռեակտիվ արվ*

jihad араб. джихад *տիր.* զինաղ

jingo ура-патриот, шовинист *կեղծ հայրենասեր, ազգայնամոլ*

jingoism джингоизм, ура-патриотизм, воинствующий шовинизм *կեղծ հայրենասիրություն, սազմանունի ազգայնամոլություն*

jingoistic шовинистический *ազգայնամոլական*

j. propaganda шовинистическая пропаганда *ազգայնամոլական քարոզարարություն*

jobbery использование служебного положения в корыстных целях *պաշտոնական դիրքի օգտագործում*

join 1) объединять(ся); присоединять(ся) 2) вступить, стать членом 1) միավոր(վ)ել, միացնել, միանալ 2) անդամագրվել

to j. the army вступить в армию *րախակ մտնել*; *to j. a battle* вступить в бой *մարտի մեջ մտնել*; *to j. efforts/forces* объединить усилия *սилы միավորել* *շանքեր/ ուժեր*; *to j. an organization* вступить в организацию *անդամագրվել կազմակերպությանը*

joint соединенный, общий, совместный *միասյալ, ընդհանուր, համատեղ*

j. actions совместные действия *համատեղ գործողություններ*; **J. Analysis Team (JAT), NATO** Объединенная аналитическая группа (OAG), **HATO** *Միավորված վերլուծական խումբ*, **USO; J. Chiefs of Staff (JCS), NATO** *комитет начальников штабов (КНШ)*, **HATO** *Տարի պետերի կոմիտե*, **USO; j. committee** объединенный комитет, комиссия из представителей разных организаций *միավորված կոմիտե, տարբեր կազմակերպությունների ներկայացուցիչների կազմված հանձնաժողով*; **j. communiqué** совместное коммюнике *համատեղ պաշտոնական հաղորդագրություն*; **J. Military Commission (JMC), NATO** *Совместная военная комиссия (СВК)*, **HATO** *Համատեղ սերվորական հանձնաժողով*, **USO, J. Operations Centre (JOC), NATO**

Объединенный оперативный центр (ООЦ), НАТО Управління об'єднаних операцій (УО), НАТО Управління об'єднаних операцій (УО), НАТО Управління об'єднаних операцій (УО); *operations staff* объединенный штаб операций об'єднаних операцій (УО); *Joint Staff* генеральный штаб (вооруженных сил) (УО); *statement* совместное заявление *hամաստեղ հայտարարություն*

judge 1. судья 2. судить, выносить приговор 1. դատավոր 2. դատել, դատավճիռ կաշայել

j. advocate а) военный прокурор զինվորական դատախազ; б) амер. начальник военно-юридической службы տն. զինվորական-իրավաբանական փաստաբանական ծառայության ղեկավար

judge-made law право, основывающееся на судебных прецедентах դատական նիսիանակների վրա հիմնվող իրավունք

judgement 1) решение суда, приговор 2) мнение, суждение, взгляд 1) դատարանի որոշում, դատավճիռ 2) կարծիք, դատորոշում, հայայք

fair/unfair j. справедливый/несправедливый приговор արդար / անարդար դատավճիռ; *final j.* окончательное решение վերջնական վճիռ; *impartial j.* справедливый приговор արդար դատավճիռ; *j. of dismissal* решение об отклонении иска, отказ в иске հայտի մերժման որոշում, հայտի մերժում; *to execute a j.* приводить в исполнение приговор, судебное решение դատավճիռ/դատարանի որոշումն ի կատար տանել; *to pass/ to give/ to render j. on smb.* выносить приговор кому-л. որևէ մեկի նկատմամբ դատավճիռ կաշայանել; *to vacate a j.* аннулировать решение

ուли приговор անվազոր հայտարարելի որոշում կամ վճիռը

judicature 1) судопроизводство, управление правосудия; устройство судебной системы (тж. court of judicature) 2) суд, судебное разбирательство, судебный процесс 1) դատավարություն, արդարադատության իրավաբանական համակարգի կառուցվածք (նաև court of judicature) 2) դատ, դատարանություն, դատական քրիստր

Supreme Court of J. Верховный суд Англии Անգլիայի Գերագույն դատարան

judicial 1) судебный; законный; правовой, юридический 2) судебский (относящийся к судье, к его компетенции) 3) вынесенный, принятый судом (о решении, приговоре) 4) законодательный или исполнительный (о власти) 1) դատական, օրինական, իրավական, իրավաբանական 2) դատավորական (դատավորին, իր լիազորություններին վերաբերող) 3) դատարանի կողմից կաշայված, ընդունված (որոշում, դատավճիռ) 4) օրենսդիր կամ զորադիր (նշխանություն)

j. admission признание в ходе судебного разбирательства դատարանության ժամանակ արված խոստովանություն; *j. authority* судебная власть դատական նշխանություն; *j. bodies* судебные органы դատական մարմիններ; *j. functionary* судебное должностное лицо դատական պաշտոնատարան; *j. hearing* слушание дела в суде դատարանություն; *j. inquiry* судебное расследование դատական հետաքննություն; *j. restraint* а) судебное ограничение դատական

անհանձնախալում; б) мера пресечения խախտման միջոց

judiciary 1) см. տնս judicial 2) см. տնս judicature

jumping-down (off) прыгивание с порамптом անվարդիղլ ցանկ

jumping-off воен. исходные позиции ապգ. կապիտային դիրքեր
j. ground воен. плацдарм для наступления ապգ. հարձակման նպաստնհանաշուշ

junta хунта խունտա, խնրակապություն (քաղաքական)

military j. военная хунта ռազմական խունտա; *revolutionary j.* революционная хунта հեղափոխական խունտա

judicial юридический; судебный; законный իրավական, դատական, օրինական

j. equality юридическое равенство (государства) իրավաբանական հավասարություն (պետությունների)

jurisdiction юрисдикция; отправление правосудия իրավասություն, իրավագործություն, արդարադատություն

j. over national airspace юрисдикция над воздушным пространством государства իրավագործություն՝ պետության օդային տարածքի նկատմամբ; *local j.* местная юрисдикция տեղական իրավասություն; *to be under the j.* находиться под юрисдикцией իրավասության տակ լինել; *to exercise j.* осуществлять юрисдикцию իրավասություն իրականացնել; *to have j. (over)* иметь юрисдикцию (над) իրավագործություն (որևէ բանի նկատմամբ)

jurisprudence юриспруденция իրավագիտություն

medical j. судебная медицина դատական բժշկություն

jury присяжные, суд присяжных երդվյալ ատենակալներ, երդվյալ ատենակալների դատարան

j. trial слушание дела в суде դատարանություն երդվյալ ատենակալների դատարանում

justice 1) справедливость 2) правосудие, юстиция 1) արդարություն 2) արդարադատություն

military j. военная юстиция զինվորական արդարադատություն; *to administer/ to exercise j.* вершить / отправлять правосудие արդարադատություն գործել

justification 1) оправдание, реабилитация 2) подтверждение, подкрепление (фактами) 3) юр. оправдывающие обстоятельства 1) արդարացում, վերականգնում 2) հաստատում, հիմնավորում (փաստերով)

3) իրավ. արդարացնող հավանաբաններ
j.-based основанный на доказательствах անպայմանի վրա հիմնված; *j. of actions* оправдание действия գործողությունների արդարացում; *to find j. (for)* найти оправдание արդարացում գտնել

juvenile подросток, юноша դեռահաս, պատանի

j. court суд по делам несовершеннолетних անվախտանների գործերով դատարան; *j. delinquency* преступность в среде несовершеннолетних անվախտանների անշահիստանների շրջանում

Kk

keep (kept) 1) держать; хранить; сохранять 2) соблюдать 3) охранять; защищать 1) բնել, պահել 2) պահպանել, կատարել 3) պաշտպանել

to k. covered воен. *держатъ на прицелѣ шкѣл.* *ճշմարտորդյան ասկ պահել;* *to k. down* подавлять *(вос- stance)* ճճշել *(սիտիաներորդներ);* *to k. from* удерживать(ся) *от* чего-л. *գերծ պահել (ճնալ) արև րանից;* *to k. in contact* поддерживать связь *կապ պահպանել;* *to k. out* не допускать, не позволять *բուժ լույս, շրթնել;* *to k. a town against the enemy* защищать город *от* врага *րադար պաշտպանել քնանույ;* *to k. to rules* соблюдать правила *կանոններ պահպանել;* *to k. under* держать в подчинении *հնազանդության մեր պահել*

keeping 1) охрана, присмотр 2) согласие, соответствие, гармония 1) պահպանորդյան, հսկողորդյան 2) համապատասխանություն

to be in safe k. быть в полной безопасности *լիարժեք տեղիտեղ- գորդյան մեր լինել;* *to be out of k. with smth.* не согласовываться с чем-л. *չհամապատասխանել արև րանի*

key 1. 1) ключ, разгадка (*к* решению проблемы) 2) амер. основа политики, основной принцип 2. ведущий, ключевой; главный, командный 3. приводить в соответствие, согласовывать 1. 1) բանալի, լուծում (*սնդրի, հարցի*)

2) *ամ. քաղաքականության հիմք, հիմնական սկզբունք* 2. *հիմնական, հանգույցային, գլխավոր, հրամանավարական, հրամանատարական* 3. *սի- մապատասխանեցնել, համաձայնեց- նել*

key-point воен. ориентир; опорный пункт *սիգն. կողմնորոշիչ, հիմնակետ*

kick (against/at) протестовать, выступать против *րոդրել (արև րանի դեմ), դն հանդես գալ*
to k. against/ at a decision выступать против решения *որոշ- անի դեմ հանդես գալ*

kidnapping похищение, насильственный увоз (*людей*) (*особ. с целью получения выкупа*) (*մարկ- կանց*) *ստեղծագում (ստեղ. փրկանք ստանալու նպատակով)*

kill 1. воен. поражение 2. 1) убивать, уничтожать; поражать 2) ослабить эффект, нейтрализовать 3) провалить (план и т. п.) 1. *սպել. խոչով (մահալույս)* 2. 1) սպանել, վերացնել, խոչել 2) ազ- դեցրությունը բուլացնել, շեղարացնել 3) մախողել, խախտնել (*ծրագիրը են*)

killed in action убитый в бою *մարտում գոհված;* *target* *к. пора- жение цели* *ճշմանկետի խոչում;* *to k. off* избавиться, уничтожить *ազատվել, վերացնել;* *to k. out* уничтожать, искоренять *վերացնել, արմատախիլ տանել*

killer убийца *մարդասպան*
professional *к. профессиональный* *убийца* *պրոֆեսիոնալ մարդասպան;* **satellite** *к. противоспутниковое ору- жие* *սախարրանյախային զենք*

kit снаряжение; набор, комплект *հանդերձանք, սարք, լրակազմ*

decontamination *к. дезазаціոնный* *комплект* *գազազերման լրակազմ;* *first-aid* *к. аптечка* *դիրքիդ;* *survival* *к. спасательное снаряжение* *փրկարարական հանդերձանք*

knit объединять(ся); сплавать(ся) *(на основе общих интересов)* *միա- րանվել, համախմբվել (քնդանուր շահերի հիման վրա)*

knock 1. 1) удар 2) перебой (*машины*) 2. бить, разбивать, подби- вать 1. 1) *հարված* 2) *ընդհատում, խախտում (մեքենայի աշխատանքի)* 2. *հարվածել, գարկել, խոչել*
to k. out of action воен. *погуби- вать, вывести из строя* *սպել. խոչել, շարքից հանել*

know-how 1) умение; знание дела 2) секреты производства; технология *նու-խալ* 1) *հմտոր- լյան, ճարտարություն, գործի իմա- ցություն* 2) *արևադարձային գաղտ- նիքներ, տեխնոլոգիա, նոր-հաս*

necessary *к. необходимо* *эманция* *անհրաժեշտ գոտեղիքներ/ իմացու- լյան*

knowledge знание; осведомлен- ность *գիտելիք, իրազեկություն, տեղ- յախություն*

first-hand *к. сведения из первых* *рук* *սկզբնաղբյուրից ստացված տեղ- րեկություններ;* *to come to smb's k.* *быть преобразованным (о чем-то)* *իրազեկված* *լինել (արև րանի մասին)*

laager воен. парк бронированных машин *պզգ. գրահալացան մեքենաների հավաքակալան*

labour union см. *ան'ս union 2)*

lack 1. недостаток, отсутствие не хватать; испытывать недостаток 1. պակաս, քիսկալություն 2. քիսկալանցանկ, պակաս զգալ

I. of balance отсутствие баланса *հավասարակշռության քիսկալություն*; *I. of confidence* отсутствие доверия *վստահության քիսկալություն*; *I. of discipline* отсутствие дисциплины, не дисциплинированность *կարգապահության քիսկալություն, անկարգապահություն*

laissez-faire фр. 1) невмешательство, попустительство 2) принцип неограниченной свободы предпринимательства 1) ֆր. չիլիսկանկեր, բողոքություն 2) մեծանկերության անսահմանափակ ազատության պիտրոն

I. policy политика невмешательства *չիլիսկանկեր քիսկալություն*

land 1. 1) земля, суша 2) страна, государство 2. сухопутный 3. причаливать, высаживаться (*на берег*); приземляться, делать посадку 1. 1) հող, ցամաք 2) երկիր, պետություն 2. ցամաքային 3. կանաչիկ, ափ հանգիստ, վայրէջք կառարի

I. forces сухопутные силы *անցարիյն ուժեր*; *I. nodes* наземные узлы коммуникации *հարկախույրային լիգնետիս հանգույններ*; *I., sea and air operations* наземные, морские и воздушные операции

ցամաքային, ծովային և օդային սազմական գործողություններ

LANDCENT (Allied Land Forces, Central Europe) Командование ОСВ (объединенных сухопутных войск НАТО в ЦЕ) *Կենտրոնական Եվրոպայում ՆԱՏՕ-ի Միավորված ցամաքային զորքերի հրամանատարություն*

landing 1) посадка, приземление 2) десант; десантный 1) վայրէջք 2) դիսանտ, դիսանտային

assault airborne I. высадка воздушного десанта *օդային դիսանտի իջնույն*; *emergency forced I.* аварийная/вынужденная посадка *փրարյին/հարկադրված վայրէջք*; *I. operation* высадка десанта *դիսանտի իջնույն (ափհանույն)*; *I. troops* десантные войска *դիսանտային զորքեր*; *I. zone (LZ)* зона высадки *իջնույն/ափհանան գոտի*; *hot LZ* обстреливаемая зона высадки *իջնույն/ափհանան զնդրկոծվող գոտի*; *safe LZ* безопасная зона высадки *իջնույն/ափհանան անվտանգ գոտի*; *seaborne assault I.* высадка морского десанта *ծովային դիսանտի ափհանույն*

land-locked country страна, не имеющая выхода к морю *դեպի ծով ելք չունեցող երկիր*

land power 1) военная мощь 2) мощная военная держава 1) սազմային հզորություն 2) հզոր սազմական տերություն

language 1) язык 2) выражение, формулировка 1) լեզու 2) արտահայտություն, մեկերպում

compromise *I.* компромиссная формулировка *փոխփոխանյին մեկերպում*; *statutory I.* принятый в качестве рабочего язык *ընդունված*

աշխատանքային լեզու; *working I.* рабочий язык *աշխատանքային լեզու*

lapse 1. 1) ошибка, оплошность 2) юр. прекращение (*действия договора и т. п.*) 2. юр. терять силу, становиться недействительным, истекать (*о праве*) 1. 1) սխալ, վրիպակ 2) *իրավ*, դաշարիւյն (*պայմանագրի գործողության նկ*) 2. *իրավ*, ուժը կորցնել, անվավեր դառնալ, ժամկետը լրանալ (*իրավունքի մասին*)

I. of time истечение срока давности *վաղնորային ժամկետի լրանալը*

larceny юр. воровство, кража *իրավ*, գողություն

compound/mixed I. кража, совершенная при оттягивающих вину обстоятельствах *մահարյուցիչ հանգամանքներում կատարված գողություն*

large-scale крупномасштабный *աշխատակալ*

large-scale operations крупномасштабные операции *աշխատակալ սազմական գործողություններ*

laser 1. лазер 2. лазерный 1. լազեր 2. լազերային

I. weapon лазерное оружие *լազերային զենք*

launch 1. 1) запуск, пуск 2) баркас, катер 2. 1) выпускать, метать 2) начинать, пускать в ход, предпринимать 3) запускать, выпускать 1. 1) արձակում, գործարկում 2) մոտորանավակ 2. 1) արձակել, նետել 2) սկսել, գործարկել, մեծնարկել 3) արձակել, նետել

multiple I. групповой запуск *քիսկալատիկ արձակում*; **rescue I.** спасательный катер *փրկարարական մոտորանավակ*; **single I.** оди-

ночный запуск *միակի արձակում*; **test I.** испытательный запуск *փորձական արձակում*; **unauthorized I.** несанкционированный запуск *քիսկալատիկ արձակում*; **to I.** an attack *начать атаку* *հարձակում սկսել*; **to I.** a counteroffensive *перейти в контрнаступление* *հակահարձական անցնել*; **to I.** a missile *запустить ракету* *հրթիռ արձակել*; **to I.** threats *(at/against smb.)* *высказывать угрозы* (*в чей-л. адрес*) *պառնալ (որև մեկին)*

launcher стартовая установка, пусковая установка *մեկնարկային կալանք, արձակման կալանք*

field rocket I. реактивная установка *ռեակտիվ կալանք*; **missile I.** ракетная пусковая установка *հրթիռների արձակման կալանք*

law 1. 1) закон, правико 2) право, законодательство 2. законный, правовой 1. 1) օրենք, կանոն 2) *իրավունք*, օրենքորոշում 2. օրինական, *իրավական*

according to a I. в соответствии с *закон* *օրենքին հանապատասխան*; **civil I.** гражданское право *քաղաքացիական իրավունք*; **constitutional I.** конституционное право *սահմանադրական իրավունք*; **conventional I.** договорное право *պայմանագրային իրավունք*; **criminal I.** уголовное право *քրեական իրավունք*; **emergency I.** чрезвычайный закон *արտակարգ օրենք*; **fundamental I.** основной закон, конституция *հիմնական օրենք, սահմանադրություն*; **humanitarian I.** of war *гуманитарное право войны* *պատերազմի մարտաիրական իրավունք*; **immigration I.** закон об им-

миграции օրենք ներգաղթի վերաբերյալ; **international I.** международное право միջազգային իրավունք; **international criminal I. relating to warfare** международное уголовное право, касающееся методов ведения войны ցանկերազգի վարման եղանակների վերաբերյալ միջազգային քրեական իրավունք; **international humanitarian I. applicable in armed conflicts** международное гуманитарное право, применяемое в период вооруженных конфликтов զինված հակամարտությունների ժամանակ կիրառվող միջազգային մարտիչիրական իրավունք; **general rules of international I.** общие нормы международного права միջազգային իրավունքի ընդհանր օրենք; **regional international I.** региональное международное право տարածաշրջանային միջազգային իրավունք; **universal international I.** универсальное международное право համաշխարհային միջազգային իրավունք; **violation of international I.** нарушение международного права միջազգային իրավունքի խախտում; **I. enforcement** наблюдение за соблюдением закона օրենքի կատարման վերահսկում; **I. and order** правопорядок իրավիշարք; **I. of armed conflict** законодательство, применяемое в ходе боевых действий մարտական գործողությունների ընթացքում կիրառվող օրենսդրություն; **I-s and customs applicable in armed conflicts** законы и обычаи, применяемые в период вооруженных конфликтов զինված հակամարտությունների շրջանում կիրառվող օրենքներ և սովորույթներ; **I-s and customs of war**

законы и обычаи войны ցանկերազգի օրենքներ և սովորույթներ; **I. of peace** право мира խաղաղության իրավունք; **I. of treaties** право международных договоров միջազգային պայմանագրերի իրավունք; **I. of war** право войны ցանկերազգի իրավունք; **martial I. a)** военное право ռազմական իրավունք; **б)** военное положение ռազմական դրություն; **в)** закон военного времени ցանկերազգիական ժամանակի օրենք; **military I.** военно-уголовные законы, военное право ռազմաքրեական օրենքներ, ռազմական իրավունք; **to abolish/ to repeal a I.** отменить закон անվավեր/չեղյալ համարել օրենք; **to break/ to violate a I.** нарушить закон օրենք խախտել; **to introduce/ to make I-s** вводить законы օրենքներ մտցնել

lawlessness произвол, беззаконие կանխախտություն, անօրինություն

lawyer адвокат, юрист, правовец րախախաշտպան, փաստաբան, իրավաբան, իրավագետ

civil-rights I. юрист по гражданским вопросам քաղաքացիական իարքերով իրավաբան; **criminal I.** юрист по уголовным вопросам քրեական իարքերով իրավաբան

lay I) налагать (штраф и т. п.); предъявлять (обвинение) 2) воен. вести, направить 1) զինվ (տուգանք են), ներկայացնել (մեղադրանք) 2) ռազմ. ուղղել, ուղղորդել

to I. an ambush устроить засаду զարայ սարքել; **to I. the blame (for smth.) on smb.** обвинять (кого-л. в чем-л.) մեղադրել (որև մեկին որևիճում); **to I. a contribution** нало-

жить контрибуцию սուզմտություններ զինվ; **to I. down one's arms** сложить оружие զենք վայր դնել, անվտանգ լինել; **to I. mines** минировать սկսելապատել; **to lay smb. under obligation** связать кого-л. с кем-л. պարտավորություն արել մեկի վրա պարտավորություն դնել; **to I. over** оплодотворять (засеивать и т. п.) հեղուկացնել (միայր են); **to I. a smoke screen** воен. создавать дымовую завесу սառվ. ծխալանանշ անդնել

laying наводка, прицеливание կանխատրյուն, սպորդում **direct/ indirect I.** прамախ/անբեռնանա ուղիղ/ ոչ ուղիղ ելակետություն; **mine I.** установка мин, сбрасывание мин սկսելապատել, սկսելանետում

layout расположение, размещение; планировка գիրք. տեղաբաշխում, հաստերազգի

defensive I. построяние обороны սուզմանություն կառուցում; **physical I.** фактическое размещение փաստային տեղաբաշխում

lead 1-1) руководство; инструкция 2) указания, директива 2. (led) 1) вести, приводить; склонить (к чему-л.) 2) руководить, командовать, управлять, возглавлять 1) 1) ղեկավարում, ղեկավարություն, նախնականություն 2) ցուցումներ, ղեկավար քրեական 2. (led) 1) ստացություն, հասցեն, հանգույնի (որև բանի) 2) ղեկավարել, կառավարել, գլխավորել

to assume/ to take the I. взять на себя руководство ղեկավարում ստանձնել; **to I. an army** командовать, армией ղեկավարել բանակը; **to I. a party** руководить партией

կանխատրյուն ղեկավարել; **to I. the troops** вести войска գիրքեր անսարքել; **to lead up to the war** привести к войне հանգույնի արտևարող; **to I. the way** идти по главному направлению

leader руководитель, лидер, глава, командир ղեկավար, անսարք, հրամանատար

military I. военный руководитель զինվորական ղեկավար; **political I.** политический лидер քաղաքական անսարք

leadership руководство, управление ղեկավարություն, ղեկավարում, կառավարում

collective I. коллективное руководство միասնական ղեկավարում; **militant I.** воинствующее руководство ռազմաստեն; ղեկավարություն; **top I.** высшее руководство քարքաղաքի ղեկավարություն; **to assume / to take on I.** принять руководство ղեկավարան ստանձնել

league 1) лига, союз 2) входить в союз, образовывать союз 1) լիգա, միություն, համադաշնություն 2) միության կազմի մեջ մտնել, միություն կազմել

in I. with smb. в союзе с кем-л. միություն մեջ արել մեկի հետ; **to form a I.** создать конфедерацию համադաշնություն կազմել

leak 1. течь, утечка 2. давать течь, просачиваться 1. հարք, հոսակրություն 2. հունկ, գորս օձրել **I. in the gas-pipe** утечка газа գազ արտահոսք

leakage утечка; просачивание արտահոսք, հոսակրություն

security I. утечка секретной информации գորսել տեղեկատվության արտահոսք

leave 1) позволение, разрешение 2) воен. увольнительная, увольнение (разрешение *об отлучке, выданное служащему армии*) 3) отпуск 4) отъезд, уход; отход 2. 1) покидать, оставлять 2) воен. дезертировать; покинуть пост, оставить вахту (без разрешения) 1. 1) բույժավորյուն 2) սազմ. արձականք բերրի, արձակուն (բանական մասայող զինվորին արդող բացակայության բույժավորյուն) 3) արձակուրդ 4) նեկուն, հեռանալը 2. 1) լքել, թողնել 2) սազմ. դասարել, պահակախոնը թողնել (ստանց բույժավորյուն)

to ask I. (to do smth.) просить позволения (сделать что-л.) բույժավորյուն հարցնել (որե՛կ բան անելու); **to I. open** оставить открытым (вопрос и т. п.) թողնել բաց (խարթ են)

legal законный, имеющий законную силу; правовой, юридический օրինական, օրինական ուժ ունեցող, իրավական

I. force (of a document) правовая сила (документа) իրավական ուժ (փաստաթղթի); **I. means of settling international disputes** законные средства урегулирования международных конфликтов միջազգային հակամարտությունների կարգավորման օրինական միջոցներ; **on I. grounds** на законном основании օրինական հիմքի վրա

legality законность, легальность օրինականություն

I. of an act законность действия գործողության օրինականություն; **to acknowledge I. of a claim** признать законность претензии մանաշնվ պահանջի օրինականությունը

legalization легализация, узаконение օրինականացում

legislation законодательство օրենսդրություն

the fundamentals of civil and criminal I. основы гражданского и уголовного законодательства քաղաքացիական և քրեական օրենսդրության հիմունքներ; **international I.** международное законодательство միջազգային օրենսդրություն

legislate законодательная власть/орган օրենսդրական իշխանություն, օրենսդիր մարմին

legitimacy законность, легитимность օրինականություն

legitimate 1. законный 2. узаконивать 1. օրինական 2. օրինականացնել

I. purposes законные намерения օրինական մտադրություններ/ նպատակներ; **I. use of force** законное применение силы ուժի օրինական կիրառում

lend давать, предоставлять տալ, արձակուրդ

to I. aid/assistance оказывать помощь օգնություն ցույց տալ/ արձակուրդ; **to I. long-term credit** предоставлять долговременный кредит երկարամյակ նոսր վարկ տրամադրել

lend-lease ленд-лиз, передача займы или в аренду (вооружения, продовольствия и т. п.) լենդ-լիզ, փոխիրիարար կամ կապալող տրամադրում (զենք, պարենը են)

I. agreement соглашение о ленд-лизе համաձայնագիր լենդ-լիզի մասին; **I. reverse** обратный ленд-лиз հակադարձ լենդ-լիզ

lese-majesty государственное преступление, государственная измена

պետական հանցագործություն, պետական դավաճանություն

lesion юр. убыток, ущерб իրավ. վնաս

lethality воен. смертоносность սպիզ. մահաբերություն

I. of the weapon убойная сила/убойность оружия զենքի մահաբերություն

level уровень; ступени; степень մակարդակ, աստիճան

force I./L. of forces уровень вооруженных сил զինված ուժերի մակարդակ; **I. of armaments** уровень вооружения սպառազինությունների մակարդակ; **I-s of military activity** уровни военной деятельности սպառազինված զորույնների մակարդակներ; **I. of military confrontation** уровень военного противостояния սպառազինված զինակալության մակարդակ; **on / at the highest/top I.** на самом высоком уровне, на уровне глав государств ամենարարժ մակարդակով, պետությունների ղեկավարների մակարդակով; **pre-war I.** довоенный уровень մախապատերազմային մակարդակ; **radiation I.** уровень радиации մասնազարման մակարդակ; **risk I.** уровень риска վնասի մակարդակ; **to exceed the force I.** превзойти уровень вооруженных сил գերազանցել զինված ուժերի մակարդակը

levy 1. набор в армию 2. 1) собирать, взимать (конtribution и т. п.) 2) набирать в армию 3) вести (воину) 1. զորահավաք 2. 1) հավաքել, գնահել (նազմատուգանք են) 2) բանակ հավաքարել 3) վարել (պատերազմ)

I. in mass набор в армию всех мужчин, годных к военной службе զինմասնադրության պիտանի բոլոր

տղամարդկանց զորահավաք; **national I.** народное ополчение ժողովրդական աշխարհազոր; **to I. war (upon/against)** начать войну (против) պատերազմ սկսել (դեմ/ հետ)

lex лат. закон լատ. օրենք

liability 1) ответственность; обязательство 2) pl. обязательства; задолженность, долг 1) պատասխանատվություն, պարտավորություն 2) կոպ. պարտավորություններ, պարտ external liabilities внешняя задолженность տրամադիր պարտ; **international liabilities for injurious consequences** международная ответственность за вредные последствия միջազգային պատասխանատվություն վնասակար հետևանքների համար; **I. for damages** ответственность за убытки հասցված վնասների համար պատասխանատվություն; **to accept/ to assume/ to take on a I.** принять /взять обязательство/ответственность պարտավորություն ստանձնել, պատասխանատվություն կրել

liable 1) обязанный 2) ответственный 1) պարտական 2) պատասխանատու

I. for military service военнообязанный զինակալ; **I. in damages** несущий ответственность за ущерб վնասի համար պատասխանատվություն կրող; **I. to duty** подлежащий обложению налогом հարկին ենթակա

liaison связь, воен. связь взаимомодействия կապ, սպիզ. փոխգործության կապ

I. group for coordination группам связи взаимомодействия փոխգործության կապի խումբ; **I. officer** офицер связи взаимомодействия փոխգործության կապի սպի

liberalization ամեր. либерализация, ослабление (сравнения политического режима) ան արտախմբանում, բարձրան (բարձրական սեփական ճնշում)

liberation освобождение արտախմբում

national I արտախմբումն արտախմբումն

liberty սвобода արտախմբումն
civil liberties гражданские свободы քաղաքացիական արտախմբումներ, **complete personal I** անկասկածազուսպ սвобода անկասկածազուսպ արտախմբումն, **I. of conscience** совести խղի արտախմբումն, **I. of indifference** սвобода воли կամի արտախմբումն, **I. of the press** սвобода печати անկասկածազուսպ արտախմբումն; **I. of speech** սвобода слова կամի արտախմբումն, **to set smb. at I.** Ընդդեմ Կ. սвобода որևէ անկասկածազուսպ արտախմբումն արտախմբումն

license 1) разрешение, лицензия, патент 2) неуважение (закона, традиций и. п.), нарушение общественного порядка 3) рожу-обшественно, արտախմբում 2) շարժվել (որեքեր, սուրբություններ են), հասարակական կարգի խախտում

export/import I лицензия на экспорт/импорт արտախմբումն / ներմուծան թույլտվություն; **general I** генеральная лицензия գլխավոր արտախմբումն թույլտվություն

license разрешать; давать право/патент թույլտվություն արտախմբումն, արտախմբումն արտախմբումն

lifebelt спасательный круг փրկական թիկ

lifeboat спасательная шлюпка փրկական թիկ

lift снимать (запрет и т. п.) հանել, փրկվել (արդիոր են)

to I. a blockade/an embargo արտախմբումն արտախմբումն հանել; փրկվել շրջափակում/բեկարկվել; **to I. a minefield** разминировать минами поле արտախմբումն արտախմբումն արտախմբումն

lifting поднимание, подъем արտախմբումն

I. of mines разминирование արտախմբումն

limit 1-1) граница, предел 2) ограничение 2. 1) ограничивать 2) служить границей / пределом 1. 1) սահման 2) սահմանափակում 2. 1) սահմանափակել 2) սահման օտարախմբումն **strategic weapons I** ограничение стратегического вооружения արտախմբումն արտախմբումն սահմանափակում, **to set a I.** устанавливать предел սահման զինել

limitation 1) ограничение; отсрочка 2) юр. предельный срок; срок давности 3) юр. ограничение; (границы и т. п.) 1) սահմանափակում, փրկվածություն 2) իրավ փրկել ժամկետ, փրկվածություն ժամկետ 3) իրավ սահմանափակում (փրկվածություն են)

basic I-s основные ограничения հիմնական սահմանափակումներ, **reciprocal I-s** взаимные ограничения փոխարժեք սահմանափակումներ, **statute of I-s** закон о сроках давности որեք փրկվածության ժամկետների մասին, **to impose/ to place I-s on smth.** устанавливать ограничение на что-л. որեք արտախմբումն սահմանափակում զինել

line 1) черта; граница; предел; пограничная линия 2) линия (связи) 3) установка, направление

անը. обрест действий 4) воен. линия фронта; линия траншеи 5) (строя) шеренга (состав боевой) 1) փո արտախմբում, սահմանափակում 2) փո (կամի) 3) դիրքորոշում, ուղղություն, փրկվածություն 4) արտախմբում, արտախմբում 5) շարժվել (սահմանափակում)

air I-s of communication воздушные коммуникации օդային արտախմբումն արտախմբումն, **assault I.** наступление արտախմբումն արտախմբումն, **bomb I.** бомба боеприпасов արտախմբումն արտախմբումն, **boundary/border I.** пограничная линия սահմանափակում; **cease fire I.** перемирие արտախմբումն արտախմբումն, **hard I.** жесткая (политическая) позиция (բարձրական) կոչում դիրքորոշում; **imaginary boundary I.** воображаемая пограничная линия երևածական սահմանափակում, **in the I-s** на фронте, в действующей армии արտախմբումն արտախմբումն, **in the I-s** в действующей армии արտախմբումն արտախմբումն, **I. of demarcation** демаркационная линия սահմանափակումն փո; **I. of least resistance** линия наименьшего сопротивления նվազագույն դիմադրական փո; **I. officer** старший офицер արտախմբումն արտախմբումն; **I. of separation** линия разведения сторон կողմերի արտախմբումն փո; **overland I-s of communication** наземные коммуникации արտախմբումն արտախմբումն, **sea I-s of communication** морские коммуникации օդային արտախմբումն արտախմբումն, **soft I.** умеренная политическая линия մեղք քաղաքական փո; **solid**

I. of defence прочная линия обороны արտախմբումն արտախմբումն, **strong / firm line** жесткая политическая линия կոչում քաղաքական արտախմբումն, **troops of the I.** линейные войска կամի արտախմբումն, **trace I.** линия перемены փրկվածական փո; **to go over / to overstep the I. of smth.** перейти границу (грозомогнот) արտախմբումն (բարձրական) արտախմբումն, **to settle the boundary I.** установить пограничную линию սահմանափակում արտախմբումն

line-up расположение, расстановка (сил) դիրք, դիմադրական (սահմանափակում)

new I. of world powers новая расстановка мировых сил համաշխարհային արտախմբումն արտախմբումն

lining-up ориентирование կողմերում

link 1. связь, соединение; связующее звено 2. соединяться, связываться; быть связанным 1. կապ, ծրարում, կապող օղակ 2. փրկվել (սահման), կապ(վել), կապված լինել

I. man человек, являющийся связующим звеном (между двумя группами) (կրկում խմբերի միջև) կապող օղակ հանդիսանող մարդ

linkage увязывание, увязка կապվածում, համախմբվածություն

high-pressure I. принудительная увязка ստիպողական կապվածում; **policy of I.** политика «увязок» «փոխկապակցվածություն» քաղաքականություն; **to resolve a problem by means of I-s** решать проблему путем «увязок» խնդիր լուծել - փոխկապակցվածումն անստիպողական

Liquidation ликвидация, уничтожение предприятия, ликвидации

L. of bases on foreign territories ликвидация баз на чужих территориях *отвар տարածքներում գրավել գործարարների վերաբերյալ*; *L. of hotbeds of tension* ликвидация очагов напряженности *լարվածության օջախների վերաբերյալ*

Listening прослушивание; подслушивание գաղտնիություն

Listening-in подслушивание; перехват гաղտնիություն, ձայնարձակում

litigation юр. тяжба; судебный процесс հրվա. դատավիճ, դատավարություն

load 1. 1) груз; нагрузка 2) воен. заряд 2. 1) грузить; нагружать 2) заряжать (оружие) 1. 1) բեր, բեռնվածություն 2) *ազգ.* լիք 2. 1) բեռնել, ծանրաբեռնել 2) լիքավորել (*զենք*) *maximum permissible l.* максимально-допустимая нагрузка *տնտեսական* բովանդակության *բեռնվածք*

loan заем, ссуда, кредит փոխարձրյուն, փոխառություն, վարկ *long-term/short-term l.* долгосрочный/краткосрочный кредит *երկարամյակ/կարճամյակ վարկ*; *L. rejection* отказ в предоставлении ссуды *որսման փոխառություն տրամադրելու խնդրանքի մերժում*

local местный; локальный տեղական, տեղային

L. engagement воен. бой местного значения *ազգ.* տեղական նշանակության մարտ; *L. defence* самооборона *հերքապաշտպանություն*; *L. government* местное правительство, местные власти տեղական կառավարություն, տեղական իշխանություններ

localism местные интересы, местный патриотизм տեղական շահեր, տեղային հայրենասիրություն

locality местность, район, участок; местоположение տեղանք, վայր, տեղամաս, տեղադրություն

defended l. воен. район обороны *ազգ.* պաշտպանության շրջան; *inhabited / populated l.* населенный пункт *բնակավայր*; *mined l.* минированная местность *պայմանապատված տեղանք*; *tactical l.* тактический пункт *տակտիկական/մարտավարական կետ*; *tank-proof l.* танкоустойчивый район *տանկի հանք տանտանելի շրջան*

location 1) местоположение, местонахождение 2) обнаружение 1) դիրք, գտնվելու վայր 2) հայտնաբերում

lodgement прочное положение; воен. закрепление на захваченной территории *կայուն դիրք*, *ազգ.* ամրապնդ գրավված տարածքում

logistic(al) воен. относящийся к передвижению и снабжению войск; служба тыла *ազգ.* գործերի տեղաշարժման ու մատակարարմանը վերաբերող, բիզնեսի ծախսություն

L. Coordination Centre (LCC) Центр по координации тылового обеспечения *բիզնեսային ապահովման համակարգման կենտրոն*; *L. support* тыловое обеспечение *բիզնեսի ապահովում*

logistics воен. материально-техническое обеспечение; организация и обеспечение работы тыла *ազգ.* նյութատեխնիկական ապահովում, բիզնեսի աշխատանքի կազմակերպում ու ապահովում

self-sustaining l. тыловое само-

обеспечение *բիզնեսի հերքապաշտպանություն*

log-rolling взаимные услуги (в политике) փոխադարձ ծախսություններ (*քաղաքականության մեջ*)

loss потеря, утрата; убыток, ущерб; *pl.* воен. потери *կորուստ, վնաս*; *հոգ.* ռազմ. կորուստներ

battle losses боевые потери *մարտական կորուստներ*; *heavy/severe l-es* тяжелые потери *ծանր կորուստներ*; *injustified l-es* неоправданные потери *չարարապատված կորուստներ*; *war l-es* военные потери *պատերազմական կորուստներ*; *to estimate l-es* оценивать потери *զննաստել կորուստներ*; *to inflict l-es* причинить поте-

ри *կորուստներ պատճառել*; *to suffer l-es* понести потери *կորուստներ կրել*

low-intensity conflict см. *ինս* conflict

loyalty лояльность, преданность, верность նվիրվածություն, հավատարմություն

L. to one's oath верность присяге *հավատարմություն երդմանը*; *to show / to demonstrate l.* проявлять / выказывать преданность / верность *նվիրվածություն / հավատարմություն ցուցաբերել / ցույցաբերել*

lull воен. временное затишье, оперативная пауза *ազգ.* մասնակալոր անդորր, օպերատիվ դադար

LZ (landing zone) см. *տնս* landing

Mm

machine 1) машина, механизм; аппарат 2) аппарат (организационный, государственный) 1) մեքենա, սարք 2) աշխատանք (կազմակերպչական, պետական)

m-gun пулемет գնդափր

magazine 1) хранилище боеприпасов 2) магазин (огнестрельного оружия) 1) զինապահեստ 2) փամփշակափ

main (the mains) магистраль, օւորառոյի

gas m. газопровод գազափող; **m. road** дорожная магистраль մեծապարիսյան մայրուղի

maintain 1) поддерживать; сохранять; удерживать 2) оказывать поддержку; защищать, отстаивать 1) պաշտպանել, պահպանել, պահել 2) պաշտպանել, պաշտպանել

to m. an army содержать армию **իրական պահել; to m. friendly relations (with)** поддерживать дружественные отношения **ընդդեմական արարներություններ պահպանել; to m. military bases** сохранять военные базы **գործարարներ պահել; to m. resistance** оказывать сопротивление **դիմադրել**

maintenance 1) поддержание, поддержка 2) сохранение 3) тех. обслуживание 1) պաշտպանություն, պահպանում 2) պահպանում, պահպանություն 3) տեխ. ապահովում, խնամք **m. of peace** сохранение мира **խաղաղության պահպանում, m. of territorial status quo** поддержание территориального статуса-кво **արարներության անփոխադրման պահպանում**

major 1. майор 2. главный, старший; значительный, важный 1. մայոր 2. գլխավոր, ափս, հիմնականի, կարևոր

M. NATO Commander командующий стратегическим командованием НАТО (ВГК) Կ-ՍՍՏ-ի ղեկավարական հրամանատարային հրամանատար: **M. Subordinate Command (MSC)** главное подчиненное командование (ГК) Գլխավոր ստորադաս հրամանատարային

maladministration плохое управление փոտ կառավարում

malefactor злоумышленник, преступник օրհարգոր, հանցագոր

malfeasance юр. преступление (особ. должностное), нарушение общественного доверия **իրավ հանցագործություն (հատկ. ծառայողական), հասարակության վստահության կորուստ**

malice юр. преступное намерение, злой умысел **իրավ հանցագործարարություն, չարամիտ դիմադրություն**

malpractice противозаконное действие; халатность **կախարհական գործարարություն, անգործարարություն**

malversation злоупотребление (служебное); незаконное присвоение государственных сумм **չարաշահում (ծառայողական), պետական գույքների արհեստի յուրացում**

management 1) управление, руководство 2) (the m.) правление, дирекция 1) կառավարում, ղեկավարում 2) (the m.) վարչություն, տնօրինություն

battle m. (BM) управление боем **մարտի կառավարում**

mandatary (mandatory) полит. мандатарий (государство, получившее мандат на часть территории побежденной страны) բր. մանդատար (պարագիծ երկրի տարածքի մի մասի նկատմամբ սննդառ ստացած պետություն)

mandate 1. мандат; полномочия 2. передавать страну под мандат другого государства 1. մանդատ, լիակարգություն 2. երկիրը հանձնել այլ պետության մանդատին

UN Force's m. мандат войск ООН ՄԱԿ-ի զորք(եր)ի մանդատ

mandatory 1) мандатный 2) обязательный, принудительный 1) մանդատավոր 2) պարտադիր, հարկարկան

m. measures принудительные меры **հարկարկանիչներ; m. powers** мандатные полномочия **մանդատային լիակարգություններ; m. sanctions** обязательные санкции **պարտադիր պատժամիջոցներ**

maneuver см. տե՛ս manoeuvre

manifestation 1) проявление 2) обнаружение 3) манифестация 1) դրսևորում 2) հրապարակում 3) ցույց

manifesto манифест մանիֆեստ **to issue a m. издать манифест** մանիֆեստ/հրովարտակ հրապարակել

manipulation 1) манипуляция, манипулирование 2) подтасовка 1) ձեռնածություն 2) նեղգափոխում, պաղպղում

m. of facts подтасовка фактов **փաստերի նեղգափոխում**

manning воен. укомплектование личным составом **ազգ. համարում անձնակազմով**

manoeuvrability маневренность,

маневроспособность **տարաշարժունություն, տարաշարժունակություն**

manoeuvre 1.) маневр 2) pl. воен. маневры 2. 1) воен. проводить маневры; маневрировать, перебрасывать войска 2) маневрировать, интриговать, ловкостью добиваться чего-л. 1. 1) տարաշարժ 2) հոգն. ազգ. տարաշարժ, գործարար, գործարար 2. 1) ազգ. տարաշարժել, գորք(եր)ն արագ տեղափոխել 2) խտտանակել, ճարպկության որևէ բանի հասնել

advance notification of military m-s предварительное уведомление о военных маневрах **մանդակային ծանուցում զինավարժությունների մասին; army/military m-s** военные учения **նստմանակազմ գործարժություններ; deceptive m.** маскировочный маневр **ըղբարկման տարաշարժ; fleet m-s** морские учения **ծովային գործարարներ; troops on m-s** войска на учениях **գործարժությունների կատարող զորքեր**

manpower людские ресурсы; личный состав; часть населения, годная к военной службе **մարդկային ռեսուրսներ, անձնակազմ, ընտելություն** զինծառայությանը պիտանի մարդ

ground force m. численность сухопутных войск **ցամաքային զորքերի բիշարակ; m. ceiling** предельная численность личного состава **անձնակազմի սահմանային բիշարակ; m. cut/saving** сокращение численности личного состава **անձնակազմի բիշարակի կրճատում**

manslaughter юр. непредумышленное убийство **իրավ վիճարանում/անվանում պիտանություն**

manual руководство, справочник **ձեռնարկ, տեղեկատու**

field m. амер. воен. боевой устан. *sh. naqd.* *sharatskian* կանոնադրություն

manu military лат. силой, насильственно *ish. mtdic*, *rnk*

map 1. карта; план 2. составлять, чертить карту 1. *sharatsk.* *sharatskian* գիծ 2. *sharatsk* կազմել

military m. военная карта *naq-ditskian* արտագ; *situation m.* карта обстановки *hrishartskian* արտագ; *to put smth. on the map* придать чему-л. значение *rnk* *rnk*ի նշանակարտել *ish*

marauder мародер դիակապուտ

marauding 1. мародерство 2. мародерский 1. դիակապուտություն 2. դիակապուտ

march 1. 1) воен. марш, поход 2) ход, развитие 3) *pl.* граница, пограничная или спорная полоса 2. воен. маршировать; вести строем 1. 1) *naqd.* *naqdbnr.* *naq-dsharatsk* 2) *rnkrayr.* *qaratskian* 3) *hraq.* *ishdian.* *ishdianshakhn* կանվիելի գոտի 2. *naqd.* *shayel.* *zhrptc* անել

forced m. стремительный/форсированный марш *urbraysh* *naq-dbnr.*; *m. of events* ход событий *hrisharatskian* ներքին *rnkrayr.*; *short forced m.* марш-бросок *naqdbnr-nhdn.*; *peace m.* марш мира *isharhartskian* *bnr.*; *protest m-es* марш протеста *rnkrp*ի *ynly*

marine 1. морской флот 2. морской, военно-морской 1. *shakhartsk* 2. *dnkhakhn.* *naqshdnkhakhn*

m. belt (морская) пограничная зона *ishdianshakhn* (днխային) գոտի; *m. infantry* морская пехота *dnkhakhn* հետևակաոր. *dnkhakhn*

maritime 1) морской 2) приморский 1) *dnkhakhn* 2) *dnkhakhn*

m. forces военно-морские силы *naqshdnkhakhn* ուժեր; *m. belt* территориальные воды (государства) *isharsharshakhn* ջրեր (պետության)

martial 1) военный 2) воинственный 1) *naqdbalkian.* *qsharsharshakhn* 2) *naqdbalkian*

m. law военное положение *naqdbalkian* դրույուն; *m. spirit* воинственный дух *naqdbalkian*; *nq*; *to be under m. law* быть на военном положении *naqdbalkian* դրույուն մեջ լինել; *to declare/ to impose/ to introduce m. law* вводить военное положение *naqdbalkian* մտցնել; *to lift m. law* отменить/снять военное положение *naqdbalkian* դրույունը *hahn*

mask 1. противогаз, наличиек противогаза 2. воен. маскировать 1. *shakhakhq.* *shakhakhq* շրջակա 2. *naqd.* *rnkrp*իվել *to m. the fire* загоразивать обстрел *qshakhkhdn*ը *shqshakhkhdn*նշել

mass 1. 1) масса 2) (the masses) *pl* народные массы 2. массовый 3. воен. массировать, сосредоточивать 1. 1) *qshakhkh* 2) (the masses) *hraq.* մղովորական *qshakhkh* ներ 2. *qshakhkh* 3. *naqd.* կուտակել, կենտրոնացնել

m. destruction массовое уничтожение *qshakhkh*ի *nshakhkh*; *m. extermination weapons* оружие массового уничтожения *qshakhkh*ի *nshakhkh* գեներ; *m. grave site* место массовых захоронений *qshakhkh*ի *shakhkh* ներքին *qshakhkh*; *m. media* средства массовой информации *qshakhkh*ի *shakhkh*

ynshkh; **m. meeting** массовый митинг *sharsharshakhq*; *to incite masses* подстрекает массы *qshakhkh* ներքին *sharshkh*; *to m. forces* сосредоточивать силы *shakhkh* ներքին *sharshkh*; *to m. troops on the frontier* сосредоточивать войска на границе *ishdian*ի *qsh* *qsh*ը *khshkh*

massacre 1. резня 2. устраивать резню 1. *khshkh* 2. *khshkh*

massing воен. массирование, скопление *naqd.* կենտրոնացում, կուտակում

massive retaliation воен. массированный ответный удар, массированный контрудар *naqd.* *qshakhkh*ի *qshakhkh*ի *sharshkh*, *qshakhkh*ի *sharshkh*

mastery господство, превосходство *sharshkh*ություն, *qshkh*ություն, *qshakhkh*ություն *m. of the air* господство в воздухе *qshkh*ում *onp*; *m. of the seas* господство на море *qshkh*ում *dnkh*

material 1. материал 2. существенный, важный 1. նյութ 2. կանխ, կարևոր

m. facts важные факты *khshkh* *sharshkh*; **radioactive war m.** боевое радиоактивное вещество *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh*; **strategic raw m-s** стратегическое сырье *naqshakhkh*ի *sharshkh*; **war m.** боевое имущество, военная техника *sharshkh*ի *qsh*, *naqshakhkh*ի *sharshkh*

matter 1. 1) вопрос, предмет (обсуждения и т. п.) 2) дело; существо; содержание 2. иметь значение 1. 1) *sharshkh*, *sharshkh* (քննարկում են) 2) *qsh*, *sharshkh*, *sharshkh*ի *sharshkh* 2. *sharshkh*ություն *nshkh*

m. of dispute предмет спора *qsh*

sharshkh; **m. of fact** факт, реальная действительность *sharshkh*, *sharshkh* ներքին; **m. of grave importance** дело первостепенной важности *isharshkh*ը *sharshkh*ի *sharshkh*; **m. of mutual interest** вопрос, представляющий взаимный интерес *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh* ներքին *sharshkh*ի *sharshkh*; **pressing m.** неотложный вопрос *isharshkh*ի *sharshkh*

MCC (Mobility Coordination Centre) см. *ish* *mobility*

mean (meant) 1. 1) значить, означать, иметь значение 2) намереваться; иметь в виду 2. 1) *pl.* средство, способ, мера 1. 1) *sharshkh*, *sharshkh*ություն *nshkh* 2) *sharshkh*, *sharshkh* ներքին *nshkh* 2. 1) *hraq.* միջոց, եղանակ

compulsive m-s принудительные меры *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh*; **fire m-s** огневые средства *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh*; **last-ditch m-s** крайние меры *sharshkh*ի *sharshkh*; **m-s of political pressure** средства политического давления *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh*; **m-s of settling international disputes** средства урегулирования международных споров *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh*; **m-s of transportation** средства передвижения *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh*; **m-s of war** а) боевые средства *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh*; б) средства и способы ведения войны *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh*; **m-s to disadvantage the interests** средства ущемления интересов *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh*; **national m-s of verification** национальные средства контроля (выполнения обязательств) (պայմանագրի կատարման) *sharshkh*ի *sharshkh*ի *sharshkh*

միջոցներ, *pacifist/peaceful m-s* мирные средства [шарվող միջոցներ], *various m-s of enforcement by international action* различные виды принуждения путем действий международного порядка միջազգային կարգի գործողություններով հարկադրանք արտադրող միջոցներ

measure мера; мероприятия միջոց, միջոցառում
arms control measures меры по контролю над вооружениями փառազենությունների վերահսկման միջոցներ; *coercive/compulsory m-s, m-s of compulsion* принудительные меры հարկադրանք միջոցներ; *collective m-s* коллективные меры միասնական միջոցներ/միջոցառումներ; *comprehensive m-s* всеобъемлющие меры համընդգրկուն միջոցներ; *conciliatory m-s* примирительные меры հաշտեցնող միջոցներ; *co-operative m-s* совместные меры / мероприятия համատեղ միջոցներ/միջոցառումներ; *disarmament m-s* меры по разоружению գիծարման միջոցներ / միջոցառումներ; *drastic/strong/severe m-s* крупные / решительные меры վճռական / խիստ միջոցներ; *emergency/extraordinary m-s* чрезвычайные меры արտակարգ միջոցներ; *enforcement and preventive m-s* принудительные и предупредительные меры հարկադրանք և նախազգուշացնող միջոցներ; *extreme m-s* крайние меры ծայրահեղ միջոցներ; *half-baked m-s* непродуктивные меры կիշտարակավ միջոցներ; *high priority m-s* первоочередные меры առաջնահերթ միջոցներ; *interim m-s* временные меры ժամանակավոր միջոցներ; *limited interim m-s* ограниченные временные меры սահմանափակ ժամանակավոր միջոցներ; *mandatory m-s* обязательные меры փար-

տադիր միջոցներ; *m-s short of war* действия, приравняемые к войне (без официального объявления войны эмбарго, блокада и т.п.) փակարմարվող համարժեք փորձարկումներ (անպիս փակարմարվող փակարմարում / րանարգել, շրջափակում են); *medical preventive m-s* санитарно-профилактические мероприятия ամբիտարակցման միջոցառումներ; *non-armament m-s* меры по отказу от дальнейшего вооружения հետագա փառազենումիս հրաժարվելու միջոցներ; *partial m-s* частичные меры մասնակի միջոցներ; *precautionary m-s* меры предосторожности նախազգուշացնող միջոցներ; *preparatory m-s (for war)* подготовительные меры/мероприятия (к войне) նախապատրաստական (փառազենակցի) միջոցառումներ; *restrictive m-s* ограничительные меры սահմանափակիչ միջոցներ; *retaliatory m-s* ответные меры փառազենական միջոցներ; *safeguard m-s* защитные меры փառազենական միջոցներ; *safety/security m-s* меры по обеспечению безопасности սնվանվող միջոցներ; *stabilizing m-s* меры по укреплению стабильности կայունության ամրապնդման միջոցառումներ; *temporary m-s* временные меры ժամանակավոր միջոցներ; *to adopt/ to direct/ to take m-s (against smth.)* предпринять меры (против чего-л.) միջոցներ ձեռնարկել (որև թանի դեմ); *to make use of (compulsive/ extreme) m-s* прибегать к (принудительным / крайним) мерам դիմել (հարկադրական / ծայրահեղ) միջոցներ

mechanism механизм; аппарат; устройство փար, կառուցվածք
m. of development закономернос-

ти развития փարգույն օրինափարկումներ; *m. to prevent the outbreak of an armed conflict* механизм по предотвращению возникновения вооруженного конфликта գիծված հակամարտության ճաղգում կանխելու մեխանիզմ միջոց; *striker-m.* ударно-воспламеняющий механизм հարկանային-քրոջակողող փար

medal медаль; орден թանկան, *to award a m. for bravery* наградить медалью за мужество փարգևատրել թանկանով արիության համար

mediate посредничать; служить связью (между сторонами) միջնորդել, կապ հանդիսանալ (կողմերի միջև)

to mediate a cease-fire добиться прекращения огня / перемирья путем посредничества միջնորդությամբ հասնել կրակի դադարեցման/ հրադադարի; *to m. a settlement* содействовать урегулированию путем посредничества միջնորդությամբ նախնել կազմակերպման միջոցով հարաբերմանը

mediation посредничество; вмешательство с целью примирения միջնորդություն, միջամտություն հարաբերման նպատակով

offer of m. предложение посредничества միջնորդության առաջարկ; *to reject a m.* отказом от посредничества հրաժարվել միջնորդությունից

mediator посредник; примиритель միջնորդ, հաշտարար
to act as a m. between conflicting

parties выступить в роли посредника между враждующими сторонами հանդես գալ թրջի միջնորդ փառամարտող կողմերի միջև; *to undertake mediatory activity* предпринять посредническую деятельность միջնորդական գործունեություն ձեռնարկել

medical медицинский; врачебный; санитарный թվական, ամբիտարակ

m. aid медицинская помощь թվական օգնություն; *m. examination/inspection* медицинский осмотр թվական ընթացք; *m. post* медицинский пункт թվական; *m. transport* санитарно-транспортное средство ամբիտարակ փառարկություններ; *m. unit* медицинское формирование թվական կազմակերպում

medicine pl. медикаменты դեղամիջոցներ

meet (met) 1) встречать(ся); собираться 2) отвечать, удовлетворять (требованиям) 3) (with) испытывать, подвергаться 4) опровергать (возражение) 1) հանդիպել, հարկադրել 2) համապատասխանել, թվարարել (փառամեծքին) 3) (with) կրել, ենթարկվել 4) երթել (անարկությունը)

to m. the interests отвечать интересам համապատասխանել շահերին; *to m. the requirements* отвечать требованиям համապատասխանել փառամեծքին; *to m. with obstacles* сталкиваться на препятствия խոչընդոտների հանդիպել; *to m. smb. half-way* см. sb. in half-way

meeting собрание, митинг; встреча; ժողով, հանդիսարար, հանդիսում
emergency m. срочное совеща-

defensive m. actions оборонительные военные действия *цивициական Թագանական գործարարներ*; *m. activities* действия вооруженных сил *զինված ուժերի գործարարներ*; *m. age* призывной возраст *գործարարչի տարի*; *m. alliance* военный альянс *Թագանական դաշինք*; *M. Assistance Requirement (MAREQ)*, NATO потребность в оказании военной помощи, заявка на оказание военной помощи, NATO *Թագանական օգնարան Գանահնդուր*, *Թագանական օգնարան տրանսարիտ հայտ*, ԱՏՕ; *m. block* военный блок *Թագանական բլոկ*; *m. capability* военный потенциал *Թագանական ներուժ*; *M. Committee (MC)*, NATO Военный Комитет, NATO *(Թագանական կոմիտե, ԱՏՕ; m. deterrence* военное устрашение *Թագանական անարներուժ*; *m. execution* приведение в исполнение приговора *военного суга Թագանական դատարանի դատաժողի կատար անդր*; *m. forces* военные силы *Թագանական ուժեր*; *m. government* военное правительство *Թագանական իշխանարան*; *m. hardware* военная техника *Թագանական տեխնիկա*; *m.-industrial complex* военно-промышленный комплекс *Թագանարդարաներական հիմնարան*; *m. information* разведочные данные *հարահարական տեղեկույթ*; *m. intelligence* военная разведка *Թագանական հիմնարարան*; *m. junta* военная хунта *Թագանական խոնույթ*; *m. oath* воинская присяга *զինարական երանք*; *offensive m. actions* наступательные военные действия *հարահարական Թագանական գործարարչիներ*; *m. occupation* военная оккупация *Թագանական բնակարարուժ*; *M. Operations Other than War*

(MOOTW), NATO операция, проводимые вне условий войны, NATO *Գանահնդանական Գանահնդերի դար իրականարող գործարարներ*, ԱՏՕ; *m. operation* военные действия *Թագանական գործարարչիներ*; *m. parity* военный паритет *Թագանական գուակաշինք*; *m. post* полевая почта *դաշտային փոստ*; *m. potential* военный потенциал *Թագանական ներուժ*; *m. presence* военное присутствие *Թագանական ներկայարան*; *m. rank* воинское звание *զինարական կոչուժ*; *m. sanctions* военные санкции *Թագանական Գանահնդանքներ*; *m. service* воинская служба /повинность *զինարարարուժի զինարարարան*; *fit for m. service* см. *in a fit*; *m.-strategic balance* военно-стратегическое равновесие *Թագանարանդանական հախանարակաշարարան*; *m. superiority* военное превосходство *Թագանական գերակաշարան*; *m. training* военные учения *գործարարներուժ*; *m. units* военные формирования *զինարական կազմարարներ*; *universal m. service* всеобщая воинская повинность *հանդերհանուր զինարարարան*

militate бороться, воевать; (against) препятствовать *Գանահնդանք, մարանքել, (against) խոչընդոտել, խանգարել*

militia (the) ополчение, войска, не входящие в состав регулярной армии *աշխարհագր, կանոնակար բանակի կազմի մեջ չմտնող գործեր*

mine воен. 1. мина 2. минирировать *Թագն, 1. ական 2. ականարարանքել*

acoustic m. акустическая мина *ձայնական ական*; *anti-vehicle m.* про-

тивотранспортная мина *հարահարարարանի ական*; *cleared m.* разминированный *ականարարուժան*; *controlled m.* управляемая мина *կոնարարելի ական*; *delayed-action m.* мина замедленного действия *զանդող գործարարան ական*; *instantaneous action m.* мина мгновенного действия *անարարարան գործարարան ական*; *m. detector* аппарат для обнаружения мины *ականարարուժ*; *m. detector* обнаружение мины *ականարարուժ*; *minefield* минное поле *ականարարան*; *neutralized m.* обезвреженная мина *զինարարուժան ական*; *to m. the enemy's trenches* минирировать траншеи *противական ականարարանել բշխան խրանարաներ*

minethrower миномет *ականանետ*
minister министр *Կանահարար*
M. of Defence министр обороны *զինարանարան Կանահարար*

minority меньшинство *փոքրականարան*

ethnic minorities этнические меньшинства *էթնիական փոքրականարաններ*; *national minorities* национальные меньшинства *Թագանական փոքրականարաններ*; *protection of minorities* защита (национальных) меньшинств (Թագանական) *փոքրականարաններ* *պաշտպանարան*; *guarantee of protection of minorities* гарантия защиты прав (национальных) меньшинств (Թագանական) *փոքրականարաններ* *իրավունքներ* *զինարանարաններ կաշարարաններուժ կաշարարան*

misappropriation незаконное присвоение *ապրբիմ յարանուժ*

mischiev вред, зло *վնաս, ճարեր*
to make m. of сечь разгоры *երկարահարաններ սերանել*

miscomprehension неправильное понимание, недоразумение *բարբրանուժ, բարբրանարան*

misdeed преступление, злодеяние *հանարարանուժներ, ճարարարանուժներ*

misguidance введение в заблуждение, неправильное руководство *մարբրանուժ, սխալ ղեկարարան*

misinformation дезинформация *ապահանդերանարան*
to spread m. распространять дезинформацию *ապահանդերանարան տարանել*

misreporting сообщение неправильных или неточных сведений *սխալ կան ու ճշգրիտ տեղեկարաններ* *հարարան*

misrepresentation искажение (фактов и т. п.); введение в заблуждение *խարարան (փանարելի նել), մարբրանուժ*

missing воен. пропавший без вести *Թագն, անհայտ կարան*

m. in action, MIA см. *in a action*

missile 1) воен. реактивный снаряд; ракета 2) метательный снаряд 1) *Թագն. ռանարող արկ, հրթիռ* 2) *նետան արկ*

air-defence m. ракета противовоздушной обороны *հարահարանական Գանահնդանարան հրթիռ*; *air-to-air m.* ракета класса "воздух-воздух" *"օդ-օդ" դաշի հրթիռ*; *air-to-surface m.* ракета класса "воздух-земля" *"օդ-երկիր" դաշի հրթիռ*; *anti-aircraft m.* зенитная ракета *զինարանի հրթիռ*; *anti-ballistic m. system*, ABM system система противоракетной обороны (ПРО) *հարահարանական Գանահնդանարան հիմնարկ (ՀՀՊ)*; *anti-radar m.* противорадарная *ռա*

кета հայաստանի տեղորոշումային հրթիռ; **armed m.** боевая ракета մարտիկային հրթիռ; **ballistic m.** баллистическая ракета, БР րախտիկային հրթիռ, **FC; cruise m., CM** крылатая ракета րախտի հրթիռ; **ground-to-ground m.** ракета класса "земля-земля" «երկիր-երկիր» րախտի հրթիռ; **guided m.** управляемый снаряд կառավարվող արկ; **intercontinental ballistic m. (ICBM)** межконтинентальная баллистическая ракета, МБР միջմայրցամաքային րախտիկային հրթիռ, **IFC; intermediate-range m.** ракета средней дальности, РСД միջին հեռավորության հրթիռ; **intermediate-range ballistic m. (IRBM)** баллистическая ракета средней дальности միջին հեռավորության րախտիկային հրթիռ; **land-based m.** ракета наземного базирования վերահսկելի կայանին հրթիռ; **long-range m.** ракета большой дальности, межконтинентальная ракета մեծ հեռավորության հրթիռ, միջմայրցամաքային հրթիռ; **m. base** ракетная база հրթիռային գործարան; **m. defence** противоракетная оборона, ПРО ակտիվ հրթիռային պաշտպանություն, ՀՀԳ; **MLBM (modern large ballistic missile)** современная тяжёлая (межконтинентальная) баллистическая ракета միջմայրցամաքային միջին (միջմայրցամաքային) րախտիկային հրթիռ; **nuclear m.** ядерная ракета միջուկային հրթիռ; **sea-based / sea-launched m.** ракета, запущаемая с подводной лодки / корабля անգամակի / անվի արմակող հրթիռ; **short-range m.** ракета ближнего действия մոտիկոր հրթիռ; **strategic m.** стратегическая ракета տրանսիկային հրթիռ; **surface-to-surface m., SSM** ракета класса "земля-земля" «вр-

կիր-երկիր» դասի հրթիռ; **tactical m.** ракета тактического назначения տակտիկական նշանակության հրթիռ; **transcontinental m.** трансконтинентальная ракета տիրմայրցամաքային հրթիռ; **ultra-long-range m.** ракета сверхдального радиуса действия գրոտորոշյան գերերկար շատվող ունեցող հրթիռ; **to bar m-s from a country** запретить размещение ракет в стране արգելել հրթիռների տեղադրելու գործընթացը; **to deploy / to install / to station m-s** размещать ракеты հրթիռներ տեղադրել; **to direct / to target a m.** наводить ракету на цель հրթիռն ուղղորդել դեպի նշանակված; **to dismantle m-s** ликвидировать ракеты վերացնել հրթիռները; **to guide a m.** управлять ракетой կառավարել հրթիռը; **to launch a m.** запустить ракету հրթիռ արձակել

mission 1) миссия, делегация 2) поручение, задача 3) постоянное представительство 1) ասիերկրային, պատվիրակություն 2) հանձնարարություն, խնդիր 3) նշտական ներկայացուցչություն

foreign m-s иностранные представительства օտարերկրյա ներկայացուցչություններ; **good will m.** миссия доброй воли բարի կամքի ասիերկրային; **head of a m.** глава делегации / представительства պատվիրակության/ներկայացուցչության ղեկավար; **members of a m.** члены делегации պատվիրակության անդամներ; **peace m.** миссия мира խաղաղության ասիերկրային; **responsible m.** ответственная миссия/задача պատասխանատու ասիերկրային/խնդիր; **tactical m.** тактическая задача տակտիկական/մարտավարական խնդիր; **to perform an**

intercessory m. выполнять поспешную миссию միջնորդական ասիերկրային կատարել

mistrust 1. недоверие, подозрение 2. не доверять, подозревать 1. անվստահություն, կասկած 2. չվստահել, կասկածել **great / strong m.** сильное недовверие մեծ անվստահություն; **to breed m.** сеять недовверие անվստահություն սերմանել

misunderstanding неправильное понимание; недопонимание; недоразумение վիպի հասկանալը, ըմբռնելը, բյուրիմասություն

m-s between nations that may lead to war отсутствие взаимопонимания между странами, которое может привести к войне երկրների միջև փոխըմբռնման քաղաքացայություն, որը կարող է հանգեցնել պատերազմի

misuse 1. 1) неправильное употребление 2) злоупотребление 1) 1) անպատշաճ 1) անպատշաճ 2) չարահայտ 2) չարահայտ 2) չարահայտ 2) չարահայտ

m. of confidence злоупотребление доверием վստահության չարահայտում; **m. of power** злоупотребление властью իշխանության չարահայտում

mitigation смягчение (наказания), ослабление; уменьшение նվազում (պատժ), թուլացում, նվազում

mitigating circumstances см. տնի circumstance

mix 1. 1) беспорядок, путаница 2) структура, состав 2. соединяться, впутываться(ся) 1. 1) ան-

կարգություն, խառնաշփոթ 2) կառուցվածք, կազմ 2. միանալ, խառնվել **overall m. of armaments** общий состав вооружений պատասխանությունների ընդհանուր կազմ

MND (Multinational Division) см. տնի **multinational**

mobile воен. подвижный, мобильный, маневренный կազմ, շարժունակ, շարժուն, տարաշարժուն **m. command post (MCP)** подвижный КП (ПКИ) շարժական հրամանատարական կետ; **m. troops** мобильные войска շարժունակ զորք(ե)ր; **m. satellite communications system ground terminal** передвижная наземная станция спутниковой связи տրանսլակային կապի վերգծույթի շարժական կայան; **m. warfare** маневренная война տարաշարժային պատերազմ

mobility подвижность, мобильность, маневренность շարժունակություն, դարձաշարժություն, տարաշարժունություն

battlefield m. боевая подвижность, мобильность մարտային շարժունակություն, շարժունակություն; **M. Coordination Centre (MCC), NATO** Центр координации свужения (ЦКС), НАТО տարաշարժան համադասան կենտրոն, (ՀՀ) ԱՆՍՕ; **tactical m.** тактическая подвижность մարտավարական շարժունակություն

mobilization воен. мобилизация կազմ, գրառակար,

full / general/nation-wide m. всеобщая мобилизация համընդհանուր գրառակար; **partial m.** частичная мобилизация մասնակի գրառակար; **m. preparedness** мобилизационная готовность գրառակարային պատրաստություն, **scheme of**

m. mobilization мобилизациոննայ մաս փրահալարի միջոցաբո

mobilize мобилизовать(ся) հիսարալար տեղիդ հանալարերի, փրահալար կախարի

to m. the army мобилизовать армия փրահալարերի րաիար, **to m. reserves** мобилизовать резервы կենտրոնայանը սերգերները, **to m. all the support** мобилизовать всю (возможную) помощь կենտրոնայանը սր (հիսարալար) սգերտեր

mock battle учебный бой անսանալան մարտ

model модель, образец օրինակ, նմուշ

m. agreement тилловое соглашение փրալան հանալարալար; **m. for a safeguards agreement** тилловой протек соглашения о гарантиях փրալարերներ մասին հանալարալար փրալան անալան

moderation умеренность, сдержанность; сдерживание; выдержка անալարալար, անալարալар, սովորալар

to display to show great m. проявить большую выдержку մեծ սովորալар արարել

modernization модернизация փրահալարան, ալարալар անալարներին հանալարալарանները

m. of equipment модернизация оборудования փրահալարերի անալարալар արդենը

module модуль, модульный отсек; автономный отсек (ракеты, космического корабля) մոդուլ, մոդուլային մեկուսալար, հիսարալար հանալարալար (սրերերանալար, հրահալար)

control m. отсек управления (космического корабля) (սրերերահալար)

րահալար) կախարալան հանալարան

modus (pl. *modi*) лат. **modus vivendi** 1) образ жизни 2) модус vivendi (временное соглашение, заключенное между сторонами в расчете урегулировать вопрос в последующем) 1) կենտրոնայանը 2) մարտ փրերի (հանալարալար հանալարալար, ար կտներ կերտն են արար հեռալարան կարալարելու հուլար)

modus operandi лат. образ действия արալարալար

momentum 1) движущая сила, импульс, толчок 2) количество движения, темп 1) արալар; ուժ, արալар, մոմն 2) արալան րահալարալар

m. of advance/attack темп наступления արահալան արահալар

monitor 1) 1) монитор, управляющее устройство 2) человек, который ведет радиослухав, воен. слухав 3) прибор для обнаружения вредной для человека радиочастотности 2. 1) անսանալар; 2) սուսահալար, կախարալար սար 2) սրերտանը հրահալարանը ան, սալар, սար, սալарեր; 3) մարտ հանար փասալար սրահալարալар հանալարերն սար 2. 1) հրահալар, կրահալар, ստուգել; 2) անալարել

to m. information следить за фактами հետնել ալարերին

monitoring мониторинг; контроль, наблюдение մեկարահալար, կրահալар, հրահալар

extraterritorial m. экстра-территориальный мониторинг արահալարալар մեկարահալар; **m. of**

military activities контроль и надзорными действиями րահալան արահալарաներին փրահալар, **leit-motological m.** сейсмологический мониторинг կրահալарալарին փրահալар

morale моральное состояние; моральный дух րահալան կենալար, րահալան սր

fighting efficiency and m. морально-боевые качества րահալարալарին հանալարներ; **high m. of the army** выскоый боевой дух армия րահալար րահալան արահալар

moratorium (pl. *moratoria*) мораторий արահալар, անալар

m. on arms sales мораторий на продажу оружия փրահալар անալар; **m. on nuclear explosions** мораторий на ядерные взрывы փրահալар անալарներին արահալар; **m. on reparation payments** мораторий на выплаты репараций փրահալарին կարալарներին արահալар; **to call off the m.** отменить мораторий արահալарներին կարալар; **to set a m. against** мораторий արահալарին անալар

mortality смертность, смертельность, անալար, անալарներին **high m.** высокая смертность րահալар անալарներին

mortar 1. миномет, мортира 2. обстреливать минометным огнем 1 անալарան, հրահալар 2 անալарանալарին կրահալար հրահալар

motherland родина հարահալар **defence of one's m.** защита родины հարահալарին անալарներին

motive 1. мотив, побуждение;

побод 2 побуждать, служить мотивом 1 անը, արահալар, արահալар 2 փրահալар, արահալар անալарներին

to find a m. for the crime найти мотив преступления անը անալարներին արահալар

motorized моторизованный անալар

m. division моторизованная часть անալарներին հրահալар; **m. infantry** мотопехотный անаլар; **m. rifle** мотострелковый անаլар

mount 1 воен. станция, установка (для орудия) 2 воен. устанавливать 1. սալар, արահալар, կարեր (գերեր) 2 սալар, տեղալար

to m. guard (at, over) охранять, стоять на часах անալар, անալар անալар; **to m. an offensive/attack** перейти в наступление արահալар անալар

move 1 шаг, поступок; акция 2. 1) двигаться(ся); передвигать(ся); перемещать(ся) 2) приводить в движение; побуждать к чему-л. 3) выносить (предложение и т. п.) 1. արալар, արահալар, մեկարան 2. 1) արահալар, տեղալар(ներ), տեղալар(ներ), տեղալар(ներ), փրահալар(ներ) 2) արահալар անը անը, արահալар 3) անըներ, անալար (անալарներ)

de-escalator m. шаг в сторону деэскалации արալար անը անալарներին անը; **m-s to settle the disagreement** шаг по урегулированию разногласия անալарներին արահալарներին անը անը; **to make the first m. towards peace** сделать первый шаг к заключению мира անալарներին կրահալар անը անը

սարսին րալն անկ; to m. the troops перебрасывать войска գործըրը սկնվսփոխն; *to m. up reserves* воен. подтягивать резервы սագ. սե-
գերինը մտնեցնկ

movement **двигание** շարժմ
anti-war m. антивоенное движе-
ние հակապատերազման շարժմ;
grass roots/ spontaneous m. стих-
ийное движение սարսրան շար-
ժմ; *M. Control Team (MCT), NATO*
группа управления передвижением,
НАТО տնրշարթի կսնսվարան
խմբ. ՆԱՏՕ; *national-liberation m.*
национально-освободительное
движение ազգայն-ազնտարական
շարժմ; *nation-wide popular m.* обще-
народное движение հանամորդրու-
կան շարժմ; *non-alignment m.* см.
non-alignment

multilateral многосторонний
բազանողմ, բազանողմանի
m. co-operation/ agreement мно-
стороннее соглашение/согласи-
е կցաբաբ բազանողմանի հան-
ձայնագիր / համագործակցություն;
m. disarmament многостороннее
разоружение բազանողմանի գի-
նարսփոմ

multinational 1) многонациональ-
ный; включающий несколько госу-
дарств 2) межгосударственный 1)
բազանզգ, մի բանի վնտորյուն ներ-
սող 2) միջպետական

m. corporations см. տնր տրսна-
tional corporations; *M. Division*
(MND), NATO многонациональная
дивизия (МНА), НАТО բազանզգ
դիվզիզիա, ՆԱՏՕ; *M. Logistic Base*
(MLB), NATO многонациональная
тыловая база, НАТО բազանզգ
րիկտերային գրահայան, ՆԱՏՕ;
m. peacekeeping force межгосудар-

ственные силы по поддержанию
мира խսնաղապահ միջպետական
սմբր

multipartite многосторонний (о
договоре и т. п.) բազանողմ (սչի-
անկագիր են)

multiple многократный; мно-
гочисленный բազանպտիկ, բազ-
անկի, բազանրիկ

m. explosions многократные
взрывы բազանրի վայրյուններ;
m. launch rocket system (MLRS) реак-
тивная система залпового огня
(РСЗО) համագարկային կրակի
նսպտիկ համակարգ (<ՎՈՎ>)

munitions военное имущество,
военные припасы и запасы սագ-
նարս, սագնական պտտասներ և
պզշարներ

biological m. средства бактерио-
логического нападения մնրերար-
կան հարձակման միտյունը; *short-
age of m-s/ m. shortage* нехватка
военных запасов սագնական սչի-
շարների պախի

murder 1. убийство (предна-
меренное) 2. убивать, совершать
убийство 1. սպնություն (կանխ-
նսածված) 2. սպննկ, սպնություն
կտարել

premeditated m./ first degree m.
амер. преднамеренное убийство
ան. կանխանսածված սպնություն;
to charge with a m. обвинять в со-
вершении убийства մնդարել սչի-
նություն մն; *to commit a m.* совер-
шить убийство սպնություն գործել

murderer убийца մարդասպան
hired m. наемный убийца վար-
ձն մարդասպան

muster 1. сбор, смотр, осмотр;
переключка 2. собирать(ся) 1.
հավաք, ստուպտնս, սնվանկանը 2.
հավարգել

m.-book список состава воору-
женных сил գնկված սմերի կազմի
սույակ; *to m. in* вербовать, наби-
рать (войска) հավարարել, ընր-
վել (գործ); *m.-roll* список личного
состава սնմանկազմի սույակ; *to*
pass a m. a) пройти осмотр
գննոմ սնյունը; *б)* выдержать
испытание փորձությունը դմն-
անը; *в)* оказаться годным փոխ-
նի լինել; *to stand a m.* выступить
на переключку սնվանկա-
յունի համար շարգել

mutilation увечье խեղանկանուր-
յուն

mutineer мятежник խնկարար
mutiny 1. мятеж (часто воен-
ный) 2. поднять мятеж 1. խն-
կություն 2. խնկություն բարձրանլ
to incite/ to organize a m. спро-
воцировать/организовать мя-
теж խնկություն սղրել/ կազմ-
կերպել; *to suppress a m.* подавить
мятеж խնկությունը ճնշել

mutual 1) взаимный, обоюдный
2) общий, совместный 1) փոխա-

դար, երկուստեր 2) րնդհանր, հա-
ձատեղ

by m. concession путем взаим-
ных уступок փոխգոտմները մի-
րսող; *mutually acceptable* взаимо-
приемлемый փոխրնդնելի; *m. aid/*
assistance/help взаимопомощь փոխ-
օգնություն; *m. deterrence* а) взаим-
ное сдерживание փոխուպոմ, *б)*
стратегия взаимного сдержива-
ния (путем устрашения) փոխ-
ուպոման ստրատեգիա (սղարկման
միջոյով); *m. efforts* взаимные ус-
лия համատեղ ջանքեր; *m. interests*
взаимные интересы փոխարար
շանքեր; *m. relations* взаимоотно-
шения փոխարարերություններ;
m. respect взаимное уважение փոխ-
արար հարգանք; *m. security pro-
gramme* программа обеспечения
взаимной безопасности փոխ-
արար սնվտանգության ապահովան
ծրագիր; *m. understanding* взаимо-
понимание փոխրնդնում

mutuality взаимность; взаимная
зависимость փոխխախտություն

Nn

narcotic наркотик բրնիլդ
(*person*) addicted to *n-x* наркоман
բրնիլդ; to use *n-s* употребл. наркотики
բրնիլդ պիտիլդ

NASA (National Aeronautics and Space Administration) *см. տնս* администрация

nation 1) народ, нация, народность
2) страна, государство 1) ֆորմիր, ազգ,
ազգություն 2) երկիր, պետություն

friendly n. дружественная страна
աշխարհակալ երկիր; **most favored n.**
страна, которой предоставлен режим
наибольшего благоприятствования
առավել բարեբախտ պայմաններ
ստացիլ երկիր; **Troop-Contributing N.**
см. տնս troop; **Non-NATO Troop-Contributing N.**
(NNTCN) не являющаяся членом НАТО
страна, выделенная войска փոր
տրամարդ ՆԱՏՕ-ի ու տնսի պետություն
համար; **peace-loving n-x** миролюбивые
страны/нации խաղաղասեր երկրներ/ազգեր,
to alarm the whole nation поднимать на
ноги весь народ ամբողջ ժողովուրդը
սարկ հանել

national 1) национальный, народный
2) государственный 3) подданный,
гражданин какого-л. государства 1) ազգային,
ժողովրդական 2) պետական 3) որևէ
պետության հպատակ, քաղաքացի

n. command а) национальные войска,
войска государства ազգային զորքեր,
պետության զորքեր; б) войска государства,
входящего в военный союз ազգային
միության

**մեր մանր պետության զորքեր; в) национальное командование ազգային
հրամանատարություն; н. contributions (to a
peacekeeping force), NATO** национальные
команды миротворческих сил, НАТО խաղաղարար
տնսի ազգային բանակազոր, ՆԱՏՕ. **n. defence**
национальная оборона պետական պաշտպանություն;
n. defence forces (национальные) вооруженные
силы страны երկրի (ազգային) զինված ուժեր; **n. emergency**
чрезвычайная ситуация в стране արտակարգ
իրավիճակ երկրում; **n. independence** национальная
независимость ազգային անկախություն;
N. Military Representative (NMR), NATO
национальный военный представитель, НАТО
ազգային սպանական ներկայացուցիչ, ՆԱՏՕ. **n. minority**
национальное меньшинство ազգային փոքրամասնություն;
n. referendum национальный референдум
հանրապայան հանրաքվե, **n. safety/ security**
национальная безопасность ազգային անվտանգություն;
n. self-determination национальное самоопределение
ազգային ինքնորոշում; **n. sovereignty**
национальная суверенность ազգային ինքնիշխանություն;
n. verification teams воен. национальные
группы контроля քվե փրահստորության
ազգային խմբեր

nationalism 1) национализм 2) национальное
самосознание 1) ազգայնամոլություն 2) ազգային
ինքնազգայնություն

bellicose n. воинствующий национализм
պայանական ազգայնամոլություն; **extreme n.**
крайний национализм ծայրահեղ ազգայնամոլություն

nationalist 1. 1) националист 2)

патриот, борец за независимость своей страны
2. националистический 1. 1) ազգայնամոլ 2) հայրենասեր,
իր երկրի անկախության համար պայքարող մարդ 2. ազգայնամոլ
nationalistic movements националистические
движения ազգայնամոլական շարժումներ;
rabid n. яростный националист կանախ ազգայնամոլ;
the n. party партия националистов ազգայնամոլների
կուսակցություն

nationality 1) национальность, национальная принадлежность 2) гражданство,
подданство 1) ազգություն, ազգային պատկանելիություն 2) քաղաքացիություն, հպատակություն
double/ dual n. двойное гражданство երկրաքաղաքացիություն; **to acquire n.**
приобретать гражданство քաղաքացիություն ստանալ; **to lose n.**
утратить гражданство քաղաքացիությունը կորցնել

nationalization национализация; превращение в государственную собственность
ազգայնացում, պետականացում

n. of an industry национализация промышленности արդյունաբերության
ազգայնացում

nation-wide общенациональный, международный,
всенародный համազգային, համաժողովրդական

NATO (North Atlantic Treaty Organization) НАТО
(Организация Североатлантического договора) ՆԱՏՕ
(Հյուսիս-ատլանտյան պայանակազմակերպություն)

NATO Conference of National Armaments
Конференция национальных директоров по
вооружениям НАТО ՆԱՏՕ-ի Սպանակաբերությունների
գծով ազգային տնս-

րենների խորհրդակցություն, NATO Military Authority (NMA) а) военный
полномочный представитель НАТО ՆԱՏՕ-ի սպանական լիակարգ
ներկայացուցիչ; б) военная установка НАТО ՆԱՏՕ-ի սպանական զինվորություն/
այրյան; NATO troops войска НАТО ՆԱՏՕ-ի զորքեր; **Non-NATO Troop-Contributing N.**
см. տնս nation

nationalization юр. натурализация (принятие иностранца в гражданство) իրազ. հպատակաբան

naval морской; военно-морской ծովային, սպանածովային
n. communications морские коммуникации ծովային կապուղիներ;
n. forces военно-морские силы ազգածովային ուժեր; **n. service**
военно-морская служба սպանածովային
մտայություն; **n. warfare** боевые действия
военно-морских сил սպանածովային ուժերի մարտական գործողություններ

navigation судоходство, мореходство;
навигация նավարկություն, ծովագնացություն, նավագնացություն

free n. свободное судоходство ազատ
նավարկություն; **inland n.** речное
судоходство գետային նավարկություն;
n. through the territorial sea прохождение
судов через территориальные воды նավերի
լողանումը տարածքային ջրերով

navy 1. 1) военно-морской флот 2) морское
ведомство, адмиралтейство 2. военно-морской 1. 1) սպանածովային
նավատորմ 2) ծովային զորակազմություն 2. սպանածովային

Nazism нацизм, ֆաշիզմ նացիզմ, ֆաշիզմ

NCOs (non-commissioned officers) см. *un's officer*

negligence халатность; небрежность шфորտրոյն
criminal/culprable н. юр. преступная халатность իրաւ. հանցաւոր անգորտրոյն

negotiate 1) вести переговоры 2) обсуждать условия; договариваться 1) րանկալել 2) քննարկել պայմաններ, պայմանավորվել
to n. for cease-fire/truce вести переговоры о прекращении огня/перемирии րանկալել իրադաշարի/զինադաշարի մասին; *to n. terms of peace* вести переговоры об условиях мира րանկալել հաշտության պայմանների մասին; *to n. a political settlement* добиться политического урегулирования путем переговоров րանկալորոյնների միջոցով հասնել քաղաքական կարգավորման

negotiation часто *pl.* переговоры; обсуждение условий հանձախողք. րանկալորոյն(ներ), պայմանների քննարկում

arduous *n-s* тяжелые/ трудные переговоры մանր/ դժվար րանկալորոյն(ներ); **autonomy** *n-s* переговоры относительно права на самоопределение ինքնորոշման իրավունքի վերաբերյալ րանկալորոյն(ներ); **back-root** *n-s* задулистые переговоры անդրկուլիայան րանկալորոյններ; **bilateral** *n-s* двусторонние переговоры երկողմ րանկալորոյն(ներ); **by (means of)** *n-s* путем переговоров րանկալորոյնների միջոցով; **direct** *n-s* прямые переговоры иղդակի րանկալորոյն(ներ); **full-scale** *n-s* переговоры, охватывающие широкий круг проб-

лем հարցերի լայն շրջան ընդգրկող րանկալորոյն(ներ); *in the course of n-s* в ходе переговоров րանկալորոյն/ րանկալորոյնների ընթացքում; **lengthy/ long** *n-s* длительные переговоры երկարատև/ տևական րանկալորոյն(ներ); **multilateral** *n-s* многосторонние переговоры բազմողմ րանկալորոյն(ներ); **n-s between the armed forces of belligerents** переговоры между вооруженными силами воюющих сторон րանկալորոյն(ներ) պատերազմող կողմերի զինված ուժերի միջև; **party to n-s** сторона, участвующая в переговорах րանկալող կողմ, րանկալորային մասնակալող կողմ; **peace** *n-s* мирные переговоры խաղաղ րանկալորոյն(ներ); **stalemate** *n-s* переговоры, зашедшие в тупик փակուղի մտած րանկալորոյններ; **turning point in the n-s** решающий момент в переговорах րանկալորոյնների վերադարձ; *to break off n-s* прекратить переговоры դադարեցնել րանկալորոյն(ներ); *to conduct/ to carry on/ to hold* *n-s* вести переговоры րանկալորոյն(ներ) վարել; *to defer* *n.* отложить переговоры րանկալորոյն(ներ) ըստ հետաձգել; *to drag out/ to hold up n-s* затянуть переговоры րանկալորոյն(ներ) ձգձգել; *to interrupt n-s* прервать переговоры ընդհատել րանկալորոյն(ներ); *to lead n-s into a blind alley* завести переговоры в тупик րանկալորոյն(ներ) ը փակուղի մտնուցնել; *to reach an agreement through n-s* достигать соглашения путем переговоров համաձայնության գալ րանկալորոյնների միջոցով; *to urge n-s* настаивать на проведении переговоров պնդել րանկալորոյն(ներ) վարելու վրա

negotiator лицо, ведущее переговоры; участник переговоров րանկալող, րանկալորոյնների մասնակալ

neighbourhood 1) близость, родственность; соседство 2) область, окрестности, округа, район 3) соседские отношения 1) մոտիկություն, հարապատրոյն, հարևանություն 2) մարզ, տեղանք, շրջան 3) դրացիական հարաբերություններ

ethnic *n.* этнический район (район, где проживает коренное население данной местности) էթնիկական շրջան (շրջան, որտեղ բնակվում է տվյալ տեղանքի բնիկ ապրանքություն); **good-n.** добрососедские отношения բարիդրացիական հարաբերություններ; **residential** *n.* жилой район (район постоянного проживания) բնակելի շրջան (մշտական բնակության շրջան)

neighbourliness добрососедство, добрососедское отношение բարիդրացիություն, բարիդրացիական վերաբերմանք

net сеть (радио и т. п.) ցանց (ալիտիլի են)

command *n.* командная радио-сеть հրամանատարական սաղնուցանք; **military communications** *n.* военная сеть связи կապի ապագանք (զինվորների են) 3) ապգ. ճնշում, կաշվանդում

n. by fire погавление огнем կրակով ճնշում; **n. of a military threat** неагрессивная военная угроза ապագանքի սպանալիչ չվտարյուն

network см. *un's net*
neutral 1) нейтральный 2) нейтральное государство 1) չվոր 2) չվոր պտտրոյն
n. forces войска нейтральных

государства չվոր պտտրոյնների շրջանք; **n. territory** нейтральная территория չվոր տարածք; **n. zone** нейтральная зона չվոր գոտի

neutralist 1. нейтралист (сторонник нейтралитета, невмешательства в войну) 2. сохраняющий нейтралитет 1. չվորական (չվորության, մտրոյնների մեջ չանկուղ կողմնակալ) 2. չվորություն պահպանող

n. state государство, сохраняющее нейтралитет չվորություն պահպանող պետություն

neutrality нейтралитет չվորություն

armed *n.* вооруженный нейтралитет զինված չվորություն; **nuclear** *n.* ядерный нейтралитет միջուկային չվորություն; **policy of strict** *n.* политика строгого нейтралитета խիստ չվորության քաղաքականություն; *to guarantee the n.* гарантировать нейтралитет չվորություն երաշխավորել; *to maintain/ to uphold* *n.* соблюдать нейтралитет չվորություն պահպանել; *to violate the n.* нарушать нейтралитет խախտել չվորություն

neutralization 1) юр. нейтрализация 2) воен. обезвреживание (вооруженных и т. п.) 3) воен. подавление; сковывание 1) իրաւ. չվորապում 2) ապգ. վնասակործան (զինվորների են) 3) ապգ. ճնշում, կաշվանդում

n. by fire погавление огнем կրակով ճնշում; **n. of a military threat** неагрессивная военная угроза ապագանքի սպանալիչ չվտարյուն

news новости, известия նորություններ, լուրեր

topline *n.* **новости** первостепенной важности *առաջնակարգ կարևորությամբ ներկայացված, to broadcast news* **передать** новости *ներկայացնել հարթակ*

newcasting **передача** последних новостей *վերջին տարիի հազարված*

night-fighter *ав.* **ночной истребитель** *ալ. գիշերային կործակիչ*

night-flying *ав.* **ночные полеты** *ալ. գիշերային թռիչքեր*

night-watch **ночной дозор**, **ночная вахта** *գիշերային դիմ. գիշերային հերթաշահույթում*

NIS (Newly Independent States) *см. տնն state*

NMR (National Military Representative) *см. տնն national*

NTCN (Non-NATO Troop-Contributing Nation) *см. տնն nation*

no go area *см. տնն area*

no-first use **неприменение** первым (ядерного оружия) *առաջինը չփրատել (միջուկային զենք)*
n. strategy **доктрина** **неприменения** первым ядерного оружия *միջուկային զենքի առաջինը փրատելու քաղաքականություն*

noise *воен.* **шум**, **помеха** *աղվ. արնուկ, խանգարումներ*

non-aggression **ненападение** *չհրձակվել*

mutual n. **взаимное ненападение** *փոխարժեք չհրձակվելը; n. pact* **пакт о ненападении** *չհրձակվելու դաշինագիր*

non-alignment **политика** **неприсоединения** *(к военным блокам)* *(ազնական դաշինքներին)* *չմիանալու քաղաքականություն*

non-aligned countries **неприсое-**

единившиеся **страны** *չմիանալու երկրներ; n. movement*, **НАМ** **двигание** **неприсоединения** *չմիանալու շարժում*

non-armament **отказ** **от вооружения** *հրաժարում ապստամբության*

nonatomic **неатомный**; **обычный** *նշ. առնչական, սովորական*

n. war **неатомная война**, **война без использования атомного оружия** *նշ. առնչական պատերազմ, ատմերազմ* *առնչ. առնչական զենք կիրառելու*

non-belligerency **неучастие** **в войне** *պատերազմին չմիանակելը*

non-belligerent **невоюющий** *չպատերազմող*

non-combatant pl. **не участвующий** **в боевых операциях**; **мирное население** *(во время войны)*; **некомбатанты** *հոգ. անտրական վրձողություններին չմիանակող. խաղաղ բնակություն (պատերազմի ժամանակ)*

n. corps **нестроевые части** *նշ. շարային վրձիմասեր*

non-compliance **несоблюдение**, **невыполнение** *(условий договора и т. п.)* *չպահպանելը, չկատարելը (պայմանագրի պայմանները նմ)*

non-confidence **недоверие** *անվստահություն*

vote of n. **вотум** **недоверия** *անվստահության րժեք*

non-cooperation **отказ** **от сотрудничества** *հրաժարում համագործակցությունից*

non-deployment **неразмещение** *ստորաշարձելը*

n. of nuclear weapons **неразмещение** **ядерного оружия** *միջուկային զենք տեղադրվելը*

non-effective 1) **недействительный** 2) **нестроевой** 1) *անվավեր* 2) *նշ. շարային*

non-effectives **внестроевые**, **находящиеся** **вне строя** *նշ. շարային զինվորներ*

non-interference **невмешательство** *(во внутренние дела)* *չմիջամտել (ներքին գործերին)*

policy of n. **политика** **невмешательства** *չմիջամտելու քաղաքականություն*

non-intervention *см. տնն non-interference*

non-member **не являющийся** **членом** *(организации)* *նշ. անդամ (կազմակերպության)*

non-nuclear **неядерный** *նշ. միջուկային*

n. country **страна**, **не обладающая** **ядерным оружием** *միջուկային զենք չունեցող երկիր*

non-proliferation **нераспространение** **ядерного оружия** *միջուկային զենքի տարածում*

N.-P. Treaty **Договор о нераспространении** **ядерного оружия** *Միջուկային զենք չտարածելու պայմանագիր*

non-punitive sanctions **санкции**, **не имеющие** **карательного характера** *պատժելի բնույթ չունեցող միջոցներ*

non-recognition **непризнание** *չճանաչելը*

n. of a government **непризнание** **правительства** *կառավարությունը չճանաչելը*

non-use **неприменение** *չփրատել*
n. of force **неприменение** **силы** *ուժ չկիրառելը*

non-violence **отказ** **от применения** **насилия** *բռնություն չկիրառելու քաղաքականություն*

norm 1) **норма**, **правило** 2) **образец**, **стандарт** 1) *նորմ, կանոն* 2) *նմուշ, ստանդարտ*

international n-s **международные нормы** *միջազգային նորմեր; legal n-s* **правовые нормы** *իրավական նորմեր*

normalization **нормализация** *կարգավորում, քարկալում*

n. of the relations **нормализация** **отношений** *հարաբերությունների կանոնակարգում*

north **север**, **северный** *հյուսիս, հյուսիսային*

N. Atlantic Cooperation Council (NACC) **Североатлантический совет по сотрудничеству (CACC)**

Համագործակցության հյուսիսատլանտյան խորհուրդ; N. Atlantic Council (NAC) **Североатлантический Совет (CAC)**, **Совет НАТО** *Հյուսիսատլանտյան խորհուրդ, ՆԱՏՕ-ի խորհուրդ; N. Atlantic Treaty Organization *см. տնն NATO**

nosedive 1) *ав.* **пикирование**; **неожиданное нападение** 2) **пикировать** 1) *ալ. խլայտարարություն, խլայտարիչ, անպատեհի հարձակում* 2) *խլայտարիչ*

note 1. 1) *обыкн. pl.* **заметка**, **запись** 2) **примечание**, **сноска**; **ссылка** 3) **дипломатическая нота** 4) **сигнал** 2. **упоминать**; **отмечать**; **указывать** 1. 1) *սլոյր. հոգն*. նշում, գրանցում 2) **дипломатический документ**, **дипломатический документ**, **нота** 3) **դիվանագիտական նոտա**, 4) **ազգանշան** 2. **հիշատակել**, **նշել**

covering n. **преподвительная записка** **с** **дополнительной информацией** *(к документу)* *լրացուցիչ տեղեկություններ պարունակող կտուցիր (կապտարդին կից); n. of warning*

предупреждение նախազգուշացում; official n. официальная нота փաշտնական նիստ/ հայտագիր; verbal n. / p. verbale вербальная нота րիստագիր հայտագիր; to hand/ to present a. n. передать/ вручить ноту փաշտ/ հայտագիր հանձնել/ ներկայացնել

notification 1) извещение, сообщение, уведомление 2) объявление 1) ճանուցում, հաղորդում 2) հայտարարություն

advance n. предварительное уведомление նախնական ճանուցում; (advance) n. of major military exercises (предварительное) уведомление о крупномасштабных военных учениях (նախնական) ճանուցում խոշոր զորավարժությունների մասին; (advance) n. of military movements and manoeuvres (предварительное) уведомление о передвижениях войск и маневрах (նախնական) ճանուցում զոր(եր)ի տեղաշարժի և զորաշարժերի մասին; prompt n. незамедлительное уведомление անհապաղ ճանուցում

nuclear ядерный միջուկային n. arsenal ядерный арсенал միջուկային զինանոց; n. attack ядерное нападение միջուկային հարձակում; n. balance/ parity ядерный баланс/ паритет միջուկային հավասարակշռություն/ գույակշիտ; n. bomb ядерная бомба միջուկային ատմիր; n. capacity/ capability ядерный потенциал միջուկային ներքում; n. catastrophe ядерная катастрофа միջուկային աղետ; n. da-

mage ущерб, нанесенный в результате применения ядерного оружия միջուկային զենքի կիրառման հետևանքով հասցված վնաս; n. deterrent фактор сдерживания ядерной войны միջուկային փաշտնագիր զուգման գործոն; n. explosion ядерный взрыв միջուկային փայրում; peaceful n. explosion ядерный взрыв в мирных целях խաղաղ նպատակներով կատարված միջուկային փայրում; n. freeze "замораживание" ядерного оружия միջուկային զենքի «սառեցում»; n. test испытание ядерного оружия միջուկային զենքի փորձարկում; n. underground tests подземные ядерные испытания միջուկային փորձարկումներ; n. war/ warfare ядерная война միջուկային փաշտնագիր; n. weapon ядерное оружие միջուկային զենք; n. weapon states, NWS государства, обладающие ядерным оружием միջուկային զենք ունեցող պետություններ; n. weapon test ban, NTB запрещение испытаний ядерного оружия միջուկային զենքի փորձարկման արգելում

null and void потерявший законную силу (о договоре) օրինական ուժը կորսրած (պայմանագիր)

nullification юр. аннулирование; признание недействительным ирավ. չեղյալ հայտարարում, անվավեր ճանաչում

nullity юр. недействительность (соглашения и т. п.) իրավ. անվավերություն (համաձայնագրի նկ)

Oo

OAS (Offensive Air Support) см. տն'ս offensive

oath клятва; присяга երդում, զինվորական երդում

judicial o. присяга в суде երդում դատարանում; o. of allegiance военная присяга զինվորական երդում; o.-breaking нарушение клятвы или присяги խոտնազանցություն; to make/ to take/ to swear an o. дать клятву, принести присягу երդվել, երդում տալ

obedience повиновение; подчинение; послушание հնազանդություն, ենթակայություն

o. of the rules подчинение правилам ենթարկում կանոնների

object 1. 1) юр. объект 2) цель 3) воен. объект, цель 2. (against, to) возражать, протестовать 1. 1) իրավ. օբյեկտ, տարիկ 2) նպատակ 3) նպգ. օբյեկտ, նշանակետ 2. (against, to) տարակն, բողոքել (դեմ) civilian/ nonmilitary o-s гражданские/ невоенные объекты քաղաքացիական/ ոչ նպգմական օբյեկտներ; o. of attack объект нападения հարձակման օբյեկտ; o. of international protection объект международной защиты միջազգային պաշտպանության օբյեկտ; o. of international regulation объект международного регулирования միջազգային կարգավորման տարիկ

objective см. տն'ս object 2), 3)

objection протест, возражение դիմող, տարիկություն

o-s to the terms (of the agreement)

возражения против условий (соглашения) տարիկություններ (համաձայնագրի) պայմանների կապակցության; to raise an o. выдвинуть возражение տարիկություն անել, to withdraw an o. снять возражение տարիկությունը հետ վերցնել

objector (conscientious) отказник, лицо, отказывающееся нести военную службу (по религиозным или иным убеждениям) զինվորական ծառայությունը հրաժարվող անհ (կրնական կամ այլ հանգմունքներով)

obligation 1) обязательство 2) обязанность; долг 3) принудительная сила, обязательность (договора и т. п.) 1) պարտավորություն 2) պարտավորություն, պարտ 3) հարկադրական ուժ, պարտադիր լինելը (պայմանագրի նկ)

absolute supremacy of the o-s (of the UN Charter) абсолютное преимущество обязательств (по Уставу ООН) պարտավորությունների քաղաքակրթական գերակայություն (քաղաքացիական պայմանագրության); breach of o-s нарушение обязательств պարտավորությունների խախտում; contractual o-s договорные обязательства պայմանագրային պարտավորություններ; international o-s международные обязательства միջազգային պարտավորություններ; o-s under the treaty обязательство по договору պարտավորություններ՝ քաղաքացիական; to accept/ to assume /to undertake o-s принять обязательства պարտավորություններ տանձնել; to carry out/ to fulfil/ to meet o-s выполнять обязательства պարտավորություններ կատարել

obligee лицо, по отношению к

которому имеется обязательство
տնձ, որ կատարած արարածը
ընդ կի

obligor лицо, принявшее на се-
бя обязательство արարածը
ստանձնած տնձ

observance соблюдение (за-
кона и т. п.) պահպանում (օրենքի
ևն)

a. of a covenant / a treaty соблюде-
ние соглашения / договора պայ-
մանագրի պահպանում

observation 1) наблюдение 2)
контроль 3) воен. разведка, об-
зор 1) դիտում, հսկում 2) հսկողու-
թյուն 3) սպի. հետախուզություն, տե-
սաժիր

aerial / air o. авианаблюдение
օդային դիտում/հսկում; *all-round o.*
круговое наблюдение շրջանում;
international o. международный
контроль միջազգային վերահսկող-
ություն; *o. plane* самолет ближ-
ней разведки մոտակի հետախու-
զության ինքնարթի; *o. post* наблю-
дательный пост դիտակետ; *to keep
under o.* держать под наблюдением
հսկողության տակ պահել

observer наблюдатель դիտոր
military o. военный наблюдатель
սպիական դիտոր; *on-site o-s* на-
блюдатели на местах դիտորներ՝
տեղերում

obstacle препятствие, помеха;
воен. заграждение խոչընդոտ, ար-
գել, սպի. արգիլափակոյ

artificial o. искусственное загра-
ждение արհեստական արգիլափա-
կոյ; *beach o.* противосамлетное
заграждение, береговое препят-
ствие հավաքման թռչող օդանավի
պահանջ խոչընդոտ; *mine o.* мин-
ное заграждение տիկնապահանջ;

o-s to peace препятствия (на пу-
ти) к миру խոչընդոտներ՝ խաղա-
ղության հաստատման ճանապար-
հին; *to create / to put o-s* создавать/
чинить препятствия խոչընդո-
տներ ստեղծել

obstruction см. տնձ obstacle

occupation 1. завладение; окку-
пация 2. оккупационный 1. գր-
վում, բնագրություն, տիրում 2. գրո-
ղական

army of o. оккупационная армия
զավթողական բանակ; *o. authorities*
оккупационные власти զավթողա-
կան իշխանություններ; *o. forces /
troops* оккупационные войска զավ-
թի զորք(եր); *o. of foreign territories*
оккупация иностранных терри-
торий օտար տարածքների բնա-
գրվում; *o. regime* оккупационный
режим զավթողական վարչակազմ

offence 1) нарушение; правона-
рушение, преступление 2) оскорб-
ление, обида 3) воен. нападение,
наступление 1) խախտում, իրավա-
խախտում, հանցանք 2) վիրավորանք,
անարգելք 3) սպի. հարձակում, գրո-
capital o. тяжкое преступление
ճանր հանցանքություն; *international
o.* международное правона-
рушение միջազգային իրավախախ-
տում; *o. against the law* нарушение
закона օրենքի խախտում; *o. arising
out of hostilities* правонарушение,
связанное с военными действиями
սպիական գործողությունների
ընթի իրավախախտում; *o. to human
dignity* оскорбление человеческого
достоинства մարդկային ար-
ժանատիավորյան ճգնաժամ;
weapons of o. наступательные ви-
ды оружия հարձակողական զենքի
տեսակներ

offender (право) нарушитель,
преступник իրավապահ (մարդ),
իրավախախտ, հանցագործ

offensive 1. воен. наступление,
наступательная операция, атака
2. 1) наступательный; агрессив-
ный 2) оскорбительный 1. սպի.
հարձակում, հարձակողական գր-
ոնդություններ, գրոտ 2. 1) հարձակո-
ղական, ագրեսիվ 2) վիրավորական
counter o. контр наступление
հակահարձակում; *O. Air Support*
(OAS) авиационная поддержка
наступательных операций հար-
ձակողական օգնության երի
օդային աջակցություն; *o. defense*
активная оборона պիտիվ պաշտ-
պանություն; *o. return* переход в
контратаку հակահարձակման անց-
նել; *o. tactics* наступательная
тактика հարձակողական մարտ-
վարություն; *o. war* наступатель-
ная/агрессивная война հարձակո-
ղական/ագրեսիվ պատերազմ; *to take
the o.* перейти в наступление հար-
ձակման անցնել

offer 1) предложение 2) по-
пытка 2. 1) предлагать, выдвигать
предложение; выражать готов-
ность 2) пытаться; пробовать 1. 1)
պատրաստվել 2) փորձ 2. 1) անաշարկել,
պատրաստականություն հայտնել 2)
փորձել

to accept an o. принять предло-
жение անաշարկել ընդունել; *to
reject an o.* отклонить предложе-
ние մերժել անաշարկել; *to o. com-
pensation* предлагать компенса-
цию փոխհատուցում անաշարկել; *to
o. resistance* оказывать сопротив-
ление դիմադրել

office 1) должность, служба 2)
обязанность, функция 3) ведом-

ство, министерство, управление
4) контора, офис 1) պաշտոն, մի-
նիստրություն 2) պարտականու-
թյուն, գործառույթ 3) գերատեսչություն, նա-
խարարություն, վարչություն 4) գրու-
նակալ

the Foreign O. Министерство
иностранных дел (в Англии) Բրի-
տանի գործերի նախարարություն
(Անգլիայում); *O. of the Secretary of
Defense* аппарат министра обо-
роны (США) Պաշտպանության նա-
խարարի աշխատակազմ (ՄԴԵ);
signal o. воен. узел связи սպի.
կապի հանգույն

officer 1) должностное лицо;
служащий 2) офицер; pl. офи-
церы, офицерский состав 1)
պաշտոնյա, ծառայող 2) սպա, հոգվ.
սպայներ, սպայակազմ

chief signal army o. (CSO Army)
начальник связи армии բանակի
կապի պետ; *counter-intelligence o.*
офицер контрразведки հակահե-
տախուզության սպա; *enforcement o.*
лицо, обеспечивающее соблюде-
ние (конвенция и т. п.) (հանց-
մասնագրի են) կատարման անա-
հովող տնձ; *investigating o.* военный
следователь զինվորական բնիչ;
non-commissioned o-s (NCOs) прапор-
щики и сержанты վաշտարներ է
մերժաններ; *o-s of a committee*
должностные лица комитета
կոմիտեի պաշտոնատար տնձներ;
regular o. кадровый офицер կա-
րային սպա; *reserve o.* офицер за-
паса պահեստի սպա

official 1. служебный; офици-
альный 2. должностное лицо; слу-
жащий (государственный, бан-
ковский и т. п.) 1. ծառայողական,
պաշտոնական 2. պաշտոնյա, ծա-
ռայող (պետական, բանկային են)

government *o-s* государственные службы պիտակի փոխարինը; **international** *o.* международное должностное лицо (в ООН и др. международных организациях) միջազգային պաշտոնյա (ՄԱԿ-ում և այլ միջազգային կազմակերպություններում); *o.* news официальное сообщение պաշտոնական հաղորդագրություն; *o.* representative официальный представитель պաշտոնական ներկայացուցիչ; *o.* statement официальное заявление պաշտոնական հայտարարություն

oil нефть նավթ
o-consuming countries страны-потребители нефти նավթ փափուկ երկրներ; **o-exporting countries** страны, экспортирующие нефть նավթ արտահանող երկրներ; *o.* pipeline нефтепровод նավթամուղ

ombudsman омбудсмен, защитник прав человека օմբուդսմեն, մարդու իրավունքների պաշտպան
omnicompetent обладающий всеми полномочиями բոլոր լիազորություններով օմնիկոմպետենտ

onrush см. տն 5 onset
onset атака, натиск, нападение գրոհ, սրբխաշ հարձակում

onslaught см. տն 5 onset

operation 1) действие; функционирование; операция 2) обыкн. pl. военные действия, военная операция 3) эксплуатация, разработка 1) գործողություն, գործել 2) սկր. հոգ. սպիտակ գործողություններ, 3) շահագործում, մշակում

airborne assault *o.* авиационная операция պիտակահաստի օպերացիա; **defensive** *o-s* оборонительные действия պաշտպանական

կան գործողություններ; **offensive** *o.* наступательная операция հարձակողական գործողություն; **O-s and Logistic Division (OPS/LOG, NATO)** оперативное и тыловое управление (НАТО) Օպերատիվ և քվոնտրոլային վարչություն (ՆԱՏՕ); **o-s plan** план военных действий սպիտակ գործողությունների նախագիծ; **peacekeeping** *o.* операция по поддержанию мира խաղաղության գործողություն; **psychological** *o-s* (psyops) психологические операции հոգեբանական օպերացիաներ, **punitive** *o.* карательная операция պատժիչ միջոցառումներ; **rescue** *o-s* спасательные работы փրկարարական աշխատանքներ; **salvage and rescue** *o-s* аварийно-спасательные работы փրկարարիչ-փրկարարական աշխատանքներ; **undercover** *o-s* секретные операции գաղտնի գործողություններ; **to call into** *o.* привести в действие գործարկել; **to conduct** (military) *o-s* проводить (военные) операции (սպիտակ) օպերացիաներ անցկացնել; **to interfere** (military) *o-s* приостановить (военные) действия դիտարկել/ընդհատել (սպիտակ) գործողությունները

operational воен. оперативный; боевой սպիտակ. օպերատիվ, մարտական

o. control оперативное управление օպերատիվ կառավարում; *o.* defence активная оборона ակտիվ պաշտպանություն; **to place in** *o.* readiness привести в боевую готовность մարտական պատրաստության դերել

opinion мнение; убеждение; сценка կարծիք, համոզմունք, գնահատական **in the** *o.* of the sides по мнению сторон կողմերի կարծիքով; **public**

o. общественное мнение հասարակական կարծիք; **to exchange** *o-s* обмениваться мнениями կարծիքներ փոխանակել; **to influence the formation of public** *o.* влиять на формирование общественного мнения ազդել հասարակական կարծիքի ձևավորման վրա

opponent оппонент, противник ընդդիմախոս, հակառակորդ
covert *o.* скрытый противник քարված հակառակորդ; **overt** *o.* явный противник փայտախոս հակառակորդ

oppose 1) противиться; сопротивляться 2) мешать, препятствовать; выступить против 3) (with, against) противостоять 1) հակառակվել, դիմարկել 2) խանգարել, խոչընդոտել, դիմ հանդես գալ 3) (with, against) հանդարել (քիճ քանի)

to *o.* against aggression выступить против агрессии ագրեսիայի դիմ հանդես գալ; **to** *o.* a vigorous resistance оказывать решительное сопротивление գնդական դիմադրություն ցույց տալ

opposition 1) сопротивление, противодействие 2) оппозиция 1) դիմադրություն, հակադրություն 2) ընդդիմություն

o. party оппозиционная партия ընդդիմադիր կուսակցություն; *o.* to any threats of use of force противодействие любым угрозам применения силы հակադրություն լուրջ գործարքի ցանկացած սպառնալիքի; **revolutionary** *o.* революционная оппозиция հեղափոխական ընդդիմություն

oppression притеснение, угнетение, гнет նեղում, ճնշում, հաշտամբ

o. of national minorities притеснение национальных меньшинств սպիտակ փերթիաներությունների ճնշում
option 1) выбор, право выбора 2) вариант 1) ընտրություն, ընտրության իրավունք 2) տարրերակ

order 1. 1) порядок, последовательность 2) порядок; спокойствие 3) порядок (ведения собрания и т. п.) 4) приказ, приказание, команда, распоряжение 5) воен. строй; боевой порядок 2. приказывать, распоряжаться 1. 1) կարգ, հաջորդականություն 2) կարգուկանոն, խաղաղություն 3) վարչակարգ 4) կարգադրություն, հրաման 5) սպիտակ. շարք, մարտակարգ 2. հրամայել, կարգադրել

International legal *o.* международный правовой порядок միջազգային իրավակարգ; **operation** *o.* боевой приказ մարտական հրաման; **public** *o.* общественный порядок հասարակական կարգ/ կարգուկանոն; **to preserve peace and** *o.* сохранять спокойствие и порядок հանգստություն և կարգ պահպանել; **under the** *o-s* of воен. под командой սպիտակ. հրամանատարությամբ; **to execute an** *o.* выполнять приказ հրաման կատարել

orderly воен. 1) дневальный, дежурный, ординарец 2) связной 3) санитар սպիտակ. 1) օրսիպի, հերթապահ, համարգ, հանձնակատար 2) կապավոր 3) սանիտար
o. book (order-book) книга приказов и распоряжений հրամանների և կարգադրությունների գիրք; *o.* man воен. սպիտակ. a) дневальный օրսիպի; б) санитар (в госпитале) սանիտար (հուշիպարում); *o.* officer дежурный офицер հերթապահ օպիտակ

ordinance указ, декрет հրահանգիր, հրահր

ordnance 1) артиллерийское орудие 2) артиллерия 1) հրահանգ (ներ) 2) հրահանգ

organ орган, учреждение մարմին, հաստատություն

co-ordinating o. координирующий орган համադասող մարմին; **subsidiary o-s** вспомогательные органы (в ООН и др. организациях) օժանդակ մարմիններ (ՄԱԿ-ում և այլ կազմակերպություններում)

organization 1) организация 2) организация; объединение 1) կազմակերպություն 2) կազմակերպում, օրգանիզմ

antiwar o-s антивоенные организации հակապատերազմական կազմակերպություններ; **intergovernmental military o-s** межправительственные военные организации միջկառավարական ռազմական կազմակերպություններ; **international o.** международная организация միջազգային կազմակերպություն; **nationalistic o-s** националистические организации ազգամոլական կազմակերպություններ; **national-patriotic o-s** национально-патриотические организации ազգային հայրենասիրական կազմակերպություններ; **nongovernmental o-s** неправительственные организации ոչ կառավարական կազմակերպություններ; **O. for Security and Cooperation in Europe (OSCE)** Организация по безопасности и сотрудничеству в Европе (ОБСЕ) եվրոպայի անվտանգության և համագործակցության կազմակերպություն (ԵԱՀԿ); **regional o-s** региональные организации տարածաշրջանային

կազմակերպություններ; **terrorist o.** террористическая организация տարերկրյան կազմակերպություն; **United Nations O., UNO** Организация Объединенных Наций, ООН Միավորված ազգերի կազմակերպություն, ՄԱԿ; **world o.** всемирная организация համաշխարհային կազմակերպություն; **to admit to an o.** принимать в организацию կազմակերպության կազմի մեջ ընդունել; **to join an o.** вступить в организацию կազմակերպության մեջ մղտնել; **to withdraw from an o.** выйти из состава организации դուրս գալ կազմակերպությունից

organize 1) организовывать, устраивать; амер. проводить организационные мероприятия 2) создавать; формировать 1) կազմակերպել, ամ. կազմակերպական միջոցառումներ անկկայքնել 2) ստեղծել, ձևավորել, կազմավորել

to o. an army формировать армию բանակ կազմավորել

orientation ориентация; ориентирование կողմնորոշում **mutual o.** воен. взаимное ориентирование ռազմ. փոխկողմնորոշում; **foreign-policy o.** внешнеполитическая ориентация արտաքին քաղաքական կողմնորոշում

OSCE (Organization for Security and Cooperation in Europe) см. տնս organization

out-break взрыв, вспышка (эпидемии и т. п.); внезапное начало (войны и т. п.) պայթյուն, բռնկում (համաճարակի նմ), անպատշաճ սկիզբ (պատերազմի նմ)

o. of hostilities внезапное начало военных действий ռազմական գործողությունների բռնկում; **o. of violence** вспышка насилия բռնության բռնկում

outfit 1) снаряжение; обмундирование 2) оборудование 3) воен. часть, подразделение 1) հանդերձանք 2) արքայախմբ 3) ռազմ. գրամաս, ստորաբաժանում

outguard полевой караул դաշտային պահակախումբ

outlaw 1. человек или организация, объявленные вне закона 2. объявлять вне закона 1. օրենքից դուրս հայտարարված անձ կամ կազմակերպություն 2. օրենքից դուրս հայտարարել

outmachine воен. иметь превосходство в технике ռազմ. տեխնիկայի գերազանցել

outmanoeuvre получить преимущество искусным маневрированием հնկու գերաշարժի շնորհիվ օտարվորյան հասնել

outmatch превосходить գերազանցել

outnumber иметь численное/количественное превосходство բխլային / բանակապես գերազանցել

outpost форпост, сторожевая застава օտարապետ անրակետ, ուղեկալ

outposts боевое охранение մարտական պահպանական զորամաս/պահակախումբ

outrage 1. насилие, жестокость 2. грубо нарушать закон; производить насилие; оскорблять, надругаться 1. բռնություն, դաժանություն 2. կոպտորեն խախտել օրենք, բանակ, նվաստացնել, վիրավորել, անարգել

act of o. against humanity акт насилия/жестокости против человечества մարդկության դեմ ուղղված բռնության/ դաժանության գոր-

ծողություն; **coercion of o.** подавление актов насилия բռնության գործողությունների ճնշում; **o. of personal dignity** оскорбление человеческого достоинства մարդկային արժանապատվության նվաստացում

overcharge воен. 1. усиленный заряд 2. зарядить усиленным зарядом ռազմ. 1. գերպլիսք 2. լիսրավորել գերլիսրով

overcome (overcame; overcome) побороть; победить; воен. сломить, сопротивление рնկնել, հարակաշարել, ռազմ. կտորել դիմադրություն **to o. the deadlock** тж. перен. выйти из тупика նսել փյր. փակդուռից դուրս գալ

overkill воен. многократное уничтожение ռազմ. բազմակի ոչնչացում

overpopulation перенаселенность գերբնակվածություն

overpower пересилывать, подавлять; брать верх рնկնել, ճնշել, իշխել

overrule аннулировать, считать недействительным; отклонять անվավեր հայտարարել, անվավեր համարել, մերժել

overrun (overran; overrun) 1) распространять (влияние); оккупировать 2) переходить границы дозволенности или установленные сроки 1) տարածել (ազդեցություն), բնակավայրել 2) խախտել քաղաքականության սահմանները կամ սահմանված ժամկետները

to o. a country by the troops оккупировать страну войсками բռնակազմել/ գրթերով շրջափակել երկիրը

overstep перешагнуть, переступить (границы дозволенного) խախ-

ով, անցնել (րուլադարելիտրյան սահմանը)

to *o. one's authority* превысить полномочия գերազանցել լիազորությունները

overture часто *pl.* инициатива; попытка примирения; начало мирных переговоров *հանձախ հոգն.* նախաձեռնություն, հաշտեցման փորձ, խաղաղ բանակցությունների սկիզբ

peace o-s мирные инициативы խաղաղ նախաձեռնություններ; to

make peace o-s делать мирные предложения խաղաղ անազանություններ անել

overturn 1. 1) поражение 2) свержение; амер. переворот 2. свертать 1. 1) փարսրություն 2) տապալել, անհաշտություն 2. տապալել

overweight перевес, преобладание գերակշռություն

oxygen кислород բրվածին
o. cylinder кислородный баллон բրվածնային բալոն

Pp

pacification умиротворение, усмирение խաղաղացում, հանդարտություն

pacificator миротворец խաղաղարար

to come out as a *p.* выступить в роли миротворца *հանդես գալ խաղաղարարի դերում*

pacifism пацифизм պայսիֆիզմ

pacifist пацифист պայսիֆիստ

pacify 1) умиротворять, успокаивать; восстанавливать мир/спокойствие 2) усмирять 1) խաղաղացնել, հաշտեցնել, խաղաղություն / հանդարտություն վերականգնել 2) գաղել, սանձել

to *p. the belligerents* умиротворять воюющие стороны *հաշտացնել պատերազմող կողմերին*

package 1) пакет (документов и т. п.) 2) комплексное соглашение, "пакет" (соглашение по нескольким вопросам, заключенное на основе взаимных уступок) 1) փաթեթ (փաստաթղթերի կն) 2) հանձախը համաձայնագիր, «փաթեթ» (փոխզբոլմաների հիման վրա կնքված համաձայնագիր՝ մի բանի հարկերի շուրջ)

p. approach комплексный подход (к решению проблемы и т. п.) *համալիր մոտեցում* (խնդրի լուծմանը); *p. deal/ offer* пакет предложенный (для обсуждения, рассмотрения) *տնայարկությունների փաթեթ* (բննարկման համար); *p. plan* комплексный план, "пакет-план" *համալիր ծրագիր*, «ծրագիր փաթեթ»; *p. treatment* (of a

problem) комплексное рассмотрение (проблемы) (հիմնահարկ) *համալիր ուսումնասիրում*; to win a *p.* добиться заключения комплексного соглашения *հասնել համալիր համաձայնագրի կնքման*

pact пакт; договор դաշինք, դաշնագիր, պայմանագիր

military-political p. военно-политический пакт *պաշտպանական դաշինք*; *mutual assistance p.* пакт о взаимной помощи *փոխադարձ օգնության պայմանագիր*; *non(-) aggression p.* пакт о ненападении *չհարձակման դաշնագիր*; *Peace P./ P. of Peace* Пакт Мира *խաղաղության դաշնագիր*; to enter into a *p.* заключить пакт *դաշինք կնքել*

palliative 1) паллиатив, поумера 2) смягчающее обстоятельство 1) պալիատիվ, կիսամիջոց 2) մեղմացույցի հանգամանք

panic 1. паника 2. наводить панику 1. խուճալ 2. խուճալի մատնել
danger of p. опасность (возникновения) паники *խուճալի (տնայացման) վտանգ*; to create/ to cause a *p.* создавать панику *խուճալ տնայացնել*

paramilitary военизированный *նազանկանայված*

paragraph 1. параф, инициалы в подписи 2. парафировать; подписывать инициалами (оговор) 1. ստորագրություն, ստորագրություն՝ սկզբնատառերով (անվան, ազգանվան) 2. նախատորագրել, ստորագրել սկզբնատառերով (պայմանագիրը)

paratrooper парашютист-десантник, авиадесантник սկավարկային դիասնո, օդային դիասնո

paratroops парашютно-десантные войска անկարգիկադեսանտային զորք(եր)

parody см. տն՝ amnesty

parity равенство; паритет; соответствие հավասարություն, գուգահչին, համապատասխանություն

existing p. существующий **паритет** գոյություն ունեցող գուգահչին; **military p.** военный **паритет** ռազմական գուգահչին; **on p. basis** на паритетной основе գուգահչին սկարնրով; **rough p.** примерный **паритет** (с/ս и т. п.) մոտավոր գուգահչին (ուժերի են); **strategic p.** стратегический **паритет** ռազմափարսական գուգահչին; **to achieve military p.** достигнуть военного паритета ռազմական գուգահչին հասնել; **to disrupt/ to upset the p.** нарушить паритет խախտել գուգահչինը

parley 1. переговоры (особ. военные); переговоры между лидерами военных группировок 2. вести переговоры, договариваться 1. բանակցություն (հատկ. ռազմական); բանակցություններ ռազմական խմբավորումների անջարդների փրկել 2. բանակել, պայմանավորվել

to hold a p. вести переговоры բանակել

parliament 1. парламент 2. парламентский 1. խորհրդարան, պառլամենտ 2. խորհրդարանական **member of P.** член парламента խորհրդարանի անդամ

parole 1. 1) воен. пароль 2) обязательство пленными не участвовать в военных действиях 2. освободить под честное слово 1. 1) *սազմ*, անցարտ, նշանարան 2) գերհերի՝ ռազմական գործողություն-

ներից շնամակցելու պարտավորություն 2. խոստման համաձայն ազատ արձակել

on p. (освобожденный) под честное слово խոստման համաձայն (ազատ) արձակված; **p. of honour** честное слово, обещание արկով խոսք, խոստում; **p. system** система, по которой заключенные освобождаются на известных условиях досрочно համակարգ, որի համաձայն դատապարտյալները որոշակի պայմաններով վաղաժամկետ ազատ են արձակվում

parry парировать, отражать (удар) հետ մղել (հարվածը)

participant участник (дասակիկ) **direct p.** непосредственный участник (переговоров и т. п.) անմիջական մասնակիկ (բանակցությունների են); **p. with special status/ special p.** участник переговоров без права решающего голоса/ со специальным статусом բանակցությունների մասնակիկ՝ տանի վճռական ձայնի իրավունքի/ հատուկ կարգավիճակով

participation участие; соучастие մասնակցություն **p. in aggression** участие в агрессии մասնակցություն արբեհային; **p. in the talks** участие в переговорах մասնակցություն բանակցություններին; **pattern of p.** а) характер участия մասնակցության բնույթ; б) статус участников (переговоров) (բանակցությունների) մասնակիցների կարգավիճակ

particular 1. 1) частность; подробности; деталь 2) pl. подробный отчет 2. особый, особенный, исключительный 1. 1) մանր-

մասնություն 2) *հոգն*. մանրամասն հաշվառություն 2. քայտիկ, հատուկ **full and p. consideration** (of a problem) полное и тщательное рассмотрение (проблемы) հարի (խորժք և մանրագին բնարկում; **to go into p-s** вгавատся в геталу մանրամասների մեջ խորանալ; **to give all the p-s** гават պոգրոբный отгет մանրամասն հաշվառություն տալ

partisan 1) приверженец, сторонник 2) партизан 1) համախոհ, կողմնակից 2) արտիգան

p-s of peace сторонники мира կարգադրյալ կողմնակիցներ; **p-troops** партизанские отряды արտիգանական ջղատներ

partition 1. разделение; расчленение 2. разделять; расчленять 1. բաժանում, մասնատում 2. բաժանել, մասնատել **p. of a country** разделение страны (на части) երկրի մասնատում

partner 1. участник; партнер 2. быть партнером 1. մասնակիկ, գործընկեր 2. գործընկեր լինել **safe p.** надежный партнер վստահելի գործընկեր

partnership партнерство; товарищество; участие գործընկերություն, ընկերակցություն, մասնակցություն

P. for Peace (PFP) Партнерство ради мира (ПРМ) Գործընկերություն հանուն խաղաղության

party 1) партия 2) отряд, команда 3) сторона; участник (госвора, соглашения, спора и т.п.) 1) կուսակցություն 2) (գրախ)տնք, ջղատ 3) կողմ, մասնակիկ (պայմանագրի, համաձայնագրի, վճի են) **conflicting parties** конфликтую-

щие стороны *հակամարտող կողմ*; **governing/ ruling p.** правящая партия իշխող կուսակցություն; **negotiating parties** стороны, ведущие переговоры բանակցող կողմեր; **opposition p.** оппозиционная партия ընդդիմադիր կուսակցություն; **p. leader** партизанский лидер կուսակցության անջարդ; **p. to a convention** сторона, подписавшая конвенцию համաձայնագրի ստորագրած կողմ; **p. to a dispute** сторона, участвующая в споре վճի մասնակից կողմ; **parties to negotiations** стороны, участвующие в переговорах բանակցող կողմեր; **political p.** политическая партия քաղաքական կուսակցություն; **raiding p.** поисковая группа որսնդական խումբ; **rescue / reconnaissance p.** разведгруппа հետախուզական խումբ; **rescue p.** спасательная команда փրկարարական թիւ; **to address the parties to a dispute** обратиться к сторонам, участвующим в споре դիմել վճիող կողմերին

pass 1. 1) проходить, переходить; пересекать 2) выдерживать, пройти (испытание и т. п.) 3) проходить, быть принятым (о законе и т. п.) 4) выносить (приговор и т. п.) 2. 1) проход; перевал, ущелье 2) пропуск 3) воен. разрешение не присутствовать на поверке 1. 1) անցնել, հատել 2) դիմանալ (փորձություն, են), անցնել (փորձարկում, են) 3) անցնել, ընդունվել (օրենք, անձ են) 4) կայացնել (դատավճի են) 2. 1) անցում, լեռանցք, կրթն 2) անցագիր 3) *սազմ*. անվանական/ետ/ստորագրեց չներկայանալու թույլտվություն

mountain p. горный перевал
լեռնաձիթ; *to get a p.* получить пропуск *անցազր* или *անցի*

passage 1) проход, переход, проезд; транзит 2) утверждение, одобрение (*закона и т. п.*) 3) стычка, столкновение (*при дискуссии и т. п.*) 1) *անցում*, *երթևեկություն*, *անցի* 2) *հասիստան*, *նախաձեռնություն* *տալի (օրենքի նմ)* 3) *ընդհարում*, *բախում (քննարկման ընթացքում նմ)*

p. of arms стычка, столкновение *բախում*, *ընդհարում*; *p. of seismic wave* прохождение сейсмической волны *սեյսմիկ յալթի անցում*; *p. of signal* прохождение сигнала *ազդանշանի անցում*; *unimpeded p.* беспрепятственный проход (*судов и т. п.*) *անսա երթևեկություն (ծագիճի նմ)*

passivity пассивность, инертность; бездеятельность *անգիվություն*, *իներտություն*, *անգործություն*

password пароль, пропуск *անցարտ*, *ընցարտ*, *անցազր*
to demand the p. потребовать пропуск *անցազր փանհանել*

patent патент *տրոմնագիր international p. system* международная патентная система *միջազգային տրոմնագրային համակարգ*; *p. agreement* патентное соглашение *տրոմնագրային համաձայնագիր*

patriot патриот *հայրենասեր fervent/ardent p.* пламенный патриот *կրակոտ հայրենասեր*

patriotism патриотизм *հայրենասիրություն*

tinsel p. показной патриотизм *ուշադրական հայրենասիրություն*; *to display p.* проявлять патриотизм *հայրենասիրություն դրսևարել*

patrol 1. 1) патрулирование 2) воен. дозор; патруль 2. патрульный 3. патрулировать; охранять 1. 1) *պարեկություն* 2) *նազդ. դաս*, *պարեկ* 2. *պարեկային* 3. *պարեկել*, *պահպանել*

garrison p. комендантский патруль *պարեկային պարեկ*; **military p.** военный патруль *զինվորական պարեկ*; *p.-bomber* патрульный бомбардировщик *պարեկային ռաբակոծիչ*; **reconnaissance/ recce p.** разведывательный дозор, разведдозор *հետախուզական դաս*; **sea and air p.** морской и воздушный патруль *ծովային և օդային պարեկ*; **town p.** комендантский патруль *պարեկային պարեկ*

patrolling патрулирование *պարեկություն*

payment уплата, платеж, оплата; погашение (*долга*) *վճար*, *վճարում*, *մարում (պարտի)*

compensatory p-s компенсационные выплаты *հատույան վճարումներ*

peace 1. 1) мир 2) общественный порядок; спокойствие 2. мирный 1) *խաղաղություն* 2) *հասարակական կարգ*, *անդորր* 2. *խաղաղ*

durable p. прочный мир *կայուն խաղաղություն*; **fight/ struggle for p.** борьба за мир *պայքար խաղաղության համար*; **for the sake of p.** во имя мира *հանուն խաղաղության*; **fragile p.** хрупкий мир *փկուր խաղաղություն*; **honourable p.** почетный мир *պատվավոր հաշտություն*; **humiliatory p.** унизительный мир *ստորադասի հաշտություն*; **lasting p.** долговременный мир *երկարատև խաղաղություն*; **legacy of p.** мис-

сия мира *խաղաղության տարիություն*; **negotiated p.** мир, достигнутый в результате переговоров *քննարկությունից միջոցով մեքրեկված խաղաղություն*; **p. campaign** мирная кампания *խաղաղության արշավ*; **p. commissioner** посланец мира *խաղաղության փառվորակ*; **p. conference** мирная конференция *խաղաղության խորհրդակցողով*; **p. consolidation** упрочение мира *խաղաղության ամրապնդում*; **p. corps** "Корпус мира" (США) «խաղաղության կորպուս» (ՄՄՆ); **P. Corpsman** участник "Корпуса мира" «խաղաղության կորպուս» *անդամ*; **p. enabling** содействие укреплению мира *խաղաղության ամրապնդման նպաստել*; **p. enforcement** поддержание мира с использованием методов принуждения *խաղաղության պահպանում հարկադրանքի միջոցների գործադրում*; **p. fighter** борец за мир *խաղաղության մարտիչ*; **p. implementation operations** операции по выполнению мирного соглашения *խաղաղության համաձայնագրի կատարման նպատակով գործողություններ*; **p. initiative** мирная инициатива *խաղաղ նախաձեռնություն*; **p. movement** движение за мир *շարժում հանուն խաղաղության*; **p. offensive** мирное наступление *խաղաղ հարձակում*; **p. operation** операция по поддержке мира *խաղաղարար գործողություն*; **p. package** мирное соглашение, заключенное на основе взаимных уступок *հաշտության համաձայնագիր ստորագրված փոխդիմումների հիման վրա*; **p. process** мирный процесс *խաղաղ գործընթաց*; **p. programme** программа мира *խաղաղության ծրագիր*; **p. res-**

oration восстановление мира *խաղաղության վերականգնում*; **p. sign** "знак мира" (приветственный жест) «խաղաղության նշան» (*դրոշմի մաս*); **P. Support Forces, PSF (NATO)** силы по поддержке мира *մարա, ՍՄՄ (ՀԱՏՕ) խաղաղության ուժեր*; **U.S.O; P. Support Operation, PSO (NATO)** операция по поддержке мира *ՕՄՄ, (ՀԱՏՕ) խաղաղապահական օպերացիա*; **U.S.O; p. talks** мирные переговоры *խաղաղ քննարկություններ*; **p. terms** условия мира *խաղաղության պայմաններ*; **P. treaty** мирный договор *հաշտության պայմանագիր*; **p. without annexations and indemnities** мир без аннексий и контрбуций *հաշտություն անսկս անդամակցման և ազգանստուգանքի*; **policy of p.** мирная политика *խաղաղ քաղաքականություն*; **prospects for p.** перспективы мира *խաղաղության հեռանկարներ*; **safeguarding international p. and security** сохранение международного мира и безопасности *միջազգային խաղաղության և անվտանգության պահպանում*; **to achieve a lasting p.** достигнуть прочного мира *կայուն խաղաղության հասնել*; **to advocate p.** выступать в защиту мира *հանդես գալ բ պաշտպանություն խաղաղության*; **to be at p.** быть в состоянии мира *պլ փանտրվական վիճակում գտնվել*; **to break the p. a)** нарушить мир *խաղաղությունը խախտել*; **б)** нарушать общественный порядок *հասարակական կարգը խախտել*; **to declare some territory a zone of p.** объявить какую-л. территорию зоной мира *ընել տարածք խաղաղության գոտի հայտարարել*; **to ensure p.**

обеспечивать мир *խաղաղորդյուն ասիտողել*; *to establish p.* устанавливать мир *խաղաղորդյուն հաստատել*; *to keep the p.* соблюдать общественный порядок *հասարակական կարգ պահպանել*; *to make p.* заключать мир *հաշտություն կնքել*; *to mediate p.* посредничать с целью достижения мира *միջնորդել՝ հաշտության կնքման նպատակով*; *to sign p.* подписать мирный договор *հաշտության պայմանագիր ստորագրել*

peace-breaker юр. нарушитель общественного порядка *խրվի. հասարակական կարգավիճակը խախտող*

peaceful мирный, спокойный *խաղաղ, հանգիստ*

by p. means мирными средствами *խաղաղ միջոցներով*; *p. application* использование в мирных целях *оգտագործում խաղաղ նպատակներով*; *p. means* мирные средства (урегулирования конфликта и т. п.) *խաղաղ միջոցներ (հակամարտության կարգավորման նմ)*; *p. nation* миролюбивая нация *խաղաղասեր ազգ*; *for p. purposes* в мирных целях *խաղաղ նպատակներով*; *p. settlement* см. *տե՛ս settlement*

peace-keeper миротворец; *pl.* войска ООН по поддержанию мира *խաղաղաբար, հոգն. ՄԱԿ-ի խաղաղապահ զորքեր*

peacekeeping 1. миротворчество; поддержание мира 2. миротворческий 1. *խաղաղաբարություն*, *խաղաղապահություն* 2. *խաղաղապահ, խաղաղաբար*

p. operations операция по поддержанию мира *խաղաղապահ գործողություններ*; *p. force* войска по поддержанию мира *խաղաղա-*

պահ զորք; *UN p. forces* силы ООН по поддержанию мира *ՄԱԿ-ի խաղաղապահ ուժեր / զորքեր*

peace-lover сторонник мира *խաղաղորդյուն կողմնակից*

peace-loving миролюбивый *խաղաղասեր*

peacemaker миротворец, примиритель *խաղաղաբար, հաշտաբար*

peacemaking установление мира *խաղաղորդյուն հաստատում*

p. mission миротворческая миссия *խաղաղաբար արտերկրյուն*; *p. operation* миротворческая операция *խաղաղաբար միջոցառումներ*; *p. forces* миротворческие силы *խաղաղաբար ուժեր*

peace(-)time 1. мирное время 2. относящийся к мирному времени 1. *խաղաղ ժամանակ* 2. *խաղաղ ժամանակին վերաբերող*

p. economy гражданская экономика *քաղաքացիական տնտեսություն*; *p. industries* гражданские отрасли промышленности *արդյունաբերության քաղաքացիական ճյուղեր*; *p. engagement strategy* стратегия привлечения к сотрудничеству в мирное время *խաղաղ ժամանակ համագործակցության մեջ ներգրավելու նպատակադրություն*; *p. strength* численность армии мирного времени *րանակի թվականը խաղաղ ժամանակ*

penalty наказание; взыскание, штраф *պատիժ, տույժ, տուգանք*

death p. см. *տե՛ս capital punishment*; *p. for war crimes* наказание за военные преступления *պատիժ պատերազմական հանցանքների հանք*; *to impose p.* налагать штраф *տուգանքի ենթարկել*

penetration проникновение; проникание; воен. наступление с целью прорыва *բախմանում, ներթափանցում, խզմանում (դիրքեր) ներթու նպատակով*

cultural p. культурное проникновение *մշակութային ներթափանցում*; *peaceful p.* мирное проникновение *խաղաղ ներթափանցում*

Pentagon (the) Пентагон, министерство обороны США *Պենտագոն, ՄԱԿ-ի Պաշտպանության նախարարություն*

people 1. 1) народ, нация 2) *pl.* население, жители 3) сторонники (вооруженные) 2. населять, заселять 1. 1) *ժողովուրդ, ազգ* 2) *հող*. բնակչություն, բնակիչներ 3) *կողմնակիցներ (զինված)* 2. *բնակել, բնակեցնել*

peaceful/peace-loving p. миролюбивый народ *խաղաղասեր ժողովուրդ*; *p. at large* широкие слои населения *բնակչության լայն խավեր*

perambulation обход (особ. границы), поездка с целью осмотра и инспектирования *շրջայլ (զննման ն նշանակման ստուգման նպատակով), համայլ (հատկ. սահմանների)*

percussion ударный; взрывной *հարվածային, փայրուցային* *p. action* ударное действие (снаряда) *(արկի) հարվածի գործողություն*; *p. fuse* ударный взрыватель *հարվածային փայրույի*

performance 1) выполнение; исполнение; осуществление 2) воен. тактико-техническая характеристика 1) *իրականացում, կատարում, իրագործում* 2) *ազգ.* արտադրական-տեխնիկական բնութագրի/ներ *alternative p. (of a treaty)* альтер-

нативное исполнение (договора) *ալտերնատիվային կատարում (պայմանագրի)*; *cross country p.* прочность *անպակիտրյուն*; *operational p.* тактические данные *մարտավարական տվյալներ*

peril опасность, риск *վտանգ, ռիսկ at the p. of one's life* с опасностью для жизни *կյանք վտանգելով*; *p. of war* опасность войны *պատերազմի վտանգ*; *to avert a p.* предотвратить опасность *կանխել վտանգ*

perimeter периметр; обвод (лагеря или укрепления) *պարագիծ, շրջապարագ (ճանապարհ կամ սահման)*

defensive p. оборонительный обвод *պաշտպանական շրջապարագ*; *p. of envelopment/investment* кольцо окружения *շրջապատման մարտագիծ*

period период, промежуток времени *շրջան, ժամանակահատված* *fixed p.* установленный период *սահմանված ժամանակահատված*; *within the agreed p.* в предельно оговоренного срока *պայմանավորված ժամկետի սահմաններում*

permanent неизменный; постоянный; долговременный *սիմփոխ, մշտական, երկարատև*

p. commission постоянная комиссия *մշտական հանձնաժողով*; *p. defenses* долговременная оборона *երկարատև պաշտպանություն*; *p. member* постоянный член *մշտական անդամ*; *P. Mission* постоянное представительство *մշտական ներկայություն*; *p. representative* постоянный представитель *մշտական ներկայացուցիչ*; *p. treaty* бессрочный договор *անժամկետ պայմանագիր*

permeate проникать; (*among, through*) распространяться *բիսիսելի, (among, through) տարածվելի (միջև, միջոցով)*

to p. the country a) проникать в страну *երկիր քաղաքելի*; *b)* распространяться по стране *(о настроениях, изменениях и т. п.) երկրում տարածվելի (տրամադրությունների, փոփոխությունների մասին են)*

permissible допустимый *բույլատրելի*

permission разрешение, согласие *բույլատրություն, համաձայնություն*

permit 1. 1) разрешение 2) допуск, доступ 2. позволять, разрешать, давать разрешение 1. 1) *բույլատրություն* 2) *անցնելու/ մտնելու բույլատրություն* 2. *բույլատրելի*

landing p. разрешение на посадку *վայրէջքի բույլատրություն*; *official p.* официальное разрешение *պաշտոնական բույլատրություն*

perpetration совершение (преступления) *(հանցագործության) կատարում*

perpetrator преступник, нарушитель *հանցագործ, իրավախախտ* *p-s of acts of terrorism* лица, совершающие террористические акты *տհաբեկչական գործողությունների կատարող անձինք*

persecution преследование, гонение *(особ. за политические и религиозные убеждения)* *հետապնդում, հալածանք (հատկ. քաղաքական և կրոնական հանգամանքների հանր)*

p. on political/ racial grounds преследование по политическим / расовым мотивам *հետապնդում*

քաղաքական/ առաջական պատճաններով; to suffer p. for one's religious beliefs подвергаться гонениям за религиозные убеждения *հալածանքների ենթարկվելի կրոնական հանգամանքների հանր*

person 1) человек; личность, osoba; субъект 2) физическое лицо; юридическое лицо 1) *մարդ, անձ, սուբյեկտ* 2) *ֆիզիկական անձ, իրավաբանական անձ*

international protected p. лицо, пользующееся международной защитой *միջազգային հովանավորության տակ գտնվող անձ; offences against p.* юр. преступления против личности *իրավ. սեփն դեմ ուղղված հանցագործություններ; sheltered p.* лицо, которому предоставлено убежище *ապաստան տալու անձ; stateless p.* *apatrid, անքաղաքացի, ապաստանող; personal violence* насилие над личностью *բռնություն անձի նկատմամբ*

personnel персонал, личный состав *անձնակազմ* *army p.* личный состав *войск* *գործերի անձնակազմ; regular p.* казарменный состав *կարգային կազմ; p. bomb* воен. осколочная бомба *պղծ. բեկորային ուժք; p. mine* противолодочная мина *հակաանթևակային անթև*

pervade распространяться, охватывать *(об идеях и т. п.) տարածվել, համակել (գաղափարների մասին են)*

petition 1. петиция; ходатайство 2. подавать прошение, ходатайствовать 1. *միջնորդագիր, խնդրագիր* 2. *խնդրագիր ներկայացնել* *to present/ to file a p.* *подавать*

петицию *հանրագիր ներկայացնել; to sign a p.* *подписаться* *под петицией* *հանրագիրն ստորագրել*

phase стадия, фаза; период *փուլ, շրջան*

phased поэтапный, постепенный *փուլային, փուլ առ փուլ* *p. approach* *позтанный* *подход* *(к разрешению проблемы)* *փուլային մոտեցում (պարզեցում լուծման նկատմամբ); p. disarmament* *позтанный* *разоружение* *փուլային զինաթափում, p. settlement* *позтанный* *урегулирование (конфликта)* *փուլային կարգավորում (հակամարտության)*

picket 1. 1) пикет 2) воен. (frontier) застава 2. пикетировать; выставлять пикеты 1) *ուղեկալ, դիտարկում* 2) *պղծ. (frontier) ուղեկալ (սահմանափակ, պահակային)* 2. *ուղեկալի*

to place p-s *выставлять пикет* *ուղեկալի*

pierce воен. прорывать *(линию фронта)* *պղծ. ճեղքել (պղծանակաթիվ)*

piercing см. *in y armour-piercing pillage* 1. грабёж *(особ. во время войны)*; мародерство 2. грабить; мародерствовать 1. *կողողում, քաղ (հատկ. պատերազմի ժամանակ), դիակապտություն* 2. *կողողում*

pilot 1. пилот, летчик; рулевой, лоцман 2. управлять; пилотировать 1. *օդաչու, դեկալավ* 2. *դեկալավրել, ինքնաթիռ վարել*

pilot project пробный/экспериментальный проект *փորձական նախագիծ*

pilot-secretariat пилот-секре-

тарнат *(organ, ответственный за какой-л. вопрос в международной организации)* *դեկալավրարտուղարություն (միջազգային կազմակերպության մարմին, որը պատասխանատու է որևէ հարցի համար)*

pincers movement воен. двусторонний охват *պղծ. երկկողմանի շրջառում, պրջանի մեջ առնելը*

pirage перекачка по трубопроводу *(нефти и т. п.) խողովակաշարով փոխադրել (մալքը են)*

pipeline трубопровода, нефтепровод *խողովակաշար, նավթանուղ explosion of the p.* взрыв *нефтепровода* *նավթանուղի պայթյուն / պայթյունում*

piracy пиратство *հենություն, ափակալային հափշտակություն*

international p. международное пиратство *(изно самолетов и т. п.) միջազգային հենություն (ինքնաթիռների հափշտակում են); maritime p.* морское пиратство *ծովահենություն; p. with violence* *пиратство с применением насилия* *հենություն՝ բռնության գործողմամբ*

placate умиротворять; заручиться поддержкой *(противника)* *հանդիստանել, կենսապիս ապահովություն տալանովել (հակամարտորդի կողմից)*

plan 1. план; проект; схема 2. планировать; проектировать 1. *հատակագիծ, նախագիծ, գծապատկեր* 2. *ծրագրել, նախագծել*

contingency p. *план действия в чрезвычайных обстоятельствах* *տրամախրգ պայմաններում վարվելիքի ծրագիր; counter p.* *встречный план* *հանդիպական ծրագիր*

defence p. *план обороны* *պաշտ-*

ւիժման դրագիր; **general/overall** *p.* գեներալնիս պլան գլխավոր հատված; **mobilization** *p.* ռազմաօդային գործառնականացում; **package** *p.* կոմպլեքսնիս պլան համախմբ սխեմա; **preliminary** *p.* ընթացնիս պլան հարմարակարգ դրագիր; **tactical** *p.* ռազմաօդային գործառնականացումնիս պլան տակտիկական գործողություննիս դրագիր; *p. of attack* ռազմա ներխուժման հարվածնիս դրագիր; **to draw/ to make up a p.** *p.* հաստատել ռազմագիր կազմել; **to p. out military campaign** հաստատել ռազմագիր արշավախմբակնիս

plane ռազմաօդային ինքնաթիռ **combat** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռ **fighter** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռ; **scout** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռ

planning օդային ինքնաթիռի ծրագրում **strategic** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռի ծրագրում; **spatial** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռի ծրագրում

platform 1) պատվար, տրիբունա 2) պատվար, սահման (հաստատված) **air-launch** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

air-launch *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **land-based** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **launching** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **political** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

sea-based *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **platoon** ռազմաօդային ինքնաթիռի ծրագրում **chemical defence** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **recovery** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **signal** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

plea 1) յարգ. հայտարարում (պաշտպանական) 2) յարգ. հայտարարում (պաշտպանական) 3) յարգ. հայտարարում (պաշտպանական)

pleading 1) յարգ. հայտարարում (պաշտպանական) 2) յարգ. հայտարարում (պաշտպանական) 3) յարգ. հայտարարում (պաշտպանական)

pledge ծրագրում **obligation**

plenipotentiary 1. լիազորված 2. լիազորված 3. լիազորված

p. power ռազմաօդային ինքնաթիռի ծրագրում **qualification of a p.** լիազորված (ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում)

plot 1. յարգ. հայտարարում 2. յարգ. հայտարարում 3. յարգ. հայտարարում

point 1) կետ, հարց, գործ 2) կետ, հարց, գործ 2) կետ, հարց, գործ 2) կետ, տեղ, վայր

agreed *p.* համաձայնագրված հարց/կետ; **air-traffic control** *p.* օդային ինքնաթիռի ծրագրում **back-loading** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **check/control** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **collecting/assembly** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **contenious/debating** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **p.s for crossing state boundaries** ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **to carry one's p.** ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **to differ on some p.s** ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **to p. oneself** ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

polarization ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

polemic ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

police 1. ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 2. ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 3. ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 4. ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 5. ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 6. ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 7. ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 8. ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 9. ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 10. ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

local *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **military** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **political** *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում **shaky cease-fire** *a)* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

ընդհանրապես ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 2) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 3) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 4) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 5) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 6) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 7) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 8) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 9) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 10) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

police action «Դեպքում ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 2) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 3) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 4) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 5) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 6) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 7) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 8) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 9) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում 10) կայուն հրադրարի ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

policy ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

aggressive *p./ p. of aggression* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

balanced *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

belligerent *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

brink-of-war *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

coherent foreign *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

expansive *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

expansionist *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

follow *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

impose *p.* ռազմաօդային ինքնաթիռից արձակում

բախվածություն; *expectant p.* выжидательная политика ищущий-чужак բախվածություն; *flexible p.* гибкая политика մրմր բախվածություն; *foreign p.* արտերկրյան բախվածություն; *independent foreign p.* независимая внешняя политика անկախ արտերկրյան բախվածություն; *give-and-take p.* политика взаимных уступок փոխզինման բախվածություն; *international p.* международная политика միջազգային բախվածություն; *kid-glove p.* осторожная/умеренная политика գոչչալի բախվածություն; *monetary p.* международная валютная политика միջազգային արժույթի բախվածություն; *patch-up p.* политика сглаживания противоречий հակասությունների հարթեցման բախվածություն; *peace/peaceful p.* мирная политика խաղաղության/խաղաղ բախվածություն; *peace-oriented foreign policy* миролюбивая внешняя политика խաղաղասիրական արտերկրյան բախվածություն; *P. and Requirements Division (POL/REQ), NATO* управление политики и ресурсов, НАТО *Քաղաքականության և պահանջների վարչություն*, ԱՆՏՕ; *p. of accommodation* политика согласования/примирения համաձայնեցման/հաշտեցման բախվածություն; *p. of annexation* политика аннексий բռնակցման բախվածություն; *p. of confrontation* политика конфронтации անհամաձայն բախվածություն; *p. of detente* политика разрядки (напряженности) լարվածության բու-

լացման բախվածություն; *p. of deterrence* политика удержания/устрашения գազան/տարբերակ բախվածություն; *p. of defending the status quo* политика сохранения статуса-кво անփոփոխելի պահպանման բախվածություն; *regional p.* региональная политика տարածաշրջանային բախվածություն; *safe p.* осторожная политика գոչչալի բախվածություն; *short-sighted p.* недальновидная политика անհեռանկար բախվածություն; *to carry on/to conduct/to follow/to persevere p.* проводить политику բախվածություն վարել

political 1) политический 2) государственный 1) բախված 2) պետական
p. liberties политические свободы բախված պատկերներ; *p. rights* политические права բախված իրավունքներ; *P.-Military Steering Committee (PMSC), NATO* Политико-военный руководящий комитет, НАТО Սահմանափակող հեղինակ, ԱՆՏՕ

politics политика; политические убеждения; политическая деятельность բախվածություն, բախված հանգուցներ, բախված գործունեություն

international *p.* международная политика միջազգային բախվածություն; **world p.** мировая политика համաշխարհային բախվածություն

poll 1. 1) голосование, баллотировка 2) список избирателей; регистрация избирателей 2. проводить голосование 1. 1) քվարկություն, քվարկում 2) ընտրություն, ընտրություն

ընտրություն քվարկում 2. քվարկություն անկախել

polling station избирательный участок բնակավայրի տարածք; **results of the p.** результаты голосования քվարկության արդյունքներ

pollution загрязнение կեղտանում, աղտոտում

p. of the environment загрязнение окружающей среды շրջակա միջավայրի աղտոտում; **radioactive p.** радиоактивное загрязнение ատոմային շրջանում

populate населять; заселять բնակեցնել

to p. with new settlers заселять новыми поселенцами նորաբնակներով բնակեցնել

population (народ)население; жители (ազգ)բնակչություն, բնակիչներ

civil p. гражданское население բախվածակալ բնակչություն; **fall in p.** уменьшение (численности) населения բնակչության (քվ) նվազում; **native/native-born p.** коренное население բնիկներ; **plural p.** многонациональное население բազմազգ բնակչություն; **rise in p.** увеличение (численности) населения բնակչության (քվ) աճ; **size of p.** численность населения բնակչության քվարկանակ; **total p.** общая численность населения բնակչության ընդհանուր քվ

port 1) порт, гавань 2) убежище 1) նավակայան, նավահանգիստ 2) արտոնք

free p. открытый порт անփակահարստ; **p. of refugee** порт-убежище փախուստի մեղման արտոնք

position 1) воен. расположение, позиция 2) позиция, положение 3) точка зрения, отношение 1) լարված, դիրքավորում, դիրք 2) դրություն, վիճակ 3) տեսակետ, վերաբերմունք, դիրքորոշում

պաշտպանական դիրք; **look-out p-s** районы, где расположены наблюдательные пункты դիտակետերի գտնվելու շրջաններ; **insecure p.** ненадежное положение անպահով դրություն; **p. of military preponderance** позиция военного превосходства անվանակ վերաբերության դիրքորոշում; **p. of strength** позиция силы ուժի դիրք; **to hold a p.** твердое положение ամր դիրք; **to fortify p-s** воен. укрепляют позицию սահմանափակումներով; **to harden a p.** ужесточить позицию կոշտացնել դիրքորոշում; **to lose p-s** потерять позицию դիրքեր կորցնել; **to win p-s** завоевать позицию դիրքեր մեր քեր; **to soften a p.** смягчить позицию մեղմացնել դիրքորոշում

posse 1) отряд/группа вооруженных людей, наделенная определенными правами (гла государства беспорядков) 2) орган законной власти 1) արշավի խումբներով օժտված զինված անձանց խումբ/զոկատ (անկարգությունների ճնշման համար) 2) օրինական իշխանության մարմին

possession pl. владения, зависима территория հոգն. տիրապետություն, տիրույթ, կախյալ տարածք **foreign p-s** иностранные владения օտար տիրույթներ; **to loose one's p-s in the war** потерять свои владения во время войны փակահարցի մի ժամանակ կորցնել իր տիրույթները

possibility возможность, вероятность հնարավորություն, հավանականություն

p. of preventing war возможность предотвращения войны *цանի-րագի կանխան հնարավորություն*; *unlimited possibilities* неограниченные возможности *անսահման-իակ հնարավորություններ*; *within the bounds of p.* в пределах возможного *հնարավորության սահման-ներում*; *to exclude/ to rule out a p.* исключать возможность *ըլլա-նի հնարավորությունը*

post 1. 1) пост, должность; положение 2) воен. пост; позиция; форт 2. располагать, расставлять (*collocat* и т. п.) 1. 1) Կաշ-տոն, դիրք 2) Խազ, փնակակետ, դիրք, բերդամաս 2. դասավորել, շարել (*սինդրոններին նմ*)

advanced p. переговой *пост* Խաշտավոր փնակակետ; *aid p.* մեդսուկտ քուժակ; *casualty collecting p.* место сосредоточения раненых *վիրավորների հավաք-վայր*; *command p.* командный пункт *հրամանատարական կետ*; *frontier p.* пограничный *пост* *սահմանային փնակակետ*; *look-out/ observation p.* наблюдательный пункт *հրակայն*; *to p. a guard* выставить охрану *փնակակայունը դնել*

post-bellum послевоенный *հետ-փաներագվյան*

post-conflict постконфликтный *հետհակամարտային*

postponement отсрочка *տար-կետում*

post-war послевоенный *հետ-փաներագվյան*

p. restoration (of public order) послевоенное восстановление (*общественного порядка*) *հետ-փաներագվյան վերականգնում* (*հա-տարակական կարգուկանոնը*)

potential 1. потенциала; возможность 2. потенциальный; возмож-ный 1. ներուժ, հնարավորություն 2. ներուժակ, հնարավոր

combat *p.* боевой *потенциала* մարտական ներուժ; *counterforce p.* контрсиловой *потенциала* *հակա-ուժային ներուժ*; *hard target kill p.* возможности поражения защи-щенных целей *փաշտպանված նշ-անկետների խոչընդոտող հնարավոր-ություններ*; *military p.* военных *по-тенциала* *սպառնալից ներուժ*; *p. danger* потенциальная *опасность* *հնարավոր վտանգ*; *scientific and technological p.* научно-техничес-кий *потенциала* *գիտատեխնիկա-կան ներուժ*

pourparler *фр.* обмы. *pl.* пред-варительные неофициальные переговоры *ֆր. սվոր. հոգն.* նախ-նակական *և* Կաշտոնական *քննակ-յություններ*

POW *см. տն's prisoner of war*
power 1) сила; мощь 2) могучество, власть 3) полномочие, право 4) держава 5) часто *pl.* возможность, способности 1) ուժ, հզորություն 2) գորություն, կարողություն, իշխանություն 3) լիա-զորություն, իրավունք 4) տերություն 5) հան. հոգն. հնարավորություններ, ունակություններ

allied p-s союзные *державы* *պաշ-նակիչ տերություններ*; *belligerent p.* воюющая *державա* *պատերազմող տերություն*; *balance of p.* воен. соотно-шение *сил սազվ. ուժերի հարաբե-րակություն*; *broad p-s* широкие *полномочия* *լայն լիազորություններ*; *coercive p.* принудительная *сила* *հարկադրական ուժ*; *deterrent p.* сдерживающая *сила* *զսպող ուժ*; *ex-offi-*

cio full p-s полномочия *по служеб-ному положению* *ի փաշտոնի լիա-զորություններ*; *fighting p.* боевая *мощь* *մարտական հզորություն*; *the Great P-s* великие *державы* *մեծ տե-րություններ*; *hitting/ striking p.* удар-ная *сила* *հարվածի ուժ*; *large p-s* широкие *полномочия* *լայն լիազորու-թյուններ*; *lethal p.* убойная *сила* *մա-հարկ ուժ*; *limited/ unlimited full p-s* ограниченные/ неограниченные *полномочия* *սահմանակալ/ անսահ-մանակալ լիազորություններ*; *manda-tory p.* держава-мандатаруս *ման-դատավոր տերություն*; *maritime/ sea p.* морская *державա* *ծովային տե-րություն*; *(non)-nuclear p.* (не)ядер-ная *державա* *(նշ) միջուկային տերու-թյուն*; *p-s for negotiations* право/ полномочие *на ведение перегово-ров* *քննակյությունների վարելու իրա-վունք/ լիազորություն*; *p. politic* поли-тика *с позиции* *силы* *քաղաքակա-նություն ուժի դիրքերին*; *state p.* госу-дарственная *власть* *պետական իշխանություն* *unrestricting p.* неогра-ниченная *власть* *անսահմանակալ իշխանություն*; *unwarranted p.* неза-конная *власть* *ստորինական իշխ-անություն*; *вето p.* право *вето* *վետոյի իրավունք*; *to demonstrate / to display p.* демонстрировать *силу / мощь ուժ* *հզորություն ցուցադրել*

practice 1. 1) практика, дейст-вие, применение 2) установлен-ный порядок; обычай 3) воен. обучение, выучка 2. обучаться, упражняться 1. 1) փորձ, գործողու-թյուն, կիրառություն 2) սահմանված կարգ, սովորույթ 3) *սազվ. ստանձն-վարումներ* 2. ուսուցիչ, փորձով

international p. международная *практика* *միջազգային փորձ*; *p. ground* *և* Կաշտերաքաղաքակ;

range p. учебная *стрельба* *սովոր-նակյան հրավորություն*; *target p.* учеб-ная *боевая* *стрельба* *սովորնակյան մարտական հրավորություն*

precaution предосторожности; предостережение; *pl.* меры *пред-осторожности* *զգուշավորություն*, *նախազգուշայուն*, *հոգն.* *նախազգու-շայուն միջոցներ*

safety p-s меры *безопасности* *անվտանգության միջոցներ*; *to take p-s* принимать *меры* *предосторож-ности* *նախազգուշական միջոցներ* *ձեռնարկել*

precedent прецедент *նախադեպ*
judicial p. судебный *прецедент* դատական *նախադեպ*; *to set/ to create/ to establish a p. (for smth.)* создать *прецедент* *նախադեպ ստեղծել*; *with-out p.* не имеющий *прецедента* *ան-նախադեպ*

precondition предварительное или непременно условие, пред-посылка *նախնական կամ պարտա-դիր պայման*, *նախադրյալ*
objective p-s юр. *объективные* *предпосылки* *իրավ. օբյեկտիվ նախադրյալներ*; *without any p.* без *пред-варительных условий* *ստանյ նախապայմանի*

precontract более ранний кон-тракт (*как прелятствие к заклю-чению нового*) *նախնական*, *ավելի վաղ կերպով պայմանագիր* (*որպես խոչընդոտ նորը կնքելու համար*)

predominance превосходство, преобладание, господство *գերա-զանություն*, *գերակշռություն*, *գերիշ-խանություն*

pre-emergency существующий до введения чрезвычайного воле-жения *նախարյան արտակարգ իրավի-ցակի հայտարարումը գոյություն ունե-ցող*

prejudice 1. 1) предубеждение; предвзвешенность 2) ущерб, вред 2. наносит ущерб, причиняет вред 1. 1) կանխակալ կարծիք, նախաշեղծություններ 2) վնաս 2. վնաս պատճառել **ethnic differences and p-s** этнические различия и предрассудки էթնիկական տարբերություններ և նախաշեղծություններ, **national p-s** национальные предрассудки ազգային նախաշեղծություններ; **racial p-s** расовые предрассудки ասիական նախաշեղծություններ; **to the p. of smb's rights** с ущербом для чьих-л. прав ի վնաս որևէ մեկի իրավունքներ

preliminary 1. *pl.* предварительные переговоры; preliminarily 2. подготовительный; предварительный 1. հնգն. նախնական քննարկություններ 2. նախնական, նախապարաստական

p. conditions предварительные условия նախնական պայմաններ, նախապայմաններ; **preliminaries of peace** предварительные переговоры о мире, предварительные условия мира հաշտության վերաբերյալ նախնական քննարկություններ, հաշտության նախնական պայմաններ

preparedness готовность, подготовленность պատրաստակետություն, (նախ)պատրաստվածություն **civilian p. for war** подготовленность гражданского населения к войне քաղաքացիական բնիկության պատրաստվածությունը պատերազմին; **mobilization p.** мобилизационная готовность գործառնական պատրաստություն; **p. for an attack** готовность к атаке հարձակմանը պատրաստ լինելը

prerequisite предпосылка; необходимое условие նախադրյալ, տնտեսական պայման

p. for the beginning of negotiations необходимое условие для начала переговоров տնտեսական պայման՝ քննարկությունների սկսելու համար

prerogative 1. прерогатива, исключительное право 2. обладающий прерогативой 1. արտոնություն, քաղաքի իրավունք 2. քաղաքի իրավունք ունեցող

p. of pardon право поминовения ներման իրավունք; **to use one's p.** использовать (свою) прерогативу քաղաքի իրավունք կիրառել

presence присутствие, наличие ներկայություն, առկայություն

military p. военное присутствие նազնական ներկայություն; **reinforcement of military p.** усиление военного присутствия նազնական ներկայության ուժեղացում; **United Nations p.** присутствие в стране войск, комиссий или представительей ООН ԱՄԸ-ի գործընթացի, հանձնաժողովների կամ ներկայացուցիչների ներկայությունը երկրում; **to establish military p.** установить военное присутствие նազնական ներկայությունը հաստատել; **to retain military p. in a country** сохранить военное присутствие в стране պահպանել նազնական ներկայությունը երկրում

preservation сохранение պահպանություն

p. of peace сохранение мира /աշխարհային պահպանություն

president 1) председатель 2) президент, глава государства 1) նախագահ 2) նախագահ, պետության ղեկավար

pressing 1. см. pressure 2. 1) неотложный, спешный 2) настоятельный; настойчивый 1. սուս pressure 2. 1) անհետաձգելի, անհապառելի 2) համառ, հրատապ

p. problem проблема, требующая спешного решения անհապառելի լուծման պահանջող հարց

pressure давление, нажим, пресинց նշնում, սղննում

p. tactic тактика нажима նշնման քարտուղարություն; **to bring p. on smb.** оказывать давление на кого-л. նշնում գործադրել որևէ մեկի վրա; **to relax p.** ослабить нажим/давление քաղաքացի նշնումը; **to resist p.** противостоять давлению դիմադրել նշնմանը

prestige престиж; авторитет հեղինակություն

great/high p. высокий авторитет/престиж մեծ/ բարձր հեղինակություն; **to enjoy/ to have p.** иметь вес/ авторитет հեղինակություն վայելել; **to damage smb's p.** погорвать чей-л. авторитет վարկարելի որևէ մեկի հեղինակություն; **to gain p.** завоевать авторитет հեղինակություն ձեռք բերել

pretense 1) отговорка 2) претензия, требование 1) պատրվակ 2) քողարկ, պահանջ

under p. of log предлогом որևէ պատրվակով

prevalence преобладание, господство գերակշռություն, գերիշխանություն

prevent 1) предотвращать, предупреждать 2) препятствовать 1) կանխել, կանխարգելել 2) խոչընդոտել, արգելակել

to p. a conflict предотвращать конфликт կանխել հակամարտությունը

prevention предотвращение, предупреждение կանխարգելում, կանխում

p. of an accident предотвращение аварии վթարի կանխում; **p. of fire** предотвращение пожара հրդեհի կանխում; **p. of military danger** предотвращение военной опасности սպառնալից կանխում; **p. of war** предотвращение войны պատերազմի կանխում

preventive предупредительный, превентивный, предохранительный կանխարգելիչ, կանխիչ, նախապաշտպանական

p. deployment force силы превентивного развертывания կանխիչ ծախված ուժեր; **p. diplomacy** превентивная дипломатия կանխիչ դիվանագիտություն; **p. measures** превентивные меры կանխիչ միջոցներ

pre-war довоенный մինչպատերազմյան, նախապատերազմյան

primacy первенство; примат առաջնություն

p. of force примат силы ուժի առաջնություն

principal 1) главный; основной 2) участник договора 1) գլխավոր, հիմնական 2) պայմանագրի մասնակից

P. Subordinate Command (PSC) основное подчиненное командование (ОБС) НАТО Հիմնական ենթակա հրամանատարություն, ՆԱՏՕ-ի **p-s to the contract** непосредственные участники договора պայմանագրի անմիջական մասնակիցներ

principle принцип; правило; основа; норма սկզբունք, կանոն, հիմք, հիմունք, նորմ

basic p-s основные принципы հիմնական

մական սկզբունքներ; "domino" p. принцип "домино" «продвиги» սկզբունք; p. of collective security принцип коллективной безопасности կողմնորդ անվտանգության սկզբունք; p. of equal security принцип равной безопасности նախարար անվտանգության սկզբունք; p. of inviolability of frontiers принцип неприкосновенности границ шահաններ անվտանգության սկզբունք; p. of mutuality принцип взаимности փոխարարության սկզբունք; p. of non-interference in the domestic/ internal affairs принцип невмешательства во внутренние дела (страны) (երկր)ներին գործերին միջամտել սկզբունք; p. of peaceful coexistence принцип мирного сосуществования խաղաղ գոյակցության սկզբունք; p. of the prohibition of the threat or use of force принцип запрещения угрозы силой или ее применения тեղ մի պահանջ կամ տեղ կիրառել արգելել սկզբունք; p. of security principle принцип безопасности անվտանգության սկզբունք; p. of self-determination of peoples принцип самоопределения народов/наций ժողովուրդների/ ազգերի ինքնորոշման սկզբունք; p. of sovereign equality and independence принцип суверенного равенства и независимости ինքնիշխան նախաարարյան և անվտանգության սկզբունք; p. of undiminished security for each part принцип неуклонности безопасности каждой из сторон որեւէ կողմի անվտանգությանը լիարժեք պահպանել սկզբունք; "winner-take-all" p. принцип "победитель получает все" «խաղողը տանում է տան ին»» սկզբունք

priority 1) порядок срочности, очередности; первоочередность

2) приоритет 1) անպահանջության կարգ, հերթականություն, անպահանջության 2) անպահանջություն, նախապատվություն

high p. measures неотложные меры անպահանջ միջոցառումներ; to be of the highest p. иметь первостепенное значение անպահանջ բնույթի ունենալ

prison тюрьма բանտ military p. военная тюрьма գնդավորակ բանտ; youth p. тюрьма для несовершеннолетних անապահանջների բանտ; to put into p. посадить в тюрьму բանտ անդնւնել; to be released from p. освобождаться/выйти из тюрьмы արձակվել/ դուր գալ բանտից

prisoner заключенный, арестант, узник քննարկյալ, կալանավոր

p. of conscience узник совести խղճի բանտարկյալ

prisoner of war (POW) военнопленный ազնվագիր

exchange of p-s of w. обмен военнопленными ազնվագրիների փոխանակում; identification p. of w. контрольный военнопленный անգործակալ ազնվագիր; repatriation of p-s of w. репатриация военнопленных ազնվագրիների խաղանախարարություն; status of p. статус военнопленного ազնվագրու կարգավիճակ; to be held as a p. of w. быть задержанным в качестве военнопленного բնվել որպես ազնվագիր; to claim the status of p. of w. претендовать на статус военнопленного ազնվագրու կարգավիճակի հավակնել

private 1) частный; неофициальный 2) тайный, конфиденциальный; закрытый 3) воен. рядовой 1)

մասնավոր, ոչ պաշտոնական 2) գաղտնի, փակ 3) ռազմ. շարքային p. talks/ negotiations неофициальные / закрытые переговоры ոչ պաշտոնական բանակցություններ; Private Voluntary Organization (PVO) частная добровольческая организация մասնավոր/ ոչ պետական կամավորական կազմակերպություն

privilege привилегия, преимущество; льгота արտոնություն

contractual p-s договорные льготы պայմանագրային արտոնություններ; to accord/ to grant p-s предоставлять привилегии արտոնություններ սալ; to enjoy p-s пользоваться привилегиями оգտվել արտոնություններից

probability вероятность; возможность հավանականություն, հնարավորություն

damage p. вероятность повреждения վնասման հավանականություն; destruction / kill p. воен. вероятность поражения/ уничтожения ռազմ. խոչնդման/ ոչնչման հավանականություն

problem 1) проблема; вопрос; задача 2) сложная ситуация 1) հիմնախալ, հարց, խնդիր 2) արդ իրավիճակ

burning/pressing/ urgent p. насущная проблема կենսական/ հրատալ խնդիր; frontier p. пограничная проблема ահմանային հիմնախար; high-priority p. первоочередная задача անպահանջ խնդիր; immediate p. безотлагательная проблема անհետաձգելի հարց; national p-s национальные проблемы ազգային խնդիրներ; unsettled p. неурегулированная проблема չարգավորված հիմնախար; to consider a problem рассматривать вопрос

mutually discussible p. обсуждать вопрос взаимно discussible p. урегулировать/ решить проблему խնդիրը կարգավորել/ լուծել

procedure процедура, порядок; образ действия քննարկյալ, կարգ, գործելակերպ

v. voice воен. дисциплина переговоров ռազմ. բանակցությունների կարգ; to apply the emergency p. применить срочную процедуру շտապ քննարկյալ կիրառել

proceedings 1) pl судебное разбирательство, судебная процедура 2) протоколы, отчеты (заседания и т. п.) 1) իրադ. դատարանություն, դատական գործընթաց 2) արձանագրություններ, հաշվետվություններ (ծիսի և)

to take legal p-s возбудить дело գործ հարույել

process процесс; состояние; стадия գործընթաց, վիճակ, փուլ

peace p. мирный процесс խաղաղ գործընթաց; p. of detente процесс разрядки լարվածության րալայման գործընթաց; stage-by-stage p. поэтапный процесс փուլային գործընթաց; to slow the peace p. замедлить мирный процесс դանդաղեցնել խաղաղ գործընթացը

processing обработка մշակում data p. обработка данных տվյալների մշակում

proclaim провозглашать; объявлять; обнародовать հայտել, հայտարարել, հրատարակել

to p. a republic провозгласить республику հանրապետություն հրահայտել; to p. a state of emergency объявить чрезвычайное положение արտակարգ իրավիճակ հայտարարել

արիք; to p. war объявить войну
պատերազմ հայտարարիք

proclamation 1) воззвание 2) провозглашение, официальное объявление 1) կոչ 2) հռչակում, հայտարարում, պաշտոնական հայտարարություն

public p. публичное провозглашение հրապարակային հռչակում

production продукция, производство արտադրանք, արտադրություն

defence p. оборонная продукция պաշտպանական արտադրանք; **military/war p.** военная продукция արձակային արտադրանք/արտադրություն

programme программа; план ծրագիր

ad hoc p. специальная программа հատուկ ծրագիր; **long-term cooperation p.** программа долгосрочного сотрудничества երկարամյակ համագործակցության ծրագիր; **reconstruction p.** программа восстановления վերականգնման ծրագիր; **peace p.** программа мира խաղաղության ծրագիր

prohibition запрещение; запрет արգելում, արգելք

p. of forced movement of civilians запрещение принудительного перемещения гражданских лиц քաղաքացիական անձանց ստիպելիքով տեղափոխման արգելում; **p. of offensive armaments** запрещение наступательных видов оружия հարձակողական զենքի տեսակների արգելում; **to extend p. to smth.** распространять запрещение на что-л. արգելքը տարածել որևէ բանի վրա

project 1. проект, план 2. составлять проект 1. նախագիծ, ծրագիր 2. ծրագիր կազմել

integration p-s интеграционные проекты ինտեգրան ծրագրեր; **joint p.** совместный проект համատեղ նախագիծ; **long-term/short-term p-s** долгосрочные / краткосрочные проекты երկարամյակ/կարճամյակ նախագծեր; **to p. forces** перебрасывать войска գործերն արագ տեղափոխել / նետել

projectile снаряд, пуля արկ, գնդակ

p. missile/rocket реактивный снаряд սնկախիզ արկ

proliferation распространение տարածում

p. risk опасность распространения ядерного оружия սիրովային զենքի տարածման վտանգ

prolongation продление, пролонгирование երկարաձուց (ժամկետ)

p. of an agreement /a treaty пролонгирование соглашения / договора համաձայնագրի/ պայմանագրի երկարաձուցում

promotion 1) содействие; поощрение; поддержка 2) повышение (в звании и т. п.) 1) օգնություն, խթանում, օժանդակություն 2) աստիճանագրում (ծախարության մեջ են), կոչումի շնորհում

pronouncement решение; официальное заявление որոշում, պաշտոնական հայտարարություն

proof 1) доказательство 2) испытание, проба 1) ապացույց 2) փորձարկում, փորձ

firm p. неопровержимое доказательство անհերքելի ապացույց; **valid p.** веское доказательство ծանրակշիռ ապացույց; **to furnish/ to present p-s** представлять доказательства ապացույցներ ներկայացնել

propaganda пропаганда արարչություն

militaristic p. милитаристская пропаганда սպանողական արարչություն; **p. campaign** пропагандистская кампания արարչական արգավ; **war p.** пропаганда воины պատերազմի արարչություն; **to ban war p.** запретить пропаганду войны արգելել պատերազմի արարչումը; **to counter war p.** противодействовать пропаганде войны հակազդել պատերազմի արարչությանը

propagate пропагандировать; распространять արարել, տարածել **to p. information** распространять информацию տեղեկություններ տարածել

property собственность, имущество սեփականություն, գույր, սննեյվածք

territorial p. of a state территорияльная собственность государства պետության տարածքային սեփականություն

proposal предложение անաչարկ **alternative p.** альтернативное предложение ալտերնատիվային անաչարկ; **constructive p.** конструктивное предложение կոոպուղական անաչարկ; **p. for peace** предложение о мире/ о заключении мира խաղաղության, հաշտություն կնքելու անաչարկ; **peace p-s** мирные предложения խաղաղ անաչարկներ; **to accept/ to adopt a p.** принять предложение անաչարկն ընդունել; **to consider a p.** рассмотреть предложение բնեկ անաչարկը; **to endorse a p.** одобрить предложение անաչարկին հավանություն տալ; **to make/ to offer/ to put forward a p. вкести / выдвинуть предложение անաչարկ անել/ անաչք քաշել**

prosecution 1) юр. судбование преследование 2) юр. обвинение (сторона в судебном процессе) 1) իրավ. դատական կարգով հետապնդում 2) իրավ. մեղադրող կողմ

protection 1) защита, охрана 2) покровительство 1) պաշտպանություն, պահպանություն 2) հովանավորություն

armoured p. воен. броневая защита սազմ. զինապաշտպանություն; **general p. against effects of hostilities** общая защита от последствий военных действий ընդհանր պաշտպանություն՝ սազմային գործողությունների հետևանքներից; **international p. for refugees** международная защита беженцев փախտականների միջազգային պաշտպանություն; **NBC P. (Nuclear, Biological, Chemical P.)** РБХЗ (радиоакционная, биологическая, химическая защита) ՌԿԸԳ (սառիակային, կենսաբանական, քիմիական պաշտպանություն); **p. against chemical warfare** противохимическая защита հակաքիմիական պաշտպանություն; **p. of human person** защита личности անձի պաշտպանություն; **p. of human rights and freedoms** защита прав и свобод человека մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանություն; **p. of journalists in the armed conflicts** защита журналистов во время вооруженных конфликтов լրագրողների պաշտպանություն զինված հակամարտությունների ժամանակ; **p. of life and liberty** охрана жизни и свободы կյանքի և ազատության պաշտպանություն; **p. of medical officers in the armed conflicts** защита медицинских работников во время вооруженных конфликтов բուժաշխատողների պաշտպանություն

նորոյն զինված հակամարտորյունների ժամանակ; *p. of persons who have taken part in the hostilities* защита лиц принимавших участие в военных действиях *պահական գործորյուններին մասնակցած անձանց պաշտպանորյուն;*; *p. of victims of international armed conflicts* защита жертв международных вооруженных конфликтов *միջազգային զինված հակամարտորյունների զինիր պաշտպանորյուն;*; *p. of war victims* защита жертв войны *պատերազմի զինիր պաշտպանորյուն*

protectionism протекционизм
հովանավորորյուն

protectorate протекторат
цրտեկտորատ

to be under p. находиться под протекторатом *цртотեկտորատի ներքո գտնվել;*; *to establish p. (over)* установить протекторат *цртотեկտորատ հաստատել*

protest 1. протест 2. протестовать 1. բողոք 2. բողոքել
mass/massive p-s массовые протесты *գանգազմային բողոքներ;* *formal p.* официальный протест *պաշտովական բողոք;*; *p. march* марш протеста *բողոքի երթ;* *strong p.* решительный протест *վճռական բողոք;*; *to p. against acts of violence* протестовать против актов насилия *բողոքել բռնորյուն գործողորյունների դեմ*

provide 1) обеспечивать; снабжать 2) давать 3) предусматривать 1) պահովել, մատակարարել 2) տալ 3) նախատեսել

agreement provides договор предусматривает *պայմանագրով նախատեսվում է;*; *to p. military aid* предоставить военную помощь *նպահական օգնորյուն տրամարկել*

provision 1) снабжение, обеспечение 2) положение, условие *(договора и т. п.)* 3) постановление 4) *p/.* продовольствие, провизия, запасы 1) մատակարարում, պահովում 2) դրույթ, պայման *(պայմանագրի նմ)* 3) որոշում, վճիռ 4) հոգն. պարեն, պարենամթերք, պաշարներ

controversial p-s спорные положения *վիճելի դրույթներ;* *dry p-s* сухой паек *չոր մթերարածին;* *mandatory p.* обязательное условие *տիրապողի պայման;*; *principal p-s* основные условия *հիմնական պայմաններ;*; *to implement p-s* выполнять положения *(договора и т. п.)* կատարել *պայմանագրի դրույթներ;*; *to infringe/to violate the p-s* нарушать положения *(договора и т. п.)* խախտել *դրույթները (պայմանագրի նմ)*

proviso условие, оговорка *պայման, վերապահում*
with the p. that c условием, что *պայմանով, որ*

provocation провокация; вызов *սիրարթ*
acts of p. провокационные акты *սիրարթ գործողորյուններ;*; *war p.* военная провокация *պատերազմի սիրարթ*

provoke провоцировать; вызывать *սարթել, դրթել*

to p. animosity вызывать враждебность *բշմամարթ տարթայնել;*; *to p. riots* провоцировать беспорядки *անկարգորյուններ հրահրել*
psyops см. *ին օperation*

psywar см. *ին օ war*

public 1. 1) общественный 2) народный, общенародный 3) общедоступный; открытый, гласный 2.

общественности; публика 1. 1) հասարակական 2) ժողովրդական, համաժողովրդական 3) հանրամատչելի, բաց, հրապարակային 2. հասարակայնորյուն, ժողովորդ

p. emergency чрезвычайная ситуация *в государстве* *տրտակարթ հրապարակ երկրում;*; *p. information* информация *для общественности* *տեղեկատվորյուն՝ հասարակորյուն համար;*; *p. opinion* общественное мнение *հասարակական կարծիք;*; *p. protest* публичный протест *հրապարակային բողոք;*; *world p.* мировая общественность *համաշխարհային հանրորյուն*

publicity публичность, гласность *հրապարակայնորյուն*
to give p. прегавать что-л. гласности *հրապարակել որև բան*

pull воен. (back) отходить, отводить *սղգ. հետ բաշ(վ)ել*
to p. back troops отводить войска *գորբերը հետ բաշել*

pull(-)out вывод войск *(особ. из районов конфликта)* *գորբերի դուրսերկում (հատկ. հակամարտորյուն շրջաններին)*

punishment наказание, взыскание *պատիթ, տույթ*
capital p. высшая мера наказания *մահպատիթ;*; *conditional p.* условное наказание *պայմանական պատիթ;*; *p. of war criminals* наказание военных преступников *պարզական հանցագործների պատժում;*; *severe p.* суровое наказание *խիստ պատիթ;*; *to inflict p. (on)* погвергать наказанию *պատիթ երարկել*

purge 1. чистка *(политическая)* 2. проводить чистку 1. գտնծ *(քաշարակ)* 2. գտնել

push 1. 1) продвигать(ся), проталкивать(ся) 2) оказывать нажим, принуждать 2. 1) усилие, энергичная попытка 2) воен. атака *(крупными силами)* 1. 1) ստաշ շարվել, ստաշ բաշել 2) ճնշում գործարկել, հարկադրել 2. 1) ջանք, եռանդուն փործ 2) սղգ. հարծակում *(մեծ ուժերով)*

to p. claims выставлять требования *պահանջներ ներկայայնել;*; *to p. forward a)* прогварать *ստաշ զրկել;* б) способствовать осуществлению *նպատակի հրագործմանը;*; *to p. home the assault* завершить атаку *պարտել գործը*

put 1) предлагать, ставить на обсуждение 2) приводить *(в действие)* 1) դնել, ներկայայնել *բնարկման 2) դնել (գործողորյուն մեջ)*

to p. in a) прегварать *(документ)* *ներկայայնել (փաստաթուղթ);* б) прегьявлять *(претензию)* *ներկայայնել (պահանջ);* в) вводить *в действие* *գործողորյուն մեջ դնել, գործարկել;*; *to p. in the attack* прегпринять наступление *հարծակում ձեռնարկել;*; *to p. smb. up to smth.* пострекать *кого-л. к чему-л.* *որև մեկին որև բանի դրթել*

putsch путч *գորբարթիվ ձերբկալ* խռղորյուն

armed p. вооруженный *պտչ զինված խռղորյուն*

PVO (Private Voluntary Organization) см. *ին օ private*

PZ (pick-up zone) см. *ին օ zone*

Qq

qualification 1) квалификация, качество, годность 2) ограничение, оговорка 3) юр. ценз 1) քրակավորում, քրակ, փոսանիւրյուն 2) սահմանափակում, վերսահմանորյուն 3) իրաւ. ցեղ. արտ. նակարգ

racial/ race q. расовый ценз անսոյական ցեղ; **residential q.** ցենз оседлости նստակայան ցեղ

qualify 1) делать(ся) правомочным 2) ограничивать, сопровождать оговорками 1) իրավաբար դարձնել/դառնալ 2) սահմանափակել, վերսահմանորյուններ անել

to q. for the vote получить право голоса ծայրի իրավունք ստանալ; **to q. one's consent** ограничить свое согласие условиями, оговорками իր համաձայնորյունը սահմանափակել որչափի պայմաններով, վերսահմաններով

quality свойство, качество հատկորյուն, քրակ

fighting qualities боевые качества ծարական հատկորյուններ; **soldierly qualities** воинские качества զինվորականի հատկորյուններ

quantity количество, размер, величина քանակ, չափ, մեծորյուն **q. of information** объем информации տեղեկատվորյան ծավալ; **q. on hand** воен. фактическое наличие րազմ. փաստաւի տվյալորյուն

quarantine 1. карантин, изоляция; перен. блокада; эмбарго 2. подвергать изоляции (страну и т. п.) 1. կարանտին, մեկուսացում,

փխր. շրջափակում, բեռնարգել 2. մեկուսացնել (երկիրը են)

to introduce a q. вводить карантин կարանտին մտցնել; **to lift a q.** снять карантин կարանտինը հանել

quarrel ссора, раздор փեղ. զրժտորյուն, երկպառակորյուն

internecine quarrelling внутреннее конфликты ներքին ընդհարումներ, երկպառակորյուններ

quartering воен. расквартирование նստ. բնակավորում

quash 1) юр. аннулировать, отменить 2) подавлять 1) իրաւ. անվավեր/եղյալ հանարել, կասեցնել 2) ճեղչել

to q. a decision отменить решение որոշումը չեղյալ հանարել; **to q. a rebellion** погасить восстание, мятеж ճեղչել ապստամբորյունը, խռվորյունը

question 1. 1) вопрос 2) проблема; дело; обсуждаемый вопрос 3) сомнение 2. сомневаться, подвергать сомнению 1. 1) հարց 2) խնդիր, գործ, բեռնարկող հարց 3) կասկած 2. կասկածել, կասկածի տակ դնել

controversial q. спорный вопрос վիճահարույց հարց; **loaded q. a) вопрос, в котором содержится ответ** պատասխան ցարտնակող հարց; **б) провокационный вопрос** սարդիլ հարց; **national/nationalities q.** национальный вопрос ազգային հարց; **open q.** открытый/нерешенный вопрос րաւ/ չլուծված հարց; **pointed q.** провокационный вопрос սարդիլ հարց; **primal/main/fundamental основнoй/ главный вопрос** հիմնհարց/ վիճակոր հարց; **q. of home policy** внутривполитический вопрос ներքին քաղաքական խնդիր; **q. of**

mutual interest вопрос, представляющий взаимный интерес փոխհարցը հետարրորյուն ներկայացնող հարց; **unsettled q.** неразрешенный вопрос չլուծված հարց; **urgent q.** не-отложный вопрос հրատաւ/ անհետաձգելի հարց; **to bring/ to open/ to raise a q.** поднять/ поставить вопрос հարց դնել/ քարտրայնել; **to clear/ to clarify a q.** внести ясность в вопрос ցարգել հարցը, հարցի մեջ ցարգորյուն մտցնել; **to consider a q.** рассматривать вопрос բեղ/տան-նայիրել հարցը; **to settle/ to solve a q.** разрешить проблему լուծել խն-դիրը; **to set aside a q.** отложить решение հետաձգել հարցի լուծումը

questioning опрос, допрос (сви-

гетелея и т. п.) հարյուն, հարցա-բեռնորյուն (վիճակի են)

quick-operating быстродействующий արագ գործող

quising предатель; сотрудничающий с оккупационными властями դավածան, գավթողական իշխանորյունների հետ գործակցող (անձ)

quota квота; часть; количество քաժին, մաս, քանակ, քվոտա **country-by-country/ individual q.** квота для каждой страны րոշարանյունը երկրին տրվող քվոտա; **daily q.** суточная норма օրական նորմ; **to fix/ to set up a q.** установить квоту քվոտա սահմանել; **to reduce a q.** сократить квоту քվոտա կրճատել

Rr

racial расовый անասական
r. discrimination расовая дискриминация անասական խտրվածություն; *r. hatred* расовая/национальная ненависть անասական/ազգային ատելություն; *r. intolerance* расовая нетерпимость անասական անհանդերձություն; *r. minorities* расовые/национальные меньшинства անասական/ազգային փոքրամասնություններ; *r. problem* расовая/национальная проблема անասական/ազգային խնդիր

racism расизм, расовая дискриминация անասական, անասական խտրվածություն

racist расист անասան

racket бандитизм, вымогательство, рэкет; политический террор դիմաշարություն, շոբրուծ, քաղաքական տարկություն

racketeering см. տն'ս racket

radar радиолокационная станция, радиолокатор, радар անդիտակորոշիչ կայան, անդիտակորոշիչ *airborne* *r.* самолетная радиолокационная станция ինքնաթիռային անդիտակորոշիչ կայան; *air defence* *r.* радиолокатор системы ПВО ՀՕՊ-ի համակարգի անդիտակորոշիչ; *fire control* *r.* станция управления огнем կրակի կառավարման կայան; *tactical control* *r.* станция разведки и целеуказания հետախուզման և նշանակության կայան; *warning* *r.* станция обнаружения / предупреждения наступления/ նախազգուշացման կայան

radiation излучение, радиация Բառազատություն

hazard of r. опасность радиоактивного поражения անդիտակորոշիչի խոչընդոտում; *nuclear* *r.* ядерная радиация միջուկային Բառազատություն; *r. damage* радиоактивное поражение անդիտակորոշիչի խոչընդոտում; *r. level* уровень радиации Բառազատություն մակարդակ; *r. safety level* допустимая доза облучения Բառազատության անվտանգության մակարդակ; *r. safety level* допустимая доза облучения Բառազատության մակարդակ; *radioactive* *r.* радиоактивное излучение անդիտակորոշիչի Բառազատություն

radio радио, радиоустановка անդիտակ, անդիտակայան

r.-controlled радиоуправляемый անդիտակառավարող; *r. intercept* радиоперехват անդիտարկում; *radio-set* радиоустановка, րация անդիտակայան, անդիտակայան

radioactive радиоактивный անդիտակով

r. area участок радиоактивно-го заражения անդիտակով վարակման շրջան; *r. contamination* радиоактивное заражение անդիտակով վարակում; *r. effect* радиоактивное воздействие անդիտակով ներգործություն

radiocommunications радиосвязь անդիտակ

radiointerception радиоподслушивание անդիտակառնկություն

radiomonitoring см. տն'ս radiointerception

radius радиус շառավիղ

lethal *r.* радиус сплошного поражения անվտանգ խոչընդոտում շառավիղ; *r. of action* radius действия գործողության շառավիղ

raid 1. 1) рейд, вылазка 2) набег, налет 2. совершать набег, налет 1. 1) ասպատակություն, ար-

շավանք 2) մարտարշավ, հարձակում 2. հարձակում կատարել

air *r.* воздушный налет ռաշիին հարձակում; *commando-type* *r.* разведывательно-диверсионный десант հետախուզական-դիվերսիոն ղեկավար; *police* *r.* полицейский рейд անդիտակով սեյդ; *to make / to conduct* *r.* совершить налет հարձակում գործել

railway железная дорога, железнодорожный путь երկաթուղի, երկաթգիծ

raise 1) поднимать; выдвигать 2) снимать; отменять 3) собирать; набирать 1) արձարկել, ասպարկել, ասպարիքել 2) հանել, դադարեցնել, վերացնել 3) հավաքել, հավաքարկել

to r. a blockade/ an embargo/ a siege պարկեցնել շրջակայում/ քննարկել/ պաշարում; *to r. a claim/ protest* прегъывать претензию/ протест պահանջը քննարկել; *to r. troops* набирать войска գործակալներ

rally 1. 1) объединение (сил и т. л.) 2) съезд, собрание, слет, митинг (массовый) 3) воен. сбор 2. сплачиваться (для совместных действий) 1. 1) միավորում (ուժեղներ) 2) համագումար, ժողով, հավաք, հանրահավաք (գանգվածային) 3) ռազմ. հավաք 2. համախմբվել (համատեղ գործելու նպատակով)

peace *r.* съезд / собрание в защиту мира համագումար/ ժողով՝ ի պաշտպանություն խաղաղության; *to r. the whole nation* сломать весь народ/ всю страну անդրդը սպգր/ երկիրը համախմբել

range 1. 1) дистанция; радиус

действия, дальность (стрельбы) 2) стрельбище, полигон 2. воен. пристреливаться (об оружии) 1. 1) հետախուզություն, գործողության շառավիղ, հետախուզություն 2) հրածգարան, սպանակորոշարկ 2. ռազմ. նշանատրվեր անտեղ (հրանոթի մասեր)

battle *r.* тактическая зона Բառազատական գոտի; *tank* *r.* танкодром տանկակայան

rank 1. 1) звание, чин; категория 2) pl. рядовой состав, рядовые 2. 1) классифицировать, распределять 2) воен. пристреливать (оружие) 1. 1) կոչում, աստիճան, կարգ 2) հոգն. շարքային կազմ, շարքայիններ 2. 1) դասակարգել 2) ռազմ. նշանատրվել (հրանոթ)

military *r.* военское звание զինվորական կոչում; *the r. and file* рядовые շարքայիններ; *substantive* *r.* действительный чин/звание խկական աստիճան/ կոչում

ransom выкуп փրկագին
to hold a man to *r.* удерживать с целью выкупа պահել՝ փրկագին ստանալու նպատակով

Rapid Deployment Forces (RDF) см. տն'ս force

Rapid Reaction Forces (RRF) см. տն'ս force

rapidity стремительность, быстрота արժեքարկություն, արագություն
rapprochement возобновление дружественных отношений (особ. между государствами) արևելանական հարաբերությունների վերականգնում (հատկ. պետությունների միջև)

signs of a *r.* знаки сближения մերժման նշաններ

ratification ратификация վերապաշտ

exchange of instruments of r. օձե-
 мен ратификационными грамо-
 тами վավերացրելի փոխանակում;
 treaty r. / r. of a treaty ратифика-
 ция договора փայտանգրի վավե-
 րացում; to delay r. задерживать
 ратификацию ձգձգել վավերացու-
 մը; to grant r. ратифицировать
 վավերացնել; to refuse / to withhold r.
 отказывать в ратификации հրա-
 ժարել վավերացումը

ratio пропорция; соотношение
 հասնականություն, հարաբերակցու-
 րյուն

r. of (armed) forces соотношение в
 численности вооруженных сил
 զինված ուժերի բվակազմի հարա-
 րերակցություն

ration 1) паек, рацион 2) pl.
 провизия, продовольствие 1)
 օրսիպիլիկ 2) հոգի, ցարնգ
 daily r. суточный паек օրհարժից;
 dry r-s сухой паек չոր օրհրարժից;
 emergency r-s неприкосновенный
 запас սննդանյութի փաշար

ravage уничтожение; обмк. pl.
 разрушительное действие ոչնչու-
 ւում, ավեր. հոգի. ավերիչ ազդեցու-
 րյուն

r-s of war разрушительное дей-
 ствие войны փտերիզմի ազդե-
 ցություններ

raze разрушать до основания
 հիմնիտառալի ավերել

to r. the city to the ground (by
 bombing) стереть город с лица
 земли (бомбардировкой) րազար
 գետնի հիվախարեցնել (սրվակո-
 ժորյազմը)

RDF (Rapid Deployment Forces)
 см. տն՛ս force

reach 1. досягаемость 2. дости-
 гать, добиваться 1. հասանելիու-
 րյուն 2. հասնել

to r. a compromise/ a consensus
 достигать компромисса/ консенсу-
 са փոխվիշտմանը/ համաձայնու-
 րյուն ձեռք բերել

react 1) реагировать 2) (against)
 противодействовать; оказывать со-
 противление 1) արձագանքել 2)
 (against) հակազդել, դիմադրել, ներ-
 գրծել

to r. against coercive methods про-
 тиводействовать принудитель-
 ным методом հակազդել հարկա-
 րական միջոցներին; to r. to a pro-
 vocation среагировать на прово-
 кацию հակազդել առթանքին

reaction 1) реакция, реагиро-
 вание 2) противодействие 3)
 реакционность 1) հակազդում,
 արձագանք 2) հակազդեցություն 3)
 հետադիմականություն

action and r. действие и проти-
 водействие ազդեցություն և հակա-
 զդեցություն; backlash/ negative r. օտ-
 ричательная реакция րաշտապիտ
 րաժանք; forces of r. реакционные
 силы հետադիմական ուժեր; muted r.
 сдержанная реакция փուլ արձա-
 գանք; polite r. спокойная реакция
 հանդարտ արձագանք; to arouse a
 strong r. вызывать сильную реак-
 цию ուռնի արձագանք առաջացնել

reactor реактор ռեակտոր
 atomic r. атомный котел տա-
 րածիչ փարս; nuclear r. ядерный
 реактор միջուկային ռեակտոր

readiness готовность փաշարա-
 տություն

combat/ operational r. боевая го-
 товность մարտական փաշարա-
 տություն; degree of r. степень (бое-
 вой) готовности (մարտական)
 փաշարատրյան աստիճան; ready
 for instant action воен. в полной
 боевой готовности ուղձ. լրիվ

մարտական փաշարատրյան զի-
 նակում; to state one's r. заявлять о
 своей готовности աստատարել
 իր փաշարատականության մասին

realignment 1) переорганизиро-
 вка сил 2) реорганизация, пере-
 стройка 1) ուժերի վերակազմու-
 րում 2) վերակազմակերպում, վերա-
 կառուցում

realization осуществление, вы-
 полнение; реализация իրականա-
 ցում, կատարում, իրագործում

r. of a project выполнение проек-
 та նախագի կատարում; to impede
 the r. (of) препятствовать реали-
 зации իրականացմանը խոչընդոտել

rear воен. 1. тыл 2. тыловой
 отряд. 1. բիկուրն 2. բիկուրային
 r. boundary тыловая граница բի-
 կուրային սահման; deep r. глубокий
 тыл խոր բիկուրն; r. services служ-
 бы тыла բիկուրային ծառայու-
 րյուններ; R. Support Group (RSG) груп-
 па тылового прикрытия բիկուրա-
 յին ծածկապաշտպանության խումբ;
 r. unit тыловая часть բիկուրնի գը-
 րասան

rearguard арьергард վերջապիտ
 (գործ)

rearm перевооружать(ся) վերա-
 գինվել

to r. the country with modern mis-
 siles оснастить страну совре-
 менными ракетами երկիրը վերա-
 գինել ժամանակակից հրթիռներով

rearmament перевооружение
 վերագինում

reason 1.1) причина; основа-
 ние; мотив; довод 2) разум; бла-
 горазумие 2. убеждать; обосно-
 вывать; мотивировать 1. 1) փաշ-
 ան, հիմք, շարժառիթ, փաստարկ 2)
 քննականություն, խնհնություն 2.

հանգել, հիմնավորել, փաշանա-
 քանել

for humanitarian r-s ան ցարանա-
 սօսրառան մարտիարակի նկա-
 տանումներով; for r-s of national
 security по соображениям государ-
 ственной безопасности ազգային
 անվտանգության նկատանումներով;
 valid/ weighty r. веская причина
 ծանրակշիռ փաշանք; to listen to r.
 проявить благоразумие խնհնու-
 րյուն ցույտարելի

rebel 1. повстанец; мятежник
 2. (against) восставать; протесто-
 вать; оказывать сопротивление 1.
 ապստամբ, խոչվարար 2. (against)
 ապստամբել, դուրդրել, դիմարկել

r. army повстанческая армия/
 армия мятежников ապստամբնե-
 րի / խոչվարարների քանակ; to r.
 against the government восставать
 против правительства ապստամ-
 քել կառավարության դեմ

rebellion восстание; мятеж ապ-
 ստամբություն, խոչվարյուն

armed r. вооруженное восстание
 զինված ապստամբություն; to rise in
 r./ to stir up a r. поднимать бунт
 / мятеж խոչվարյուն արմարեցնել

rebuff 1. 1) отпор 2) отказ
 2. 1) давать отпор 2) отказыва-
 вать наотрез 1. 1) հետնդում, հա-
 կահարկում 2) կտրուկ մերժում 2. 1)
 հետ մղել, հակահարկում տալ 2)
 կտրականապես մերժել

to meet with r. получить отпор
 հակահարկում տալով; to r. all
 offers наотрез отказаться от
 всех предложений կտրականապես
 մերժել բոլոր առաջարկները

rebuttal опровержение(обвине-
 ния и т. п.) հերքում (մեղադրանքի
 նկ)

recall 1. 1) отзыв (*genputata* и т. п.) 2) воен. сигнал к возвращению 2. 1) отзывать 2) воен. призывать из резерва 3) отменять (*приказ* и т. п.) 1. 1) հնկանելում (целиком уничтожить) 2) սպգ. վերադարձի ազանշան 2. 1) հնկ կանչել 2) սպգ. պահեստազորի փրակելի 3) չեղյալ հայտարարի (հրամանը են)

r. of forces from foreign territories отзыв войск с чужих территорий
տղի փորթի հնկանելում օտար տարածքների

recapture отбить, захватить
обратно վերազարգել

recede см. տն՛ն reconaissance

recede отступать; отказываться
(от договоренности и т. п.) նահանջել, հրաժարվել (целиком уничтожить են)

r. from an agreement отказать от соглашения
հրաժարվել համաձայնագրի

reciprocity взаимность; взаимный обмен
փոխադարձություն, փոխադարձ փոխանակում

r. agreement соглашение на основе взаимности
համաձայնագիր փոխադարձության հիման վրա;
reciprocal concessions взаимные уступки
փոխադարձություն; **reciprocal help** взаимопомощь
փոխօգնություն; **on the basis of r.** на основе взаимности
փոխադարձության հիման վրա

recognition 1) признание (независимости страны и т. п.)
2) распознавание, опознавание 1) ճանաչում (երկրի անկախության են)
2) ճանաչում, ընդունում

complete and unqualified r. полное и безоговорочное признание
լրիվ և անվերսահի ճանաչում; **conditional r.**

условное признание
целиком уничтожить
conditions of r. условия признания
целиком уничтожить
de facto r. признание ге-факто
փաստայի ճանաչում; **de jure r.** признание ге-юре
դե-յուրե ճանաչում; **legal r.** правовое признание
իրավիկան ճանաչում; **official r.** официальное признание
պաշտոնիկան ճանաչում; **provisional r.** временное признание
ժամանակավոր ճանաչում; **r. of claim to territorial sovereignty** признание претензий на территориальный суверенитет
տարածքային ինքնավարության պահանջների ընդունում; **r. of a formal condition of belligerency** признание формального состояния войны
ձևիկան պատերազմական վիճակի ճանաչում; **r. of a new state** признание нового государства
նոր պետության ճանաչում; **r. of new territorial titles** признание новых территориальных правооснований
նոր տարածքային իրավիճակների ճանաչում; **r. signals** опознавательные знаки
տարբերիչ նշաններ; **UN r. of a country** признание страны
Организацией Объединенных Наций
ՄԱԿ-ի կողմից երկրի ճանաչում; **withdrawal of r.** отказ от признания
հրաժարում ճանաչումից; **worldwide r.** международное признание
միջազգային ճանաչում; **to grant r.** признавать
ճանաչել; **to request r.** просить о признании
ճանաչում հայել

recompense 1. компенсация
2. компенсировать
убытки 1. փոխհատուցում 2. վնասը հատուցել
to receive a r. for damages получить компенсацию за убытки
վնասի դիմաց հատուցում ստանալ

reconciliation примирение; улаживание; урегулирование
հաշտեցում, հարթում, կարգավորում

peaceful r. мирное урегулирование
իրադարձ կարգավորում; **policy of national r.** политика национального примирения
պզգային հաշտության քաղաքականություն; **r. of interest (of conflicting parties)** примирение интересов (конфликтующих сторон)
(հակամարտող կողմերի) շահերի հաշտեցում

reconnaissance (reccé) разведка, рекогносцировка
հետախուզություն, հետախուզում, տեղագնում

air r. воздушная разведка
օդային հետախուզություն; **ground r.** наземная разведка
ցամաքային հետախուզություն; **r. in force** разведка боем
հետախուզություն՝ մարտով

reconnoitre разведывать, рекогносцировать
հետախուզել, տեղագնել

reconstruction восстановление, реконструкция
վերականգնում, վերակառուցում

post-war r. послевоенное восстановление
հետպատերազմային վերականգնում; **r. area** местность, восстановливаемая после (войны и т. п.)
(պատերազմի են) հետ վերականգնելի վայր

reconversion эк. возвращение к условиям мирного времени
տնտ. վերադարձ խաղաղ ժամանակների
պայմաններին

record 1. 1) протокол; отчет 2) pl. данные, сведения 3) запись, регистрация
2. записывать, регистрировать; протоколировать 1. 1) տրանսկրիբություն, հաշվետվություն 2) հոգն. տվյալներ, տեղեկություններ 3) գրանցում, գրանցում 2. գրանել, գրանցել, տրանսկրիբել

recoup юр. компенсировать, возмещать
իրավ. փոխհատուցել

to r. for losses возмещать кому-л. убытки
հատուցել վնասները

recourse обращение за помощью
օգնության դիմել
to take r. to force прибегать к силе
զինվ ուժի

recover 1) вновь овладеть, отбить; отвоевывать 2) восстанавливать (ся)
3) воен. эвакуировать 4) юр. добиться возмещения убытков; выиграть процесс 1) վերստանալ, հնկ գրավել 2) վերականգնել(վել) 3) սպգ. տարհանել 4) իրավ. վնասների հատուցում ստանալ, դատը շահել

to r. damages получить компенсацию за убытки
վնասի դիմաց հատուցում ստանալ; **to r. debt** выскать долг
պարտքը ընկալանել; **to r. from the war** оправиться после войны (о стране)
վերականգնվել պատերազմից հետո (երկրի մասին); **to r. territory** отвоевать (захваченную) территорию
հնկ գրավել տարածքը

recovery 1) возмещение, возвращение (утраченного) 2) восстановление; оживление; подъем 3) воен. эвакуация (вышедших из строя машин и техники); возвращение в строй 4) юр. возмещение в судебном порядке 1) հատուցում (իրադարձ), հնկություն 2) վերականգնում, տոռոպացում, վերելք 3) սպգ. տարհանում (չարքից դուրս եկած մեքենաների և տեխնիկայի), վերադարձ փրաշարք 4) իրավ. ընկալանում (դատական կարգով)

battlefield r. эвакуация с поля боя
տարհանում մարտադաշտից; **to facilitate economic r.** способствовать экономическому восстановлению
նպատակ տնտեսական վերականգնմանը

recrimination юр. встречное обвинение *իրիվ հանդիպական մերիքանք*

recruit 1. 1) новый член (организации и т. п.) 2) воен. новобранец, призвник 3) воен. набор, призыв (людей в армию); пополнение свежими силами 2. 1) набирать, вербовать (новых членов, новобранцев) 2) воен. укомплектовывать (отряды, войска и т. г.) 3) воен. призывать (новобранцев и т. п.) 1, 1) մեր անդամ (կազմակերպության նկ) 2) սպգ. նորակռչիկ, զինակռչիկ 3) սպգ. հավաքագրում, գորակռչ (մարդկանց՝ րանակ) 2. 1) հավաքել, հավաքարել (մեր անդամներ, նորակռչիկներ) 2) սպգ. լրակազմել (ջոկատները, գործերը նկ) 3) սպգ. գորակռչել (նորակռչիկներն նկ)

air force *r.* солдат военно-воздушных сил *սպմատիային ուժերի զինվոր*; *army* *r.* новобранец *армии* րանակի նորակռչիկ; *fresh/green/raw* *r.* новобранец, новичок *ծիրակռչիկ, նրնկ*; *marine/navy* *r.* матрос, новобранец *войск* военно-морского флота *սպմատիային նավատորմի գործերի նորակռչիկ, նավատի*; *to r. into the army* вербовать в армию *րանակ հավաքարել*; *to r. mercenaries* вербовать наемников *վարկաններ հավաքարել*

recruiting см. տե՛ս **recruitment**

recruitment воен. набор, вербовка, привлечение к военной службе, комплектование личным составом *սպգ. հավաքագրում, զին-մասնավորյալ տանելը, անձնակազմով հավաքելը*

Red Cross Красный Крест *Շարձիր խաչ*

International R. C. *Международный Красный крест* *Մրիազալիյո Շարձիր խաչ*

redeployment воен. передислоцирование; перебазирование; обратная переброска *սպգ. վերա-տեղադրչություն, վերակայանում, հետ փոխարկը*

large-scale r. (of troops) крупномасштабное передислоцирование (войск) *(գործերի) լայնածավալ վերա-տեղադրչություն*

redintegration восстановление (целостности); возобновление (договора и т. п.) *վերակազմում (մերողականության), վերագործարկում (պայմանագրի նկ)*

redress 1. юр. удовлетворение, возмещение 2. исправлять; компенсировать 1. *իրիվ րաժարարում, հատույուն* 2. ուղղել, վերակազմել, հատույել

to ask for r. требовать возмещения *հատույուն պահանջել*; *to r. the balance* восстанавливать равновесие *վերակազմել հավասարակշռությունը*

reduce уменьшать, сокращать; ослаблять *պակասեցնել, նվազեցնել, կրճատել, րուլայնել*

to r. armaments/arms сокращать вооружения *կրճատել սպտազինությունները*; *to r. the level of military confrontation* снижать уровень военной конфронтации *նվազեցնել սպմական ստնվախման աստիճանը*; *to r. the risk of the outbreak of war* уменьшать опасность возникновения войны *նվազեցնել պատերազմի սպման վտանգը*; *to r. tension* ослабить напряжение *րուլայնել լարվածությունը*

reduction снижение; пониже-

ние; уменьшение; сокращение *նվազեցում, պակասեցում, կրճատում* **agreed r-s** согласованное сокращение (вооружений) *համաձայնեցված կրճատում (սպտազինությունների); mutual and balanced force r., MBFR взаимное и сбалансированное сокращение вооруженных сил *զինված ուժերի փոխադարձ և հաշվեկշռված կրճատում*; **phased/ stage-by-stage r-s** поэтапное сокращение (вооружений) *փուլային կրճատում (սպտազինությունների); r. commitments* обязательства по сокращению (вооружений) *(սպտազինությունների) կրճատման պարտավորություններ*; *r. of military budgets* сокращение военных бюджетов *սպմական բյուջեների կրճատում**

re-enlistment поступление на сверхсрочную службу *արտասահմանային ծառայության անցնելը*

re-establishment восстановление *վերակազմում*

r. of communications восстановление связи *կապի վերակազմում*; *r. of diplomatic relations* восстановление дипломатических отношений *դիվանագիտական հարաբերությունների վերակազմում*

reference 1) ссылака (на источник и т. п.); сноска 2) юр. передача на рассмотрение 3) рекомендация 1) *վկայիչություն, հղում (աղբյուրին նկ), տղայակ, տղայակի ծանոթություն* 2) *իրիվ քննության հանձնելը* 3) *երաշխավորություն, երաշխավորագիր*

referendum референдум *հանրաքիվ*

nation-wide r. всенародный референдум *համաժողովրդական հանրաքիվ*; *to call a national r.* объя-

вить национальный референдум *սպմային հանրաքիվ հայտարարել*; *to decide the question by holding a r.* решать вопрос путем референдума *խարքը լուծել հանրաքիվի միջոցով*

reform 1. реформа, преобразование 2. реформировать, преобразовать; улучшить 1. *արևիխություն, վերափոխում* 2. *արևիխել, արևիվակել*

democratic r-s демократические реформы *ժողովրդավարական արևիխություններ*; **legal system r.** судобно-правовая реформа *դատարարական արևիխություն*; **political r.** политические реформы *քաղաքական արևիխություններ*; **radical r-s** радикальные преобразования *արմատական վերափոխումներ*; *r. program* программа преобразований *արևիխությունների ծրագիր*; *to carry out a r. провозгласить реформу* *արևիխություն կատարել*

refrain удержаться; воздерживаться *պիպել, մեղմակ մեղմ* *to r. from the use of force* воздерживаться от применения силы *տնի կիրառումից խուսափել*

refuge убежище; пристанище *սպտանոց, սպտատարած* *to seek r.* искать убежище *սպտանոց փնտրել*

refugee беженец *փախստական assimilation/ resettlement/ repatriation of r-s* ассимиляция/ переселение/ репатриация *беженцев* *փախստականների միանույն/ վերանվազում/ հայրենադարձում*; **international action to aid r-s** международные действия по оказанию помощи беженцам *փախստականների օգնություն ցույցարբերելու ուղղությամբ միջազգային գործողու-*

յունքեր; *international protection for r-s* международная защита беженцев
 փախստականների միջուկային փախու-
 ցանքային; *r. camp* лагерь беженцев
 փախստականների ճամբար; *status of r.* статус беженца
 փախստականի կարգավիճակ; *UN Convention Relating to the Status of R-s* Конвенция ООН о статусе беженцев
 փախստականների կարգավիճակի մասին ՄԱԿ-ի համաձայնագիր; *UN High Commissioner for R-s (UNHCR)* Верховный Комиссар по делам беженцев
 ևրի ООН ՄԱԿ-ի Փախստականների հարցերով Գերագույն հանձնակատար (ՄԱԿՓԳՀ)

refusal отказ մերժում

cold r. холодный отказ սառը մերժում; *flat r.* категорический отказ կտրուկ մերժում; *r. of recognition* отказ в признании ճանաչման մերժում; *r. to testify* отказ от дачи показаний հրաժարման ցուցմունքներ տալու; *to meet with a r.* получить отказ մերժում ստանալ

regime 1) режим; строй 2) յօր. режим, система мероприятий 1) վարչակարգ, իրավիկարգ 2) իրավ. միջոցառումների համակարգ

boundary / frontier *r-s* пограничный режим սահմանային կանոնակարգ; *conventional r.* режим, установленный по соглашению համաձայնագրով սահմանված կանոնակարգ; *iniquitous r.* незаконный режим սպորինի վարչակարգ; *international nuclear energy r.* международный режим в области ядерной энергетики միջուկային էներգիայի միջազգային կանոնակարգ; *military r.* военный режим ռազմական վարչակարգ; *occupation r.* оккупационный режим գավառա-

կան վարչակարգ; *protectorate r.* режим протектората հովանավորչության կանոնակարգ; *safeguards r.* режим гарантий ևրաշխիքների համակարգ; *to establish / to set up a r.* установить режим կարգ սահմանել

regiment полк գունդ

regimentation строгий надзор, контроль (административный, политический) խիստ սուկդորչյուն, վերահսկողություն (վարչական, քաղաքական)

region 1) район, регион, область 2) зона 1) շրջան, տարածաշրջան, մարզ 2) գոտի

border *r.* приграничная зона մերձահամայնային գոտի; *explosive r.* взрывоопасный район փայրուճավտված շրջան; *forbidden r.* запретная зона տրգելված գոտի; *fortified r.* укрепленный район ամրացված շրջան; *mountainous r.* гористая местность լեռնային տեղանք; *r-s of actual conflicts* районы существующих конфликтов տեղա հսկայական հակամարտությունների շրջաններ; *r-s of potential conflicts* районы потенциальных конфликтов հնարավոր հակամարտությունների շրջան

regionalism концепция регионального сотрудничества տարածաշրջանային համագործակցության հայելակարգ

regress регресс, упадок հետադիմություն, անկում

regular воен. 1. кадровик 2. кадровый штат. 1. կադրային զինվորական 2. կադրային

regulation 1) регулирование, упорядочение 2) pl. устав, инструкция, обязательные постановления 1)

կարգավորում 2) հոգն. կանոնադրություն, հրահանգ, փարտադիր որոշումներ

ad hoc r-s чрезвычайные меры регулирования կարգավորման արտակարգ միջոցներ; *army / military r-s* воинский устав զինվորական կանոնադրություն; *drill r-s* строевой устав շարային կանոնադրություն; *field service r-s* полевой устав դաշտային կանոնադրություն; *to violate r-s* нарушать устав խախտել կանոնադրություն

rehabilitation 1) реабилитация, восстановление (в правах и т. п.) 2) восстановление, реконструкция 3) переподготовка военных (после войны или длительной военной службы) 1) արդարացում, վերականգնում (հրազույնների են) 2) վերականգնում, վերակառուցում 3) զինվորականների վերապատրաստում (պատերազմից կամ երկարատև զինվորական Ժառանգությունից հետո)

post-conflict r. постконфликтное восстановление հետհակամարտային վերականգնում; **track r.** реконструкция (железнодорожного) пути (երկաթուղային) ճանապարհի վերակառուցում

reinforcement 1) усиление, укрепление 2) pl. воен. усиление; подкрепление; пополнение 1) ուժեղացում, ամրակցում 2) հոգն. ուժով. ուժեղացում, ամրացում, համալրում

r. of an army усиление армии րաժակի ուժեղացում; *to send r-s* выслать пополнение հանձարում պարզել

rejection отклонение, отказ; неприятие մերժում, հրաժարում, ընդունել

re-join воссоединять(ся) վերաձուլվել

to r. two parts of the country воссоединить две части страны վերաձուլվորել երկրի երկու մասը

relation 1) отношение; связь, зависимость 2) обмык. pl. отношения 1) հարաբերություն, կապ, կախում 2) սլրք. հոգն. հարաբերություններ

breaking off (diplomatic) r-s разрыв (дипломатических) отношений (դիվանագիտական) հարաբերությունների խզում; **chill / cooldown in r-s** охлаждение в отношениях հարաբերությունների սառնում; **dangerous exacerbation of r-s** опасное обострение отношений հարաբերությունների վտանգավոր սրում; **development of r-s** развитие отношений հարաբերությունների զարգացում; **establishment of diplomatic r-s установление дипломатических отношений դիվանագիտական հարաբերությունների հաստատում; **good neighbourly r-s** добрососедские отношения արհրապայական հարաբերություններ; **improvement of r-s** улучшение отношений հարաբերությունների լավացում; **interethnic r-s** межнациональные отношения ազգամիջյան հարաբերություններ; **international r-s** международные отношения միջազգային հարաբերություններ; **interstate/state-to-state r-s** межгосударственные отношения միջպետական հարաբերություններ; **non-hostile r-s** невоенные отношения ոչ ռազմական հարաբերություններ; **normalization of r-s** нормализация отношений հարաբերությունների արևակալում; **peace / peaceful r-s** мирные / миролюбивые отношения խաղաղ / խաղաղասիրական հարաբերություններ**

յունիք; *r-s* of cooperation and mutual help отношения сотрудничества и взаимопомощи հիմնադրված կարգի և փոխօգնության հարաբերություններ; *r-s* of mutual trust отношения взаимного доверия փոխվստահարյան հարաբերություններ; *restraint in r-s* сдержанность в отношениях փափուծություն հարաբերություններ; *strained r-s* натянутые /напряженные отношения լարված հարաբերություններ; *to build r-s* строить отношения հարաբերություններ ձևափոխել; *to conduce to r-s* способствовать развитию отношений նպաստել հարաբերությունների զարգացման; *to damage /to harm r-s* нанести ущерб отношениям վնասել հարաբերություններին; *to disrupt r-s* порвать отношения կապերը խզել; *to lay the foundation of r-s* заложить основы отношений հարաբերությունների հիմք դնել; *to raise r-s to a new level* поднять отношения на новую ступень հարաբերությունների հասցնել նոր մակարդակի; *to terminate r-s* порвать отношения հարաբերությունները խզել

relationship отношение, взаимотношение հարաբերություն, փոխհարաբերություն

present force *r.* существующее соотношение сил ուժերի առկա հարաբերակցություն; **stable** *r.* прочные взаимоотношения կայուն փոխհարաբերություններ

relaxation 1) ослабление; уменьшение 2) смягчение (наказания и т. п.) 1) թուլացում, նվազում 2) մեղմացում (պատժի և՛)

r. of control ослабление контроля վերահսկողության թուլացում; *r. of*

international tension ослабление международной напряженности միջազգային լարվածության թուլացում

release 1. 1) освобождение; изъятие 2) освобождение (от обязательств и т. п.) 3) сбрасывание авиабомб 2. 1) освобождать; выпускать (на волю) 2) пускать; сбрасывать 1. 1) ազատ արձակում 2) ազատել (պարտավորություններից և՛) 3) ավիատուներին նետում 2. 1) ազատել, ազատ արձակել 2) արձակել, ցած նետել

r. on parole of prisoners of war освобождение военнопленных под честное слово ազգավարների ազատում՝ ազնիվ խոսք վերցնելով; *to r. bombs (from an aircraft)* сбрасывать авиабомбы ավիատուներն նետել (հերմարիոն); *to r. from an obligation* освободить от обязательства ազատել պարտավորությունից

reliability надежность; прочность հուսալիություն, կայունություն **r. of information** достоверность сведений /информации տեղեկությունների հավաստիություն

relief 1) помощь; пособие; подкрепление 2) воен. смена, замена (подрозделения, войск) 3) освобождение (от ответственности, уплаты и т. п.) 1) օգնություն, նպաստ, աստարում 2) սպա. հերթափոխում, փոխարինում (ստորաբաժանման, զորքի) 3) ազատում (պատասխանատվությունից, վճարումից և՛)

humanitarian r. in armed conflicts гуманитарная помощь в период вооруженных конфликтов մարտահրավահ օգնություն զինված հակամարտությունների ժամանակ;

instant r. немедленная помощь անհապաղ օգնություն; **r. actions for the benefit of the civilian population** меры по оказанию помощи гражданскому населению միջոցառումներ քաղաքացիական բնակչությանը օգնություն ցույց տալու ուղղությամբ; **r. fund** фонд помощи օգնության հիմնադրամ; **r. in place** смена подразделения /войск на занимаемой позиции ստորաբաժանման/ զորքի հերթափոխում; **r. supplies** *r.* *supply* *r.* *to provide r. for refugees* оказывать помощь беженцам փախստականների օգնություն ցույց տալ; *to send r. to the war/earthquake victims* посылать помощь людям, пострадавшим от войны/землетрясения օգնություն ուղարկել պատերազմից/ երկրաշարժից տուժածներին

religion религия կրոն *free exercise of r.* свободное вероисповедание դավանանքի ազատություն; **predominant r.** господствующая религия հիշող կրոն; **state r.** государственная религия պետական կրոն

relinquish отказываться (от права); уступать; оставлять հրաժարվել (իրավունքից), զիջել, թողնել *to r. a position* воен. оставлять позицию սպա. թողնել դիրքը

relocation перемещение, перемещение տեղափոխություն, վերադասարկում

rely полагаться, доверять ասվածին, վստահել *to r. on help of allies* полагаться на помощь союзников ասվածին զուգահեյների օգնությանը

reman 1) воен. укомплектовыва-

вать (людьми) 2) воен. занять позицию 1) սպա. համարել (մարտկազմել) 2) սպա. զբաղեցնել դիրքը

remand 1. юр. отсылка (арестованного) обратно в заключение (для проведения дальнейшей расследования) 2. юр. отсылать (арестованного) 1. իրավ. (ծերրակվածին) վերադարձնել կալանավայր (հետագա հետաքննություն կատարելու համար) 2. իրավ. (ծերրակվածին) վերադարձնել կալանավայր

person on r. погледственнымին հետաքննության ներակա անձ; **r. prison** тюрьма прегварительного заключения անխնայան կալանքի բանտ; *to r. for court martial* переназначать военному суду обвиняемого դատարան հանձնել

remedy юр. средство судебной защиты; санкция իրավ. դատապարտության միջոց, պատժամիջոց

r. at law средство правовой защиты իրավական պաշտպանության միջոց

remilitarization ремилитаризация վերառազմակալանք

remission прощение; освобождение (от уплаты, наказания и т. п.) ներսու, ազատում (վճարում, պատժի և՛)

r. of penalty освобождение от уплаты штрафа ազատում տուգանքի վճարումից

remonstrance протест, возращение ընդդ. ասարկություն

remote дистанционный; действующий на расстоянии հեռավորության վրա գործող

r. control (of a rocket, etc.) телеуправление, дистанционное управление (ракетой и т. п.) հետախույզարում (հրթիռի նկ)

removal 1) перемещение; переезд 2) устраниение; исключение 3) снятие (с должности) 1) տեղափոխում, տեղափոխություն 2) վերացում, րաւախում 3) զտում (պաշտոնից)

forciful r. насильственное переселение րոնի վերաբնակեցում; *r. of legal restrictions* снятие правовых ограничений հրազիպան տեղափոխումների վերացում; *r. of mines* разминирование տեղափոխում; *r. of a threat* устраниение угрозы տեղափոխումի վերացում

render 1) оказывать (помощь и т. п.) 2) представлять (отчет и т. п.) 1) ցույցարկել (օգնություն նկ) 2) ներկայացնել (հաշվետվություն նկ)

to r. first aid оказать первую помощь տալի օգնություն ցույց տալ

renewal возобновление; повторение; восстановление վերականգնում

r. of a contract продление срока договора պայմանագրի ժամկետի երկարացում; *r. of hostilities* возобновление военных действий սպանական գործողությունների վերականգնում

renounce 1) отказываться; денонсировать 2) отвергать, отклонять; не признавать (о власти и т. п.) 1) հրաժարվել, չեղյալ հայտարարել 2) մերժել, չընդունել, չճանաչել (ըշխանությունը նկ)

to r. one's claim отказаться от требования/ претензии հրաժարվել րդրքի/ պահանջից; *to r. a treaty* денонсировать договор պայմանագրի չեղյալ հայտարարել

renunciation отказ; отречение

(от прав и т. п.) հրաժարում, հրաժարվել (հրազուհրճրքի նկ)

mutual r. of the use of threat of force взаимный отказ от угрозы силой или ее применения փոխադարձ հրաժարում ուժի օգտագործման կամ երկ կիրառումից; *r. of claims to territorial sovereignty* отказ от претензий на территориальный суверенитет հրաժարում տարածքային ինքնիշխանության պահանջից; *r. of the policy of economic blockades* отказ от политики экономических блокад տնտեսական շրջափակման քաղաքականությունից հրաժարում

reparation возмещение, рl. репарации հատուցում, հոգն. սպագնություն

amount of r-s размер репараций սպագնությունների չափը; **war r-s** военные репарации պատերազմական սպագնություններ; *to pay r-s* выплачивать репарации սպագնություններ վճարել; *to take r-s* получить репарации հատուցում տանել

repatriation репатриация, возвращение на родину հայրենադարձություն

forced r. насильственная репатриация րոնի հայրենադարձում; *r. of prisoners of war* репатриация военнопленных սպագնությունների հայրենադարձում; *r. of refugees* after a war возвращение беженцев на родину после войны փախստականների հայրենադարձություն պատերազմից հետո; **voluntary r.** добровольная репатриация կամավոր հայրենադարձություն

repayment оплата; погашение վճարում, մարում

credit r. погашение кредита վարկի մարում

repeal 1. аннулирование, отмена 2. аннулировать, отменять 1. անվավեր համարել, վերացնել 2. անվավեր համարել, վերացնել

r. of martial law отмена военного положения սպագնական դրոյան վերացում

repeal 1) воен. отбивать; отражать 2) отвергать, отклонять 1) սպագ. հետ մղել, դիմագրավել 2) մերժել

to r. an attack отражать нападение հարձակումը հետ մղել; *to r. an offer* отклонить предложение մերժել առաջարկը

repercussion отражение, влияние (события и т. п.) անդրադարձ, ազդեցություն (իրադարձության նկ)

unexpected r-s неожиданные последствия տեղանքի հետևանքներ

replacement замена, замещение; воен. пополнение в личном составе փոխարինում, սպագ. անձնակազմի համալրում

r. of troops пополнение частей գործակալների/ գործընկերի համալրում

replenishment 1) повторное наполнение, пополнение 2) новые запасы, ресурсы 1) կրկնակի լրացում, համալրում 2) նոր ցույցարներ

r. of supplies восстановление уровня запасов ցույցարների մակարդակի վերականգնում; *r. order* заказ на пополнение запасов ցույցարների լրացման պատվեր

reply 1. ответ 2. отвечать 1. պատասխան 2. պատասխանել

evasive r. уклончивый ответ խուսափողական պատասխան; *in exercise of one's right for r.* в порядке осуществления права на ответ պատասխանի իրավունքի

իրադրման կարգով; *to r. to a fire* ответить огнем (на огонь) կրկնվել պատասխանել (կրկնվել)

report 1.) доклад; отчет; сообщение 2) воен. рапорт, донесение; сводка 2. 1) делать официальное сообщение; докладывать; представлять отчет 2) воен. докладывать, доносить; рапортовать 1. 1) զեկուցում, հաշվետվություն, հարդրագրություն 2) սպագ. զեկույց, հարդրում, անփոխազր 2. 1) պաշտոնական հարդրոցում տալ, զեկույցել, հաշվետվություն ներկայացնել 2) սպագ. զեկույցել, տեղեկացնել

action r. боевое донесение մարտական զեկույց; **confirmed/ unconfirmed r-s** подтвержденные/ неподтвержденные сообщения հաստատված/հաստատված հարդրումներ; **conflicting r-s** противоречивые сообщения հակասական հարդրումներ/ հարդրագրություններ; **detailed r.** подробный отчет մանրամասն հաշվետվություն; **follow-up r.** отчет о принятых мерах հաշվետվություն ձեռնարկված միջոց(առում)ների մասին; **intelligence/ reconnaissance r.** разведывательное донесение հետախույզական զեկույց; **mortar r.** донесение о минометном обстреле զեկույց տեղանքային երակոնություն մասին

situation r. оперативная сводка օպերատիվ անփոխազր; *to give a r.* дать отчет հաշվետվություն տալ; *to make a r.* сгладить доклад/ сообщение զեկույց/ հարդրում տալ; *to present a r.* представить отчет հաշվետվություն ներկայացնել; *to r. on the situation* доложить об обстановку զեկույցել իրադրության մասին

represent представлять ներկայացնել

to r. an organization представляет организацию կազմավորություն ներկայացնի; to r. smb's interests представлять чья-л. интересы որևէ մեկի շահերն ներկայացնի; to r. a state представлять страну/государство նրկիր/պետրոյն ներկայացնի

representation 1) представление 2) представительство 3) заявление; протест 1) ներկայացում 2) ներկայացում/տրյուն 3) դիմում, որոշ right of r. юр. право представления իրազ. ներկայացման իրավունք; permanent r. постоянное представительство մշտական ներկայացում/տրյուն

representative представитель; делегат; уполномоченный ներկայացուցիչ, պատվիրակ, լիազորված անձ

authorized r. полномочный представитель լիազոր ներկայացուցիչ; **chosen r.** выборный делегат/представитель ընտրվի պատվիրակ/ներկայացուցիչ; **local r.** местный представитель / депутат տեղական ներկայացուցիչ/պատվիրակ; **military r.** военный представитель զինվորական ներկայացուցիչ; **permanent r.** постоянный представитель մշտական ներկայացուցիչ; **r-s charged to negotiate in their heads of government name** уполномоченные вести переговоры от имени глав своих правительств իրենց կառավարությունների ղեկավարների անունին րանկարություններ վարելու լիազորված ներկայացուցիչներ; **r-s of international organizations** представители международных организаций միջազգային կազմակերպու-

ությունների ներկայացուցիչներ; **Special R. of the UN Secretary General (SRSG)** специальный представитель генерального секретаря ООН ՄԱԿ-ի Գլխավոր արարողարարի հատուկ ներկայացուցիչ

repression подавление; репрессия ძնշում, րնհանշում
mass r-s массовые репрессии գանգվածային րնհանշումներ; **r. of an activist / sedition** подавление восстания/ бунта պաշտամորթյան/խռովորթյան նշում; **repressive measures** репрессивные меры րնհանշման միջոցներ

reprove юр. отсрочка смертного приговора իրազ. մահապատի հետևածում/ տարկետում

reprisal pl. репрессалии; юр. ответные действия հոգն. փոխընդուններ, պատժի միջոցներ, իրազ. պատասխան գործողություններ

prohibition of r-s запрещение репрессалии փոխընդունների արգելում; **to be engaged in r. action** участвовать в репрессалиях մասնակցել փոխընդուններին; **to use r-s including boycott, embargo, blockade** применять репрессалии, включая бойкот, эмбарго, блокаду կիրառել պատժամիջոցներ, ներառյալ քայտքոք, րնհանրգներ, շրջափակումը

republie республика հանրապետություն

to proclaim a r. провозгласить республику հանրապետություն հռչակել

repudiation отказ; аннулирование հրաժարում, չընդյալ հայտարարում

r. of a treaty отказ от (выполнения) договора հրաժարում պայմանագրից/պայմանագրի կատարմանը

repulse 1. отпор; отражение 2. 1) отражать (атаку) 2) отвергать, не принимать 1. հակահարված, հերձուղծ 2. 1) հետ մղել (հարձակումը) 2) հրաժարվել, չընդունել
to suffer a r. терпеть поражение արարողություն կրել; **to r. smb's help** отказаться от чьей-л. помощи հրաժարվել որևէ մեկի օգնությունից

request 1. 1) просьба; требование 2) запрос, заявка 2. просить; запрашивать 1. 1) խնդիրներ, պահանջ 2) հարցում, հարցազնոթում, հայտ 2. խնդրել, հարցում անել, հայցել

moderate r. умеренное требование չարիավոր պահանջ; **repeated r-s for help** неоднократные призывы к помощи օգնության րագմակի կչչիք; **r. for fire** воен. вызов огня առգ. կրակակոչ; **urgent r.** настоятельная просьба հրատապ խնդիրակիր; **to accede to a r.** присоединиться к просьбе միանալ խնդրանքին; **to deny / to reject a r.** отказать в просьбе մերժել խնդիրները; **to submit a r.** представить заявку հայցազիր ներկայացնի; **to r. some information** запрашивать информацию տեղեկություններ պահանջել

requirement требование; необходимое условие պահանջ, անհրաժեշտ պայման

legal r. законное требование օրինական պահանջ; **military r.** тактико-техническое требование մարտավարական/տեխնական պահանջ; **safety r-s** требования безопасности անվտանգության պահանջներ; **to fulfill** выполнять требования կատարել պահանջները; **to meet / to satisfy r-s** соответствовать требованиям համապատասխանել պահանջներին

requisition 1. 1) требование, заявка 2) юр. реквизиция 2. юр. реквизизировать 1. 1) պահանջարկ, հարցում 2) իրազ. րնհանրավում (գործը ին) շ իրազ. րնհանրավել

to put in / to bring into r. реквизировать րնհանրավել

rescue 1. спасение 2. спасать; освобождать 1. փրկություն 2. փրկել, ազատել

r. and recovery service эвакуационно-спасательная служба տարահանումային փրկարարական ծառայություն; **r. team** спасательный отряд փրկարարական ջոկատ; **r. operations** спасательные работы փրկարարական աշխատանքներ; **r. service** служба спасения փրկարարական ծառայություն; **search and r. см. տն's search**; **to r. (a man) from captivity** освободить из плена ազատել գերությունից

reservation юр. оговорка իրազ. վերապահում, վերապահություն **to accept a r.** принять оговорку ընդունել վերապահումը; **to express / to make/to invoke a r.** сделать оговорку վերապահում անել; **to withdraw a r.** снять оговорку հանել վերապահումը

reserve 1. 1) запас, резерв 2) оговорка, условие; ограничение 3) **the R (-s)** воен. запас (категория военнообязанных) 2. 1) запасать; сберегать 2) оговаривать; сохранять за собой право 1. 1) պաշար, պահուստ 2) վերապահություն, պայման, անհանձնափակում 3) **the R(-s)** առգ. պահուստագործ 2. 1) պաշար հավաքել, խնայողություն անել 2) վերապահություն անել, իրավունք վերապահել **emergency r.** неприкосновенный

вращение, возмрат (имущества, незаконно захваченного и вывезенного юоюющим государством с территории противника) 1) վնասների հատույում 2) մեր. իր. քնտրություն, վերադարձներ (պատերազմի պետրյան կողմից անվտանգորի տարածքի պարիսի զավթած և երկրի որտեղ քրթած գոյքը)

restoration восстановление; возобновление վերականգնում, վերականգնում

r. of confidence восстановление доверия վատնորյան վերականգնում; *r. of public order* восстановление общественного порядка հասարակական կարգի վերականգնում

restrain 1) сдерживать; ограничивать; удерживать 2) подавлять 1) զսվել, սահմանափակել, հետ պահել 2) քնկծել, ճնշել

to r. from violence удерживать от насилия հետ պահել բռնությունից

restraint 1) ограничение; сдерживание 2) сдержанность 3) юр. мера пресечения, задержание 1) սահմանափակում, զսում 2) զսվածություն 3) իրավ. խափանման միջոց, ձերբակալում

to display r. проявлять сдержанность զսվածություն ցույցերել; *to show r. in responding to the provocation* проявить сдержанность в ответ на провокацию ի պատասխան սղրյանի զսվածություն ցույցերել

restrict ограничивать; держать в определенных пределах, границах սահմանափակել, որոշակի սահմանների մեջ պահել

r-ed area запретная зона шրգված գոյք; *r-ed by law* запрещенно

по закону օրենքով шրգված է; **R-ed Operations Zone (ROZ), NATO** воен. зона, ограниченная для операций, НАТО սազմ. (սազմական) գործողությունների համար սահմանափակ գոյք, ՆԱՏՕ; *r-ed war* ограниченная война սահմանափակ պատերազմ

restriction ограничение; ограничительные меры սահմանափակում, սահմանափակող միջոցներ/միջոցառումներ

currency r-s валютные ограничения տարադրամային սահմանափակումներ; *r-s of rights and freedoms* ограничение прав и свобод իրավունքների և ազատությունների սահմանափակում; *temporary r-s* временные ограничения ժամանակավոր սահմանափակումներ; *to impose/ to place/ to put r-s on* ввести ограничения սահմանափակումներ դնել; *to lift r-s* снять ограничения հանել սահմանափակումները

result 1. результат, исход; следствие 2. следовать, протекать 1. արդյունք, ելք, հետևանք 2. հետևել, քիսլ *disastrous r-s* пагубные последствия կործանարար հետևանքներ; *negative/ positive r.* отрицательный/ положительный результат բացասական/ դրական արդյունք; *ultimate r.* конечный результат վերջնական արդյունք

résümé фр. резюме; итоги; воен. сводка Ֆր. ամփոփում, արդյունքներ, սազմ. ամփոփագիր

resumption возобновление, продолжение վերականգնում, շարունակություն

r. of hostilities возобновление военных действий սազմական գոր-

ծողությունների վերականգնում; *r. of peace negotiations/ talks* возобновление мирных переговоров խաղաղ բանակցությունների վերականգնում

retain удерживать; сохранять պահել, պահպանել

to r. control (over) сохранять контроль վերահսկողություն պահպանել

retaliation 1) ответный удар; возмездие 2) репрессалия 1) պատասխան հարված, հատույում 2) փոխճնշում

massive r. массивированный ответный удар զանգվածային պատասխան հարված; *to exercise r-s* осуществлять репрессалии փոխճնշումներ գործադրել

retirement 1) отставка 2) воен. отступление, отход 1) պաշտոնաթողություն 2) սազմ. նահանգ, հետքանում

forced/ compulsory r. вынужденное отступление հարկադրված նահանգ; *r. of troops to safer positions* отвод войск на безопасные позиции գործընդհանրաշում անվտանգ դիրքեր

retortion ցուլ. реторсия դիվ. հակազսամիջոց

to make use of r. прибегнуть к реторсиям դիվ. հակազսամիջոցները

retreat 1. отступление; сигнал к отступлению 2. отходить, отступать 1. նահանգ, նահանգի սղանջան 2. հետ քաշվել, նահանգել *strategic/ tactical r.* стратегическое/ тактическое отступление սազմախրական/ մարտախրական նահանգ; *to make fighting r.* отступать с боями նահանգել մարտերով; *to r. from the border* от-

ступать от границы հետ քաշվել սահմանից

retrocede снова уступить территорию կրկին զիջել տարածքը

returnee лицо, возвращающееся к месту постоянного проживания մշտական բնակության վայր վերադարձող անձ

reunification воссоединение վերամիավորում

peaceful r. мирное воссоединение խաղաղ վերամիավորում; *to fight for r. of a country* бороться за воссоединение страны պայքարել հանուն երկրի վերամիավորման

revenge 1. 1) мщение, месть 2) реванш 2. мстить; брать реванш 1. 1) վրիժառություն, վրեժ 2) աննշ 2. վրեժ լուծել

r.-seeker реваншист աննշխա

reverse воен. провал, поражение սազմ. մարտում, տախում, պարտություն

reversion воен. разжалование, понижение в звании սազմ. ստիճանափակում, կշումի իջկցում

revocation отмена; аннулирование (закона, приказа и т. п.) վերանյում, չեղյալ հայտարարելը (օրենքի, հրամանի նճ)

revolt 1. восстание 2. восставать 1. պատմարություն 2. պատմարել *to crush/ to put down r.* подавить восстание ճնշել պատմարություն; *to r. against the military government* восставать против военного правительства պատմարել սազմական կառավարություն դեմ; *to stir the people to r.* подстрекаемы людей к восстанию մարդկանց դրել պատմարություն

revolution революция; перестройка հեղափոխություն, հեղաշրջում

grass-roots *r.* стихийная революция **տարիաշին հեղափոխում**; **impending** *r.* назревающая революция **հասնաձայն հեղափոխություն**; **national-liberation** *r.* национально-освободительная революция **ազաշին-ազատագրական հեղափոխություն**

rifle 1) винтовка 2) *pl* стрелки, стрелковая часть 1) **ակնակոր** **հրացան** 2) **հոգն.** **հրածիզներ,** **հրածպիզներ** **գրանան**

rifling нарезка **ակն (փղղու)**

rift трещина, раскол, разрыв в отношениях **ճեղքվածք, պատկուտն,** **երկպառկություն,** **տարածյություն**

to cause a r. явиться причиной раскола **երկպառկություն պատճառ հանդիսանալ**

right право **իրավունք**

belligerent r-s права воюющих сторон **պատերազմող կողմերի իրավունքներ;** **civil and political r-s** гражданские и политические права **քաղաքացիական և քաղաքական իրավունքներ;** **constitutional r-s** конституционные права **սահմանադրական իրավունքներ;** **defence/protection of human r-s** защита прав человека **մարդու իրավունքների պաշտպանություն;** **equal r-s of nations** large and small равенство больших и малых наций **/նороճօվ մեծ և փոքր ազգերի/ ժողովուրդների հավասարություն;** **exclusive r.** исключительное право **բացառիկ իրավունք;** **fundamental r-s** основные права **հիմնական իրավունքներ;** **human r-s** права человека **մարդու իրավունքներ;** **inalienable and imprescriptible r.** неотъемлемое и неотчуждаемое право **անկապելի և անօտարելի իրավունք;**

r. of angry право воюющей стороны на захват **պատերազմող կողմի՝ գրավելու իրավունք;** **r. of asylum** право убежища **ապաստանի իրավունք;** **r. of (collective) self-defence** право на (коллективную) самооборону **(կոլեկտիվ) ինքնապաշտպանության իրավունք;** **r. of war** право войны **պատերազմի իրավունք;** **r. to freedom and security of person** право на свободу и безопасность личности **անձի պատիրյան և անվտանգության իրավունք;** **r. to national independence and sovereignty** право на национальную независимость и суверенитет **ազաշին անկախության և ինքնիշխանության իրավունք;** **r. to neutrality** право на нейтралитет **չեզոքության իրավունք;** **r. to recognition** право на признание **ճանաչման իրավունք;** **r. to self-determination** право на самоопределение **ինքնորոշման իրավունք;** **r-s under the treaty** права, вытекающие из договора **պայմանագրի ըստ իրավունքներ;** **treaty r-s** договорные права **պայմանագրային իրավունքներ;** **violation / repression of human r-s** нарушение прав человека **մարդու իրավունքների խախտում;** **to abuse the r-s** злоупотреблять правами **լարաշահել իրավունքներ;** **to give / to grant a r.** предоставить право **իրավունք տալ;** **to prejudice smb's r-s** наносить ущерб чьим-л. правам **սոսնահարել րե՛մ մեկի իրավունքներ**

riot нарушение общественного порядка; *pl.* беспорядки **խախտական կարգի խախտում, հոգն. անկարգություններ**

r. control measures полицейские действия в целях предотвращения беспорядков **ստիկանական**

գործողություններ՝ ուղղված անկարգությունների կանխմանը; **r. police** полицейские формирования **գլաբործի և беспорядками անկարգությունների դեմ պայքարի ստիկանական կազմավորումներ;** **to engage r-s** споровозитовать **беспорядку անկարգություններ հրահրել**

risk 1. риск; опасность 2. рисковать 1. **ռիսկ,** **վտանգ** 2. **ռիսկ դնել**

minimum r. минимальный риск **նվազագույն ռիսկ;** **minimum r. level** уровень минимального риска **նվազագույն ռիսկի աստիճան;** **tolerated r.** допустимый риск **ընդարձի ռիսկ;** **r. of (surprise) attack** опасность (внезапного) нападения **(հանկարծակի) հարձակման վտանգ;** **r. of an armed conflict** риск возникновения вооруженного конфликта **զինված հակամարտության ծագման վտանգ;** **r. of proliferation** опасность распространения (ядерного оружия) **(միջուկային զինքի) տարածման վտանգ;** **to be at r.** находиться в опасности / под угрозой **վտանգի / պայտնախիթի սակ լինել;** **to reduce the r.** уменьшить опасность / риск **նվազեցնել վտանգը/ռիսկը;** **to r. one's life** рисковать жизнью **կյանքը վտանգի ենթարկել**

robot автоматический **ավտոմատ** **r. bomb** управляемая авиабомба **կառավարվող ավիաբոմբ**

rocket 1. ракета 2. ракетный; реактивный 1. **հրթիռ** 2. **հրթիռային, սեւակտիվ**

aerial minefield r. ракета заграждения **արվիպատանեշային հրթիռ;** **atomic r.** ракета с ядерным (боевым) зарядом **միջուկային (մար-**

տական) լիցրվ հրթիռ; **ballistic r.** баллистическая ракета **բալիստիկական հրթիռ;** **free-flight r.** неуправляемая ракета **չկառավարվող հրթիռ;** **long-range r.** ракета большой дальности **հեռահար հրթիռ;** **medium-range r.** ракета средней дальности **միջին հեռահարության հրթիռ**

roll список; ведомость **ցանկ, ցուցակ**

r.-call проверка / переключка **ստուգում / անվանակաշ;** **r. of honour** список **ցեմետի ան ամբարտապետ զոհիվածների ցուցակ**

rotation чередование; воен. ротация **հերթափոխություն, արգ. փոխադրություն, փոխադր.** **r. of the troops** ротация / перебротка **վոյսկ գործերի փոխադրություն / տեղափոխում**

round table "круглый стол", переговоры, встреча за круглым столом **«կլոր սեղան», բանակցություններ, հանդիպում կլոր սեղանի շուրջ** **r.-table conference** конференция, проходящая за круглым столом **կլոր սեղանի շուրջ քննարկ խորհրդածողով**

round 1. разгром, поражение 2. сокрушать; громить 1. **ցախախտն,** **պարտություն** 2. **ցախախտել** **to put to r.** разгромить **նաղովուզվողին ցախախտել**

route 1. маршрут, путь, курс 2. направлять (по определенной маршруту) 1. **երթուղի, ուղի, ուղեգիծ** 2. **ուղղել (որոշուղի երթուղով)** **alternative r.** путь обхода **չբացուցական ուղի;** **evacuation r.** путь эвакуации **տարահանման ուղի**

routine порядок, установив-

шыяся практика կարգ, անհանված/ընդունված կարգ

r. procedure установленная процедура *անհանված ընթացակարգ*

RRF (Rapid Reaction Force) см. *mb'u force*

ruin разруха, разрушение ավերածություն, փլատակներ, ավերակներ *complete/ utter r.* полное разрушение կատարյալ ավերածություն; *post-war r.* послевоенная разруха հետպատերազմյան քայքայում

rule 1) правило; принцип; норма; устав 2) правление, власть 3) постановление (*суга*) 2. 1) управлять, править; руководить 2) повелевать; устанавливать (*прավ*) 1. 1) կանոն, սկզբունք, նորմ, կանոնադրություն 2) կառավարում, իշխանություն 3) դատավճիռ 2. 1) կառավարել, ղեկավարել 2) անհանել, հաստատել (*կանոն*)

compulsory r-s обязательные/ императивные нормы *պարտադիր նորմեր*; **conventional r-s** конвенционные/ договорные нормы *համաձայնարարյին նորմեր*; **general r-s** общие нормы *ընդհանուր նորմեր*; **general r-s of International Law** общие нормы международного права *միջազգային իրավունքի ընդհանուր նորմեր*; **international humanitarian r-s** международные гуманитарные нормы *միջազգային մարդասիրական նորմեր*; **legal r-s relating to armed conflicts** правовые нормы, относящиеся к вооруженным конфликтам *զինված հակամարտություններին վերաբերող իրավական նորմեր*; **r-s facilitating humanitarian relief in armed conflicts** нормы, способствующие оказанию гуманитарной помощи в период вооруженных конфликтов *զինված հակամարտությունների ժամանակ*

մարդասիրական օգնության ցուցաբերմանը նպաստող նորմեր; **R-s of Engagement (ROE), NATO** Правила применения силы, НАТО *նւժի կիրառման կանոններ*, ՆԱՏՕ; **r-s of International Law applicable in armed conflicts** нормы международного права, применяемые во время вооруженных конфликтов *միջազգային իրավունքի նորմեր՝ կիրառող զինված հակամարտությունների ժամանակ*; **r-s of International Law concerning the prohibition or restriction of use of specific weapons** нормы международного права, касающиеся запрещения или ограничения применения отдельных видов вооружения *զենքի հատուկ տեսակների արգելմանը կամ կիրառման անհանգիստական վերաբերող միջազգային իրավունքի նորմեր*; **r-s of politeness, convenience and goodwill** нормы вежливости, приличия и доброй воли *քաղաքավարության, պաշտածության և բարի կամքի նորմեր*; **r-s of reciprocity** принципы взаимности *փոխարժեքության սկզբունքներ*; **r-s of warfare** принципы/правила ведения войны *պատերազմի վարման սկզբունքներ/կանոններ*; **(accepted) r-s of war** (принятые) правила войны *պատերազմի (ընդունված) կանոններ*; **to abide by the r-s** соблюдать правила *պահպանել կանոնները*; **to enforce r-s by external power** обеспечить соблюдение норм внешней силой *պահպանել նորմերի պահպանումը՝ արտաքին ուժի օգնությամբ*; **to infringe the r-s of International Law** нарушать нормы международного права *խախտել միջազգային իրավունքի նորմերը*; **to r. a territory** управлять территорией *կառավարել տարածքը*

гун 1. гласить (о документе,

тексте) 2. быть действительным на неопределенный срок 1 *անել, հարձնել (փաստաթղթի, տնային մասին)* 2. անորոշ ժամկետով ուժի մեջ լինել *the contract r-s for one year* контракт действителен на год *շաժամատար ուժի մեջ է մեկ տարի ժամկետով*

runner 1) воен. посылный, связной 2) (**blockade**) человек, пытающийся пройти через блок-пост 1) բարձր, արհեստագիտ 2) մարդ, որը փորձում է անցնել բլոկադայով

runway воен. взлетно-посадочная полоса *առվ. քիչքի և վայրէջքի գոտի*

rupture 1. разрыв, прекращение (отношений) 2. прерывать (отношения), прекращать(ся) 1. խզում, դադարեցում (*հարաբերությունների*) 2. խզել (*հարաբերություններ*), դադար(եցնել)

full r. of diplomatic relations пол-

ный разрыв дипломатических отношений *զինվածփոխկողմից հարաբերությունների լրիվ կտրում*

ruse уловка, хитрость հնար, խրամանկություն

tactical r. воен. тактическая уловка *մարտավարական հնար*

rush 1. натиск, напор; воен. стремительная атака 2. срочный, требующий быстрых действий 3. 1) торопить(ся); бросать(ся); устремляться 2) воен. стремительно атаковать 1. բուռն գրոհ, *առվ. արժեքով հարձակում* 2. շտապ, անհապաղ գործողություններ պահանջող 3. 1) շտապ(եցնել), նետ(վել), սպնալ 2) *առվ. արժեքով գրոհ ձեռնարկել*

to be r-ed подвергнуться внезапному нападению *անկարճակի հարձակման ենթարկվել*; **to r. the troops to the front** срочно перебросить войска на фронт *գործերը շտապ առաջնախառնակ տեղափոխել*

Ss

sabotage 1. 1) саботаж 2) диверсия 2. саботировать; организовывать 2. диверсию 1. 1) брնգաղաղ 2) վնասագործություն 2. ենթադրուի ենթարկել, վնասագործություն կազմակերպել

act of s. акт диверсии վնասագործություն; **efforts to inhibit s.** (in an occupied territory) попытка препятствовать диверсии (на оккупированной территории) վնասագործությանը խոչընդոտել փորձեր (ընդվզված) տարածքում; **to undertake acts of s.** предпринять акты диверсии վնասագործություն ձեռնարկել

saboteur ֆր. диверсант; саботажник ֆրանս. վնասագործ

sabre сабля; перен. военная сила րուր, փիթր փննուժ
s.-rattling бряцание оружием, военная агрессия իրկվող ճնճելը, սպգական պարեսիս

SAC (Strategic Air Command) (US) стратегическая авиация սպգակառավարական ավիացիա

SACEUR (Supreme Allied Commander Europe) Верховное командование объединенными силами Европы, НАТО Եվրոպայի միասնական զորավորումն հրամանատարություն, ՆԱՏՕ

sack 1) грабёж, разграбление 2) грабить; отдавать на разграбление 1) կողոպուտ, րախն 2) կողոպուել, րախնել (պարտված քաղաքը)

sacrifice 1. жертва 2. жертвовать, приносить в жертву 1. գոհ, գոհողություն 2. գոհել, գոհարել

heroic s. героическая жертва հերոսական գոհողություն; **to give one's life as a s. for the country** пожертвовать своей жизнью во имя родины կյանքը գոհել հայրենիքի համար; **to s. oneself saving the others** жертвовать собой, спасая других կյանքը գոհել՝ ուրիշներին փրկելով

safeguard 1. 1) гарантия; охрана 2) предосторожность 2. охранять; гарантировать; защищать 1. 1) ապահովություն, երաշխիք, պահպանություն 2) նախազոշուրյուն 2. պահպանել, երաշխավորել, պաշտպանել

International s-s system система международных гарантий միազգային երաշխիքների համակարգ; **s. measures** меры предосторожности նախազոշուական միջոցներ; **s-s regime** режим гарантий երաշխիքների պայմանակարգ; **to apply s-s** применять гарантии երաշխիքներ կիրառել; **to s. peace** защищать мир պաշտպանել խաղաղությունը; **to s. security** гарантировать/обеспечить безопасность երաշխավորել/ապահովել անվտանգությունը

safety безопасность; сохранение անվտանգություն, ապահովություն, պահպանվածություն

national s. национальная безопасность ազգային անվտանգություն; **to endanger the s. of the people** ставить под угрозу безопасность людей ապահովիքի սակոհել մարդկանց անվտանգությունը; **to ensure smb's s.** обеспечить чью-л. безопасность ապահովել որևէ մեկի անվտանգությունը; **to sit on the s.-valve** проводить политику репрессий ривանջչուններին րաշարվանություն վարել

sally воен. прорыв; вылазка ապգ. ճեղքում, արսագրոհ

to make a successful s. совершить удачный прорыв հաջող ճեղքում կատարել; **to s. out against the besiegers** прорвать кольцо осаждающих обсерваторի պաշարողների օղակը

SALT (Strategic Arms Limitation Talks) переговоры по ограничению стратегических вооружений (ОСВ) արտասոցական պաշտպանությունների սահմանափակման (ՍԱՍ) րանկարություններ

S. pact пакт по ОСВ ՍԱՍ-ի պայմանագիր

salute 1. честь; салют 2. отдавать честь; салютовать 1. ողջույն 2. պատիվ տալ, ողջունել

to render a gun s. приветствовать орудиям салютом արտել հրետանային համազարկով

SALUTE report (Size, Activity, Location, Unit, Time, Equipment) воен. доклад об обстановке (масштаб, действительность, местоположение, подразделение, время, оснащение) ապգ. իրավորյան վիթարերյալ գելույց (մատչարը, գործունեությունը, տեղադրությունը, ստորաբաժանումը, ժամանակը, ղեկավարությունը)

salvage 1. 1) спасение имущества (от огня, воды и т. п.) 2) спасенное имущество 2. спасать (корабль, имущество и т. п.) 1. 1) գույրի փրկում (հրդեհից, ջրից են) 2) փրկված գույք 2. փրկել (նավը, գույքը են)

s. and rescue operations аварияно-спасательные работы վրարյին-փրկարարական աշխատանքներ; **s. services** служба спасения փրկարարական ծառայություններ

salvo залп; очередь համազարկ, կրակահերթ

ranging s. контрольная очередь ստորգոյական կրակահերթ

sanction 1. 1) санкция, ратификация, утверждение; одобрение 2) часто рf. санкция, карательная мера 2. санкционировать, утверждать 1. 1) րոշմովորյուն, վավերացում, հաստատում, հավանություն 2) հանձնա իրգ, պատժամիջոց 2. րոյմ տալ, հաստատել

compulsory s-s принудительные санкции հարկադրական պատժամիջոցներ; **economic s-s** экономические санкции տնտեսական պատժամիջոցներ; **military s-s** военные санкции սպգական պատժամիջոցներ; **nonmilitary s-s** невоенные санкции ոչ սպգական պատժամիջոցներ; **punitive s-s** карательные санкции պատժի միջոցներ; **s-s against an aggressor country** санкции против страны-агрессора պատժամիջոցներ պարսեր պետության նկատմամբ; **s-s against the law-breaking state** санкции против государства, нарушившего закон պատժամիջոցներ օրինախախտ պետության նկատմամբ; **to apply s-s** применять санкции պատժամիջոցներ կիրառել; **to give/ to grant s. a)** давать санкции րոյմովորյուն տալ 6) утверждать что-л. հաստատել որևէ բան; **to impose/ to levy s-s** налагать санкции պատժամիջոցներ կիրառել; **to invoke s-s** прибегнуть к санкциям պատժամիջոցների դիմել; **to lift s-s** снимать санкции հանել պատժամիջոցներ; **to relax s-s** ослабить санкции րույսանել պատժամիջոցներ

sanctuary убежище ապաստան **right of s.** право убежища ապաստանի իրավունք; **s. for political re-**

fugees убежище для политических беженцев *ապաստան արտարական ֆախտակցների հանր;* *to break / to violate s.* нарушать неприкосновенность убежища *խախտել ապաստանի անհեռնմխելիությունը*

sanitation улучшение санитарных условий *սանիտարական պայմանների բարելավում*

sanitary conditions санитарные условия *սանիտարական պայմաններ*

sap 1. воен. сапа, подкоп, крытая траншея 2. подрывать, подкапывать 1. *սազմ. խրամ, ծածկոյի խրամուղի* 2. փորելով մտնելու, փորել

single s. одиноклая перекидная *սոսա մեկուսի խրամ*

sapper 1. сапер 2. саперный 1. սարկավոր 2. սարկային

satellite 1) приверженец, сателлит 2) искусственный спутник 1) հետևորդ, «արհեստյակ» 2) արհեստական արբանյակ

anti-s. system противослутниковая система *հակաարբանյակային համակարգ;* *communications s.* спутник связи *կապի արբանյակ;* *killer s.* спутник-истребитель *կործանիչ արբանյակ;* *s. state* государство-сателлит *արբանյակ-պետություն;* *tactical communications s., TACSAT* спутник тактической связи *մարտարբանյակային կապի արբանյակ;* *to launch a s.* запустить спутник *արբանյակ արձակել*

savagery жестокость *դիմաճերտություն*

s-s of war жестокости войны *պատերազմի դիմաճերտություններ;* *to threat conquered enemies with s.* жестоко обращаться с побежденным врагом *դիմաճերտ փորձել պարտավոր ընդանտ հետ*

save спасать; избавлять *փրկել, ապաստել*

to safe smb's life спасти чью-л. жизнь *փրկել որևէ մեկի կյանքը*

scale 1) масштаб; размер 2) норма; комплект 3) шкала 1) մասկա, չափ 2) նորմ, լրակազմ 3) սանդղակ

ammunition s. воен. боевой комплект *սազմ. մարտական լրակազմ;* *exercises on a large s.* крупномасштабные военные учения *լայնածավալ զբաղվարժություն;* *war on a large s.* крупномасштабная война *լայնածավալ պատերազմ*

scan обзор *տեսածիր*

radar s. радиолокационный обзор *սուղիտերորդչի; տեսածիր*

scare паника, панический страх *խտմապ, խտմապային վախ*

war s. военный психоз *պատերազմական հոգեպարտություն*

scene место действия, происшествия *գործողության, դեպքի վայր*

s. of the crime место преступления *անցագործության վայր;* *s. of operations* театр военных действий *սազմական գործողությունների բաղերարք*

scout 1. разведчик 2. разведывательный 1. հետխոյունյգ 2. հետխոյունյակ

screen 1. экран; воен. заслон, прикрытие 2. 1) прикрывать, защищать (*от угара и т. п.*) 2) проверять политическую благонадежность 1. էկրան, *սազմ. հրամանային, արվելպատնեշ* 2. 1) ծածկել, պաշտպանել (*հարվածից նեշ*) 2) ստուգել *բարարական բարեհետարություն*

sea 1. море 2. морской 1. ծով 2. ծովային

closed s. закрытое/ внутреннее море *փակ/ ներքին ծով;* *high/ open*

s. a) открытое море *բաց ծով;* *б)* море за пределами территориальных вод *տարածարյին ջրերի սահմանների դուրս գտնվող ծով;* *inland/ landlocked s.* внутреннее/ замкнутое море *ներքին/ ներքակ ծով;* *s.-borne troops* военно-морской десант *սազմածովային դիաստան;* *s. forces* военно-морские силы *սազմածովային ուժեր;* *s. power* морская держава *ծովային տերություն;* *s. war* война на море *ծովային պատերազմ;* *Section for S. and Ocean Affairs,* ООН Секция по вопросам морей и океанов, ООН *Ծովերի և օվկիանոսների հարերից բաժանմունք, ՄԱԿ;* *territorial s.* территориальное море *տարածարյին ծով*

seaport морской порт *նավահանգիստ*

s. of debarkation (SPOD) воен. морской порт выгрузки *սազմ. բեմարարքային նավահանգիստ*

search 1. поиск(и) 2) обыск 2. искать; обыскивать 1. 1) որոնում 2) խուզարկում 2. 1) փնտրել 2) խուզարկել

s. and evacuation поиск и эвакуация *որոնում և տարահանում;* *s. and rescue* поиск и спасение, поисково-спасательная операция *որոնում և փրկում, որոնման-փրկարարական աշխատանքներ;* *s. for a missing aircraft/ missing people* поиски пропавшего самолета / пропавших людей *կորած ինքնարիթի/ մարդկանց որոնումներ;* *s.-warrant order* на обыск *խուզարկության լիզարարադիր*

secede отделиться, отколоться; выйти *տարանջանալ, աճեղատվել, դուրս գալ*

to s. from a military bloc выйти из военного блока *դուրս գալ սազմական դաշինքից*

secession отделение; выход; тж. выход территории из состава государства *աճեղատվել, տարանջան դուրս գալը պետության կազմից*

second strike см. *th s* *strike*

secrecy секретности; тайна *գաղտնիություն, գաղտնապահություն*

s. grading гриф секретности *գաղտնիության կնիք;* *sriect s.* строгая секретность *խիստ գաղտնիություն;* *to ensure s.* обеспечить секретность *ապահովել գաղտնիությունը*

secret 1. тайна, секрет 2. тайный, секретный 1. գաղտնիք 2. գաղտնի

military s. военная тайна *սազմական գաղտնիք;* *s. agent* тайный агент *գաղտնի գործակալ;* *s. document* секретный документ *գաղտնի փաստաթուղթ;* *s. service* секретная служба *գաղտնի ծախարություն;* *s. treaty* тайный договор *գաղտնի պայմանագիր;* *state s.* государственная тайна *պետական գաղտնիք;* *to betray / to reveal a s.* выдать секрет *հայտնիել գաղտնիքը;* *to keep a s.* хранить тайну *գաղտնի պահել*

secretary секретарь *քարտուղար*

S. of Defense министр обороны (США) *պաշտպանության նախարար (ՄԱԿ); S.-General (of UNO)* Генеральный секретарь (ООН) *Գլխավոր քարտուղար (ՄԱԿ-ի); S. of State (US)* государственный секретарь (США, глава внешнеполитического ведомства) *պետարարտար (ՄԱԿ, արարերի քարտուղարական գերատեսչության ղեկավար)*

section 1) секция, отдел 2) отделение (*в пехоте*), взвод (*в кавалерии*) 1) բաժանմունք, բաժին 2) ստորաբաժանում (*հետևակործիր*), դասակ (*հեծելազորի*)

HQ (*headquarters*) *s.* воен. отделение штаба *պագ՝ շտաբի բաժանմունք*

sector сектор; часть; воен. участок *նսա, սիւզ՝ հատված*

defensive *s.* участок обороны *պաշտպանության հատված; s. of breakthrough* участок прорыва *անցրած հատված*

secure 1. безопасный, надежный; прочный 2. 1) обеспечивать безопасность; охранять; гарантировать 2) добиваться, достигать (цели) 3) воен. захватить 1. անվտանգ, հուսալի, ապահով 2. 1) ապահովել անվտանգությունը, պահպանել, երաշխավորել 2) հասնել (նպատակին) 3) ռազմ. փակել

s. peace прочный мир *կայուն խաղաղություն; to s. borders against an attack* охранять границы от нападения *սահմանները պաշտպանել հարձակումից; to s. a bridgehead* захватить плацдарм *անգամահենարան փակել; to s. a camp* укреплять лагерь *ամրասյունել ճամբարը; to s. cease-fire* добиться прекращения огня *հրադադար ապահովել; to s. a country* обеспечить безопасность страны *ապահովել երկրի անվտանգությունը; to s. victory* добиться победы *հաղթանակի հասնել*

security 1) безопасность 2) гарантия, залог; обеспечение 1) անվտանգություն 2) երաշխիք, գրավական, ապահովում

collective *s. system* система коллективной безопасности *կոլեկտիվ անվտանգության համակարգ; for reasons of (national)* *s.* в целях (национальной) безопасности *(պաշտպանել) անվտանգության ապահովման*

նպատակով; global *s. system* система мировой безопасности *համաշխարհային անվտանգության համակարգ; international* *s.* международная безопасность *միջազգային անվտանգություն; military aspects of s.* военные аспекты безопасности *անվտանգությունը պաշտպանելու մասերը; national/state* *s.* национальная / государственная безопасность *ազգային/ պետական անվտանգություն; principle of undiminished* *s.* принцип нанесения ущерба безопасности *նույն ուղիքից և ոչ մեկի անվտանգությունը վնաս չպատճառելու սկզբունք; safeguarding International peace and s.* защита международного мира и безопасности *միջազգային խաղաղության և անվտանգության պաշտպանում; s. arrangements* меры по безопасности *անվտանգության միջոցառումներ; S. Council, UNO* Совет Безопасности, ООН *Անվտանգության խորհուրդ, ՄԱԿ; s. forces* силы безопасности *անվտանգության ուժեր; (bilateral)* *s. pact/ treaty* пакт / договор (двусторонний) *ո՞ր օրենքից* *s.* безопасность *անվտանգության ապահովման (երկրորդ) պայմանագիր; S. service* служба безопасности *անվտանգության ծառայություն; to endanger the s. of a country* поставить под угрозу безопасность страны *վտանգել երկրի անվտանգությունը; to ensure/ to safeguard the s. of a country* обеспечить безопасность страны *ապահովել երկրի անվտանգությունը; to guarantee* *s.* гарантировать *безопасность* *ս.* еրաշխավորել *անվտանգությունը; to harm the s. of a country* нанести ущерб безопасности *ս.* страны *վնաս հասցնել երկրի անվտանգությանը*

sedition призыв(ы) к мятежу; подрывная деятельность *խռովարյան կոչ(եր), քայքայիչ գործունեություն*

to incite/ to stir up *s.* подстрекать к мятежу *խռովարյան քրեի segregation* отделение; изоляция; сегрегация *աբխառում, մեկուսացում, խտրվածություն*

policy of racial/ religious *s.* политика расовой / религиозной сегрегации *ստասական/ կրոնական խտրականության քաղաքականություն*

seismic сейсмический *սեյսմիկ s. monitoring station* станция сейсмического контроля *սեյսմիկ վերահսկողության կայան; s. signal* сейсмический сигнал *(при ядросном взрыве)* *սեյսմիկ ազդանշան (միջուկային պայթյունի ժամանակ)*

seismograph сейсмограф *սեյսմագրի*

seize 1) схватить; захватить; завладеть 2) конфисковать, наложить арест 1) ընկել, փակել, տիրել 2) ընկազմավել, կալանք դնել *to s. prisoners* захватить в плен *կերի փերքնել, գերիփակել*

seizure 1) захват 2) конфискации, наложение ареста 1) փակում 2) ընկազմավում, կալանք դնել *s. and capture* конфискации и захват *ընկազմում և փակում; s. of contraband* конфискации контрабанды *մարանենկ ստանդերների ընկազմում; s. of foreign territories* захват чужих территорий *օտար տարածքների փակում; s. of property* конфискации имущества *գույքի ընկազմում; s. of weapons* конфискации оружия *զենքի ընկազմում*

self-defence самооборона *իրենպաշտպանություն*

collective *s.* коллективная самооборона *կոլեկտիվ իրենպաշտպանություն; individual* *s.* индивидуальная самооборона *անհատական իրենպաշտպանություն; s. forces* силы самообороны *իրենպաշտպանության ուժեր; units of local s. forces* подразделения сил местной самообороны *տեղական իրենպաշտպանության ուժերի ստորաբաժանումներ*

self-destruction самоуничтожение, самоликвидация *իրենաշնչապում, իրենալուծարում*

self-determination самоопределение *իրենորոշում*

right of all peoples to s. право нацй на самоопределение *ազգերի իրենորոշման իրավունք*

self-government самоуправление *իրենակառավարում*

complete *s.* полное самоуправление *խաղաղար իրենակառավարում; partial* *s.* частичное самоуправление *մասնակի իրենակառավարում; to grant* *s.* предоставить самоуправление *իրենակառավարում շնորհել*

Senior Civil Emergency Planning Committee (SCEPC), NATO Главный комитет по планированию использования гражданских служб в чрезвычайных ситуациях, НАТО *Արևալկարգ իրավիճակներում քաղաքական ծառայությունների օգտագործման պլանավորման գլխավոր կոմիտե, ՆԱՏՕ*

sensitive секретный, засекреченный; связанный с военной тайной *գաղտնի, փակված, գերհարկան գաղտնիքի հետ կապված s. areas of national defence* районы, имеющие оборонное значение *պաշտպանական ճշմարտություն ունեցող շրջաններ*

sentence юр. 1. приговор 2. приговорить, осудить *իրազ* 1. դատափոխ 2. դատապարտել

death *s.* смертный приговор *մահապատիժ* դատափոխ; **execution of a s.** исполнение приговора *դատափոխի ի կատար ածելը*; **life s.** пожизненное заключение *սննդի րիստարկություն*; **to pass/to pronounce a s. (on smb.)** выносить приговор (кому-л.) *դատապարտել (սրկ մեկին)*; **to quash a s.** отменить приговор *դատափոխը չընդյալ հայտարարել*; **to s. to imprison** заключению *դատապարտել րիստարկության*

sentiment обыкн. *pl.* отношение; мнение; настроение *սիր. հոգի. վերաբերմունք, կարծիք, տրամադրություն*

anti-war s-s антивоенные настроения *հակապատերազմական տրամադրություններ*; **militaristic s-s** милитаристские настроения *պաշտամտական տրամադրություններ*; **patiotic s-s** патриотические чувства *հայրենասիրական գաղտյուններ*

sentry воен. часовой; караул *վազ. միավախ, պահակախումբ*
air s. воздушный наблюдатель *օդային դիտոր*; **s-go** дежурство на посту *ներքապահություն պահակախումբ*; **s-line** цель сторожевых постов *պահակախմբերի շրջա*; **s-unit** сторожевое подразделение *պահակախմբի ստորաբաժան*

separate 1, 1) сепаратный 2) отдельный; изолированный 3) самостоятельный; особый; индивидуальный 2. отделять(ся), разделять(ся) 1. 1) օտարաց, օտարացական 2) տնտեսի, մեկուսացված 3)

հերձուրդյն, հատուկ, անհատական 2 տնտեսի/տնտեսի (-անալ), բաժան(վ)ել
s. agreement сепаратное соглашение *օտարաց համաձայնագիր*; **to be s-ed by the border** быть разделенным границей *տնտեսի բաժանված լինել*

separation разделение; отделение; разъединение *բաժանում, օտարացում, տարաբաժանում*
national/ racial s. национальное/расовое разделение *պաշտամտ/տնտեսական բաժանում*; **s. of forces** воен. разделение войск *վարքերի տարաբաժանում*; **system of s. of powers** система разделения полномочий *իշխողությունների տարաբաժանման համակարգ*

separatism сепаратизм *օտարացումնականություն*

separatist сепаратист *օտարացումնական*

service 1) служба 2) военная служба 1) ծառայություն 2) զինծառայություն

active s. действительная военная служба *հսկական զինծառայություն*; **administrative/ rear s-s** службы тыла *րիկուների ծառայություններ*; **army legal s.** военно-юридическая служба *պաշտարարական ծառայություն*; **battle/ field s.** служба в действующей армии *ծառայություն գործող բանակում*; **breakdown s.** аварийная служба *վարչային ծառայություն*; **civil s.** гражданская служба *քաղաքացիական ծառայություն*; **compulsory military s.** обязательная военная служба *պարտադիր զինծառայություն*; **intelligence s.** разведывательная служба *հետախուզական ծառայություն*; **medical s.** военно-санитар-

ная служба *պաշտարարական ծառայություն*; **military s.** военная служба *զինծառայություն*; **rescue and recovery s.** эвакуационно-спасательная служба *տարահանմանի-փրկարարական ծառայություն*; **salvage s-s** служба спасения *փրկարարական ծառայություն*; **secret s.** разведка *ու կոնտրразведка հետախուզություն* և *հակահետախուզություն*; **s. support equipment** млыовая техника *թիվների տեխնիկա*; **special s.** спецслужба *հատուկ ծառայություն*; **universal military s.** всеобщая воинская повинность *համընդհանուր զինծառայություն*; **to exempt from military s.** освободить от военной службы *զինծառայությունից ազատել*; **to see s. in war** быть участником войны *պատերազմի մասնակից լինել*

servicing обслуживание (т.ж. техническое) *պահպարկում (մեկ տեխնիկական)*

flight s. обеспечение полетов *թռիչքների ապահովում*

servitude меж. пр. сервитут *սիր. իր. սերվիտուտ (մր փոտրայան տարածարյան ինքնիշխանության տնտեսափական) հոգուտ այլ փոտրայան)*

military s-s военные службы *պաշտարարական սերվիտուտներ*; **objects of state s-s** объекты государственного servituta *(տերությունը ևս եռ աստ) պետական սերվիտուտի օբյեկտներ (տարածք կամ դրս մի մասը)*; **to acquire s-s for military purposes** устанавливать servituty в военных целях *սերվիտուտներ տնտեսի պաշտարարական նպատակներով*

session сессия, заседание *սուտարյան, նիստ*

emergency s. экстренное заседа-

ние *տրամադրություն*; **emergency special s.** чрезвычайная чрезвычайная сессия *տրամադրություն նիստարյան*; **Special S. of the General Assembly, UNO** специальная сессия Генеральной Ассамблеи ООН *ՉՄԻ Գլխավոր ասամբլեայի հատուկ նիստարյան*; **UFG; to call a s.** созвать сессию *նիստարյան գումարել*

set 1. 1) набор, комплект 3) аппарат 2. устанавливать; определять 1. 2) կախարածում, լրվածված 3) սարք 2. հաստատել, տնտեսել

radio s. радиоаппарат *պահուսար*; **wireless s.** радиоустановка *պահուսար*; **to s. aside** annulировать *չընդյալ հայտարարել*; **to s. back** воспрепятствовать *կարծրանել*; **to s. back a peace process** задерживать мирный процесс *խանդարել խաղաղության գործընթացին*; **to s. bounds** устанавливать границы *տնտեսմանը ղեկ*; **to s. in action** привести в действие *գործողության մեջ ղեկ*; **to s. in order** приводить в порядок *կարգի բերել*; **to s. a veto** наложить вето *վետո ղեկ*

settle 1) улаживать; урегулировать 2) решать; договариваться; назначать 1) կարգել, կարգավոր(վ)ել 2) վճեկ, որոշել, պայմանավորվել, հշանակել

to s. a dispute peacefully уладить спор мирным путем *վեճը կարգավորել խաղաղ ճանապարհով*; **to s. for a compromise** пойти на компромисс *փոխզիջման գնալ*

settlement урегулирование; улаживание; решение *կարգավորում, հարթում, լուծում*

all-embracing s. всеобщее урегулирование *համընդհանուր կարգավորում*; **boundary s.** урегулирование

пограничного конфликта *սահմանային հակամարտության կարգավորում*; *final* *s.* окончательное урегулирование *վերջնական կարգավորում*; *interim* *s.* временное урегулирование *միջանակարգ կարգավորում*; *lasting/durable* *s.* долговременное/длительное урегулирование *երկարամյակին/տևական կարգավորում*; *peaceful/pacific* *s.* мирное урегулирование *խաղաղ կարգավորում*; *agent of pacific* *s.* посредник при мирном урегулировании *խաղաղ կարգավորման միջնորդ*; *alternative to pacific* *s.* альтернатива мирному урегулированию *ալтернативայի խաղաղ կարգավորմանը*; *methods of pacific* *s.* способы мирного урегулирования *խաղաղ կարգավորման եղանակներ*; *terms of pacific* *s.* условия мирного урегулирования *խաղաղ կարգավորման պայմաններ*; *phased* *s.* поэтапное урегулирование *փուլային կարգավորում*; *package* *s.* комплексное урегулирование *փաթեթային կարգավորում*; *s. of a conflict/dispute* урегулирование конфликта/спора *հակամարտության/վեճի կարգավորում*; *to establish obligatory peaceful s. procedures* определить методы обязательного мирного урегулирования *հաստատել պարտադիր խաղաղ կարգավորման ձևերը*; *to reach a (pacific) s.* добиться (мирного) урегулирования *հասնել (խաղաղ) կարգավորման*; *to promote the s. of a conflict* содействовать урегулированию конфликта *նպաստել հակամարտության կարգավորմանը*

settler поселенец նրահրմալ

settling урегулирование, улаживание կարգավորում, հարթում

severance разрыв (отношений); разделение *լուծում (հարաբերությունների)*, քանձում
s. of communications нарушение коммуникаций *հաղորդակցման ուղիների խախտում*

severity жестокость; *pl.* строгости *միանկարծություն, հոգի, խստորյուններ*

SHAPE (Supreme Headquarters Allied Powers Europe) Верховное главнокомандование объединенными вооруженными силами (ВГК ОВС НАТО в Европе *Եվրոպայում ՆԱՏՕ-ի միավորված զինված ուժերի գերագույն գլխավոր հրամանատարություն* (ՄՁՈՒ Գ-ԳՀ))

S. Technical Centre (STC) Технический центр Штаба ВГК ОВС НАТО в Европе *Եվրոպայում ՆԱՏՕ-ի ՄՁՈՒ-ի Գ-ԳՀ շտաբի տեխնիկական կենտրոն*

shell снаряд, граната *արկ, նռնակ*
atomic *s.* атомный *снаряд* *ատոմային արկ*; *fragmentation* *s.* осколочный *снаряд* *բկրորակար արկ*; *long-range* *s.* дальнобойный *снаряд* *հեռուար արկ*; *mortar* *s.* минометная *мина* *սինիանիտային ակնակ*; *time-fused* *s.* дистанционная *граната* (*граната с дистанционным взрывателем*) *հեռավոր ցայրոյունի ճրանակ*; *s.-shock* *комтузия* *կոնտուզիա*

shellburst разрыв снаряда *արկի ցայրոյուն*

shellfire артиллерийский огонь, обстрел *հրետանային կրակ, հրետակոծություն*

shelling обстрел *հրետակոծություն, գնդակոծում*

shell-proof защищенный от артиллерийского огня, бронированный *հրետանային կրակից պաշտպանված, քրահապան*

shelter укрытие, убежище *արարույն, սպասարան*
air-raid *s.* бомбоубежище *օդայինարարույն*; *gasproof* *s.* газоубежище *գազապաշտարան*

ship судно, корабль *նավ*
amphibious *s.* десантный *корабль* *նյանիտային նավ*; *recovery* *s.* поисково-спасательное *судно* *պրիկարակ-փրկարարական նավ*; *war* *s.* военный *корабль* *պազանակ*

shock удар, толчок *հարված, ցրծյուն*

earthquake *s-s* подземные толчки *տարրհանգյա սեյսմներ*; *s. troops* *воен.* угарные *войска* *ապգ, հարվածային զորքեր*

shoot 1. выстрел 2. (shot) стрелять 1. կրակոյն 2. (shot) կրակել

fire power demonstration *s.* учебно-показательная *стрельба* *սովորույնարարական հրագծություն*; *to s. down a* *s.* сбить (снарядом) *խոսել / վայր գցել (արկով)*; *b* застрелить *սպանել (գնդակով)*

shortage недостаток, нехватка, дефицит *պակաս, կարիք*
fuel *s.* нехватка *топлива* *վանկրի պակաս*; *wartime* *s-s* нехватка (продуктов питания и т. п.) *в военное время* *պակաս (սննդամթերքի նմ) պատերազմի ժամանակ*

shot 1) выстрел 2) снаряд 3) дробь (для стрельбы) 1) կրակոյն 2) արկ 3) մերկանակ, կոտորակ

warning *s.* предупреждающий *նախազգուշակ կրակոյն*

show of force демонстрация *силы* *ուժի ցուցադրում*

shuttle космический корабль *многоцелевого использования* *բազմակի օգտագործման տիգերանակ*

shuttle diplomacy челночная дипломатия *մարտային դիվանագիտություն*

side 1. 1) сторона *(в споре и т. п.)* 2) аспект 2. примкнуть к кому-л. 1. 1) կողմ (*վեճի նմ*) 2) տեսակցություն 2. րել մեկին միանալ

hostile *s-s* враждующие *сторона* *հակամարտող կողմեր*; *losing* *s.* *сторона*, терпящая поражение *պարտող կողմ*; *s-s in a battle* сражающиеся *стороны* *մարտողող կողմեր*; *s-s of a problem* *аспекты* *проблемы* *հիմնարարի կողմեր*; *winning* *s.* *сторона*, одерживающая *победу* *հաղթանակող կողմ*; *to s. with sb.* обидеться *с кем-л.* (часто против кого-л) *միավորվել րեկ մեկի հետ (հոխ մեկ րեկի դեմ)*

siege осада, блокада *պաշարում, շրջափակում*

state of s. осадное *положение* *պաշարական դրություն*; *to lay s.* *to осадить* (город и т. п.) *պաշարել (քաղաք նմ)*; *to lift/ to raise a* *s.* *снять осаду* *պարարելն պաշարումը*

sign знак, обозначение *նշան, նշագիր*

boundary *s-s* пограничные *знаки* *սահմանային նշաններ*; *call* *s.* позывной *сигнал* *ազդակոյն*; *danger* *s.* *знак опасности* *վտանգի նշան*

signal 1) сигнал 2) *pl.* *воен.* *связь*; *войска* *связи* 1) սզդանշան 2) հոգի, ապգ, կապ, կապի զորքեր

alarm *s.* сигнал *тревоги* *տագնակի սզդանշան*; *s. of distress* *сигнал бедствия/аварийный сигнал* *տրեյն/ փրկի սզդանշան*; *s. service* *воен.* *служба* *связи* *ապգ, կապի մատյություն*; *to give a* *s.* *give* *сигнал*

ազդանշան սալ; to receive a s. по-
лучить сигнал ազդանշան ստանալ

signaller воен. связист սալգ. կա-
сисияр

signatory подписавшаяся сторо-
на (соглашения и т. п.) ստորագրող
կողմ (համաձայնագրի են)

s. to a treaty/convention/pact сто-
роны, подписавшие договор/кон-
венцию/пакт պայմանագրի/հա-
մաձայնագրի/ դաշնագրի ստորա-
գրած կողմեր

signature 1) подпись 2) подпи-
сание 1) ստորագրություն 2) ստոր-
ագրում

formal s. of a treaty официальное
подписание договора պայմանա-
գրի պաշտոնական ստորագրում

siren сирена, сигнал тревоги
շշակ, տագնապի ազդանշան

air-raid s. сигнал воздушной
тревоги օդային տագնապի ազդա-
նշան

site 1) местоположение 2) место,
участок; площадка 1) տեղա-
դրություն 2) տեղ, տեղամաս, հրա-
շարակ

anti-aircraft missile s. воен. зенит-
ный ракетный комплекс սալգ. գնդիրա-
հրթիռային համախմբ; գնդիրահրթիռային
explosion s. испытательный полигон
փորձարկման հրաշարակ/ սալգափորձաղաղա

situation 1) ситуация; положение,
состояние (гед и т. п.) 2) воен. обстановка
3) местоположение, место 1) իրավիճակ, կա-
յունություն, դրություն (գործեր են) 2)
սալգ. իրադրություն 3) դիրք, տեղ
crises s. кризисная ситуация ճգն-
կամային իրավիճակ; **dangerous** s.
опасная ситуация վտանգավոր

իրավիճակ; **emergency** s. чрезвычайная
ситуация արտակարգ իրավի-
ճակ; **explosive** s. взрывоопасная
ситуация պայթեցիկային իրավի-
ճակ; **SITREP** (s. report) воен. опера-
тивная сводка սալգ. օպերատիվ
ամփոփագիր; **tactical** s. воен. так-
тическая/боевая обстановка մար-
տավարակալ/ մարտական իրադրու-
յուն; s. assessment оценка обстанов-
ки իրադրության գնահատում; to **ag-
gravate** s. обострить ситуацию սրել
իրավիճակը; to **stabilize** a s. ста-
билизировать положение իրադրու-
յունը կայունացնել

skinhead pl. бритоголовые, наци-
оналистические группировки «սափում
գոլխներ», ազգայնամու-
կների խմբավորումներ

skirmish 1.схватка, стычка; перестрелка
2. перестреливаться (особ. о небольших группах сол-
дат) 1. ընդհարում, փոխհրաձգություն
2. փոխհրաձգություն վարել (հատկ.
գնդիրներին փոքր խմբերի մասին)

border s. пограничная стычка
սահմանային ընդհարում

slant амер. склонность, тенден-
ция; точка зрения սմ. կալում, մի-
տում, տեսակետ

to get a new s. on the problem занять
новую позицию по данной проблеме
տոյալ հարում նոր դիրք ընել

slaughter кровопролитие, резня
արյունահեղություն, կոտորած
s. of civilian population массовое
уничтожение гражданского насе-
ления քաղաքացիական բնակչության
կոտորած

slogan лозунг, девиз, призыв;
боевой клич կշանարան, կարգա-
խոս, կոչ, մարտակոչ

smash 1. удар (сокрушительный)

2. разгромить (противника) 1.
հարված (շարժարտ) 2. փախչախել
(ակառակորդին)

to give a smashing blow нанести
сокрушительный удар շարժարտի
հարված հասցնել

smoke 1. дым 2. дымовой 1. մոխր
2. մոխրից

toxic s. ядовитый дым բույնավոր
մոխր; **screen** s. воен. вымывая за-
веса սալգ. մոխածածկոյթ

smuggle заниматься контра-
бандой մարտանեգությունը գրա-
վել

to s. weapons across a border
пронести оружие через границу
գնելն անկապնել սահմանով

sniper снайпер դիպուկահար

society общество 1) հասարակու-
թյուն 2) ընկերություն

soften смягчать, ослаблять մեղ-
նացնել, բուլացնել
to s. up воен. ослаблять пози-
цию противника սալգ. բուլացնել
ակառակորդի դիրքերը

soldier солдат, рядовой; воен-
ный чин/վոր, շարքային, զինվորա-
կան

private s. рядовой շարքային; **foot** s.
пехотинец հետևակային, հետևա-
գորային; **professional** s. кадровый
военный կադրային զինվորական

soldiership военное искусство
սալգակալ արվեստ

soldiery солдаты; военные чин-
վորներ, զինվորականներ

solidarity солидарность, сплоченность
համերաշխություն, միաս-
նություն

national s. национальное единство
ազգային միասնություն; s. meeting
митинг солидарности համերաշ-

խություն հանրահավաք; to express s.
выразить солидарность համերաշ-
խություն արտահայտել

solution решение, разрешение
(проблемы и т. п.) լուծում (խնդրի,
հարյի են)

compromise s. компромиссное
решение փոխզիջումային լուծում;
integrated s. комплексное решение
(проблемы) համախմբ լուծում (հիմնա-
խնդրի); **mutually acceptable** s. взаи-
моприемлемое решение փոխադար-
ձար ընդունելի լուծում; **peaceful** s.
мирное решение հալաղ լուծում;
step-by-step s. поэтапное решение
փուլային լուծում; to find a s. to a
problem найти решение проблемы
հարյի լուծում գտնել

sonar звуколокация ձայնատեղը-
րոշում

sortie воен. вылазка սալգ. ար-
տադրոհ

SOS COC (сигнал бедствия)
УОУ (աղետի ազդանշան)

source 1) источник, начало 2)
источник информации 1) աղբյուր,
սկիզբ 2) տեղեկատվության աղբյուր

reliable/trustworthy s-s надежные
источники (информации) վստա-
հելի աղբյուրներ (տեղեկատվու-
թյան); s. of infection источник за-
ражения վարակի աղբյուր; s. of war
danger источник военной опас-
ности սալգակալ վտանգի աղբյուր

sovereignty 1) верховная власть
2) суверенитет 1) գերագույն իշխա-
նություն 2) ինքնիշխանություն

full s. полный суверенитет
խարժք ինքնիշխանություն; **limited**
s. ограниченный суверенитет
սահմանակալ ինքնիշխանություն;

s. over territory суверенитет над

տերիտորիայի ինքնիշխանություն
տարածքի նկատմամբ: *to grant s.*
предоставить суверенитет
ինքնիշխանությունն
այսինքն *to recognize s.*
признать суверенитет
ինքնիշխանությունը
ձանձուխել *to infringe / to violate a country's s.*
посягнуть на суверенитет
страны երկրի ինքնիշխանությունը
նկատմամբ ռազմազուրկ
դրանք կատարել

space 1. 1) пространство 2) космос 2. космический 1. 1) տարածություն 2) տիեզերք 2. տիեզերական
dangerous s. воен. поражаемое пространство ռազմ. խոչընդ տարածք: **military uses of outer s.** использование космоса в военных целях ռազմական նպատակներով տիեզերքի օգտագործում: **peaceful uses of outer s.** использование космоса в мирных целях տիեզերքի օգտագործում խաղաղ նպատակներով: **s. missile/ rocket** космическая ракета տիեզերական հրթիռ: **s. vehicle** космический корабль տիեզերանավ: **to violate a country's airspace** нарушать воздушное пространство страны խախտել երկրի օդային տարածքը

spacecraft космический корабль տիեզերանավ

special 1) специальный, особый 2) экстренный; чрезвычайный 1) հատուկ 2) արտակարգ

S. International Council (SIC) Специальный международный совет Шанхайի միջազգային խորհուրդ: **s. measures** экстренные меры արտակարգ միջոցներ: **S. Operations Command (SOC), NATO** Командование по проведению специальных операций. НАТО Հատուկ օպերացիաների հրամանատարություն, ՆԱՏՕ: **S. Operations Forces (SOF), NATO**

силы по проведению специальных операций (ССО), НАТО Հատուկ օպերացիաների իրականացման ուժեր, ՆԱՏՕ: **s. representative** специальный представитель հատուկ ներկայացուցիչ

specification 1) спецификация 2) детали (договора, соглашения) 1) հատկորոշում 2) մանրամասներ (պայմանագրի, համաձայնագրի)

specify определять, устанавливать հատկորոշել, նշել **contract/ treaty/ regulations specifies** контракт/ договор/ устав предусматривает պայմանագիր/ կանոնադրությունը նախատեսում է

sphere сфера, область դիրք, բնագավառ

s. of influence сфера влияния ազդեցության դիրք: **s. of interest** сфера интересов շահերի դիրք

spirit дух, настроение դպր, արմատություն

fighting s. боевой дух մարտական ոգի: **patriotic s.** патристический дух հայրենասիրական ոգի

splinter осколок բկեր **s. effect** воен. осколочное действие ռազմ. բկերային ազդեցություն: **x.-proof** противоосколочный հակաբեկորային

spot место, местность տեղ, տեղանիք

trouble s. район конфликта/ напряженности հակամարտության/ խրվածություն շրջան

spread 1. распространение (инфекции, огня и т. п.) 2. распространять(ся), развертываться(ся) 1. տարածում (կարակի, կրակի ևն) 2. տարածվել, ծախվել(վել)

spring-board воен. плацдарм ռազմ. ռազմանենադաշտ

spy 1. шпион 2. шпионить 1. լսոնս 2. լսոնսել **to s. out the land** расследовать местность տեղանքը հետազոտել

squad воен. группа, команда, подразделение ռազմ. խումբ, չվախտ, անորոշում

fring s. боевая/ огневая группа մարտական/ կրակային խումբ

stability стабильность, устойчивость կայունություն

measures to enhance s. меры по укреплению стабильности կայունության ամրապնդման միջոցառումներ: **promotion of s.** содействие сохранению стабильности աջակցություն կայունության պահպանման: **S. and Support Operations (SASO)** операция по поддержанию стабильности и оказанию поддержки կայունության պահպանման և աջակցման գործողություններ

stabilization 1) стабилизация, упрочение 2) воен. образование прочного фронта, переход к позиционной войне 1) կայունացում, ամրապնդում 2) ռազմ. անորոշումների ամրապնդում, անցում դիրքային պայտերազմի

s. force (SFOR) силы по стабилизации (СИС) կայունացման ուժեր: **s. of political situation** стабилизация политической обстановки քաղաքական իրավիճակի կայունացում

stabilized warfare воен. позиционная война ռազմ. դիրքային պայտերազմ

staff 1) штат, персонал, личный/ служебный состав 2) воен. штаб 1) անձնակազմ, աշխատակազմ 2) ռազմ. շտաբ

administrative s. административный персонал վարչական աշխատակազմ: **general s.** генеральной штаб գլխավոր/ վարչապետ շտաբ: **military s.** военный персонал/ состав զինվորական անձնակազմ/կազմ: **s. officer** офицер штаба շտաբի սպա

stage-by-stage поэтапный փուլային, փուլ առ փուլ

s. settlement of a problem поэтапное урегулирование проблемы խնդրի փուլային կարգադրում

stand 1. 1) сопротивление 2) позиция, точка зрения 2. (stood) 1) выдерживать 2) занимать определенную позицию 3) оставаться в силе (о договоре и т. п.) 4) находиться в каком-л. состоянии 1. 1) դիմադրություն 2) դիրք, դիրքորոշում, տեսակետ 2. (stood) 1) դիմաձայն 2) որդակի դիրք բանկ 3) ուժի մեջ մնալ (պայմանագրի մասին ևն) 4) որևէ վիճակում լինել

to make a s. against the enemy оказывать сопротивление противнику դիմադրել հակառակորդին: **to s. by** быть наготове պայտերազմ լինել: **to s. for** поддерживать աջակցել, պաշտպանել: **to s. fire** воен. выдерживать огонь неприятеля դիմաձայն հակառակորդի կրակին: **to s. for peace** стоять за мир պաշտպանել խաղաղությունը: **to s. off** отбить атаку հետ մղել հարձակումը: **to s. out** продолжать сопротивление зարմանակ դիմադրություն: **to s. over** оставаться нерешенным մնալ չլուծված: **to s. to** воен. быть готовым принять атаку ռազմ. գրոհին դիմադրելու պայտերազմ լինել: **to s. up** зацикливаться, отстаивать պաշտպանել **to s. one's ground** твердо отстаивать

вать свою позицию *hánshànppíng* պիշտատիանի սեփական դիրքորոշումը; *to s. ready to help* находиться в состоянии готовности (при чрезвычайных ситуациях) անհաստատ փոփոխում լինել (տրտալիարդ իրավիճակներում)

standard 1) знамя 2) стандарт, норма, норматив 1) դրոշ 2) շափորիճակ, սահմանված չափ, չափանիշ

mandatory s. обязательный стандарт/норматив անտրտալիար շափորիճակ; **S. Operating Procedure (SOP)** постоянно действующая инструкция փշտատի պրոբդի քրիտիան; *to be up to s.* отвечать требованиям; հանիպատիտիանի պիտանքներին; *to set a high s.* установить высокие требования/ нормативы արձր պիտանքներ/ շափանիշներ սահմանել

stand-off прохладные отношения (между странами и т. п.) անտր անտրերություններ (երկրների միջև են)

standpoint точка зрения տեսիկետ

standstill 1) застой, тупик 2) сохранение статуса-кво 1) լծանում, փակուղի 2) անփոփոխ /անտրտալիարի պիտանում *to come to a s.* оказаться в тугопике փակուղում հայտնվել

state 1) государство, положение 2) государство 2. заявлять; излагать 1. 1) փճակ, դրություն 2) պետություն 2. հայտարարել, շարադրել

aggressor s. государство-агрессор անտր պետություն; **belligerent s-s** воюющие государства անտրտրտալիար պետություններ; **ceding s.** государство, уступающее

территорию անտրտրտալիար պետություն; **circumjacent/ border s-s** соседние/ пограничные государства հարևան/ սահմանակի պետություններ; **conflicting s-s** конфликтующие государства հակամարտող պետություններ; **contracting s-s** договаривающиеся государства արվանձալորող պետություններ; **defaulting s.** государство, нарушившее договор արվանձալոր խախտում պետություն; **emergency s.** чрезвычайное положение անտրտալիար դրություն; **enemy s.** вражеское государство քշմանի պետություն; **independent s.** независимое государство անկախ պետություն; **injured s.** пострадавшее государство անտան պետություն; **land-locked s.** государство, не имеющее выхода к морю դեպի ծով եր չունեող պետություն; **member s.** государство-член (ООН и др. организации) անդամ պետություն (ՄԿԿ-ի կամ այլ կազմակերպության); **multinational s.** многонациональное государство քազմազգ պետություն; **negotiating s.** государство, участвующее в переговорах քանակող պետություն; **neighbouring s.** соседнее государство հարևան պետություն; **nuclear weapon s., NWS** государство, обладающее ядерным оружием միտիկային զենք ունեցող պետություն; **Newly Independent S-s, NIS** государства, недавно получившие независимость; նորանկախ պետություններ; **peace-loving s.** миролюбивое государство խաղաղասեր պետություն; **recognition of s.** признание государства անտրտրտալիար ճանաչում; **sovereign s.** суверенное государство ինքնիշխան պետություն; **s. of alert** состояние

боевой готовности անտրտալիար անտրտալիար փճակ; **s. boundary** государственная граница պետական սահման; **s. control** государственственный контроль պետական վերահսկողություն; **s. freedom of action** право государства на свободное действие պետության ազատ գործելու իրավունք; **s-s not parties to a conflict** государства, не участвующие в конфликте հակամարտությանը չմասնակող պետություններ; **s. secret** государственная тайна պետական անտրտալիար; **s. treaty** государственные договоры պետական արվանձալոր; **s-s at variance** конфликтующие государства, государства, вступающие в конфликт հակամարտող պետություններ, հակամարտության մեջ երբքազում պետություններ; **s. of war** состояние войны պատերազմական փճակ; **unrecognized s.** непризнанное государство չճանաչված պետություն; **to establish/ to set up a s.** создать государство պետություն ստեղծել; **to govern a s.** управлять государством կառավարել պետություն; **to s. one's views** излагать свою точку зрения արարել սեփական տեսիկետ

stateless (person) апатрид անտրտալիար

statelessness безгражданственность, состояние безгражданства անտրտալիարություն **admissibility of s.** признание статуса безгражданственности անտրտալիարության կրգալիճակի ճանաչում; **human problems of s.** социальные проблемы безгражданственности անտրտալիարության տրգալիական խնդիրներ; **s. as a result of war** безгражданственность как

результат войны անտրտալիարությունը քրիտ պատերազմի հետևանք

statehood государственность, статус государства պետականություն, պետության կրգալիճակ **to achieve s.** получить статусе государства պետության կրգալիճակ ստանալ

statement 1) заявление, утверждение 2) официальный отчет 1) հայտարարություն, հաստատում, պրոբդ 2) պաշտոնական հաշվետվություն **bellicose s.** воинственное заявление քազմալիարություն; **common/joint s.** совместное заявление հանձնող հայտարարություն; **formal/ official s.** официальное заявление պաշտոնական հայտարարություն; **misleading s.** дезориентирующее заявление անպիտանություն; **to make a s.** сделать заявление հայտարարություն անել

station 1. воен. пост, пункт, станция 2. размещать, выставлять 1. քազմ. կետ, պահակակետ, կայան 2. տեղակարել, տեղաքաշել

battle s. боевой пост անտրտալիար պիտակակետ; **ground controlled interception s. (GCI)** командный пункт нововеденных истребителей հրամանատարական կետ; **observation s.** наблюдательная пункт դիտարկող; **radar s.** радиолокационная станция տրգալիարողողի կայան; **to s. a guard** выставлять охрану պահակ կանգնել

stationary warfare позиционная война դիրքային պատերազմ

stationing размещение (водок и т. п.) տեղաքաշում (գործերի են)

status статус կրգալիճակ

belligerent s. статус воюющей стороны անսերիանոց կողմի կարգավիճակ; **international s.** международный статус միջազգային կարգավիճակ; **(international s. of refugees** (международный) статус беженцев փախսականների (միջազգային) կարգավիճակ; **legal s.** правовой статус հրավական կարգավիճակ; **legal s. of territory** правовой статус территории տարածքի հրավական կարգավիճակ; **observer s. at the UN** статус наблюдателя при ООН ՄԱԿ-ի դիտորդի կարգավիճակ; **S. of Forces Agreement (SofA)** Соглашение о статусе войск Համաձայնագիր զորքերի կարգավիճակի մասին; **s. of prisoners-of-war** статус военнопленных ռազմագերիների կարգավիճակ

status quo лат. юр. статус-кво լատ. իրավ. ստատուս-քվո, ակնհարգելի

s. q. ante bellum лат. положение, существовавшее до войны անսերիանոց կարգավիճակ; **territorial s.** территориальный статус-кво տարածքային ստատուս-քվո; **to defend the s.** поддерживать статус-кво պահպանել ակնհարգելի; **to maintain/ to preserve the s.** сохранять статус-кво պահպանել ակնհարգելի; **to overthrow the s.** нарушить статус-кво խախտել ստատուս-քվոն

statute 1) законодательный акт 2) статут, закон, устав 1) օրենքարկան ակտ 2) օրինադրություն, օրենք, կանոնադրություն

s. of limitations закон о сроках давности օրենք փոխմտրյան ժամկետների մասին

stave off предотвратить, отвести (опасность и т. п.) կանխել, հեռացնել (վտանգը են)

to s. off a confrontation/ a disaster предотвратить конфронтацию/ катастрофу կանխել անօկախությունը / ախտը

steel сталь արձալակ
s.-clad/ plated бронированный պրիսիպակ

step 1. 1) мера, действие, шаг 2) ступени; этап 2. **(in)** включаться, вмешиваться (в дело и т. п.); **(up)** продвигать, ускорять 1) միջոց, գործողություն, բայ 2) ստիպիան, փուլ 2. **(in)** ներգրավվել, միջամտել (գործին են), **(up)** արագացնել

drastic s-s решительные меры վճռական միջոցներ/ բայեր; **joint s-s** совместные меры/шаги համատեղ միջոցներ/բայեր; **rush s-s** поспешные шаги հիպոնիկ բայեր; **precautionary s-s** предупредительные меры նախազգուշական միջոցներ; **preventive s-s** превентивные меры կանխարգելի միջոցներ; **to take s-s** предпринимать меры միջոցներ ձեռնարկել; **to take s-s to prevent a conflict** предпринять меры по предотвращению конфликта նախամտրոտրյան կանխմանն ուղղված միջոցներ ձեռնարկել

step-by-step см. տե՛ս stage-by-stage

sting побуждать, возбуждать դրդել, մղել

to s. to action побудить к действию (оскорблением и т. п.) գործողության դրդել (փրագրանիքով են)

stipulation условие, оговорка (оговора и т. п.) պայման, վերապահում (պայմանագրի են)

under/ on the s. при условии, что պայմանով, որ; **to make a s. сge-** лать оговорку վերապահումն անել

stir 1. суматоха 2. возбуждать; волновать **(up)** 1. իրարանցուն 2. բարբրել, հուզել **(up)**

to cause a s. вызвать волнение հուզում արարացնել; **to s. up hostility** разжигать вражду ըշնամանք բարբրել

stockpile 1. запас, резерв 2. накапливать 1. պաշար, պահուստ 2. կուտակել

strategic s. а) государственный запас անվանակ պաշար(ներ); б) запас материалов стратегического назначения արտահանական նախանշանական նյութերի պաշար

stockpiling накопление կուտակում

s. of critical materials накопление дефицитных материалов անհնարի ոմնյող նյութերի կուտակում

stop 1. 1) прекращение, конец 2) остановка, пауза 2. 1) прекращать, кончать(ся), останавливать(ся) 2) задерживать, блокировать, преграждать 1. 1) դադարեցնել, ավարտ 2) ընդհատել, դադար 2. 1) դադարեցնել, վերջացնել (-անել), կանգնեցնել (-ել) 2) կասեցնել, խոչընդոտել, խափանել

to put a s. to warfare положить конец военным действиям դադարեցնել ռազմական գործողությունները; **to s. fire** прекратить огонь դադարեցնել կրակը; **to s. the way** преграждать дорогу ճանապարհը կտրել

stoppage 1) остановка, задержка; перебой 2) забастовка 1) դադար, կասեցում, ընդհատում 2) գործադուլ

storage 1) склад, хранилище 2) хранение 1) պահուստ, պահպն 2) պահպանում

ammunition s. склад боеприпасов զինամթերքի պահուստ

store 1) запас, резерв 2) р/запасы, припасы, имущество 1) պաշար, պահուստ 2) հողմ, պաշարներ, գույք

emergency s. неприкосновенный запас անձեռնմխելի պաշար; **military s-s** военное имущество անվանակ գույք; **warlike s-s** боевое имущество անրտական գույք

storm 1. 1) буря 2) взрыв, град 3) воен. штурм 2. штурмовать, атаковать 1. 1) փորձել 2) պայքարել, տարափ 3) սպոզ. գրոհ 2. գրոհել, հարձակվել

s.-centre очаг (волнений и т. п.) օջախ (հուզմանների են); **s. of protests** взрыв протеста բողոքի պայքար; **s. troops** штурмовые отряды, ударные части գրոհային ջոկատներ, հարվածային զորամասեր; **to take by s.** взять штурмом գրոհով վերցնել/ գրավել

strafe бомбардировать, обстреливать ներկրոնել, գնդակոծել

strain 1. напряжение, напряженность 2. превышать, злоупотреблять 1. լարում, լարվածություն 2. գերազանցել, չարչանիլ

s. in relations напряженность в отношениях լարվածություն հարաբերություններում; **to ease/ to relieve the s.** ослабить напряженность բուխացնել լարվածությունը; **to s. one's authority** злоупотреблять властью չարչանիլ իշխանությունը; **to s. one's rights** злоупотреблять правами չարչանիլ սեփական իրավունքները

stratagem военная хитрость, уловка ռազմական խորամանկություն, հնար

strategic(al) стратегический; стра-

тегически важный; оперативный Թաճաճարարական, կարևորություն ունեցող, օպերատիվ

s. arms/ weapons стратегические вооружения Թարածարարական սպառնալիքներ/սրբեր; **s. balance** военное-стратегический баланс Թաճաճարարական հաշվեկշիռ; **s. bombing** бомбардировка стратегически важных объектов կարևոր Թաճաճարարական նշանակություն ունեցող օդային սրբարկում; **s. consensus** стратегический консенсус Թարածարարական համաձայնություն; **s. defence** стратегическая оборона Թաճաճարարական պաշտպանություն; **s. formation** оперативно-тактическое соединение օպերատիվ-Թարածարարական միավորում; **s. offensive arms** наступательное стратегическое оружие հարձակողական Թաճաճարարական զենք; **s. retreat** стратегическое отступление Թաճաճարարական նահանջ; **s. stability** стратегическая стабильность Թարածարարական կայունություն

strategics стратегия Թաճաճարարություն

strategist стратег Թաճաճար

strategy стратегия, оперативное искусство Թաճաճարարություն, օպերատիվ արվեստ

countercity **s. стратегия** нанесение ударов по крупным населенным пунктам խոշոր բնակավայրերին հարձակում Թաճաճարարություն; **counterforce** **s. стратегия** контрсилы, стратегия ударов по базам средств нападения противника հակամոթի Թաճաճարարություն, հակասարքի հարձակման միջոցների գրավայրաներին հարձակում Թաճաճարարություն; **deterrence** **s. стратегия** "сдерживания

путем устрашения" «սարսնելով զագելու» Թաճաճարարություն; **first strike** **s. стратегия** первого удара սարսնի հարձակի Թաճաճարարություն; **flexible** **s. гибкая** стратегия մլուխ Թաճաճարարություն; **global** **s. глобальная** стратегия համընդհանր Թարածարար; **hard-line** **s. жесткая** стратегия կոշտ Թարածարար; **massive retaliation** **s. стратегия** массированного ответного удара գնեղձաճաճի պատասխան հարձակի Թաճաճարարություն; **military** **s. военная** стратегия Թաճաճարական Թարածարար; **national** **s. национальная** стратегия ազգային Թաճաճարարություն; **no-cities** **s. стратегия** ударов только по военным объектам միայն Թաճաճարական օբյեկտներին հարձակելու Թաճաճարարություն; **second strike** **s. стратегия** ответного удара պատասխան հարձակի Թաճաճարարություն; **s. of annihilation/ destruction** стратегия войны на уничтожение Գտնարագործ շրջապան Թաճաճարարություն; **s. and tactics** стратегия и тактика Թաճաճարարություն և մարտավարություն; **to elaborate/ to evolve/ to map out/ to work out** **s. выработать/разработать** стратегию Թաճաճարարություն մշակել

strength 1) сила, мощь 2) воен. численность, численность состав 1) ուժ, հզորություն 2) Թաճաճ. բնաբանակ, բվակազմ

estimated **s. воен.** прогнозаемая численность Թաճաճ. մոտավոր բնաբանակ; **fighting** **s. боевой** состав մարտական կազմ; **full** **s. укомплектованность** համարվածություն; **military** **s. военная** мощь Թաճաճարական հզորություն; **from a position**

of **s. с** позиции силы ուժի դիրքերի; **in full** **s. в** полном составе ամբողջ կազմով; **show of** **s. демонстрация** силы ուժի ցուցադրում; **to build up/ a** **s. наращивать** силу/ мощь ուժ/ հզորություն կուտակել

strengthen усиливать(ся), укреплять(ся) ուժեղացնել (-անալ), հզորացնել (-անալ), ամրապնդել(վել)

to **s. the defence capability of the country** укреплять обороноспособность страны ամրապնդել երկրի պաշտպանակարությունը

strengthening усиление, укрепление ուժեղացում, հզորացում, ամրապնդում, ամրացում

stretch of authority превышение власти իշխանության գերազանցում

strife борьба, спор, раздор Գլխարկ, վեճ, երկպառակություն

ethnic **s. национальные** раздоры ազգային երկպառակություններ; **to create/ to breed** **s. сеять** раздоры երկպառակություն սերմանել

strike 1. **воен.** удар, нападение, налет 2. (**struck; stricken**) ударять, нападать 1. Թաճաճ. հարված, հարվակում 2. (**struck; stricken**) հարվածել, հարվակվել

air **s. воздушный** удар օդային հարված; **artillery** **s. артиллерия** հրետանային հարձակում; **counterforce** **s. удар** по базам средств нападения противника հարված հակասարքի հարձակման միջոցների գրավայրաներին; **first** **s. первый** удар սարսնի հարված; **missile** **s. ракетный** удар հրթիռային հարված; **nuclear** **s. ядерный** удар միջուկային հարված; **pre-emptive/ preventive** **s. упреждающий** (превентивный) удар կանխիկ հարված; **retaliatory/ retaliation** **s. от-**

ветный удар պատասխան հարված; **second** **s. ответный** удар պատասխան հարված; **surprise** **s. внезапный** удар հանկարծակի հարված; **to carry out/ to deliver/ to launch** **s. нанести** удар հարված հասցնել; **to** **s. the first blow** нанести первый удар սարսնի հարվածը հասցնել

strike II 1. забастовка 2. бастовать, объявлять забастовку 1. գործադուլ 2. գործադուլ անել, գործադուլ հայտարարել

general **s. всеобщая** забастовка համընդհանր գործադուլ; **sit in/ sit down** **s. сядя** забастовка նրստարի; **to conduct** **s. проводить** забастовку գործադուլ անել; **to organize** **s. а.** организовать забастовку գործադուլ կազմակերպել

striking ударный հարվածային **s. force** **воен.** ударная группа Թաճաճ. հարվածային խումբ

string no strings attached (**esp. of an agreement**) без каких либо условий, ограниченно (оговоре) Թաճաճ. որևէ պայմանի /սահմանափակման (պայմանագրի մասին)

strip полоса շերտ, գոտի **landing** **s. посадочная** полоса վայրէջքի գոտի; **mine** **s. мина** полоса սկանագոտի

strongpoint опорный пункт հեծակետ

defence **s. оборона** опорного пункта հեծակետի պաշտպանություն; **permanent** **s. долговременная** огневая точка, ДОТ երկարամյակետ կրակակետ (ԵԿԿ)

struggle 1. 1) борьба 2) напряжение, усилие 2. 1) бороться, биться 2) делать усилия 1. 1) Գլխարկ 2) լարում, ջանք 2. 1) Գլխարկ,

մարտնչել 2) ջանքեր գործարկել, ցանալ

fierce/ violent s. жестокая борьба կատաղի պայքար: **s. for independence** борьба за независимость անկախության համար պայքար; **s. for influence** борьба за влияние ազդեցության համար պայքար; **to carry on a s.** вести борьбу պայքար անել; **to enter the s.** вступить в борьбу պայքարի մեջ մտնել

study 1. изучение, исследование 2. изучать, рассматривать 1. ուսումնասիրություն, հետազոտություն 2. ուսումնասիրել, քննարկել

s. of ground изучение местности տեղանքի ուսումնասիրում; **to s. a situation** изучать ситуацию ուսումնասիրել իրավիճակը

subcontract передоверенный контракт или договор փոխանվագի՝ լիազորության փոխանցումով

subdivision подразделение օտարարանում

subdue 1) подчинять, подавлять 2) снижать, ослаблять 1) հիսպակել, ճնշել 2) իջեցնել, րոպակել **to s. a country** покорить страну հիսպակել երկիրը; **to s. the enemy fire** подавить огонь противника ճնշել հակառակորդի կրակը

subgroup подгруппа ենթախումբ

subject 1.) тема, предмет, вопрос (обсуждения, переговоров и т. п.) 2) юр. субъект (международного права и т. п.) 2. подчиненный, подвластный 3. 1) (to) подчинять, покорять 2) подвергать (воздействию, влиянию и т. п.) 3) представлять (на рассмотрение) 1. 1) ինձ, օտարից, հարց (քննարկման, քանակություն հն) 2) իրավ. սուբյեկտ (միջազգային

իրավունքի հն) 2. ստորադաս, ենթակա 3. 1) (to) ենթարկել, հպատակեցնել 2) ենթարկել (ազդեցության հն) 3) ենթկայանել (քննարկման)

s. nation несамостоятельное государство կախյալ պետություն; **s. of talks** тема переговоров բանկարությունների օտարից; **s. to approval** подлежащий утверждению հաստատման ենթակա; **to dismiss the s.** прекратить обсуждение вопроса դիտարկելու հարցի քննարկումը

subjection покорение; подчинение, зависимость հպատակեցում, ենթակայություն, կախվածություն

to be kept/ held in s. находиться в подчинении/ зависимости ենթակայության տակ/ կախման մեջ լինել

submarine подводная лодка, субмарина տազանավ

submission 1) юр. представление, передача (документов и т. п.) 2) подчинение 1) իրավ. ներկայացնել, հանձնում (փաստաթղթերի հն) 2) կախտակություն **s. of a case to the court** передача дела на рассмотрение суда փորձ դատարանության հանձնելը

subordination 1) подчинение, подчиненность 2) субординация 1) ենթակայություն, օտարաօտարություն 2) ստորակարգություն

subsequent reinforcement воен. пополнения из тыла արգ. համարում թիկունքի

substitution замена, замещение փոխարինում, տեղակալում

subterranean 1) подземный 2) секретный, подпольный 1) ստորգետնյա 2) գաղտնի, ընդհատակյա

s. activities погпольная деятельность օտարաօտարություն

sub-unit подразделение օտարարանում

reconnaissance s. разведывательное подразделение հետախուզական օտարարանում

subversion 1) подрыв, подрывная деятельность 2) свержение 1) քայքայում, քայքայիչ գործունեություն 2) տապալում

to engage in s. заниматься активной деятельностью քայքայիչ գործունեությամբ զբաղվել

suffer страдать օտարից **to s. losses** нести потери կորուստներ կրել

suffocant отравляющее вещество удаляющего действия հեղձուկի բուժանյութ

suggestion предложение, совет օտարարություն, խորհուրդ

to adopt a s. принять предложение օտարից օտարարել; **to advance/ to make/ to put forward a s.** внести/ вывинути предложение օտարից օտարից; **to reject a s.** отклонить предложение մերժել օտարարից

suicide bomber террорист-самоубийца օտարից-ինքնասպան

suit 1) костюм 2) юр. иск; ходатайство 2. соответствовать, удовлетворять (требованиям, запросам и т. п.) 1. 1) գզնստ 2) իրավ. հարց, միջոցառություն 2. համապատասխանել, բավարարել

camouflage s. маскировочный костюм, камуфляж քողարկագզնստ; **protective s.** защитный костюм պաշտպանագզնստ

summary сводка, отчет ամփոփագր, հաշվետվություն

intelligence s. разведывательная сводка/разведсводка հետախուզական ամփոփագիր

summit 1. саммит (совещание на уровне глав правительств) 2. проходящий на высоком уровне 1. գագաթ(ն)աժողով (կառավարությունների ղեկավարների մակարդակով անկախյալ խորհրդակցություն 2. քարձ մակարդակի

s. conference/ meeting совещание /встреча в верхах/ глава правительства կառավարությունների ղեկավարների հանդիպում/ խորհրդակցություն; **s. talks** переговоры на высшем уровне/ на уровне глав правительств րանկարություններ քարձ մակարդակով/կառավարությունների ղեկավարների մակարդակով; **to hold a s.** провести совещание на высшем уровне խորհրդակցություն անկախյալ

superbomb (superatomic bomb) водородная бомба ջրածնային ուռնի

superintendence 1) управление, заведование 2) контроль, надзор 1) կառավարում, տնօրինություն 2) հսկում, վերահսկում

superintendent 1) управляющий, заведующий 2) полицейский инспектор 1) կառավարիչ, վերահսկար 2) ոստիկանական տեսուչ

superiority превосходство գերակայություն

military s. военное превосходство արձանակ գերակայություն; **numerical s.** численное превосходство բնային գերակայություն; **to secure military s.** добиться военного превосходства արձանակ գերակայություն հասնել

superpower супердержава գեր-
տիրություն

supersonic сверхзвуковой գեր-
ձայնային

supersound ультразвук ուլտրա-
ձայն

supertrouper большой (следя-
щий) прожектор մեծ (հետևող) լուս-
արձակ

supervision надзор, наблюдение; заведование 1) գերսупեր-
րյուն, հսկում, կառավարում

international s. международный
կոնտրոլ միջազգային վերահսկո-
ղություն; **judicial s.** судебный надзор
դատական հսկողություն; **prosecu-
tor's s.** прокурорский надзор
դատախազական հսկողություն; **under
smb's s.** под чьим-л. контролем/
надзором, в чьем-л. ведении
որև մեկի հսկողության տակ/ ըն-
կալարարչամբ; **strict s.** строгий
կոնտրոլ խիստ հսկողություն; **to
ease up on/ to relax s.** ослабить
надзор հսկողությունը թուլացնել; **to
exercise s.** осуществлять надзор
հսկողություն իրականացնել

supply 1) снабжение, обеспе-
чение, поставка 2) pl. запасы,
припасы (особ. для армии) 2. **(with)**
снабжать, поставлять, доста-
влять 1. 1) մատակարարում, ա-
պահովում 2) հոգ. պաշարներ, ա-
պահումներ (հատկ. բանակի համար) 2. **(with)**
մատակարարել, ապահովել

air s. снабжение по воздуху մա-
տակարարում օդային մատակարարում;
arms supplies поставки оружия
զենքի մատակարարում; **medical sup-
plies** медицинское обеспечение
բուժապահովում; **power s.** энерго-
снабжение էներգամատակարարում;
relief supplies поставки для ока-

зания помощи (пострадавшим от
чего-л.) օգնություն չորս տարի մա-
տակով կատարվող մատակարարում-
ներ (տուժանմանքներ); **water s.** водо-
снабжение քրմամատակարարում; **to
cut off (arms) supplies** прекратить
поставки (оружия) դադարեցնել
(զենքի) մատակարարումը

support 1. поддержка, помощь
2. поддерживать, способство-
вать, содействовать, помогать 1.
աջակցություն, օգնություն 2. աջակ-
ցել, նպաստել, օգնել

air s. авиационная поддержка
աֆիային աջակցություն; **close fire s.**
непосредственная огневая поддержка
անմիջական կրակային աջակ-
ցություն; **logistical s.** материально-
техническое обеспечение (бронь-
табильных) լոգիստիկական ապահովում;
medical s. медицинская помощь բուժօգնու-
թյուն; **mutual fire s.** взаимная огневая
поддержка փոխադարձ կրակային
աջակցություն; **to get/ to receive s.**
получить поддержку աջակցություն
ստանալ; **to give/ to lend/ to provide s.**
оказывать поддержку աջակցել; **to
s. smb's demand** подддержать требо-
вание պահանջային ապահովել

supporter сторонник, привере-
женец կողմնակից, համախոհ
peace s. сторонник мира խա-
ղադրության կողմնակից

suppress 1) сдерживать, подав-
лять (восстание и т. п.) 2) скрывать
1) զսպել, ճնշել (ապստամբու-
թյուն են) 2) քարոզել, թաքրել
to s. an information скрыть ин-
формацию քարոզել տեղեկությունը

suppression подавление ճնշում,
ընկճում
policy of s. политика подавле-
ния ճնշման քաղաքականություն; **S.
of Enemy Air Defences (SEAD)**

подавление ПВО противника ма-
տակարարի ՀՕՊ-ի ճնշում

supremacy верховенство; гос-
подство 1) գլխավորություն 2) գերիշ-
խանություն

air s. господство в воздухе գե-
րիշխանություն օդում; **territorial s.**
территориальное господство
տարածքային գերիշխանություն

supreme высший, верховный
գերագույն, արժրագույն

S. Commander Верховный глав-
нокомандующий Գերագույն գլխա-
վար հրամանատար; **S. Court** Ве-
ховный суд Գերագույն դատարան

surface поверхность մակերևույթ
s. zero эпицентр взрыва պայ-
րյունի էպիկենտրոն

surprise 1. неожиданность, вне-
запность 2. неожиданный, внезап-
ный 1. անսպասելիություն 2. անսպա-
սելի, անկարժանի
s. attack внезапная атака հե-
կարժանի հարձակում; **s. first strike**
внезапный первый удар հեկարժա-
նակի առաջին հարձակում; **tactical s.**
воен. тактическая внезапность
մարտավարական հեկարժանիություն

surrender 1. 1) сдача, капиту-
ляция 2) отказ (от чего-л.) 2. 1)
сдаваться, уступать 2) отказыв-
аться (от права и т. п.) 1. 1) հանձնում,
անձառուր (ինքնը 2) հրա-
ժարում (արեք բանակի) 2. 1) հանձնվել,
փրկել 2) հրաժարվել (հրազուցել են)
s. of right отказ от права հրա-
ժարում իրավունքից; **terms of s.** ус-
ловия сдачи հանձնելու պայմաններ;
unconditional s. безоговорочная ка-
питуляция անվերապահ հանձնվելը;
to s. to the enemy сдаться про-
тивнику հանձնվել հակառակորդին

surveillance наблюдение, над-
зор; воен. разведка наблюдением
դիտում, հսկում, նազ. հետախուզու-
թյուն ղրտումով
constant s. постоянное наблю-
дение մշատական դիտում; **radar bat-
tlefield s.** радиотехническая раз-
ведка սարիտոնիսիական հետա-
խուզություն; **to keep under s.** сдерживать по наблюдением հսկողու-
թյան տակ պահել
survey 1. 1) обозрение, обзор,
осмотр 2) обследование, инспек-
тирование 2. 1) обозревать, изу-
чать 2) inspectировать 1. 1) տես-
աժր, գնում 2) հետազոտում,
տեսչական ստուգում 2. 1) գնել,
նստումնասիրել 2) ստուգել, գնահատել
ordnance s. военно-топографи-
ческая съемка радиотехнической
съемка ռադիատեխնիկական
նկարագրում; **to make a general
s. of the situation** сделать общий
обзор ситуации իրավիճակի ընդ-
հանուր վերլուծություն կատարել; **to
s. the situation** изучать ситуацию
նստումնասիրել իրավիճակը

survivor оставшийся в живых,
уделевший нрз մնացած, փրկված

suspect 1. юр. подозреваемый
2. подозревать 1. իրավ. կասկած-
յալ 2. կասկածել

suspension приостановка (вре-
менное), прекращение (данных
каждой) դադարեցում, հետաձգում
s. of arms короткое перемирие
կարժան փնտադար; **s. of hostilities**
временное прекращение воен-
ных действий նազմական գործ-
ընդդրությունների մատնակավոր
ընդհատում; **s. of the operation of a treaty**
временная приостановка действия
договора պայմանագրի գործողության
մատնակավոր դադարեցում

suspicion подозрение կասկած,
կասկածամբ

groundless/ unfounded s. необоснованные подозрения *անհիմն կախվածներ*; *strong* s. сильные *պոզորեն խիստ կախվածներ*; *to be arrested on (the) suspicion* быть арестованным по подозрению *ծիրրակալել կախվածների*; *to confirm a s.* подтверждать *опасения/ подозрения հաստատել կախվածները*

sustain 1) поддерживать; подтверждать, доказывать 2) переносить, нести, испытывать 1) *պաշտպանել*, *հաստատել* 2) *կրել*, *դիմացել* *to s. a defeat* потерпеть поражение *պարտություն կրել*; *to s. a demand* поддерживать требование *պաշտպանել պահանջը*; *to s. losses* нести потери *կորուստներ կրել*

sustained длительный, непрерывный *տևական, անընդար*

sustained defence длительная оборона *տևական պաշտպանություն*; *s. fire* непрерывный огонь *անընդար կրակ*

system система, комплекс *համակարգ, համալիր*

aircraft weapon s. авиационное вооружение *աֆային փայտակներ*; *antiballistic missile* s. система противоракетной обороны

(ПРО) *հակաբրիտանյան պաշտպանություն* (ՀՀՊ) *համակարգ*; *antisatellite* s. противоспутниковая система *հակաարբանյակային համակարգ*; *comprehensive security* s. всеобъемлющая система безопасности *անվտանգության համապիրիակ համակարգ*; *control* s. система управления *կառավարման համակարգ*; *deterrent* s. система "сдерживания" (путем устрашения) *(սիարելիամբ) «զսպան» համակարգ*; *fire control* s. система управления огнем *կրակի կառավարման համակարգ*; *guidance* s. система наведения *նղղորդման համակարգ*; *missile* s. реактивный комплекс *թևակոխի համալիր*; *observation* s. система наблюдения *դիտման համակարգ*; *permanent defence* s. долговременная оборонительная система *երկարտև պաշտպանական համակարգ*; *safeguards* s. система гарантий *երաշխյանների համակարգ*; *strategic* s. стратегический комплекс *պաշտպանական համալիր*; *warning* s. система обнаружения *հայտնաբերման համակարգ*; *s. of collective security* система коллективной безопасности *կոլեկտիվ անվտանգության համակարգ*

Tt

table таблица, табель *աղյուսակ, ցուցակ*

code t. кодовая таблица *գաղտնագիր ցուցակ*; *encryption* t. шифровальная таблица *ծածկագիր ցուցակ*

track 1. курс, линия (политическая) 2. изменить курс, линию (политическую) 1. *նղեգիտ, գիծ* (քարտրակն) 2. *փոխել նղեգիտը* (քարտրակն)

to take a right/ wrong t. взять правильный/ неправильный курс *ծիշտ/ սխալ նղեգիտ վերցնել*

tactical воен. тактическая, боевой *պագմ. մարտավարական, մարտական*

t. alliance временный союз *ծածկակալար միություն*; *t. bombing* тактическая бомбардировка *մարտավարական ռթակոմություն*; *t. efficiency* боеспособность *մարտունակություն*; *t. situation* тактическая обстановка *մարտական իրավիճություն*

tactics тактика *մարտավարություն*

bullying t. тактика запугивания *սիարելիամ մարտավարություն*; *diversionary* t. отвлекающая тактика *շեղելու մարտավարություն*; *offensive* t. наступательная тактика *հարձակողական մարտավարություն*; *pressure* t. тактика (оказанная) давления *ծնշման մարտավարություն*; *t. of terror* тактика террора *սիարելություն մարտավարություն*; *to use* t. применять тактику *մարտավարություն կիրառել*

take (took, taken) 1) брать, взять; захватить, овладеть 2) принимать, соглашаться 3) действовать 4) от-

носиться; занимать (позицию) 1) *վերցնել, գրավել, սիրել* 2) *ընդունել, համաձայնել* 3) *գործել* 4) *վերաբերել* (վել, գրավել) (տիր)

to t. action действовать, принимать меры *գործել, միջոցներ ձեռնարկել*; *to t. by assault* брать штурмом *գրոհով վերցնել*; *to t. effect* вступить в силу *նիժ մեջ մտնել*; *to t. the attitude* занять позицию (по отношению к чему-л.) *միջորդում որդեգրել (որե՛կ բանի նկատմամբ)*; *to t. in* занять, присоединять (территорию) *գրավել, միակցել (ստիարծը)*; *to t. steps* принимать меры *քայլեր ձեռնարկել*; *to t. captive/ prisoner* брать в плен *գերի վերցնել*; *to t. an offer* принять предложение *ստիարակն ընդունել*

take-over переворот (государственный), захват власти *հեղաշրջում (պետական), իշխանության փոխում*

taking захват, овладение *գավթում, տիրապետում*

talk 1. pl. переговоры 2. говорить, обсуждать, совещаться 1. *րանակցություն(ներ)* 2. *խոսել, քննարկել, խորհրդակցել*

backstage/ secret t-s *закулисные переговоры* *գաղտնի րանակցություն(ներ)*; *bipartite* (bilateral) / *tripartite/ quadripartite/ multipartite* t-s *двусторонние/ трехсторонние/ четырехсторонние/ многосторонние* *переговоры երկկողմ/ եռակողմ/ քառակողմ/ քազմակողմ րանակցություններ*; *border* t-s *переговоры о границе սահմանի վերաբերյալ րանակցություն(ներ)*; *informal* t-s *неофициальные переговоры ոչ պաշտոնական րանակցություն*

յուն(ներ); *in the course of the t-s* в процессе переговоров *րանկալույր-յունները* *ընթացում*; *forthcoming t-s* предстоящие переговоры *առաջիկա րանկալույրյուններ*; *peace t-s* мирные переговоры *խաղաղ րանկալույրյուն(ներ)*; *revival of the t-s* возобновление переговоров *րանկալույրյունների վերսկսում*; *Strategic Arms Limitation T-s* (SALT) переговоры по ограничению стратегических вооружений (переговоры по ОСВ) *ստրատեգիական սպառազինությունների սահմանափակման րանկալույրյուն(ներ)* (УСВ *րանկալույրյուն*); *Strategic Arms Reduction T-s* (START) переговоры по сокращению стратегических вооружений (переговоры по ССВ) *ստրատեգիական սպառազինությունների կրճատման րանկալույրյուններ* (УСВ *րանկալույրյուն*); *summit / top level t-s* переговоры на высшем уровне *րանկալույրյուններ արձր մակարդակ*; *to sabotage / to thwart t-s* саботировать / сорвать переговоры *մախողել րանկալույրյուն(ներ)*; *to sit in on the t-s* присутствовать в качестве наблюдателя на переговорах *րանկալույրյուններին մասնակցել որպես դիտորդ*; *to t. over* погорбно обсудить *մանրամասն քննարկել*

tangle with вовлечься в конфликт *հավանաբարյան մեջ ներգրավվել*

tank 1. танк 2. танковый 1. տանկ 2. տանկային

anti-aircraft t. зенитный танк *գերհրաշյան տանկ*; *close support t.* танк непосредственной поддержки *նետուհիկ սանդիբական արկալույրյան տանկ*; *flame-thrower*

t. огнеметный танк *հրաշյիր տանկ*; *radio-controlled / remote controlled t.* телеуправляемый танк *հեռալիանավարդող տանկ*; *t.-borne infantry* танковый десант *տանկային դեսանտ*; *t.-gunner* танкострелковый *տանկահրահգային*; *t.-proof* танконегоступный *տանկի համար անմատչելի*

target 1) цель, мишень; объект 2) задача, цель, задание, установка, план 1) նշանակետ, քիթախ, նշան 2) խնդիր, նպատակ, առաջադրանք, հրահանգ

air t. воздушная цель *օդային նշանակետ*; *civilian t-s* гражданские объекты *քաղաքացիական օբյեկտներ*; *daily t.* суточное задание *օրակա առաջադրանք*; *live t.* живая цель / мишень *կենդանի քիթախ*; *military t-s* военные объекты *պազմական օբյեկտներ*; *moving t.* подвижная цель *շարժուն նշանակետ*; *non-priority t.* маловажная цель *կարևորություն չունեցող նշանակետ*; *observed t.* наблюдаемая цель *դիտվող նշանակետ*; *priority t.* важная цель *կարևոր նշանակետ*; *recorded t-s* выявленные цели *հայտնաբերված նշանակետեր*; *strategic t-s* стратегические цели *պազմավարական նշանակետեր*; *surface t.* наземная цель *վերնոսնայ նշանակետ*; *t. detection* обнаружение цели *նշանակետի հայտնաբերում*; *t. population* население, являющееся объектом нападения *հարձակման օբյեկտ հանդիսացող քնակույրյուն*; *to hit civilian t-s* поражать гражданские объекты *խոյուղ քաղաքացիական օբյեկտները*

task задача, задание; боевая задача *խնդիր, առաջադրանք, մարտական խնդիր*

defensive fire t. заградительная огневая задача *կրակապատնեշային առաջադրանք*; *fire t.* огневая задача *կրակային խնդիր*; *main t.* основная задача *հիմնական խնդիր*; *overriding t.* задача первоочередной важности *առաջնային կարևորության խնդիր*; *t. force a)* оперативная группа *օպերատիվ խումբ*; *b)* группировка сил *ուժերի խմբավորում*; *to carry out / to fulfil / to perform a t.* выполнять задание *առաջադրանք կատարել*

tasking определение и постановка задач *խնդիրների որոշում և դրվածք*

team команда, группа *րիմ, խումբ* *advisory t.* консультативная группа *խորհրդատվական խումբ*; *breakdown t.* аварийная *бракера* վթարային խումբ; *fire fighting t.* пожарная команда *հրշեջ խումբ*; *live-saving / rescue t.* спасательная команда *փրկարարական քուխա*

technology 1) техника 2) технология 1) տեխնիկա 2) տեխնոլոգիա *advanced t.* передовая технология *առաջադիմական տեխնոլոգիա*; *fundamentally new t.* принципиально новая технология *սկզբնորոշման նոր տեխնոլոգիա*; *high t./high tech* высокие технологии *արձր տեխնոլոգիաներ*; *laser t.* лазерная техника *լազերային տեխնիկա*; *modern / up-to-date t.* современная технология *մասնակալիկ տեխնոլոգիա*; *nuclear t.* ядерная техника *միջուկային տեխնիկա*; *soft t.* технология, не приносящая вреда окружающей среде *չբնակարար վնաս չպատճառող տեխնոլոգիա*

telegraphy телеграфия, теле-

գրաֆирование *հեռալույրյուն, հեռալույր*

radio t. радиотелеграфия *առիդ-հեռալույրյուն*

temperature температура *չերմաստիճան*

ballistic t. баллистическая температура *առիդատիկական ջերմաստիճան*; *charge t.* температура заряда *լիցքի ջերմաստիճան*

temporize выждать, медлить (с ответом и т. п.), стараться выиграть время *սպասել, հաշտվել (պատասխանի ստանով նմ), փորձել մասնակց շահել*

temporizing policy выжидательная политика *սպասողական քաղաքականություն*

tendency тенденция, склонность *միտում, հակում*

nationalistic tendencies националистические тенденции *սպառնալիկ միտումներ*; *to improve tendency* к улучшению *քարկավան միտում*; *to demonstrate / to show a t.* проявлять наклонность *հակում քուխրել*

tension напряжение, напряженность *լարմ, լարվածություն*

growing t. in the international situation растущая напряженность в международной обстановке *միջազգային իրադրության տեղ լարվածություն*; *international t.* международная напряженность *միջազգային լարվածություն*; *military t.* военная напряженность *պազմական լարվածություն*; *racial t.* международная напряженность *սպառնալիկ լարվածություն*; *(per-*

tenant seat of t. (постоянный) очаг напряженности լարվածության (նշանակ) օջախ; **to cause/ to create t.** создавать напряженность լարվածություն ստեղծել; **to ease/ to decrease/ to relax t.** ослабить напряжение լարվածությունը թուլացնել; **to heighten/ to increase t.** усилить напряженность լարվածությունն ուժեղացնել

term 1) срок, определенный период, продолжительность 2) срок окончания, предел, граница 3) pl. условия (сговора и т. п.) 1) ժամկետ, որոշակի ժամանակաշրջան, տևողություն 2) ավարտան ժամկետ, սահման 3) հոգն. պայմաններ (պայմանագրի նմ)

clear t-s определенные условия որոշակի պայմաններ, **fixed t.** установленный срок սահմանված ժամկետ; **favourable/ concessionary/ soft t-s** льготные условия արտոնյալ պայմաններ; **mutually advantageous/ beneficial t-s** взаимовыгодные условия փոխշահավետ պայմաններ; **on equal t-s** на равных условиях հավասար պայմաններով; **T-s of Reference (TOR)** Положение об обязательствах/ мандат արտադրությունների կանոնակարգ; **t-s of surrender/ surrender t-s** см. տնն **surrender**; **t. of validity** срок действия (сговора) գործողության ժամկետ (պայմանագրի); **unacceptable t-s** неприемлемые условия սերնդունիչ պայմաններ; **to abide by the t-s** соблюдать/ выполнять условия կատարել պայմանները; **to adhere strictly to the t-s of an agreement** строго соблюдать условия соглашения հարստան հետևել համաձայնագրի պայմաններին; **to come to/ to make t-s (with smb.)** прийти к соглашению

համաձայնության գալ; **to dictate t-s** диктовать условия պայմանները բնագրել

termination 1) окончание, завершение, конец; прекращение 2) предел, истечение срока 1) ավարտ, վերջ, դադարեցում 2) ժամկետի ավարտ

t. of hostilities прекращение военных действий ավերական գործողությունների դադարեցում; **t. of a treaty** истечение срока действия договора պայմանագրի գործողության ժամկետի ավարտ

terrain местность, территория տեղանք, տարածք

adverse t. труднопроходимая местность դժվարանցանելի տեղանք; **mountainous t.** горная местность լեռնային տեղանք; **tank-proof t.** танкогоступная местность տանկի հանար անձատելի տեղանք; **t. of attack** район наступления հարձակման շրջան; **wooded t.** лесистая местность անտառապատ տեղանք

territorial территориальный տարածքային

t. ambitions территориальные притязания տարածքային նկրտանքներ; **T. Army/ Force** территориальная армия տարածքային բանակ; **t. changes** изменение/ пересмотр границ սահմանների վերանայում/ փոփոխում; **t. expansion** территориальная экспансия տարածքային զարգացումներ; **(country's) t. possessions** территориальные владения (страны) տարածքային տիրույթներ (երկրի); **t. waters** территориальные воды տարածքային ջրեր

territory территория տարածք **ceded t.** территория, которую уступили զիջված տարածք; **con-**

quered t. завоеванная территория զբաղված տարածք; **invaded t.** захваченная территория զավթված տարածք; **mandated t.** подмандатная территория ենթամանդատային տարածք; **neutral t.** нейтральная территория չնքո տարածք; **occupied t.** оккупированная территория բռնազավթված տարածք; **recaptured t.** отвоеванная территория հեն զբաղված տարածք; **self-governing t.** самоуправляющаяся территория ինքնակառավարվող տարածք; **transfer of t.** передача территории տարածքի հանձնում; **trust t.** см. **trust**; **to annex t.** аннексировать территорию տարածքը բանակել; **to consolidate territories** объединять территории տարածքները միավորել; **to occupy t.** оккупировать территорию բռնազավթել տարածքը

terror 1) террор 2) ужас, страх 1) տարակուս 2) սարսափ, վախ **political t.** политический террор բաղադրական տարակուս; **t-s of war** ужасы войны պատերազմի սարսափներ; **to strike a t.** вселить ужас/ испростать վախ ներշնչել/ տարակուսել

terrorism терроризм տարակուսություն

international t. международный терроризм միջազգային տարակուսություն; **various forms of t.** различные формы терроризма տարակուսության տարբեր տեսակներ; **to combat t.** бороться с терроризмом պայքարել տարակուսության դեմ; **to employ/ to resort to t.** прибегать к терроризму տարակուսության դեմ

terrorist 1. террорист 2. (-ic) террористический 1. տարակուս 2. (-ic) տարակուսական

t. activity террористическая деятельность տարակուսական գործունեություն; **t. group** террористическая группа տարակուսական խումբ; **t. organization** террористическая организация տարակուսական կազմակերպություն

test 1. испытание, проверка 2. подвергать испытанию, проверке 1. փորձարկում, ստուգում 2. փորձարկել, ստուգել

destruction t. испытание на разрушение դիմադրունության փորձարկում; **nuclear weapon t.** испытание ядерного оружия միջուկային զենքի փորձարկում; **to ban nuclear weapon t-s** запретить испытание ядерного оружия արգելել միջուկային զենքի փորձարկումները

testimony 1) юр. свидетельское показание 2) доказательство, свидетельство 1) իրավ. վկայի ցուցումներ 2) ցուցանյութ, վկայություն **un corroborated t.** юр. неопроверженное свидетельство իրավ. անստույգ ցուցանյութ

testing испытание փորձարկում **moratorium on (nuclear weapon) t.** мораторий на испытание (ядерного оружия) (միջուկային զենքի) փորձարկման նորստորում

thaw потепление (в отношении), оттепель ջերմացում (հարստությունների), հալոսյր

theatre театр, поле, район действия արարք, բաներարկ, գործողությունների շրջան

T. Area of Operations (TAOO), NATO зона боевых действий на театре, НАТО ժարկական գործողությունների շրջանի բաներարկում, ՆԱՏՕ; **t. environment** обстановка на ТВД (театре)

трє военных действий) հրադրությունը սիգնալան գործողությունների րատիրերմում; *t. of operations* район боевых действий մարտական գործողությունների շրջան; *t. of war* театр военных действий (ТВД) սիգնալան գործողությունների րատիրերմում (Բ.Գ.Թ)

thermonuclear термоядерный ֆերմիտիկային

t. bomb термоядерная бомба ֆերմիտիկային բոմբ

threat 1) угроза 2) опасность 1) սպառնալիք 2) վտանգ

constant *t.* постоянная угроза մշտական սպառնալիք; *covert* *t.* скрытая угроза րաբնիմ սպառնալիք; *direct* *t.* прямая угроза ուղիղի սպառնալիք; *grave/serious* *t.* серьезная опасность/угроза լուրջ վտանգ; *military* *t.* военная угроза սպառնալիք վտանգ; *open* *t.* открытая угроза րաշահայտ սպառնալիք; *t. of an armed intervention* угроза военого вмешательства սիգնալան միջամտության վտանգ; *t. of an attack* угроза нападения հարձակման վտանգ; *t. of force/violance* угроза применения силы/насилия ուժի/րնտրյան կիրտման սպառնալիք; *t. of war* угроза войны սպառնալիքի սպառնալիք; *to carry out/ to fulfil* *t.* применить угрозу սպառնալիք; *to constitute/ to pose* *a t.* представлять собой угрозу վտանգ մերկայացնել; *to reduce the t. of war* уменьшить опасность возникновения войны նվազեցնել սպառնալիքի ծագման վտանգը; *to remove the t. of war* устранить угрозу войны կիրառել սպառնալիքի վտանգը

threshold порог, преддверие շնմ, նախշնմ

high/low *t.* воен. высокий/низ-

кий "порог" սազգ. րարժր/ ցածր «շնմ»; *t. of tension* порог напряженности լարվածության շնմ; *to be at the t. of war* нахожиться на пороге войны սպառնալիքի շնմն գտնվել

throw (threw; thrown) 1. 1) бросание, метание; бросок 2) переброска 2. 1) бросать, метать 2) воен. перебрасывать (войска) 1. 1) նետել 2) արագ տեղափոխել 2) 1) նետել 2) սազգ. արագ տեղափոխել/ տեղաշարժել (գործ(եր)ը)

to t. down one's arms сгавատся հանձնելիք; *t. out* воен. выставлять, высылать (охранение, взор) սազգ. (սպանել, դնք) դնել, կարգել; *to t. out smb's suggestion* отклонить чье-л. предложение մերժել որևէ մեկի առաջարկը

thrower гранатометчик նետակածիգ

flame *t.* огнемёт հրանետ; **grenade** *t.* гранатомет(чик) նետակածետ (գնք), նետակածիգ (գնք)ը

thrust удар, выпад հարված, հարձակում

forward *t.* лобовой удар ճակատային հարված; *main* *t.* главный удар լիաշարք հարված; *secondary* *t.* вспомогательный удар օժանդակ հարված

tie 1. часто *pl.* узы, связь 2. ограничивать, связывать (условиями) 1. հանձնի հոգն. կապեր 2. սահմանափակել (սպառնալիքով)

economic t-s экономические связи տնտեսական կապեր; *to establish t-s* устанавливать связи կապեր հաստատել; *to strengthen t-s* укреплять связи կապերն ամրապնդել; *to t. smb down* *to smth.* ограничивать кого-л. условиями (договора и т. п.) որևէ մեկին սահմանա-

փակել (սպառնալիքի նմ) սպառնալիքով

tie-up амер. 1) связь, связанность, союз 2) остановка, прекращение (движения) սառ. 1) կապ, կապվածություն, միություն 2) դադարեցում (շարժման, երթևեկության) *t. forces* воен. сковывающие силы սազգ. կաշկանդող ուժեր

time 1) время; период 2) срок 1) ժամանակ, ժամանակաշրջան 2) ժամկետ

peace-t. мирное время խաղաղ ժամանակ; *war-t.* военное время սպառնալիքի ժամանակ; *t. bomb* бомба замедленного действия դանդաղ գործողության բոմբ; *to set/ to fix* *t.* установить время/ срок ժամանակ/ ժամկետ սահմանել

title право (на что-л.), юр. право собственности իրավունք (որևէ րանք), իրավ. սեփականության իրավունք

tolerance терпимость, толерантность հանդուրժողություն, հանդուրժողականություն

racial *t.* расовая терпимость ասիական հանդուրժողականություն

tol воен. потери, количество потеря *սազգ.* կորստ(ներ), կորստների քանակ

heavy t. большие потери ծանր կորստներ

tommy-gun воен. пистолет-пулемет *սազգ.* ատրնանակ-գնդաչի

top 1. высшая степень, высшая ступень 2. наивысший, максимальный 1. րարժագույն ամսիճան 2. րարժագույն, ամալիագույն (*matter* of *t. priority* (вопрос) первостепенной важности անաշային կարևորության (հարյ); *“t. secret”* “совершенно секретно” «հոյճ գաղտնի»; *to be on t. of a situ-*

ation контролировать ситуацию վերահսկել իրադեանք; *to go over the t.* воен. решительно идти в атаку սազգ. լծականդուն հարձակման գնալ

topography топография տեղագրություն

torpedo 1. торпеда 2. 1) торпедировать 2) перен. уничтожить, подорвать, провалить (политику, планы и т. п.) 1. րախան 2. 1) տրպիդախան 2) փխք. ոչնչացնել, րախանել, տապալի (րախարկանտրյունք, ծրարերը նմ)

acoustic *t.* звуковая торпеда ձայնային րախան; *aerial* *t.* авиаторпеда ալիաքախան; *t.-boat* миссонсес սիանակիր; *t.-missile* ракета-торпеда հրիկ-քախան; *t.-net* противоминная сеть/ минный трал հակասիանային ցանց/ սիաներիչ

torture пытка խոշտանգում *to employ/ to use* *t.* применять пытку խոշտանգումներ կիրտնել; *to put/ to subject* *smb. to t.* подвергать кого-л. пыткам որևէ մեկին խոշտանգումների ներարիկ

totalitarian state тоталитарное государство անրդատիրական պետություն

toxic токсический, ядовитый րուսիկ

toxic agent отравляющее вещество րուսանյութ

toxin токсин, ядовитое вещество րոյն, րուսանյութ

trade торговля տնտիր *domestic/ interior* *t.* внутренняя торговля ներքին տնտիր; *external/ foreign* *t.* внешняя торговля րրաքին տնտիր; *t. relations* торговые

отношения *անտրական հարաբերություններ*; *t. sanctions* торговые санкции *անտրական պատժանիջյուններ*

traffic 1) движение, сообщение, транспорт 2) торговля 1) հրեկվորություն, հաղորդակցություն, փոխադրվածություն 2) անտոր

illegal/illicit t. (of drugs) незаконная торговля (наркотиками) (սրբիյություն) *սիգորիի անտոր*; *t. control* управление движением *հրեկվորության կառավարում*; *t. in arms* торговля оружием *զենքի անտոր*

training 1. обучение, тренировка, подготовка 2. тренировочный, учебный 1. ուսուցում, մարզում, փառախառնում 2. վարժական, ուսումնական *chemical warfare t.* химическая подготовка *քիմիական փառախառնություն*; *combat t.* боевая подготовка *մարտական փառախառնություն*; *drill t.* строевая подготовка *շարային փառախառնություն*; *military t.* военная подготовка *պաշտպանական փառախառնություն*; *pre-prescription military t.* допризывная подготовка *մախաղարկային փառախառնություն*; *tactical t.* тактические занятия *մարտավարական փառախառնություններ*

traitor изменник *դավանիտ* 1) *to one's country* изменник *րոմյան հայրենիքի դավանիտ*

transaction 1) сделка, дело, операция 2) юр. урегулирование спора путем соглашения сторон или компромисса 1) գործարք, գործ, գործաձեռնություն 2) *իրավ* վեճի կարգավորում կողմերի փոխանամայնություն *լիս փոխգիծման բարձրություն* 1. коммерческая сделка

անտրային գործարք; *international t.* международное соглашение *միջազգային համաձայնագիր*

transcribe расшифровывать стенографическую запись *փրծանել տպագրությունը*

transfer 1. 1) перенос, перемещение 2) юр. передача (права, имущества и т. п.) 3) трансфер(т); безвозмездная социальная выплата 2. перемещать, переносить 1. 1) տեղափոխություն, փոխադրում 2) *իրավ*, հանձնում, փոխանցում (իրավունքի, գույքի են) 3) տրանսֆեր, անհատույ սոցիալական վճարում 2. տեղափոխել

t. of authority/ rights передача полномочий/ прав *լիազորությունների/ իրավունքների փոխանցում*

transfusion переливание *փոխներարկում*

blood t. переливание *արյան փոխներարկում*

transit прохождение, проезд; транзит *անցում, տարանցում* *free t.* свободный транзит *ազատ տարանցում*; *t. corridor* транзитный коридор *տարանցիկ միջանցք*

transition переход, переходный период *անցում, անցումային շրջան*

transmission передача *հաղորդում, փոխանցում*

wireless t. radio *առանցալից հաղորդում*

transmitter передатчик *հաղորդիչ, փոխանցիչ*

command t. воен. *радио* *առանցալից կոմանդ հրամանատարական ստորհաղորդիչ*; *radar t.* *радио* *առանցալից անդրադիտային հաղորդիչ*

transnational транснациональный *փրազգային*

t. project проект, предусматривающий участие нескольких государств *մի քանի պետությունների մասնակցություն մախանտող մախազիծ*

transport 1. транспорт, перевозка 2. перевозить, перемещать 1. փոխադրվածություն, փոխադրում 2. փոխադրել, տեղափոխել

air t. воздушный транспорт *օդային փոխադրվածություն*; *ground/ surface t.* наземный транспорт *վերջամաս փոխադրվածություն*; *railway t.* железнодорожный транспорт *երկաթուղային փոխադրվածություն*; *sea t.* морской транспорт *ծովային փոխադրվածություն*

transportation 1) см. transport 2) транспортировка 1) *տեղա* *transport* 2) փոխադրում, բեռնափոխադրում

t. facilities транспортные средства *փոխադրվածություններ*

trap ловушка, капкан *բվաղք, ծուղակ, քրոզայք*

booby t. мина-ловушка *ական-ծուղակ*

treason измена, предательство *դավանադրություն*

high t. государственная измена *պետական դավանադրություն*; *to commit t.* совершить предательство *դավանադրություն գործել*

treat 1) обращаться, обходиться, относиться 2) (with) вести переговоры, иметь дело 3) обсуждать, рассматривать (проблему и т. п.) 1) վերաբերվել, վարվել 2) (with) բանակցել, գործ ունենալ 3) բնարկել, դիտարկել (*սահորք են*)

to t. with the enemy for peace вести с противником переговоры *օ միրե հակառակորդի հետ խաղաղության բանակցություններ* վարել

treatment 1) обращение, обхождение 2) обработка (чем-л.) 3) лечение 1) վերաբերմունք, վարմունք 2) ճշտված (*որև բանով*) 3) բուժում

brutal t. (of prisoners-of war) жестокое обращение (с военнопленными) *բուժան վերաբերմունք (սազմակերպիչների նկատմամբ)*; *inhumane t.* гуманный, человеческое обращение *մարդասիրական, մարդկային վերաբերմունք*; *inhumane t.* бесчеловечное/ негуманное обращение *անմարդկային վերաբերմունք*; *least/ most favourable t.* наименее / наиболее благоприятное обращение *ե/ բարձրագույն ռեժիմ պալատ/ տալիք արեճապատ վերաբերմունք/ կարգ*; *most favoured nation t. (MFN treatment)* режим наибольшего благоприятствования *տալիք արեճապատ պայմանակարգ*; *to extend most f. nation treatment* предоставить режим наибольшего благоприятствования *տալիք արեճապատ պայմանակարգ ստեղծել*

treaty договор *պայմանագիր* *bilateral t.* двустороннее соглашение *երկողմ համաձայնագիր*; *boundary t.* договор об установлении границ *սահմանների հաստատման պայմանագիր*; *Collective Security T., CST* Договор о коллективной безопасности, АԿԵ Կողմերի անվտանգության պայմանագիր, ԿԱԳ; *duration of a t.* срок действия договора *պայմանագրի գործողության ժամկետ*; *effect of a t.* действие договора *պայմանագրի գործողություն*; *fulfilment of a t.* выполнение договора *պայմանագրի կատարում*

initialing of a t. парафирование договора *պայմանագրի նախապարագրում*; **international t.** международный договор *միջազգային պայմանագիր*; **invalid t.** договор, не имеющий законной силы *օրինական ուժ չունեցող պայմանագիր*; **multilateral t.** многосторонний договор *բազմակողմ պայմանագիր*; **non-aggression t.** договор о ненападении *չհարձակվելու պայմանագիր*; **peace t.** мирный договор *հաշտության պայմանագիր*; **renewal of a t.** пролонгация договора *պայմանագրի երկարացում*; **repudiation of a t.** отказ от договора *հրաժարում պայմանագրից*; **security t.** договор о безопасности *անվտանգության պայմանագիր*; **signing of a t.** подписание договора *պայմանագրի ստորագրում*; **termination of a t.** прекращение действия договора *պայմանագրի գործողության դադարեցում*; **t. of friendship, co-operation and mutual assistance** договор о дружбе, сотрудничестве и взаимомощи *բարեկամության, համագործակցության և փոխօգնության պայմանագիր*; **t. of mutual assistance** договор о взаимомощи *փոխօգնության պայմանագիր*; **t. of neutrality** договор о нейтралитете *չեզոքություն պահպանելու պայմանագիր*; **t. of renunciation of war** договор об отказе от войны *պատերազմի հրաժարվելու պայմանագիր*; **ratification of a t.** ратификация договора *պայմանագրի վավերացում*; **t. commitments/obligations** договорные обязательства *պայմանագրային պարտավորություններ*; **t. parties** участники/стороны договора *պայմանագրի մասնակիցներ/կողմեր*; **triangular/trilateral t.** трехстороннее соглашение *եռկողմ համաձայնագիր*; **unilateral t.** односторонний договор *միակողմանի պայմանագիր*; **to break/ to violate a t.**

нарушить договор *խախտել պայմանագիրը*; **to conclude/ to make a t.** заключать договор *պայմանագիր կնքել*; **to defeat a t.** отменить/аннулировать договор *պայմանագրի անվավեր հայտարարել*; **to fulfil a t.** выполнять договор *կատարել պայմանագիրը*; **to monitor a t.** контролировать выполнение договора *վերահսկել պայմանագրի կատարումը*

tremor сотрясение, толчки *սրբույն, սեյսմոմներ*
earth t-s поземные толчки *ստորգետնյա սեյսմոմներ*

trench 1. траншея, окоп; ход 2. траншейный 3. рыть траншею, окопы 1. խրանիս, ուղի (գնացուղի) 2. խրանատային 3. խրանատ փորել **communication/ connecting t.** ход сообщения *հաղորդակցման գծաւղի*; **fire t.** стрелковый окоп *հրաձգային խրանատ*; **t.-bomb** ручная граната *մերկի ցեխ*

trepass 1. нарушение (границ собственности); злоупотребление 2. нарушать (границу собственности); злоупотреблять 1. 1) խախտում (սեփականության սահմանների), չարաչառում 2. խախտել (սեփականության սահմանները), չարաչառել

trial 1. 1) испытание, проба, опыт 2) юр. судебный процесс, суд, судебное разбирательство 2. испытательный, пробный 1. 1) փորձարկում, փորձ 2) իրավ. դատ, դատավարություն, դատաքննություն 2. փորձարարական, փորձնական

open t. открытый судебный процесс *բաց դատավարություն*; **state t.** сугд на государственном престоле *սուղիստ Կնտական հանրագործության դատավարություն*; **t. period**

испытательный срок *փորձարկման ժամկետ/փորձաշրջան*; **troop t-s** войско *կորս* испытание *գորային փորձարկում*; **war crimes t.** сугд на военных преступлениях *պայմանական հանցագործների դատավարություն*

tribunal суд, трибунал *դատարան*
international t. международный трибунал *միջազգային դատարան*; **military t.** военный трибунал *զինվորական դատարան*

troop 1. pl. войска 2. (off) воен. спешно выступать 1. *հոգն. գորք(եր) 2. քաղ. շուպ դուրս գալ (մարտի նմ) a. trooping* переброевка *վոյսկ քոջ առջուխ գորք(եր)ի տեղափոխում օղով*; **airborne t-s** воздушно-десантные войска *օդանավատային գորք(եր)*; **armoured t-s** бронетанковые войска *զրիստատակային գորք(եր)*; **assault/ shock t-s** ударные войска *հարվածային գորք(եր)*; **chemical defence t-s** химические войска *քիմիական գորք(եր)*; **combat t-s** боевые части *մարտական զորիսներ*; **covering t-s** силы прикрытия *ժամկապաշտպանական ուժեր*; **frontier t-s** пограничные войска *սահմանապահ գորք(եր)*; **missile t-s** ракетные войска *հրթիռային գորք(եր)*; **mobile t-s** подвижные войска *շարժունակ գորք(եր)*; **occupation t-s** оккупационные войска *տնտնագրող գորք(եր)*; **picked t-s** отборные войска *ընտիր գորքեր*; **quick-reaction t-s** силы быстрого реагирования *արագ հակազդման գորք(եր)*; **regular t-s** регулярные войска *կանոնավոր գորք(եր)*; **replacement t-s** войска запаса *պահեստագորք*; **tank t-s** танковые войска *տանկային գորք(եր)*; **T. Contributing Nation (TCN)** страна, выделившая войска *գորք*

տրաստաժող երկիր; **to station/ to post t-s** размещать войска *գորք(եր)ի տեղադրել*

trophy трофей *սպաղավոր*
trouble 1) pl. волнения, беспорядки 2) затруднение 1) *հոգն. հուզումներ, անկարգություններ* 2) դժվարություն

students' t-s студенческие беспорядки *ուսանողական անկարգություններ*; **t. spot** очаг напряженности, район вероятных военных действий *լարվածության օջախ, հավանական ռազմական գործողությունների շրջան*; **t.-shooter** человек, уполномоченный улаживать конфликты *անձ, որը լուծարված է հակամարտություններ հարթել*

truce перемирие (короткое); переен. передышка *զինադադար (կարճատև), փեր. կարճատև հանգիստ* **standstill t.** временное перемирие *ժամանակավոր զինադադար*; **t. agreement** соглашение о перемирии *զինադադարի համաձայնագիր*; **twenty four hours t.** двадцатичетыречасовое перемирие *24-ժամյա զինադադար*; **to agree on t.** договориться о перемирии *պայմանավորվել զինադադար մասին*; **to implement the t.** выполнять условия перемирия *կատարել զինադադար պայմանները*; **to violate t.** нарушать перемирие *խախտել զինադադար*

trust 1. 1) доверие, вера 2) ответственность, обязательство 3) что-л., управляемое по доверенности 2. доверять, полагаться (на кого-л.) 1. 1) վստահություն, հավանք 2) պատասխանատվություն, պարտավորություն 3) լիազորվածով կատարվող որևէ բան 2. վստահել, հույս դնել (որևէ մեկի վրա)

mutual *v.* взаимное *governe* փոխփաստիրոյն; **t. territory** пограничная территория խնամարկյալ տարածք; **to gain smb's t.** завоевать чье-л. *governe* մտք բերել որևէ մեկի փաստիրոյնը

trusteeship опека, опекуновство խնամակալություն, խնամատարություն

international *t. system* международная система опекуновства խնամակալության միջազգային համակարգ; **t. territory** *см. տն ն trust territory*; **to be placed under the UN T. system** находится в системе опекуновства ООН գտնվել ՄԲԿ-ի խնամակալության համակարգում

try *1.* попытка, испытание, проба *2.* 1) пробовать, испытывать *2)* судить, привлекать к судебной ответственности *1.* փորձ, փորձարկում *2.* 1) փորձել, փորձարկել *2)* դատել, դատական պատասխանատվության հերթերի

to t. for acts of genocide and crimes against humanity судить за совершение актов геноцида и преступления против человечества դատել պեղապանություն և մարդկության դեմ հանցագործություններ կատարելու համար

turning *воен.* обход фланга *шаգ.* բանկում

turning-point поворотный пункт, перелом, кризис շրջափարձային կետ, բեկում, ճգնաժամ

turning-point поворотный пункт, перелом, кризис շրջափարձային կետ, բեկում, ճգնաժամ *t. in the course of war* переломный момент в ходе войны բեկումնային պահ փառերազմի բերադրում; *t. in the negotiations* переломный момент в переговорах բեկումնային պահ բանակցություններում

turn-out *1)* собрание (войск и т. п.), сбор *2)* забастовка *1)* հավաք (գործի ևն) *2)* գործադուլ

tyranny тирания, деспотизм ընկալություն, ընկալություն

Սս

ultimatum ультиматум վերջնափոր

to deliver/ to give/ to present an u. предъявить ультиматум վերջնափոր ներկայացնել; **to defy/ to ignore an u.** проигнорировать ультиматум *ստեղծել/ արհամարհել վերջնափորը*

ultranationalism крайний национализм *մարտնչականություն*

umbrella *воен.* 1) зонт *2)* прикрытие, укрытие *шаг.* 1) հավանյ *2)* ծածկապաշտպանություն, ծածկ, բարանոց

air u. авиационное прикрытие *ափսային ծածկապաշտպանություն;* **nuclear u.** ядерный "зонт" միջուկային «հովանոց»

umpire посредник; третейский судья միջերոր, միջերոր դատավոր

unanimity единогласие, принцип единогласия (при голосовании в международных организациях) միասնականություն, միասնականության սկզբունք (միջազգային կազմակերպություններում բզմարկության ժամանակ)

unarm разоружать(ся) զինարարել(վ)ել

unarmed безоружный; невооруженный *սեզնե, լզնեված*

unauthorized самовольный; несанкционированный իբրևական, քույտություն չունեցող

underground *1.* подполье *2.* подпольный, тайный *1.* քնդատակ *2.* քնդատակա, գաղտնի *to operate u.* находится в подполье քնդատակում գործել

undermine *1)* подрывать, подкапывать *2)* минировать *1)* փորել, քնդել *2)* սկսնապատել

understanding *1)* понимание, взаимопонимание (*т.ж. mutual*) *2)* договоренность, соглашение, согласие *1)* ընթանում, փոխընթանում (*հսկ mutual*) *2)* պայմանավորվածություն, համաձայնություն

lack of u. отсутствие взаимопонимания փոխընթանի բացակայություն; **to achieve/ to gain u.** достичь взаимопонимания փոխընթանի հասնել

unemployment безработица գործազուրկություն

unification объединение միավորում

peaceful u. мирное объединение խաղաղ միավորում

uniform форма, форменная одежда համազգեստ **military u.** военная форма զինվորական համազգեստ

union *1)* союз; объединение *2)* (*т.ж. trade/ labour*) профессиональный союз *1)* միություն, միավորում *2)* (*հսկ trade/ labour*) արհմիություն

unionism профсоюзное движение արհմիութենական շարժում

unit *1)* единица *2)* *воен.* воинская часть, подразделение *1)* միավոր *2)* *шаг.* գործառն, ստորաբաժանում

medical u. санитарная часть/ медицинское подразделение անհրաժեշտ գործառն/ սաննն; **Q u.** административно-хозяйственная часть փարստնտնական մաս/ գործառն; **training u.** учебная часть ուսննական գործառն

United Nations Organization (UNO) *см. տն ն organization*

unity 1) единство 2) единение, сплоченность 1) միասնություն 2) համախմբվածություն

national u. национальное единство ազգային միասնություն; **u. of command** едиконачало միանձնյա ղեկավարություն

unleashing развязывание шибдավորում

u. a reign of terror развязывание террора տիրակալության անձափրոտ

unrest беспорядки, волнения անկարգություններ, հուզումներ **to incite u.** подстрекать к беспорядкам անկարգությունների որդի

UN Security Council (UNSC) см. տն u. security

unsettle нарушать порядок; расстраивать կարգը խանգարել, խախտել

untenable воен. неохранный, необороняемый պազ, անպաշտան, պաշտպանելի

unwritten law 1) неписаный закон 2) юр. прецедентное право 1) չգրված օրենք 2) իրավ. նախադեպի իրավունք

update модернизировать, обновлять ադախլանալու, նորացնել **to give an u. on the situation** сообщить о последних развтиях событий տեղեկացնել դեպքերի վերջին զարգացումների մասին

upheaval глубокие социальные изменения; переворот խոր սոցիալական փոփոխություններ, հեղաշրջում

uprising восстание ազգայնափրություն

to start an u. поднять восстание ազգայնափրություն քարոզանել; **to suppress/ to crush down an u.** пода-

вить восстание ազգայնափրությունը ճնշել

upset 1. расстройство; нарушение 2. расстраивать (планы и т. п.); нарушать (равновесие) 1. խանգարում, խախտում, խախտում 2. խախտել, տապալել (ծրագրեր են), խախտել (հավասարակշռությունը)

u. of the military balance нарушение военного равновесия սպանակ հավասարակշռության խախտում

upswing подъем (экономический и т. п.); улучшение վերելք (տնտեսական են), բարելավում, լավացում

up-to-date equipment современное/ новейшее оборудование մասնավորակից/ նորագույն սարքավորում

uranium уран ուրան

urgency безотлагательность, настоятельность; крайняя необходимость; срочность անհետաձգելիություն, ծայրահեղ անհրաժեշտություն, հրատապություն

as a matter of u. в срочном порядке շտապ կարգով

urgent безотлагательный; срочный անհետաձգելի, հրատապ, շտապ **urgent message** срочное сообщение շտապ հաղորդագրություն; **urgent measures** срочные/ безотлагательные меры շտապ/ անհետաձգելի միջոց(առում)ներ

use of force применение силы ուժի կիրառում

usurpation узурпация, незаконный захват (власти и т. п.) բռնափրում, ազդեցիկ գրավում (ըշխանության են)

utilization использование, утилизация օգտագործում

Vv

vacate 1) освобождать (место, должность и т. п.) 2) юр. отменить, упрядзнять (закон и т. п.) 1) բողնել, ազատել (տեղը, պաշտոնը են) 2) իրավ. չելույժ հայտարարել, վերացնել (օրենք են)

vaccination мед. вакцинация բժշկ. պատվաստում

vaccine мед. вакцина բժշկ. պատվաստանյութ

valid 1) обоснованный; правильный 2) юр. действительный, имеющий силу (о договоре и т. п.) 1) հիմնավոր, ճիշտ 2) իրավ. վավերական, ուժ ունեցող (պայմանագիր են)

u. in law имеющий законную силу օրինական ուժ ունեցող; **to declare u.** признать действительным վավերակցել ցանաչել

validity 1) юр. действительность, законность 2) вескость, обоснованность (аргумента и т. п.) 1) իրավ. վավերականություն, օրինականություն 2) ծանրակշռություն, հիմնավորվածություն (քառարկի են)

u. of a treaty/ a convention действительность договора/ конвенции պայմանագրի/ համաձայնագրի վավերականություն/ գործունություն

value 1. 1) стоимость; цена 2) ценность; важность; значимость 2. ценить, оценивать; дорожить 1. 1) արժեք, գին 2) արժեքավորություն, կարևորություն, գնահատելիություն 2. գնահատել

historical v-s историческая ценность պատմական արժեքներ; **v-s of universal significance** общечелов-

веческие ценности համաձայնակալի արժեքներ

van см. տն u. vanguard **vandalism** вандализм, варварство, քարաքանդություն

vanguard (сокр. կրծու. van) 1) авангард, руководство (движения, партии) 2) воен. авангард 1) ազգայնագիր, ղեկավարություն (շարժման, կուսակցության) 2) ազգ. սպանագիր, անաչառի (տիկառ)

vanquish побеждать, покорять; завоевывать հարթել, նվաճել **to v. a country** покорять страну երկիր նվաճել

variance 1) юр. несоответствие, расхождение 2) разногласие; конфликт, спор 1) իրավ. անհամապատասխանություն, հակասություն 2) տարաձայնություն, ընդհարում, գծադրություն, վեճ

u. with the facts несоответствие фактам անհամապատասխանություն փաստերին; **to set at v.** вызвать конфликт ընդհարում տառաջանել

vehicle 1) транспортное средство, pl. транспорт 2) средство (пропаганды и т. п.) 1) փոխադրամիջոց, հոգն. փոխադրամիջոցներ 2) միջոց (քարոզության են)

fighting v. боевая машина մարտական մեքենա; **general purpose v.** транспортное средство общего назначения բնդիանոր նշանակություն փոխադրամիջոց; **recovery v.** аэзарынная машина փարային մեքենա

ventilation обсуждение (вопроса и т. п.) քննարկում (հարցի են)

venture 1. рискованное предприятие 2. рисковать; отважиться 1. վտանգավոր ձեռնարկում 2. սխիկ դիմել, համարձակվել

verdict 1) юр. вердикт 2) суждение, мнение 1) իրա՛վ դատա՛վճի 2) դատա՛կարյուն, կարծիք

v. of guilty/ not guilty verdict օճանոջանոյս/ ճանոջանոյս մեղադրական/ արդարանոյս դատա՛վճի; **to give/ to deliver/ to return a v.** ճանոյստ վերձիկ դատա՛վճի կալալոյսի

verge край, перен. грань եր, սահման, փեր. սահմանագիծ **on the v. of war** на грани войны **պատերազմի եզրի՛ն**

verification 1) проверка, контроль [за выполнением соглашения и т. п.] 2) юр. засвидетельствование; удостоверение 1) ստուգում, վերահսկում (պայմանագրի կատարան են) 2) իրա՛վ. վկայություն, հավատարկարար, հաստատում

on-site v. проверка на месте **ստուգում տեղում;** **v. by challenge** проверка по требованию **ստուգում ըստ պահանջի;** **v. and non-circumvention of an agreement** проверка соглашения и неопущение его обхода **պայմանագրի ստուգում և ճրտաբանական արգելում**

verify юр. подтверждать; удостоверить (подлинность) իրա՛վ. հաստատել, վավերացնել (հսկությունը)

version 1) версия 2) вариант (договора и т. п.) 1) մեկնակերպ 2) տարբերակ (պայմանագրի են)

contradictory v-s противоречивые версии **հակասական տարբերակներ;** **official/ unofficial v.** официальная/ неофициальная версии **պաշտոնական/ ոչ պաշտոնական մեկնակերպ;** **preliminary v.** предварительный вариант (текста договора) **խմբագրական տարբերակ (պայմանագրի տեքստի)**

vesicant 1. боевое отравляющее вещество нарывного действия 2. вызывающий образование нарывов; нарывной 1. բարակահարույց մարտական թույնայուր 2. բարակահարույց

vessel судно, корабль **իսկ patrol v.** дозорный/ патрульный **камер դիտարային/ պահակային մատրանագիծ**

vest облакать (властью); надевать (полномочиями); поручать обязанности (իշխանությունը, լիազորությունները), հանձնարարել

vested right юр. безусловное право իրա՛վ. անվերական իրավունք

veteran ветеран **վետերան war v.** ветеран войны **պատերազմի վետերան**

veto 1. вето; право veto 2. налагать veto 1. վետո, արգելք, վետոյի իրավունք 2. վետո դիմել

absolute v. абсолютное **вето** բարարական վետո; **suspensive v.** временное **вето** ժամանակավոր վետո; **v. power** право **вето** վետոյի իրավունք; **to apply v.** применять **вето** վետո կիրառել; **to impose/ to place/ to set a v. on/ upon smth.** наложить на что-л. **вето** որևէ բանի վրա **վետո/ արգելք դնել**

victim жертва **զոհ earthquake v-s** жертвы землетрясения **երկրաշարժի զոհեր;** **v-s of terror** жертвы террора **սիսերկուրյան զոհեր;** **v-s of war** жертвы войны **պատերազմի զոհեր**

victimization преследование, репрессии **հետապնդում(ներ), բախճնում**

v. of the leaders (of the popular movement) преследование лидеров

народного движения **ժողովրդական շարժան տարաբողոքների հետապնդում**

viictory победа **հաղթանակ to gain/ to win a v.** одержать победу/ победить **հաղթել**

victor победитель, т.ж. победившее в войне государство **հաղթող, անհ պատերազմում հաղթող պետություն**

rights of v. права **победителя** **հաղթողի իրավունքներ**

view 1. 1) pl. взгляды, убеждения, точка зрения 2) намерение, цель 3) юр. осмотр [места преступления] 2. рассматривать (вопрос, кандидатуру и т. п.) 1. 1) հոգն. հայացքներ, համոզումներ, տեսակետ 2) մտադրություն, նպատակ 3) իրա՛վ. տեղագնում, զննում (հանդարձություն վայրի) 2. քննարկել (հարթ, բեկնածությունը են)

extreme v-s крайние **взгляды** ծայրահեղ **հայացքներ;** **religious v-s** религиозные **убеждения** կրոնական **համոզումներ**

vigilance бдительность **զգնություն**

to enhance v. повысить **ծգտելանություն** **զգնություն** **սեղանայնել;** **to slacken v.** ослабить **ծգտելանություն** **զգնությունը** **թուլացնել**

vigo(u)r 1) юр. законность, действительность 2) мощь, сила; энергия 1) իրա՛վ. օրինականություն, վավերականություն, գործունեություն 2) ուժ, հզորություն

vindication 1) юр. взыскание (долга и т. п.) 2) защита, оправдание 1) իրա՛վ. գանձում, բնագանձում (պարտքի են) 2) պաշտպանություն, արդարարար

v. of smb's actions оправдание чужих-а. действий **որևէ մեկի գործարարությունների արդարարար**

violate 1) совершать, применять **насилие** 2) (грубо) нарушать, преступать (закон и т. п.); попирает (права) 3) вторгаться, нарушать (границу) 1) բնութրյուն գործել/ գործաճրել 2) (կոպտորեն) խախտել, գանձանել (օրենք են), ոտնահարել (իրավունքներ) 3) ներխուճել, խախտել (սահմանը)

to v. the state border нарушать государственную границу **խախտել պետական սահմանը;** **to v. territorial waters** вторгнуться в территориальные воды **տարածաբային ջրեր ներխուճել**

violation 1) **насилие** 2) (грубое) нарушение, попирает (закон и т. п.); осквернение 1) բնութրյուն 2) (կոպտ) խախտում, ոտնահարում (օրենքի են), պղծում

v. of the air space нарушение воздушного пространства **օդային տարածքի խախտում;** **v. of cease-fire** нарушение соглашения о прекращении огня **իրադարձի խախտում;** **v. of commitments/ a convention/a treaty** нарушение обязательств/ конвенции/ договора **պարտավորությունների/ համաձայնագրի/ պայմանագրի խախտում;** **v. of human rights** нарушение прав человека **մարդու իրավունքների խախտում;** **v. of peace and good order** нарушение мира и порядка **խախտարար և կարգուկանոնի խախտում**

violence насилие, принуждение **բնութրյուն**

crimes of v. юр. преступления, связанные с насилием **ոգր** **личностные** իրա՛վ. անճի նկատմամբ բնութրյուն

ներքին գործարանն հետ կապված հանցագործություններ; **organized** *в. организованное* *насилие* կազմակերպված բռնություն; *to resort* *в. прибегать к насилию* *բռնության դիմել*; *to use* *в. применять* *насилие* *բռնություն գործարել*

visa *виза* մուտքի, ելքի բույավորում

entry *в. въездная виза* *մուտքի բույավորում*; **exit** *в. выездная виза* *ելքի բույավորում*

visibility 1) *видимость* 2) *замечательность* 1) *անիանելիություն* 2) *նկատելիություն*

limited *в. ограниченная* *видимость* *սահմանափակ անիանելիություն*; **reduced** *в. пониженная/ плохая* *видимость* *նվազ/ վատ անիանելիություն*

visit *визит* այց

vitality *жизнеспособность; жизнённость* *կենսականություն*, *կենսականություն*

vitiation *юр. лишение законной силы, признание недействительным (сглашения и т. п.)* *իրավ. օրինական ուժի արհիւք, անվավերության ճանաչում (հանձնալուծարի են)*

voice 1. *голос*; *право голоса (на выборах)* 2. *выступать; высказывать, выражать* 1. *ձայն*, *բիւ*, *ձայնի իրավունք (ընտրություններում)* 2. *էլուր* *ունենալ*, *արտահայտ(վ)ել*, *հայտնել*

to v. one's protest *выразить протест* *բողոք հայտնել*, *բողոքի ձայն արձրացնել*

void (null and void) *юр. недействительный, не имеющий законной силы* *իրավ. անվավեր, օրինական ուժ չունեցող*

voltage *эл. напряжение* *էլեկտրական ինտենսիվ լարվածություն*

high *в. высокое* *напряжение* *էլեկտրական ինտենսիվ բարձր լարվածություն*

volume *объем; размер* *ծավալ, չափ*

в. of import/ export *объем импорта/ экспорта* *ներմուծման/ արտահանման ծավալ*; *в. of information* *объем информации* *տեղեկատվության ծավալ*; *в. of trade* *объем торговли* *տնտեսի ծավալ*

voluntary 1) *добровольный, добровольческий* 2) *юр. безвозмездный* 1) *կամավոր, կամավորական* 2) *իրավ. անհատույց*

в. confession *добровольное признание* *կամավոր խոստովանություն*; *в. cooperation* *добровольное сотрудничество* *կամավոր համագործակցություն*

volunteer 1. *доброволец, волонтер* 2. *поступать добровольцем (на военную службу и т. п.)* 1. *կամավոր, կամավորական* 2. *կամավոր անցնել (զինվածապետության են)*

в. corps *корпус волонтеров* *կամավորների միավորում*; *to recruit* *в-х набирать* *добровольцев* *կամավորներ հավաքագրել*

vote 1. 1) *голосование; баллотировка* 2) *голос, количество голосов (на выборах); (the) право голоса* 3) *вотум* 2. *голосовать; становлять, присуждать большинством голосов* 1. 1) *բիւարկություն*, *առաջադրում* 2) *բիւ*, *ձայն*, *ձայների քանակ (ընտրություններում)*; *(the) ձայնի իրավունք* 3) *բիւ* 2. *բիւարկել*, *արշել/ ընդունել/ հաստատել ձայների մեծամասնությամբ*

open *в. открытое* *голосование*

բաց բիւարկություն; **roll-call** *в. поименное* *голосование* *անվանական բիւարկություն*; **secret** *в. тайное* *голосование* *գաղտնի բիւարկություն*; *в. of censure/ no confidence* *вотум не доверия* *անվստահության բիւ*; *в. of confidence* *вотум доверия* *վստահության բիւ*; *to exercise the right to* *в. пользоваться* *правом голоса* *օգտվել ձայնի իրավունքից*

voting *голосование; выборы* *բիւարկություն, ընտրություններ*

voucher *юр. 1) поручитель* 2) *поручительство или свидетельство* *իրավ. 1) երաշխավոր* 2) *երաշխավորություն կամ վկայություն*

vulnerability *военн. уязвимость, степень защищенности* *առկա խոստովանվածություն* *աստիճան*

logistical *в. степень защищенности* *առկա թիկունքի պաշտպանվածություն* *աստիճան*

Ww

wage вести (войну); участвовать, быть вовлеченным (в конфликт) վարել (պատերազմ), մտնակել, ներգրավված լինել (մականախորտրյան մեջ ևն)

waiver юр. отказ (от права, требования) իրավ. հրաժարում (իրավունքի, պահանջի)

walk-out забастовка գործադուլ national/general w. всеобщая забастовка համընդհանուր գործադուլ

want обыкн. pl. необходимость, потребность; недостаток, нужда վրթ. հոգի. անհրաժեշտություն, պահանջ, կարիք, պակաս

w. of food and medical supplies недостаток/нехватка продовольствия и медицинских средств փորձի և բուժօրրոնների պակաս

war 1) война 2) борьба 1) պատերազմ 2) պայքար

accidental w. случайная война փառանքի պատերազմ; **aggressive** w. агрессивная/захватническая война արքեիսի/զավթողական պատերազմ; **cold** w. холодная война անք պատերազմ; **defensive** w. оборонительная война պաշտպանական պատերազմ; **devastating** w. разрушительная война ավերի պատերազմ; **guerilla** w. партизанская война փառնիզանական պատերազմ; **civil** w. гражданская война քաղաքացիական պատերազմ; **invasive** w. захватническая война զավթողական պատերազմ; **limited** w. ограниченная война սահմանափակ պատերազմ; **local** w. локальная война տեղային պատերազմ; **national-liberation** w. национально-освободительная вой-

на/борьба օգնային-ազատագրական պատերազմ/ պայքար; **nuclear** w. ядерная война միջուկային պատերազմ; **offensive** w. наступательная война հարձակողական պատերազմ; **preventive** w. превентивная война կանխիկ պատերազմ; **psychological** w. (psywar) психологическая война հոգեբանական պատերազմ; **renunciation of w.** отказ от войны հրաժարում պատերազմի; **risk of w.** опасность возникновения войны փառնորդի վտանգ; **state of w.** состояние войны պատերազմական իրավիճակ; **total/all-out w.** тотальная война համընդհանուր պատերազմ; **trench/positional** w. позиционная война դիրքային պատերազմ; **world** w. мировая война համաշխարհային պատերազմ; **w. of attrition** война на истощение պատերազմ՝ հյուծելու միտակերպ; **w. of extermination** война на уничтожение քիմիզանքի պատերազմ; **w. focus** очаг войны պատերազմի օջախ; **w. footing** боевая готовность մարտական փառնորդություն; **w. hysteria** военная истерия փառնորդի խուճուխ; **w. losses** военные потери սպանական կորուստներ; **w. on two fronts** война на два фронта երկու ճակատով մղվող պատերազմ; **w. usages** обычаи войны պատերազմի սովորույթներ; **to drift into w.** втягиваться в войну փառնորդի մեջ ներքաշվել; **to declare/ to proclaim** w. объявить войну փառնորդի հայտարարել; **to prevent/ to avert/ to stave off w.** предотвратить войну կանխել փառնորդի; **to rush into w.** ввязаться в войну փառնորդի մեջ ներգրավվել; **to unleash/ to trigger off w.** развязать войну փառնորդի սանձազերծել

ward 1) подопечная территория 2) палата (больничная); каме-

ра (тюремная) 2. отворачать, пред-отворачать (опасность и т. п.) 1. 1) խնամարկյալ տարածք 2) իրականացնել, քանտարկույ 2. կանխել, վերացնել (վտանգը ևն)

isolation w. изолятор մեկուսարան **warfare** война, военные действия; методы ведения войны փառնորդի, պատերազմական/ սպանական գործողություններ, պատերազմելու մեթ

bacteriological w. бактериологическая война մանրէաբանական պատերազմ; **biological w.** биологическая/бактериологическая война կենսաբանական/ մանրէաբանական պատերազմ; **chemical w.** (CW) химическая война, война с применением химического оружия թիմիական պատերազմ, փառնորդի՝ թիմիական գների կիրառմամբ; **conventional w.** обыкновенная война անփոռական/ ոչ միջուկային պատերազմ; **desert w.** боевые действия в пустынях մարտական գործողություններ անօգնական; **economic w.** экономическая война տնտեսական պատերազմ; **ideological w.** идеологическая война գաղափարական պատերազմ; **manoeuvre/mobility w.** маневренная война տարաշարժային պատերազմ; **mountain w.** боевые действия в горах մարտական գործողություններ լեռներում; **radar w.** радиолокационная война սաղնառողորդունային պատերազմ; **rules/law of w.** правила ведения войны փառնորդի վերքու կանոններ; **siege w.** осада война փառնորդական պատերազմ; **w. on land** сухопутная война ցամաքային փառնորդի; **w. at sea** война на море փառնորդի ծովում, ծովային փառնորդի

warhead боевая часть, боеголовка մարտական մաս, մարտակոնիկ **nuclear w-s** ядерные боеприпасы միջուկային գնամիրք

warlike preparations подготовка к войне (ביחא)փառնորդական փառնորդի

war-monger поджигатель войны փառնորդի հրծոխ

warning предупреждение, предостережение (ביחא)զգուշացում **air raid w.** воздушная тревога օդային սպանիչ; **tactical w.** оповещение о начале нагения իրավիճակում հարձակումն սկսվելու մասին; **w. call** предупредительный сигнал (об угрозе нагения) (մարտական փառնորդի վերաբերյալ) անխաղտ-շարժող սպանիչ; **w. shot** предупредительный выстрел անխաղտ-շական կրակոյ; **w. signal** signal оповещения իրավիճակ սպանիչ

warrant 1) основание; полимомочие 2) приказ, ордер 1) հիմք, վիսկորություն, երաշխագիր 2) հրաման, կարգավորագիր

general w. ордер на задержание օրրական կարգաբարգիր; **arrest w.** ордер на арест կայանակորման կարգաբարգիր; **search w.** ордер на обыск խուզարկման կարգաբարգիր; **w. of attorney** поверенность, выд-ваемая адвокатом դատապաշտպանի սովոր վտանագիր; **w. of captian** приказ о розыске и аресте преступника հանցագործի նստակորման և օրրականի հրաման; **to serve a w. on** вынудить ордер на чье-л. անք որևէ մեկի անտնով հրաշխագիր դուք գրել

warranty гарантия, поручительство, ручательство երաշխարգիր

warring parties փոփոխորդող կողմեր

waste 1) отходы, отбросы 2) утөр, убыток, потеря 1) բախն 2) կորուստ, վատնում, վնաս

industrial w. արդյունաբերական արտադրության արտադրողներ

watch воен. 1) дежурство, вахта 2) наблюдение 1) փոփոխակազմ 2) դիտում, դիտարկում

water вода, pl. воды ջուր, հոգի, ջրեր

Infected w. зараженная вода վարակավոր ջուր; **Inland/ internal w-s** внутренние воды ներքին ջրեր; **neutral w-s** нейтральные воды չփոր ջրեր; **territorial w-s** территориальные воды տարածքային ջրեր

wave волна փրթ

blast w. ударная волна հարվածաճյուղի փրթ; **crime w.** волна преступности հանցագործությունների փրթ

way 1) дорога 2) способ, образ действий 1) ճանապարհ 2) եղանակ, միջոց, գործելակերպ

peaceful w-s to solving the problem мирные способы решения проблемы հիմնականորդ լուծման խաղաղ միջոցներ

weapon 1) оружие 2) pl. вооружение, средство поражения 1) գնդ, 2) հոգի, սպիտակգնդերում, խոյան միջոց

atomic w. атомное оружие ատոմային գնդ; **chemical w.** химическое оружие քիմիական գնդ; **conventional w.** обычное вооружение սովորական սպիտակգնդերում; **laser w.** лазерное оружие լազերային գնդ; **nuclear w.**

ядерное оружие միջուկային գնդ; **salted w.** оружие с образованием радиоактивных осадков արտադրական ակտիվացված արտադրող գնդ; **thermo-nuclear w.** термоядерное оружие ջերմամիջուկային գնդ; **ultimate w.** абсолютное оружие արտադրական գնդ; **W-s Free Zone (WFZ)** зона, свободная от оружия գնդերի ազատ գոտի; **w. of mass annihilation/ mass destruction** оружие массового уничтожения/поражения զանգվածային ոչնչացման/խոյան գնդ

wear down 1) изнурять, истощать 2) подавить, преодолеть (сопротивление) 1) հյուծել, ուժազատել 2) ճնշել, հարահարել (դիմադրություն)

to w. down the enemy изнурить противника ուժազատ անել հակադիրը

weather 1. 1) погода 2) метеорологические условия 2. выдерживать (кризис и т. п.) 1) 1) եղանակ 2) օդերի արահանակն/մրկնորային պայմաններ 2. դիմանալ (զգամամիկ են)

w. report метеосводка օդերի արահանակն ամփոփագր

weight 1) тяжесть; груз 2) важность, значение; важность 1) ծանրություն, բեռ 2) կարևորություն, նշանակություն, ազդեցություն, կշիռ

to give w. to/ to lay w. on пригравать значение կարևորություն տալ

welfare благосостояние; благополучие բարեկեցություն

state w. activities государственное социальное обеспечение փոխակազմ սպիտակազմ ապահովություն

will 1) воля; сила воли 2) свобода действий 1) կամք, կամքի ուժ 2) գործողությունների ազատություն

collective w. of the states коллективная воля государств փոփոխությունների միասնական կամք; **good w.** благожелательность, доброжелательность արյալակամություն, բարեկամություն; **in defiance of the w. of the people** вопреки воле народа ժողովրդի կամքին հակասակ; **inflexible w.** негибкая воля անկողմ կամք; **invincible w.** непобедимая воля անհարելի/անխարելի կամք

win (won) 1) победить, выиграть, одержать победу 2) заслужить, завоевать (goверие и т. п.) 1) հաղթել, շահել 2) արժանանալ, նվաճել, սերբերել (վաստություն են)

to w. national independence завоевать национальную независимость ազգային անկախություն նվաճել; **to w. a war** выиграть войну հաղթել պատերազմում

wipe out ликвидировать, уничтожить վերացնել, ոչնչացնել, բնացնել

wireless радио, радиограмма արդիա, արդիագր

wiretapping подслушивание, перехват телефонных сообщений փորձախնամ, հեռախոսային հաղորդումների որսում

withdrawal 1) отступление, отход, отвод, вывод 2) изъятие, отмена, снятие 1) նահանջ, հետքշույն, դարձրերում 2) հանում, վերադարձ

complete w. полный вывод (войск) գործերի լրիվ դարձրում; **forced w.** вынужденное отступление հարկադրական նահանջ; **phased w.** поэтапный вывод (войск) գործերի փուլային դարձրում; **w. from the UNO** снятие/ вывод из членов ООН ՄԱԿ-ի անկախությունից դուրս

huսիցը; w. of troops from the occupied territories вывод войск с оккупированных территорий գործի դարձրում ընկալարկավ տարածքներից

witness 1. 1) свидетель (в суде), очевидец 2) 2) доказательство, свидетельство (to, of), свидетельское показание 2. 1) быть свидетелем 2) свидетельствовать, давать показания (against, for) 3) заверить (документ) 4) служить доказательством 1. 1) վկա (դատարանում), փանանուն 2) ապացույց, վկայություն (to, of), վկայի ցուցմունք 2. 1) վկա լինել 2) վկայություն տալ, ցուցմունք տալ (against, for) 3) վկայություն նվաճել (փաստաթուղթ) 4) ապացույց հանդիսանալ

competent w. компетентное/ правомочное свидетельство փրկախտ վկայություն; **credible w.** доказательство, заслуживающее доверия վրաստանություն արժանի վկայություն; **defense w.** свидетельство в защиту վկայություն ի պաշտպանություն; **expert w.** мнение специалиста փրձագետի կարծիք; **reliable w.** надежное доказательство փաստելի/հուսարի ապացույց; **w. against** свидетельство против кого-л. վկայություն որևէ մեկի դեմ; **w. for the defense** свидетельство защиты պաշտպանություն վկա; **w. for the prosecution** свидетельство обвинения մեղադրարի վկա; **w. immunity** свидетельство иммунитет վկայի անձնանկախություն; **w. testimony** given свидетельских показаний վկայի ցուցմունքներ տալ; **to bear w. to/ of** свидетельство давать, угостоварять վկայել, հավաստել

work 1. 1) работа, труд 2) обьект, сооружение, укрепление 2. 1)

работать, трудиться 2) (**out**) разрабатывать (план, проект) 1. 1) աշխատանք, գործ 2) սիր. հոգն. շինություն, անբաշխություն 2. 1) աշխատել, գործել 2) (**out**) ճշակել (ծրագիր, անշագիծ)

corrective w-s исправительные работы 1) աշխատանքներ; **protective w-s** фортификационные сооружения անբաշխական կառույցներ; **restoration w.** восстановительные работы վերականգնման աշխատանքներ; **secret w.** секретная работа գաղտնի աշխատանք; **skilled mental w.** квалифицированный умственный труд փրկյույց մտավոր աշխատանք; **urgent w.** срочная работа շուտ աշխատանք

world 1. мир, вселенная 2. мировой, всемирный 1. աշխարհ, տիեզերք 2. համաշխարհային **secure w.** безопасный мир անվտանգ աշխարհ; **w. depression** мировой кризис համաշխարհային ճգնաժամ

wound 1. рана; ранение 2. ранить 1. վիրք, վնասվածք 2. վիրավորել

bullet w. пулевой/огнестрельное ранение գնդակի/հրիզնի վիրք; **fatal/mortal w.** смертельная рана մահացու վիրք; **knife w.** ножовое ранение դիակի վիրք; **serious / severe w.**

тяжелое ранение ծանր վնասվածք; **superficial w.** неглубокая рана մակերեսային վիրք; **to receive a w.** получить ранение վիրավորվել; **to dress a w.** перевязать рану վիրք վիրակապել; **to suture a w.** зашивать рану վիրք կարել; **to stop the w.** остановить кровь из раны կանգնեցնել արյունահոսությունը վիրքի; **to swab a w.** накладывать тампон на рану վիրքի վրա վիրակապել դեմ

wounded раненый վիրավոր **fatally w.** смертельно раненый մահացու վիրավոր

wreck авария, кораблекрушение վթար, անվերականգնելի

wreckage обломки крушения անվերականգնելի քեղեր

writ 1) приказ; ордер 2) повестка; предписание; постановление суда 1) հրաման, կարգադրություն, կարգադրագիր 2) մատչագիր, փոստայնի որոշում/վճիռ

w. for the arrest order на арест մերթապղծման օրդեր; **w. of attachment order** на задержание կալանքի տակ պահելու օրդեր

wrong-doer правонарушитель իրավախախտ (անձ)

wrong-doing совершение правонарушения իրավախախտում

Xx

xenophobia ксенофобия (неприязненное отношение к иностранцам) օտարախոսություն

xfer сокр. (**transfer**) передача; перенос; переход կրճատ. գոխանյում, տեղափոխում, անցում

Yy

yaw 1. отклонение от направления движения 2. отклоняться от курса 1. շեղում՝ շարժման ուղղությունից 2. շեղվել ուղեգծից

yield 1. производительность, мощность 2. 1) уступить, сдаться 2) (ур)

Zz

zero нуль, нулевая точка գր. գոյական կին

ground z. эпицентр взрыва փայրքի էպիկենտրոն

zone зона, полоса, район, область գոտի, շրջան

buffer z. буферная зона փախարկիչ գոտի; **combat/operational** z. район боевых действий մարտական գործողությունների շրջան; **contact** z. зона соприкосновения շփման գոտի; **dangerous** z. воен. поражаемая зона փաղ. խոչընդոտ գոտի; **defence** z. оборонительная полоса փախարկիչ

xfr см. տնս xfer

X-ray 1. обькм. pl. рентгеновский луч 2. рентгеновский 1. սփր. հոգն. ռենտգենյան ճառագայր 2. ռենտգենյան

X's радио атмосферные помехи արդի մթնոլորտային խափանումներ/խանգարումներ

отказываться от; сдаваться; сдаться, уступая силе 1. արտարժույցվածություն, հարուրություն 2. 1) զիջել, հանձնվել 2) (սր) հրաժարվել, հանձնվել, զիջել ուժին

to y. ground to the enemy сгаты территорию врагу տարածք/կողմը բռնաձեռն հանձնել; **to y. oneself prisoner** сгаться в плен գնի հանձնվել; **to y. to demands** уступить требованиям զիջել պահանջներին

մական/պաշտպանության գոտի; **demilitarized** z. демилитаризованная зона ավազմականացված գոտի; **dropping** z. зона выброски десанта գործընթացի գոտի; **frontier** z. пограничная зона սահմանային գոտի; **no-fly** z. зона, запрещенная для полетов քիչքներին համար արգելված գոտի; **pick-up zone (PZ)** воен. район посадки (на вертолет) փաղ. ուղղորդի ստեղծման շրջան; **radiation** z. участок радиоактивного заражения արդիակալի վարակման տեղամաս; **z. of protection** защитная зона պաշտպանական գոտի; **z. of vision** зона обзора դիմանկ/տեսանկման գոտի; **ZOS (Z. of Separation)** зона разведения արարմանման գոտի

List of Books and References Used in Compiling this Dictionary
Список использованной литературы
Օգտագործված գրականության ցանկ

- Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. A. S. Hornby with A. P. Cowie, A. C. Gimson. Oxford, 1974.
 Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English, fifth edition. Oxford, 2000.
 Longman Active Study Dictionary of English. M., 1988.
 The Concise Oxford Russian-English Dictionary, M., 2000.
 The BBI Combinatory Dictionary of English. M. Benson. E. Benson, R. Ilson. Amsterdam, Philadelphia, Moscow, 1990.
 English-Armenian Armenian-English Dictionary. Kh. Grigoryan. Yerevan, 1999.
 Guide to English Usage. S. Greenbaum, J. Whitcut. Longman. Moscow, 1990.
 The International Relations Dictionary. Jack C. Plano, R. Oton. 4th edition, California, 1988.
 Concise English-Russian-French Dictionary on Russia-NATO Cooperation. Mons, Belgium, 1998.
 Diplomacy. Harold Nicolson, Second edition, London, 1952.
 The Dictionary of Political Analysis. Jack C. Plano, R. E. Riggs, H. S. Robin. 2nd edition. A Dictionary of Politics. Walter, Laquer. New York, 1974.
 The UN Charter.
 The UN Conventions.
 Англо-русский словарь /Под редакцией В. К. Мюллера. 14-е издание, М., 1969.
 Аракин В. Д., Выгодская З. С., Ильина Н. Н. Англо-русский словарь. 8-е издание, М., 1970.
 Толковый словарь русского языка/ Под редакцией проф. Д. Н. Ушакова. Тома 1-4. М., 1935-1940.
 Современный словарь иностранных слов. Издание 3-е. М., 2000.
 Словарь русского языка в 4-х томах. Издание 2-е. Академия наук СССР/Под редакцией А. П. Евгеньева. М., 1981.
 С. И. Ожегов. Словарь русского языка. Издание 15-ое. М., 1984.
 Костров А. Д. Русско-английский Англо-русский военный словарь. М., Минск, Киев, 2000.
 Военный энциклопедический словарь. Тома 1-2. М., 2001.
 Англо-русский дипломатический словарь /Под общ. рук. В. С. Шахназаровой, Н. О. Волковой, К. В. Журавченко, М., 1989.
 Русско-английский дипломатический словарь / Под общ. рук. К. В. Журавченко, М., 2001.
 Разинкина Н. М., Гуро Н. И., Зенкович Н. А. Международные контакты. Русско-английские соответствия, справочник. М., 1992.
 Сборник международных договоров. Универсальные договоры, том 1, часть 2. ООН, Нью-Йорк, Женева, 1994.

- Անգլերեն-հայերեն բառարան /Հ. Ա. Ամանգուլյանի – Մ. Բ. Հովհաննիսյանի խմբագրությամբ. Ե., 1991.
 Էդ. Աղայան, Արդի հայերենի բացատրական բառարան: Ե., 1976:
 Ա. Արիթյան, Ռուս-հայերեն բառարան: Ե., 1982:
 Հ. Բարսեղյան, Հայերեն ուղղագրական, ուղղախոսական տերմինաբանական բառարան: Ե., 1973:
 Ստ. Մալխասյանց, Հայերեն բացատրական բառարան: Հատորներ 1-4: Ե., 1944-1945:
 Ռուս-հայերեն պոլիտեխնիկական բառարան: Ե., 1988:
 Մ. Արեղյան, Ռուս-հայերեն ռազմական բառարան: Ե., 1925:
 Անգլերեն-հայերեն Հայերեն-անգլերեն իրավաբանական բառարան: Քարլ Ուլրիխս: Ե., 1994:
 ՀՀ ՊՆ «Հայկական բանակ» ռազմագիտական հանդեսի Համարի բառարան: Համարներ 4-30, 1995-2001:
 Առձեռն բառարան հայկական լեզվի: Երկրորդ տպագրություն: Վենետիկ, 1865:
 Խ. Գրիգորյան, Անգլերեն-հայերեն Հայերեն-անգլերեն բառարան: Ե., 2001:

ՄԱՐԻԱՄ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆ

ՋԻՆՎԱԾ ՀԱԿԱՄԱՐՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ
ԱՐՏԱԿԱՐԳ ԻՐԱՎԻՃԱԿՆԵՐ
ԱՆԳԼԵՐԵՆ-ՈՌԻՍԵՐԵՆ-ՀԱՅԵՐԵՆ՝ ԲԱՌԱՐԱՆ՝

Շապիկի և անվանաբերի
ձևավորումը
Համակարգչային ձևավորում
և էջադրում
Սրբագրիչներ

Արթուր Հարությունյան

Լուսինե Գասպարյան

Էվելինա Համբարձումյան
Քրիստինե Գասպարյան

«Արեգ» հրատարակչություն

հեռ. 58-36-60, e-mail: aregph@arminco.com

Տպագրված է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարանում

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԳԱԳԵՆԻ-ՂԱՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ ՄԱՍԻՆԻՍՏՐԱՏՐԱՏՈՒՄԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿՈՄԻՏԵ

03
2-29
12